ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΣΠΑ 2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ε.Π. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Τίτλος Εκπαιδευτικού Προγράμματος:

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Κρατικές Προμήθειες

Δρ. Χ.φ. Χαρίσης – Α. Δρόσου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1 : ΕΝΙΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (ΕΠΠ)

Σκοπός της διδακτικής ενότητας

Η ενότητα αυτή έχει σαν στόχο να εισάγει τον αναγνώστη στο θέμα των κρατικών προμηθειών, παρουσιάζοντας το πλαίσιο μέσα στο οποίο πραγματοποιούνται από τους δημόσιους φορείς , οι κρατικές προμήθειες .

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Μετά από τη μελέτη της ενότητας αυτής οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν τις απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου των προμηθειών,
- να αντιλαμβάνονται την ανάγκη και τους τρόπους εναρμόνισης τους με τις νέες πρακτικές και μεθόδους, σχεδιάζοντας τις δράσεις τους και απλουστεύοντας διαδικασίες προς όφελος της υπηρεσίας τους, των συναλλασσομένων και των ίδιων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- να διακρίνουν τους περιορισμούς στους οποίους υπόκεινται από την εφαρμοστέα νομοθεσία.

Σύντομη περιγραφή της ενότητας

- εισαγωγή στις κρατικές προμήθειες.
- βασικές αρχές που διέπουν τις κρατικές προμήθειες.
- βασικό νομικό πλαίσιο των κρατικών προμηθειών.
- ενιαίο πρόγραμμα προμηθειών.
- εξαιρέσεις από το ενιαίο πρόγραμμα προμηθειών
- μελέτες περιπτώσεων - νομολογία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Οι προμήθειες του δημοσίου τομέα

1.1. Οι κρατικές προμήθειες στο δημόσιο τομέα

Ένα από τα πιο κρίσιμα θέματα των δημοσίων δαπανών είναι αυτό των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών. Η κρισιμότητα του θέματος σχετίζεται τόσο με το

σημαντικό ύψος των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού που αφορά προμήθειες όσο και με τα λάθη και τις παρανοήσεις σχετικά με το ακολουθούμενο νομικό πλαίσιο. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι το ύψος των κρατικών προμηθειών του ευρύτερου δημόσιου τομέα ανέρχεται σε 4 περίπου δις ευρώ ανά έτος. Δυστυχώς δεν υπάρχει κανένας τρόπος για να υπολογιστεί ακριβώς μέχρι σήμερα το ύψος των ετήσιων προμηθειών που πραγματοποιεί ο ευρύτερος δημόσιος τομέας. Παρόμοια αδυναμία υπάρχει και σε άλλες χώρες της Ε.Ε.. Αυτό συμβαίνει εξαιτίας του γεγονότος της αποκέντρωσης των δημόσιων φορέων που έχουν την νόμιμη δυνατότητα να συνάπτουν συμβάσεις προμηθειών καθώς και της αδυναμίας συλλογής λογιστικών στοιχείων.

Οι προμήθειες του δημοσίου γίνονται συγκεντρωτικά μέσω της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και ειδικότερα μέσα από το Ενιαίου Πρόγραμμα Προμηθειών (Ε.Π.Π.) κάθε έτους. Πιο συγκεκριμένα, πριν τη λήξη κάθε ημερολογιακού έτους, οι φορείς του δημόσιου οφείλουν να καταγράφουν τις ανάγκες τους σε αγορές υλικών για την επόμενη χρονιά. Εφόσον για τις αγορές αυτές υπάρχει πίστωση στον κρατικό προϋπολογισμό, αυτές προωθούνται για ένταξη στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (Ε.Π.Π.). Εξαίρεση αποτελούν και δεν εντάσσονται στο πρόγραμμα αυτό τα οπλικά συστήματα και όσες αγορές είναι μικρότερης αξίας των 45.000 ευρώ. Οι ανάγκες που καταγράφονται στο πρόγραμμα αυτό, καταλήγουν σε αγορές μέσω διαγωνισμών, τους οποίους διενεργεί η ίδια η γενική γραμματεία εμπορίου. Υπάρχει όμως και η δυνατότητα να παρέχεται εξουσιοδότηση στους φορείς προκειμένου αυτοί μόνοι τους να διενεργήσουν τους σχετικούς διαγωνισμούς προμηθειών.

Οι κρατικές προμήθειες διέπονται από ένα πολύπλοκο θεσμικό πλαίσιο, και διεκπεραιώνονται με μια ιδιαίτερα σύνθετη διοικητική πρακτική. Όσον αφορά τους δημόσιους φορείς αυτοί προσπαθούν να εξασφαλίσουν τη μέγιστη δυνατή διαφάνεια αναφορικά με τη διενέργεια κάθε προμήθειας και να εξασφαλίσουν το χαμηλότερο δυνατό κόστος για το φορέα τους.

Αναφορικά με τους προμηθευτές γίνεται προσπάθεια να εξασφαλιστεί ότι αυτοί έχουν όλα εκείνα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα προκειμένου να εξασφαλισθεί η φερεγγυότητά τους ως αντισυμβαλλομένων με το δημόσιο φορέα. Η διοίκηση του

κάθε φορέα προσπαθεί μέσα από ένα πολύπλοκο σύστημα επιτροπών να εξασφαλίσει το αδιάβλητο της διαδικασίας προμηθειών και να αποτρέψει κάθε περίπτωση επηρεασμού διεξαγωγής του διαγωνισμού.

Από την άλλη μεριά το κράτος προσπαθεί με τη συνεχή ενσωμάτωση κοινοτικών οδηγιών να εξασφαλίσει τη λειτουργία του σωστού ανταγωνισμού. Περαιτέρω, με την εφαρμογή ειδικών προεδρικών διαταγμάτων προσπαθεί να αποτρέψει την ύπαρξη οποιωνδήποτε κενών της νομοθεσίας της Ε.Ε. που πιθανόν θα επηρεάσει τη διενέργεια και τις διαδικασίες προμηθειών. Στο πλαίσιο αυτό εντάχθηκε και το προεδρικό διάταγμα 118 / 2007.

Με το τελευταίο προεδρικό διάταγμα έγινε προσπάθεια να περιοριστεί η οποιαδήποτε ευχέρεια της διοίκησης σχετικά με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, με τη συμμετοχή ενός προμηθευτή σε διαγωνισμό προμηθειών του δημοσίου και με την αξιολόγηση των προσφορών. Επιπλέον, με το τελευταίο νομοθέτημα γίνεται πιο εύκολη η διαδικασία για τον υποψήφιο προμηθευτή του δημοσίου, δεδομένου ότι τα περισσότερα από τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη σύναψη μιας σύμβασης κατατίθενται μόνο από τον μειοδότη εφόσον έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία και με την ασφαλιστική δικλίδα της κατάπτωσης της τραπεζικής εγγυήσεως, που έχει εν τω μεταξύ υποβάλει, σε περίπτωση που δεν διαθέτει τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειώσουμε ότι το θέμα της συλλογής και υποβολής πληθώρας δικαιολογητικών στους δημόσιους διαγωνισμούς είναι ένα αρνητικό σημείο για τους συμμετέχοντες και λειτουργεί αποτρεπτικά για τους νεοεισερχόμενους στις κρατικές προμήθειες. Τα δικαιολογητικά αυτά συνεπάγονται αρκετά σημαντικό κόστος και απαιτούν αρκετό χρόνο ειδικευμένης δουλειάς για να συγκεντρωθούν και να υποβληθούν. Το κόστος αυτό είναι προφανές ότι είναι πιο σημαντικό για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Θα πρέπει να προσθέσουμε εδώ στην όλη διαδικασία τις συχνές και μεγάλες καθυστερήσεις που σημειώνονται αναφορικά με τη διενέργεια των διαγωνισμών. Αυτές οφείλονται μεταξύ άλλων σε ενστάσεις και προσφυγές των συμμετεχόντων κατά αλλήλων και κατά της υπηρεσίας, οι οποίες καταλήγουν πολλές φορές στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Η πολυπλοκότητα των απαιτούμενων δικαιολογητικών και η συχνή ασάφεια που παρατηρείται σε κάποιες περιπτώσεις στις τεχνικές

προδιαγραφές των αγαθών, οι οποίες ορίζονται από τους δημόσιους φορείς, συντελούν στην υποβολή τέτοιων ενστάσεων.

1.2. Βασικές αρχές που διέπουν τις κρατικές προμήθειες.

Πολλές φορές κατά την εφαρμογή του νομικού πλαισίου που διέπει τις κρατικές προμήθειες και το οποίο θα παρουσιαστεί παρακάτω, παρατηρούνται περιπτώσεις λανθασμένης εφαρμογής αυτού ή και ακόμα λανθασμένης ερμηνείας συγκεκριμένων άρθρων του.

Ένας ασφαλής τρόπος για να μπορέσει ένας φορέας να αποφύγει τη διενέργεια λαθών κατά την εφαρμογή του νομικού πλαισίου των κρατικών προμηθειών και προκειμένου να λύσει κάθε απορία που του δημιουργείται στη διάρκεια της διαδικασίας, είναι να ελέγχει σε κάθε στάδιο, εάν και κατά πόσο τηρούνται ή παραβιάζονται, οι τρεις βασικές αρχές που διέπουν τις κρατικές προμήθειες.

1.2.1. Η αρχή της δημοσιότητας

Σύμφωνα με την αρχή αυτή η διενέργεια μιας προμήθειας θα πρέπει να πραγματοποιείται, στις περιπτώσεις που προβλέπεται από το νόμο, με την απαιτούμενη δημοσιότητα. Θα πρέπει δηλαδή οι αγορές που πραγματοποιούν οι δημόσιοι φορείς μέσω διαγωνιστικής διαδικασία να γίνονται γνωστές στους ενδιαφερόμενους μέσω του εθνικού τύπου αλλά, εφόσον τούτο απαιτείται και μέσω της εφημερίδας των ευρωπαϊκών κοινοτήτων.

Κάτι τέτοιο πρακτικά σημαίνει ότι αν ένας διαγωνισμός με αξία πάνω από 45.000 € δεν έχει δημοσιευθεί, ή η δημοσίευσή του είναι ελλιπής, καθίσταται μη νόμιμος. Επίσης, σε περίπτωση που κάποιοι όροι της διακήρυξης του διαγωνισμού έχουν τροποποιηθεί, και η τροποποίηση αυτή δεν έχει δει το φως της δημοσιότητας, τότε πάλι έχουμε μια περίπτωση παραβίασης της αρχής της δημοσιότητας.

Με δύο λόγια η εφαρμογή της αρχής αυτής σημαίνει ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι προμηθευτές έχουν γνώση του συγκεκριμένου διαγωνισμού, της συγκεκριμένης διακήρυξης, αλλά και τυχόν τροποποιήσεων αυτής.

1.2.2. Η αρχή της διαφάνειας των διαδικασιών

Σύμφωνα με την αρχή αυτή οι κανόνες του παιχνιδιού θα πρέπει να είναι εξ' ολοκλήρου γνωστοί σε όλους τους πιθανούς ενδιαφερόμενους προμηθευτές. Οι κανόνες δηλαδή της επιλογής του προμηθευτή και της ανάθεσης μιας σύμβασης του δημόσιου, θα πρέπει να είναι πολύ αναλυτικοί και γνωστοί σε κάθε ενδιαφερόμενο. Οι κανόνες θα πρέπει να είναι κατανοητοί και να διακρίνονται για τη σαφήνεια τους. Δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να υπάρχει αλλαγή των όρων του διαγωνισμού μετά την προκήρυξη αυτού, παρά μόνο εάν αυτό είναι αποτέλεσμα ενστάσεων / προσφυγών των διαγωνιζομένων. Με δύο λόγια, κανένας από τους πιθανούς ενδιαφερόμενους προμηθευτές δεν θα πρέπει να προβεί στην ακόλουθη διαπίστωση « εάν ήξερα και εγώ τους όρους (ή τους νέους όρους) που θέτει ο φορέας, θα μπορούσα και εγώ να συμμετέχω στη διαγωνιστική διαδικασία».

1.2.3. Η αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Η τρίτη και τελευταία αρχή απαγορεύει την ύπαρξη τέτοιων όρων στη διαγωνιστική διαδικασία που να δίνει τη δυνατότητα αποκλεισμού μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων άλλης χώρας ή κάποιων επιχειρήσεων της ίδιας χώρας, οι οποίες τηρούν τις βασικές προϋποθέσεις, εισάγοντας έτσι πολιτική διακρίσεων.

1.3. Νομικό Πλαίσιο

Το νομικό πλαίσιο πραγματοποίησης των κρατικών προμηθειών περιλαμβάνει τα παρακάτω νομοθετήματα:

1.ο βασικός νόμος προμηθειών του δημοσίου Ν. 2286 / 1995

2.ο νόμος περί δημόσιου λογιστικού, έλεγχο των δαπανών του κράτους και άλλες διατάξεις Ν.2363/1995

3.το προεδρικό διάταγμα 118/2007

4.η οδηγία (2004/18ΕΚ) της Ε.Ε. περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» σε συνδυασμό με το διάταγμα 60/2007 και με το προεδρικό διάταγμα 118 / 2007

5.το Π.Δ. 30 / 1996 « κώδικας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης» για τις προμήθειες υλικών, των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων

6.ο νόμος 3463 / 2006 « κύρωση του κώδικα δήμων και κοινοτήτων», για τις προμήθειες των δήμων, των κοινοτήτων και των πάσης φύσεως συνδέσμων τους, των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου και των ιδρυμάτων τους

Η νομική βάση κάθε κρατικής προμήθειας είναι τα άρθρα 79, 80, 81, 82, 83, 84 και 85 του Ν. 2362/1995.

Ο νομοθέτης με το άρθρο 79 θέτει τις προϋποθέσεις συνάψεως συμβάσεων από τις οποίες δημιουργούνται υποχρεώσεις σε βάρος του δημοσίου.

Το άρθρο 80 αναφέρει τον τύπο των συμβάσεων. Στο άρθρο 81 αναφέρεται η εκπροσώπηση του δημόσιου. Στο άρθρο 82 αναφέρονται οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στο άρθρο 83 αναφέρονται τα σχετικά με το διαγωνισμό και τις εξαιρέσεις. Στο άρθρο 84 αναφέρονται τα περί προκαταβολών του δημόσιου. Και τέλος στο άρθρο 85 της αναφέρονται τα σχετικά με την εγκυρότητα των συμβάσεων.
Το πιο σημαντικό άρθρο είναι το άρθρο 83 όπου τίθενται τα είδη των διαγωνισμών και τα όρια για καθέναν από αυτούς. Πιο συγκεκριμένα για προμήθειες μέχρι 15.000 € έχουμε τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης. Για προμήθειες από 15.000 € μέχρι 45.000 € έχουμε τη συνοπτική διαδικασία του πρόχειρο διαγωνισμού. Τέλος, για προμήθειες πάνω από 45.000 € έχουμε τη διαδικασία της διενέργειας τακτικού διαγωνισμού. Τα παραπάνω όρια μπορούν να αλλάζουν με απόφαση του υπουργού οικονομικών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω όρια εφαρμόζεται το προεδρικό διάταγμα 118 / 2007 περί κανονισμού προμηθειών του δημοσίου. Όπου υπάρχουν οι προμήθειες οι οποίες εμπίπτουν στην οδηγία του Ε.Κ. / 18 / 2004 « περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» εφαρμόζεται το προεδρικό διάταγμα 60 / 2007 σε συνδυασμό με το προεδρικό διάταγμα 118 / 2007.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Το Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών του δημοσίου τομέα.

2.1. Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (Ε.Π.Π.)

Οι προμήθειες του δημοσίου και των δημόσιων φορέων πραγματοποιούνται σε ετήσια βάση συγκεντρωτικά για όλους τους φορείς. Για το λόγο αυτό έχει εκχωρηθεί από τον νομοθέτη η σχετική αρμοδιότητα στο υπουργείο ανάπτυξης και τον οργανωτικό και διοικητικό ρόλο έχει η Γενική Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών.

Η βασική λογική πίσω από την πραγματοποίηση με συγκεντρωτικό τρόπο των κρατικών προμηθειών είναι η αρχή του προγραμματισμού τόσο για το δημόσιο όσο και για τους προμηθευτές - παραγωγούς των προς προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, όσο και η δυνατότητα του δημόσιου να πετυχαίνει τις χαμηλότερες δυνατές τιμές. Η πρακτική αυτή είναι συνήθης σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες.

Η διαδικασία η οποία ακολουθείται είναι η εξής: σε ετήσια βάση, και συγκεκριμένα κάθε Σεπτέμβριο η Γενική Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών αποστέλλει στους διάφορους φορείς του Δημοσίου (ΟΤΑ, Νοσοκομεία, ΕΛΑΣ, ΓΕΣ, ΟΣΚ, κτλ) εγκύκλιο με την οποία τους ζητά να της κοινοποιήσουν τις ανάγκες τους σε προμήθειες για το επόμενο έτος. Οι συγκεκριμένες προμήθειες που θα προτείνουν οι φορείς εντάσσονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (ΕΠΠ). Το Ε.Π.Π. εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης. όπως αναφέρθηκε παρακάτω το ΕΠΠ δεν εντάσσονται οι αμιγώς στρατιωτικές προμήθειες, οι οποίες εγγράφονται στο Ενιαίο Εξοπλιστικό Πρόγραμμα του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης (ΥΕΘΑ).

Το Ε.Π.Π σε ετήσια βάση δημοσιοποιείται προκειμένου να είναι γνωστό ποιος φορέας πραγματοποιεί ποια προμήθεια και να δοθεί η δυνατότητα σε υποψήφιους προμηθευτές να προγραμματίσουν την παραγωγή τους. Δίνεται έτσι η δυνατότητα να υπάρχει μια συνολική θεώρηση, σε εθνικό επίπεδο, των αναγκών του Δημοσίου σε προμήθειες. θα πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι η δημοσίευση του ΕΠΠ αποτελεί υποχρέωση της χώρας μας που απορρέει από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κάθε προμήθεια που έχει ενταχθεί στο ΕΠΠ υλοποιείται με την πραγματοποίηση του σχετικού διαγωνισμού. Έτσι κάθε προμήθεια του Ε.Π.Π. έχει συγκεκριμένο προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός αυτός μπορεί να αυξηθεί στις περιπτώσεις που

κατά την διαδικασία εκτέλεσης αποδειχθεί ότι η προϋπολογισθείσα και προγραμματισθείσα δαπάνη δεν επαρκεί για την προμήθεια του είδους.
.
Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω και για να έχει αναγνώστης μια πλήρη εικόνα τού πώς διαρθρώνεται το Ε.Π.Π. παρατίθεται παρακάτω η σχετική εγκύκλιος του αρμόδιου υπουργείου για τις προμήθειες του 2010.

2.2. Μελέτες περιπτώσεων – νομολογία Ε.Σ.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 115/2007 Τμήμα IV (Α' διακοπών) Ε.Σ.

Αποτελούμενο από τον Πρόεδρο του Τμήματος Αντιπρόεδρο Ευστάθιο Ροντογιάννη, τους Συμβούλους Φλωρεντία Καλδή και Ευφροσύνη Κραμποβίτη και τους Παρέδρους Βασιλική Προβίδη και Κωνσταντίνο Κρέπη (εισηγητή), οι οποίοι μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο, συνεδρίασε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, σήμερα 5 Ιουλίου 2007, με την παρουσία της Γραμματέως Γιολάντας Παπαδημητρίου, για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό Κορινθίας και του ……………………….., αν πρέπει να θεωρηθεί το 128, οικονομικού έτους 2007, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του ανωτέρω νομικού προσώπου.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη

Την 105/18.6.2007 έγγραφη γνώμη του Συμβούλου Γεωργίου Βοΐλη, που ασκεί καθήκοντα Αντεπιτρόπου Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κωλυομένου του Γενικού Επιτρόπου, σύμφωνα με την οποία το επίμαχο χρηματικό ένταλμα πληρωμής δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Σκέφθηκε κατά το νόμο

I. Ο Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό Κορινθίας …………αρνήθηκε, με την 7/22.2.2007 πράξη επιστροφής, να θεωρήσει το 128, οικονομικού έτους 2007, χρηματικό ένταλμα πληρωμής, που εκδόθηκε από το …………………………….. και αφορά στην καταβολή ποσού 994,72 ευρώ στη φερόμενη ως δικαιούχο εταιρεία …………………..για την προμήθεια αντιδραστηρίων μικροβιολογικών εξετάσεων μηνός Ιουλίου 2006. Τη θεώρηση του εντάλματος αυτού αρνήθηκε ο Επίτροπος με

την αιτιολογία ότι η εντελλόμενη δαπάνη δεν είναι νόμιμη, καθόσον η επίμαχη προμήθεια, που είχε ενταχθεί στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών 2005 (πιστώσεις 2005 και επόμενων ετών) με προϋπολογισμό 2.200.000,00 ευρώ και με την επισήμανση ότι θα πραγματοποιηθεί με συνοδό εξοπλισμό των αντιδραστηρίων, τελικώς προκηρύχθηκε από το ………………… με προϋπολογισμό 1.100.000,00 ευρώ και για το μεγαλύτερο μέρος αυτής χωρίς συνοδό εξοπλισμό, κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 2 του ν.2286/1995 και 3 του ν.2955/2001. Το ………………… επανέφερε στον Επίτροπο το ανωτέρω χρηματικό ένταλμα για θεώρηση, με το (Φ.Α.)/6761/10.5.2007 έγγραφό του, υποστηρίζοντας τη νομιμότητα της εντελλόμενης με αυτό δαπάνης για τους λόγους που εκτίθενται στο πρακτικό 11[ης] Συνεδρίασης/8.5.2007 του Διοικητικού του Συμβουλίου και συγκεκριμένα διότι 1) υπάρχουν στην ιδιοκτησία του Νοσοκομείου καθώς και των Κέντρων Υγείας μηχανήματα (συνοδός εξοπλισμός) σχετικά πρόσφατα αγορασμένα και 2) το χρονικό διάστημα από την υπογραφή των συμβάσεων (Ιούνιος 2006) μέχρι τη λήξη τους (31.12.2006) ήταν πολύ μικρό και ασύμφορο για τις εταιρείες να προσφέρουν καινούργιο εξοπλισμό και συνεπώς είτε δεν θα υπήρχε συμμετοχή από ενδιαφερόμενες εταιρείες είτε θα επιβαρυνόταν υπέρογκα το κόστος των εργαστηριακών εξετάσεων. Ο Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στην άρνησή του να το θεωρήσει και έτσι ανέκυψε διαφωνία, για την άρση της οποίας νόμιμα απευθύνεται, με την από 1.7.2007 έκθεσή του, στο Τμήμα τούτο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ.1 του π.δ.774/1980 και 139 παρ.1 του π.δ.1225/1981, καθώς και τις αντίστοιχες της ΦΓ8/15686/8.7.2002 απόφασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΦΕΚ Β΄ 1242), όπως τροποποιήθηκε με την 22431/2004 όμοια (ΦΕΚ Β΄ 1620).

ΙΙ. Στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.2286/1995 «Προμήθειες του δημόσιου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ Α΄ 19) ορίζεται ότι: «Προμήθειες του δημόσιου τομέα είναι συμβάσεις από επαχθή αιτία, που συνάπτονται εγγράφως (…) και έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση και τη μίσθωση αγαθών (…)». Περαιτέρω, στο άρθρο 2 του ίδιου νόμου προβλέπεται ότι: «1. Οι προμήθειες των φορέων που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, εγκρίνονται με την ένταξή τους στο ενιαίο πρόγραμμα προμηθειών (Ε.Π.Π.). Η ένταξη πραγματοποιείται μετά εξέταση και αξιολόγηση της πρότασης του φορέα και διαμόρφωσή της σε συνάρτηση με τις υπόλοιπες προτάσεις, ώστε να επιτυγχάνεται το καλύτερο αποτέλεσμα για το

Δημόσιο. Το Ε.Π.Π. εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου, μετά από γνώμη της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών (Ε.Π.Π.Π.) με βάση τα επί μέρους προγράμματα προμηθειών που υποβάλλονται από τους υπόχρεους φορείς. Τα προγράμματα αυτά περιέχουν τουλάχιστον το είδος, την ποσότητα, την αξία, την πηγή χρηματοδότησης, τα αποθέματα του εντασσόμενου είδους, το χρόνο απορρόφησης της χρηματοδότησης, τον τρόπο πληρωμής και διενέργειας της προμήθειας, το κριτήριο αξιολόγησης και κάθε άλλο στοιχείο απαραίτητο για την αιτιολόγηση της ένταξης του συγκεκριμένου είδους (…) 2. Με κοινές αποφάσεις, των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου τίθεται σε εφαρμογή το Ε.Π.Π. και ρυθμίζονται όλα τα θέματα που ανακύπτουν από αυτό. 3. Με όμοιες αποφάσεις, μετά από γνώμη της Ε.Π.Π.Π., μπορεί να: α) τροποποιείται και συμπληρώνεται το Ε.Π.Π. (…) 4. Μετά την έγκριση του Ε.Π.Π., αρχίζει η διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης των συμβάσεων προμηθειών, που ολοκληρώνεται με την παραλαβή του αγαθού και την αποπληρωμή του τιμήματος. Η σύναψη και η εκτέλεση των συμβάσεων προμηθειών μπορεί να είναι, είτε κεντρική, όταν διενεργείται από το Υπουργείο Εμπορίου είτε αποκεντρωμένη, όταν διενεργείται από οποιονδήποτε άλλο φορέα υπαγόμενο στις διατάξεις του νόμου αυτού (…)». Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι με την ένταξη μιας προμήθειας στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (Ε.Π.Π.) ορίζονται δεσμευτικά για τους αναθέτοντες φορείς οι ελάχιστοι ουσιώδεις όροι που διέπουν τη διαδικασία διενέργειάς της, όπως η κεντρική - από το Υπουργείο Ανάπτυξης - ή αποκεντρωμένη - από οποιονδήποτε άλλο φορέα - σύναψη και εκτέλεσή της, το είδος και η ποσότητα του προς προμήθεια υλικού, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη, η πηγή χρηματοδότησης, η διαδικασία επιλογής του αναδόχου, το κριτήριο κατακύρωσης, καθώς και οι τυχόν ειδικότεροι όροι που διέπουν τη συγκεκριμένη προμήθεια. Οποιαδήποτε μεταβολή ενός ή περισσοτέρων από τους ανωτέρω όρους διενέργειας της προμήθειας είναι επιτρεπτή μόνο με κοινή απόφαση των αρμοδίων για την έγκριση του Ε.Π.Π. Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου, μετά από γνώμη της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών (Ε.Π.Π.Π.), η οποία εκδίδεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου φορέα και εφόσον αποδειχθεί αδυναμία εκτέλεσης της προμήθειας σύμφωνα με όσα έχουν καθορισθεί στο Ε.Π.Π και στην εκδιδόμενη κάθε φορά απόφαση εφαρμογής του σε ετήσια βάση. Ως εκ τούτου, η διενέργεια μιας προμήθειας κατά παράβαση των όρων ένταξής της στο

Ε.Π.Π., χωρίς προηγούμενη έκδοση τροποποιητικής, κατά τα ανωτέρω, απόφασης του Ε.Π.Π. αναφορικά με τη συγκεκριμένη προμήθεια, καθιστά μη νόμιμη τη συνομολογηθείσα σύμβαση και τις δαπάνες που εντέλλονται σε εκτέλεσή της (πρβλ. Πράξη IV Τμ. 42/2006, VI Τμ. 217/2006).

III. Στην υπό κρίση υπόθεση, από τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν το επίμαχο χρηματικό ένταλμα προκύπτουν τα ακόλουθα: Με το πρακτικό 4ης Συνεδρίασης/17.3.2004 του Διοικητικού Συμβουλίου του …………… εγκρίθηκαν και διαβιβάστηκαν στο ΠεΣΥΠ Πελοποννήσου ……………, οι συνημμένοι πίνακες προγραμματισμένων προμηθειών έτους 2005 ειδών αναλώσιμου υλικού για ένταξή τους στο Ε.Π.Π. έτους 2005 (πιστώσεις 2005 και επόμενων ετών). Στους πίνακες αυτούς περιλαμβανόταν και η προμήθεια αντιδραστηρίων μικροβιολογικών εξετάσεων με συνοδό εξοπλισμό για δύο (2) έτη, κατόπιν διενέργειας ανοικτού διαγωνισμού με κριτήριο κατακύρωσης τη συμφερότερη προσφορά, συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης ύψους 2.200.000,00 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.. Η πρόταση αυτή εγκρίθηκε από το ΠεΣΥΠ Πελοποννήσου ………….. με την 9/26.6.2004 (θέμα 6ο) απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου. Ακολούθως, με την Π1/279/26.1.2005 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Ανάπτυξης προεγκρίθηκε η ένταξη της συγκεκριμένης προμήθειας στο Ε.Π.Π. 2005 Πιστώσεις 2005, σύμφωνα με τους παραπάνω όρους διενέργειάς της. Εξάλλου, με την 3/28.2.2005 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΠεΣΥΠ Πελοποννήσου …………παρασχέθηκε εξουσιοδότηση στο ………………….. να προβεί το ίδιο στη διαδικασία σύναψη και εκτέλεσης της ως άνω προμήθειας. Κατόπιν τούτου το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου, κατά την 24η/14.12.2005 συνεδρίασή του, αποφάσισε τη διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού για την προμήθεια των παραπάνω ειδών με προϋπολογισμό 1.100.000,00 ευρώ, εκ των οποίων 955.000,00 ευρώ αφορούν την προμήθεια αντιδραστηρίων χωρίς συνοδό εξοπλισμό και 145.000,00 ευρώ με συνοδό εξοπλισμό. Ο διαγωνισμός διενεργήθηκε στις 21.2.2006 και, με το πρακτικό 14ης Συνεδρίασης/16.6.2006 του Διοικητικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου, κατακυρώθηκαν τα υπό προμήθεια είδη σε διάφορους αναδόχους, στους οποίους περιλαμβάνεται και η φερόμενη ως δικαιούχος του επίμαχου χρηματικού εντάλματος εταιρεία (βλ. την από 23.6.2006 σύμβαση). Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη νομική σκέψη που προηγήθηκε, μη νόμιμα, χωρίς τροποποίηση του Ε.Π.Π., διενεργήθηκε η επίμαχη προμήθεια από

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά

το……………………..………….με όρους διαφορετικούς από εκείνους βάσει των οποίων εντάχθηκε στο Ε.Π.Π., αναφορικά με το ύψος της προϋπολογιζόμενης δαπάνης του διαγωνισμού - που ανήλθε στο ποσό του 1.100.000,00 ενώ η απόφαση ένταξης ανέφερε προϋπολογισμό ύψους 2.200.000,00 ευρώ - και την προμήθεια των αντιδραστηρίων για το μεγαλύτερο μέρος αυτής (955.000,00 ευρώ) χωρίς συνοδό εξοπλισμό (έναντι 145.000,00 ευρώ με συνοδό εξοπλισμό), παρά το ότι η απόφαση ένταξης προέβλεπε, κατ' αποδοχή άλλωστε σχετικού αιτήματος του φορέα, την παροχή από τους υποψήφιους αναδόχους συνοδού εξοπλισμού για το σύνολο της προμήθειας. Εξάλλου, οι ισχυρισμοί που διατυπώνονται στο πρακτικό 11ης Συνεδρίασης/8.5.2007 του Διοικητικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου ότι 1) υπάρχουν στην ιδιοκτησία του Νοσοκομείου καθώς και των Κέντρων Υγείας μηχανήματα (συνοδός εξοπλισμός) σχετικά πρόσφατα αγορασμένα και 2) το χρονικό διάστημα από την υπογραφή των συμβάσεων (Ιούνιος 2006) μέχρι τη λήξη τους (31.12.2006) ήταν πολύ μικρό και ασύμφορο για τις εταιρείες να προσφέρουν καινούργιο εξοπλισμό και συνεπώς είτε δεν θα υπήρχε συμμετοχή από ενδιαφερόμενες εταιρείες είτε θα επιβαρυνόταν υπέρογκα το κόστος των εργαστηριακών εξετάσεων, προβάλλονται αλυσιτελώς, καθόσον συνιστούν ενδεχομένως λόγο υποβολής αιτήματος τροποποίησης του Ε.Π.Π. όσον αφορά στη συγκεκριμένη προμήθεια, όχι όμως και νόμιμο λόγο διενέργειας αυτής με όρους διαφορετικούς από εκείνους βάσει των οποίων εντάχθηκε στο Ε.Π.Π.. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η εντελλόμενη δαπάνη είναι μη νόμιμη και το επίμαχο χρηματικό ένταλμα πληρωμής δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι το 128, οικονομικού έτους 2007, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του ………………………. δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 49/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος Ελένη Φώτη, Αντιπρόεδρο, και τα μέλη Μαρία Αθανασοπούλου και Ασημίνα Σαντοριναίου (εισηγήτρια), Συμβούλους, Αγγελική Πανουτσακοπούλου και Κωνσταντίνο Παραθύρα,Παρέδρους με συμβουλευτική ψήφο, συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 20.3.2007, με

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά
Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά
Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά

την παρουσία της Γραμματέα του Γιολάντας Παπαδημητρίου, για να αποφανθεί ύστερα από διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο………………….και της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου του ίδιου Υπουργείου αν πρέπει να θεωρηθούν τα 4106, 4107, 4108, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής, συνολικού ποσού 4.224, 50 ευρώ που εξέδωσε η υπηρεσία αυτή.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη

Την 29/14.2.2007 έγγραφη γνώμη του ασκούντος καθήκοντα Αντεπιτρόπου Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Γεωργίου Βοΐλη, σύμφωνα με την οποία τα ως άνω χρηματικά εντάλματα πληρωμής δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Σκέφθηκε κατά το νόμο

1. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με την 67/27.11.2006 πράξη της, αρνήθηκε να θεωρήσει τα 2746, 2747, 2753, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής, συνολικού ποσού 4.224,50 ευρώ, της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.) του ίδιου Υπουργείου. Τα χρηματικά εντάλματα αφορούσαν στην καταβολή αμοιβής στην φερόμενη ως δικαιούχο εταιρεία …………………………… για την προμήθεια φακέλων για τις ανάγκες του Υπουργείου. Ως αιτιολογία της άρνησής της η Επίτροπος προέβαλε ότι η εν λόγω δαπάνη αθροιζόμενη με ποσά που καταβλήθηκαν εντός του ίδιου έτους για προμήθειες όμοιων και ομοειδών υλικών υπερβαίνουν τις 45.000 ευρώ, συνεπώς, για την ανάθεσή τους έπρεπε να διενεργηθεί τακτικός διαγωνισμός σύμφωνα με τις διατάξεις της 2/45564/0026/31.7.2001 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β΄ 1066) που εκδόθηκε κατ’ εξουσιοδότηση του άρθρου 83 παρ. 1 του ν. 2362/1995 (Α΄ 247). Σε αντικατάσταση των ως άνω χρηματικών ενταλμάτων εκδόθηκαν τα 4106, 4107 και 4108 ισόποσα. Με το 12815/28.12.2006 έγγραφό της η ως άνω ΥΔΕ υπέβαλε τα χρηματικά εντάλματα για θεώρηση υποστηρίζοντας τη νομιμότητα της δαπάνης που εντέλλεται με αυτά, για τους λόγους που αναφέρονται στο ΔΥ1γ/154910/20.12.2006 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα. Η Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στις απόψεις της και έτσι ανέκυψε διαφωνία, για την άρση της οποίας νόμιμα απευθύνεται, με την από 5.2.2007 έκθεσή

της, στο IV Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ. 1 του π.δ. 774/1980 και 139 παρ. 1 του π.δ. 1225/1981.

2. Ο ν. 2286/1995 «Προμήθειες του Δημόσιου Τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (Α΄ 19) ορίζει: Στο άρθρο 1 ότι «1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται οι κάθε είδους προμήθειες αγαθών που ενεργούνται από: α) το Δημόσιο β) τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, γ) τα Ν.Π.Δ.Δ. ... 2. ... 3. ... 4. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου και μετά από γνώμη της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών (Ε.Π.Π.Π.) μπορεί να εξαιρούνται συγκεκριμένες προμήθειες των φορέων της παρ. 1 (…)» και στο άρθρο 2 ότι «1. Οι προμήθειες των φορέων που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, εγκρίνονται με την ένταξή τους στο ενιαίο πρόγραμμα προμηθειών (Ε.Π.Π.) (…). 2. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου τίθεται σε εφαρμογή το Ε.Π.Π. και ρυθμίζονται όλα τα θέματα που ανακύπτουν από αυτό. 3. Με όμοιες αποφάσεις, μετά από γνώμη της Ε.Π.Π.Π., μπορεί να: α) ... β) … γ) εξαιρούνται από την ένταξη στο Ε.Π.Π. φορείς ή προμήθειες (…)». Κατ΄ εξουσιοδότηση της τελευταίας αυτής διάταξης της παρ. 3 περιπτ. γ΄ του άρθρου 2 του ν.2286/1995 εκδόθηκε η Π1/433/19.2.2003 απόφαση των Υφυπουργών Ανάπτυξης (Β΄ 221) με την οποία ορίσθηκε ότι «1. Εξαιρούμε, … από την ένταξή τους στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών, προμήθειες ειδών των οποίων η προϋπολογισθείσα δαπάνη κατά κωδικό αριθμό είδους του αρχείου ειδών του προγράμματος, δεν υπερβαίνει ετησίως το ποσό των ΕΥΡΩ 45.000 με Φ.Π.Α.». Εξάλλου, ο ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (Α΄ 247) ορίζει: Στο άρθρο 82 παρ. 4 ότι «Οι διαδικασίες σύναψης (…) και των συμβάσεων προμήθειας προϊόντων που δεν εντάσσονται στο ενιαίο πρόγραμμα προμηθειών του Υπουργείου Εμπορίου ή σε άλλες ειδικές διατάξεις, ρυθμίζονται με τις διατάξεις του παρόντος» και στο άρθρο 83 παρ. 1 ότι «Επιτρέπεται η με απευθείας ανάθεση σύναψη σύμβασης προμήθειας προϊόντων (…) για ετήσια δαπάνη μέχρι ποσού ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων (1.500.000) δραχμών. Από το ποσό αυτό και μέχρι τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) δρχ. απαιτείται διαγωνισμός με συνοπτική διαδικασία (πρόχειρος) που θα διενεργείται από τριμελή επιτροπή. Άνω του ποσού των τεσσάρων εκατομμυρίων (4.000.000) απαιτείται σύναψη σύμβασης για προμήθεια προϊόντων (…) κατόπιν διενέργειας τακτικού διαγωνισμού (ανοικτού ή

κλειστού), βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών τα ανωτέρω ποσά δύνανται να αναπροσαρμόζονται. (…)». Κατ' εξουσιοδότηση της τελευταίας διάταξης εκδόθηκε η 2/45564/0026/31.7.2001 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Β΄ 1066) με την οποία ορίζεται ότι «1. Αυξάνουμε και ορίζουμε σε ευρώ τα ποσά για τη σύναψη συμβάσεων ετησίας δαπάνης που αφορούν προμήθεια προϊόντων, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, ως ακολούθως: α) Με απ' ευθείας ανάθεση μέχρι του ποσού των δέκα πέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ. β) Με συνοπτική διαδικασία (πρόχειρο διαγωνισμό) από του ποσού της προηγούμενης περίπτωσης μέχρι του ποσού των σαράντα πέντε χιλιάδων (45.000) ευρώ. γ) Με διενέργεια τακτικού διαγωνισμού άνω του ποσού των σαράντα πέντε χιλιάδων (45.000) ευρώ. 2. Οι περιορισμοί των ως άνω ποσών αναφέρονται σε σχέση με το ύψος της εγγεγραμμένης ετησίας πίστωσης κατά Ειδικό Φορέα και Κ.Α.Ε. στον προϋπολογισμό κάθε φορέα και στα ποσά αυτά συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α. Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από 1.1.2002». Από το σύνολο των διατάξεων αυτών συνάγεται ότι για τη σύναψη των συμβάσεων προμηθειών του Δημοσίου, οι οποίες εξαιρούνται από την ένταξη στο Ε.Π.Π. – όπως οι προμήθειες ειδών, των οποίων η προϋπολογισθείσα δαπάνη κατά κωδικό αριθμό είδους του αρχείου ειδών του προγράμματος προμηθειών δεν υπερβαίνει ετησίως το ποσό των 45.000 ευρώ– εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2362/1995 και οι κατ΄ εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών. Σύμφωνα δε με την προαναφερόμενη 2/45564/0026/31.7.2001 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδόθηκε κατ΄ εξουσιοδότηση του άρθρου 83 παρ. 1 του νόμου αυτού και καθόρισε τα χρηματικά όρια για τον προσδιορισμό του είδους της διαγωνιστικής διαδικασίας, επιτρέπεται απευθείας ανάθεση για προμήθεια προϊόντων, εφόσον η ετήσια δαπάνη δεν υπερβαίνει το ποσό των 15.000 ευρώ, ενώ για ετήσια δαπάνη άνω του ποσού αυτού και μέχρι 45.000 ευρώ απαιτείται πρόχειρος διαγωνισμός, πέραν δε του ποσού αυτού απαιτείται η διενέργεια τακτικού διαγωνισμού. Εξάλλου, γίνεται δεκτό από το Δικαστήριο ότι, εφόσον πρόκειται για όμοια ή ομοειδή, κατά τη φύση του πράγματος και την αντίληψη των συναλλαγών, αγαθά, η υπέρβαση ή μη του ορίου, μέχρι του οποίου χωρεί προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της απευθείας ανάθεσης ή του πρόχειρου διαγωνισμού, κρίνεται με βάση τη συνολικώς (αθροιστικώς) απαιτούμενη για την προμήθεια τέτοιων ειδών δαπάνη. Απαγορεύεται, επομένως, η διάσπαση της κατά τα ανωτέρω συνολικής ποσότητας όμοιων ή ομοειδών αγαθών σε περισσότερες μικρότερες ποσότητες και η διενέργεια - αντί μίας ενιαίας – αντίστοιχων τμηματικών

προμηθειών, καθόσον με την τμηματική ανάθεση των όμοιων ή ομοειδών αγαθών καταστρατηγείται η θεμελιώδης αρχή της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, που είναι η διενέργεια τακτικού ή πρόχειρου διαγωνισμού (βλ. Πράξεις IV Τμ. 105/2006, 124/2005, 180/2004, 76, 26/2003 κ.α.).

3. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την ΔΥ1γ/125843/20.10.2006 απόφαση του Γενικού Γραμματέα …………………. εγκρίθηκε η «προμήθεια ειδών γραφικής ύλης (φακέλων, μπλοκ κ.λπ)» και άλλων συναφών ειδών και σχετικών εργασιών εκτύπωσης, φωτοαντιγράφισης, φωτοτύπισης, για τις ανάγκες της πολιτικής ηγεσίας και λοιπών υπηρεσιών του Υπουργείου συνολικής δαπάνης 8.000 ευρώ, σε βάρος του ΚΑΕ 0843. Με τις ΔΥ5α/132006/6.11.2006, ΔΥ5α/132007/6.11.2006 ΔΥ5α/132008/6.11.2006 αποφάσεις της Προϊσταμένης Τμήματος Α΄ της Διεύθυνσης Οικονομικού της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης και Τεχνικών Υποδομών του Υπουργείου ……………………….. εγκρίθηκε η διάθεση 833, 1.785 και 1.606,50 ευρώ, αντίστοιχα, από την ανωτέρω πίστωση και η έκδοση αντίστοιχων ισόποσων χρηματικών ενταλμάτων για αμοιβή της εταιρείας……………………… για προμήθεια και εκτύπωση φακέλων για τις ανάγκες του Υπουργείου. Σε εκτέλεση των αποφάσεων αυτών εκδόθηκαν τα 2746, 2747, 2753, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα, συνολικού ποσού 4.224,50 ευρώ και σε αντικατάστασή τους τα ήδη ελεγχόμενα ισόποσα. Με προηγούμενα όμως χρηματικά εντάλματα (βλ. Χ.Ε. 399/31.3.2006, 588/18.4.2006, 589/18.4.2006, 682/9.5.2006, 643/10.5.2006, 1085/16.6.2006, 1157/23.6.2006, 2055/8.9.2006 και 2303/5.10.2006) έχει ήδη καταβληθεί σε βάρος του ίδιου Κωδικού αριθμού εξόδου του προϋπολογισμού του ως άνω φορέα συνολικό ποσό 11.068,78 ευρώ, για προμήθειες φακέλων, διαφόρων διαστάσεων, με εκτυπωμένα στοιχεία ή όχι, επιστολόχαρτων, καρτών και μπλοκ για τις ανάγκες του Υπουργείου ή ειδικότερα της πολιτικής ηγεσίας του. Δικαιούχος και αυτών των χρηματικών ενταλμάτων είναι η εταιρεία …………………. που εμφανίζεται ως δικαιούχος και στα ήδη ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα. Όλες όμως οι ανωτέρω προμήθειες αφορούν ομοειδή, κατά τη φύση τους και την αντίληψη των συναλλαγών προϊόντα, που προορίζονται να εξυπηρετήσουν τον ίδιο σκοπό, έχουν την ίδια χρηστικότητα και λειτουργικότητα, ανεξάρτητα αν διαφέρουν μεταξύ τους σε επιμέρους, πλην όμως επουσιώδη χαρακτηριστικά (όπως οι διαστάσεις των φακέλων κ.λπ.) τα οποία δεν μεταβάλουν τα κοινά τους στοιχεία. Κατά συνέπεια, εφόσον το

συνολικό τους ύψος υπερβαίνει τα 15.000 ευρώ παράνομα έγινε κατάτμηση της συνολικής δαπάνης με απευθείας αναθέσεις επιμέρους ποσοτήτων των ειδών αυτών για την προμήθεια των οποίων έπρεπε να διεξαχθεί πρόχειρος διαγωνισμός, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 83 παρ. 1 του ν.2362/1995 και της εκδοθείσας κατ΄ εξουσιοδότηση αυτής 2/45564/0026/31.7.2001 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, που εφαρμόζεται εν προκειμένω, αφού πρόκειται για προμήθειες που δεν έχουν ενταχθεί στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών. Εξάλλου, ο ισχυρισμός που περιέχεται στο προαναφερόμενο έγγραφο με τον οποίο συνομολογείται ότι στη Διεύθυνση Προσωπικού διατέθηκε πίστωση για τις ανάγκες προμηθειών και εκτυπώσεων 40.800 ευρώ και ότι το ποσό που έχει διατεθεί σχετικά είναι 37.438,43 ευρώ, προβάλλεται αλυσιτελώς καθώς και αληθής αν υποτεθεί δεν καθιστά νόμιμη τη δαπάνη, αφού δεν αναιρεί την κατάτμηση που έχει επέλθει και την υπέρβαση του ορίου των 15.000 ευρώ. Τέλος, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος και ο ισχυρισμός ότι δεν ήταν δυνατό να είναι γνωστές οι ανάγκες των Διευθύνσεων και των πολιτικών γραφείων διότι προκύπτουν στην πορεία, καθώς αφενός δεν αποδεικνύεται, αφετέρου οι προμήθειες αυτές αναφέρονται σε πάγιες ανάγκες του Υπουργείου, οι οποίες ακόμα και αν δεν είναι δυνατό να προβλεφθούν με ακρίβεια είναι δυνατό κατά τη διάρκεια του έτους, με βάση τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων και του προϋπολογισμού του Υπουργείου να εκτιμηθούν, έστω και κατά προσέγγιση. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, τα ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι τα 4106, 4107, 4108 οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής, συνολικού ποσού 4.224, 50 ευρώ του Υπουργείου ……………… δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 8/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος Ελένη Φώτη, Αντιπρόεδρο, τα μέλη Ασημίνα Σαντοριναίου και Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Συμβούλους, Αγγελική Πανουτσακοπούλου (εισηγήτρια) και Κωνσταντίνο Παραθύρα, Παρέδρους με συμβουλευτική ψήφο.

Συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 23 Ιανουαρίου 2007, με την παρουσία της Γραμματέως του Γιολάντας Παπαδημητρίου.

Για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο ……………….. και της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.) στο ίδιο Υπουργείο, αν πρέπει να θεωρηθούν τα 1274 και 1275 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, οικονομικού έτους 2006, της υπηρεσίας αυτής.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη την 180/18-12-2006 έγγραφη γνώμη του ασκούντος καθήκοντα Αντεπιτρόπου της Επικρατείας, Συμβούλου Γεωργίου Βοϊλη, σύμφωνα με την οποία τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Σκέφθηκε κατά το νόμο

I. Ο Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο ………………… αρνήθηκε, με τη 43/27.7.2006 πράξη του, να θεωρήσει τα 1274 και 1275, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής, ποσού 37.244,62 και 44.648,80 ευρώ αντίστοιχα, που εκδόθηκαν από την Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου στο ως άνω Υπουργείο, με φερόμενη ως δικαιούχο την εταιρεία ………………., και αφορούν στην πληρωμή της δαπάνης προμήθειας είκοσι τεσσάρων (24) ηλεκτρονικών υπολογιστών (κεντρικών εξυπηρετητών – servers) το πρώτο και σαράντα (40) φορητών υπολογιστών το δεύτερο, για τις ανάγκες της Γενικής Γραμματείας ………………….. Ως αιτιολογία της μη θεώρησης προβάλλεται ότι μη νομίμως για την προμήθεια των ανωτέρω ειδών που έγινε για την ίδια αιτία και σε βάρος του ίδιου κωδικού αριθμού του οικείου προϋπολογισμού, διενεργήθηκαν δυο πρόχειροι διαγωνισμοί, μετά από κατάτμηση της συνολικής απαιτούμενης δαπάνης. Η Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου στο Υπουργείο ……….. επανυπέβαλε τα ανωτέρω χρηματικά εντάλματα για θεώρηση, με το 6186/28.11.2006 έγγραφό της, στο οποίο επισύναψε το 9911/Α2-2022/17.11.2006 έγγραφο της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Οικονομικής Διοίκησης της Γενικής Γραμματείας …………………., όπου υποστηρίζεται ότι για την ανάθεση των ανωτέρω προμηθειών δεν ήταν απαραίτητη η διενέργεια τακτικού διαγωνισμού, αφού τα υπό προμήθεια είδη ανήκουν σε διαφορετικούς κωδικούς αριθμούς είδους στο αρχείο ειδών προγράμματος του Υπουργείου Ανάπτυξης και για κανένα από αυτά η

ετήσια συνολική δαπάνη κατά κωδικό αριθμό είδους (του αρχείου ειδών προγράμματος) δεν υπερέβη το ποσό των 45.000 ευρώ, σύμφωνα με την Π1/7446/14.1.2002 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης καθώς και ότι τα ανωτέρω είδη δεν συνδέονται μεταξύ τους καθώς καλύπτουν διαφορετικές λειτουργίες και ανάγκες. Ο Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στις απόψεις του, με συνέπεια να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως και αρμοδίως, με την από 5.12.2006 έκθεσή του, απευθύνεται στο Τμήμα τούτο, μετά την τήρηση της προδικασίας που προβλέπεται από τα άρθρα 21 παρ. 1 του π.δ. 774/1980 και 139 παρ. 1 του π.δ. 1225/1981, σε συνδυασμό με τη ΦΓ8/15686/8.7.2002 (ΦΕΚ 1242 Β΄) απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου τούτου, όπως αυτή τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τη ΦΓ8/21500/2004 όμοια (ΦΕΚ Β' 1862).

ΙΙ. Με το άρθρο 1 του ν. 2286/1995 «Προμήθειες του Δημόσιου Τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ 19 Α’) ορίζεται ότι: «1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται οι κάθε είδους προμήθειες αγαθών που ενεργούνται από: α) το Δημόσιο, β) τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, γ) τα Ν.Π.Δ.Δ. ... 2. ... 3. ... 4. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου και μετά από γνώμη της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών (Ε.Π.Π.Π.) μπορεί να εξαιρούνται συγκεκριμένες προμήθειες των φορέων της παρ. 1. 5. Εξαιρούνται από τις διατάξεις του νόμου αυτού : Ι. Φορείς: ... ΙΙ. Προμήθειες: ... ». Με το άρθρο 2 του ως άνω νόμου ορίζεται ότι: « 1. Οι προμήθειες των φορέων που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, εγκρίνονται με την ένταξή τους στο ενιαίο πρόγραμμα προμηθειών (Ε.Π.Π.). ... Το Ε.Π.Π. εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου ... 2. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου τίθεται σε εφαρμογή το Ε.Π.Π. και ρυθμίζονται όλα τα θέματα που ανακύπτουν από αυτό. 3. Με όμοιες αποφάσεις, μετά από γνώμη της Ε.Π.Π.Π., μπορεί να : α) ... γ) εξαιρούνται από την ένταξη στο Ε.Π.Π. φορείς ή προμήθειες ... 12. Οι διαδικασίες συνάψεως συμβάσεων προμηθειών διακρίνονται σε συνοπτικές, ανοικτές, κλειστές και με διαπραγμάτευση: α) Ανοικτές ... β) Κλειστές ... γ) Συνοπτικές (πρόχειρος διαγωνισμός) είναι οι διαδικασίες που διενεργούνται μόνο για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών αγαθών αξίας κάτω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ECU, ετήσιας συνολικής δαπάνης, καθοριζομένης εκάστοτε με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου. ... δ) Με διαπραγμάτευση (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση) ... 13. Η διαδικασία του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης

παραγράφου μπορεί να τηρηθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις : Ι. ... VIII. Για την προμήθεια αγαθών, αξίας κάτω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ECU, η δαπάνη των οποίων δεν υπερβαίνει κατ' είδος σε ετήσια βάση το ποσό που καθορίζεται εκάστοτε από τον Υπουργό Εμπορίου». Κατ΄ εξουσιοδότηση της τελευταίας αυτής διάταξης εκδόθηκε η Π1/7446/14-1-2002 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης (ΦΕΚ 112 Β'), στο άρθρο 2 της οποίας ορίζεται ότι : «Καθορίζουμε, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 12 εδαφ. γ και παρ. 13 εδαφ. VIII του ν. 2286/95 αντίστοιχα, την ετήσια συνολική δαπάνη των προμηθειών κατά κωδικό αριθμό είδους αυτών (του αρχείου ειδών προγράμματος), για τις οποίες η σύναψη των σχετικών συμβάσεων διενεργείται: α) Με συνοπτικές διαδικασίες (πρόχειρος διαγωνισμός) ... μέχρι του ποσού των ευρώ 45.000 με Φ.Π.Α. β) με διαδικασίες διαπραγμάτευσης (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση) μέχρι του ποσού των ευρώ 15.000 με Φ.Π.Α.». Περαιτέρω, με την Π1/433/19-2-2003 απόφαση των Υφυπουργών Ανάπτυξης (ΦΕΚ 221 Β') ορίστηκε ότι: «1. Εξαιρούμε, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 3 εδάφιο γ΄ του Ν. 2286/1995, από την ένταξή τους στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών, προμήθειες ειδών των οποίων η προϋπολογισθείσα δαπάνη κατά κωδικό αριθμό είδους του αρχείου ειδών του προγράμματος, δεν υπερβαίνει ετησίως το ποσό των ΕΥΡΩ 45.000 με Φ.Π.Α.». Τέλος, ο ν. 2362/1995 « περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις » (ΦΕΚ 247 Α') ορίζει στο άρθρο 82 ότι: « 1. ... 3. Οι διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών προϊόντων που εντάσσονται στο ενιαίο πρόγραμμα κρατικών προμηθειών του Υπουργείου Εμπορίου ορίζονται από τις ειδικές περί προμηθειών του Δημοσίου ισχύουσες διατάξεις. 4. Οι διαδικασίες σύναψης ... συμβάσεων προμήθειας προϊόντων που δεν εντάσσονται στο ενιαίο πρόγραμμα προμηθειών του Υπουργείου Εμπορίου ή σε άλλες ειδικές διατάξεις, ρυθμίζονται με τις διατάξεις του παρόντος » και στο άρθρο 83 ότι: « 1. Επιτρέπεται η με απευθείας ανάθεση σύναψη σύμβασης προμήθειας προϊόντων ... για ετήσια δαπάνη μέχρι ποσού ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων (1.500.000) δραχμών. Από το ποσό αυτό και μέχρι τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) δρχ. απαιτείται διαγωνισμός με συνοπτική διαδικασία (πρόχειρος) ... Άνω του ποσού των τεσσάρων εκατομμυρίων (4.000.000) δρχ. απαιτείται σύναψη σύμβασης για προμήθεια προϊόντων ... κατόπιν διενέργειας τακτικού διαγωνισμού ... Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών τα ανωτέρω ποσά δύναται να αναπροσαρμόζονται». Κατ΄ εξουσιοδότηση της τελευταίας αυτής διάταξης εκδόθηκε η 2/45564/0026/31-7-2001 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών

(ΦΕΚ 1066 Β’), η οποία ορίζει ότι : «1. Αυξάνουμε και ορίζουμε σε ευρώ τα ποσά για τη σύναψη συμβάσεων ετησίας δαπάνης που αφορούν προμήθεια προϊόντων ... ως ακολούθως: α) Με απ’ ευθείας ανάθεση μέχρι του ποσού των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ. β) Με συνοπτική διαδικασία (πρόχειρο διαγωνισμό) από του ποσού της προηγούμενης περίπτωσης μέχρι του ποσού των σαράντα πέντε χιλιάδων (45.000) ευρώ. γ) Με διενέργεια τακτικού διαγωνισμού άνω του ποσού των σαράντα πέντε χιλιάδων (45.000) ευρώ. 2. Οι περιορισμοί των ως άνω ποσών αναφέρονται σε σχέση με το ύψος της εγγεγραμμένης ετησίας πίστωσης κατά Ειδικό Φορέα και Κ.Α.Ε. στον προϋπολογισμό κάθε φορέα και στα ποσά αυτά συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.». Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι για τη σύναψη των συμβάσεων προμηθειών του Δημοσίου, οι οποίες εξαιρούνται από την ένταξη στο Ε.Π.Π., όπως οι προμήθειες ειδών των οποίων η προϋπολογισθείσα δαπάνη κατά κωδικό αριθμό είδους του αρχείου ειδών του προγράμματος δεν υπερβαίνει ετησίως το ποσό των 45.000 ευρώ, σύμφωνα με την Π1/433/19-2-2003 απόφαση των Υφυπουργών Ανάπτυξης, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2362/1995 και οι αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδονται σε εκτέλεση του άρθρου 83 αυτού (βλ. Πράξεις IV Τμ. 180/2004, 79/2003, 116/2001 και 125/1996). Σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση του Υπουργού Οικονομικών επιτρέπεται απευθείας ανάθεση για την προμήθεια προϊόντων μέχρι του ποσού των 15.000 ευρώ και διενέργεια πρόχειρου διαγωνισμού για την προμήθεια προϊόντων μέχρι του ποσού των 45.000 ευρώ, πέραν του οποίου απαιτείται η διενέργεια τακτικού διαγωνισμού. Τα ανωτέρω δε ποσά αναφέρονται σε σχέση με την εγγεγραμμένη στον κωδικό αριθμό εξόδου (Κ.Α.Ε.) του προϋπολογισμού του φορέα ετήσια πίστωση και όχι σε σχέση με τον κωδικό αριθμό είδους του αρχείου ειδών του προγράμματος, όπως στην περίπτωση των συμβάσεων προμηθειών, η διενέργεια των οποίων ρυθμίζεται από τις αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης, που εκδίδονται σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων του ν. 2286/1995. Ανεξάρτητα πάντως από το βαρυνόμενο ΚΑΕ, γίνεται παγίως δεκτό από το Δικαστήριο τούτο ότι, κατά την αληθή έννοια των διατάξεων των ν. 2286/1995 και 2362/1995 και προς αποφυγή καταστρατηγήσεων της θεμελιώδους αρχής της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, που είναι η διενέργεια τακτικού διαγωνισμού, κριτήριο για την εξεύρεση των ως άνω χρηματικών ορίων μέχρι των οποίων επιτρέπεται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης ή του πρόχειρου διαγωνισμού, αποτελεί η συνολική απαιτούμενη ετήσια δαπάνη για αγαθά που, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και τις συναλλακτικές αντιλήψεις

θεωρούνται όμοια ή ομοειδή, λόγω του ότι εκ της φύσης τους, του αντικειμένου τους ή της λειτουργικότητάς τους εντάσσονται σε όμοιες ή παρεμφερείς κατηγορίες αγαθών. Απαγορεύεται επομένως ο επιμερισμός τέτοιων αγαθών σε μικρότερες ποσότητες ή μερικότερες κατηγορίες και στη συνέχεια η χωριστή διενέργεια περισσότερων απευθείας αναθέσεων ή πρόχειρων διαγωνισμών, με βάση το ύψος κάθε μερικότερης δαπάνης που προκύπτει από την κατάτμηση της συνολικής δαπάνης, καθόσον με την τμηματική ανάθεση των όμοιων/ομοειδών αγαθών καταστρατηγείται η θεμελιώδης αρχή της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, που είναι η διενέργεια τακτικού διαγωνισμού (βλ. Πράξεις IV Τμ. 28, 79/1997, 91/2000, 12, 31, 116/2001, 26, 203/2003, 75, 60, 180/2004, 64, 129/2005, 20/2006 κ.ά. καθώς και Πράξεις VII Τμ. 114, 18/2006).

ΙΙΙ. Στην προκείμενη περίπτωση, από τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν τα υπό κρίση χρηματικά εντάλματα, προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την 11238/Α2-3081/7.10.2005 απόφαση του Γενικού Γραμματέα ……………………..εγκρίθηκε δαπάνη 297.000 ευρώ σε βάρος της πίστωσης του προϋπολογισμού εξόδων της Γενικής Γραμματείας …………………………… (ειδικός φορέας 23-750, Κ.Α.Ε. 5254) του οικονομικού έτους 2005 για κάθε είδους δαπάνες για τη διεξαγωγή γεωργικών και κτηνοτροφικών ερευνών από τη Γ.Γ. …………και με την 321/Α2-57/10.1.2006 όμοια απόφαση εγκρίθηκε δαπάνη 300.000 ευρώ για τον ίδιο λόγο και σε βάρος του ίδιου ΚΑΕ για το οικονομικό έτος 2006. Περαιτέρω, με την 11843/Α2-3254/25.10.2005 απόφαση του ως άνω Γενικού Γραμματέα εγκρίθηκε δαπάνη ποσού 44.900 ευρώ με ΦΠΑ σε βάρος του Κ.Α.Ε. 5254 του ειδικού φορέα 23-750 για την προμήθεια, μέσω πρόχειρου μειοδοτικού διαγωνισμού, 24 Η/Υ για τις ανάγκες της έρευνας Διάρθρωσης Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων έτους 2005, της Διεύθυνσης Στατιστικής Πρωτογενούς Τομέα και προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στις Υπηρεσίες Στατιστικής Νομών. Στο σχετικό διαγωνισμό, που διενεργήθηκε στις 31.10.2005, υπέβαλαν προσφορές οι εταιρείες …………………και η φερόμενη ως δικαιούχος εταιρεία ……………, στην οποία κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού με τη 12271/Α2-3355/7.11.2005 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της…………….... Την ίδια ημερομηνία (7.11.2005) υπεγράφη η σχετική σύμβαση, ποσού 37.244,62 ευρώ (με Φ.Π.Α.). Παράλληλα, με την 12454/Α2-3389/9.11.2005 απόφαση του ως άνω Γενικού Γραμματέα εγκρίθηκε δαπάνη ποσού 44.900 ευρώ σε βάρος του ίδιου ως άνω Κ.Α.Ε. 5254 του ειδικού φορέα 23-750, για την προμήθεια, για τις ανάγκες της προαναφερθείσας έρευνας Διάρθρωσης

Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων και για τις εφαρμογές του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) της Διεύθυνσης Πληροφορικής, ύστερα από πρόχειρο μειοδοτικό διαγωνισμό, σαράντα (40) φορητών υπολογιστών κατάλληλων «και για εκτός γραφείου χρήση (επί τόπου εισαγωγή στοιχείων) αλλά και για χρήση γραφείου… με ισχυρό επεξεργαστή και αρκετή μνήμη ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για εφαρμογές του ΟΠΣ…» (βλ. Β1-639/Α2-3097/7.10.2005 έγγραφο του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Πληροφορικής σχετικά με τις απαιτούμενες προδιαγραφές). Στο σχετικό διαγωνισμό, που διενεργήθηκε στις 14.11.2005, υπέβαλαν προσφορές οι ως άνω τρεις εταιρείες, εκ των οποίων μειοδότρια αναδείχθηκε η φερόμενη ως δικαιούχος εταιρεία ALTEC ΑΒΕΕ, στην οποία κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού με την 13219/Α2-3635/28.11.2005 απόφαση του Γενικού Γραμματέα ……………. Στις 30.11.2005 υπεγράφη η σχετική σύμβαση, ποσού 44.648,80 ευρώ (με Φ.Π.Α.). Για την καταβολή δε των ανωτέρω συμβατικών τιμημάτων (37.244,62 και 44.648,80 ευρώ) στη φερόμενη ως δικαιούχο εταιρεία εκδόθηκαν τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα, σε εκτέλεση του 2/34028/0026/4.7.2006 εγγράφου του Γ.Λ.Κ. προς την Υ.Δ.Ε. στο Υπουργείο …………………….., η οποία, με τα 6014/27.12.2005 και 1161/14.3.2006 έγγραφά της, είχε αρνηθεί την εκκαθάριση και ενταλματοποίηση των ως άνω δαπανών, λόγω της μη διενέργειας τακτικού διαγωνισμού. Σύμφωνα εξάλλου και με το 9911/Α2-2022/17.11.2006 έγγραφο της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Οικονομικής Διοίκησης της Γ.Γ……………Ε., που επισυνάπτεται στο έγγραφο επανυποβολής προς θεώρηση των υπό κρίση χρηματικών ενταλμάτων, «…οι ανωτέρω προμήθειες έγιναν για να καλυφθούν ανάγκες της έρευνας Διάρθρωσης Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων. Συγκεκριμένα οι servers … λειτουργούν ως τοπικοί εξυπηρετητές των τοπικών δικτύων που βρίσκονται σε κάθε περιφερειακό γραφείο, ενώ παράλληλα υλοποιούν και τη διασύνδεση μεταξύ των τοπικών δικτύων και του ΟΠΣ Γ.Γ………….. στην Κεντρική Υπηρεσία, για τη μεταφορά και επεξεργασία των δεδομένων που συλλέγονται από τους ερευνητές, ενώ παράλληλα προστατεύουν τους περιφερειακούς υπολογιστές από κακόβουλες επιθέσεις και ιούς. Επιπλέον για τις ανάγκες της ίδιας έρευνας κρίθηκε απαραίτητη η αγορά και 40 φορητών υπολογιστών, οι οποίοι διανεμήθηκαν στους ερευνητές και χρησιμοποιήθηκαν κατά την επιτόπια συλλογή στοιχείων από τους ερευνητές».

Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, το Τμήμα κρίνει ότι οι δαπάνες των ανωτέρω προμηθειών, εκτός του ότι βαρύνουν

τον ίδιο ΚΑΕ του οικείου προϋπολογισμού, αφορούν σε ομοειδή, κατά την αντίληψη των συναλλαγών, τη φύση τους και τη λειτουργικότητά τους, αγαθά, δοθέντος ότι συνιστούν αλληλένδετα μέρη του εξοπλισμού ενός ενιαίου δικτύου Η/Υ (φορητών – εξυπηρετητών/servers),………………..με αλληλοεξαρτώμενες μεταξύ τους λειτουργίες, απαραίτητες για την απόδοση του συστήματος στο οποίο έχουν ενταχθεί, και συγκεκριμένα για την επίτευξη της μεταφοράς και επεξεργασίας δεδομένων που συλλέγονται από τους ερευνητές μέσω των φορητών υπολογιστών που διανεμήθηκαν σε αυτούς για την συλλογή στοιχείων και εν συνεχεία την προώθηση αυτών σε πρώτη φάση στους τοπικούς εξυπηρετητές των περιφερειακών γραφείων και σε τελικό στάδιο στο ΟΠΣ στην Κεντρική Υπηρεσία, προκειμένου να εξαχθούν τα συμπεράσματα της έρευνας. Επομένως, μη νομίμως επιμερίστηκε η συνολική ποσότητά τους, με συνακόλουθη κατάτμηση της συνολικά απαιτούμενης για αυτά ετήσιας δαπάνης, που υπερβαίνει το τιθέμενο με την προαναφερθείσα 2/45564/0026/31.7.2001 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών όριο των 45.000 ευρώ, με συνέπεια να ανατεθεί η προμήθειά τους τμηματικά στην ίδια μάλιστα εταιρεία και περίπου το ίδιο χρονικό διάστημα, με τη διαδικασία του πρόχειρου διαγωνισμού. Επομένως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο ισχυρισμός της ανωτέρω Υπηρεσίας ότι δεν ήταν απαραίτητη η διενέργεια τακτικού διαγωνισμού σύμφωνα με την Π1/7446/14-1-2002 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης αφού τα ανωτέρω είδη ανήκουν σε διαφορετικούς κωδικούς αριθμούς του αρχείου ειδών του προγράμματος του Υπουργείου Ανάπτυξης, σε κανέναν από τους οποίους η ετήσια συνολική δαπάνη δεν υπερβαίνει το ποσό των 45.000 ευρώ. Εξάλλου θα πρέπει να σημειωθεί ότι σε κάθε περίπτωση γίνεται εσφαλμένη επίκληση της ως άνω απόφασης, αφού, όπως προεκτέθηκε, στις προμήθειες του Δημοσίου που εξαιρούνται από την ένταξη στο Ε.Π.Π., όπως οι προμήθειες ειδών των οποίων η προϋπολογισθείσα δαπάνη κατά κωδικό αριθμό είδους του αρχείου ειδών του προγράμματος δεν υπερβαίνει ετησίως το ποσό των 45.000 ευρώ, τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις της 2/45564/0026/31.7.2001 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, που εκδόθηκε σε εκτέλεση του άρθρου 83 του ν. 2362/1995, η οποία ορίζει τα όρια των σχετικών ποσών σε σχέση με την εγγεγραμμένη στον κωδικό αριθμό εξόδου (Κ.Α.Ε.) του προϋπολογισμού του φορέα ετήσια πίστωση και όχι σε σχέση με τον κωδικό αριθμό είδους του αρχείου ειδών του προγράμματος του Υπουργείου Ανάπτυξης. Κατόπιν αυτών, οι εντελλόμενες με τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα δαπάνες δεν είναι νόμιμες και επομένως αυτά δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι τα 1274 και 1275, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου στο Υπουργείο …………………, ποσού 37.244,62 και 44.648,80 ευρώ, αντίστοιχα, δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Μελέτη περίπτωσης - Εγκύκλιος Π1/4240/14.1.2010 για το Ε.Π.Π του 2010

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Αθήνα 14/1/2010
Αριθ. Πρωτ. Π1/4240

Ταχ. Δ/νση : Κάνιγγος 20
Ταχ. Κώδικας : 101 81
Πληρ : Αικ. Κατραβά
Αλ. Ρουμάνη
Τηλ. : 210.3835355
FAX : 210.3817151

ΠΡΟΣ:
Ως Πίνακας διανομής

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Κατάρτιση Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών έτους 2010.

Ορίζουμε τις διαδικασίες κατάρτισης του Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών (Ε.Π.Π) έτους 2010 στο οποίο εντάσσονται οι προμήθειες των Φορέων που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 2286/1995 (ΦΕΚ 19/Α/1.2.95) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του άρθρου 8 του Ν.2741/99 (ΦΕΚ 199/Α/28-9-99), ως κατωτέρω.

1. Χρόνος υποβολής επιμέρους προγραμμάτων από τους φορείς.

Μέχρι την 28/02/2010 πρέπει να έχουν περιέλθει στη Διεύθυνση Πολιτικής Προμηθειών, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 της παρούσας εγκυκλίου, τα επί μέρους προγράμματα των Φορέων για ένταξη προκειμένου να καταρτισθεί εγκαίρως το Ε.Π.Π του έτους 2010.

Επισημαίνουμε ότι οι προμήθειες των προς ένταξη ειδών που η δαπάνη τους θα βαρύνει τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού, τους προσαρτημένους σ' αυτόν ειδικούς προϋπολογισμούς και λογαριασμούς (εφόσον υφίστανται), τον προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 4 του Ν.2286/95, εκτελούνται κεντρικά από το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Γενική Γραμματεία Εμπορίου (Γ.Γ.Ε) .

Για τις προμήθειες των οποίων η προϋπολογισθείσα αξία υπερβαίνει το ποσό των **100.840,00 ευρώ πλέον Φ.Π.Α.** **θα πρέπει υποχρεωτικά** οι φορείς με την υποβολή των προγραμμάτων τους να αποστέλλουν τις τεχνικές προδιαγραφές των προς προμήθεια ειδών τους **σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή** και εφόσον απαιτείται το επίσημο δείγμα για κάθε προμήθεια χωριστά προς αποφυγή προβλημάτων προκειμένου με την έγκριση του Ε.Π.Π να αρχίσει αμέσως και η διαδικασία υλοποίησής τους.

Τονίζεται ότι καμία προμήθεια (άνω των 100.840,00 ευρώ πλέον Φ.Π.Α.) δεν θα εντάσσεται στο Ε.Π.Π εάν δε συνοδεύεται από τις τεχνικές προδιαγραφές του προς προμήθεια είδους.

Επισημαίνουμε ότι πριν την ένταξη των αιτημάτων των φορέων στο Ε.Π.Π έτους 2010 θα προηγείται, **όπου απαιτείται**, από αρμόδια συλλογικά όργανα, ο έλεγχος τόσο των τεχνικών προδιαγραφών των προς ένταξη ειδών όσο και της κατ΄ είδος προϋπολογισθείσης αξίας, για το κανονικό ή μη αυτής προκειμένου να αποφευχθεί το φαινόμενο ματαίωσης του διαγωνισμού:

1) στο τελευταίο στάδιο επειδή η τιμή προσφοράς του από διαγωνισμού

μειοδότη υπερβαίνει το 50% της προϋπολογισθείσης αξίας και

2) **της υψηλής προϋπολογισθείσης αξίας που ενδέχεται να οδηγήσει στην αρκετά υψηλή προσφερόμενη τιμή.**

Επίσης δεν θα εξετάζονται αιτήματα φορέων που θα υποβάλλονται στη Διεύθυνση Πολιτικής Προμηθειών για ένταξη ειδών στο Ε.Π.Π εάν δεν έχουν χρησιμοποιήσει στο προσδιορισμό του κωδικού αριθμού του είδους **το νέο κωδικολόγιο CPV 2008** το οποίο οι Φορείς μπορούν να αναζητήσουν στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και συγκεκριμένα στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://www.gge.gr/3/sub.asp?126.
Το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης θα συντάξει ενιαίους συγκεντρωτικούς πίνακες προμηθειών για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επισημαίνεται ότι στους εν λόγω συγκεντρωτικούς πίνακες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, θα αναφέρεται **αναλυτικά κατά Δήμο** το είδος, η ποσότητα και η **αξία χωρίς Φ.Π.Α.** της προγραμματιζόμενης προμήθειας.

Η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών , Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Ο.Τ.Α) παρακαλείται όπως συνεργασθεί άμεσα με την Διεύθυνση Πολιτικής Προμηθειών του Υπουργείου μας (Γεν. Γραμ. Εμπορίου) για την ταχύτερη ολοκλήρωση των προγραμμάτων και σύμφωνα με τα παραπάνω αναφερόμενα.

Κάθε Ο.Τ.Α.(Δήμος) θεωρείται ανεξάρτητος Φορέας και κατά συνέπεια, ισχύουν για τον καθένα χωριστά οι προϋποθέσεις για τις εξαιρέσεις από τον προγραμματισμό και τις λοιπές διατάξεις του Ν. 2286/1995 και του άρθρου 13 του Ν.2503/97.

2. Επί μέρους Προγραμματισμός– Έλεγχος και μεταφορά πιστώσεων

Σύμφωνα με την αριθ. 2/94816/30-12-09 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών και για το οικονομικό έτος 2010 συνεχίζεται η διαδικασία διαχείρισης των πιστώσεων από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, που προβλέπονται στον προϋπολογισμό των υπουργείων για την πραγματοποίηση προμηθειών που εντάσσονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (Ε.Π.Π.).

Η διαδικασία αυτή στόχο έχει την καλύτερη αξιοποίηση των διατιθέμενων από

τον τακτικό προϋπολογισμό σχετικών πόρων, την προσαρμογή του Ε.Π.Π στις ανάγκες των επιμέρους φορέων και στις δυνατότητες του προϋπολογισμού προκειμένου να αποφεύγονται καθυστερήσεις στην εξόφληση υποχρεώσεων προς τους προμηθευτές του Δημοσίου.

Με την έναρξη του οικονομικού έτους 2010 και το αργότερο μέχρι **25/1/2010** όλα τα υπουργεία που έχουν προγραμματίσει την ένταξη προμηθειών στο Ε.Π.Π. έτους 2010, θα υποβάλλουν στην 20η Διεύθυνση Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου Κράτους συγκεντρωτικά αιτήματα μεταφοράς στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Γενική Γραμματεία Εμπορίου) των πιστώσεων του προϋπολογισμού τους που προορίζονται για την υλοποίηση του Ε.Π.Π, ανεξαρτήτως του αν οι σχετικές διαδικασίες υλοποίησης θα πραγματοποιηθούν τελικά από το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Γ.Γ.Ε) ή από τον ίδιο Υπουργείο κατόπιν εξουσιοδότησης.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κατά την κατάρτιση του Ε.Π.Π θα φροντίσουν για την προσαρμογή του ύψους των προμηθειών που θα ενταχθούν στο Ε.Π.Π στις κατά Κ.Α.Ε. πιστώσεις που θα μεταβιβαστούν.

Καθοριστικό στοιχείο για την ένταξη προμηθειών στο Ε.Π.Π αποτελεί η δυνατότητα κάλυψης της σχετικής δαπάνης από τη μεταβιβασθείσα στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Γ.Γ.Ε) πίστωση.

Καμιά προμήθεια δεν εντάσσεται στο Ε.Π.Π αν προηγουμένως δεν έχει μεταβιβαστεί στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Γεν. Γραμματεία Εμπορίου) η αναγκαία πίστωση.

Παράλληλα στις περιπτώσεις χορήγησης προέγκρισης για την πραγματοποίηση προμηθειών θα λαμβάνεται μέριμνα ούτως ώστε κατά την οριστική κατάρτιση του Ε.Π.Π να ενσωματώνονται σ΄ αυτό, χωρίς υπέρβαση των σχετικών πιστώσεων, και οι προεγκεκριμένες προμήθειες.

Στις περιπτώσεις που η εκτέλεση ορισμένων προμηθειών πραγματοποιηθεί, ύστερα

από εξουσιοδότηση, από τους επιμέρους φορείς, θα γίνεται εκ νέου τροποποίηση του προϋπολογισμού.

Τα ανωτέρω δεν αφορούν την ένταξη στο Ε.Π.Π και την υλοποίηση προμηθειών των περιφερειών, οι οποίες εξακολουθούν να γίνονται όπως μέχρι σήμερα χωρίς καμιά αλλαγή.

Οι υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές του Δημοσίου θα εξοφλούνται, ανεξάρτητα από το χρόνο δημιουργίας τους, σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2010.

Επισημαίνεται ότι η προϋπολογισθείσα δαπάνη των προς έγκριση ειδών θα πρέπει να ορίζεται μετά από ουσιαστικό έλεγχο και σύμφωνα με τις πιστώσεις που έχουν μεταφερθεί ούτως ώστε να αποφεύγεται το φαινόμενο σημαντικών αποκλίσεων που έχει σαν αποτέλεσμα την αντίστοιχη τροποποίηση του Ε.Π.Π, σε βαθμό μάλιστα που μπορεί και να αλλοιώνει την αρχική εικόνα του.

Επιπλέον πέραν της καθυστέρησης που επιφέρει στην ολοκλήρωση των διαδικασιών, μπορεί να οδηγεί στην αποθάρρυνση συμμετοχής προμηθευτών στο σχετικό διαγωνισμό όταν η αρχικά προϋπολογισθείσα δαπάνη είναι σημαντικά χαμηλότερη.

3. Διαχωρισμός του Ε.Π.Π έτους 2010 σε κατηγορίες

Το ΕΠΠ έτους 2010 διακρίνεται σε δύο κατηγορίες , ανάλογα με το χρόνο που θα διατεθούν οι απαιτούμενες πιστώσεις:

α) ΕΠΠ 2010 - Πιστώσεις 2010

Η Κατηγορία αυτή περιλαμβάνει προμήθειες φορέων που θα πραγματοποιηθούν μέσα στο 2010 και θα βαρύνουν εγκεκριμένους προϋπολογισμούς του έτους αυτού.

β) ΕΠΠ 2010 - Πιστώσεις 2011.

Η Κατηγορία αυτή περιλαμβάνει περιπτώσεις οι οποίες απαιτούν από τη φύση τους μακρόχρονη διαδικασία υλοποίησης, και ως εκ τούτου θα βαρύνουν τον

προϋπολογισμό του επόμενου έτους.

4. Προέγκριση προμηθειών Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας από προανάληψη πιστώσεων έτους 2011.

Οι πίνακες των προγραμματιζόμενων για προέγκριση προμηθειών ειδών της κατηγορίας αυτής, θα υποβληθούν μέχρι 31.10.2010 μαζί με το έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με το οποίο εγκρίνεται η προανάληψη της σχετικής πίστωσης.
Οι διαγωνισμοί για τις προμήθειες από πιστώσεις προαναλήψεων θα πρέπει να προκηρυχθούν μέχρι 15/02/2011.

5. Τρόπος υποβολής των επί μέρους προγραμμάτων και σύνταξης των σχετικών πινάκων.

Α. Μέσα στην οριζόμενη από την παρ. 1 προθεσμία, οι Φορείς οφείλουν να υποβάλλουν στην Διεύθυνση Πολιτικής Προμηθειών πίνακες προγραμματιζόμενων προμηθειών, (συμπληρωμένους σύμφωνα με τις οδηγίες του συνημμένου Παραρτήματος Α) που θα περιλαμβάνουν μόνον τις προμήθειες για τις οποίες έχουν εξασφαλισθεί οι απαιτούμενες πιστώσεις ως εξής:

α) Φορείς του Τομέα «Κράτος»

Από δύο (2) πίνακες, με υπογραφή του αρμόδιου Υπουργού ή του εξουσιοδοτημένου προς τούτο οργάνου ανήκοντος οπωσδήποτε στην Πολιτική Ηγεσία για τα πολιτικά Υπουργεία ή του Αρχηγού κάθε κλάδου για τις Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας.

β)Φορείς του Τομέα «Οργανισμοί»

Από δύο (2) πίνακες, με υπογραφή του Διοικητού ή του Προέδρου ή άλλου, κατά νόμο, αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου.

γ) Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις από δύο (2) πίνακες με υπογραφή του αρμόδιου Νομάρχη.

δ) Περιφερειακές Διοικήσεις από δύο πίνακες με υπογραφή του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

Η προϋπολογιζόμενη αξία των προγραμματιζομένων προμηθειών θα

αναφέρεται στην καθαρή αξία χωρίς το Φ.Π.Α.

Πίνακες υπογεγραμμένοι από άλλα όργανα εκτός των ανωτέρω οριζόμενων δεν λαμβάνονται υπόψη για ένταξη στο ΕΠΠ.

Διευκρινίζεται ότι δεν θα εγκρίνονται αιτήματα εντάξεων προμηθειών τα οποία θα υποβάλλονται μεμονωμένα, από τις επί μέρους υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, ή της Περιφερειακής Διοίκησης και Δήμους.

Β. Η αποστολή των επιμέρους προγραμμάτων προμηθειών των φορέων για την ένταξή τους στο ΕΠΠ, θα αφορά σε προγραμματισμένες και απολύτως αναγκαίες προμήθειες.

Στην στήλη των αποθεμάτων των πινάκων θα αναγράφονται απαραίτητα τα πραγματικά υπάρχοντα αποθέματα των ειδών που προτείνονται για ένταξη στο ΕΠΠ έτους 2010.

Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου θα προβαίνει, σε όσες περιπτώσεις κρίνει τούτο αναγκαίο, στη σύσταση επιτροπών για επιτόπιο έλεγχο της ακρίβειας των στοιχείων των αποθεμάτων που θα αναφέρονται ανωτέρω.

Η μη αναγραφή των στοιχείων των αποθεμάτων θα έχει ως συνέπεια την μη ένταξη των προμηθειών στο ΕΠΠ. Στοιχεία αποθεμάτων απαιτούνται και για συμπληρωματικές εντάξεις προμηθειών ή επαυξήσεις αυτών.

6.**Προτάσεις για το είδος του διαγωνισμού και το κριτήριο κατακυρώσεως προσφορών.**

Οι Φορείς πρέπει στους πίνακες προγραμματιζομένων προμηθειών, και για κάθε κωδικό αριθμό είδους χωριστά, να προτείνουν τις προσφορότερες διαδικασίες υλοποίησης αυτών (ανοιχτός ή κλειστός διαγωνισμός, ή με διαπραγμάτευση) και το κριτήριο κατακύρωσης, (χαμηλότερη τιμή ή η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά), προκειμένου να εξετασθούν κατά τη σχετική διαδικασία ένταξής τους στο ΕΠΠ.

Τα σχετικά με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης αιτήματα πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένα σε διαφορετική περίπτωση το αίτημα δεν θα εξετάζεται.

7. Σύνταξη Τεχνικών Προδιαγραφών.

Οι τεχνικές προδιαγραφές των προς προμήθεια αγαθών συντάσσονται από τους φορείς για τους οποίους προορίζονται αυτά σύμφωνα με τις απαιτήσεις των διατάξεων του άρθρου 4 παρ. 2 του Ν.2286/95, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 8 παρ. 4 του Ν. 2741/99 (ΦΕΚ 199/Α/28-9-99) και σύμφωνα:

Α) με τις διατάξεις του άρθρου 53 και λοιπών του Π.Δ. 60/07 και του άρθρου 3 και λοιπών του Π.Δ. 118/07, εφόσον η προϋπολογισθείσα αξία είναι ίση ή μεγαλύτερη των εκάστοτε οριζόμενων ορίων

Β) με τις διατάξεις του άρθρου 3 και λοιπών του Π.Δ. 118/07, εφόσον η προϋπολογισθείσα αξία είναι ίση ή κατώτερη των εκάστοτε οριζόμενων ορίων

8. Εξαιρούμενες Προμήθειες .

Μορφοποιήθηκε: Αγγλικά (Η.Π.Α.)

Δεν θα αποσταλούν για ένταξη στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών έτους 2010 επιμέρους προγράμματα φορέων ή προμήθειες:

α) Που η προϋπολογισθείσα δαπάνη κατά κωδικό αριθμό είδους του αρχείου ειδών του προγράμματος (CPV), δεν υπερβαίνει **ετησίως το ποσό των 37.816 ευρώ πλέον ΦΠΑ** όπως αυτά καθορίζονται στην αριθμ.Π1/433/19-2-2003 κοινή απόφαση των Υφυπουργών Ανάπτυξης «Εξαίρεση προμηθειών από την ένταξή τους στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών» (ΦΕΚ 221/Β/27-2-2003).

β) Που εμπίπτουν στις διατάξεις του Ν. 2286/95 άρθρο 1 παρ. 3 (πλην της περίπτωσης γ), παρ. 4 και 5 περίπτωση Ι και ΙΙ όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 13 του Ν. 2503/97 (ΦΕΚ 107/Α/30.5.97) τροποποιημένου του άρθρου 1 παρ.5 του Ν.2286/95 και σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 2741/99.

γ) Που εμπίπτουν στις διατάξεις του **Ν. 3580/18-6-2007** (ΦΕΚ 134/Α/18.6. 2007) άρθρο 9 παρ. 1

δ) που εξαιρούνται:

1. Με την Π1/358/27.1.99 (ΦΕΚ 92/Β/10.2.99) όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις Π1/667/29-3-05 (ΦΕΚ448/Β/7-4-05) & Π1/2570/6-7-07 (ΦΕΚ 1240/Β/19-7-07) Υπουργικές αποφάσεις, περί εξαιρέσεως προμηθειών που πραγματοποιούνται με ανάδειξη προμηθευτών χορηγητών σύμφωνα με την παρ.3γ του άρθρου 2 του Ν.2286/95.

2.Την Π1/2941/10.9.09 Υπουργική απόφαση περί εξαιρέσεως προμηθειών ειδών πληροφορικής που εντάσσονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «**ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ**»(ΦΕΚ.1988/Β/10.9.09) ήτοι μέχρι 31/12/2013.

3. Την Π1/1660/30-6-2008 (ΦΕΚ 1320/Β/7-7-2008)Υπουργική απόφαση περί εξαιρέσεως προμηθειών ανταλλακτικών «**μη αμυντικό υλικό**» για τα πολεμικά πλοία τα ΓΕΝ για δύο (2) έτη ήτοι μέχρι 30-6-2010.

9. Γενικά

α) Κατά την συμπλήρωση του πίνακα του υποδείγματος Α οι φορείς θα παραθέτουν τις εγγραφές των προμηθειών τους σύμφωνα με **το νέο κωδικολόγιο CPV 2008** για τον προσδιορισμό του απαιτούμενου κωδικού αριθμού του προς ένταξη είδους το οποίο μπορούν να αναζητήσουν στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και συγκεκριμένα στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://www.gge.gr/3/sub.asp?126. Το νέο κωδικολόγιο **CPV 2008** αποτελεί πλέον το ΑΡΧΕΙΟ ΕΙΔΩΝ του ΕΠΠ.

Προς διευκόλυνση των φορέων, οι οποίοι είχαν εξοικειωθεί με τη χρήση του παλαιού κωδικολογίου CPV (CPV 2003), οι αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν καταρτίσει και παρέχουν σε αρχείο excel πίνακες αντιστοίχιση των κωδικών αριθμών του παλιού κωδικολογίου με αυτούς του νέου. Τους πίνακες αυτούς οι

ενδιαφερόμενοι μπορούν να τους αντλήσουν από την ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην ηλεκτρονική διεύθυνση : http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/docs/eprocurement/cpv/correspondance2003-2007_el.xls

β) Δεν επιτρέπεται εγγραφή ειδών σε κωδικούς (ΚΑΕ) με γενικούς τίτλους (π.χ. υλικά διάφορα, υγειονομικό υλικό, είδη ιματισμού γενικώς, αέρια διάφορα, χειρουργικά εργαλεία, όργανα αντιδραστήρια εργαστηρίων διάφορα κ.λ.π.) **εφ' όσον αυτοτελή είδη που περιλαμβάνονται στις προμήθειες αυτές είναι δυνατόν να ενταχθούν στους υπάρχοντες εξειδικευμένους κωδικούς**.

Στην περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατόν, λόγω έλλειψης αντίστοιχου εξειδικευμένου κωδικού, τα αιτήματα για ένταξη σε κωδικούς με γενικούς τίτλους θα συνοδεύονται απαραίτητα με κατάσταση που θα περιλαμβάνει αναλυτικά τα είδη που ζητείται να ενταχθούν στον ίδιο κωδικό (ΚΑΕ), **άλλως θα επιστρέφονται ως απαράδεκτα**.

γ) Σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις , απολύτως δικαιολογημένες με παράθεση συγκεκριμένων στοιχείων, οι φορείς μπορούν να ζητήσουν την παροχή προεγκρίσεως για μέρος των προς ένταξη προμηθειών τους προκειμένου να αρχίσουν οι διαδικασίες εκτελέσεώς τους προ της εκδόσεως του ΕΠΠ 2010, εφόσον βεβαίως οι επικαλούμενοι λόγοι γίνουν αποδεκτοί και παρασχεθεί η σχετική κατά νόμο προέγκριση.

Τα ανωτέρω αιτήματα υποβάλλονται με χωριστούς πίνακες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους και περιλαμβάνονται στο ΕΠΠ 2010. Τα αιτήματα προεγκρίσεων θα συνοδεύονται και από τις τεχνικές προδιαγραφές και από τη σχετική πίστωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.

δ) Δεν επιτρέπεται η προμήθεια μεταχειρισμένων ειδών και επομένως δεν θα σταλούν για ένταξη στο ΕΠΠ.

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η προμήθεια:

Ι. Μεταχειρισμένων οχημάτων των ΟΤΑ, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, των Περιφερειακών Διοικήσεων και της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (που προορίζονται να

διατεθούν στους ΟΤΑ περιοχής ευθύνης τους) και συγκεκριμένα απορριμματοφόρα, βυτιοφόρα ύδατος, υγρών καυσίμων, εκκενώσεως βόθρων, καθαρισμού αποχετεύσεων, πλύσεως κάδων, ασθενοφόρα, επιβατηγά, τζίπ, πυροσβεστικά και λοιπά.

II. Μεταχειρισμένων μηχανημάτων έργου (ΜΕ) των ΟΤΑ, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Περιφερειακών Διοικήσεων.
Για την προμήθεια των ανωτέρω μεταχειρισμένων θα ισχύουν οι εκάστοτε προβλεπόμενες διατάξεις για την κυκλοφορία και ταξινόμηση των μεταχειρισμένων οχημάτων και μηχανημάτων έργου του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων.

III. Αιτήματα άλλων φορέων για προμήθεια μεταχειρισμένων ειδών θα εξετάζονται κατά περίπτωση και θα εγκρίνονται σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις με απόφαση του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Γ.Γ.Ε.) ύστερα από σχετική γνωμοδότηση της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών (ΕΠΠΠ).

ε) Επισημαίνουμε προς όλους τους Φορείς ότι δεν νομιμοποιούνται πριν την υποβολή αιτήματος για την ένταξη ειδών στο ΕΠΠ και την έγκριση αυτού με σχετική απόφαση, να έχουν δημοσιεύσει προκήρυξη διαγωνισμού.
Είναι ευνόητο ότι τυχόν τέτοια αιτήματα, που θα υποπέσουν στην αντίληψη της υπηρεσίας μας, δεν θα εξετάζονται και θα επιστρέφονται στον Φορέα ως απαράδεκτα.

στ) Επισυνάπτονται παραρτήματα **Α** και **Β** και υπόδειγμα Πίνακα τα οποία αποτελούν αναπόσπαστα μέρη της παρούσας εγκυκλίου.

ζ) Μετά την έγκριση του Ε.Π.Π θα γίνονται δεκτά , κατ' εξαίρεση και μέχρι **1-11-2010** αιτήματα φορέων για τροποποίηση του προγράμματος καθώς και για νέες εντάξεις ειδών, εφόσον θα είναι πλήρως τεκμηριωμένα και θα προκύπτει ότι η καθυστέρηση υποβολής δεν οφείλεται σε υπαιτιότητά τους, με την προϋπόθεση να συνοδεύονται αυτά απαραιτήτως από τις τεχνικές προδιαγραφές.

η) Όλα τα Υπουργεία οφείλουν να κοινοποιήσουν την παρούσα εγκύκλιο προς τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύουν, εφόσον υπάγονται στο δημόσιο τομέα και στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 2286/1995, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ώστε να ενημερωθούν εγκαίρως και να ενεργήσουν σύμφωνα με αυτήν.

θ) Η εγκύκλιος αυτή να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου www.gge.gr .

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΛΟΥΚΑ ΚΑΤΣΕΛΗ

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α Α *(Εγκυκλίου)*

Οδηγίες συμπλήρωσης πινάκων (υπόδειγμα Α)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Αφορά τομείς Κράτος – Περιφερειακές Διοικήσεις και Οργανισμούς – Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις

Στήλες 1-7 του υποδείγματος.

Η συμπλήρωση των στηλών των πινάκων (υπόδειγμα Α) προμηθειών των φορέων των παραπάνω Τομέων, θα γίνει σύμφωνα με τις παρακάτω οδηγίες:

α. Στήλη 1:

Αναγράφεται ο κωδικός του προς ένταξη είδους σύμφωνα με **το νέο κωδικολόγιο CPV 2008**.

β. Στήλη 2:

Αναγράφεται , εφόσον είναι αναγκαίος για τον ακριβή προσδιορισμό του είδους, ο συμπληρωματικός κωδικός του είδους **κατά CPV 2008.**

Οι συμπληρωματικοί κωδικοί του CPV 2008 μπορούν και αυτοί να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα της ΓΓΕ, στη διεύθυνση http://www.gge.gr/3/sub.asp?126

γ. Στήλη 3:

Αναγράφεται η περιγραφή του είδους κατά CPV 2008.

δ. Στήλη 4:

Αναγράφεται η μονάδα μέτρησης του είδους όπως κάθε μία από αυτές απεικονίζονται στο παράρτημα Β.

ε. Στήλη 5:

Αναγράφεται η ζητούμενη συνολική ποσότητα του είδους.

στ. Στήλη 6:

Αναγράφεται η προϋπολογιζόμενη συνολική αξία του υπό προμήθεια είδους σε Ευρώ, χωρίς το ΦΠΑ.

ζ. Στήλες 7 & 8

Οι στήλες αυτές θα συμπληρωθούν με τον εκτιμώμενο από τον κάθε φορέα τρόπο προμήθειας, (ανοικτός ή κλειστός δ/σμός, διαπραγμάτευση) και κριτήριο κατακύρωσης (χαμηλότερη τιμή (Χ.Τ) ή η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά (Σ.Π) αντίστοιχα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

α. Στήλες 9, 10, 11, 12,13:

Στις στήλες **9 & 11** θα αναγράφονται οι κωδικοί αριθμοί των πιστώσεων για κάθε αναγραφόμενη πηγή χρηματοδοτήσεως (πχ στη στήλη του τακτικού προϋπολογισμού θα γραφεί ο κωδικός αριθμός εξόδου της πίστωσης και στη στήλη δημοσίων επενδύσεων θα γραφεί ο κωδικός αριθμός του έργου ΣΑΕ ή ΣΑΝΤ και αριθμός).

Στις στήλες **10 &12** θα αναγράφονται οι αξίες των προγραμματιζόμενων ειδών που θα βαρύνουν τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς των στηλών **9 & 11**.

Στην περίπτωση που για ένα κωδικό αριθμό είδους διατίθενται περισσότερες από μία πηγές χρηματοδοτήσεως, τότε στην ίδια σειρά του κωδικού αριθμού, θα γραφεί μια συγκεντρωτική εγγραφή στην οποία θα συμπληρωθούν όλες οι αναγκαίες στήλες, εκτός των στηλών, από 9 μέχρι 12. Ταυτόχρονα στη στήλη 3 και κάτω από τη συγκεντρωτική εγγραφή θα γίνει ανάλυση της ποσότητας και αξίας και θα συμπληρωθούν αντίστοιχα μόνο οι στήλες που αναφέρονται στις πηγές χρηματοδοτήσεως με τους συγκεκριμένους για κάθε περίπτωση κωδικούς αριθμούς πιστώσεων.

Στην περίπτωση που κάποιο διεθνές πιστωτικό ίδρυμα ή Κοινοτικό Ταμείο χρηματοδοτεί κάποια προμήθεια, όχι απ' ευθείας, αλλά μέσω των δημοσίων επενδύσεων, τότε στη στήλη 9 θα γραφεί ο αριθμός της ΣΑΕ η ΣΑΝΤ, στη δε στήλη 13 θα γραφούν τα αρχικά του πιστωτικού οργανισμού ή του κοινοτικού Ταμείου και ο τυχόν αριθμός της πιστώσεως, εφόσον στους χρηματοδοτικούς όρους περιλαμβάνονται δεσμεύσεις ως προς τον τρόπο προμήθειας του είδους.

Στην περίπτωση της απ' ευθείας χρηματοδοτήσεως θα γραφούν στη στήλη 13 τα αρχικά του πιστωτικού οργανισμού ή κοινοτικού Ταμείου και ο τυχόν αριθμός της πίστωσης.

β. Στήλη 14:

Στη στήλη αυτή θα αναγράφεται ο τόπος παράδοσης του είδους.

γ. Στήλη 15:

Στη στήλη αυτή θα αναγράφονται τα αποθεματικά στοιχεία.

δ. Στήλη 16:

Στη στήλη αυτή, κατά την κρίση τους οι φορείς θα καταχωρούν κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

α. Στο τέλος των πινάκων του ΕΠΠ 2010 - ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2010 και ΕΠΠ 2010 – ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2011, πρέπει να υπάρχουν οι εξής ανακεφαλαιώσεις:

1. Αθροίσματα της στήλης 5 κατά κατηγορία ειδών.
2. Αθροίσματα κατά πηγή χρηματοδοτήσεως και κωδικούς πιστώσεων.

β. Τα επί μέρους προγράμματα θα υποβληθούν από τους φορείς σε δύο (2) σειρές πινάκων που θα αντιστοιχούν στις δύο διακρίσεις, δηλ. ΕΠΠ 2010 - ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2010 και ΕΠΠ 2010 – ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2011.

γ. Η συμπλήρωση όλων των στηλών των πινάκων είναι υποχρεωτική.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α Β΄ *(Εγκυκλίου)*
Συντομογραφίες μονάδων μέτρησης

ΓΑΛΟΝΙΑ	ΓΑΛ	ΠΑΚΕΤΑ	ΠΚΤ
ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ	ΓΡΜ	ΡΟΛΛΟΙ	ΡΟΛ
ΔΕΣΜΙΔΕΣ	ΔΣΜ	ΣΕΙΡΕΣ	ΣΡ
ΔΟΧΕΙΑ	ΔΟΧ	ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ	ΣΓΚ
ΔΩΔΕΚΑΔΕΣ	ΔΩΔ	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	ΣΣΤ

ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ	ΕΚΤ	ΤΕΜΑΧΙΑ	ΤΕΜ
ΖΕΥΓΗ	ΖΕΥ	ΤΕΤΡΑΓ. ΜΕΤΡΑ	ΜΤ2
ΚΥΒ. ΕΚΑΤΟΣΤΑ	ΚΕΚ	ΦΙΑΛΕΣ	ΦΛ
ΚΥΒ. ΜΕΤΡΑ	ΜΤ3	ΦΥΛΛΑ	ΦΥΛ
ΚΥΤΙΑ	ΚΥΤ	ΦΥΣΙΓΓΕΣ	ΦΣ
ΚΟΛΛΑ	ΚΛ	ΧΙΛΙΑΔΕΣ	ΧΛΔ
ΛΙΜΠΡΕΣ	ΛΜΠ	ΧΙΛ. ΤΡ. ΜΕΤΡΑ	ΧΤΜ
ΛΙΤΡΑ	ΛΤΡ	ΧΙΛΙΟΓΡΑΜΜΑ	ΧΛΓ
ΛΟΓ. ΜΟΝΑΔΕΣ	ΛΜ	ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ	ΧΛΜ
ΜΕΤΡΑ	ΜΤΡ	ΧΙΛΙΟΣΤΟΓΡ.	ΧΓΡ
ΜΕΤΡ. ΤΟΝΝΟΙ	Μ.Τ		

Υπόδειγμα Α

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Α.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

ΕΤΟΥΣ 2010 ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 20……

ΦΟΡΕΑΣ ………………………………… ΚΩΔ.ΑΡΙΘ…………….
ΥΠΗΡΕΣΙΑ…………………..
ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ……………..
ΑΡΜΟΔΙΟΣ…………

									ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ						
Κωδ.Αριθμός και Περιγραφή είδους σύμφωνα με το ΑΡΧΕΙΟ ΕΙΔΩΝ (κωδικολόγιο CPV 2008)					ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΧΩΡΙΣ Φ.Π.Α.			ΠΡΟΓΡ. ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ					
Κωδικός αριθμός είδους κατά CPV 2008	Συμπληρωματικός κωδικός κατά CPV 2008, εφόσον είναι αναγκαίος	Περιγραφή Είδους κατά CPV 2008	Μονάδα Μέτρησης	Ποσότητα	Ευρώ	Τρόπος Προμήθειας	Κριτήριο Αξιολόγηση	ΣΑΕ/ΕΡΓΟ	ΑΞΙΑ ΧΩΡΙΣ Φ.Π.Α.	ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΕ	ΑΞΙΑ ΧΩΡΙΣ Φ.Π.Α.	ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 1

1. Αναστασίου, Θ. (2006), ***Δημοσιονομική Διαχείριση- Δημόσιος Προϋπολογισμός***, ΕΚΔΔ, Αθήνα.

2. Blöndal, J.R. (2003), "Budget Reform in OECD Member Countries:Common Trends", ***OECD Journal on Budgeting***, Volume 2, Number 4,OECD, Paris.

3. Due, J. and Friedlaender, A. (1973), ***Government Finance***, R.D. Irwin, Homewood, Illinois.

4. Γεωργακόπουλος, Θ. (2005), ***Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική***, Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα.

5. Δεγλερης, Π. (2008), ***Δίκαιο Προμηθειών και Υπηρεσιών Δημοσίου***, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα

6. Δράκος, Γ.Ε. (1975), ***Μαθήματα Δημόσιας Οικονομικής***, Εκδόσεις Καραμπερόπουλος, Πειραιάς.

7. Ηλεκτρονική Διεύθυνση : www.gge.gr

8. www.gge.gr/up/files/ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ_ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ_ΕΠΠ_2010.doc

9. www.gge.gr/up/files/ypodeigma_A_egkyklioy_katartisis_2010.xls

10. Κάρτσωνας, Γ. (1992), ***Δημόσιο Λογιστικό- Κρατικός Προϋπολογισμός***, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα.

11. Μονάδα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Ανάλυσης, ΜΕΤΑ, (2006), ***Γλωσσάριο Δημοσιονομικών Όρων***, Γενικό Λογιστήριο Κράτους, Αθήνα

12. Σολδάτος, Δ. (2001), ***Δημόσιο Λογιστικό, Κωδικοποιημένη Νομοθεσία – Ερμηνεία – Νομολογία***, Εκδόσεις Μ. Δημοπούλου, Θεσσαλονίκη.

13. Stiglitz, J. E. (2000), ***Economics of the Public Sector***, W.W. Norton & Co, NY/London.

14. Υπουργείο Οικονομικών (2009), ***Εισηγητική Έκθεση επί του Προϋπολογισμού Έτους 2010***, Αθήνα.

Μορφοποιήθηκε: Στηλοθέτες: 1,25 εκ., Αριστερά + Όχι κατά 1,9 εκ.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Σκοπός της διδακτικής ενότητας

Η ενότητα αυτή έχει σαν στόχο να παρουσιάσει τον αναγνώστη το βασικό θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν οι προμήθειες του δημοσίου.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα.

Μετά τη μελέτη της ενότητας αυτής οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να εντοπίσουν και να εφαρμόσουν τις αλλαγές που έχουν επέλθει στη νομοθεσία των προμηθειών του δημοσίου,
- να εναρμονίσουν τις συνέπειες τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους με τις οδηγίες της Ε.Ε., όπως αυτές ενσωματώθηκαν στο εθνικό δίκαιο.

Σύντομη περιγραφή της ενότητας.

- παρουσίαση του βασικού νομοθετικού πλαισίου των προμηθειών του δημόσιου τομέα (Ν.2286/1995).
- Εφαρμογή της οδηγίας 2004 / 18 /ΕΚ (ΠΔ 60/2007)
- σχετική νομολογία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : Το νομοθετικό πλαίσιο προμηθειών του δημοσίου τομέα.

3.1. Προμήθειες του δημόσιου τομέα - Ν. 2286/95 (ΦΕΚ Α' 19)

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο το οποίο προβλέπει τα σχετικά με τον κανονισμό προμηθειών του δημοσίου είναι ο Ν.2286/1995. Πιο συγκεκριμένα η παρουσίαση κατά άρθρο και ανάλυση του νόμου έχει ως εξής:

'Αρθρο 1 :   Ορισμός - Πεδίο εφαρμογής - Εξαιρέσεις

Είναι σημαντικό κάθε φορέας του δημόσιου να γνωρίζει επακριβώς σε ποια νομικά πλαίσια εντάσσεται όσον αφορά τις κρατικές προμήθειες. Στο συγκεκριμένο νόμο με

το άρθρο 1 παρουσιάζονται τα όρια που προσδιορίζουν τους φορείς του δημόσιου οι οποίοι εντάσσονται στις διατάξεις του.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 1:

«1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται οι κάθε είδους προμήθειες αγαθών που ενεργούνται από : α) το Δημόσιο, β) τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, γ) τα Ν.Π.Δ.Δ. που αποτελούν οργανισμούς της καθ' ύλην αυτοδιοίκησης, δ) τις δημόσιες και παραχωρηθείσες επιχειρήσεις και οργανισμούς ε) τις τράπεζες που ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου, είτε στο σύνολό τους είτε κατά πλειοψηφία, στ) τα κρατικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, ζ) τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις αυτών και η) τις ενώσεις που συγκροτούνται από έναν ή περισσότερους από τους παραπάνω φορείς.

2. Προμήθειες του δημοσίου τομέα είναι συμβάσεις από επαχθή αίτια, που συνάπτονται εγγράφως μεταξύ ενός προμηθευτή αφ' ενός και των φορέων που ορίζονται στην παρ. 1 αφ' ετέρου και έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση και τη μίσθωση αγαθών. Επίσης θεωρούνται προμήθειες του δημοσίου τομέα και οι συμβάσεις ανάθεσης εκτελέσεως εργασιών, εγκατάστασης, συντήρησης, μεταφοράς ή και άλλων εργασιών που σχετίζονται με την προμήθεια των ανωτέρω αγαθών, εφόσον όμως η αξία αυτών υπερβαίνει την αντίστοιχη των εργασιών.

3. Με προεδρικό διάταγμα των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού μπορεί :

α) να επεκτείνεται ολικά ή μερικά εφαρμογή του νόμου αυτού για τις συμβάσεις προμηθειών: αα) άλλων φορέων, πέραν εκείνων της παρ. 1 ββ) μηχανολογικού, ηλεκτρολογικού, ηλεκτρονικού ή άλλης μορφής εξοπλισμού και αγαθών που ενσωματώνονται σε δημόσια έργα, όπως αυτά προσδιορίζονται από τις κείμενες διατάξεις,

β) να εξαιρούνται από τις διατάξεις του νόμου αυτού ολικά ή μερικά φορείς της παρ. 1.

γ) να ρυθμίζεται ο τρόπος και οι προϋποθέσεις σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων προμηθειών στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών.

4. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου και μετά από γνώμη της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών (Ε.Π.Π.Π.) μπορεί να εξαιρούνται συγκεκριμένες προμήθειες των φορέων της παρ. 1.»

Ακολούθως από το πεδίο ορισμού του άρθρου 1 εξαιρούνται συγκεκριμένες κατηγορίες δημοσίων φορέων. Σημειώνεται ότι αποκλειστικά και μόνο οι αναφερόμενοι στην παράγραφο του παρόντος άρθρου φορείς εξαιρούνται από την εφαρμογή του συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου και καμία διασταλτική ερμηνεία του νόμου δεν υπάρχει στην ομολογία που νέα ένταση άλλους φορείς, πέρα από τους ήδη υπάρχοντες, στην παράγραφο 5. Επίσης εξαιρούνται συγκεκριμένες κατηγορίες προμηθειών που ρητά αναφέρονται στην παράγραφο 5 ΙΙ. Συγκεκριμένα:

«5. Εξαιρούνται από τις διατάξεις του νόμου αυτού:

Ι. Φορείς :

α) Η Προεδρία της Δημοκρατίας.

β) Η Υπηρεσία Αποκαταστάσεως Σεισμοπλήκτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Εργων και κάθε άλλη δημόσια υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που πραγματοποιεί προμήθειες αγαθών για την αποκατάσταση σεισμοπλήκτων ή πληγέντων από άλλες θεομηνίες.

γ) Οι ενοριακοί ναοί, οι εκκλησιαστικές σχολές, τα εκκλησιαστικά ιδρύματα, η Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος και λοιποί εκκλησιαστικοί φορείς.

δ) Τα θέατρα, τα μουσεία και οι πινακοθήκες, τα ωδεία και οι ορχήστρες, η Εθνική Λυρική Σκηνή, η Στέγη Καλών Τεχνών και Γραμμάτων, η Κρατική Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης, η Εταιρεία Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε(ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 37 ΤΟΥ Ν. 3105/03, ΦΕΚ-29 Α')] και λοιποί συναφείς φορείς.

ε) Οι εν γένει παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί και τα κέντρα παιδικής μέριμνας.

στ) Τα γηροκομεία και γενικά τα ιδρύματα κοινωνικής προστασίας και πρόνοιας, εκτός του Πατριωτικού Ιδρύματος Κοινωνικής Πρόνοιας και Αντίληψης.

ζ) Οι φοιτητικές λέσχες, οι σχολικές επιτροπές και οι βιβλιοθήκες.

η) Οι εταιρείες προστασίας ανηλίκων και προστασίας αποφυλακιζομένων.

θ) Οι επαγγελματικοί σύλλογοι (δικηγορικοί, συμβολαιογράφοι κλπ.).

ι) Οι Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης , εκτός αυτών ου υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στις συγκροτούμενες από τους παραπάνω οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης πενταμελείς Επιτροπές του άρθρου 38 του π.δ. 394/1996 (ΦΕΚ 266 Α΄), αντί του εκπροσώπου της εποπτεύουσας δημόσιας αρχής μπορεί να συμμετέχει υπάλληλος με οποιαδήποτε σχέση εργασίας του φορέα που διενεργεί την προμήθεια ή άλλου φορέα του Δημοσίου (ΠΑΡ. 8 α ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8 ΤΟΥ Ν. 2741/99, ΦΕΚ-199 Α')

ια) Οι Υπηρεσίες και οι εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Πολιτισμού κατά την εκτέλεση αρχαιολογικών εν γένει έργων (ΠΑΡ.4 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΟΥ Ν. 2833/00, ΦΕΚ 150 Α΄)]

ιβ) Το Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής

ιγ) Το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών.

ιδ) Το Κέντρο Διεθνούς Ευρωπαϊκού Δικονομικού Δικαίου.

ιε) Το Κέντρο βρεφών "η Μητέρα".

ιστ) Οι τραπεζικές, οι ασφαλιστικές και οι χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις του δημοσίου τομέα, εκτός των προμηθειών τους σε μηχανογραφικό, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό, καθώς και σε μηχανήματα κλιματισμού και αναπαραγωγής εγγράφων.

ιζ) Τα Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών.

ιη) Που λειτουργούν με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας και οι μετοχές τους έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο.

ιθ) Τα Επιμελητήρια

κ) Ο όμιλος της Δ.Ε.Π.

κα. Το Ινστιτούτο Έρευνας Νοσημάτων Θώρακα, Υγιεινής και Ασφάλισης της Εργασίας (Ι.Ε.Ν.Θ.Υ.Α.Ε.)[ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 42 ΤΟΥ Ν. 3204/03, ΦΕΚ-296 Α']

(Με την παρ. 2 του άρθρου 42 του Ν. 3204/03, ΦΕΚ-296 Α' ορίζεται ότι : *«Με απόφαση του Δ.Σ. του Ι.Ε.Ν.Θ.Υ.Α.Ε., που εγκρίνεται από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, καταρτίζεται ο κανονισμός προμηθειών και εκτελέσεως εργασιών του νομικού προσώπου»).*

ΙΙ. Προμήθειες :

α) που προβλέπονται από διεθνείς συμφωνίες ή από ειδική διαδικασία διεθνούς οργανισμού.

β) πολεμικών ειδών που εκτελούνται από τους δευτερεύοντες διατάκτες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, από μεταβιβαζόμενες σε αυτούς πιστώσεις ή από τις υπηρεσίες και τα πλοία του πολεμικού ναυτικού.

γ) που έχουν προηγουμένως με σχετική πράξη χαρακτηρισθεί απόρρητες.

δ) που επιβάλλονται για την προστασία ουσιωδών συμφερόντων της ασφάλειας της χώρας.

ε) που η σύναψη και εκτέλεση τους πρέπει να συνοδεύεται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας.

στ) εργαστηριακού εξοπλισμού, επιστημονικών ειδών, υλικών και συγγραμμάτων που προορίζονται για εκπαιδευτικούς σκοπούς ή για επιστημονικά πειράματα και έρευνες

των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας, των τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, των ερευνητικών κέντρων, των ινστιτούτων και λοιπών ερευνητικών φορέων,

ζ) που προορίζονται μόνο για την τουριστική προβολή της χώρας στο εξωτερικό ή για εξοπλισμό των υπηρεσιών του εξωτερικού του Υπουργείου Τουρισμού.

η) προμήθειες και επισκευές, που προορίζονται για τις ανάγκες του Υπουργείου Εθνικής 'Αμυνας και αφορούν πολεμικά είδη, όπως όπλα, τυποποιημένο οπλισμό, πλοία, λέμβους και γενικά ναυπηγήματα, αεροπλάνα, ελικόπτερα, άρματα μάχης, ειδικά οχήματα και τυποποιημένα τροχοφόρα, πυρομαχικά, εκρηκτικά, υλικά οχύρωσης, διαβιβάσεων, ναρκαλείας, κατασκευής μέσων άμυνας, λιμανιών, οικοδομήσιμα ή κοινόχρηστα υλικά μηχανικού, εξαρτήματα και ανταλλακτικά τούτων, ως και εργαλεία συντήρησης, επισκευής και λειτουργίας τους.

"(θ) που αφορούν καύσιμα και ελαιολιπαντικά, γραφική ύλη και ανταλλακτικά μηχανημάτων και οχημάτων, τρόφιμα και λοιπά αναλώσιμα είδη παντοπωλείου και φάρμακα των συμβουλίων περιοχής του άρθρου 48 του ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90 Α) των οργανισμών τοπικης αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού (ΟΤΑ) των συνδέσμων τους, των δημοτικών και κοινοτικών ιδρυμάτων τους και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου, τηρουμένων κατά τα λοιπά των διατάξεων της επόμενης παραγράφου και των παραγράφων 1 έως και 11 και 14 έως και 16 του άρθρου 2 του παρόντος" (ΠΑΡ.1 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΟΥ Ν.2503/97, ΦΕΚ 107 Α')

ι) χάρτου και λοιπών αναλωσίμων που προμηθεύεται το Εθνικό Τυπογραφείο για εκτέλεση παραγγελιών που αφορούν εκτυπωτικές εργασίες του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των Ο.Τ.Α., μέχρι του ποσού των σαράντα πέντε χιλιάδων (45.000) ευρώ ετησίως για κάθε φορέα (ΠΑΡ. 5 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2 ΤΟΥ Ν. 3469/06, ΦΕΚ-131 Α')

*(**Με τις παρ. 6 και 7 του άρθρου 2 του Ν. 3469/06, ΦΕΚ-131 Α' ορίζεται ότι :** «6. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, το Εθνικό Τυπογραφείο μπορεί να εκτυπώνει χωρίς αντάλλαγμα έντυπα, εφόσον εξυπηρετείται δημόσιος ή κοινωνικός σκοπός.*

7. Οι εκτυπωτικές ανάγκες του Πολιτικού Γραφείου του Πρωθυπουργού και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης εξυπηρετούνται από το Εθνικό Τυπογραφείο χωρίς επιβάρυνση»).

κ) Προμήθειες και επισκευές που αφορούν την τεχνική υποστήριξη των Εναερίων Μέσων Λιμενικού Σώματος του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας οι οποίες ανα-

τίθενται στην «Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε.» (ΕΑΒ Α.Ε.) με σύμβαση έργου μεταξύ του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας και της ΕΑΒ Α.Ε. για όσο χρόνο το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει τουλάχιστον το 51% του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρείας (ΑΡΘΡΟ 10 ΤΟΥ Ν. 3569/07, ΦΕΚ-122 Α)]

6. Οι ανωτέρω προμήθειες και επισκευές, καθώς και οι προμήθειες των εξαιρουμένων από τον παρόντα νόμο φορέων εκτελούνται από τους αρμόδιους κατά περίπτωση φορείς, επιφυλασσομένων των κοινοτικών διατάξεων, σύμφωνα με τις ισχύουσες ή τις θεσπιζόμενες προς τούτο ειδικές διατάξεις.

7. Στην αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας υπάγεται η ανάδειξη προμηθευτών σε πετρελαιοειδή για τις ανάγκες του Δημοσίου, δυναμένου να αναθέτει στους επί μέρους φορείς την εκτέλεση των προμηθειών αυτών. Η διενέργεια των διαγωνισμών αυτών θα γίνεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 6 του άρθρου 13 του ν. 2503/1997 (ΠΑΡ. 8 β ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8 ΤΟΥ Ν. 2741/99, ΦΕΚ-199 Α')»

'Αρθρο 2 : Προγραμματισμός προμηθειών - Σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό όλες προμήθειες των δημόσιων φορέων που εντάσσονται στον περιορισμού του άρθρου 1 και κατά συνέπεια υπάγονται στις διατάξεις των νόμων του πραγματοποιούνται διαμέσου του ενιαίου προγράμματος προμηθειών. η διαδικασία ένταξης προμηθειών στο ενιαίο πρόγραμμα προμηθειών και η υλοποίηση αυτών περιγράφεται αναλυτικά στις παραγράφους 1 έως 11 του παρόντος άρθρου:

«1. Οι προμήθειες των φορέων που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, εγκρίνονται με την ένταξη τους στο ενιαίο πρόγραμμα προμηθειών (Ε.Π.Π.).

Η ένταξη πραγματοποιείται μετά εξέταση και αξιολόγηση της πρότασης του φορέα και διαμόρφωση της σε συνάρτηση με τις υπόλοιπες προτάσεις, ώστε να επιτυγχάνεται το καλύτερο αποτέλεσμα για το Δημόσιο.

Το Ε.Π.Π. εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου, μετά από γνώμη της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών (Ε.Π.Π.Π.) με βάση τα επί μέρους προγράμματα προμηθειών που υποβάλλονται από τους υπόχρεους φορείς.

Τα προγράμματα αυτά περιέχουν τουλάχιστον το είδος, την ποσότητα, την αξία, την πηγή χρηματοδότησης, τα αποθέματα του εντασσόμενου είδους, το χρόνο απορρόφησης

της χρηματοδότησης, τον τρόπο πληρωμής και διενέργειας της προμήθειας, το κριτήριο αξιολόγησης και κάθε άλλο στοιχείο απαραίτητο για την αιτιολόγηση της ένταξης του συγκεκριμένου είδους.

Η Επιτροπή Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών, για να διατυπώσει τη γνωμη της, μπορεί να αναθέτει σε τεχνικούς κυρίως υπαλλήλους των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας να προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες (αυτοψία, παροχή στοιχείων κλπ.) για την αποτελεσματική υλοποίηση των επί μέρους προγραμμάτων.

Η παράλειψη εμπρόθεσμης παροχής των αναγκαίων στοιχείων ή η παροχή ανακριβών στοιχείων για την ένταξη προμήθειας στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών συνιστά πειθαρχικό αδίκημα των αρμόδιων, για τη συλλογή και την υποβολή των παραπάνω στοιχείων, υπαλλήλων (ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8 ΤΟΥ Ν. 2741/99, ΦΕΚ-199 Α')

2. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενεργείας και Τεχνολογίας και εμπορίου τίθεται σε εφαρμογή το Ε.Π.Π. και ρυθμίζονται όλα τα θέματα που ανακύπτουν από αυτό.

3. Με όμοιες αποφάσεις, μετά από γνώμη της Ε.Π.Π.Π. μπορεί να:

α) τροποποιείται και συμπληρώνεται το Ε.Π.Π.

β) παρέχεται η δυνατότητα προέγκρισης προμηθειών που πρόκειται να ενταχθούν το επόμενο έτος σε αυτό και

γ) εξαιρούνται από την ένταξη στο Ε.Π.Π. φορείς ή προμήθειες και

δ) καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, με τους οποίους πραγματοποιείται η εξαίρεση.

4. Μετά την έγκριση του Ε.Π.Π. αρχίζει η διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης των συμβάσεων προμηθειών, που ολοκληρώνεται με την παραλαβή του αγαθού και την αποπληρωμή του τιμήματος.

Η σύναψη και η εκτέλεση των συμβάσεων προμηθειών μπορεί να είναι, είτε κεντρική, όταν διενεργείται από το Υπουργείο Εμπορίου είτε αποκεντρωμένη, όταν διενεργείται από οποιονδήποτε άλλο φορέα υπαγόμενο στις διατάξεις του νόμου αυτού.

Από το Υπουργείο Εμπορίου συνάπτονται και εκτελούνται συμβάσεις προμηθειών που η δαπάνη τους βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό, τους προσαρτημένους σε αυτόν ειδικούς προϋπολογισμούς και λογαριασμούς, τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων, καθώς και κάθε αποκεντρωμένη προμήθεια, εφόσον εγκριθεί, με κοινή απόφαση των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενεργείας και Τεχνολογίας και Εμπορίου και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μετά από γνώμη της Ε.Π.Π.Π.

5. Από την ανωτέρω αρμοδιότητα του Υπουργείου Εμπορίου εξαιρούνται οι

προμήθειες :

α) Για τις οποίες η κατ' είδος ετήσια συνολική δαπάνη δεν υπερβαίνει το ποσό που καθορίζει με απόφαση του ο Υπουργός Εμπορίου.

β) Που αναφέρονται σε είδη γραφικής ύλης, εξοπλισμό θέρμανσης και φωτισμού, έπιπλα, είδη καθαριότητας, τα οποία βαρύνουν τις πιστώσεις που έχουν εγγραφεί στους νομαρχιακούς και περιφερειακούς προϋπολογισμούς.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενεργείας και Τεχνολογίας και Εμπορίου, μετά από γνώμη της Ε.Π.Π.Π. σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για συγκεκριμένους λόγους που επικαλείται και αποδεικνύει ο ενδιαφερόμενος φορέας, παρέχεται η ευχέρεια κατά την ένταξη στο Ε.Π.Π. να συνάπτει και εκτελεί ο ίδιος αποκεντρωμένα συμβάσεις προμηθειών, τηρώντας τους δεσμευτικούς όρους της απόφασης, που σύμφωνα με τον παρόντα νόμο συνάπτει και εκτελεί το Υπουργείο Εμπορίου.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, μετά από γνώμη της αρμόδιας επιτροπής προμηθειών, παρέχεται σε κάθε ενδιαφερόμενο φορέα η παραπάνω ευχέρεια με τους προαναφερθέντες όρους και μετά την ένταξή του στο Ε.Π.Π.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, μετά από γνώμη της αρμόδιας επιτροπής προμηθειών, παρέχεται η ευχέρεια στους φορείς να εκτελούν συμβάσεις προμηθειών που έχει συνάψει για λογαριασμό τους το Υπουργείο Εμπορίου και υπό τους όρους που έχουν τεθεί από αυτό.

9. Το Υπουργείο Εμπορίου μπορεί να προβαίνει στη σύναψη και εκτέλεση ενοποιημένων συμβάσεων προμηθειών για την κάλυψη περισσότερων φορέων.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου, μετά από γνώμη της Ε.Π.Π.Π. παρέχεται η ευχέρεια για τη σύναψη και εκτέλεση μεμονωμένων ή ενοποιημένων συμβάσεων προμηθειών σε έναν από τους φορείς της παρ. 1 του άρθρου 1, που ενεργεί σύμφωνα με τους δεσμευτικούς όρους της απόφασης.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την έγκριση, διάθεση και μεταφορά πιστώσεων που ανακύπτουν κατά την εκτέλεση ενοποιημένων συμβάσεων προμηθειών.»

Ακολούθως στην παράγραφο 12 του παρόντος άρθρου ορίζονται οι διαγωνιστικές διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν κατά περίπτωση για την πραγματοποίηση των δημόσιων προμηθειών:

«12. Οι διαδικασίες συνάψεως συμβάσεων προμηθειών διακρίνονται σε συνοπτικές, ανοικτές, κλειστές και με διαπραγμάτευση.

*α) Ανοικτές είναι οι διαδικασίες **(ανοικτός διαγωνισμός)** που κάθε ενδιαφερόμενος προμηθευτής μπορεί να υποβάλλει πρόσφορα.*

*β) Κλειστές είναι εκείνες **(κλειστός διαγωνισμός)** που μόνο οι προμηθευτές οι οποίοι έχουν προσκληθεί από το φορέα, που διενεργεί το διαγωνισμό, μπορούν να υποβάλλουν προσφορά*

*γ) Συνοπτικές **(πρόχειρος διαγωνισμός)** είναι οι διαδικασίες που διενεργούνται μόνο για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών αγαθών αξίας κάτω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ECU, ετήσιας συνολικής δαπάνης, καθοριζομένης εκάστοτε με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.*

Στις διαδικασίες των εδαφίων α' και β' απαιτείται προηγουμένη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού.

*δ) Με διαπραγμάτευση **(εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση)** είναι η διαδικασία που οι επί μέρους φορείς προσφεύγουν στους προμηθευτές της επιλογής τους και διαπραγματεύονται τους όρους των υπό σύναψη συμβάσεων με έναν ή περισσότερους από αυτούς, με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού.»*

Αξίζει να σημειώσουμε στο σημείο αυτό ότι η τελευταία περίπτωση δ της παραγράφου 12 αποτελεί το σημείο που παρουσιάζονται τα περισσότερα προβλήματα στο χώρο των δημοσίων προμηθειών, το σημείο που υπάρχουν πολυάριθμες δικαστικές αποφάσεις, και τέλος το σημείο που υπάρχουν οι περισσότεροι καταυλισμοί. Ο νομοθέτης έχει προβλέψει την περίπτωση της εξαιρετικής ή απευθείας ανάαθέεσης αποκλειστικά και μόνο για εξαιρετικές περιπτώσεις όπου για πολύ σοβαρούς λόγους είναι αδύνατη η τήρηση του τυπικού των άλλων μορφών διαγωνισμού (ανοικτός, κλειστός, και πρόχειρος διαγωνισμός).

Οι εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις που δικαιολογούν την πραγματοποίηση απευθείας αναθέσεις περιγράφονται αναλυτικά και περιοριστικά από τον νόμο για το παρόν άρθρο στην παράγραφο που ακολουθεί. Η ελεγκτική εμπειρία και η νομολογία των δικαστηρίων έχουν δείξει ότι υπάρχουν πολυάριθμες παραβιάσεις του νόμου στο συγκεκριμένο σημείο. Παραβιάσεις που είναι αποτέλεσμα της προσπάθειας δημόσιων φορέων, για λόγους που δεν συνδέονται με τους αναφερόμενους στην παράγραφο 13 του παρόντος άρθρου, να παραβιάσουν τον νόμο και να προσπαθήσουν να ενταχθούν στις διατάξεις περί απευθείας αναθέσεις.

Συγκεκριμένα η παράγραφος 13 αναφέρει:

«13. Η διαδικασία του τελευταίου εδαφίου της προηγουμένης παραγράφου μπορεί να τηρηθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις:

I. Εφόσον κατά τη διενέργεια ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας:

α) υποβλήθηκαν προσφορές μη κανονικές και υπό τους όρους ότι αα) κλήθηκαν για διαπραγμάτευση όσοι υπέβαλαν προσφορές και αξιολογήθηκαν κατά την προηγηθείσα διαδικασία και ββ) δεν έχουν μεταβληθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της διακήρυξης.

β) δεν υποβλήθηκαν προσφορές ή οι υποβληθείσες κρίνονται απαράδεκτες και υπό τις προϋποθέσεις ότι : αα) δεν μεταβλήθηκαν ουσιώωδωώς οι αρχικοί όροι της διακήρυξης και ββ) διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης.

II. 'Οταν για τεχνικούς ή καλλιτεχνικούς λόγους ή για λόγους που σχετίζονται με την προστασία δικαιωμάτων αποκλειστικότητας, τα προς προμήθεια αγαθά κατασκευάζονται ή παραδίδονται μόνο από ορισμένο προμηθευτή.

III. 'Οταν τα είδη κατασκευάζονται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνες, πειραμάτων, μελετών και προτύπων εφαρμογής.

IV. 'Οταν στα πλαίσια ερευνητικών κατασκευών κριθεί σκόπιμο, με απόφαση του αρμόδιου κατά περίπτωση φορέα, ότι αγαθά που παράγονται σε πειραματικό στάδιο, πρέπει να χρησιμοποιηθούν από τις συμμετέχουσες στην πειραματική κατασκευή επιχειρήσεις.

V. 'Οταν για λόγους επείγουσας ανάγκης, που οφείλεται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες καταστάσεις δεν είναι δυνατόν να τηρηθούν οι προθεσμίες που προβλέπονται από τους κανονισμούς προμηθειών.

VI. Για συμπληρωματικές προμήθειες αγαθών από τον αρχικό προμηθευτή, εφόσον η αλλαγή του θα υποχρέωνε τον ενδιαφερόμενο φορέα να αγοράσει αγαθά με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά, που θα ήταν ασυμβίβαστα ή θα προκαλούσαν δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες ή οικονομικές επιβαρύνσεις στη λειτουργία ή συντήρησή τους.

VII. 'Οταν η προμήθεια αγαθών κρίνεται σκόπιμο από τον αρμόδιο κατά περίπτωση φορέα να ανατεθεί σε σωφρονιστικά ιδρύματα, ιδρύματα νεότητας, εκπαιδευτικά, ερευνητικά ή παρόμοια ιδρύματα για ερευνητικούς, πειραματικούς, μελετητικούς ή αναπτυξιακούς σκοπούς και

VIII. Για την προμήθεια αγαθών, αξίας κάτω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ECU η δαπάνη των οποίων δεν υπερβαίνει κατ' είδος σε ετήσια βάση το ποσό που καθορίζεται εκάστοτε από τον Υπουργό Εμπορίου.

"Ειδικώς για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού (ΟΤΑ) τους συνδέσμους τους, τα δημοτικά και κοινοτικά τους ιδρύματα, τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τα συμβούλια περιοχής του άρθρου 48 του ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90 Α) το ανωτέρω ποσό καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Ανάπτυξης" (ΠΑΡ.3 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΟΥ Ν.2503/97, ΦΕΚ 107 Α΄)

(Σημείωση : Με την υπ' αριθ. 27319/02 (ΦΕΚ 945 Β/24-7-2002): Εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 13 του Ν. 2503/97, ορίζεται ότι : «Καθορίζουμε, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 13 εδάφ. VIII του Ν. 2286/95, όπως συμπληρώθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 13 του Ν. 2503/1997, την ετήσια συνολική δαπάνη των προμηθειών, για τις οποίες η σύναψη σχετικών συμβάσεων θα μπορεί να διενεργείται με διαδικασία διαπραγμάτευσης μέχρι του ποσού των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, με Φ.Π.Α., κατά κωδικό αριθμό είδους αυτών (του αρχείου ειδών του Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών)»).

(σχετ. Εγκ. ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. 32346/ΕΓΚ.17/02)»

Αξίζει να σημειώσουμε στο σημείο αυτό ότι η περίπτωση V της παραγράφου 13 είναι το σημείο τριβής μεταξύ δημόσιων φορέων που πραγματοποιούν προμήθειες και ελεγκτικών αρχών. Η παράγραφος αυτή προστέθηκε από το νομοθέτη προκειμένου να αντιμετωπιστούν όλες οι εξαιρετικές και έκτακτες περιπτώσεις που σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσαν να έχουν προβλεφτεί ή να είχαν αποτελέσει αντικείμενο προγραμματισμού αναφορικά με τις προμήθειες του δημόσιου φορέα. Η περίπτωση ενός σεισμού ή περίπτωση μιας πυρκαγιάς είναι περιπτώσεις που μπορούν να ενταχθούν στις προμήθειες που εννοεί ο νομοθέτης στην παράγραφο αυτή. Σε καμία περίπτωση όμως περιπτώσεις διοικητικής αδυναμίας του φορέα, που πραγματοποιεί μια προμήθεια, να ξεκινήσει έγκαιρα τη διαγωνιστική διαδικασία δεν μπορούν να αποτελέσουν έκτακτο και απρόβλεπτο γεγονός.

Πολλές φορές δημόσιοι φορείς αδυνατώντας να πραγματοποιήσουν ορθό προγραμματισμό των προμηθειών τους, ξεκινούν διαγωνιστικές διαδικασίες ακόμα και μετά τη λήξη της περιόδου που αφορά η σύμβαση που έχουν με έναν ή περισσότερους προμηθευτές. Προκειμένου να καλύψουν τη διοικητική τους αδυναμία και προκειμένου να μην μείνει ο φορέας χωρίς το απαραίτητο προς προμήθεια υλικό προβαίνουν σε καταστρατήγηση του νόμου και εφαρμόζουνε την εξαιρετική

διαδικασία της απευθείας ανάθεσης χωρίς να υπάρχει κανένα νομικό έρεισμα. Το αποτέλεσμα είναι συμβάσεις τέτοιου είδους να μην εγκρίνονται και να απορρίπτονται, είτε στον προληπτικό είτε στο κατασταλτικό έλεγχο, που διενεργούν οι ελεγκτικές αρχές και ακολούθως να συντάσσονται καταλογιστικές πράξεις για τους εμπλεκόμενους στη διενέργεια των προμηθειών αυτών.

Ακολούθως στις παραγράφους 14 έως 16 ο νομοθέτης ρυθμίζει θέματα επαναλαμβανόμενων προμηθειών, εισαγόμενων ειδών και απολογιστικών στοιχείων προμηθειών:

«14. Σε περιπτώσεις επαναλαμβανόμενων προμηθειών αγαθών μπορεί να συνάπτονται συμβάσεις για την κάλυψη μακροχρόνιων αναγκών των φορέων, κατά τους ειδικότερους όρους των σχετικών διατάξεων, με την επιφύλαξη του άρθρου 22 του ν.δ./τος 321/1969, αναφορικά με τις προμήθειες που βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό.

15. Στις συμβάσεις προμηθειών ειδών εισαγομένων από το εξωτερικό μπορεί να συνομολογείται το τίμημα σε ξένο νόμισμα και οι προσφορές των Ελλήνων προμηθευτών να εκφράζονται σε αυτό.

16. Οι φορείς για τη σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών υποχρεούνται να υποβάλλουν στο Υπουργείο Εμπορίου απολογιστικά στοιχεία αυτών.

Σε περίπτωση που ο υπόχρεος φορέας δεν αποστείλει τα παραπάνω στοιχεία εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση της προμήθειας επιβάλλεται σε αυτόν χρηματική ποινή ύψους έως 5% της αξίας της προμήθειας.

Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, καθορίζεται η διαδικασία είσπραξης του ανωτέρω προστίμου, το οποίο αποτελεί έσοδο του Δημοσίου και κάθε άλλο θέμα συναφές με την επιβολή της διοικητικής αυτής κύρωσης.»

Άρθρο 3 : Προμήθειες αγαθών σημαντικής οικονομικής ή τεχνολογικής αξίας των φορέων του δημόσιου

Με το παρόν άρθρο ο νομοθέτης ρυθμίζει το θέμα των προμηθειών που είναι ιδιαίτερα σημαντικής οικονομικής ή τεχνολογικής αξίας. Για την περίπτωση των προμηθειών αυτών ακολουθείται διαφορετική διαδικασία από αυτήν που αφορά τις υπόλοιπες απλές προμήθειες των δημόσιων φορέων.

«1. Για τις προμήθειες αγαθών σημαντικής οικονομικής ή τεχνολογικής αξίας των φορέων του δημόσιου τομέα του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, αρμόδια είναι η Επιτροπή που συνιστάται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και του Υπουργού του Υπουργείου που είναι αρμόδιος για τη σύναψη και εκτέλεση της σύμβασης ή για την εποπτεία του φορέα που συνάπτει και εκτελεί τη σύμβαση (ΠΑΡ. 35^{α} ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΟΥ Ν. 3065/02, ΦΕΚ-251 Α') .

2. Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται ο Υπουργός του Υπουργείου που είναι αρμόδιο για τη σύναψη και εκτέλεση της σύμβασης ή για την εποπτεία του φορέα που συνάπτει και εκτελεί τη σύμβαση, αναπληρούμενος στο Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου αυτού. Στη σύνθεση της Επιτροπής μετέχει και ένας εκπρόσωπος από κάθε κόμμα που αναγνωρίζεται κατά τον Κανονισμό της Βουλής, καθώς και ένας τουλάχιστον Σύμβουλος του Συμβουλίου της Επικρατείας ή Αρεοπαγίτης ή Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου που υποδεικνύεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Πρόεδρό του.

Τα κόμματα ορίζουν τους εκπροσώπους τους, με τους αναπληρωτές τους, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την ημέρα που θα κοινοποιηθεί σε αυτά σχετικό έγγραφο του Υπουργού Ανάπτυξης (ΠΑΡ. 35^{β} ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΟΥ Ν. 3065/02, ΦΕΚ-251 Α'). Σε περίπτωση που τα κόμματα δεν ορίσουν εκπροσώπους μέσα στην προθεσμία αυτήν, οι αντίστοιχες θέσεις καλύπτονται από Συμβούλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου υποδεικνυόμενους από τον Πρόεδρος του.

3. Η επιλογή των προμηθειών που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Επιτροπής του παρόντος άρθρου γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών (Ε.Π.Π.Π.)

4. Η Επιτροπή αποφασίζει για το είδος της διαδικασίας που θα τηρηθεί, για το φορέα διενέργειας των διαδικασιών της προμήθειας και για την κατακύρωση, ανάθεση ή ματαίωση της προμήθειας. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών της. Στην Επιτροπή εισηγούνται για όλα τα θέματα των αρμοδιοτήτων της εκπρόσωποι των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, συνεπικουρούμενοι κάθε φορά από εκπροσώπους του φορέα για τον οποίο προορίζεται η συγκεκριμένη προμήθεια. Ο πρόεδρος της Επιτροπής μπορεί να ορίζει ειδικό εισηγητή ή εισηγητές, εφόσον αυτό απαιτείται από τη φύση του συζητούμενου θέματος. Οι εισηγητές συμμετέχουν στην Επιτροπή χωρίς δικαίωμα ψήφου.

5. Στα μέλη της Επιτροπής, με εξαίρεση Υπουργούς και Γενικού Γραμματείς, χορηγείται

αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης.

6. Επιτροπές που έχουν συσταθεί πριν από την έκδοση του παρόντος και έχουν επιληφθεί συγκεκριμένων προμηθειών εξακολουθούν να ασκούν το έργο τους μέχρι την ολοκλήρωση του.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού (ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8 ΤΟΥ Ν. 2741/99, ΦΕΚ-199 Α').

(Σημείωση : Με την παρ. 29 του άρθρου 19 του Ν. 2947/01, ΦΕΚ-228 Α' ορίζεται ότι : «α. Στις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 2286/1995 (ΦΕΚ 19 Α'), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 2741/1999 (ΦΕΚ 199 Α') υπάγονται, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων του παρόντος και οι δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών σημαντικής οικονομικής ή τεχνολογικής αξίας των φορέων του δημόσιου τομέα, που προβλέπονται στο άρθρο 1 του ίδιου νόμου.

β. Η επιλογή των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, που υπάγονται στην αρμοδιότητα της παραπάνω Επιτροπής, γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού.

γ. Η Επιτροπή που έχει συσταθεί προ της ισχύος του παρόντος, με την υπ' αριθμ. 52/5.10.2000 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 221 Α'), για την προμήθεια συστημάτων ραδιοεπικοινωνιών, είναι αρμόδια από συστάσεως της και για τη σύναψη της δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών μέσω των συστημάτων αυτών, κρινόμενων και των υπηρεσιών αυτών σημαντικής οικονομικής και τεχνολογικής αξίας.

δ. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος ως προς τις εν λόγω συμβάσεις ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας»).»

'Αρθρο 4 : Δικαιούμενοι συμμετοχής - Τεχνικές προδιαγραφές - Μητρώο προμηθευτών – Εγγυοδοσία - Ενστάσεις

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό ορίζονται όσοι δικαιούνται να συμμετέχουν στη διαγωνιστική διαδικασία που διενεργούν δημόσιοι φορείς. Επίσης ορίζεται το θέμα των τεχνικών προδιαγραφών, οι οποίες και τίθενται από τους φορείς για τους οποίους προορίζεται η σχετική προμήθεια. Επιπρόσθετα τίθεται το θέμα του μητρώου προμηθευτών το οποίο έχουν υποχρέωση να τηρούν οι φορείς που πραγματοποιούν προμήθειες. Ακόμα ορίζεται η ύπαρξη εγγυήσεων, τόσο για τη σύναψη όσο και για

την εκτέλεση των συμβάσεων προμηθειών και τέλος δίνεται το δικαίωμα της ένστασης ενός προμηθευτή τόσο κατά της διακήρυξης του διαγωνισμού και της νομιμότητας διενέργειας του, όσο και κατά της συμμετοχής αλλά προμηθευτή στη διαγωνιστική διαδικασία.

«1. Στις προμήθειες που διενεργούνται με βάση τις διατάξεις του νόμου αυτού, δικαίωμα συμμετοχής έχουν φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και ενώσεις προμηθευτών που υποβάλλουν κοινή προσφορά.

2. Οι τεχνικές προδιαγραφές των υπό προμήθεια αγαθών ορίζονται από τους φορείς για τους οποίους προορίζονται.

Οι τεχνικές προδιαγραφές αγαθών, των οποίων οι προμήθειες εκτελούνται από το Υπουργείο Εμπορίου, ελέγχονται, τροποποιούνται και εγκρίνονται από αυτό.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ε.Π.Π.Π. μπορούν να υπόκεινται σε έλεγχο, τροποποίηση και έγκριση τεχνικές προδιαγραφές αγαθών όλων των φορέων που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού.

Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και ο φορέας διενέργειας του ελέγχου και ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Οι τεχνικές προδιαγραφές δεν μπορεί να περιλαμβάνουν όρους που προσδιορίζουν προϊόντα ορισμένης κατασκευής ή προέλευσης ή μεθόδους επεξεργασίας, που έχουν ως αποτέλεσμα να ευνοούν ή να αποκλείουν ορισμένες επιχειρήσεις ή προϊόντα, εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες οι προδιαγραφές αυτές δικαιολογούνται απόλυτα από τη φύση του υπό προμήθεια προϊόντος.

3. Οι φορείς, που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, έχουν υποχρέωση να τηρούν μητρώο προμηθευτών.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου, μετά από γνώμη της Ε.Π.Π.Π., καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής, διαγραφής, ο τρόπος τήρησής του και κάθε άλλο στοιχείο απαραίτητο για την εκπλήρωση του σκοπού του.

Με όμοια απόφαση μπορεί να αποκλείονται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο από τις προμήθειες του δημοσίου τομέα προμηθευτές, που σύμφωνα με την αξιολόγηση των στοιχείων του μητρώου τους δεν ανταποκρίθηκαν επαρκώς στις υποχρεώσεις τους.

Ο αποκλεισμός αυτός μπορεί να αναφέρεται στην απαγόρευση συμμετοχής προμηθευτή σε μέρος ή στο σύνολο των προμηθειών ενός, περισσότερων ή όλων των φορέων.

4. Για τη σύναψη και εκτέλεση των συμβάσεων προμηθειών απαιτούνται εγγυήσεις συμμετοχής, καλής εκτέλεσης και προκαταβολής.

5. Κατά της διακήρυξης του διαγωνισμού ή της νομιμότητας διενέργειας του ή της συμμετοχής προμηθευτή σε αυτόν επιτρέπεται ένσταση.

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζονται τα σχετικά με την υποβολή στη Γενική Διεύθυνση των Κρατικών Προμηθειών, από οποιονδήποτε φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ανεξάρτητα από την υπαγωγή του ή μη στις διατάξεις του ν. 2286/1995) , πριν από την έκδοση διακήρυξης προμήθειας οποιουδήποτε αγαθού, στοιχείων και βεβαιώσεων από τις οποίες να προκύπτει ότι οι προδιαγραφές που τίθενται διασφαλίζουν τη λειτουργία του υγιούς ανταγωνισμού .

Ειδικότερα από τα παραπάνω πρέπει να προκύπτει ότι οι προδιαγραφές είναι σαφείς, ότι δεν αφορούν προϊόντα ορισμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου επεξεργασίας, που έχουν ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ορισμένες επιχειρήσεις ή προϊόντα. Στα παραπάνω στοιχεία πρέπει να αναφέρονται επίσης ευρωπαϊκά ή άλλα διεθνή πρότυπα, τεχνικές εγκρίσεις και κοινές τεχνικές προδιαγραφές που τυχόν υπάρχουν για το υπό προμήθεια είδος. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι περιπτώσεις προμηθειών για τις οποίες απαιτείται ειδική αιτιολόγηση, ιδίως όταν ο ορισμός ειδικών τεχνικών προδιαγραφών, κατά παρέκκλιση των παραπάνω αναφερόμενων προϋποθέσεων, σχετίζεται με τη φύση του υπό προμήθεια προϊόντος, καθώς και όταν ο αριθμός των προμηθευτών που διεθνώς μπορούν να ανταποκριθούν στις προδιαγραφές που ορίζονται οι συνέπειες της μη υποβολής όλων των παραπάνω στοιχείων (ΠΑΡ. 4 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8 ΤΟΥ Ν. 2741/99, ΦΕΚ-199 Α').»

'Αρθρο 5 : Κανονισμοί προμηθειών.

Επειδή με παρόντα νόμο τίθεται απλά το γενικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πραγματοποιούν τις προμήθειες των δημόσιων φορέων, το άρθρο 5 ορίζει τη μετέπειτα δημιουργία προεδρικών διαταγμάτων τα οποία εξειδικεύονται για κάθε φορέα του δημόσιου και ορίζουν τον ακριβή τρόπο με τον οποίο πραγματοποιούνται οι προμήθειες σε αυτούς. Ειδικότερα, θα υπάρξει (και ήδη υπάρχει το προεδρικό διάταγμα 118 / 2007) ειδικό προεδρικό διάταγμα για τις προμήθειες του δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. και θα υπάρξει (και ήδη υπάρχει Ν.3463/2006, Π.Δ. 30/1996 και Υ.Α. 11389/1993) ειδικό νομοθετικό πλαίσιο - ενιαίος κανονισμός προμηθειών- για τις προμήθειες των Ο.Τ.Α.. Επίσης, οι προμήθειες αμυντικού υλικού των ενόπλων δυνάμεων ορίζεται ότι θα πραγματοποιούνται με βάση το ιδιαίτερα νομικό πλαίσιο

που διέπει αυτές (Ν.3433/2006 και Π.Δ. 73/2006). Τέλος, οι προμήθειες των φορέων υγείας και κοινωνικής ασφάλισης ακολουθούν επίσης το ιδιαίτερο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει αυτές τις προμήθειες (Ν.3580/2007 και Ν. 3607/2007).

«1. Η σύναψη και η εκτέλεση των συμβάσεων προμηθειών του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. που αποτελούν οργανισμούς της καθ' ύλην αυτοδιοίκησης γίνονται σύμφωνα με τον Κανονισμό Προμηθειών Δημοσίου (Κ.Π.Δ.).

Κατ' εξαίρεση το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας εκτελεί τις προμήθειες, που αναφέρονται στα εδάφια β' και η' της παρ. 5 II του άρθρου 1 του παρόντος, σύμφωνα με τις οικείες για τις προμήθειες του διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο έκδοσης του νόμου αυτού και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) με βάση ενιαίο κανονισμό προμηθειών, ο οποίος θεσπίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Εμπορίου.

2. Ο Κ.Π.Δ θεσπίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου και περιέχει :

α) τους όρους, τις προϋποθέσεις διενέργειας των προμηθειών, τις διαδικαστικές ενέργειες, τα κριτήρια συμμετοχής.

β) τους ειδικότερους όρους συμμετοχής, τα κριτήρια αξιολόγησης και κάθε άλλη προϋπόθεση ή διαδικαστική ενέργεια μέχρι την ανακοίνωση της κατακύρωσης ή της απευθείας ανάθεσης της προμήθειας, την ευθύνη του προμηθευτή μετά την οριστική παραλαβή των αγαθών.

γ) τις προϋποθέσεις καταβολής εγγύησης, τον τύπο, το ύψος, τους υπόχρεους και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά τη διασφάλιση της ολοκλήρωσης των προμηθειών.

δ) τις προθεσμίες, τους όρους και τις προϋποθέσεις ασκήσεως ενδικοφανούς προσφυγής.

ε) το ύψος της προκαταβολής επί της συμβατικής αξίας, τις προθεσμίες απόδοσης λογαριασμού, τους διάφορους τρόπους πληρωμής και κάθε άλλο θέμα που αφορά την αποπληρωμή του τιμήματος της σύμβασης προμήθειας.

στ) τις προθεσμίες των επί μέρους διαδικασιών, τη σύσταση των συλλογικών οργάνων που συμμετέχουν στη σύναψη και εκτέλεση των συμβάσεων προμηθειών των επί μέρους φορέων, τον τρόπο διοικητικής επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν μέχρι την ολοκλήρωση της προμήθειας, τις χρηματικές κυρώσεις (πρόστιμα, κατάπτωση ποινικής ρήτρας ή εγγυοδοσίας κλπ. αποκλεισμό εν όλων ή εν μέρει κλπ.), οποιαδήποτε άλλη

διοικητική κύρωση στους μη εκπληρώνοντες τις ανειλημμένες υποχρεώσεις τους και κάθε άλλο θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή του νόμου αυτού.

(Με την υπ΄αριθμ. Π1/4098/95 (ΦΕΚ 1005Β'/95) απόφαση ορίζεται ότι: «Παρατείνουμε την υπό της παραγρ. 2 του άρθρου 5 του Ν. 2286/95 προβλεπομένη προθεσμία για την έκδοση του Κανονισμού Προμηθειών του Δημοσίου (Κ.Π.Δ.) κατά δύο (2) μήνες από τη λήξη της, ήτοι μέχρι 31.1.1996, κάνοντας προς τούτο, χρήση της παραγρ. 4 του ιδίου άρθρου.»)

(Βλ. Π.Δ. 118/07, ΦΕΚ-150 Α'))

3. 'Ολοι οι άλλοι φορείς, πέραν εκείνων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, συνάπτουν και εκτελούν τις συμβάσεις προμηθειών φορέων (Κ.Π.Φ.) που καταρτίζονται από τους ίδιους τους φορείς και εγκρίνονται με απόφαση των Υπουργών Εμπορίου και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ισχύουν δε από τη δημοσίευση τους στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

"Ειδικά οι Τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ.) και η κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.) συνάπτουν και εκτελούν τις συμβάσεις προμηθειών τους σύμφωνα με Ενιαίο Κανονισμό Προμηθειών, που συντάσσεται από την Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, και Ανάπτυξης. Η Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος (Ε.Ν.Α.Ε.) συνάπτει και εκτελεί τις συμβάσεις προμηθειών της σύμφωνα με Κανονισμό Προμηθειών, που συντάσσεται από αυτή και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Ανάπτυξης" (ΠΑΡ.4 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΟΥ Ν.2503/97, ΦΕΚ 107 Α΄).

Οι Κ.Π.Φ. ρυθμίζουν θέματα όμοια με εκείνα που ρυθμίζει ο Κ.Π.Δ. και συντάσσονται σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχονται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.

Η απόφαση αυτή εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου και οι κανονισμοί υποβάλλονται στα συναρμόδια υπουργεία για έγκριση μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έκδοση της απόφασης, εγκρίνονται δε μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή τους.

4. Οι προθεσμίες των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να παρατείνονται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.»

'Αρθρο 6 : Επιτροπή Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών - Επιτροπές - Ομάδες Εργασίας

Επειδή κρίνεται από το νομοθέτη ως ιδιαίτερης σημασίας θέμα αυτό των κρατικών

προμηθειών και δεδομένης της εμπειρίας από την υλοποίηση προηγούμενων νομοθετικών πλαισίων που αφορούσαν δημόσιες προμήθειες, δηλαδή το γεγονός ότι δημιουργούνται πολλά ερωτήματα σχετικά με την υλοποίηση της διαγωνιστικής διαδικασίας της και το κατά πόσο ένας δημόσιος φορέας πρέπει να εφαρμόσει ή όχι ένα συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο, στο άρθρο αυτό ορίζονται τα σχετικά με την Επιτροπή Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών (Ε.Π.Π.Π.), η οποία λειτουργεί στο υπουργείο ανάπτυξης και έχει σαν στόχο την παροχή γνώμης σε κάθε θέμα που αναφέρεται ή προκύπτει από τη διάταξη του παρόντος νόμου.

«1. Στο Υπουργείο Ανάπτυξης συνιστάται Επιτροπή Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών (Ε.Π.Π.Π.) με γραμματεία προς εξυπηρέτησης της. Τα μέλη της Επιτορπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. ΜΕ απόφαση του ίδιου Υπουργού εγκρίνεται ο κανονισμός λειτουργίας της.

Οι αρμοδιότητες της Ε.Π.Π.Π. συνίστανται σε παροχή γνώμης σε κάθε θέμα που αναφέρεται ή προκύπτει από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Η Ε.Π.Π.Π συγκροτείται από :

α. το Γενικό Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, ως Πρόεδρο , αναπληρούμενο από το Γενικό Διευθυντή Κρατικών Προμηθειών.

β. ένα (1) Διευθυντή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας αναπληρούμενο από Τμηματάρχη βαθμού Α΄.

γ. ένα (1) Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών αναπληρούμενο από Τμηματάρχη βαθμού Α΄.

δ. τρεις (3) Διευθυντές του Υπουργείου Ανάπτυξης, που υπηρετούν αντίστοιχα στις Γενικές Γραμματείες Εμπορίου, Βιομηχανίας και Ερευνας και Τεχνολογίας, αναπληρούμενους από Τμηματάρχες βαθμού Α΄, που υπηρετούν στις αντίστοιχες Γενικές Γραμματείες,

ε. ένα (1) Διευθυντή της Τράπεζας της Ελλάδος αναπληρούμενο από το νόμιμο αναπληρωτή του,

στ. έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε κόμμα που αναγνωρίζεται κατά τον Κανονισμό της Βουλής,

ζ. από έναν (1) εκπρόσωπο της Κεντρικής Ενωσης Δήμων και Κοινοτήτων (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.) και της Ενωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας (Ε.Ν.Α.Ε.).

η. έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.)

θ. έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματικών και Βιοτεχνών

Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε).

ι. έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε)

ια. έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε..Ε).

ιβ. από έναν (1) εκπρόσωπο των Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης,

ιγ. έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) και

ιδ. έναν (1) εκπρόσωπο της Πανελλήνιας Συνομοσπονδίας Ενώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.)

Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται, με ισάριθμους αναπληρωτές, από τους αρμοδίους φορείς.

Ως εισηγητής χωρίς ψήφο στην Επιτροπή συμμετέχει ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Τμήματος του Υπουργείου Ανάπτυξης, επικουρούμενος στο έργο του από τον υπάλληλο που ασχολείται με το θέμα.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον από τη φύση του προς συζήτηση θέματος απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις, αναθέτει την εισήγηση του συγκεκριμένου θέματος και σε τρίτο που δεν έχει σχέση με τους φορείς που εκπροσωπούνται στην Επιτροπή.

Γραμματείς ορίζονται δύο υπάλληλοι του Υπουργείου Ανάπτυξης (ΠΑΡ. 5 α ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8 ΤΟΥ Ν. 2741/99, ΦΕΚ-199 Α')».

Στο σημείο αυτό αξίζει να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στην παράγραφο 3 του άρθρου. Επειδή οι προμήθειες των δημόσιων φορέων μπορεί να αφορούν μη από εξαιρετικά απλά αγαθά και υπηρεσίες έως πολυσύνθετα, οι διαγωνισμοί που αφορούν στις προμήθειες αυτές μπορεί να είναι από εξαιρετικά απλήοί έως πολυσύνθετοι. Εάν για παράδειγμα έχουμε την περίπτωση προμήθειας γραφικής ύλης ο οποιοσδήποτε εμπλέκεται σε επιτροπές του διαγωνισμού αυτού δεν θα αντιμετωπίσει πρόβλημα δεδομένο και δεν απαιτεί την ιδιαίτερη τεχνογνωσία. Σε αντίθεση εάν ένας διαγωνισμός αφορά την προμήθεια ενός ιδιαίτερα σύνθετου μηχανήματος (για παράδειγμα ένα ηλεκτρονικό σύστημα ασφαλείας), τότε είναι φανερό ότι για το μέσο υπαλλήλων δεν υπάρχει η απαιτούμενη τεχνογνωσία προκειμένου να φέρει σε πέρας το διαγωνισμό. Σε αυτή την περίπτωση ο νομοθέτης δίνει τη δυνατότητα να δημιουργούνται έκτακτες επιτροπές ή ομάδες εργασίας προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα ειδικά αυτά θέματα κρατικών προμηθειών. Το γεγονός ότι σε

πολλούς δημόσιους φορείς δεν ενεργοποιείται η συγκεκριμένη διάταξη του νόμου, αλλά ζητεί και από τους υπαλλήλους να φέρουν σε πέρας τις διαγωνιστικές διαδικασίες, χωρίς να έχουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία, οδηγεί σε προβληματικές συμβάσεις προμήθειας και συχνά σε προβλήματα με τις ελεγκτικές αρχές. Το πρόβλημα αυτό αποτελεί σαφή διοικητική αδυναμία του δημόσιου φορέα και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να τύχει ευνοϊκής μεταχείρισης όταν η συγκεκριμένη προμήθεια κριθεί μη νόμιμη και καταλήξει σε καταλογισμό.

«3. Με απόφαση του αρμόδιου για τη σύναψη και εκτέλεση της σύμβασης προμήθειας υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα που συνάπτει και εκτελεί τη σύμβαση προμήθειας οργάνου, μετά από έγκριση του εποπτεύοντος υπουργού, μπορεί να συγκροτούνται έκτακτες επιτροπές ή ομάδες εργασίες για την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων κρατικών προμηθειών. Με την απόφαση αυτή καθορίζονται το έργο της έκτακτης επιτροπής ή ομάδας εργασίας και ο χρόνος και ο τρόπος λειτουργίας της. Η δαπάνη για τυχόν αποζημίωση των μελών που βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό καθορίζεται με κοινή απόφαση του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών.»

Τέλος, με τις παραγράφους 4 έως 7 του άρθρου ορίζονται τα θέματα των επιτροπών παραλαβής, των επιτροπών εμπειρογνωμόνων και των δειγματοληπτικών ελέγχων που αφορούν το προς προμήθεια είδη.

4. Η παραλαβή των αγαθών που σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, γίνεται από το Υπουργείο Εμπορίου, πραγματοποιείται είτε από επιτροπές παραλαβής, που συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου είτε από επιτροπές παραλαβής που έχουν τον που συγκροτούνται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εμπορίου και του αρμοδίου κατά περίπτωση υπουργού.
Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου συγκροτούνται πρωτοβάθμιες και όταν αυτό απαιτείται, δευτεροβάθμιες επιτροπές παραλαβής, κατά σύμβαση ή συμβάσεις ομοειδών υλικών. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εμπορίου και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού συγκροτούνται μόνιμες πρωτοβάθμιες επιτροπές παραλαβής. Καθήκοντα δευτεροβάθμιας επιτροπής παραλαβής, στις περιπτώσεις συγκρότησης μόνιμων πρωτοβάθμιων επιτροπών, ασκούν δευτεροβάθμιες επιτροπές, που συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου

αυτής.

Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι αρμοδιότητες των πρωτοβαθμίων, μόνιμων ή μη, και των δευτεροβαθμίων επιτροπών παραλαβής, οι όροι για τη συγκρότηση δευτεροβάθμιων επιτροπών παραλαβής, η σύνθεση των επιτροπών, η διαδικασία επιλογής των μελών τους, ο τρόπος λειτουργίας τους, ο χρόνος και η διαδικασία παραλαβής των υλικών, ο τρόπος διοικητικής επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν κατά την παραλαβή και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Τα μέλη των πρωτοβάθμιων επιτροπών προέρχονται από το φορέα για τον οποίο προορίζονται τα αγαθά της διενεργηθείσας προμήθειας. Η επιλογή τους γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο εδάφιο 2 της παρούσας παραγράφου, από πίνακες εξειδικευμένου προσωπικού, τους οποίους υποβάλλουν στο Υπουργείο Εμπορίου, μέχρι τη 15η Δεκεμβρίου κάθε έτους οι φορείς, για λογαριασμό των οποίων διενεργούνται οι προμήθειες υλικών και ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

Αν ο φορέας δεν διαθέτει το απαιτούμενο εξειδικευμένο προσωπικό, η επιτροπή παραλαβής μπορεί να συμπληρώνεται από προσωπικό άλλων φορέων, με την ίδια διαδικασία.

Τα μέλη των δευτεροβάθμιων επιτροπών παραλαβής μπορούν να προέρχονται είτε από το φορέα για τον οποίο προορίζονται τα αγαθά είτε από άλλο φορέα, και η επιλογή τους θα γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στην απόφαση του εδαφίου 2 της παρούσας παραγράφου από τους ανωτέρω πίνακες.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, μετά από γνώμη της αρμόδιας επιτροπής προμηθειών, μπορεί να εγκριθεί με ή χωρίς έκπτωση από το συμβατικό τίμημα η παραλαβή αγαθών που απορρίφθηκε από πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής. Στην περίπτωση αυτή, η πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια, κατά περίπτωση, επιτροπή παραλαβής παραλαμβάνει το αγαθό και συντάσσει το οριστικό πρωτόκολλο με βάση την απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου συγκροτούνται Επιτροπή Προμηθειών και Μόνιμες Επιτροπές Εμπειρογνωμόνων στη Γενική Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών.

Με την απόφαση αυτή καθορίζονται οι αρμοδιότητες, ο αριθμός και οι ιδιότητες των μελών, η λειτουργία των επιτροπών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια (ΠΑΡ. 6 ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 8 ΤΟΥ Ν. 2323/95).

Η αποζημίωση: α) του Προέδρου της Επιτροπής Κρατικών Προμηθειών, που συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. Π1-7085/31.12.1999 (ΦΕΚ 2269 Β΄) κοινή υπουργική απόφαση και β) των Προέδρων των υπό στοιχεία 10 α΄ και 10 β΄ Μόνιμων Επιτροπών Εμπειρογνωμόνων, που συγκροτήθηκαν με την υπ' αριθμ. Π1-4516/31.8.2004 (ΦΕΚ 1378 Β΄) κοινή υπουργική απόφαση, καθώς και γ) των δύο μελών των Μόνιμων αυτών Επιτροπών Εμπειρογνωμόνων, που ορίζονται με τα στοιχεία 1.4 της τελευταίας ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης και επιλέγονται κάθε φορά ανάλογα με το συζητούμενο θέμα από τον Πρόεδρο της αντίστοιχης Επιτροπής, καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των εδαφίων β΄και γ΄ της παρ. 2 του άρθρου 17 του Ν. 3205/2003 (ΑΡΘΡΟ 36 ΤΟΥ Ν. 3325/05, ΦΕΚ-68 Α')

7. Η Ε.Π.Π.Π. εισηγείται στον αρμόδιο για τη σύναψη και εκτέλεση της σύμβασης προμήθειας Υπουργό ή στον εποπτεύοντα το φορέα που συνάπτει και εκτελεί τη σύμβαση προμήθειας Υπουργό τη διενέργεια δειγματοληπτικών και άλλων ελέγχων παραλαβής με συγκεκριμένο αντικείμενο ως προς την ποσότητα και τα χαρακτηριστικά των προμηθευθέντων αγαθών, έλεγχο αποθεμάτων ή έρευνα άλλων θεμάτων που σχετίζονται με τις προμήθειες (ΠΑΡ. 5 β ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8 ΤΟΥ Ν. 2741/99, ΦΕΚ-199 Α').»

'Αρθρο 7 : Λογιστικές διατάξεις

Όπως ισχύει με το νόμο περί δημόσιου λογιστικού (Ν.2362/1995) προκειμένου να πραγματοποιηθεί μια δαπάνη απαιτείται να υπάρχει εγγεγραμμένη πίστωση στον κρατικό προϋπολογισμό. Το θέμα των απαιτούμενων πιστώσεων, καθώς και των κρατήσεων υπέρ του δημοσίου, αλλά και των εξαιρέσεων που ισχύουν από τις κρατήσεις αυτές και των αποζημιώσεων των επιτροπών που δημιουργούνται στο πλαίσιο υλοποίησης των διαγωνισμών προμηθειών ρυθμίζονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

«1. Στο γενικό προϋπολογισμό του Κράτους εγγράφονται οι απαραίτητες πιστώσεις για την εκτέλεση των προμηθειών που η δαπάνη τους βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό και που, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, εκτελούνται από το Υπουργείο Εμπορίου.

2. Για τις προμήθειες, που εκτελούνται κεντρικά από το Υπουργείο Εμπορίου ή που ανατίθενται από αυτό σε άλλους φορείς, επιβάλλεται κράτηση 0.10% υπέρ του

Δημοσίου για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών.

3. Για τις προμήθειες που συνάπτονται και εκτελούνται από το Υπουργείο Εμπορίου ή από άλλους φορείς, στους οποίους ανατέθηκε η συναφή συμβάσεων ή και η εκτέλεση κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού, καθώς και από τις υπηρεσίες εμπορίου της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης που διενεργούνται από τις ίδιες ή που έχουν ανατεθεί στους ενδιαφερόμενους φορείς, επιβάλλεται κράτηση επί της συμβατικής αξίας 0.25% υπέρ του Δημοσίου και 0.30% υπέρ του Ταμείου Αρωγής των Υπαλλήλων του Υπουργείου Εμπορίου.

4. Από την παραπάνω κράτηση εξαιρούνται οι προμήθειες που γίνονται :

α) από το εξωτερικό χωρίς διαγωνισμό και

β) σε βάρος των πιστώσεων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων 5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου ρυθμίζονται όλα τα λογιστικά θέματα που αναφέρονται στην εκτέλεση των κρατικών προμηθειών (εγγραφή ειδικής πίστωσης, καταλογισμός και είσπραξη χρηματικών κυρώσεων κλπ.).

6. Με επιφύλαξη των διατάξεων για τα ανώτατα όρια των πρόσθετων αμοιβών, η αμοιβή των κύριων και βοηθητικών μελών όλων των προβλεπομένων από τον παρόντα νόμο μονίμων Επιτροπών, καθορίζεται, κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Βιομηχανίας, Ενέργειας, Τεχνολογίας και Εμπορίου και βαρύνει τις πιστώσεις του Υπουργείου Εμπορίου.

"7. Η δαπάνη για τυχόν αποζημίωση των μελών των επιτροπών διενέργειας διαγωνισμών, αξιολόγησης των αποτελεσμάτων τους και παραλαβής των συμβάσεων προμηθειών φορέων που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, καθορίζεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του φορέα που συγκροτεί την αντίστοιχη επιτροπή και βαρύνει την πίστωση για την αντίστοιχη προμήθεια που είναι γραμμένη στο προϋπολογισμό τους, με την επιφύλαξη των διατάξεων που ισχύουν για τα ανώτατα όρια των πρόσθετων αμοιβών, και των αμοιβών μελών συλλογικών οργάνων".

8. Διατάξεις με τις οποίες επιβάλλονται κρατήσεις επί δαπανών προμηθειών, υπέρ ορισμένων ταμείων, διατηρούνται (ΠΑΡ.5 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΟΥ Ν.2503/97, ΦΕΚ 107 Α΄).»

'Αρθρο 8 : Γενική Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών

Για την υλοποίηση του ενιαίου προγράμματος προμηθειών και των κρατικών προμηθειών εν γένει λειτουργεί στο υπουργείο εμπορίου γενική διεύθυνση κρατικών

προμηθειών. Τα σχετικά θέματα της διεύθυνσης αυτής ρυθμίζονται με το παρόν άρθρο

«1. Συνιστάται στο Υπουργείο Εμπορίου Γενική Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών.

Τα της οργάνωσης της Γενικής Διεύθυνσης ορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Εμπορίου.

2. Οι οργανικές θέσεις της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εμπορίου αυξάνονται κατά τριάντα (30) και κατανέμονται κατά κατηγορίες και κλάδους ως εξής:

α) Επτά (7) θέσεις κατηγορίας ΠΕ, κλάδου ΠΕ Διοικητικών Εμπορικών.

β) Οκτώ (8) θέσεις κατηγορίας ΠΕ, κλάδου ΠΕ Τεχνικών (Ειδικότητας Χημικών - Κλωστ/ργών).

γ) Πέντε (5) θέσεις κατηγορίας ΠΕ, κλάδου ΠΕ Τεχνικών Ειδικοτήτων.

δ) Τρεις (3) θέσεις κατηγορίας ΠΕ, κλάδου ΠΕ Πληροφορικής.

ε) Δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΤΕ, κλάδου ΤΕ Τεχνολόγων Τροφίμων και Διατροφής

στ) Πέντε (5) θέσεις κατηγορίας ΔΕ, κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων - Στενογράφων.» δεν

'Αρθρο 9 :

«Μετά το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 7 του Π.Δ/τος 367/94 προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

«Οι διατάξεις του άρθρου 127 παρ.1 του κωδ. Ν.2190/20 που προστέθηκε με το άρθρο 4 του Π.Δ/τος 367/94, εφαρμόζονται το αργότερο από τις εταιρικές χρήσεις που αρχίζουν από 1ης Ιανουαρίου 1995 και εφεξής.

Στο προσάρτημα των χρήσεων που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 1994 και εφεξής θα παρέχονται πλήρεις πληροφορίες περί του τρόπου αποτιμήσεως των συμμετοχών και χρεογράφων».

'Αρθρο 10 : Μεταβατικές διατάξεις - Καταργούμενες διατάξεις

«1. Προμήθειες ειδών ενταγμένες σε προγράμματα που έχουν εγκριθεί πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου εκτελούνται υπό το προϊσχύσαν καθεστώς.

Μέχρι την έκδοση των προβλεπομένων από τον νόμο αυτόν: α) Κ.Π.Δ., β) Κ.Π.Φ και γ) άλλων διοικητικών πράξεων εξακολουθούν να ισχύουν οι αντίστοιχες διατάξεις των νόμων, κανονισμών και διοικητικών πράξεων περί προμηθειών, όπως τροποποιηθείσες ισχύουν και εφόσον συμβιβάζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οι διατάξεις:

α) του άρθρου 3 του ν.δ. 2176/1952 "περί μέτρων προστασίας επαρχιακής βιομηχανίας"

β) του β.δ./τος 2/52 "περί καθορισμού ποσοστών προτίμησης προϊόντων επαρχιακής βιομηχανίας".

γ) του ν. 3215/1955 "περί προτιμήσεως των προϊόντων της εγχωρίου βιομηχανίας και βιοτεχνίας".

δ) του άρθρου 2 του ν. 3213/1955 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων περί μέτρων προστασίας της επαρχιακής βιομηχανίας".

ε) του ν. 4484/1965 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων του ν. 3215/1955"

στ) του άρθρου 45 του ν. 1563/1985 "περί διαρυθμίσεων στην άμεση και έμμεση φορολογία".

ζ) του άρθρου 53 του ν. 1731/1987 "περι ρυθμίσεων στην άμεση και έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις".

η) του άρθρου 27 του ν. 1733/1987 "μεταφορά τεχνολογίας, εφευρέσεις, τεχνολογική καινοτομία και σύσταση Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας".

θ) του ν. 1797/1988, διατηρουμένου σε ισχύ του άρθρου 18 του νόμου τούτου.

ι) του άρθρου 89 του ν. 1892/1990.

ια) του Κεφαλαίου Ζ' του ν. 2000/1991,

ιγ) των π.δ./των 360/1991, 361/1991, 362/1991 και 139/1992 μόνο καθόσον αφορά στις προμήθειες των αντίστοιχων φορέων.

ιδ) του άρθρου 24 του ν. 2020/1992.

3 . Καταργείται κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στον παρόντα νόμο.»

'Αρθρο 11 : Έναρξη ισχύος

«Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει την 1.1.1995, εκτός αν στις επί μέρους διατάξεις ορίζεται άλλως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : Διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών βάσει της οδηγίας 2004/18/ΕΚ

4.1. Συντονισμός των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών - ΠΔ 60/2007 (2004/18/ΕΚ)

Ένα ακόμα σημαντικό προεδρικό διάταγμα το οποίο ορίζει το βασικό νομοθετικό πλαίσιο προμηθειών και υπηρεσιών του δημοσίου είναι το ΠΔ 60/2007 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών.

Το άρθρο αυτό λειτουργεί συμπληρωματικά τόσο με το Ν.2286/1995 όσο και με το ΠΔ 118/2007. Είναι σημαντικό να προσέξουμε το ότι το προεδρικό διάταγμα αυτό εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών οι οποίες δεν εξαιρούνται με βάση τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 16 (Συμβάσεις στον τομέα της άμυνας -άρθρο 10 οδηγίας 2004/18/ΕΚ), 17 (Δημόσιες συμβάσεις και συμφωνίες - πλαίσια που συνάπτονται από τις κεντρικές αρχές προμηθειών - άρθρο 11 οδηγίας 2004/18/ΕΚ), και 9 (Συμβάσεις που συνάπτονται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών - άρθρο 12 οδηγίας 2004/18/ΕΚ), 10 (Ειδικές εξαιρέσεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών - άρθρο 13 οδηγίας 2004/18/ΕΚ), 11 (Απόρρητες συμβάσεις ή συμβάσεις που απαιτούν ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας - άρθρο 14 οδηγίας 2004/18/ΕΚ), 12 (Συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει διεθνών κανόνων - άρθρο 15 οδηγίας 2004/18/ΕΚ), 13 (Ειδικές εξαιρέσεις - άρθρο 16 οδηγίας 2004/18/ΕΚ), 14 (Συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών - άρθρο 17 οδηγίας 2004/18/ΕΚ) και 15 (Συμβάσεις υπηρεσιών που ανατίθενται βάσει αποκλειστικού δικαιώματος - άρθρο 18 οδηγίας 2004/18/ΕΚ) και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός Φ.Π.Α είναι ίση προς οιή ανώτερη από τα ακόλουθα όρια:

*«α) **125.000 ευρώ**[1], για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. Προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που συνάπτονται από τις*

[1] Κανονισμός ΕΚ 1177/2009 της Επιτροπής (L314/64 1.12.2009)

αναθέτουσες αρχές, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τα οριζόμενα στο Παράρτημα V προϊόντα.
β) ***193.000 ευρώ****, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, είτε ii) από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το Παράρτημα V, είτε iii) από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή και έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες της κατηγορίας 8 του Παραρτήματος II A, υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών της κατηγορίας 5 των οποίων οι θέσεις στο CPV είναι αντίστοιχες με τους αριθμούς αναφοράς CPC 7524, 7525 και 7526, ή/και υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II B.*
γ) ***4.845.000 ευρώ****, για τις δημόσιες συμβάσεις έργων.»*

4.2. Μελέτες περιπτώσεων – νομολογία Ε.Σ.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 224/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.

Το IV Τμήμα αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος Ελένη Φώτη, Αντιπρόεδρο, και τα μέλη Μαρία Αθανασοπούλου και Ασημίνα Σαντοριναίου, Συμβούλους, Αγγελική Πανουτσακοπούλου και Ευαγγελία Σεραφή (Εισηγητή), Παρέδρους με συμβουλευτική ψήφο, συνεδρίασε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 18 Δεκεμβρίου 2007, με την παρουσία της Γραμματέα του Γιολάντας Παπαδημητρίου, για να αποφανθεί, μετά την κατάθεση της 14453/16.11.2007 αιτήσεως του Γενικού Νοσοκομείου……………», αν πρέπει να ανακληθεί η 84/2007 πράξη του Τμήματος, με την οποία κρίθηκαν μη θεωρητέα τα 387, 391, 445, 497, 500, 605, 649, 651, 656, 681, 735, 800, 804, 825, 854 και 937, οικονομικού έτους 2007, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του ως άνω νοσηλευτικού ιδρύματος.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπ' όψιν την 219/20.11.2007 έγγραφη γνώμη του ασκούντος καθήκοντα Αντεπιτρόπου Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Συμβούλου Γεώργιου Βοΐλη, σύμφωνα με την οποία η 84/2007 Πράξη του Τμήματος δεν πρέπει να ανακληθεί.

Σκέφθηκε κατά το νόμο

I. Οι Πράξεις και τα Πρακτικά που εκδίδονται από τα αρμόδια Τμήματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά τη διαδικασία του άρθρου 21 παρ.1 και 4 του Π.Δ/τος

774/1980 και αφορούν σε υποθέσεις διαφωνιών των Επιτρόπων του, σχετικά με τη θεώρηση ή μη χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής, μπορούν να ανακληθούν εν μέρει ή εξ ολοκλήρου από το εκδόσαν Τμήμα με μεταγενέστερη Πράξη ή Πρακτικό του, καθόσον δεν προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία η άσκηση κάποιου ενδίκου βοηθήματος στρεφομένου κατ' αυτών ούτε έχουν χαρακτήρα αμετάκλητης δικαστικής αποφάσεως παράγουσας δεδικασμένο, σύμφωνα με τα άρθρα 91 –94 του Π.Δ/τος 1225/1981 «Περί εκτελέσεως των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου διατάξεων» (ΦΕΚ Α 304). Για την ανάκληση της Πράξεως ή του Πρακτικού, το Τμήμα επιλαμβάνεται αυτεπαγγέλτως δια του Προέδρου του, εξ αφορμής οποιουδήποτε σχετικού με την Πράξη αυτή, εγγράφου ή μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου που ασκείται μετ' εννόμου συμφέροντος. Η ανάκληση χωρεί όταν κατά την έκδοση της οικείας Πράξεως ή του Πρακτικού, εμφιλοχώρησε πλάνη περί τα πράγματα ή περί το δίκαιο ή υπήρξε κάποιο λογιστικό λάθος καθώς και όταν προσκομίζονται νέα στοιχεία που δικαιολογούν την ανάκληση, όχι όμως όταν ζητείται η απλή επανεξέταση των ήδη κριθέντων ζητημάτων. Ως νέα στοιχεία νοούνται εκείνα τα οποία προϋπήρχαν της Πράξεως της οποίας ζητείται η ανάκληση ή προέκυψαν μετά την έκδοση αυτής και βεβαιώνουν πραγματικά περιστατικά που προϋπήρχαν και δεν ετέθησαν υπ' όψιν του Δικαστηρίου και τα οποία, αν είχαν εξετασθεί, θα ασκούσαν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της διαδικασίας ενώπιόν του (Πράξεις 173/2007, 36/2007, 104/2006, 31/2006, 19/2005, 12/2004, 34/2003 του IV Τμήματος). Με την υπό κρίση αίτηση ανακλήσεως το Γενικό Νοσοκομείο ………….. ζητεί την ανάκληση της 84/2007 Πράξεως του IV Τμήματος και την επανεξέταση της υποθέσεως αυτής.

ΙΙ. Με την 84/2007 Πράξη του IV Τμήματος έγινε δεκτό ότι το Συμβούλιο Διοίκησης του Γενικού Νοσοκομείου ……………………., με την 36/21.9.2004 απόφασή του, ενέκρινε τη διενέργεια δημόσιου διεθνούς διαγωνισμού για την ανάδειξη προμηθευτή αντιδραστηρίων για το Κέντρο Μεσογειακής Αναιμίας, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 326.940 ευρώ με Φ.Π.Α., με κριτήριο κατακυρώσεως τη χαμηλότερη τιμή και ημερομηνία διεξαγωγής αυτού την 31.3.2005. Ο διαγωνισμός διενεργήθηκε και η Επιτροπή διενέργειας αυτού προέβη στην αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών με το 14318/20.10.2005 Πρακτικό της, το οποίο ενεκρίθη από το Συμβούλιο Διοίκησης του Νοσοκομείου ένα και ήμισυ έτος μεταγενέστερα, με την 9/21.3.2007 απόφασή του. Στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα, από την υποβολή του πρακτικού αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών μέχρι την τελική έγκρισή του, το Συμβούλιο Διοίκησης, με

αποφάσεις του ενέκρινε την δι' απευθείας αναθέσεως, προμήθεια διαφόρων ειδών αντιδραστηρίων για το Κέντρο Μεσογειακής Αναιμίας, για τα οποία ο οικείος διαγωνισμός ήταν εν εξελίξει. Κατ' ακολουθίαν αυτών το Τμήμα έκρινε ότι η δι' απευθείας αναθέσεως, προμήθεια των ως άνω φαρμάκων (αντιδραστηρίων) είναι μη νόμιμη διότι από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι η αναγκαιότητα διενέργειάς της οφείλεται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες περιστάσεις, αλλά αντιθέτως, ανάγεται σε πλημμελή προγραμματισμό της διαγωνιστικής διαδικασίας, κυριότερο στοιχείο της οποίας αποτελεί η επί εν και ήμισυ έτος, καθυστέρηση στην έγκριση του Πρακτικού αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών από το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου. Περαιτέρω κρίθηκε ότι η επικαλούμενη επιστροφή στην Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού, του Πρακτικού αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών, προς διόρθωση, δεν αποδεικνύεται από κανένα στοιχείο του φακέλου, ενώ η ύπαρξη τριών διαφορετικών εργαστηρίων – τομέων του Κέντρου Μεσογειακής Αναιμίας και ο αυξημένος βαθμός δυσκολίας κατά την αξιολόγηση των ειδών που προορίζονται για κάθε ένα από αυτά, είναι ζητήματα γνωστά που πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν κατά τον προγραμματισμό των προμηθειών ειδών κάθε τμήματος. Ήδη, το αιτούμενο την ανάκληση της ως άνω Πράξεως, Γενικό Νοσοκομείο …………….. ισχυρίζεται ότι : α) η καθυστερημένη έγκριση του Πρακτικού αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών από το Συμβούλιο Διοίκησης του Νοσοκομείου οφείλεται στη διάρθρωση του Κέντρου Μεσογειακής Αναιμίας, το οποίο αποτελείται από τρία ξεχωριστά εργαστήρια – τομείς, τα οποία αποφάσισαν ξεχωριστά το κάθε ένα για τα είδη αντιδραστηρίων που τα αφορούσαν με συνέπεια να παρατηρηθούν καθυστερήσεις, β) το Πρακτικό της Επιτροπής επεστράφη από το Συμβούλιο Διοίκησης σε αυτήν για τροποποιήσεις και διορθώσεις, η δε σχετική διαδικασία είναι εσωτερική και δεν δύναται να αποδειχθεί από επίσημα στοιχεία ή έγγραφα και γ) το χρηματικό ένταλμα 387/2007, ύψους 6.839,75 ευρώ και το χρηματικό ένταλμα 825/2007, κατά το μέρος που αφορά σε δαπάνη ύψους 6.594,50 ευρώ, αναφέρονται σε προμήθεια ραδιοφαρμάκων – ραδιοισοτόπων και όχι σε προμήθεια αντιδραστηρίων, για τα οποία και μόνον διαφώνησε η Επίτροπος.

ΙΙΙ. Στο άρθρο 1 παρ.1 περ. γ΄ του Ν. 2286/1995 «Προμήθειες του Δημοσίου Τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ Α 19) ορίζεται ότι «1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται οι κάθε είδους προμήθειες αγαθών που ενεργούνται από : … γ) τα Ν.Π.Δ.Δ., που αποτελούν οργανισμούς της καθ' ύλην αυτοδιοίκησης …» και στο άρθρο 2 παρ.12 του ίδιου Νόμου ορίζεται ότι : «Οι διαδικασίες συνάψεως

συμβάσεων προμηθειών διακρίνονται σε συνοπτικές, ανοικτές, κλειστές και με διαπραγμάτευση : … δ) Με διαπραγμάτευση (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση) είναι η διαδικασία που οι επί μέρους φορείς προσφεύγουν στους προμηθευτές της επιλογής τους και διαπραγματεύονται τους όρους των υπό σύναψη συμβάσεων με έναν ή περισσοτέρους από αυτούς, με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού». Ακολούθως, στην παράγραφο 13 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι η διαδικασία της διαπραγματεύσεως μπορεί να τηρηθεί, μεταξύ άλλων, και (περίπτωση V) «όταν για λόγους επείγουσας ανάγκης, που οφείλεται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες καταστάσεις, δεν είναι δυνατόν να τηρηθούν οι προθεσμίες που προβλέπονται από τους κανονισμούς προμηθειών». Από τις ως άνω διατάξεις συνάγεται ότι η απευθείας ανάθεση, η οποία αποτελεί εξαιρετικό σύστημα δημοπράτησης καθόσον πλήττει τις αρχές του ανταγωνισμού, της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας στην ανάθεση προμηθειών, εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις οι οποίες απαριθμούνται περιοριστικά στις οικείες διατάξεις και ως εξαιρετικές, ερμηνεύονται στενά. Η προσφυγή σε αυτή τη διαδικασία κρίνεται, μεταξύ άλλων, δικαιολογημένη όταν γίνεται για κατεπείγοντες λόγους, οφειλόμενους σε γεγονότα, τα οποία δεν δύνανται, κατ' αντικειμενική κρίση, να προβλεφθούν από την αναθέτουσα αρχή και επιπλέον να αποδοθούν σε αυτήν, εξαιτίας των οποίων δεν μπορούν να τηρηθούν οι προθεσμίες που απαιτούνται στις διαδικασίες των ανοικτών ή κλειστών διαγωνισμών. Κατά συνέπεια πρέπει να πληρούνται σωρευτικά τρεις προϋποθέσεις : α) ύπαρξη απρόβλεπτου γεγονότος, για τη δημιουργία του οποίου η αναθέτουσα αρχή δεν φέρει ευθύνη, β) ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης, η θεραπεία της οποίας δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν οι ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες και γ) ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του απρόβλεπτου γεγονότος και της κατεπείγουσας ανάγκης. Το βάρος αποδείξεως ότι συντρέχουν πράγματι οι έκτακτες περιστάσεις, οι οποίες δικαιολογούν την απόκλιση από τη διαδικασία του ανοικτού διαγωνισμού, φέρει όποιος τις επικαλείται. Τέλος, επιβάλλεται να προκύπτει κάθε φορά πλήρης και σαφής αιτιολογία περί της συνδρομής των προϋποθέσεων για την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της απευθείας αναθέσεως (Πράξεις IV Τμήματος 19/2007, 124/2006, 45/2006, 47/2005).

IV. Στην προκειμένη περίπτωση, από όλα τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την 50/21.4.2003 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Α΄ Πε.Σ.Υ.Π………………, χορήγηήθηκε εξουσιοδότηση στο Συμβούλιο Διοίκησης του Γενικού Νοσοκομείου ………………….. για τη διενέργεια ανοικτού

διαγωνισμού με σκοπό την προμήθεια διαφόρων ειδών αντιδραστηρίων. Σε εκτέλεση της ως άνω αποφάσεως, το Συμβούλιο Διοίκησης του Νοσοκομείου, με την 36/21.9.2004 απόφασή του, ενέκρινε τη διενέργεια δημόσιου διεθνούς διαγωνισμού, στις 31.3.2005, για την ανάδειξη προμηθευτή αντιδραστηρίων για το Κέντρο Μεσογειακής Αναιμίας, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 326.940 ευρώ με Φ.Π.Α. και κριτήριο κατακυρώσεως τη χαμηλότερη τιμή. Κατά την ημερομηνία διεξαγωγής του διαγωνισμού υπέβαλαν προσφορές δέκα πέντε (15) εταιρείες και η Επιτροπή Διενέργειας του διαγωνισμού, με το 14318/20.10.2005 Πρακτικό της, προέβη στην αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών αυτών. Το ως άνω Πρακτικό υπεβλήθη στο Συμβούλιο Διοίκησης του Νοσοκομείου προς έγκριση, η οποία χορηγήθηκε με την 9/21.3.2007 απόφασή του, ένα και ήμισυ έτος μετά την υποβολή του. Στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα, από την υποβολή του Πρακτικού αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών έως την τελική έγκρισή του από το Συμβούλιο Διοίκησης, το ως άνω συλλογικό όργανο προέβη με τις 16/2006, 19/2006, 20/2006, 31/2006 και 33/2006 αποφάσεις του, στην έγκριση, με απευθείας αναθέσεις, προμηθειών διαφόρων ειδών αντιδραστηρίων, για τα οποία ήταν σε εξέλιξη ο σχετικός διαγωνισμός προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες του Κέντρου Μεσογειακής Αναιμίας. Τα χρηματικά εντάλματα 391, 445, 497, 500, 605, 649, 651, 656, 681, 735, 800, 804, 854 και 937, οικονομικού έτους 2007, συνολικού ποσού 76.560,03 ευρώ, αφορούν στην καταβολή του τιμήματος των σχετικών προμηθειών που πραγματοποιήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο μέχρι τον Ιούλιο του έτους 2006, ενώ το χρηματικό ένταλμα 387, οικονομικού έτους 2007, συνολικού ποσού 6.839,75 ευρώ και το χρηματικό ένταλμα 825, οικονομικού έτους 2007, κατά το μέρος που αναφέρεται σε δαπάνη ύψους 6.594,50 ευρώ αφορούν στην καταβολή τιμήματος για την προμήθεια ραδιοφαρμάκων – ραδιοϊσοτόπων και όχι αντιδραστηρίων. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, ορθώς η προσβαλλόμενη πράξη, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, δέχθηκε ότι η εντελλόμενη δαπάνη δεν είναι νόμιμη καθόσον οι δι' απευθείας αναθέσεως προμήθειες των αντιδραστηρίων δεν συνδέονται αιτιωδώς με καμία απρόβλεπτη περίσταση, αλλά ανάγονται σε πλημμέλειες της αναθέτουσας αρχής, η οποία δεν προγραμμάτισε κατάλληλα (λαμβάνοντας υπ' όψιν τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε τμήματος του Κέντρου Μεσογειακής Αναιμίας) και δεν περαίωσε εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος τη διαγωνιστική διαδικασία. Ήδη, με την κρινόμενη αίτηση, το αιτούμενο την ανάκληση της 84/2007 Πράξεως, νοσηλευτικό ίδρυμα, ισχυρίζεται ότι το Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας του διαγωνισμού περί

αξιολογήσεως των τεχνικών προσφορών επεστράφη από το Συμβούλιο Διοίκησης σε αυτήν για πληρέστερη αιτιολόγηση και διόρθωση και ότι η διοικητική διάρθρωση του Κέντρου Μεσογειακής Αναιμίας σε τρία τμήματα καθένα από τα οποία αποφάσισε ξεχωριστά για τα αντιδραστήρια που θα προμηθεύονταν, καθυστέρησε την ολοκλήρωση και έγκριση του Πρακτικού. Οι λόγοι αυτοί ανακλήσεως, πέραν του ότι απαραδέκτως προβάλλονται καθόσον απαντήθηκαν ήδη στην προσβαλλομένη πράξη και δεν προσκομίζεται επ' αυτών κανένα νέο, κρίσιμο στοιχείο, τυγχάνουν απορριπτέοι ως αναπόδεικτοι διότι το εγκεκριμένο Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας του διαγωνισμού φέρει ημερομηνία την 20.10.2005 (οπότε και είχαν γίνει όλες οι διορθώσεις, διότι αυτό το Πρακτικό εγκρίθηκε), η δε έγκρισή του ανάγεται στις 21.3.2007, η οποία δεν δικαιολογείται από την οργανωτική δομή του Κέντρου Μεσογειακής Αναιμίας καθόσον αυτή δεν συνιστά απρόβλεπτη περίσταση, αλλά ήταν γνωστή στο Συμβούλιο Διοίκησης του Νοσοκομείου και έπρεπε να ληφθεί υπ' όψιν κατά τον προγραμματισμό του διαγωνισμού για την προμήθεια των αντιδραστηρίων. Περαιτέρω, ο τρίτος λόγος περί του ότι δύο από τα υπό κρίση χρηματικά εντάλματα δεν ενσωματώνουν δαπάνες προμήθειας αντιδραστηρίων, αλλά δαπάνες προμήθειας ραδιοισοτόπων – ραδιοφαρμάκων, παρίσταται βάσιμος όπως προκύπτει από τα 429/29.6.2006 και 389/20.3.2006 τιμολόγια που εξέδωσε η προμηθεύτρια εταιρεία ……………………Για το λόγο αυτό το 387/2007 χρηματικό ένταλμα πληρωμής, ύψους 6.839,75 ευρώ, θα μπορούσε να θεωρηθεί εάν δεν είχε λήξει το οικονομικό έτος εντός του οποίου εξεδόθη, το δε 825/2007 χρηματικό ένταλμα πληρωμής, ύψους 8.404,49 ευρώ δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί διότι ενσωματώνει και μη νόμιμη δαπάνη, ύψους 1.809,99 ευρώ, η οποία αφορά σε καταβολή τιμήματος για την προμήθεια κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα.

V. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, το Τμήμα δέχεται εν μέρει την αίτηση ανακλήσεως και κρίνει ότι το 387/2007 χρηματικό ένταλμα πληρωμής, ύψους 6.839,75 ευρώ θα μπορούσε να θεωρηθεί εάν δεν είχε λήξει το οικονομικό έτος εντός του οποίου εξεδόθη, τα δε 391/2007, 445/2007, 497/2007, 500/2007, 605/2007, 649/2007, 651/2007, 656/2007, 681/2007, 735/2007, 800/2007, 804/2007, 825/2007, 854/2007 και 937/2007 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, τα οποία ενσωματώνουν μη νόμιμες δαπάνες δεν πρέπει να θεωρηθούν, η δε κρινόμενη αίτηση, κατά το μέρος που ζητεί την ανάκληση της 84/2007 Πράξεως του IV Τμήματος και τη θεώρηση αυτών πρέπει να απορριφθεί.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την υπό κρίση αίτηση και αποφαίνεται ότι το 387/2007 χρηματικό ένταλμα πληρωμής θα μπορούσε να θεωρηθεί εάν δεν είχε λήξει το οικονομικό έτος εντός του οποίου εξεδόθη.
Απορρίπτει κατά τα λοιπά την υπό κρίση αίτηση κατά το μέρος που στρέφεται κατά της 84/2007 Πράξεως του IV Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ζητεί τη θεώρηση των 391/2007, 445/2007, 497/2007, 500/2007, 605/2007, 649/2007, 651/2007, 656/2007, 681/2007, 735/2007, 800/2007, 804/2007, 825/2007, 854/2007 και 937/2007 χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 13/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος, Ελένη Φώτη, Αντιπρόεδρο, και τα μέλη Μαρία Αθανασοπούλου (εισηγήτρια) και Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Συμβούλους, Κωνσταντίνο Εφεντάκη και Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Παρέδρους, που μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο, συνεδρίασε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 6 Φεβρουαρίου 2007, παρουσία και της Γραμματέως του Γιολάντας Παπαδημητρίου, για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο …………………….. και του Γενικού Νοσοκομείου ………………… αν πρέπει να θεωρηθούν τα 1075 και 1222 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, οικονομικού έτους 2006, του νοσοκομείου αυτού.
Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη την 170/11.12.2006 έγγραφη γνώμη του Συμβούλου Γεωργίου Βοΐλη, που ασκεί καθήκοντα Αντεπιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κωλυομένου του Γενικού Επιτρόπου, σύμφωνα με την οποία τα ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα πληρωμής δεν πρέπει να θεωρηθούν.
Σκέφθηκε κατά το νόμο
Ι. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο ……………………….. αρνήθηκε, με την 40/28.6.2006 πράξη της, να θεωρήσει τα 1075 και 1222 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, οικονομικού έτους 2006, του Γενικού Νοσοκομείου ……………….», ποσών 2.431,17 ευρώ και 4.938,50 ευρώ αντίστοιχα, με φερόμενες ως δικαιούχους τις επιχειρήσεις…………………………………………………….(το πρώτο) και …………………………… (το δεύτερο), και αιτία πληρωμής την προμήθεια ειδών επίπλωσης και εξοπλισμού γραφείου. Ως αιτιολογία της άρνησής της, η Επίτροπος προέβαλε ότι το Νοσοκομείο διενήργησε τις προς πληρωμή

προμήθειες με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης και όχι του πρόχειρου διαγωνισμού, παρότι η συνολική δαπάνη για τις προμήθειες αυτές, συνυπολογιζόμενου και του ποσού των 21.421,91 ευρώ, που το νοσοκομείο πλήρωσε για προμήθειες ομοειδών ειδών με τα 17, 195, 771 και 805/2006, ήδη θεωρημένα, χρηματικά του εντάλματα, υπερβαίνει, σε ετήσια βάση, το ποσό των 15.000 ευρώ, μέχρι του οποίου επιτρέπεται η διενέργεια των προμηθειών του με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, σύμφωνα με την Π1/7446/14.1.2002 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β΄ 112), η οποία έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 2 παρ. 13 περ. VIII του ν. 2286/1995 (ΦΕΚ Α΄ 19). Το Νοσοκομείο, με το 13033/8.9.2006 έγγραφό του, επανυπέβαλε στην Επίτροπο τα ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα, ζητώντας τη θεώρησή τους. Η Επίτροπος όμως ενέμεινε στις απόψεις της και έτσι ανέκυψε διαφωνία, για την άρση της οποίας νόμιμα, με την από 27.11.2006 έκθεσή της, απευθύνεται στο Τμήμα τούτο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ. 1 του π.δ. 774/1980 και 139 παρ. 1 του π.δ. 1225/1981, καθώς και της ΦΓ8/15686/2002 (ΦΕΚ Β΄ 1242) κανονιστικής απόφασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως αυτή τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την ΦΓ8/22431/2004 (ΦΕΚ Β΄ 1620) όμοια.

ΙΙ. Ο ν. 2286/1995 «Προμήθειες του δημόσιου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ Α΄ 19) ορίζει στο άρθρο 1 ότι: «1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται οι κάθε είδους προμήθειες αγαθών που ενεργούνται από: α) το Δημόσιο, β) τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, γ) τα Ν.Π.Δ.Δ. που αποτελούν οργανισμούς της καθ' ύλην αυτοδιοίκησης, δ) …» και στο άρθρο 2 ότι: « 1. … 12. Οι διαδικασίες συνάψεως συμβάσεων προμηθειών διακρίνονται σε συνοπτικές, ανοικτές, κλειστές και με διαπραγμάτευση: α) Ανοικτές είναι οι διαδικασίες (ανοικτός διαγωνισμός) που κάθε ενδιαφερόμενος προμηθευτής μπορεί να υποβάλλει προσφορά. β) Κλειστές είναι εκείνες (κλειστός διαγωνισμός) που μόνο οι προμηθευτές οι οποίοι έχουν προσκληθεί από το φορέα, που διενεργεί το διαγωνισμό, μπορούν να υποβάλλουν προσφορά. γ) συνοπτικές (πρόχειρος διαγωνισμός) είναι οι διαδικασίες που διενεργούνται μόνο για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών αγαθών αξίας κάτω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ECU, ετήσιας συνολικής δαπάνης, καθοριζομένης εκάστοτε με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου (...) δ) Με διαπραγμάτευση (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση) είναι η διαδικασία που οι επί μέρους φορείς προσφεύγουν στους προμηθευτές της επιλογής τους και διαπραγματεύονται τους όρους των υπό σύναψη συμβάσεων με έναν ή περισσότερους

από αυτούς, με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. 13. Η διαδικασία του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να τηρηθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις: Ι. … (...) … V. Όταν για λόγους επείγουσας ανάγκης, που οφείλεται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες καταστάσεις, δεν είναι δυνατόν να τηρηθούν οι προθεσμίες που προβλέπονται από τους κανονισμούς προμηθειών. … (…) …..VIII. Για την προμήθεια αγαθών, αξίας κάτω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ECU, η δαπάνη των οποίων δεν υπερβαίνει κατ' είδος σε ετήσια βάση το ποσό που καθορίζεται εκάστοτε από τον Υπουργό Εμπορίου (...)». Κατ' εξουσιοδότηση δε των παρατεθεισών διατάξεων εκδόθηκε η Π1/7446/14.1.2002 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β΄ 112), με την οποία ορίσθηκε ότι «1. (...). 2. Καθορίζουμε, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 12 εδάφ. γ και παρ. 13 εδάφ. VIII του Ν.2286/95 αντίστοιχα, την ετήσια συνολική δαπάνη των προμηθειών κατά κωδικό αριθμό είδους αυτών (του αρχείου ειδών προγράμματος), για τις οποίες η σύναψη των σχετικών συμβάσεων διενεργείται: α) Με συνοπτικές διαδικασίες (πρόχειρος διαγωνισμός) (...) μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ 45.000 με Φ.Π.Α. β) Με διαδικασίες διαπραγμάτευσης (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση) μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ 15.000 με Φ.Π.Α. (...)». Από τις προεκτεθείσες διατάξεις συνάγεται, μεταξύ άλλων, ότι η ανάθεση προμηθειών από τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου διενεργείται κατά κανόνα κατόπιν διαγωνισμού (ανοικτού ή κλειστού), δεδομένου ότι με την κατά νόμο απαιτουμένη ευρύτερη δημοσιότητα και την τήρηση των πλέον σύνθετων διαδικασιών, επιτυγχάνεται η επιλογή της πράγματι συμφερότερης για τα ενδιαφερόμενα ν.π.δ.δ. προσφοράς και συνεπώς διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον, κατ' εξαίρεση δε, και πιο συγκεκριμένα, σε περίπτωση που η αξία των προς προμήθεια ειδών δεν υπερβαίνει σε ετήσια βάση το ποσό των 45.000 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φ.Π.Α., με τη διαδικασία του πρόχειρου διαγωνισμού. Επίσης, είναι δυνατή η διενέργεια των προμηθειών των ν.π.δ.δ. με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση), στην περίπτωση που καθίσταται αδύνατη η τήρηση των προθεσμιών διενέργειας ανοικτού ή κλειστού ή πρόχειρου, κατά περίπτωση, διαγωνισμού εξαιτίας λόγων κατεπειγόντων, οφειλόμενων σε απρόβλεπτες περιστάσεις, ήτοι σε έκτακτα πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν οφείλονται σε παραλείψεις ή έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής και δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν, σύμφωνα με τα διδάγματα της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής, αλλά και σε περίπτωση που η αξία των προς προμήθεια ειδών δεν υπερβαίνει, σε ετήσια βάση, το ποσό των 15.000

ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φ.Π.Α., απαγορευόμενου όμως του επιμερισμού της συνολικής ποσότητας όμοιων ή ομοειδών προς προμήθεια αγαθών σε περισσότερες μικρότερες ποσότητες ή σε μερικότερες κατηγορίες, και, εν συνεχεία, της απ' ευθείας ανάθεσης των αντίστοιχων τμηματικών προμηθειών, με βάση το ύψος της δαπάνης που προκύπτει από την κατάτμηση της συνολικής δαπάνης, καθώς, όπως πάγια δέχεται το Δικαστήριο τούτο, με τον τρόπο αυτό επιχειρείται, κατά περιγραφή των οικείων διατάξεων, η μη τήρηση της διαδικασίας του ανοικτού, του κλειστού ή του πρόχειρου, κατά περίπτωση, διαγωνισμού (βλ. Πράξεις IV Τμ. Ε.Σ. 117/2006, 125, 124, 38/2005, 75, 72, 43/2004, 31/2001).

III. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα, προκύπτει ότι το Δ.Σ. του Γενικού Νοσοκομείου…………………….. –σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 1 του ν. 2889/2001 (ΦΕΚ Α΄ 37), λειτουργούσε ως αποκεντρωμένη μονάδα του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Α΄ Περιφερειακό Σύστημα Υγείας (& Πρόνοιας)» και από 3.5.2005 αποτελεί αυτοτελές νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (βλ. άρθρα 7 παρ. 1 και 42 παρ. 1 του ν. 3329/2005, ΦΕΚ Α΄ 81)– με τις 3/7.2.2006 (θέμα 4^{ο}) και 4/21.2.2006 (θέμα 12^{ο}) αποφάσεις του, ενέκρινε, μεταξύ άλλων, την προμήθεια, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, ενός (1) γραφείου, μίας (1) τροχήλατης συρταριέρας, ενός (1) καθίσματος διευθυντικού τροχήλατου, τριών (3) καθισμάτων συνεργασίας με επένδυση δερματίνης, ενός (1) μικρού τραπεζιού, μίας (1) ντουλάπας-βιβλιοθήκης, δέκα (10) καθισμάτων συνεργασίας με επένδυση δερματίνης τύπου vella, ενός (1) καθίσματος τροχήλατου με μπράτσα, δύο (2) καθισμάτων σταθερών με μπράτσα και υφασμάτινη επένδυση, ενός (1) καθίσματος σταθερού χωρίς μπράτσα με υφασμάτινη επένδυση και τεσσάρων (4) καθισμάτων σταθερών χωρίς μπράτσα με επένδυση δερματίνης, συνολικής αξίας 2.431,17 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φ.Π.Α., από την εταιρεία…………………………………………………Ακολούθως με τις 21/14.10.2005 (θέμα 11^{ο}) και 22/25.10.2005 (θέμα 18^{ο}) αποφάσεις του, ενέκρινε την προμήθεια, ομοίως με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, δεκαεπτά (17) καρεκλών γραφείου τροχήλατων, έξι (6) μεταλλικών φοριαμών με πέντε συρτάρια και δύο (2) μεταλλικών φοριαμών με τέσσερα συρτάρια, συνολικής αξίας 4.938,50 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φ.Π.Α., από την επιχείρηση «……………………………………………. Οι προμήθειες αυτές διενεργήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από 8.6.2005 έως 9.12.2005 (βλ. τα 957/8.6.2005,

1096/5.7.2006, 1095/5.7.2006, 1751/14.11.2005, 1836/28.11.2005, 1926/9.12.2005, 1927/9.12.2005 πρωτόκολλα παραλαβής της αρμόδιας επιτροπής παραλαβής προμηθειών του Νοσοκομείου) και προορίζονταν για την επίπλωση του Τμήματος Υπερήχων Καρδιάς του Νοσοκομείου, των χώρων λειτουργίας των μηχανημάτων αξονικού τομογράφου και μαστογράφου του Ακτινολογικού Τμήματος του Νοσοκομείου, της Μονάδας Συνεχούς Επιτήρησης, καθώς και της Μονάδας Αυξημένης Φροντίδας του Νοσοκομείου, ήτοι χώρων που διαμορφώθηκαν, μετά την εγκατάσταση σ' αυτούς και των σχετικών ιατρικών μηχανημάτων, κατά τους μήνες Σεπτέμβριο του 2005 έως και Μάϊο του 2006 κι έπρεπε να λειτουργήσουν αμέσως, όπως προκύπτει από το 13665/28.9.2005 πρωτόκολλο παραλαβής των εργασιών ανακαίνισης των χώρων υποδοχής του νέου αξονικού τομογράφου αλλά και του νέου μαστογράφου του Νοσοκομείου, το 1543/6.10.2005 πρωτόκολλο παραλαβής του νέου συγκροτήματος αξονικού τομογράφου του Νοσοκομείου, το 7039/9.5.2006 πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής του συγκροτήματος αυτού, το 1469/22.9.2005 πρωτόκολλο παραλαβής του νέου συγκροτήματος μαστογράφου του Νοσοκομείου, το 15394/25.10.2005 πρωτόκολλο παραλαβής των εργασιών διαμόρφωσης χώρου για τη Μονάδα Συνεχούς Επιτήρησης του Νοσοκομείου και το 15490/26.10.2005 πρωτόκολλο παραλαβής των εργασιών διαμόρφωσης χώρου για τη Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας του Νοσοκομείου. Προς πληρωμή των παραπάνω επιχειρήσεων ………………………………… και ………………………… και …………………………, το Νοσοκομείο εξέδωσε, αντίστοιχα, τα 1075 και 1222/2006 υπό κρίση χρηματικά εντάλματα πληρωμής. Ήδη πριν από τα χρηματικά αυτά εντάλματα, το Νοσοκομείο είχε εκδώσει τα 17, 195, 771 και 805/2006 όμοια, συνολικού ποσού 21.421,91 ευρώ, με τα οποία εντέλλονταν δαπάνες για προμήθειες ειδών επίπλωσης και εξοπλισμού γραφείου τα οποία και θεωρήθηκαν από την αρμόδια για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών του Νοσοκομείου Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, το Τμήμα άγεται στην κρίση ότι είναι νόμιμη η εντελλόμενη με τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα δαπάνη, αφού νομίμως διενεργήθηκαν οι εν λόγω προμήθειες με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, καθώς λόγοι κατεπείγοντες, οφειλόμενοι σε απρόβλεπτες περιστάσεις, και πιο συγκεκριμένα στην ανάγκη της όσο το δυνατόν πιο άμεσης λειτουργίας νέων ή προσφάτως εξοπλισθέντων τμημάτων του Νοσοκομείου με νευραλγική σημασία για τη λειτουργία τόσο του ίδιου του Νοσοκομείου όσο και της δημόσιας υγείας εν γένει,

καθιστούσαν αδύνατη την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας σχετικού πρόχειρου διαγωνισμού. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η εντελλόμενη με τα ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα δαπάνη είναι νόμιμη, και θα έπρεπε αυτά να θεωρηθούν αν δεν είχε λήξει το οικονομικό έτος, τις πιστώσεις του οποίου βαρύνουν.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι τα 1075 και 1222 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, οικονομικού έτους 2006, του Γενικού Νοσοκομείου …………………… ποσών 2.431,17 ευρώ και 4.938,50 ευρώ, αντίστοιχα, δεν πρέπει να θεωρηθούν λόγω λήξης του οικονομικού έτους 2006, τις πιστώσεις του οποίου βαρύνουν.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 43/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος, Ελένη Φώτη, Αντιπρόεδρο, τα μέλη Μαρία Αθανασοπούλου και Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Συμβούλους, Κωνσταντίνο Εφεντάκη και Αγγελική Πανουτσακοπούλου (εισηγήτρια), Παρέδρους με συμβουλευτική ψήφο, συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 13 Μαρτίου 2007, με την παρουσία της Γραμματέως του Γιολάντας Παπαδημητρίου, για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο …………….. και του Γενικού Νοσοκομείου ………………………», αν πρέπει να θεωρηθούν τα 1936 και 1938 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, οικονομικού έτους 2006, του νοσοκομείου αυτού.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη την 30/20.2.2007 έγγραφη γνώμη του ασκούντος καθήκοντα Αντεπιτρόπου της Επικρατείας, Συμβούλου Γεωργίου Βοΐλη, σύμφωνα με την οποία τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Σκέφθηκε κατά το νόμο

I. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο ……………….. αρνήθηκε, με την 56/22.8.2006 πράξη της, να θεωρήσει τα 1936 και 1938, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα του Γενικού Νοσοκομείου ……………………………..», ποσού 10.117,87 και 4.911,39 ευρώ αντίστοιχα, τα οποία εκδόθηκαν υπέρ της …………………….. και αφορούν στην καταβολή του τιμήματος για είδη πληροφορικής και σχετικών αναλώσιμων υλικών που προμηθεύτηκε το Νοσοκομείο κατά το έτος 2003. Ως αιτιολογία της άρνησής της, η Επίτροπος προέβαλε ότι μη νομίμως οι επίμαχες προμήθειες διενεργήθηκαν με τη διαδικασία της απευθείας

ανάθεσης κι όχι με τη διαδικασία του τακτικού διαγωνισμού, καθώς η συνολική δαπάνη για τα είδη αυτά, συνυπολογιζόμενη με τις δαπάνες, συνολικού ποσού 39.362,36 ευρώ, που εντέλλονταν με τα κριθέντα ως μη θεωρητέα με την 124/2005 πράξη του Τμήματος 3738, 3739, 3741, 3742, 3744 και 3745, οικονομικού έτους 2005, χρηματικά εντάλματα του ίδιου νοσοκομείου για την προμήθεια ομοειδών ειδών για το ίδιο έτος (2003), υπερέβαινε τόσο το όριο των 15.000 ευρώ, μέχρι του οποίου επιτρέπεται η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, όσο και το όριο των 45.000 ευρώ, μέχρι του οποίου επιτρέπεται η προσφυγή στη διαδικασία του πρόχειρου διαγωνισμού. Το Νοσοκομείο, με το 46918/26.9.2006 έγγραφό του, επανυπέβαλε τα ανωτέρω εντάλματα στην Επίτροπο, ζητώντας τη θεώρησή τους. Η Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στις απόψεις της και έτσι ανέκυψε διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως αυτή απευθύνεται, με την από 19.1.2007 έκθεσή της, στο Τμήμα τούτο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ. 1 του π.δ/τος 774/1980 και 139 παρ. 1 του π.δ/τος 1225/1981, καθώς και της ΦΓ8/15686/2002 (ΦΕΚ Β΄ 1242) κανονιστικής απόφασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως αυτή τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την ΦΓ8/22431/2004 (ΦΕΚ Β΄ 1620) όμοια.

ΙΙ. Ο ν. 2286/1995 «Προμήθειες του δημόσιου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ Α΄ 19) ορίζει στο άρθρο 1 ότι: «1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται οι κάθε είδους προμήθειες αγαθών που ενεργούνται από: α) το Δημόσιο, β) τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, γ) τα Ν.Π.Δ.Δ. που αποτελούν οργανισμούς της καθ' ύλην αυτοδιοίκησης, δ) (…)» και στο άρθρο 2 ότι: «1. (…) 12. Οι διαδικασίες συνάψεως συμβάσεων προμηθειών διακρίνονται σε συνοπτικές, ανοικτές, κλειστές και με διαπραγμάτευση: α) Ανοικτές είναι οι διαδικασίες (ανοικτός διαγωνισμός) που κάθε ενδιαφερόμενος προμηθευτής μπορεί να υποβάλλει προσφορά. β) Κλειστές είναι εκείνες (κλειστός διαγωνισμός) που μόνο οι προμηθευτές οι οποίοι έχουν προσκληθεί από το φορέα, που διενεργεί το διαγωνισμό, μπορούν να υποβάλλουν προσφορά. γ) Συνοπτικές (πρόχειρος διαγωνισμός) είναι οι διαδικασίες που διενεργούνται μόνο για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών αγαθών αξίας κάτω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ECU, ετήσιας συνολικής δαπάνης, καθοριζομένης εκάστοτε με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου. Στις διαδικασίες των εδαφίων α' και β' απαιτείται προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. δ) Με διαπραγμάτευση (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση) είναι η διαδικασία που οι επί μέρους φορείς προσφεύγουν στους προμηθευτές της επιλογής τους και

διαπραγματεύονται τους όρους των υπό σύναψη συμβάσεων με έναν ή περισσότερους από αυτούς, με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. 13. Η διαδικασία του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να τηρηθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις: Ι. (...) V. Όταν για λόγους επείγουσας ανάγκης, που οφείλεται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες καταστάσεις, δεν είναι δυνατόν να τηρηθούν οι προθεσμίες που προβλέπονται από τους κανονισμούς προμηθειών. (…) VIII. Για την προμήθεια αγαθών, αξίας κάτω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ECU, η δαπάνη των οποίων δεν υπερβαίνει κατ' είδος σε ετήσια βάση το ποσό που καθορίζεται εκάστοτε από τον Υπουργό Εμπορίου (...)». Κατ’ εξουσιοδότηση δε των ανωτέρω διατάξεων εκδόθηκε η Π1/7446/14.1.2002 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β΄ 112), με την οποία ορίστηκε ότι: «1. (...). 2. Καθορίζουμε (…) την ετήσια συνολική δαπάνη των Προμηθειών κατά κωδικό αριθμό είδους αυτών (του αρχείου ειδών προγράμματος), για τις οποίες η σύναψη των σχετικών συμβάσεων διενεργείται: α) Με συνοπτικές διαδικασίες (πρόχειρος διαγωνισμός) (...) μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ 45000 με Φ.Π.Α. β) Με διαδικασίες διαπραγμάτευσης (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση) μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ 15000 με Φ.Π.Α. (...)».

Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι επιτρέπεται η απευθείας ανάθεση της προμήθειας αγαθών όταν η ετήσια κατ' είδος προϋπολογιζόμενη δαπάνη τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 15.000 ευρώ και η διενέργεια πρόχειρου διαγωνισμού όταν η ετήσια κατ' είδος προϋπολογιζόμενη δαπάνη τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 45.000 ευρώ. Εξάλλου, κατά την αληθή έννοια των διατάξεων του ν. 2286/1995 και προς αποφυγή καταστρατηγήσεων της θεμελιώδους αρχής της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, που είναι η διενέργεια τακτικού διαγωνισμού, γίνεται παγίως δεκτό από το Δικαστήριο τούτο ότι κριτήριο (ως προς τον καθορισμό του οποίου ο ν. 2286/1995 περιόρισε τον Υπουργό Ανάπτυξης) για την εξεύρεση των ως άνω χρηματικών ορίων μέχρι των οποίων επιτρέπεται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης ή του πρόχειρου διαγωνισμού, αποτελεί η συνολική προϋπολογιζόμενη ετήσια δαπάνη για προμήθειες ειδών που θεωρούνται όμοια ή ομοειδή, σύμφωνα με τις συναλλακτικές αντιλήψεις, τη φύση τους και τη λειτουργικότητά τους. Απαγορεύεται επομένως ο επιμερισμός τέτοιων αγαθών σε μικρότερες ποσότητες ή μερικότερες κατηγορίες και στη συνέχεια η χωριστή διενέργεια περισσότερων απευθείας αναθέσεων ή πρόχειρων διαγωνισμών, με βάση το ύψος κάθε μερικότερης δαπάνης που προκύπτει από την κατάτμηση της συνολικής, καθόσον με την τμηματική ανάθεση των όμοιων/ομοειδών αγαθών

καταστρατηγείται η θεμελιώδης αρχή της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, που είναι η διενέργεια διαγωνισμού (βλ. Πράξεις IV Τμ. 28, 79/1997, 91/2000, 12, 31, 116/2001, 26, 203/2003, 75, 60, 180/2004, 64, 124, 129/2005, 11,12, 20, 82, 105, 124/2006, 30/2007, κ.ά.). Περαιτέρω, επιτρέπεται η απευθείας ανάθεση της προμήθειας αγαθών και όταν συντρέχει κάποια από τις λοιπές ειδικά και περιοριστικά προβλεπόμενες περιπτώσεις του άρθρου 2 παρ. 13 του ν. 2286/1995, στις οποίες συγκαταλέγεται η περίπτωση κατά την οποία η τήρηση των προθεσμιών για τη διενέργεια διαγωνισμού καθίσταται αδύνατη εξαιτίας επείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες καταστάσεις. Ως απρόβλεπτες περιστάσεις θεωρούνται αυτές που συναρτώνται με εξαιρετικά και ασυνήθη γεγονότα, τα οποία σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να απορρέουν από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής και αντικειμενικά δεν ήταν δυνατό να προβλεφθούν κατά τον προγραμματισμό των σχετικών προμηθειών, παρά την επίδειξη της ενδεδειγμένης επιμέλειας και προσοχής από την αναθέτουσα αρχή. Εξάλλου, από τη φύση της απόφασης για την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης, επιβάλλεται να προκύπτει κάθε φορά πλήρης και σαφής αιτιολογία περί της συνδρομής των προϋποθέσεων για την εφαρμογή της (βλ. Πρ. IV Τμ.ΕΣ 19/2007, 124/2006, 127, 124, 45/2006, 47/2005, 189/2003, 102/2002 κ.α.).

III. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα επισυναπτόμενα στα ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα δικαιολογητικά προκύπτει ότι α) Με το 1936/2006 χρηματικό ένταλμα του Γενικού Νοσοκομείου ……………………… εντέλλεται η πληρωμή ποσού 10.117,87 ευρώ για την προμήθεια μελανιών εκτυπωτών, μελανιού εκτυπωτή με μνήμη, μελανοταινιών για κρουστικούς εκτυπωτές, γραφίτη (toner) για εκτυπωτές Laser και για φωτοτυπικά μηχανήματα, σκληρού δίσκου υπολογιστή, ψηφιακών δίσκων (CD), δισκετών, δισκετών μεγάλης χωρητικότητας (ZIP) και κάρτας δικτύου υπολογιστών και β) Με το 1938/2006 χρηματικό ένταλμα του αυτού νοσοκομείου εντέλλεται η πληρωμή ποσού 4.911,39 ευρώ για την προμήθεια εκτυπωτή, μελανιών εκτυπωτών, γραφίτη (toner) για εκτυπωτές Laser, φωτοαγωγού (drum) για εκτυπωτές Laser, πληκτρολογίων για υπολογιστές, «ποντικιών» (mouse) για υπολογιστές, καλωδίων παράλληλης θύρας υπολογιστών, καλωδίου θύρας USB υπολογιστών, καλωδίου σειριακής θύρας υπολογιστών, διακόπτη κατανομής για σειριακή θύρα υπολογιστών, καλωδίων UTP για δίκτυα υπολογιστών, καλωδίων τροφοδοσίας για υπολογιστές, κάρτας δικτύου και αναπαραγωγέα ψηφιακών δίσκων (CD ROM). Όλες οι προαναφερόμενες προμήθειες διενεργήθηκαν κατά το έτος 2003, ανατέθηκαν δε

απευθείας στη φερόμενη ως δικαιούχο των ενταλμάτων Σωτηρία Ε. Κωνσταντίνου. Κατά το ίδιο όμως έτος (2003) είχαν διενεργηθεί από το ίδιο νοσοκομείο και άλλες ομοειδείς προμήθειες ειδών πληροφορικής και σχετικών αναλώσιμων υλικών (μελάνι για εκτυπωτές και για αποστολή τηλεομοιοτυπιών, μελανοταινίες, σταθεροποιητές τάσης, εκτυπωτές, οθόνες ηλεκτρονικών υπολογιστών (Η/Υ), φίλτρα οθόνης, ποντίκια Η/Υ, πληκτρολόγια, scanner, καλώδια εκτυπωτή και τροφοδοσίας, γραφίτης για εκτυπωτές και φωτοτυπικά μηχανήματα, δισκέτες, συμπαγείς δίσκοι εγγραφής (CDR), καλύμματα εκτυπωτών), συνολικής αξίας 39.362,36 ευρώ, για την πληρωμή των οποίων εκδόθηκαν τα 3738, 3739, 3741, 3742, 3744 και 3745, οικονομικού έτους 2005, χρηματικά εντάλματα του νοσοκομείου αυτού, που, με την 124/2005 πράξη του Τμήματος (που δεν έχει ανακληθεί βλ. τις 31/2006 και 104/2006 πράξεις IV Τμ. Ελ.Συν.), κρίθηκαν μη θεωρητέα διότι μη νομίμως οι σχετικές προμήθειες ανατέθηκαν τμηματικά μέσω απευθείας αναθέσεων, παρότι η συνολική τους αξία υπερέβαινε, σε ετήσια βάση, το ποσό των 15.000 ευρώ, μέχρι του οποίου επιτρέπεται η προσφυγή στην εξαιρετική αυτή διαδικασία.

Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, το Τμήμα κρίνει ότι οι ως άνω προμήθειες αναλώσιμων υλικών και ειδών πληροφορικής αφορούν σε ομοειδή κατά τη φύση τους και την αντίληψη των συναλλαγών προϊόντα, τα οποία συνιστούν αλληλένδετα μέρη του υπάρχοντος μηχανογραφικού εξοπλισμού του ως άνω Νοσοκομείου με αλληλοεξαρτώμενες λειτουργίες, που επιτελούν έναν ενιαίο σκοπό, την εξασφάλιση δηλαδή της αποτελεσματικής λειτουργίας του μηχανογραφικού εξοπλισμού στον οποίο έχουν ενταχθεί, ενδιαφέρουν δε την αυτή κατηγορία προμηθευτών. Επομένως μη νομίμως ανατέθηκαν απευθείας οι εν προκειμένω εντελλόμενες προς πληρωμή προμήθειες ομοειδών ειδών έτους 2003, αφού η συνολική δαπάνη τους συνυπολογιζόμενη με τη δαπάνη των επίσης ομοειδών προμηθειών, έτους 2003, στις οποίες αφορούσαν τα 3738, 3739, 3741, 3742, 3744 και 3745, οικονομικού έτους 2005, χρηματικά εντάλματα, ανερχόταν σε 54.391,62 ευρώ και υπερέβαινε, σε ετήσια βάση, τόσο το όριο των 15.000 ευρώ, μέχρι του οποίου επιτρέπεται η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, όσο και το όριο των 45.000 ευρώ, μέχρι του οποίου επιτρέπεται η προσφυγή στην διαδικασία του πρόχειρου διαγωνισμού. Ως εκ τούτου, οι ισχυρισμοί του Νοσοκομείου α) ότι, για τις προμήθειες μελανιών για τους εκτυπωτές και τα τηλεομοιοτυπικά μηχανήματα, έχει προβεί, ήδη από τον Ιανουάριο του 2006, σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την προκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού, που

πρόκειται να διεξαχθεί μετά τη χορήγηση όλων των σχετικών εγκρίσεων, και ότι, στο μεταξύ, διενήργησε πρόχειρο διαγωνισμό για την προμήθεια των ειδών αυτών, ο οποίος βρίσκεται στο στάδιο της αξιολόγησης των προσφορών, καθώς και β) ότι, για τις προμήθειες ειδών πληροφορικής, είχε διενεργηθεί στις 5.5.2006 πρόχειρος διαγωνισμός, που, όμως, ματαιώθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου και πρόκειται σύντομα να επαναπροκηρυχθεί, πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελείς, καθόσον αμφότεροι αναφέρονται σε γεγονότα μεταγενέστερα της πραγματοποίησης των συγκεκριμένων προμηθειών (2003), που δεν δύνανται να επηρεάσουν την κρίση περί της μη νομιμότητας των εντελλόμενων δαπανών. Όσον αφορά δε στον έτερο προβαλλόμενο με το έγγραφο επανυποβολής των ενταλμάτων ισχυρισμό, ότι, δηλαδή, κατά το παρελθόν, οι ανάγκες του Νοσοκομείου σε αναλώσιμα είδη γραφείου και πληροφορικής ήταν πολύ περιορισμένες, με αποτέλεσμα να μην μπορέσουν τα αρμόδια όργανα να προγραμματίσουν έγκαιρα τις μελλοντικές προμήθειές τους, τυγχάνει, επίσης, απορριπτέος, αφού η όποια αύξηση των αναγκών σε τέτοια είδη, στο μέτρο που ούτε από την Υπηρεσία γίνεται επίκληση, ούτε από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι οφείλεται σε έκτακτα και ασυνήθιστα γεγονότα, κατά την έννοια που προαναφέρθηκε, δεν συνιστά απρόβλεπτη περίσταση ικανή να δικαιολογήσει τη μη διενέργεια διαγωνισμού. Επομένως, οι εντελλόμενες δαπάνες δεν είναι νόμιμες και τα ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι τα 1936 και 1938 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, οικονομικού έτους 2006, του Γενικού Νοσοκομείου ………………………………», ποσού 10.117,87 και 4.911,39 ευρώ αντίστοιχα, δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 219/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος Ελένη Φώτη, Αντιπρόεδρο, τις Συμβούλους Μαρία Αθανασοπούλου (εισηγήτρια) και Δέσποινα Κωνσταντάρα-Καββαδία και τους Παρέδρους Κωνσταντίνο Εφεντάκη και Αγγελική Πανουτσακοπούλου, οι οποίοι μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο, συνεδρίασε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 18 Δεκεμβρίου 2007, με την παρουσία της Γραμματέως Γιολάντας Παπαδημητρίου, για να αποφανθεί ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο …………………… και του

………………………………… αν πρέπει να θεωρηθεί το 1246, οικονομικού έτους 2007, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του ως άνω νομικού προσώπου.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη την 203/9.11.2007 έγγραφη γνώμη του, ασκούντος καθήκοντα Αντεπιτρόπου της Επικρατείας, Συμβούλου Γεωργίου Βοΐλη, σύμφωνα με την οποία το υπό κρίση χρηματικό ένταλμα δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Σκέφτηκε σύμφωνα με το νόμο

Ι. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο ……………………… αρνήθηκε, με την 83/15.12.2006 πράξη της, να θεωρήσει το 766, οικονομικού έτους 2006, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του ………………………ποσού 22.341,00 ευρώ, το οποίο αφορούσε δαπάνη για προμήθεια νωπού κρέατος από την εταιρεία …………………………………… Ως αιτιολογία της άρνησής της, η Επίτροπος προέβαλε ότι η εντελλόμενη με το ως άνω χρηματικό ένταλμα δαπάνη δεν είναι νόμιμη κατά το μέρος που αφορά ποσότητες που παραγγέλθηκαν μετά την 20.12.2005 (τιμολόγια 2042/30.12.2005, 81/30.12.2005 και 84/31.12.2005), οπότε και αποφασίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Νοσοκομείου η ματαίωση του διεξαγόμενου επαναληπτικού διαγωνισμού και η διενέργεια της προμήθειας με διαπραγμάτευση, καθόσον από τα επισυναπτόμενα δικαιολογητικά δεν προέκυπτε ότι της κατακύρωσης της ανάθεσης προηγήθηκε γνωμοδότηση της Επιτροπής που έπρεπε να συγκροτηθεί αποκλειστικά για τον σκοπό αυτό, κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 38 και 41 παρ. Δ και Ε του π.δ/τος 394/1996 και 2 παρ.12 δ΄ του ν.2286/1995. Ακολούθως, το Νοσοκομείο υπέβαλε για θεώρηση το 815/2007, ποσού 14.646,35 ευρώ, χρηματικό ένταλμα πληρωμής, το οποίο αφορούσε ποσότητες παραληφθείσες μέχρι 20.12.2005 και με δικαιούχο την αυτή ως άνω εταιρεία, το οποίο και θεωρήθηκε. Περαιτέρω, με το 13076/26.6.2007 έγγραφο της Διοικητικής Διευθύντριας, το Νοσοκομείο υπέβαλε επίσης για θεώρηση το, ήδη κρινόμενο, 1246/2007 χρηματικό ένταλμα πληρωμής, ποσού 7.694,65 ευρώ, το οποίο αφορά σε ποσότητες παραληφθείσες μετά την 20.12.2005, υποστηρίζοντας τη νομιμότητα της εντελλόμενης με αυτό δαπάνης, για τους λόγους που αναφέρονται σ’ αυτό και στην 16/11.5.2007 απόφαση του Δ.Σ., που επισυνάπτεται. Η Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στην άρνησή της με συνέπεια να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας νόμιμα απευθύνεται, με την από 19.7.2007 έκθεσή της, όπως αυτή συμπληρώνεται με την από 31.10.2007 έκθεσή της, στο Τμήμα τούτο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ. 1 του π.δ/τος 774/1980 και 139 παρ. 1 του π.δ/τος 1225/1981 και τη

Φ.Γ8/15686/8.7.2000 (ΦΕΚ Β΄ 1242) απόφαση της Ολομέλειάς του, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τη Φ.Γ8/22431/6.10.2004 (ΦΕΚ Β΄ 1620) όμοια.

ΙΙ. Το π.δ. 394/1996 «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου (Κ.Π.Δ.)» (ΦΕΚ 266 Α') ορίζει στο άρθρο 20 παρ. 2 ότι: «Για την αξιολόγηση των προσφορών λαμβάνονται υπόψη κυρίως τα παρακάτω στοιχεία: α) Όταν για την τελική επιλογή του προμηθευτή κριτήριο είναι μόνο η χαμηλότερη τιμή: 1. Η συμφωνία της προσφοράς προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και της πρόσκλησης. 2. Ο ανταγωνισμός που αναπτύχθηκε. 3. Η προσφερόμενη τιμή σε σχέση με τις τιμές που προσφέρθηκαν σε προηγούμενους διαγωνισμούς και την τρέχουσα στην αγορά τιμή για όμοιο ή παρεμφερές υλικό. Η κατακύρωση γίνεται τελικά στον προμηθευτή με τη χαμηλότερη τιμή, εκ των προμηθευτών των οποίων οι προσφορές έχουν κριθεί ως αποδεκτές με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους της διακήρυξης», στο άρθρο 21 ότι : «1. Το αρμόδιο για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού όργανο, με γνωμοδότησή του, μπορεί να προτείνει: α. Κατακύρωση της προμήθειας (...) γ. Ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και επανάληψή του με τροποποίηση ή μη των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών. δ. Ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης. ε. (...)», στο άρθρο 22 ότι: «1. Προμήθειες με διαπραγμάτευση (εξαιρετική ή απ' ευθείας ανάθεση) με ή χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης μπορεί να γίνουν εάν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2 παράγραφος 13 του ν. 2286/1995 (…). Προκειμένου να ακολουθηθεί η διαδικασία με διαπραγμάτευση απαιτείται απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου. (…) Σε περίπτωση που της διαπραγμάτευσης προηγείται διαγωνισμός, η παραπάνω απόφαση υποκαθίσταται από την απόφαση κρίσεως των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού», στο δε άρθρο 38 ότι: «Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων διαγωνισμών και της διαδικασίας διαπραγμάτευσης για τις προμήθειες των φορέων του δημοσίου τομέα, εκτός του Υπουργείου Ανάπτυξης, γίνεται από επιτροπές. (…) Οι επιτροπές γνωμοδοτούν πέραν των θεμάτων αξιολόγησης προσφορών (…)». Περαιτέρω, το άρθρο 2 του ν 2286/1995 « Προμήθειες του Δημόσιου Τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ 19 Α΄) ορίζει ότι: «1. (…) 12. Οι διαδικασίες συνάψεως συμβάσεων προμηθειών διακρίνονται σε συνοπτικές, ανοικτές, κλειστές και με διαπραγμάτευση: α) Ανοικτές είναι οι διαδικασίες (ανοικτός διαγωνισμός) που κάθε ενδιαφερόμενος προμηθευτής

μπορεί να υποβάλλει προσφορά. β) (…) γ) (…) δ) Με διαπραγμάτευση (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση) είναι η διαδικασία που οι επί μέρους φορείς προσφεύγουν στους προμηθευτές της επιλογής τους και διαπραγματεύονται τους όρους των υπό σύναψη συμβάσεων με έναν ή περισσότερους από αυτούς, με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. 13. Η διαδικασία του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να τηρηθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις : Ι. Εφόσον κατά τη διενέργεια ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας: α) υποβλήθηκαν προσφορές μη κανονικές (…) β) δεν υποβλήθηκαν προσφορές ή οι υποβληθείσες κρίνονται απαράδεκτες (…)». Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προσφύγει στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης, όταν κατά τον ανοικτό ή κλειστό διαγωνισμό που προηγήθηκε, υποβλήθηκαν απαράδεκτες ή μη κανονικές προσφορές. Στην περίπτωση αυτή, στην απόφαση για τη ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού ενσωματώνεται και η απόφαση περί προσφυγής στη διαπραγμάτευση, με την οποία θα πρέπει να αιτιολογείται πλήρως και επαρκώς η ανάγκη προσφυγής στη διαδικασία αυτή λόγω συνδρομής των ως άνω νόμιμων προϋποθέσεων. Περαιτέρω, για την κατακύρωση ή ανάθεση προμήθειας μετά από διαπραγμάτευση απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση της επιτροπής που συγκροτείται για το σκοπό αυτό, η οποία είναι και η μόνη αρμόδια για την αξιολόγηση των προσφορών που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, η δε κατακύρωση ή ανάθεση γίνεται πάντοτε με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της αναθέτουσας αρχής (βλ. Πράξεις IV Τμήματος 137/2007, 116/2003, 35/2001).

ΙΙΙ. Στην προκείμενη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Από 1.9.2003 και έως 1.9.2004 το …………………………………..προμηθευόταν νωπό κρέας από την εταιρία ………………………………………………………., βάσει της από 4.9.2003 σύμβασης που είχε συναφθεί με την αρμόδια τότε Νομαρχία. Στη σύμβαση προβλεπόταν δικαίωμα τρίμηνης παράτασης. Από τη λήξη της ως άνω σύμβασης και της προβλεπόμενης σε αυτή τρίμηνης παράτασης (ήτοι από 1.12.2004) έως και τη διενέργεια του πρώτου διαγωνισμού (βλ. κατωτέρω) το Νοσοκομείο, με σιωπηρή παράταση της εν λόγω σύμβασης, συνέχισε να προμηθεύεται νωπό κρέας από την προαναφερθείσα εταιρεία. Στις 22.2.2005 το Νοσοκομείο διενήργησε δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή για την προμήθεια νωπού κρέατος, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 107.990,00 €. Στο διαγωνισμό έλαβαν μέρος οι εταιρίες «…………………………………… και

…………………………….. Οι προσφορές των εταιριών αυτών κρίθηκαν απαράδεκτες, λόγω μη κατάθεσης των απαραίτητων δικαιολογητικών που απαιτούνταν από τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης. Με την 12/26.7.2005 απόφαση του Δ.Σ. του Νοσοκομείου αποφασίστηκε η επανάληψη του διαγωνισμού. Και ο διαγωνισμός αυτός, που διενεργήθηκε στις 20.10.2005 και στον οποίο έλαβαν μέρος οι ίδιες ως άνω εταιρίες, απέβη άγονος, διότι οι προσφορές αυτών κρίθηκαν εκ νέου εκτός προδιαγραφών. Με την 26/20.12.2005 απόφαση του Δ.Σ. του Νοσοκομείου αποφασίστηκε η ματαίωση του επαναληπτικού διαγωνισμού και η προμήθεια κρέατος με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς τη δημοσίευση προκήρυξης, με τους ίδιους όρους και τεχνικές προδιαγραφές και με τη συμμετοχή προμηθευτών που θα επέλεγε η Επιτροπή διενέργειας και αξιολόγησης προσφορών του διαγωνισμού. Στις 8.2.2006 ορίστηκε τριμελής Επιτροπή, προκειμένου να διενεργήσει την προμήθεια με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Η Επιτροπή αυτή προέβη σε διαπραγμάτευση, απευθυνόμενη σε έξι εταιρείες, οι οποίες δεν ανταποκρίθηκαν εκτός από μία, πλην, όμως, λόγω της μεγάλης διαφοράς στην τιμή που προσφέρθηκε σε σύγκριση με την τιμή στην οποία το Νοσοκομείο ήδη προμηθευόταν κρέας, η εν λόγω διαπραγμάτευση απέβη άκαρπη. Ως εκ τούτου, μη υποβληθείσας σχετικής γνωμοδότησης, δεν εκδόθηκε και απόφαση από το Δ.Σ. για ανάθεση της προμήθειας με βάση τη διαπραγμάτευση. Όλο αυτό το χρονικό διάστημα, αλλά και μετέπειτα, το νοσοκομείο, με αποφάσεις του Τμήματος Διατροφής, ως πλέον αρμοδίου στην αξιολόγηση της ποιότητας του κρέατος, συνέχισε να προβαίνει με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης και χωρίς την υπογραφή σύμβασης, σε προμήθειες κρέατος για την κάλυψη των αναγκών του από την ανωτέρω (φερόμενη ως δικαιούχο στο κρινόμενο 1246/2007 χρηματικό ένταλμα) εταιρεία ………………………………………………μέχρι την 31.8.2006, και εν συνεχεία από την εταιρεία «…………………….. Ακολούθως, με την 16/11.5.2007 απόφασή του (που επισυνάπτεται στο 13076/26.6.2007 έγγραφο υποβολής του υπό κρίση χρηματικού εντάλματος), το Δ.Σ. του νοσοκομείου, μετά από σχετική εισήγηση της Διευθύντριας της Διοικητικής του Υπηρεσίας, ενέκρινε την πληρωμή όλων των ανεξόφλητων τιμολογίων των προμηθευτών κρέατος από 21.12.2005 (για τις προμήθειες που διενεργούνταν όλο αυτό το χρονικό διάστημα από το Τμήμα Διατροφής) μέχρι την ολοκλήρωση του σε εξέλιξη νέου διαγωνισμού που διεξήχθη στις 29.3.2007. Πράγματι, με την 23/11.7.2007 απόφαση του Δ.Σ. του νοσοκομείου, το αποτέλεσμα του ως άνω διαγωνισμού κατακυρώθηκε στις

εταιρείες……………………….και ……………………………., με τις οποίες υπογράφηκαν και οι από 23.8.2007 σχετικές συμβάσεις. Με το υπό κρίση χρηματικό ένταλμα εντέλλεται η πληρωμή αμοιβής στη φερόμενη ως δικαιούχο σ΄ αυτό εταιρεία «…………………………………………………………… για την προμήθεια κρέατος για το χρονικό διάστημα από 20.12.2005 έως 31.12.2005.

IV. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στις προηγούμενες σκέψεις, το Τμήμα άγεται στην κρίση ότι ναι μεν η από 20.12.2005 απόφαση του Δ.Σ. του νοσοκομείου για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης βρίσκει κατ' αρχήν έρεισμα στις διατάξεις του προπαρατεθέντος άρθρου 2 παρ. 13 περ. Ι β΄ του ν. 2286/1995, δεδομένου ότι συντρέχει περίπτωση υποβολής απαράδεκτων προσφορών στα πλαίσια της διαδικασίας των δύο διαγωνισμών που προηγήθηκαν, καθώς οι προσφορές των υποψηφίων εταιρειών και στις δύο περιπτώσεις κρίθηκαν ως εκτός των τεχνικών προδιαγραφών που απαιτούνταν από τη διακήρυξη (μη κατάθεση των απαραίτητων δικαιολογητικών), πλην όμως δεν τηρήθηκε η διαδικασία της διαπραγμάτευσης που είχε αποφασιστεί με την ως άνω απόφαση του Δ.Σ., όπως ορίζει ο νόμος. Πράγματι, δεν υπεβλήθη γνωμοδότηση από την Επιτροπή διενέργειας της διαπραγμάτευσης, ούτε, κατά συνέπεια, λήφθηκε απόφαση από το αρμόδιο όργανο, ήτοι το Δ.Σ. του νοσοκομείου, για κατακύρωση της προμήθειας στα πλαίσια της διαδικασίας αυτής, αλλά το Τμήμα Διατροφής, χωρίς αρμοδιότητα, ανέλαβε να προβαίνει σε απευθείας αναθέσεις για την προμήθεια κρέατος, προς κάλυψη των αναγκών του νοσοκομείου. Ως εκ τούτου, η εντελλόμενη με το υπό κρίση χρηματικό ένταλμα δαπάνη είναι μη νόμιμη. Ενόψει, όμως, του ότι το νοσοκομείο είχε προβεί εγκαίρως σε όλες τις νόμιμες διαδικασίες για τη διενέργεια δημόσιου διαγωνισμού για την προμήθεια νωπού κρέατος, και μάλιστα για πρώτη φορά μετά τη μεταβίβαση της σχετικής αρμοδιότητας από τη Νομαρχία, πλην όμως και οι δύο διενεργηθέντες δημόσιοι διαγωνισμοί ματαιώθηκαν λόγω υποβολής απαράδεκτων προσφορών, γεγονός που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του νοσοκομείου, σε συνδυασμό με το ότι η διαδικασία της διαπραγμάτευσης απέβη άκαρπη, αφού οι εταιρείες στις οποίες απευθύνθηκε η Επιτροπή για συλλογή προσφορών δεν ανταποκρίθηκαν, το Τμήμα κρίνει -λαμβάνοντας υπόψη του ότι ο διενεργηθείς νέος διαγωνισμός του Μαρτίου 2007 ολοκληρώθηκε με τη σύναψη των σχετικών συμβάσεων- ότι τα αρμόδια όργανα του νοσοκομείου συγγνωστώς υπέλαβαν ότι νομίμως το Τμήμα Διατροφής ανέλαβε, προ του αδιεξόδου που είχε δημιουργηθεί, ως αρμόδιο για την αξιολόγηση της ποιότητας του κρέατος, να προβεί σε απευθείας αναθέσεις για την προμήθεια των

αναγκαίων, για τη λειτουργία του και την ασφάλεια των ασθενών, ποσοτήτων κρέατος. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, το υπό κρίση χρηματικό ένταλμα, καθώς και όσα εκδοθούν για την πληρωμή προμήθειας νωπού κρέατος μέχρι την 23.8.2007 (υπογραφή των συμβάσεων του νέου διαγωνισμού), πρέπει να θεωρηθούν λόγω συγγνωστής πλάνης.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι το 1246, οικονομικού έτους 2007, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του ………………………………………………., ποσού 7.694,65 ευρώ, πρέπει να θεωρηθεί λόγω συγγνωστής πλάνης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 2

1. Αναστασίου, Θ. (2006), ***Δημοσιονομική Διαχείριση- Δημόσιος Προϋπολογισμός***, Ε.Κ.Δ.Δ.Α, Αθήνα.
2. Blöndal, J.R. (2003), "Budget Reform in OECD Member Countries:Common Trends", ***OECD Journal on Budgeting***, Volume 2, Number 4,OECD, Paris.
3. Due, J. and Friedlaender, A. (1973), ***Government Finance***, R.D. Irwin, Homewood, Illinois.
4. Γεωργακόπουλος, Θ. (2005), ***Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική***, Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα.
5. Δεγλερης, Π. (2008), ***Δίκαιο Προμηθειών και Υπηρεσιών Δημοσίου***, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα
6. Δράκος, Γ.Ε. (1975), ***Μαθήματα Δημόσιας Οικονομικής***, Εκδόσεις Καραμπερόπουλος, Πειραιάς.
7. Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Ετήσια Έκθεση 2007***, Εθνικό Τυπογραφείο.
8. Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Ετήσια Έκθεση 2006***, Εθνικό Τυπογραφείο.
9. Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Πράξη 224/2007***, Τμήμα IV
10. Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Πράξη 13/2007***, Τμήμα IV
11. Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Πράξη 43/2007***, Τμήμα IV
12. Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Πράξη 219/2007***, Τμήμα IV
13. Ηλεκτρονική Διεύθυνση : www.gge.gr

14.Ηλεκτρονική Διεύθυνση : www.gge.gr/up/files/P_D_60_2007.pdf

15.ΗλεκτρονικήΔιεύθυνση:www.gge.gr/up/files/Egkyklios_Katwflia_Efarmoghs_Odhgiwn_01012010.doc

16.Ηλεκτρονική Διεύθυνση : www.gge.gr/up/files/KANONISMOS_1177_2009. pdf

17.Κάρτσωνας, Γ. (1992), ***Δημόσιο Λογιστικό- Κρατικός Προϋπολογισμός***, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα.

18.Μονάδα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Ανάλυσης, ΜΕΤΑ, (2006), ***Γλωσσάριο Δημοσιονομικών Όρων***, Γενικό Λογιστήριο Κράτους, Αθήνα

19.***Ν. 2286/1995*** – ΦΕΚ Α’ 19/1.2.1995

20.***Ν. 2513/1997*** – ΦΕΚ Α’ 139/27.6.1997

21.***Π.Δ. 60/2007*** – ΦΕΚ Α’ 64/16.3.2007

22.***Π.Δ. 59/2007*** – ΦΕΚ Α’ 63/16.3.2007

23.Σολδάτος, Δ. (2001), ***Δημόσιο Λογιστικό, Κωδικοποιημένη Νομοθεσία – Ερμηνεία – Νομολογία,*** _Εκδόσεις Μ. Δημοπούλου, Θεσσαλονίκη.

24.Stiglitz, J. E. (2000), ***Economics of the Public Sector***, W.W. Norton & Co, NY/London.

25.Υπουργείο Οικονομικών (2009), ***Εισηγητική Έκθεση επί του Προϋπολογισμού Έτους 2010***, Αθήνα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 : ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Σκοπός της διδακτικής ενότητας

Η ενότητα αυτή έχει σαν στόχο να παρουσιάσει στον αναγνώστη το ιδιαίτερο θεσμικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα μπορέσει πρακτικά να αντιμετωπιστεί η διενέργεια μιας προμήθειας από φορέα του δημοσίου.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Μετά τη μελέτη της ενότητας αυτής οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να μπορούν να οργανώνουν τη διενέργεια ενός διαγωνισμού προμήθειας για το φορέα τους.
- να εντοπίζουν και να ερμηνεύουν τα κρίσιμα στοιχεία των βασικών νόμων περί προμηθειών του δημοσίου.
- να επιλέγουν την κατάλληλη διαγωνιστική διαδικασία για το φορέα τους.
- να αποφεύγουν άσκοπες ταλαιπωρίες από τυχόν εμπλοκές σε μη νόμιμες διαδικασίες.

Σύντομη περιγραφή της ενότητας

- παρουσίαση κατ' άρθρο του ειδικού νομοθετήματος των κρατικών προμηθειών (ΠΔ 118/2007)
- μελέτες περιπτώσεων - σχετική νομολογία του Ε.Σ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : Κανονισμός προμηθειών του δημοσίου.

5.1. Κανονισμός προμηθειών του δημοσίου - ΠΔ.118/2007 (ΦΕΚ Α' 150/2007)

Άρθρο 1 – Πεδίο εφαρμογής

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του προεδρικού διατάγματος, το πεδίο εφαρμογής αυτού είναι οι προμήθειες αγαθών που εκτελούνται από το δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που αποτελούν οργανισμούς καθ' ύλην αυτοδιοίκησης.

Κατ' εξαίρεση, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, οι προμήθειες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προεδρικού διατάγματος 60 / 2007 εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού, συμπληρωματικά δε και με τις διατάξεις του παρόντος. Οι προμήθειες αγαθών, οι οποίες δεν εντάσσονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 79 έως 85 του νόμου 2362 / 1995, συμπληρωματικός δε και με τη διάταξη του παρόντος. Οι προμήθειες υλικών, ανάλωση μόνιμη των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 100 του προεδρικού διατάγματος 30 / 1996 « κώδικας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης», όπως εκάστοτε ισχύει. Τέλος οι προμήθειες των δήμων, των κοινοτήτων και των πάσης φύσεως συνδέσμων τους, των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου και των ιδρυμάτων τους διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 209 του κώδικα δήμων και κοινοτήτων, που κυρώθηκε με τον νόμο 3463 / 2006 « κύρωση του κώδικα δήμων και κοινοτήτων», όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 2 – Προκήρυξη διαγωνισμού

Το πιο σημαντικό στοιχείο στη διενέργεια νέου διαγωνισμού είναι η προκήρυξη του διαγωνισμού να περιλαμβάνει μια διακήρυξη τέτοια που να αποκλίνει κάθε ασάφεια και κάθε περίπτωση παρανοήσεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του προεδρικού διατάγματος οι όροι της διακήρυξης του διαγωνισμού θα πρέπει να είναι σαφής και πλήρεις. Η διακήρυξη είναι απαραίτητη στην περίπτωση πρόχειρου διαγωνισμού (χωρίς να είναι απαραίτητη η δημοσίευση της όπως θα αναφερθεί παρακάτω) και στην περίπτωση του ανοικτό διαγωνισμό. Ειδικά στις περιπτώσεις ανοικτού διαγωνισμού η διακήρυξη θα πρέπει να περιλαμβάνει ξεκάθαρα το είδος του διαγωνισμού. Θα πρέπει να αναφέρει με ακρίβεια το είδος την ποσότητα, τις τεχνικές προδιαγραφές των προς προμήθεια υλικών και ειδικότερα θα πρέπει να διευκρινίζει εάν ζητεί την υποβολή προσφορών για την αγορά, τη μίσθωση, τη χρηματοδοτική μίσθωση ή τη μίσθωση με δικαίωμα ή όχι της αγοράς ή με συνδυασμό αυτών. Ένα επίσης σημαντικό θέμα που πρέπει να περιλαμβάνει η διακήρυξη του διαγωνισμού είναι εάν υπάρχουν δικαιώματα προαίρεσης για συμπληρωματικές αγορές και σε μια τέτοια περίπτωση να περιλαμβάνεται το προσωρινό χρονοδιάγραμμα για την άσκηση τους. Επίσης θα

πρέπει να αναφέρεται και ο αριθμός των τυχόν παρατάσεων για την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης.

Κατά τη διενέργεια μιας προμήθειας υπάρχει περίπτωση το σύνολο της προμήθειας να είναι ενιαίο, αλλά υπάρχει και περίπτωση αυτό να υποδιαιρείται σε τμήματα. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση η διακήρυξη θα πρέπει σαφώς να ορίσει ποια είναι τα τμήματα αυτά και εάν παρέχεται η δυνατότητα στους διαγωνιζόμενους να υποβάλουν προσφορά για μέρος μόνο τις ζητούμενες ποσότητας. Επίσης θα πρέπει να είναι σαφές εάν δίνεται η δυνατότητα στους προμηθευτές να υποβάλουν προσφορά για ορισμένα μόνο από τα ζητούμενα ήδη. Για να είναι δυνατή η υποβολή μιας τέτοιας προσφοράς θα πρέπει στη διακήρυξη να καθορίζεται και η αντίστοιχη προϋπολογισθείσα δαπάνη κάθε επιμέρους είδους.

Η διακήρυξη θα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης το χρόνο, τον τόπο, και τον τρόπο παράδοσης των υλικών καθώς επίσης και το χρόνο παραλαβής τους. Θα πρέπει επίσης να αναφέρονται τα στοιχεία του φορέα και τα στοιχεία επικοινωνίας μαζί του. Όπως θα δούμε παρακάτω στο άρθρο 4 η περίπτωση του ανοικτού διαγωνισμού επιβάλλει πάνω από κάποια όρια να γίνεται δημοσίευση, εκτός από τον ελληνικό τύπο, και στην εφημερίδα των ευρωπαϊκών κοινοτήτων. Για το λόγο αυτό η διακήρυξη θα πρέπει να περιλαμβάνει την ημερομηνία αποστολής της περίληψης της διακήρυξης στην υπηρεσία επίσημων εκδόσεων των ευρωπαϊκών κοινοτήτων για δημοσίευση, καθώς και την ημερομηνία δημοσίευσης στο τεύχος διακηρύξεων δημοσίων συμβάσεων, αλλά και την ημερομηνία δημοσίευσης στον ελληνικό τύπο.

Θα πρέπει επίσης να αναφέρεται στην προθεσμία εντός της οποίας μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να ζητήσουν από το φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό τα σχετικά με αυτόν έγγραφα, καθώς επίσης και το ποσό που ενδεχόμενα απαιτείται για τη χορήγηση των εγγράφων αυτών και βέβαια τους όρους πληρωμής αυτού.

Θα πρέπει επίσης να αναφέρονται μέσα στη διακήρυξη. Τα αρμόδια όργανα που έχουν ορισθεί για την αποσφράγιση των προσφορών, καθώς επίσης και την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο αποσφράγισης καθώς επίσης και τα πρόσωπα που δικαιούνται να παρίστανται σε αυτή.

Θα πρέπει επίσης να υπάρχει ξεκάθαρη αναφορά στο νόμισμα στο οποίο θα πρέπει να προσφέρουν την τιμή τους οι προμηθευτές, την προϋπολογισθείσα δαπάνη, την πηγή χρηματοδότησης και τον τρόπο πληρωμής.

Η ενδιαφερόμενη υπηρεσία θα πρέπει επίσης να αναφέρει όλα εκείνα τα στοιχεία και δικαιολογητικά τα οποία απαιτεί από τους προμηθευτές προκειμένου να ελέγξει ότι πληρούνται τα ελάχιστα όρια οικονομικών και τεχνικών προϋποθέσεων που έχει θέσει.

Κατά τη διενέργεια ενός διαγωνισμό συχνά εμφανίζεται το φαινόμενο ο προμηθευτής κατά την υποβολή της προσφοράς του εκτός από την προσφορά του συγκεκριμένου προς προμήθεια αγαθού να κάνει υποβολή και προσφοράς για παρεμφερές αγαθό ή αγαθό με αυξημένα στοιχεία τεχνικού χαρακτήρα σε σχέση με αυτά που ζητάει η διακήρυξη. Η περίπτωση αυτή είναι γνωστή ως υποβολή εναλλακτικής προσφοράς. Με τη διακήρυξη ο φορέας μπορεί να ορίσει εάν επιτρέπει ή απαγορεύει την ύπαρξη εναλλακτικών προσφορών.

Μέσα στη διακήρυξη θα πρέπει επίσης να αναφέρονται ξεκάθαρα όλοι οι όροι « του παιχνιδιού», δηλαδή τα κριτήρια που έχουν τεθεί για την αξιολόγηση των προσφορών και την κατακύρωση της προμήθειας. Ο νομοθέτης επιτρέπει που τη διενέργεια διαγωνισμού είτε με βάση τη χαμηλότερη τιμή είτε με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Σε αυτή τη δεύτερη περίπτωση θα πρέπει η διακήρυξη να καθορίζει και τα στοιχεία με βάση τα οποία γίνεται η αξιολόγηση της προσφοράς.

Θα πρέπει επίσης να ορίζεται η προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία του φορέα και η διεύθυνση στην οποία θα πρέπει να αποσταλούν. Σημειώνουμε εδώ, ότι ο νομοθέτης στο άρθρο 11 «Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών» που θα δούμε παρακάτω, δίνει ιδιαίτερη σημασία στο θέμα αυτό. Ειδικότερα για τις προσφορές που υποβάλλουν οι προμηθευτές θα πρέπει να ορίζεται σαφώς η διάρκεια αυτών, η οποία καταρχήν, όπως θα δούμε παρακάτω στο άρθρο 13, ορίζεται στις 120 ημέρες. Επιπρόσθετα ο φορέας θα πρέπει να ορίζει και τις προϋποθέσεις για την αναπροσαρμογή του τιμήματος μετά την κατακύρωση εφόσον κρίνεται ότι ένας τέτοιος όρος είναι απαραίτητος.

Επειδή στην πράξη πολλές φορές συμβαίνει οι προμηθευτές να υποβάλουν προσφορές που έχουν αποκλίσεις από τα στοιχεία της διακήρυξης, αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει ρητά εκείνους τους όρους που η υπηρεσία χαρακτηρίζει ως απαράβατο και τυχόν απόκλιση από αυτούς συνεπάγεται απόρριψη της προσφοράς. επίσης, θα πρέπει να αναφέρεται η περιγραφή εκείνων των κριτηρίων που αφορούν την προσωπική κατάσταση των προμηθευτών και τα οποία οδηγούν σε αποκλεισμό τους από τη διαγωνιστική διαδικασία. Για το λόγο αυτό ο φορέας θα πρέπει να αναφέρει τα απαιτούμενα στοιχεία βάσει των οποίων θα αποδεικνύεται ότι οι προμηθευτές που συμμετέχουν στο διαγωνισμό δεν εμπίπτουν σε περιπτώσεις τέτοιες που να δικαιολογούν τον αποκλεισμό τους.

Ένα επίσης σημαντικό στοιχείο το οποίο θα πρέπει να περιλαμβάνει η διακήρυξη είναι το σχέδιο της σύμβασης που θα υπογραφεί με τον προμηθευτή ο οποίος θα είναι ο ανάδοχος. Το σχέδιο αυτό θα πρέπει να είναι ακριβώς το ίδιο με αυτό που θα υπογραφεί και να μην υπάρχει η παραμικρή μεταβολή.

Εκτός από την περίπτωση του ανοικτού διαγωνισμού ο νομοθέτης προβλέπει και τη δυνατότητα διενέργειας κλειστού διαγωνισμού. Στην περίπτωση ενός κλειστού διαγωνισμού αυτό που γίνεται πρακτικά είναι, με κάποιο τρόπο που θα αναφερθεί παρακάτω, να επιλέγεται εκ των προτέρων ένας αριθμός προμηθευτών που πληρούν κριτήρια ικανότητας που έχει θέσει ο φορέας για τη συγκεκριμένη προμήθεια στην οποία θέλει να προβεί και ακολούθως να πραγματοποιείται διαγωνιστική διαδικασία μεταξύ των προμηθευτών που έχουν περάσει στη λίστα προεπιλογής.
Σε αυτή τη δεύτερη περίπτωση του κλειστού διαγωνισμού η διακήρυξη θα πρέπει να αναφέρει τον τύπο και το περιεχόμενο των αιτήσεων συμμετοχής, την προθεσμία για την υποβολή τους στην αρμόδια υπηρεσία και τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να υποβληθούν. Επίσης θα πρέπει να αναφέρεται η ημερομηνία μέχρι την οποία θα αποσταλούν από την ενδιαφερόμενη υπηρεσία οι προσκλήσεις για την υποβολή προσφορών. Θα πρέπει επίσης να υπάρχει αναφορά για τα όρια μεταξύ των οποίων θα κυμανθεί ο αριθμός των υποψηφίων που πρόκειται να προσκληθούν προκειμένου να υποβάλουν προσφορά. Το τελευταίο αυτό στοιχείο κρίνεται από την υπηρεσία κατά πόσον είναι ή όχι απαραίτητο.

Στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών θα πρέπει να περιλαμβάνεται η προθεσμία για την υποβολή αυτής και η διεύθυνση αποστολής, τα αρμόδια όργανα για την αποσφράγιση των προσφορών, τα πρόσωπα που μπορούν να παρίστανται καθώς επίσης θα πρέπει να αναφέρεται και η ημερομηνία, η ώρα και ο τόπος αποσφράγιση. και η διάρκεια ισχύος των προσφορών, όπως ακριβώς και στον ανοικτό διαγωνισμό. Μαζί με την πρόσκληση αποστέλλεται σε αυτούς που έχουν επιλεχθεί να υποβάλουν προσφορές και η σχετική διακήρυξη με όλα τα συμπληρωματικά της έγγραφα και στοιχεία.

Τέλος στην περίπτωση του πρόχειρο διαγωνισμό για τον οποίον επαναλαμβάνουμε ότι είναι απαραίτητη η ύπαρξη διακήρυξης αυτό διενεργείται για ποσά προμηθειών από 15.000 € έως 45.000 €. Ο διαγωνισμός αυτός διενεργείται από τριμελή επιτροπή με την υποβολή εγγράφων προσφορών, χωρίς όμως να απαιτείται η δημοσίευση της διακήρυξης.

Παρά ταύτα πολλοί φορείς επιλέγουν να δώσουν δημοσιότητα στη διενέργεια πρόχειρων διαγωνισμών με τη δημοσίευση περίληψης της διακήρυξης στον ημερήσιο τύπο. Αυτό γίνεται αποκλειστικά και μόνο με απόφαση των φορέων και χωρίς να υπάρχει καμία υποχρέωση τους από το νόμο, αλλά και χωρίς ο νόμος να απαγορεύει κάτι τέτοιο.

Άρθρο 3 – Τεχνικές προδιαγραφές

Στο άρθρο 3 ρυθμίζεται ένα πολύ σημαντικό θέμα της διααγωνιστικής διαδικασίας, αυτό των τεχνικών προδιαγραφών. Είναι συχνές αναφορές στον τύπο για περιπτώσεις φωτογραφικών διακηρύξεων, δηλαδή περιπτώσεων που η περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών του προς προμήθεια αγαθού συμπίπτει απόλυτα με τα αγαθά ενός συγκεκριμένου προμηθευτή. Για το λόγο αυτό κατά την συγγραφή των τεχνικών προδιαγραφών που θα περιλάβουν στη διακήρυξη θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί.

Στη διακήρυξη και στη σύμβαση θα πρέπει να επισυνάπτονται οι τεχνικές προδιαγραφές του προς προμήθεια υλικού και να αναφέρεται συγκεκριμένο πρότυπο (ευρωπαϊκού ή αναγνωρισμένου οργανισμού) ή προδιαγραφή (ενοποιημένη, άλλο φορέα) όπου απαιτείται.

Λέγοντας τεχνικές προδιαγραφές που εννοούμε εκείνες τις τεχνικές απαιτήσεις που καθορίζονται ελάχιστα αναγκαία χαρακτηριστικά του υλικού που απαιτούνται, προκειμένου αυτό να προσδιοριστεί αντικειμενικά με τρόπο που να ανταποκρίνεται στη χρήση για την οποία προσδιορίζεται από το φορέα. Είναι λοιπόν ιδιαίτερα σημαντικό οι τεχνικές προδιαγραφές θα είναι σαφώς διατυπωμένες και πλήρως κατανοητές από όλους τους ενδιαφερόμενους προμηθευτές. Επιπλέον η διατύπωσή τους θα πρέπει να είναι τέτοια που να δίνει τη δυνατότητα να συμμετέχουν στο διαγωνισμό όσο το δυνατόν περισσότεροι προμηθευτές. Δεν θα πρέπει δηλαδή οι τεχνικές προδιαγραφές να δημιουργούν αδικαιολόγητα εμπόδια στον ανταγωνισμό.

Είναι γεγονός, ότι πολλές φορές ένα προϊόν μπορεί να συνδέεται με έναν και μόνο συγκεκριμένο προμηθευτή και ειδικότερα με το όνομα αυτό (στυλό BIC). Τέτοιες περιπτώσεις θα πρέπει να χειρίζεται ο φορέας με ιδιαίτερη προσοχή, καθόσον το άρθρο 3 ρητά απαγορεύει την αναγραφή τεχνικών προδιαγραφών στις διακηρύξεις που να προσδιορίζουν προϊόντα ορισμένης κατασκευής ή προέλευσης ή μεθόδους επεξεργασίας, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ορισμένες επιχειρήσεις ή προϊόντα. Δεν θα πρέπει δηλαδή να υπάρχει αναφορά σε εμπορικά σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τύπους ορισμένης προέλευσης ή παραγωγής. Παρά ταύτα, εάν ένας φορέας αντιμετωπίζει μια τέτοια περίπτωση, που δεν μπορεί να περιγράψει ένα είδος με τεχνικές προδιαγραφές σαφείς και πλήρως κατανοητές, τότε υπάρχει η δυνατότητα να γίνει αναφορά των ανωτέρω στοιχείων, δηλ. να προσδιορίζεται προϊόν ορισμένης κατασκευής ή προέλευσης ή να προσδιορίζονται συγκεκριμένες μέθοδοι επεξεργασίας. Θα πρέπει όμως η αναφορά αυτή να συνοδεύεται υποχρεωτικά από τις λέξεις « ή ισοδύναμο».

Θα πρέπει επίσης οι τεχνικές προδιαγραφές να συμμορφώνονται προς τα ευρωπαϊκά πρότυπα στην περίπτωση που αυτά υπάρχουν.

Άρθρο 4 – Κανόνες δημοσιότητας.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, μια από τις βασικές αρχές των κρατικών προμηθειών είναι η αρχή της δημοσιότητας. Σύμφωνα με το άρθρο 4 οι φορείς που διενεργούν διαγωνισμούς, μετά την ένταξη των προμηθειών στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών, πρέπει να γνωστοποιούν, το ταχύτερο δυνατό, με σχετική ανακοίνωση, στην

υπηρεσία επισήμων εκδόσεων των ευρωπαϊκών κοινοτήτων, όλες τις προμήθειες κατά κατηγορίες προϊόντων που προτίθενται να διενεργήσουν κατά τη διάρκεια των επόμενων δώδεκα μηνών και των οποίων η συνολική που προϋπολογιζόμενη αξία τους είναι ίση ή μεγαλύτερη από 750.000 € με Φ.Π.Α. Η γνωστοποίηση αυτή, είναι υποχρεωτική μόνο στην περίπτωση που κάποιος φορέας θελήσει να ασκήσει το δικαίωμα της μείωσης των προθεσμιών για την παραλαβή προσφορών που θέτει το άρθρο 10 που αναφέρεται παρακάτω.

Για το σκοπό της δημοσιότητας τόσο στις περιπτώσεις του ανοικτού όσο και στις περιπτώσεις του κλειστού διαγωνισμού, ο φορέας που διενεργεί το διαγωνισμό θα πρέπει με δική του ευθύνη να γνωστοποιήσει τη σχετική διακήρυξη με τους παρακάτω τρόπους:

1. με την αποστολή περίληψης της διακήρυξης στο τεύχος διακηρύξεων δημόσιων συμβάσεων και με τη δημοσίευση σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες οικονομικές εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας και σε μια τοπική εφημερίδα, εάν υπάρχει, στην περίπτωση που ο διαγωνισμός προκηρύσσεται από υπηρεσία της περιφέρειας.

Στο σημείο αυτό, αξίζει να αναφέρουμε την περίπτωση φορέα, ο οποίος πραγματοποίησε τις σχετικές δημοσιεύσεις στον τύπο, χρησιμοποιώντας ενδιάμεση Εταιρία στην οποία πλήρωσε το ανάλογο τίμημα. Πλην όμως, κατά τη διενέργεια ελέγχου της διαγωνιστικής διαδικασίας προέκυψε ότι ο φορέας δεν είχε στη διάθεσή του τα σχετικά αποκόμματα των δημοσιευμάτων στον ημερήσιο τύπο. Ο φορέας παρέθεσε το σχετικό τιμολόγιο πληρωμής της ενδιάμεσης εταιρίας, η οποία όπως αποδείχτηκε εκ παραδρομής δεν είχε προβεί στις σχετικές καταχωρήσεις στον ημερήσιο τύπο. Στην περίπτωση αυτή η ευθύνη βαρύνει τον φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό, αφού όπως είδαμε ο νόμος ορίζει «ότι ο φορέας μεριμνά για ευρεία γνωστοποίηση».

2. Στο πλαίσιο της δημοσιότητας, ο φορέας θα πρέπει να αναρτήσει την προκήρυξη του διαγωνισμού σε εμφανές μέρος της υπηρεσίας του.

3. Θα πρέπει επίσης να αποστείλει τη διακήρυξη και στα επιμελητήρια και στον ελληνικό οργανισμό μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων και χειροτεχνίας. Στην περίπτωση που έχουμε κλειστό διαγωνισμό θα πρέπει να αποστέλλει αντίστοιχα τηστη σχετική ανακοίνωση.

4. σε περίπτωση κλειστού διαγωνισμού θα πρέπει να διατίθεται στους ενδιαφερόμενους η διακήρυξη ή η σχετική ανακοίνωση από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης.
5. Όπως αναφέρθηκε προηγούμενα, για συγκεκριμένο ύψος προμήθειας και άνω, απαιτείται η αποστολή της προκήρυξης στην υπηρεσία επίσημων εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Τα όρια που ισχύουν αφορούν προϋπολογισθείσα την αξία χωρίς Φ.Π.Α είναι δύο. Για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του παραρτήματος 4 του προεδρικού διατάγματος 60 / 2007 το όριο είναι 125.000 €. Για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που συνάπτονται είτε από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο παράρτημα 4 του προεδρικού διατάγματος 60 / 2007 είτε από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο παράρτημα 4 και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το παράρτημα 5, το όριο είναι 193.000 €. Τα χρηματικά όρια που αναφέρονται παραπάνω αναπροσαρμόζονται κάθε δύο χρόνια. Η επόμενη αναπροσαρμογή θα λάβει χώρα το 2012.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι προκειμένου να δημοσιευτεί η προκήρυξη διαγωνισμού στον ελληνικό τύπο θα πρέπει προηγουμένως να έχει γίνει αποστολή στην υπηρεσία επίσημων εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Αυτή η ημερομηνία αποστολής θα πρέπει να αναφέρεται στην προκήρυξη στον ελληνικό τύπο. και η αποστολή αυτή θα πρέπει να αναφέρει και την ημερομηνία αυτή. . Επίσης, η δημοσίευση στον ελληνικό τύπο δεν θα πρέπει να περιέχει πληροφορίες διαφορετικές από τις δημοσιευμένες στην επίσημη εφημερίδα των ευρωπαϊκών κοινοτήτων.

Τέλος, θα πρέπει οι φορείς μετά την υπογραφή μιας σύμβασης να αποστέλλουν στην υπηρεσία επισήμανε τόσο των ευρωπαϊκών κοινοτήτων εντός 48 ημερών σχετική ανακοίνωση, εφόσον για τη σύμβαση αυτή έχει προηγηθεί δημοσίευση σχετικής προκήρυξης στην Ε.Ε.. Όλα τα έξοδα που αφορούν τη δημοσίευση στην εφημερίδα των ευρωπαϊκών κοινοτήτων βαρύνουν την Ε.Ε..

Άρθρο 5 – 5^{α}-6

Όλα τα έγγραφα που απαιτούνται για τη διενέργεια των διαγωνισμών και τη συμμετοχή σε αυτούς, θα πρέπει σύμφωνα με τη νομοθεσία να συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα.

Επίσης, το άρθρο 5α αναφέρει τα στοιχεία και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη συμμετοχή σε διαγωνισμό και μέχρι τη σύναψη της σύμβασης μεταξύ του φορέα και προμηθευτή

Σύμφωνα με το άρθρο 6, που αφορά τα κριτήρια επιλογής, τα προσόντα και δικαιολογητικά συμμετοχής και κατακύρωσης οι συμμετέχοντες στους διαγωνισμούς υποχρεούνται μαζί με την προσφορά τους να υποβάλουν και μια σειρά εγγράφων, όπως αυτά ορίζονται στο παρόν άρθρο και στη διακήρυξη του διαγωνισμού.

Αξίζει να αναφέρουμε στο σημείο αυτό ένα από τα δικαιολογητικά, αυτό του αποσπάσματος ποινικού μητρώου, για το οποίο συχνά δημιουργείται σύγχυση. Σύμφωνα με το άρθρο 6 μετά την αξιολόγηση των προσφορών ο προσφέρων στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, εντός προθεσμίας είκοσι ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής εγγραφής σ' αυτόν, με βεβαίωση παραλαβής ή σύμφωνα με τον νόμο 2672 / 1998, οφείλει να υποβάλει, σε σφραγισμένο φάκελο, μεταξύ των άλλων που ορίζονται και απόσπασμα ποινικού μητρώου, έκδοσης του τελευταίου τριμήνου πριν από την κοινοποίηση της ως άνω εγγραφής ενοποίησης. Πολλές φορές παρουσιάζεται το φαινόμενο προμηθευτές που είναι μειοδότες και τους οποίους στέλνεται η ως άνω έγγραφη ειδοποίηση, να μην έχουν ήδη εκδώσει το πιστοποιητικό αυτό με αποτέλεσμα η ημερομηνία έκδοσης του να είναι μεταγενέστερη αυτής που προβλέπει ο νόμος. Στην περίπτωση αυτή, υπάρχει τυπικό κώλυμα του προμηθευτή.
Θα πρέπει επίσης να αναφέρουμε ότι συχνά για κάποια δικαιολογητικά που ο νόμος και η διακήρυξη ξεκάθαρα αναφέρουν ότι θα πρέπει να υποβάλει ο προμηθευτής, υπάρχουν αντιδράσεις από τους προμηθευτές με την αιτιολογία ότι για τα δικαιολογητικά αυτά προβλέπεται η αυτεπάγγελτη αναζήτηση τους. Η αξίωση αυτή των προμηθευτών δεν έχει κανένα απολύτως νομικό έρεισμα. Ειδικότερα, εγκύκλιος του υπουργείου ανάπτυξης Π1/3187/22.9.2009 αναφέρει σχετικά με την εφαρμογή της αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών στις διαδικασίες των δημόσιων διαγωνισμών για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών, ότι έχουν εκδοθεί, από το νομικό συμβούλιο του κράτους, οι γνωμοδοτήσεις 253/08 και 117/09, οι οποίες και

έχουν γίνει αποδεκτές από τον υφυπουργό ανάπτυξης. Σύμφωνα με αυτές το γενικό νομικό πλαίσιο που διέπει τις σχέσεις κράτους πολίτη περιλαμβάνει την αναζήτηση αυτεπάγγελτα συγκεκριμένων πιστοποιητικών από το δημόσιο. Πλην όμως, για την ειδικότερη σχέση προμηθευτών και συγκεκριμένου κάθε φορά δημόσιο φορέα, ο νομοθέτης έχει δημιουργήσει ειδικότερο νομικό πλαίσιο και συγκεκριμένα το προεδρικό διάταγμα 118 / 2007, το οποίο υπερισχύει του γενικότερου νομικού πλαισίου κατά πάγια αρχή της νομικής επιστήμης.

Άρθρο 7 – Προσφορά ενώσεων προμηθευτών.

Σε κάθε διαγωνισμό οι συμμετέχοντες προμηθευτές μπορεί να είναι είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα. Υπάρχει ακόμα και η δυνατότητα συμμετοχής σε ένα διαγωνισμό προσφοράς ενώσεως προμηθευτών.

Πριν δώσουμε την περιγραφή της ένωσης προμηθευτών θα πρέπει να διακρίνουμε αυτή από την περίπτωση της κοινοπραξίας η οποία αποτελεί ουσιαστικά μορφή εταιρίας η σύσταση της οποίας γίνεται με συγκεκριμένο νομικό τύπο, η οποία κατέχει ακόμα και δικό της Α.Φ.Μ..

Αντιθέτως η περίπτωση της ενώσεως προμηθευτών δεν αποτελεί νομική μορφή αλλά απλά προσφορά που υποβάλλεται στο πλαίσιο μιας διαγωνιστικής διαδικασίας με κοινό έγγραφό και αφορά παραπάνω από έναν προμηθευτές. Πρακτικά, πρόκειται για ένα έγγραφο προσφοράς επί του οποίου έχουν υπογράψει οι περισσότεροι του ενός προμηθευτές. Στην κοινή αυτή προσφορά οι συμμετέχοντες προμηθευτές υπογράφουν υποχρεωτικά όλοι, και σε περίπτωση που κάποιος από αυτούς δεν δύναται να είναι παρών κατά την υπογραφή της προσφοράς, θα πρέπει να έχει εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του με συμβολαιογραφική πράξη. Στη συγκεκριμένη προσφορά που υπογράφουν οι προμηθευτές θα πρέπει να προσδιορίζεται με ακρίβεια η έκταση και το είδος συμμετοχής κάθε μέρους της ένωσης προμηθευτών. Η υποβολή μιας τέτοιας κοινής προσφοράς για το κάθε μέλος της ένωσης σημαίνει ότι ευθύνεται εις ολόκληρο. Η ευθύνη αυτή εξακολουθεί να ισχύει για κάθε ένα μέλος της ένωσης σε περίπτωση κατακύρωσης η ανάθεση της προμήθειας στη συγκεκριμένη ένωση προμηθευτών. Παρά ταύτα, υπάρχουν στην πράξη περιπτώσεις που για διάφορους λόγους (θάνατος, πτώχευση κ.λπ.) ή ακόμα λόγω ανικανότητας ή και ανωτέρας βίας ένα μέλος της ένωσης δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της ένωσης κατά

το χρόνο αξιολόγησης των προσφορών. Σε αυτή την περίπτωση τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη ολόκληρης της κοινής προσφοράς και μάλιστα με την ίδια τιμή. Ακόμα και εάν η ανικανότητα που περιγράφηκε παραπάνω συμβεί κατά το χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης, τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη της ολοκλήρωσης αυτής με την ίδια τιμή και τους ίδιους όρους. Βέβαια, ο νόμος δίνει τη δυνατότητα και στις δύο περιπτώσεις τα υπόλοιπα μέλη της ένωσης να προτείνουν αντικαταστάτη. Μια τέτοια αντικατάσταση μπορεί να εγκριθεί με απόφαση του οικείου υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου (επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού).

Άρθρο 8 – 8α - Κριτήρια επιλογής και αξιολόγησης των αιτήσεων προμηθευτών για συμμετοχή τους σε κλειστούς διαγωνισμούς.

Όπως αναφέραμε προηγουμένως εκτός από την περίπτωση του ανοικτού διαγωνισμού, στον οποίον κάθε ενδιαφερόμενος προμηθευτής μπορεί να προσέλθει, υπάρχει και η περίπτωση του κλειστού διαγωνισμού.

Σε έναν τέτοιο διαγωνισμό του κύριου μέρους της και διαγωνιστικής διαδικασίας προηγείται μια προεπιλογή προμηθευτών, οι οποίοι θα συμμετάσχουν στην κυρία διαγωνιστική διαδικασία. Στην περίπτωση αυτή, προκειμένου ο φορέας να προβεί στην προεπιλογή των προμηθευτών οι οποίοι θα κληθούν να υποβάλουν τις προσφορές τους, ενδιαφέρεται να διαπιστώσει την φερεγγυότητα τους, την επαγγελματική τους αξιοπιστία, τη χρηματοπιστωτική και οικονομική τους κατάσταση, καθώς και τις τεχνικές τους δυνατότητες. Έτσι, ο φορέας μεταξύ άλλων λαμβάνει υπόψη, τυχόν νομικούς περιορισμούς λειτουργίας της επιχείρησης, εάν έχει επιβληθεί στον προμηθευτή η ποινή του αποκλεισμού από διαγωνισμούς με αμετάκλητη απόφαση του υπουργού ανάπτυξης, εάν η ποινή αποκλεισμού επιβλήθηκε για ορισμένο χρόνο, ποια είναι η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια της επιχείρησης, ποιος είναι ο τεχνικός εξοπλισμός και το προσωπικό που διαθέτει η επιχείρηση, ποια είναι η παραγωγική και εμπορική δυνατότητα της επιχείρησης. Για όλα τα παραπάνω, στην πρόσκληση για την εκδήλωση ενδιαφέροντος που θα αποστείλει ο φορέας στους προμηθευτές, καθορίζεται από την υπηρεσία που διενεργεί το διαγωνισμό ότι θα πρέπει να υποβάλλονται από τον

συμμετέχοντα μαζί με την αίτηση συμμετοχής του στο διαγωνισμό και μια σειρά δικαιολογητικά όπως αυτά αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

Η φιλοσοφία του νομοθέτη με το συγκεκριμένο άρθρο είναι να δημιουργηθεί από τον κάθε ενδιαφερόμενο προμηθευτή ένας φάκελος ικανότητας βάσει του οποίου στη συνέχεια ο φορέας που διενεργεί το διαγωνισμό θα επιλέξει τους πιο ικανούς για να προχωρήσουν στην υποβολή προσφορών.

Μια παρόμοια διαδικασία περιλαμβάνει και το άρθρο 8α για την περίπτωση των ανοικτών διαγωνισμών. Σύμφωνα με αυτή η διακήρυξη ενός ανοικτού διαγωνισμού μπορεί να προβλέπει ότι για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό απαιτείται ο προμηθευτής να έχει ορισμένες προϋποθέσεις σχετικά, με τη φερεγγυότητα, την επαγγελματική δραστηριότητα, η χρηματοπιστωτική και οικονομική του κατάσταση, καθώς και τις τεχνικές δυνατότητές του. Σε περίπτωση που κάποιος προμηθευτής υποβάλει προσφορά παρά το γεγονός ότι δεν πληροί κάποια από τα παραπάνω κριτήρια, η προσφορά του απορρίπτεται. Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα στο φορέα να επιλέξει προσφορές μεταξύ εκείνων των προμηθευτών που θεωρεί πιο ικανούς για να φέρουν σε πέρας τη συγκεκριμένη προμήθεια και με τον τρόπο αυτό να γλιτώσει την εξέταση προσφορών μη ικανών τεχνικά προμηθευτών και να επιλέξει στα πλαίσια επαρκούς ανταγωνισμού.

Άρθρο 10 - Προθεσμία διαγωνισμών.

Ένα μεγάλο πρόβλημα που παρουσιάζεται διαχρονικά στις κρατικές προμήθειες είναι αυτό των προθεσμιών που θέτει ο νομοθέτης για τη διενέργεια ενός διαγωνισμού. Κάθε φορέας για δικούς του λόγους ενδιαφέρεται κάθε φορά να πραγματοποιήσει ένα διαγωνισμό το συντομότερο δυνατόν, με τις μικρότερες δυνατές προθεσμίες, ή ακόμα και χωρίς προθεσμίες με τη διαδικασία της εξαιρετικής οι απευθείας ανάθεσης. Για το σκοπό αυτό, πολλοί φορείς προσφεύγουν στο βασικό νόμο προμηθειών του δημοσίου 2286 / 1995 και συγκεκριμένα στο άρθρο 2 αυτού στην παράγραφο 13, όπου δίνεται η δυνατότητα της διαδικασίας σύναψης συμβάσεως προμηθειών με διαπραγμάτευση (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση) όταν για λόγους επείγουσας ανάγκης, που οφείλονται σε αποδεκτά απρόβλεπτες καταστάσεις, δεν είναι δυνατόν να τηρηθούν οι προθεσμίες που προβλέπονται από τους κανονισμούς προμηθειών. Η δυνατότητα από το νομοθέτη μιας τέτοιας εξαίρεσης δεν μπορεί παρά να εκλαμβάνεται ως εξαίρεση.

Υπάρχουν πολλά παραδείγματα φορέων και πλούσια αναφορά στη νομολογία του ελεγκτικού συνεδρίου, για περιπτώσεις παράτυπης χρήσης της εξαίρεσης αυτής του νομοθέτη. Έχουμε φαινόμενα φορέων που προβαίνουν ακόμα και σε προμήθεια γραφικής ύλης με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης για λόγους επείγουσας ανάγκης που οφείλονται σε απρόβλεπτες καταστάσεις. Η νομολογία όμως χαρακτηρίζει τέτοιες περιπτώσεις ως παράνομες δαπάνες, διότι η διοικητική ανεπάρκεια ενός φορέα και η μη έγκυρη έναρξη μιας διαγωνιστικής διαδικασίας δεν αποτελεί με κανένα τρόπο απρόβλεπτο γεγονός και κατά συνέπεια δεν έχει εφαρμογή η δυνατότητα εξαίρεσης που δίνει ο νομοθέτης.

Μια περίπτωση που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ένα απρόβλεπτο γεγονός είναι η περίπτωση μεγάλων λιμανιών της Ελλάδας, τα οποία υπέστησαν σημαντικές ζημιές από σεισμό, με αποτέλεσμα κύριοι λιμενοβραχίονές τους να μην μπορούν να υποδεχθούν επιβατηγά πλοία, με αποτέλεσμα την αδυναμία επικοινωνίας με τη νησιωτική χώρα από την οποία προέρχονταν τα συγκεκριμένα πλοία. Στην περίπτωση αυτή η διοίκηση του λιμένα κάνοντας χρήση της εξαιρετικής διαδικασίας που προβλέπει ο νομοθέτης, μπορεί να προχωρήσει σε απευθείας ανάθεση για την επισκευή του λιμανιού προκειμένου να μην υπάρχει κίνδυνος για την ασφάλεια των επιβατών και να μην υπάρχει αδυναμία επικοινωνίας με τη νησιωτική χώρα.

Ας επανέλθουμε όμως στις προθεσμίες που θέτει ο νομοθέτης στο άρθρο 10 για την περίπτωση των ανοικτών διαγωνισμών. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό η προθεσμία για τη διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 52 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης στην υπηρεσία επίσημων εκδόσεων των ευρωπαϊκών κοινοτήτων ή των 30 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης (της περίληψης της διακήρυξης) στο τεύχος διακηρύξεων δημοσίων συμβάσεων και στον ελληνικό τύπο, όταν δεν απαιτείται δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα των ευρωπαϊκών κοινοτήτων. Στο παρόν άρθρο, ο νομοθέτης προβλέπει και τις περιπτώσεις που υπάρχει επείγουσα ανάγκη για συγκεκριμένη προμήθεια και για το λόγο αυτό επιτρέπει σε μια τέτοια περίπτωση η προθεσμία των 30 ημερών να γίνει 15. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να υπάρχει αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας.

Οι ενδιαφερόμενοι προμηθευτές, και δεδομένου ότι θα το πράξουν έγκαιρα, μπορούν να ζητήσουν τα σχετικά με το διαγωνισμό έγγραφα και αυτά θα πρέπει να τους παραδοθούν ή να τους αποσταλούν μέσα σε έξι εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της σχετικής αίτησης. Σε περίπτωση επείγοντος, η προθεσμία αυτή μπορεί να γίνει τέσσερις ημέρες.

Ακόμη, σε περίπτωση που ζητηθούν από τους ενδιαφερόμενους προμηθευτές συμπληρωματικές πληροφορίες, σχετικές με τα έγγραφα του διαγωνισμού μέχρι και οκτώ ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας άσκησης της ένστασης του άρθρου 15 παράγραφος 2 περίπτωση α, αυτές παρέχονται το αργότερο τρεις ημέρες πριν από την εκπνοή της παραπάνω προθεσμίας. Σε κάθε άλλη περίπτωση οι παραπάνω συμπληρωματικές πληροφορίες, δίνονται το αργότερο εντός 6 ημερών πριν από την ημερομηνία υποβολής, χωρίς όμως ο προσφέρων προμηθευτής να έχει δικαίωμα ένστασης με βάση το άρθρο 15, παράγραφος 2, περίπτωση α.

Για την περίπτωση των κλειστών διαγωνισμών η προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων συμμετοχής δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 37 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης στην υπηρεσία επίσημων ενώσεων των ευρωπαϊκών κοινοτήτων για δημοσίευση ή των είκοσι ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης στον τεύχος διακηρύξεων δημοσίων συμβάσεων και στον ελληνικό τύπο, όταν δεν απαιτείται δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα των ευρωπαϊκών κοινοτήτων. Σε περιπτώσεις που υπάρχουν επείγοντες λόγοι οι προθεσμίες αυτές μπορούν να γίνουν 15 και 10 ημέρες, αντίστοιχα. Σημειώνεται εδώ, ότι για τον καθορισμό των προθεσμιών αυτών πρέπει να συνυπολογίζονται οι ημερομηνίες της αποστολής της προκήρυξης στην υπηρεσία επισήμων εκδόσεων των ευρωπαϊκών κοινοτήτων ή της δημοσίευσης στο τεύχος διακηρύξεων δημοσίων συμβάσεων και στον ελληνικό τύπο και της τελευταίας ημερομηνίας για την υποβολή της αίτησης συμμετοχής.

Σε εκείνους τους προμηθευτές που έχουν επιλεγεί για την υποβολή προσφοράς, αποστέλλεται ταυτόχρονα έγγραφη πρόσκληση η οποία περιέχει τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4. Σημειώνεται, ότι η πρόσκληση αυτή συνοδεύεται από τη διακήρυξη του διαγωνισμού.

Ένα πρόβλημα που συχνά παρουσιάζεται με τις προθεσμίες των διαγωνισμών και ειδικότερα των ανοικτών, είναι η ημερομηνία που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη για να μετρηθούν οι τριάντα ημέρες. Πρέπει να προσέξουμε ότι ο νομοθέτης υπολογίζει τις 30 ημέρες από την δημοσίευση στο τεύχος διακηρύξεων δημοσίων συμβάσεων **και** στον ελληνικό τύπο. Αυτό πρακτικά σημαίνει, ότι εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ των δύο ημερομηνιών (δημοσίευση στο τεύχος διακηρύξεων δημοσίων συμβάσεων και δημοσίευση στον ελληνικό τύπο) τότε η προθεσμία θα τρέξει από την τελευταία δημοσίευση. Επίσης, σύμφωνα με τη νομολογία του συμβουλίου της επικρατείας, σε περίπτωση που ένας φορέας έχει πραγματοποιήσει όλες τις σχετικές δημοσιεύσεις, αλλά δεν έχει έτοιμη και διαθέσιμη την πλήρη διακήρυξη του διαγωνισμού, τότε οι προθεσμίες που ισχύουν θα τρέξουν από τη στιγμή που θα είναι διαθέσιμη η διακήρυξη.

Άρθρο 11 - Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών

Προκειμένου ένας προμηθευτής να συμμετέχει σε ένα διαγωνισμό θα πρέπει να καταθέσει εγγράφως την προσφορά του μέσα στην ημερομηνία που ορίζεται από τη σχετική διακήρυξη η πρόσκληση. Στην περίπτωση που απαιτούνται και δείγματα του προς προμήθεια υλικού, αυτά κατατίθενται πριν από το διαγωνισμό στην υπηρεσία, με σχετική απόδειξη, η οποία υποβάλλεται μαζί με την προσφορά. Ο νομοθέτης δίνει τη δυνατότητα οι προσφορές να αποστέλλονται στην υπηρεσία με οποιοδήποτε τρόπο και να παραλαμβάνονται με απόδειξη, με την απαραίτητη όμως προϋπόθεση, αυτές να περιέρχονται στην υπηρεσία μέχρι την προηγούμενη της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού. Σε περίπτωση που ο διαγωνισμός απαιτεί την υποβολή δειγμάτων αυτά θα πρέπει να αποστέλλονται μέχρι τέσσερις ημέρες από την επομένη της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού, το δε αποδεικτικό αποστολής θα πρέπει να περιέχεται απαραίτητα στο φάκελο προσφοράς με τα τεχνικά στοιχεία.

Εάν υπάρχουν προσφορές που περιέρχονται στην υπηρεσία με οποιοδήποτε τρόπο πριν από τη διενέργεια του διαγωνισμού, αυτές δεν πρέπει να αποσφραγίζονται αλλά να παραδίδονται στα αρμόδια όργανα αποσφράγισης των προσφορών και μάλιστα πριν την εκπνοή της προθεσμίας που καθορίζεται από τη διακήρυξη, προκειμένου να αποσφραγιστούν μαζί με τις άλλες που κατατέθηκαν σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία. Ειδικά για την περίπτωση των κλειστών διαγωνισμών, εάν υπάρξει προμηθευτής ο οποίος έχει αποστείλει προσφορά χωρίς να έχει προσκληθεί, η

προσφορά επιστρέφεται από την υπηρεσία χωρίς να αποσφραγιστεί. Το ίδιο συμβαίνει και με την περίπτωση που έχουμε εκπρόθεσμες προσφορές.

Σημειώνουμε εδώ ότι κατά την αποσφράγιση των προσφορών, το αρμόδιο όργανο, ακόμη και στην περίπτωση που είναι το ίδιο αρμόδιο και για την αξιολόγησή τους, δεν είναι υποχρεωμένο να ελέγχει τη συμμόρφωση των διαγωνιζομένων ή των προσφορών τους ως προς τους όρους της διακήρυξης.

Άρθρο 12- Προσφορές.

Κατά την υποβολή των προσφορών τους οι προμηθευτές θα πρέπει να τις υποβάλλουν σε δύο αντίγραφα και μέσα σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος θα φέρει τις ενδείξεις που αναφέρει το άρθρο 11. Ο φάκελος της προσφοράς θα πρέπει να περιέχει όλα τα απαιτούμενα από τη διακήρυξη δικαιολογητικά μέσα σε ξεχωριστούς φακέλους. Έναν με τα τεχνικά στοιχεία της προσφοράς και έναν με τα οικονομικά στοιχεία της προσφοράς.

Ειδικά για την περίπτωση που ο διαγωνισμός γίνεται με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, στον κυρίως φάκελο προσφοράς τοποθετούνται όλα τα απαιτούμενα κατά το στάδιο αυτό δικαιολογητικά και στοιχεία. Τα τεχνικά καθώς και τα υπόλοιπα στοιχεία της προσφοράς, όπως κατατάσσονται στις ομάδες που αναφέρονται στο άρθρο 20 που ακολουθεί, τοποθετούνται σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο, μέσα στον κυρίως φάκελο, με την ένδειξη τεχνική προσφορά. Τα οικονομικά στοιχεία της προσφοράς τοποθετούνται, με ποινή την απόρριψη, σε ξεχωριστό σφραγισμένο φάκελο, επίσης, μέσα στον κυρίως φάκελο με την ένδειξη οικονομική προσφορά.

Κατά τον έλεγχο των προσφορών δεν θα πρέπει να βρεθούνε σε αυτές ξέσματα, σβησίματα, προσθήκες και διορθώσεις. Κάθε προσθήκη ή διόρθωση θα πρέπει να είναι καθαρογραμμένη και μονογραμμένη από τον προσφέροντα. Επιπλέον, το αρμόδιο όργανο παραλαβής και αποσφράγισης των προσφορών θα πρέπει κατά τον έλεγχο να μονογράψει και να σφραγίσει τυχόν διορθώσεις ή προσθήκες. Σε κάθε περίπτωση εάν υπάρχουν διορθώσεις που δημιουργούν ασάφειες σε μια προσφορά αυτή κατά την κρίση του οργάνου αξιολόγησης των προσφορών απορρίπτεται.

Εάν ένας προμηθευτής δεν έχει ασκήσει ένσταση του άρθρου 15, παράγραφος 2, περίπτωση α, κατά της διακήρυξης, ή εάν η παραπάνω ένσταση έχει απορριφθεί θεωρείται ότι αυτός αποδέχεται πλήρως και ανεπιφύλακτα όλους τους όρους της διακήρυξης ή της πρόσκλησης. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι με την προσφορά του ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο δεν μπορεί να αποκρούσει ευθέως ή εμμέσως τη διακήρυξη.

Επίσης, εάν ένας προμηθευτής έχει ασκήσει ένσταση κατά της διακήρυξης μπορεί να συμμετέχει στο διαγωνισμό, χωρίς κανένα απολύτως πρόβλημα.

Τέλος, αφού ένας προμηθευτής έχει υποβάλει την προσφορά του μαζί με όλα τα νόμιμα δικαιολογητικά δίνεται η δυνατότητα στο αρμόδιο όργανο διενέργειας του διαγωνισμού να ζητά επί αυτών διευκρινίσεις.

Άρθρο 13- Χρόνος ισχύος προσφορών

Όπως αναφέρθηκε και στο άρθρο 2, η διακήρυξη θα πρέπει να ορίσει το χρόνο ισχύος των προσφορών που υποβάλλουν οι προμηθευτές. Σύμφωνα με το άρθρο 13 οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους διαγωνιζόμενους για 120 μέρες από την επομένη της διενέργειας του διαγωνισμού. Η διάρκεια αυτή είναι η ελάχιστη που προβλέπει ο νόμος. Στη διακήρυξη του διαγωνισμού μπορεί να υπάρχει διαφορετική (δηλαδή μεγαλύτερη) διάρκεια των προσφορών.

Υπάρχει δυνατότητα για τον φορέα να ζητήσει από τους προμηθευτές να παρατείνουν την ισχύ των προσφορών τους για διάστημα μεγαλύτερο από αυτό που αναφέρει η διακήρυξη. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον οι προμηθευτές αποδεχτούνε την παράταση, οι προσφορές τους ισχύουν και δεσμεύουν για όλο το επιπλέον χρονικό διάστημα.

Εάν κάποιος προμηθευτής υποβάλει προσφορά με χρονική διάρκεια μικρότερη από αυτή που ορίζει η διακήρυξη η προσφορά αυτή απορρίπτεται ως απαράδεκτη.
Η περίπτωση της παράτασης της ισχύος των προσφορών μπορεί να ζητηθεί μία μόνο φορά από τον φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό και αυτό θα πρέπει να γίνει πριν από τη λήξη της ισχύος των προσφορών και για διάστημα παράτασης το πολύ ίσο με

αυτό που προβλέπει διακήρυξη. Εάν παρέλθει το διάστημα της παράτασης τα αποτελέσματα του διαγωνισμού υποχρεωτικά ματαιώνονται.

Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση που ο φορέας κρίνει με πλήρη αιτιολογία ότι η συνέχιση του διαγωνισμού θα εξυπηρετήσει το δημόσιο συμφέρον. Σε αυτή την περίπτωση η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από τους προμηθευτές πριν από την λήξη της ανωτέρω παράτασης της ισχύος των προσφορών τους, να παρατείνουν εκ νέου την ισχύ της προσφοράς τους. Εάν κάποιοι προμηθευτές αρνηθούν να το κάνουν η διαγωνιστική διαδικασία θα συνεχιστεί με όσους δεχθούν να παρατείνουν τις προσφορές τους.

Άρθρο 14- Αντιπροσφορές

Με βάση το άρθρο αυτό δεν γίνονται δεκτές στους διαγωνισμούς αντιπροσφορές. Και αν παρά ταύτα υποβληθούν αυτές απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Θα πρέπει να διευκρινίσουμε εδώ ότι η έννοια της αντιπροσφοράς είναι διαφορετική από την έννοια της εναλλακτικής προσφοράς που συναντήσαμε στου άρθρο 2. Πιο συγκεκριμένα, η αντιπροσφορά σημαίνει ότι ένας προμηθευτής υποβάλει προσφορά για ένα προϊόν διαφορετικό από αυτό για το οποίο ο φορέας πραγματοποιεί τη διαγωνιστική διαδικασία. Ένα απλό παράδειγμα είναι η περίπτωση που ο φορέας ζητά να προμηθευτεί έναν εκτυπωτή με μελάνι και ο προμηθευτής στην προσφορά που υποβάλλει δεν αναφέρει καθόλου το συγκεκριμένο είδος, αλλά κάποιο διαφορετικό π,χ. ένα πολυμηχάνημα.

Άρθρο 15- Διοικητικές προσφυγές

Σε όλα τα στάδια της διενέργειας ενός διαγωνισμού που αφορά κρατική προμήθεια δίνει τη δυνατότητα στους προμηθευτές να εκφράσουν τις διαφωνίες τους και να υποδείξουν τυχόν λάθη που έχουν γίνει, μέσα από τη διαδικασία των ενστάσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 15 επιτρέπεται να υποβληθεί ένσταση για λόγους νομιμότητας και ουσίας (ενδικοφανής προσφυγή) έως και την κατακυρωτική απόφαση, κατά της διακήρυξης του διαγωνισμού, κατά της συμμετοχής προμηθευτή σε αυτόν και κατά της διενέργειας διαγωνισμού του,

Στην περίπτωση που ασκείται ένσταση κατά της κατακυρωτικής απόφασης, επιτρέπεται και η προβολή λόγων που αφορούν την πληρότητα και τη νομιμότητα των δικαιολογητικών τα οποία προσκομίζει ο προσφέρων προμηθευτής προς τον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση βάσει των άρθρων 6, 8 και 8α του παρόντος.

Οι παραπάνω ενστάσεις θα πρέπει να υποβάλλονται εγγράφως στον αρμόδιο για τη διενέργεια του διαγωνισμού όργανο του φορέα, δηλαδή την επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού. Οι περιπτώσεις για τις οποίες μπορούν να υποβληθούν ενστάσεις είναι αποκλειστικά και μόνο τέσσερις και συγκεκριμένα:

1.Κατά της διακήρυξης του διαγωνισμού. Οι προθεσμίες για την υποβολή ένστασης που ισχύουν για την περίπτωση του ανοικτού διαγωνισμού είναι το μισό του χρονικού διαστήματος από τη δημοσίευση της προκήρυξης μέχρι την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας υποβολής των προσφορών. Στο διάστημα αυτό θα πρέπει να υπολογισθούν και η ημερομηνία δημοσίευσης και η ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Στην περίπτωση των κλειστών διαγωνισμών η προθεσμία είναι το μισό του χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία αποστολής στους προμηθευτές που επιλέχθηκαν της διακήρυξης και της προθεσμίας λήξης υποβολής των προσφορών. Το αρμόδιο γνωμοδοτικό συλλογικό όργανο του φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό και το οργάνου που αποφασίζει θα πρέπει να εκδώσουν τη σχετική απόφαση του το αργότερο πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από τη διενέργεια του διαγωνισμού.

2.Κατά των πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής που αφορούν τη συμμετοχή οποιουδήποτε προμηθευτή στο διαγωνισμό για τη διενέργεια του διαγωνισμού ως προς τη διαδικασία παραλαβής και αποσφράγιση των προσφορών, κατά τη διενέργεια διεξαγωγής της διαγωνισμού και εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας από αυτήν κατά την οποία ο ενιστάμενος έλαβε γνώση του σχετικού φακέλου. Στην περίπτωση κλειστού διαγωνισμού δικαίωμα ένστασης στην περίπτωση αυτή έχουν μόνο όσοι επιλέχθηκαν να υποβάλουν προσφορά. Το γεγονός ότι κάποιος προμηθευτής υποβάλει ένσταση δεν επιφέρει αναβολή ή διακοπή του διαγωνισμού.

3.Κατά της διενέργειας του διαγωνισμού (ανοικτού ή κλειστού) έως και την κατακυρωτική απόφαση, μέσα σε χρονικό διάστημα τριών εργάσιμων ημερών, από τη στιγμή που ο ενδιαφερόμενος προμηθευτής έλαβε γνώση της σχετικής πράξεως ή παραλήψεως της αναθέτουσας αρχής.

4.Εκτός των παραπάνω περιπτώσεων, ένσταση μπορεί να υποβληθεί και κατά της κατακυρωτικής απόφασης, όσον αφορά τη νομιμότητα και πληρότητα των δικαιολογητικών των άρθρων 6, 8 και 8α.

Ο νομοθέτης αποκλείει την υποβολή ένστασης για κάθε άλλη περίπτωση εκτός από τις παραπάνω τέσσερις. Κάθε ένσταση για να είναι παραδεκτή θα πρέπει υποχρεωτικά να συνοδεύεται από παράβολο σύμφωνα με όσα ορίζει η παράγραφος 6 του άρθρου.

Πρέπει να αναφέρουμε εδώ ότι έχουν παρουσιαστεί πολλές περιπτώσεις προμηθευτών οι οποίοι προκειμένου να μην προβούν στην πληρωμή του σχετικού παραβόλου, υποβάλουν ένσταση την οποία χαρακτηρίζουν ως υπόμνημα, αίτηση, καταγγελία κ.λπ.. Εφόσον το έγγραφο που υποβάλλουν οι προμηθευτές περιλαμβάνει τις ενστάσεις τους για κάποιο από τα παραπάνω ένα έως τέσσερα σημεία, τότε είναι αδιάφορο το όνομα που της προσδίδουν και είναι απαραίτητη η καταβολή του σχετικού παραβόλου. Εάν αυτό δεν καταβάλλεται τότε η ένσταση ή όπως αλλιώς έχει ονομαστεί από τον προμηθευτή απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Άρθρο 16 – Προσφερόμενη τιμή.

Στο άρθρο 16 αναφέρονται τα σχετικά με την προσφερόμενη τιμή του προς προμήθεια υλικού. Ο κάθε προμηθευτής με την προσφορά που υποβάλλει θα πρέπει να αναφέρει ρητά την τιμή του προς προμήθεια υλικού ανά μονάδα, σύμφωνα με όσα καθορίζονται στη διακήρυξη. Στην τιμή αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνονται και οι τυχόν υπέρ τρίτων κρατήσεις, καθώς επίσης μπορώ και κάθε άλλη επιβάρυνση, εκτός από το Φ.Π.Α. Η τιμή αυτή ισχύει για παράδοση του υλικού στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπει η διακήρυξη. Η αναφερόμενη τιμή του είναι πάντα σε ευρώ ή σε συνάλλαγμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στη διακήρυξη. Υπάρχει όμως και η δυνατότητα, εφόσον αυτό προβλέπεται στη διακήρυξη, να υποβάλλετε προσφορές σε συνάλλαγμα με την προσφερόμενη τιμή να εκφράζεται στο νόμισμα που επιθυμεί ο προμηθευτής. Σε αυτήν την περίπτωση το ελληνικό δημόσιο υποχρεούται να προβεί σε πληρωμή με το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιούνται οι πληρωμές από την τράπεζα της Ελλάδος προς τη χώρα καταγωγής του υλικού.

Προκειμένου να γίνει η σύγκριση των προσφορών, η μετατροπή σε ευρώ των τιμών σε συνάλλαγμα, τι γίνεται με βάση την ισχύουσα τιμή fixing από το επίσημο δελτίο συναλλάγματος έναντι ευρώ κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού.

Η περίπτωση προσφοράς προμηθευτή για εγχώριο προϊόν που περιέχει τιμή σε συνάλλαγμα ή με ρήτρα συναλλάγματος απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Όμοια απορρίπτεται ως απαράδεκτη η προσφορά που θέτει ως όρο αναπροσαρμογής, χωρίς κάτι τέτοιο να προβλέπεται από τη διακήρυξη του φορέα.

Επίσης, απαράδεκτη είναι η προσφορά από την οποία δεν μπορεί να εξαχθεί με σαφήνεια ποια είναι η προσφερόμενη τιμή του προμηθευτή. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να υπάρχει η σχετική γνωμοδότηση του αρμόδιου για την αξιολόγηση των προσφορών οργάνου προς τον αρμόδιο για τη διοίκηση του φορέα οργάνου ή τον αρμόδιο υπουργό, οι οποίοι θα εκδώσουν κοινή σχετική απόφαση.

Αξίζει να σημειωθεί στο σημείο αυτό ότι μια προσφορά μπορεί να υποβληθεί και με τη μορφή ποσοστού έκτασης π.χ. επί των επισήμων τιμοκαταλόγου των προμηθευτών. Η έννοια της τιμής σε ευρώ δηλαδή, έχει τη μορφή τόσο της έκφρασης σε νομισματικές μονάδες (π.χ. 1200 €), όσο και τη μορφή της έκφρασης σε ποσοστό (π.χ. 10% επί των τιμών σε ευρώ των επισήμων τιμοκαταλόγων του προμηθευτή «Α»).

Άρθρο 17 – Αναπροσαρμογή τιμών.

Το άρθρο 17 αναφέρεται σχετικά με την αναπροσαρμογή των τιμών των προς προμήθεια υλικών. Σύμφωνα με αυτό και την περίπτωση που η διακήρυξη προβλέπει χρόνο παράδοσης των υλικών μεγαλύτερο των 12 μηνών, υπάρχει δυνατότητα να ορίζεται στη διακήρυξη όρος σχετικά με την αναπροσαρμογή των τιμών. Σε αυτήν την περίπτωση όμως θα πρέπει υποχρεωτικά η διακήρυξη να καθορίσει τον τύπο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις της αναπροσαρμογής.

Ο χρόνος αναπροσαρμογής είναι από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών που καθορίζει η διακήρυξη ή η πρόσκληση και υπολογίζεται μέχρι και την ημερομηνία παράδοσης των υλικών. Εάν έχουμε την περίπτωση τμηματικών παραδόσεων, η τιμή

αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με όσα προβλέπεται στη διακήρυξη να παραδοθούν μετά από δώδεκα μήνες. Στην περίπτωση που υπάρχει από τον προμηθευτή εκπρόθεσμη παράδοση, ο χρόνος αυτός δεν υπολογίζεται για την αναπροσαρμογή. Επίσης, εάν υπάρχει προκαταβολή που έχει καταβληθεί αυτή αφαιρείται από τη προς αναπροσαρμογή συμβατική αξία.

Στις περιπτώσεις αναπροσαρμογής το επιπλέον ποσόν καταβάλλεται χωρίς συμπληρωματική σύμβαση.

Τέλος, εάν η διακήρυξη προβλέπει την αναπροσαρμογή τιμών, και ένας προμηθευτής υποβάλει προσφορά με σταθερές τιμές, τότε η προσφορά το απορρίπτεται.

Άρθρο 18 - Καταγωγή των προσφερομένων υλικών και δήλωση της επιχείρησης κατασκευής του τελικού προϊόντος

Το άρθρο αυτό ορίζει τα σχετικά με την καταγωγή των προσφερόμενων υλικών και τη δήλωση της επιχείρησης κατασκευής του τελικού προϊόντος.

Οι προμηθευτές υποχρεούνται, ανάλογα με τη μορφή του διαγωνισμού, να δηλώσουν στις αιτήσεις συμμετοχής ή στις προσφορές τους τη χώρα καταγωγής του τελικού προϊόντος που προσφέρουν. Επίσης, ο προσφέρων, εφόσον κατασκευάζει ήδη στο τελικό προϊόν, πρέπει να δηλώνει στην προσφορά του, την επιχειρηματική μονάδα στην οποία θα κατασκευάσει το προσφερόμενο προϊόν, καθώς και τον τόπο εγκατάστασης. Σε περίπτωση που μια προσφορά δεν περιέχει την ανωτέρω δήλωση αυτή θα πρέπει να απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Αντίστοιχα, όταν οι προμηθευτές που δεν θα κατασκευάσουν η το τελικό προϊόν, σε δική τους επιχειρηματική μονάδα, θα πρέπει στην προσφορά τους να δηλώσουν την επιχειρηματική μονάδα, στην οποία θα κατασκευάσει το προσφερόμενο προϊόν που και τον τόπο εγκατάστασης της. Στην περίπτωση που ο φορέας διαπίστωση την ανυπαρξία της επιχειρηματικής μονάδας που δηλώθηκε με την προσφορά, η προσφορά αυτή απορρίπτεται.

Άρθρο 19 – Αποσφράγιση των προσφορών και ανακοίνωση των τιμών

Στο άρθρο αυτό αναφέρονται στα σχετικά με την αποσφράγιση των προσφορών και την ανακοίνωση τιμών.

Σύμφωνα με όσα ορίζονται στη διακήρυξη το αρμόδιο όργανο παραλαμβάνει και αποσφράγιζει τις προσφορές.. Σε περίπτωση που υπάρχουν προσφορές που υποβλήθηκαν μετά την έναρξη της διαδικασίας αποσφράγισης, αυτές δεν αποσφραγίζονται αλλά επιστρέφονται από την υπηρεσία με την αιτιολογία της εκπρόθεσμης υποβολής.

Η διαδικασία της αποσφράγισης γίνεται ως εξής:

Κριτήριο της χαμηλότερης τιμής και Κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς.

Από Ααποσφραγίζεται ο κυρίως φάκελος προσφοράς και ο φάκελος τεχνικής προσφοράς. Μονογράφονται και σφραγίζονται από το αρμόδιο όργανο όλα τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται κατά το στάδιο αυτό και η τεχνική προσφορά ανά φύλο. Οι φάκελοι της οικονομικής προσφοράς δεν αποσφραγίζονται στο στάδιο αυτό, αλλά μονογράφονται και σφραγίζονται από το αρμόδιο όργανο και τοποθετούνται σε ένα νέο φάκελο, ο οποίος επίσης σφραγίζεται και υπογράφεται από το ίδιο όργανο και παρατηρείται στην υπηρεσία, προκειμένου να αποσφραγισθούν την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τη διακήρυξη ή την πρόσκληση.

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά

Για πρακτικούς λόγους επιτρέπεται κατά τη διαδικασία παραλαβής και αποσφράγισης να γίνεται χρήση μηχανικού μέσου (διάτρηση), με τον οποίο θα αποτυπώνεται η ημερομηνία και η ώρα αποσφράγισης.

Στη συνέχεια το αρμόδιο όργανο συντάσσει και υπογραφεί πρακτικό το οποίο σφραγίζει, στο οποίο έχει καταχωρήσει τις προσφορές που υποβλήθηκαν και τα σχετικά δικαιολογητικά.

Η αποσφράγιση των προσφορών είναι δημόσια στην περίπτωση ανοικτού διαγωνισμού, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στον κλειστό διαγωνισμό όπου παρίστανται μόνον όσοι κλήθηκαν και υπέβαλαν προσφορά ή οι εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποί τους τους οποίους και καλεί το αρμόδιο όργανο με βάση πίνακα που του έχει παραδώσει η αρμόδια για την εκτέλεση της προμήθειας υπηρεσία. Εάν υπάρχει προμηθευτής που δεν έχει κληθεί να υποβάλει προσφορά και βρεθεί τέτοια προσφορά αυτή δεν αποσφραγίζεται, αλλά παρατηρείται στην υπηρεσία η επιστροφή.

Στη συνέχεια ο σχετικός φάκελος του διαγωνισμού μαζί με τους σφραγισμένους φακέλους που περιέχουν τα οικονομικά στοιχεία των προσφορών, παραδίδεται με απόδειξη σε υπάλληλο της υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό. Ακολούθως, για όσες προσφορές έγιναν δεκτές με απόφαση του αρμόδιου υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, οι σχετικοί φάκελοι του διαγωνισμού μαζί με τις οικονομικές προσφορές που βρίσκονται σε σφραγισμένους φακέλους επαναφέρονται στο παραπάνω αρμόδιο όργανο προκειμένου να αποσφραγιστούν κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τη σχετική διακήρυξη ή ειδική πρόσκληση. Όσες προσφορές δεν κρίθηκαν αποδεκτές δεν αποσφραγίζονται, αλλά επιστρέφονται. Εφόσον το όργανο αποσφράγισης των προσφορών είναι αρμόδιο και για την αξιολόγησή τους, οι σφραγισμένοι φάκελοι με τα οικονομικά στοιχεία των προσφορών παραμένουν σε αυτό.

Στη διακήρυξη ορίζεται η διαδικασία πρόσβασης των συμμετεχόντων στις προσφορές που θα υποβληθούν. Όσοι δικαιούνται, σύμφωνα και με όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, να παραβρίσκονται στη διαδικασία αποσφράγισης των προσφορών, λαμβάνουν γνώση των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό, καθώς επίσης και των τιμών που προσφέρθηκαν.

Αφού ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των προσφορών και αναδειχτεί αυτός στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, τότε το αρμόδιο όργανο παραλαβής και αποσφράγισης προσφορών προβαίνει επίσης στην αποσφράγιση των φακέλων των δικαιολογητικών του άρθρου 6 παράγραφος 2 την ημερομηνία και ώρα ορίζεται από τη σχετική διακήρυξη ή πρόσκληση. Όσα δικαιούνται, σύμφωνα με τα παραπάνω, να παραβρίσκονται στη διαδικασία αποσφράγισης του φακέλου των δικαιολογητικών, λαμβάνουν γνώση των δικαιολογητικών που κατατέθηκαν. Τα δικαιολογητικά προσκομίζονται σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος πρέπει να παραδοθεί εμπρόθεσμα στο αρμόδιο όργανο παραλαβής και αποσφράγισης των προσφορών. Η διακήρυξη ορίζει περαιτέρω τη διαδικασία και το χρόνο πρόσβασης των συμμετεχόντων στα δικαιολογητικά αυτά, μετά την υποβολή τους.

Άρθρο 20 – Κριτήρια ανάθεσης – αξιολόγηση των προσφορών.

Το θα άρθρο αυτό ορίζει τα σχετικά με τα κριτήρια ανάθεσης και την αξιολόγηση των προσφορών.

«1. Το κριτήριο για την κατακύρωση της προμήθειας και την τελική επιλογή του προμηθευτή (μόνο χαμηλότερη τιμή ή πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά) καθορίζεται κατά την διαδικασία ένταξης των ειδών στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (Ε.Π.Π.) και ορίζεται στη διακήρυξη του διαγωνισμού.

2. Για την αξιολόγηση των προσφορών λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω στοιχεία:

α. Όταν για την τελική επιλογή του προμηθευτή κριτήριο είναι μόνο η χαμηλότερη τιμή: Αποκλειστικά η χαμηλότερη τιμή. Υπό την επιφύλαξη όσων ορίζονται αμέσως παρακάτω, στα στοιχεία Ι και ΙΙ, η κατακύρωση γίνεται τελικά στον προμηθευτή με την χαμηλότερη τιμή, εκ των προμηθευτών των οποίων οι προσφορές έχουν κριθεί ως αποδεκτές με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους της διακήρυξης.

Ισότιμες θεωρούνται οι προσφορές με την αυτή ακριβώς τιμή και που είναι σύμφωνες με τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και της πρόσκλησης[2]ς.

Ι. Στους κλειστούς διαγωνισμούς, όταν ο προμηθευτής ο οποίος προσφέρει τη χαμηλότερη τιμή δεν προσκομίζει, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη αυτή, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή που προσφέρει την αμέσως επόμενη χαμηλότερη τιμή. Σε περίπτωση που και αυτός δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται κατά τα ανωτέρω, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή με την αμέσως επόμενη χαμηλότερη τιμή και ούτω καθ΄ εξής. ***Αν κανένας από τους προμηθευτές δεν προσκομίζει, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των ανωτέρω διατάξεων, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται από αυτές, ο διαγωνισμός ματαιώνεται.***

Στις περιπτώσεις αυτές όταν ο συμμετέχων υποβάλλει ψευδή ή ανακριβή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 1 του άρθρου 6 του παρόντος π.δ/τος ή ο υπόχρεος προς τούτο προσφέρων δεν προσκομίσει εγκαίρως και προσηκόντως κατά το στάδιο της κατακύρωσης ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος Δ/τος, ***καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η εγγύηση συμμετοχής του.***

ΙΙ. Στους ανοικτούς διαγωνισμούς, όταν ο προμηθευτής ο οποίος προσφέρει τη χαμηλότερη τιμή δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και τα δικαι-

[2] Οι υπογραμμίσεις είναι του συντάκτη και υποδεικνύουν τις περιοχές που παρουσιάζονται τα συνηθέστερα σφάλματα από τους δημοσίους φορείς που υλοποιούν διαγωνιστικές διαδικασίες.

ολογητικά που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος ή, εφόσον τούτο προβλέπεται στη διακήρυξη, στο άρθρο 8α του παρόντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις αυτές, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή με την αμέσως επόμενη χαμηλότερη τιμή. Σε περίπτωση που και αυτός δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται κατά τα ανωτέρω, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή με την αμέσως επόμενη χαμηλότερη τιμή και ούτω καθ΄ εξής. ***Αν κανένας από τους προμηθευτές δεν προσκομίζει, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των ανωτέρω διατάξεων, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται από αυτές, ο διαγωνισμός ματαιώνεται.***

Στις περιπτώσεις αυτές όταν ο συμμετέχων υποβάλλει ψευδή ή ανακριβή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 1 του άρθρου 6 ή/και της παρ. 3 του άρθρου 8α του παρόντος Δ/τος ή ο υπόχρεος προς τούτο προσφέρων δεν προσκομίσει εγκαίρως και προσηκόντως κατά το στάδιο της κατακύρωσης ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 6 και, εφόσον έχουν ζητηθεί από την διακήρυξη, των περιπτώσεων α, β, και ζ της παρ. 2 του άρθρου 8 του παρόντος Δ/τος, ***καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η εγγύηση συμμετοχής του μειοδότη****. Επίσης, καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η εγγύηση συμμετοχής του μειοδότη, εφόσον από τα υποβληθέντα δικαιολογητικά προκύπτει ότι δεν πληρούνται τα στη διακήρυξη καθοριζόμενα ελάχιστα αναγκαία όρια των οικονομικών και τεχνικών προϋποθέσεων του άρθρου 8α.*

β. Όταν για την τελική επιλογή του προμηθευτή κριτήριο είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά :

(1) Η τιμή.

(2) Το κόστος εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης, όταν και όπως αυτά καθορίζονται συγκεκριμένα στην διακήρυξη.

(3) Η συμφωνία των προσφερομένων υλικών με τις τεχνικές προδιαγραφές, όπως αυτές καθορίζονται στη διακήρυξη, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2.

(4) Η παρεχόμενη εγγύηση καλής λειτουργίας ή διατήρησης.

(5) Η ποιότητα της εξυπηρέτησης (SERVICE) μετά την πώληση και της τεχνικής βοήθειας εκ μέρους του προμηθευτή, καθώς και η εξασφάλιση ύπαρξης ανταλλακτικών.

(6) Ο χρόνος παράδοσης των υλικών.

(7) Κάθε άλλο στοιχείο ανάλογα με την φύση των υπό προμήθεια υλικών ή και των ιδιαίτερων αναγκών του φορέα, εφόσον ζητείται από την διακήρυξη.

Για την επιλογή της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς αξιολογούνται μόνον οι προσφορές που έχουν κριθεί ως τεχνικά αποδεκτές και σύμφωνες με τους λοιπούς όρους της Διακήρυξης.

Υπό την επιφύλαξη όσων ορίζονται αμέσως παρακάτω, στα στοιχεία I και II, η κατακύρωση γίνεται τελικά στον εντός των όρων και τεχνικών προδιαγραφών της Διακήρυξης και της πρόσκλησης, προμηθευτή, η προσφορά του οποίου κρίθηκε ως η πλέον συμφέρουσα. με βάση τα παραπάνω κριτήρια.

Η διαδικασία της οικονομοτεχνικής αξιολόγησης είναι η παρακάτω:

Τα προαναφερόμενα στοιχεία αξιολόγησης, πλην των οικονομικών [τιμή, κόστος εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης, ήτοι, στοιχεία β(1) και β(2)], κατατάσσονται σε δύο ομάδες.

(1) Ομάδα Τεχνικών Προδιαγραφών και Ποιότητας και Απόδοσης, στην οποία περιλαμβάνονται τα στοιχεία β(3).

(2) Ομάδα Τεχνικής Υποστήριξης και Κάλυψης, στην οποία περιλαμβάνονται τα στοιχεία β (4), β (5), β(6).

Για τις παραπάνω δύο ομάδες ορίζεται συντελεστής βαρύτητας που μπορεί να ανέρχεται μέχρι ποσοστό επί τοις εκατόν 80 και 30 για κάθε ομάδα αντίστοιχα.

Το άθροισμα των ποσοστών αυτών ανέρχεται σε 100.

Για κάθε στοιχείο των ομάδων, καθορίζεται από την διακήρυξη ο επί μέρους συντελεστής βαρύτητας, ώστε το άθροισμά τους, για κάθε ομάδα, να ισούται με τον καθορισθέντα συντελεστή βαρύτητας της ομάδας.

Όλα τα επί μέρους στοιχεία των ομάδων βαθμολογούνται αυτόνομα με βάση τους 100 βαθμούς.

Η βαθμολογία των επί μέρους στοιχείων των προσφορών είναι 100 βαθμοί για τις περιπτώσεις που καλύπτονται ακριβώς όλοι οι απαράβατοι όροι. Η βαθμολογία αυτή αυξάνεται έως 110 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι τεχνικές προδιαγραφές.

Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε στοιχείου των ομάδων είναι το γινόμενο του επί μέρους συντελεστή βαρύτητας του στοιχείου επί τη βαθμολογία του και η συνολική βαθμολογία της κάθε προσφοράς είναι το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των στοιχείων και των δύο ομάδων.

Η τελική βαθμολογία με βάση τα παραπάνω κυμαίνεται από 100 έως 110 βαθμούς....»

Θα πρέπει να σημειώσουμε εδώ, ότι ένας προμηθευτής μπορεί να λάβει βαθμολογία από 0 έως 110. Ο βαθμός 100 αποτελεί τη βάση για τις τεχνικές προδιαγραφές. Εάν

δηλαδή ένας προμηθευτής λάβει βαθμό κάτω από 100 αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι τεχνικές προδιαγραφές που έδωσε δεν καλύπτουν τις ελάχιστες απαιτούμενες που έχει θέσει ο φορέας στη διακήρυξη του. Σε αυτή την περίπτωση η βαθμολογία κάτω από 100 σημαίνει απόρριψη της τεχνικής προσφοράς.

Η διαφορά του προεδρικού διατάγματος 118/2007 σε σχέση με το προεδρικό διάταγμα 394/1996 είναι ότι υπάρχει δυνατότητα εάν ένας προμηθευτής υπερκαλύπτει τις τεχνικές απαιτήσεις του φορέα αυτού αναλαμβάνει μια καλύτερη βαθμολογία σε σχέση με κάποιον που καλύπτει επακριβώς τις τεχνικές απαιτήσεις.

«....Για τη διαμόρφωση της συγκριτικής τιμής, λαμβάνεται υπόψη η τιμή της προσφοράς και, όταν από την διακήρυξη προβλέπεται, το κόστος εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης.
Πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει τον μικρότερο λόγο της τιμής προσφοράς (συγκριτικής) προς την βαθμολογία της. Ο διαγωνισμός κατακυρώνεται στον προμηθευτή που έχει κάνει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.
Από τον φορέα για τον οποίο προορίζονται τα υλικά καθορίζονται τα στοιχεία που απαρτίζουν τις δύο ομάδες, οι συντελεστές βαρύτητας, τόσο της κάθε ομάδας συνολικά όσον και των στοιχείων της κάθε ομάδας ξεχωριστά, και αυτά αναφέρονται απαραίτητα στην διακήρυξη.
Όταν πρόκειται για προμήθειες που εκτελούνται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, τα παραπάνω (στοιχεία ομάδων και συντελεστές βαρύτητας) ελέγχονται, τροποποιούνται όπου αυτό απαιτείται και εγκρίνονται από το Υπουργείο αυτό και περιλαμβάνονται σε κάθε περίπτωση στην διακήρυξη.
I. Στους κλειστούς διαγωνισμούς, όταν ο προμηθευτής με την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά δεν προσκομίζει, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη αυτή, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή που προσφέρει την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.
Σε περίπτωση που και αυτός δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται κατά τα ανωτέρω, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή με την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και ούτω καθ΄ εξής. Αν κανένας από τους προμηθευτές δεν προσκομίζει,

σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέ- σεις των ανωτέρω διατάξεων, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται από αυτές, ο διαγωνισμός ματαιώνεται.

Στις περιπτώσεις αυτές όταν ο συμμετέχων υποβάλλει ψευδή ή ανακριβή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 1 του άρθρου 6 του παρόντος π.δ/τος ή ο υπόχρεος προς τούτο προσφέρων δεν προσκομίσει εγκαίρως και προσηκόντως κατά το στάδιο της κατακύρωσης ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος δ/τος, καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η εγγύηση συμμετοχής.

ΙΙ. Στους ανοικτούς διαγωνισμούς, όταν ο προμηθευτής ο οποίος προσφέρει την πλέον συμφέρουσα από

οικονομική άποψη προσφορά δεν προσκομίζει, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος ή, εφόσον τούτο προβλέπεται στη διακήρυξη, στο άρθρο 8α του παρόντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις αυτές, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή που προσφέρει την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Σε περίπτωση που και αυτός δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται κατά τα ανωτέρω, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή με την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και ούτω καθ΄ εξής. Αν κανένας από τους προμηθευτές δεν προσκομίζει, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των ανωτέρω διατάξεων, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται από αυτές, ο διαγωνισμός ματαιώνεται.

Στις περιπτώσεις αυτές όταν ο συμμετέχων υποβάλλει ψευδή ή ανακριβή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 1 του άρθρου 6 και της παρ.3 του άρθρου 8α του παρόντος Δ/τος ή ο υπόχρεος προς τούτο προσφέρων δεν προσκομίσει εγκαίρως και προσηκόντως κατά το στάδιο της κατακύρωσης ένα η περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 6 και, εφόσον έχουν ζητηθεί από την διακήρυξη, των περιπτώσεων α, β, και ζ της παρ. 2 του άρθρου 8 του παρόντος δ/τος, καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η εγγύηση συμμετοχής του μειοδότη. Επίσης καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η εγγύηση συμμετοχής του μειοδότη εφόσον από τα υποβληθέντα δικαιολογητικά προκύπτει ότι δεν πληρούνται τα στη διακήρυξη καθοριζόμενα ελάχιστα αναγκαία όρια των οικονομικών και τεχνικών προϋποθέσεων του άρθρου 8α.

3. Προσφορά που είναι αόριστη και ανεπίδεκτη εκτίμησης ή είναι υπό αίρεση, απορρίπτεται ως απαράδεκτη, μετά από προηγούμενη, γνωμοδότηση του αρμόδιου για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού οργάνου.

4. Ως απαράδεκτες απορρίπτονται, επίσης, οι προσφορές που παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης.

Η διαπίστωση για την συμφωνία ή ασυμφωνία με τους απαράβατους όρους που ορίζονται ως τέτοιοι από την διακήρυξη και με τις τεχνικές προδιαγραφές της κατά το ανωτέρω άρθρο 3 παρ. 6 καθώς και η βαθμολόγηση των προσφορών γίνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου, μετά από αιτιολογημένη γνώμη του αρμοδίου για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων οργάνου.»

Άρθρο 21 – Κρίσεις αποτελεσμάτων διαγωνισμού.

Στο άρθρο αυτό ορίζονται τα σχετικά με τις κρίσεις αποτελεσμάτων του διαγωνισμού. Το αρμόδιο για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού όργανο, δηλαδή η επιτροπή του διαγωνισμού, με αιτιολογημένη γνωμοδότηση του μπορεί να προτείνει:

«α. Κατακύρωση της προμήθειας για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα κατά ποσοστό στα εκατό, που θα καθορίζεται στη διακήρυξη. Το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσης αξίας μέχρι 100.000 Ευρώ περιλαμβανομένου ΦΠΑ και το 15% για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσης αξίας από 100.001 Ευρώ και άνω περιλαμβανομένου ΦΠΑ στην περίπτωση μεγαλύτερης ποσότητας.

Στην περίπτωση μικρότερης ποσότητας τόσο για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσης αξίας μέχρι 100.000 € περιλαμβανομένου του Φ.Π.Α όσο και για διαγωνισμούς, πάνω από 100.000 € περιλαμβανομένου του Φ.Π το ποσοστό είναι 50%..

Εάν το αρμόδιο για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού όργανο επιθυμεί την κατακύρωση μέρους της ποσότητας κάτω του καθοριζομένου από την διακήρυξη ποσοστού, απαιτείται προηγούμενη αποδοχή από τον προμηθευτή.

β. Την κατανομή της προς προμήθεια ποσότητας, εφόσον πρόκειται για διαιρετό υλικό, μεταξύ περισσοτέρων μειοδοτών με ισότιμες ή ισοδύναμες προσφορές. Εφόσον το υλικό δεν είναι διαιρετό και υπάρχουν ισότιμες ή ισοδύναμες προσφορές τελικός προμηθευτής επιλέγεται ο μειοδότης που προκύπτει κατόπιν διαπραγμάτευσης, αφού κληθούν όλοι οι προσφέροντες που είχαν ισότιμες ή ισοδύναμες προσφορές.

γ. Χορήγηση εξουσιοδότησης στην ενδιαφερόμενη Υπηρεσία για να προβεί στην πραγματοποίηση της προμήθειας σε περιπτώσεις που ο διαγωνισμός διενεργείται από κεντρική αναθέτουσα αρχή.

δ. Ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και επανάληψη του με τροποποίηση ή μη των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών.

ε. Ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης, όταν συντρέχει λόγος επείγοντος που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα της Υπηρεσίας.

στ. Ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού σύμφωνα με τις διατάξεις των υπό στοιχεία I και II των περ. α και β της παρ. 2 του άρθρου 20 του παρόντος.

ζ. Οριστική ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού στις εξής περιπτώσεις:

i) Όταν ο φορέας δε χρειάζεται πλέον το υλικό είτε λόγω αλλαγών στην τεχνολογία είτε λόγω διακοπής ή περιορισμού της δραστηριότητας, για την οποία επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί το υλικό.

ii) Όταν συντρέχουν άλλοι λόγοι δημοσίου συμφέροντος που επιβάλλουν την ματαίωση.

η. Ειδικά σε περιπτώσεις διαγωνισμών με κριτήριο ***τη χαμηλότερη τιμή*** *στους οποίους υποβάλλεται μία μόνο προσφορά ή τελικά γίνεται αποδεκτή μία μόνο προσφορά και εφόσον δεν υπάρχουν συγκριτικά στοιχεία τιμών είτε προηγούμενων διαγωνισμών είτε της αγοράς που να επιβεβαιώνονται με παραστατικά, ο διαγωνισμός ματαιώνεται και επαναλαμβάνεται υποχρεωτικά.*

Στον επαναληπτικό διαγωνισμό και εφόσον συντρέχουν εκ νέου οι παραπάνω περιστάσεις, ο διαγωνισμός ολοκληρώνεται με διαπραγμάτευση της τιμής.»

Για αυτή την τελευταία περίπτωση αξίζει να σημειωθεί ότι ο νομοθέτης κάνει αναφορά μόνο για το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής και όχι για την περίπτωση που το κριτήριο είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι ο φορέας διαμέσου του αρμόδιου για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού οργάνου του εάν έχει μία και μόνη προσφορά ή τελικά γίνει αποδεκτή μια και μόνη προσφορά μπορεί να την κάνει δεκτή. Υπάρχει όμως και η ερμηνεία που λέει ότι κατ' εφαρμογή των όσων αναφέρονται στην περίπτωση που ισχύει το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής θα πρέπει να κρίνουμε και στην περίπτωση που το κριτήριο είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για να ισχύσουν τα όσα αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο «η») θα πρέπει να υπάρχουν επίσημες συγκριτικά στοιχεία τιμών. Ααυτό πρακτικά σημαίνει ότι ο φορέας έχει στα χέρια του παραστατικά που μπορούν να τον βοηθήσουν με τρόπο αντικειμενικό να αποδείξει ότι η τιμή της προσφοράς του μοναδικού υποψηφίου προμηθευτή είναι όντως χαμηλή και εν προκειμένω η χαμηλότερη της αγοράς. Τέτοια παραστατικά μπορεί να είναι τιμολόγια του συγκεκριμένου προμηθευτή που αφορούν προμήθειες που έγιναν σε χρόνο προγενέστερο του διαγωνισμού και για τις όποιες προμήθειες είχε πραγματοποιηθεί ο σχετικός διαγωνισμός. Επίσης, με την όμοια τέτοια παραστατικά μπορεί να είναι τιμολόγια άλλου φορέα του δημόσιου που αφορούν προμήθεια από τον συγκεκριμένο προμηθευτή σε χρόνο προγενέστερο του τρέχοντος διαγωνισμού και για τηντις όποιαες προμήθειαες είχε πραγματοποιηθεί ο στο παρελθόν σχετικός διαγωνισμός από τον φορέα αυτό. Σε κάθε περίπτωση όμως το αρμόδιο για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού όργανο θα πρέπει να είναι απόλυτα βέβαιο για τα παραστατικά που που θα χρησιμοποιήσει για να αποδείξει ότι η μία και μόνη προσφορά που έχει υποβληθεί ή τελικά έχει γίνει δεκτή είναι πράγματι χαμηλότερη, αλλιώς είναι καλύτερο να ακολουθήσει τη διαδικασία ματαίωσης και επανάληψης του διαγωνισμού.

Μορφοποιήθηκε: Υπογράμμιση
Μορφοποιήθηκε: Υπογράμμιση
Μορφοποιήθηκε: Υπογράμμιση
Μορφοποιήθηκε: Υπογράμμιση
Μορφοποιήθηκε: Υπογράμμιση
Μορφοποιήθηκε: Υπογράμμιση
Μορφοποιήθηκε: Υπογράμμιση

Άρθρο 22 - Διαδικασία με διαπραγμάτευση

«Προμήθειες με διαπραγμάτευση (εξαιρετική ή απ' ευθείας ανάθεση) με ή χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης μπορεί να γίνουν εάν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2 παράγραφος 13 του ν. 2286/1995. Ειδικότερα, η περίπτωση του εδ. VII της παραγράφου 13 του άρθρου 2 του ν.2286/1995 δεν εφαρμόζεται προκειμένου για προμήθειες των οποίων η αξία είναι ίση ή μεγαλύτερη των ορίων της περ. ε της παρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος και η περίπτωση του εδαφίου 1. β. ββ της εν λόγω παραγράφου δεν εφαρμόζεται για προμήθειες των οποίων η αξία είναι μικρότερη των ως άνω ορίων.

Προκειμένου να ακολουθηθεί η διαδικασία με διαπραγμάτευση, απαιτείται απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού

οργάνου. Η απόφαση αυτή δεν απαιτείται για την περίπτωση του εδ. VIII της παραγράφου 13 του άρθρου 2 του ν. 2286/1995.

Σε περίπτωση που της διαπραγμάτευσης προηγείται διαγωνισμός, η παραπάνω απόφαση υποκαθίσταται από την απόφαση κρίσεως των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού.»

Άρθρο 23 - Ανακοίνωση κατακύρωσης - ανάθεσης

«1. Στον προμηθευτή στον οποίο έγινε κατακύρωση ή ανάθεση προμήθειας, αποστέλλεται σχετική ανακοίνωση που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία.:

α. Το προς προμήθεια είδος.

β. Την ποσότητα.

γ. Την τιμή.

δ. Τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υλικό.

ε. Τη συμφωνία της κατακύρωσης ή της ανάθεσης με τους όρους της διακήρυξης και της πρόσκλησης καθώς και με το σχέδιο σύμβασης που έχει επισυναφθεί στη διακήρυξη.

στ. Την προθεσμία υπογραφής της σύμβασης.

2. Με την ανακοίνωση η σύμβαση θεωρείται ως συναφθείσα, το δε έγγραφο της σύμβασης που ακολουθεί έχει αποδεικτικό μόνο χαρακτήρα.

3. Ο Προμηθευτής στον οποίο κατακυρώθηκε ή ανατέθηκε η προμήθεια, υποχρεούται να προσέλθει σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της ανακοίνωσης, για την υπογραφή της σχετικής σύμβασης, προσκομίζοντας και την προβλεπόμενη εγγύηση καλής εκτέλεσης αυτής. Ο προμηθευτής μπορεί να προσέλθει για την υπογραφή της σύμβασης το αργότερο μέσα σε 15 ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της ανακοίνωσης. Στην περίπτωση όμως αυτή ο χρόνος παράδοσης των υλικών αρχίζει να υπολογίζεται μετά από 10 ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της ανακοίνωσης. Τούτο δεν ισχύει, στην περίπτωση που ο χρόνος παράδοσης των υλικών αρχίζει να υπολογίζεται από την ημερομηνία αναγγελίας της σχετικής πίστωσης. Εφόσον η σύμβαση υπογράφεται πριν από την λήξη της προθεσμίας των 10 ημερών που αναφέρεται παραπάνω, ο χρόνος παράδοσης των υλικών υπολογίζεται από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.

4. Εάν η κατακύρωση ή η ανάθεση γίνεται σε αλλοδαπό προμηθευτή η ανακοίνωση απευθύνεται στον εκπρόσωπό του στην Ελλάδα, εάν υπάρχει, σε αντίθετη περίπτωση αποστέλλεται σχετική τηλεομοιοτυπία στον αλλοδαπό προμηθευτή. Στην περίπτωση που η πληρωμή στον προμηθευτή προβλέπεται να γίνει με άνοιγμα πίστωσης, η εγγύηση καλής εκτέλεσης μπορεί να κατατεθεί στον ανταποκριτή της Τράπεζας της Ελλάδος στο

εξωτερικό, η δε εγγύηση συμμετοχής παραμένει σε ισχύ και αποδεσμεύεται μετά την κατάθεση και αποδοχή της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

5. Εάν ο προμηθευτής στον οποίο έγινε η ανακοίνωση, δεν προσήλθε να υπογράψει την σύμβαση, κηρύσσεται έκπτωτος με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 34 του παρόντος.»

Άρθρο 24 - Συμβάσεις

«1. Μετά την ανακοίνωση κατακύρωσης ή ανάθεσης υπογράφεται και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη η σύμβαση το κείμενο της οποίας επισυνάφθηκε στη διακήρυξη. Η Υπηρεσία συμπληρώνει στο κείμενο της σύμβασης τα στοιχεία της προσφοράς του προμηθευτή με την οποία συμμετείχε αυτός στον διαγωνισμό και η οποία προσφορά έγινε αποδεκτή με την κατακύρωση του διαγωνισμού σε αυτόν. Δεν χωρεί οποιαδήποτε διαπραγμάτευση στο κείμενο της σύμβασης που επισυνάφθηκε στην διακήρυξη του διαγωνισμού, ούτε καθ' οιονδήποτε τρόπο τροποποίηση ή συμπλήρωση της προσφοράς του προμηθευτή.

2. Η σύμβαση περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της προμήθειας και τουλάχιστον τα εξής:

α. Τον τόπο και χρόνο υπογραφής της σύμβασης.

β. Τα συμβαλλόμενα μέρη.

γ. Τα προς προμήθεια υλικά και την ποσότητα.

δ. Την τιμή.

ε. Τον τόπο, τρόπο και χρόνο παράδοσης των υλικών.

στ. Τις τεχνικές προδιαγραφές των υλικών.

ζ. Τις προβλεπόμενες εγγυήσεις.

η. Τις προβλεπόμενες ρήτρες.

θ. Τον τρόπο επίλυσης των τυχόν διαφορών.

ι. Τον τρόπο και χρόνο πληρωμής. ια. Τον τρόπο αναπροσαρμογής του συμβατικού τιμήματος, εφόσον προβλέπεται αναπροσαρμογή.

3. Το κείμενο της σύμβασης κατισχύει κάθε άλλου κειμένου στο οποίο τούτο στηρίζεται, όπως προσφορά, διακήρυξη και απόφαση κατακύρωσης ή ανάθεσης, εκτός κατάδηλων σφαλμάτων ή παραδρομών.

4. Σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις, εφόσον συμφωνήσουν προς τούτο και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη και υπό την προϋπόθεση ότι η τροποποίηση προβλέπεται

από συμβατικό όρο, μπορεί να τροποποιείται η σύμβαση, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου. Η απόφαση της διοίκησης με την οποία συναινεί στην τροποποίηση, δύναται να προσβληθεί από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

5. Η σύμβαση θεωρείται ότι εκτελέστηκε όταν:

α. Παραδόθηκε ολόκληρη η ποσότητα ή, σε περίπτωση διαιρετού υλικού, εάν η ποσότητα που παραδόθηκε υπολείπεται της συμβατικής, κατά μέρος που κρίνεται ως ασήμαντο από το αρμόδιο όργανο.

β. Παραλήφθηκε οριστικά ποσοτικά και ποιοτικά η ποσότητα που παραδόθηκε.

γ. Έγινε η αποπληρωμή του συμβατικού τιμήματος, αφού προηγουμένως επιβλήθηκαν τυχόν κυρώσεις ή εκπτώσεις.

δ. Εκπληρώθηκαν και οι τυχόν λοιπές συμβατικές υποχρεώσεις και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη και αποδεσμεύθηκαν οι σχετικές εγγυήσεις κατά τα προβλεπόμενα από τη σύμβαση.»

Άρθρο 25 - Εγγυήσεις

«1. Οι εγγυήσεις εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν σύμφωνα με τα ισχύοντα το δικαίωμα αυτό. Τα αντίστοιχα έγγραφα των εγγυήσεων, αν δεν είναι διατυπωμένα στην Ελληνική, θα συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση.

2. Με την εγγυητική επιστολή - που αποτελεί αυτοτελή σύμβαση το πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει ορισμένο ποσό μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται, χωρίς να μπορεί να ερευνά, ούτε αν πράγματι υπάρχει ή αν είναι νόμιμη η απαίτηση (κύρια οφειλή).

3. Οι κατωτέρω αναφερόμενες εγγυήσεις πρέπει να περιλαμβάνουν καταρχήν:

α. Την ημερομηνία έκδοσης.

β. Τον εκδότη.

γ. Την υπηρεσία προς την οποία απευθύνεται.

δ. Τον αριθμό της εγγύησης.

ε. Το ποσόν που καλύπτει η εγγύηση.

στ. Την πλήρη επωνυμία και τη διεύθυνση του προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση.

ζ. Τους όρους ότι:

Ι. Η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται της ένστασης της διζήσεως

ΙΙ. Το ποσόν της εγγύησης τηρείται στην διάθεση της Υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό και θα καταβληθεί ολικά ή μερικά μέσα σε τρεις (3) ημέρες μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση.

ΙΙΙ. Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης, το ποσόν της κατάπτωσης υπόκειται σε πάγιο τέλος χαρτοσήμου.

IV. Ο εκδότης της εγγύησης υποχρεούται να προβεί στην παράταση της ισχύος της εγγύησης ύστερα από έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας, που θα υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της εγγύησης.

4. Εγγύηση συμμετοχής στον διαγωνισμό.

α. Η εγγύηση αυτή εκδίδεται υπέρ του συμμετέχοντος για ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 5%, επί της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, με ΦΠΑ

β. Όταν ο διαγωνισμός αφορά υλικά και επιτρέπεται από την διακήρυξη η προσφορά μερικών από αυτά, γίνεται δεκτή προσφορά και στην περίπτωση που η εγγύηση δεν καλύπτει το προβλεπόμενο ποσοστό της αξίας όλων των προσφερομένων υλικών, αρκεί αυτή να καλύπτει το ποσοστό που αναλογεί στην προϋπολογιζόμενη αξία του ελάχιστου αριθμού υλικών που προβλέπεται από την διακήρυξη, η δε κατακύρωση περιορίζεται στα υλικά που καλύπτονται από την εγγύηση.

γ. Η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει εκτός των προϋποθέσεων της παρ. 3 και τα ακόλουθα:

Ι. Την σχετική διακήρυξη, την ημερομηνία διαγωνισμού και τα προς προμήθεια υλικά.

ΙΙ. Την ημερομηνία λήξης της ισχύος της εγγύησης. (Η εγγύηση πρέπει να ισχύει τουλάχιστον επί ένα μήνα μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που ζητά η διακήρυξη).

δ. Αναγκαία στοιχεία της εγγύησης συμμετοχής κατά την υποβολή της με την προσφορά είναι:

(1) η ανάληψη υποχρέωσης από το πιστωτικό ίδρυμα να καταβάλει ορισμένο ποσό μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο και απευθύνεται

(2) ο αριθμός της διακήρυξης

(3) το ποσόν που καλύπτει η εγγύηση

(4) η ημερομηνία έκδοσής της

(5) τα στοιχεία του προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδεται.

Τυχόν ελλείψεις της εγγύησης συμμετοχής πέραν των αναγκαίων στοιχείων μπορούν να καλύπτονται εκ των υστέρων εντός προθεσμίας 5 ημερών από την έγγραφη ειδοποίηση του προμηθευτή από την Υπηρεσία.

5. Εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης.

α. Ο προμηθευτής στον οποίο έγινε η κατακύρωση ή η ανάθεση, υποχρεούται να καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης, το ύψος της οποίας αντιστοιχεί σε ποσοστό 10% της συνολικής συμβατικής αξίας, χωρίς τον ΦΠΑ.

β. Η εγγύηση κατατίθεται προ ή κατά την υπογραφή της σύμβασης.

γ. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης περιλαμβάνει εκτός των προϋποθέσεων της παρ. 3 και τα ακόλουθα:

(Ι) Τον αριθμό της σχετικής σύμβασης και τα προς προμήθεια υλικά.

(ΙΙ) Την ημερομηνία λήξης της ισχύος της εγγύησης. Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης πρέπει να είναι μεγαλύτερος από τον συμβατικό χρόνο φόρτωσης ή παράδοσης, κατά τον χρόνο που με βάση τη σύμβαση ο αγοραστής υποχρεούται να παραλάβει τα υλικά πλέον δύο (2) μήνες ή μεγαλύτερος εφόσον αυτό ορίζεται από τη διακήρυξη.

6. Εγγύηση προκαταβολής.

α. Με την υπογραφή της σύμβασης και εφόσον προβλέπεται απ' αυτήν, χορηγείται στον προμηθευτή προκαταβολή σε ποσοστό μέχρι 50% της συνολικής συμβατικής αξίας, χωρίς ΦΠΑ. Η προκαταβολή είναι έντοκη από της καταβολής, επιβαρυνόμενη με το ύψος επιτοκίου που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών βάσει των διατάξεων του άρθρου 84 του ν. 2362/95 και χορηγείται με κατάθεση ισόποσης εγγύησης. Το ποσό της προκαταβολής που χορηγείται και ο τόκος που αντιστοιχεί σε αυτήν μέχρι την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του υλικού από τον φορέα συμψηφίζεται κατά την εξόφληση της συμβατικής αξίας ή της αξίας κάθε τμηματικής παράδοσης.

β. Η εγγύηση προκαταβολής περιλαμβάνει και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 5γ.

7. Εγγύηση συμμετοχής που αφορά τον προμηθευτή στον οποίο κατακυρώθηκε ή ανατέθηκε η προμήθεια, επιστρέφεται μετά την κατάθεση της προβλεπόμενης εγγύησης καλής εκτέλεσης και μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης. Οι εγγυήσεις των λοιπών προμηθευτών που έλαβαν μέρος στον διαγωνισμό επιστρέφονται μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ημερομηνία οριστικής ανακοίνωσης της κατακύρωσης ή ανάθεσης.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες στην περίπτωση απόρριψης της προσφοράς και εφόσον δεν έχει ασκηθεί ένδικο μέσο ή έχει εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ένδικών μέσων ή παραίτησης από αυτά.

8. Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης της σύμβασης και προκαταβολής επιστρέφονται μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του υλικού και ύστερα από την εκκαθάριση των τυχών απαιτήσεων από τους δύο συμβαλλόμενους. Σε περίπτωση που το υλικό είναι διαιρετό και η παράδοση γίνεται, σύμφωνα με την σύμβαση, τμηματικά, οι εγγυήσεις αποδεσμεύονται σταδιακά, κατά ποσόν που αναλογεί στην αξία του μέρους της ποσότητας που παραλήφθηκε οριστικά. Για την σταδιακή αποδέσμευση των εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης και προκαταβολής απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου. Εάν στο πρωτόκολλο παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση, η παραπάνω σταδιακή αποδέσμευση γίνεται μετά την αντιμετώπιση, κατά τα προβλεπόμενα, των παρατηρήσεων και του εκπρόθεσμου.

9. Εγγύηση συμμετοχής και καλής εκτέλεσης δεν απαιτείται στον πρόχειρο διαγωνισμό.

10. Εγγύηση συμμετοχής μπορεί να ζητηθεί και στις προμήθειες με τις διαδικασίες της διαπραγμάτευσης (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση).

11. Στην περίπτωση ένωσης προμηθευτών οι εγγυήσεις περιλαμβάνουν και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των μελών της ένωσης.

12. Εφόσον από τη διακήρυξη προβλέπεται εγγύηση καλής λειτουργίας, ο προμηθευτής υποχρεούται να καταθέσει χρηματική εγγύηση πριν από την έναρξη του χρόνου καλής λειτουργίας ή διατήρησης. Η αξία, ο χρόνος ισχύος και κάθε ειδικότερος όρος της εγγύησης καθορίζονται στη διακήρυξη.

13. Έντοκα γραμμάτια Δημοσίου.

α. Οι τίτλοι των εντόκων γραμματίων ή των ομολόγων του Δημοσίου γίνονται δεκτοί στην ονομαστική τους αξία, ως εγγύηση συμμετοχής στους διαγωνισμούς.

β. Σε περίπτωση που συντρέχουν οι οριζόμενες από το παρόν Π. Δ/γμα περιπτώσεις κατάπτωσης της εγγύησης συμμετοχής, γίνεται εκποίηση των εντόκων γραμματίων του Δημοσίου στην αξία που αντιπροσωπεύουν κατά τον χρόνο της εκποίησής τους.

γ. Η επιστροφή των εντόκων γραμματίων ή των ομολόγων του Δημοσίου γίνεται με παραλαβή τούτων από τον δικαιούχο ή εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του με την υπογραφή σχετικού αποδεικτικού παραλαβής.»

Σημειώνουμε εδώ ότι από τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου αυτού, ορίζεται ότι το ποσοστό της εγγύησης συμμετοχής ανέρχεται σε 5% επί της συνολικής αξίας, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Η αναθέτουσα αρχή δεν έχει τη δυνατότητα να ορίσει στη διακήρυξη διαφορετικό ποσοστό, ούτε μικρότερο αλλά ούτε και μεγαλύτερο.

Κατά την ίδια έννοια καμία πρόσφορα, δε μπορεί να γίνει δεκτή εάν η εγγύηση συμμετοχής υπολείπεται και στο ελάχιστο από το ως άνω απαιτούμενο ποσοστό 5%.
Οι ίδιοι περιορισμοί ισχύουν και για το ποσοστό της εγγύησης καλής εκτέλεσης το οποίο ανέρχεται σε 10% της συνολικής συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ.

Επίσης με την παρ. 7 του άρθρου αυτού, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να επιστρέψουν της εγγύησης συμμετοχής στις περιπτώσεις απόρριψης της προσφοράς με την προϋπόθεση όμως ότι δεν έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα από τους συμμετέχοντες ή ότι έχει παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ή οι συμμετέχοντες έχουν παραιτηθεί από αυτά.

Άρθρο 26 - Χρόνος φόρτωσης ή παράδοσης υλικών

«1. Ο προμηθευτής υποχρεούται να παραδίδει το υλικό μέσα στα χρονικά όρια και με τον τρόπο που ορίζει η σύμβαση.

2. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, που πρέπει να αιτιολογείται, ο συμβατικός χρόνος φόρτωσης

- παράδοσης των υλικών μπορεί σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις, να παρατείνεται μέχρι το ¼ αυτού, ύστερα από σχετικό αίτημα του προμηθευτή που υποβάλλεται υποχρεωτικά πριν από τη λήξη του συμβατικού χρόνου. Σε περίπτωση που ο συμβατικός χρόνος φόρτωσης - παράδοσης δεν είναι μεγαλύτερος από τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες μπορεί με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, να παρατείνεται μέχρι το ½ αυτού. Εάν λήξει ο συμβατικός χρόνος φόρτωσης

- παράδοσης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή, εάν λήξει ο παραταθείς, κατά τα ανωτέρω, χρόνος, χωρίς να παραδοθεί το υλικό, ο προμηθευτής κηρύσσεται έκπτωτος.

3. Ο προμηθευτής υποχρεούται να ειδοποιεί την Υπηρεσία που εκτελεί την προμήθεια, την αποθήκη υποδοχής των υλικών και την επιτροπή παραλαβής, για την ημερομηνία

που προτίθεται να παραδώσει το υλικό, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες νωρίτερα.

4. Μετά από κάθε προσκόμιση υλικού στην αποθήκη υποδοχής τούτων, ο προμηθευτής υποχρεούται να υποβάλει στην Υπηρεσία αποδεικτικό, θεωρημένο από τον υπεύθυνο της αποθήκης, στο οποίο αναφέρεται η ημερομηνία προσκόμισης, το υλικό, η ποσότητα και ο αριθμός της σύμβασης σε εκτέλεση της οποίας προσκομίστηκε.

5. Με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, ο συμβατικός χρόνος φόρτωσης - παράδοσης των υλικών μπορεί να μετατίθεται. Μετάθεση επιτρέπεται μόνο όταν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας ή άλλοι ιδιαιτέρως σοβαροί λόγοι που καθιστούν αντικειμενικώς αδύνατη την εμπρόθεσμη παράδοση των συμβατικών ειδών. Στις περιπτώσεις μετάθεσης του συμβατικού χρόνου φόρτωσης - παράδοσης, δεν επιβάλλονται κυρώσεις.»

Σημειώνεται εδώ ότι σύμφωνα και με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου αυτού, χρήση της δυνατότητας παράτασης του συμβατικού χρόνου φόρτωσης – παράδοσης των υλικών μπορεί να γίνει αποκλειστικά και μόνο όταν υπάρχουν πλήρως και αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις, για τις οποίες θα πρέπει να εκδοθεί και η σχετική απόφαση που εκδίδεται με πλήρη αιτιολόγηση.

Όμοια σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου αυτού θα πρέπει να υπάρχει πλήρως αιτιολογημένη απόφαση όταν έχουμε έγκριση μετάθεσης του συμβατικού χρόνου φόρτωσης – παράδοσης των υλικών και μόνο για λόγους ανωτέρας βίας ή άλλους ιδιαιτέρως σοβαρούς λόγους που καθιστούν αντικειμενικώς αδύνατη την εμπρόθεσμη παράδοση των συμβατικών ειδών.

Άρθρο 27 - Παραλαβή υλικών

«1. Η παραλαβή των υλικών γίνεται από επιτροπές.

2. Κατά τη διαδικασία παραλαβής των υλικών καλείται να παραστεί, εφόσον το επιθυμεί ο προμηθευτής και διενεργείται ποσοτικός και ποιοτικός έλεγχος. Η σύμβαση μπορεί να προβλέπει ότι ο ποιοτικός έλεγχος γίνεται με ένα ή περισσότερους από τους τρόπους που περιγράφονται εδώ:

α. Με μακροσκοπική εξέταση.

β. Με χημική ή μηχανική εξέταση (εργαστηριακή εξέταση).
γ. Με πρακτική δοκιμασία
δ. Με όλους ή με όσους από τους παραπάνω τρόπους χρειάζεται, ανάλογα με το προς προμήθεια υλικό ή και με οποιοδήποτε άλλο ενδεικνυόμενο τρόπο, κατά την κρίση της επιτροπής παραλαβής, εφόσον ο τρόπος αυτός προβλέπεται από τη σύμβαση.
3. Σε περίπτωση που η σύμβαση προβλέπει μόνο μακροσκοπική εξέταση, συντάσσεται από την επιτροπή παραλαβής οριστικό πρωτόκολλο (παραλαβής ή απόρριψης) μετά τη διενέργεια του μακροσκοπικού ελέγχου.
Όταν η σύμβαση προβλέπει, εκτός από την μακροσκοπική εξέταση και άλλους ελέγχους (όπως χημική εξέταση, μηχανική εξέταση, πρακτική δοκιμασία) συντάσσεται από την επιτροπή παραλαβής, εκτός από το πρωτόκολλο μακροσκοπικού ελέγχου και δειγματοληψίας και οριστικό πρωτόκολλο (παραλαβής ή απόρριψης) μετά τα αποτελέσματα των ελέγχων τούτων. Εάν, λόγω της φύσης του είδους, όλοι οι προβλεπόμενοι από την σύμβαση έλεγχοι γίνονται από την επιτροπή παραλαβής και δεν μεσολαβούν εργαστηριακοί και λοιποί έλεγχοι για την σύνταξη του οριστικού πρωτοκόλλου, τούτο συντάσσεται από την επιτροπή χωρίς να προηγηθεί σύνταξη πρωτοκόλλου μακροσκοπικού ελέγχου και δειγματοληψίας.
4.Σε περίπτωση που η επιτροπή παραλαβής απορρίψει το υλικό, αναφέρει στο σχετικό πρωτόκολλο τις παρεκκλίσεις που παρουσιάζει τούτο από τους όρους της σύμβασης και τους λόγους της απόρριψης και γνωματεύει αν το υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Υπό την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 3 του παρόντος, εφόσον κριθεί από το αρμόδιο όργανο ότι οι παρεκκλίσεις του υλικού δεν επηρεάζουν την καταλληλότητα του και μπορεί να χρησιμοποιηθεί, με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή του υλικού που απορρίφθηκε από την επιτροπή παραλαβής, με έκπτωση επί της συμβατικής τιμής.
Ύστερα από την απόφαση αυτή η επιτροπή παραλαβής υποχρεούται να προβεί στην παραλαβή του υλικού και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο παραλαβής σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην απόφαση. Εάν το υλικό απορρίπτεται από την επιτροπή παραλαβής λόγω παρεκκλίσεων που διαπιστώθηκαν κατά τον μακροσκοπικό έλεγχο, η επιτροπή δεν προβαίνει στη λήψη και αποστολή δειγμάτων και αντιδειγμάτων για άλλους περαιτέρω ελέγχους. Τα παραπάνω δείγματα λαμβάνονται και αποστέλλονται προς έλεγχο, στην περίπτωση που με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης εγκρίθηκε η μακροσκοπική παραλαβή υλικού που απορρίφθηκε από την επιτροπή παραλαβής, λόγω παρεκκλίσεων που διαπιστώθηκαν κατά το μακροσκοπικό έλεγχο.

Στην περίπτωση αυτή το οριστικό πρωτόκολλο (παραλαβής ή απόρριψης) συντάσσεται μετά τα αποτελέσματα του ελέγχου των δειγμάτων. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 3, με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή υλικού για το οποίο η επιτροπή παραλαβής εξέδωσε οριστικό πρωτόκολλο απόρριψης, στο οποίο αναφέρει παρεκκλίσεις από τους όρους της σύμβασης, με έκπτωση.

5. Σε δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής παραπέμπονται για επανεξέταση περιπτώσεις υλικών που απορρίφθηκαν ή κρίθηκαν παραληπτέα παρά τις αποκλίσεις που διαπιστώθηκαν κατά τον μακροσκοπικό έλεγχο ή τους άλλους ελέγχους που διενέργησε η πρωτοβάθμια επιτροπή παραλαβής. Η παραπομπή κατά τα ανωτέρω γίνεται ύστερα από σχετικό αίτημα του προμηθευτή ή αυτεπάγγελτα από την Υπηρεσία. Η δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής προβαίνει, σε όλους τους προβλεπόμενους από τη σύμβαση ελέγχους και συντάσσει σχετικό πρωτόκολλο παραλαβής ή απόρριψης. Σε περίπτωση που η σύμβαση προβλέπει εκτός από τον μακροσκοπικό έλεγχο και άλλους ελέγχους, η επιτροπή, εάν το υλικό κρίνεται απ' αυτήν παραληπτέο με βάση τον μακροσκοπικό έλεγχο, λαμβάνει και αποστέλλει, προς διενέργεια των περαιτέρω ελέγχων, τα προβλεπόμενα δείγματα και αντιδείγματα. Στην περίπτωση που το υλικό κρίνεται από την επιτροπή παραλαβής απορριπτέο με βάση τον μακροσκοπικό έλεγχο, δεν προβαίνει σε δειγματοληψία και στους τυχόν περαιτέρω προβλεπόμενους ελέγχους. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 3, εφόσον κριθεί από το αρμόδιο όργανο ότι οι παρεκκλίσεις αυτές του υλικού δεν επηρεάζουν την καταλληλότητα του και μπορεί να χρησιμοποιηθεί, με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή του υλικού που απορρίφθηκε από την επιτροπή παραλαβής, με έκπτωση επί της συμβατικής τιμής. Ύστερα από την απόφαση αυτή, η δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής υποχρεούται να προβεί στην παραλαβή του υλικού και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην απόφαση.

Το αίτημα για επανεξέταση υλικού σε δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής, υποβάλλεται από τον προμηθευτή, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής απόφασης. Τα έξοδα της δευτεροβάθμιας επιτροπής παραλαβής, βαρύνουν τον προμηθευτή, εφόσον τα είδη απορριφθούν οριστικά ή παραληφθούν με έκπτωση, ανεξάρτητα εάν η ανάθεση για επανεξέταση γίνεται μετά από αίτημα του προμηθευτή ή αυτεπάγγελτα. Τα έξοδα αυτά καταλογίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και εκπίπτονται από το λαβείν του

προμηθευτή ή εισπράττονται από την εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης ή με βεβαίωση μέσω του δημοσίου ταμείου.

6. Τα πρωτόκολλα που συντάσσονται από τις επιτροπές παραλαβής, πρωτοβάθμιες ή δευτεροβάθμιες, κοινοποιούνται υποχρεωτικά και στους προμηθευτές.

7. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μπορεί να παραπέμπεται δειγματοληπτικά για επανεξέταση υλικό σε επιτροπή παραλαβής που συγκροτείται προς τούτο, ακόμη και στην περίπτωση που παραλήφθηκε οριστικά από την πρωτοβάθμια επιτροπή παραλαβής. Στην περίπτωση αυτή ισχύουν για το Δημόσιο και για τον προμηθευτή τα αναφερόμενα στην παραπάνω παράγραφο 5.

8. Τα υπό προμήθεια υλικά μπορούν να τεθούν σε επιχειρησιακή εκμετάλλευση μόνο μετά την οριστική παραλαβή τους από τον φορέα.

9. Οι ανωτέρω διαδικαστικές πράξεις εφαρμόζονται και στους φορείς που εκτελούν τις προμήθειές τους με βάση τον παρόντα κανονισμό, οι δε σχετικές αποφάσεις εκδίδονται από τον αρμόδιο Υπουργό ή το αρμόδιο για την διοίκηση του φορέα οργάνου.»

Σημειώνεται εδώ ότι σύμφωνα με την παρ. 2 η σύμβαση θα πρέπει ρητά να αναφέρει ποιοι έλεγχοι που θα πρέπει να διενεργηθούν προκειμένου να παραληφθεί το συμβατικό υλικό.

Επίσης όπως προβλέπουν οι παρ. 4 και 5 παρέχεται η δυνατότητα να παραλάβει ο φορέας υλικό που που απορρίφθηκε από την επιτροπή παραλαβής ή από δευτεροβάθμια επιτροπή αποκλειστικά και μόνο΄νο όταν οι παρεκκλίσειςαποκλείσεις που παρουσιάζει, είτε κατά τον μακροσκοπικό έλεγχο είτε μετά τα αποτελέσματα του ελέγχου των δειγμάτων, επιτρέπουν τη χρησιμοποίησή του. Αυτό μπορεί να γίνει δύο προϋποθέσεις: α) ότι εκδίδεται πλήρως αιτιολογημένη απόφαση και β) ότι οι παρουσιαζόμενες παρεκκλίσεις δεν αφορούν όρους που έχουν χαρακτηρισθεί απαράβατοι. Θα πρέπει να υπογραμμιστεί όμως ότι μια παραλαβή τέτοιου είδους γίνεται με έκπτωση.

Εφόσον έχει πραγματοποιηθεί η παραλαβή των υλικών τότε και μόνο τότε τα υλικά μπορούν να τεθούν σε επιχειρησιακή εκμετάλλευση.

Άρθρο 28 - Χρόνος παραλαβής υλικών

«1. Η παραλαβή των υλικών και η έκδοση των σχετικών πρωτοκόλλων παραλαβής πραγματοποιείται μέσα στον καθοριζόμενο από την σύμβαση χρόνο.

2. Σε περίπτωση που η σύμβαση προβλέπει μόνο μακροσκοπική εξέταση ή και άλλους ελέγχους που διενεργούνται από την ίδια την επιτροπή ή και ελέγχους που διενεργούνται από άλλα όργανα (όπως εργαστήρια, δοκιμαστήρια) που ανήκουν στον φορέα, ο συμβατικός χρόνος παραλαβής αρχίζει από την ημερομηνία πραγματικής προσκόμισης του υλικού. Σε περίπτωση που η σύμβαση προβλέπει, εκτός από μακροσκοπική εξέταση και άλλους ελέγχους που διενεργούνται από άλλα όργανα που δεν ανήκουν στον φορέα, ο συμβατικός χρόνος παραλαβής αρχίζει από την ημερομηνία πραγματικής προσκόμισης του υλικού, χωρίς να υπολογίζεται σε αυτόν το χρονικό διάστημα από την αποστολή των δειγμάτων για έλεγχο, μέχρι την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου στην Επιτροπή. Εφόσον ο προμηθευτής δεν τηρήσει την υποχρέωση της παραγράφου 3, του άρθρου 26 του παρόντος, ο συμβατικός χρόνος παραλαβής αρχίζει από την ημερομηνία που η επιτροπή παραλαβής είναι σε θέση να προβεί στην διαδικασία παραλαβής.

3. Εάν η παραλαβή των υλικών και η σύνταξη του σχετικού πρωτοκόλλου δεν πραγματοποιηθεί από την επιτροπή παραλαβής μέσα στον οριζόμενο από τη σύμβαση χρόνο, θεωρείται ότι η παραλαβή συντελέσθηκε αυτοδίκαια, με κάθε επιφύλαξη των δικαιωμάτων του Δημοσίου και εκδίδεται προς τούτο σχετική απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, με βάση μόνο το θεωρημένο από την Υπηρεσία που παραλαμβάνει τα υλικά αποδεικτικό προσκόμισης τούτων, σύμφωνα δε με την απόφαση αυτή η αποθήκη του φορέα εκδίδει δελτίο

εισαγωγής του υλικού και εγγραφής του στα βιβλία της, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η πληρωμή του προμηθευτή.

4. Ανεξάρτητα από την, κατά τα ανωτέρω, αυτοδίκαιη παραλαβή και την πληρωμή του προμηθευτή, πραγματοποιούνται οι προβλεπόμενοι από την σύμβαση έλεγχοι από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, στην οποία δεν μπορεί να συμμετέχουν ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής που δεν πραγματοποίησε την παραλαβή στον προβλεπόμενο από την σύμβαση χρόνο . Σε αυτή την περίπτωση όταν :

α. το υλικό κρίνεται απορριπτέο, ο προμηθευτής υποχρεούται να το αντικαταστήσει σύμφωνα με το άρθρο 33 του παρόντος, άλλως υπόκειται στις προβλεπόμενες σχετικές κυρώσεις.

β. το υλικό παρουσιάζει αποκλίσεις από τους όρους της σύμβασης, κρίνεται, όμως, παραληπτέο, ο προμηθευτής υποχρεούται να προβεί στην αποκατάσταση τούτων, εφόσον είναι δυνατόν, ή στην καταβολή ποσού που αντιστοιχεί σε έκπτωση επί της συμβατικής τιμής, εφόσον αποφασισθεί παραλαβή με έκπτωση. Και στις δύο περιπτώσεις εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου. Η παραπάνω επιτροπή παραλαβής προβαίνει σε όλες τις διαδικασίες παραλαβής που προβλέπονται από την σύμβαση και συντάσσει σχετικό πρωτόκολλο, η δε αμοιβή των μετασχόντων σε αυτή και τυχόν άλλα έξοδα βαρύνουν τον φορέα για τον οποίο προορίζονται τα υλικά. Οποιαδήποτε ενέργεια που τυχόν έγινε από την αρχική επιτροπή παραλαβής, δεν λαμβάνεται υπόψη.

5. Τα παραπάνω ισχύουν και για τους φορείς που εκτελούν τις προμήθειές τους με βάση τον παρόντα Κανονισμό, οι δε σχετικές αποφάσεις εκδίδονται από τον αρμόδιο Υπουργό ή το αρμόδιο για την διοίκηση του φορέα οργάνου».

Άρθρο 29 - Ναύλωση – Ασφάλιση

«1. Στην περίπτωση που η προμήθεια πραγματοποιείται με τον όρο παράδοσης FOB - FOT, η επιλογή του μεταφορικού μέσου γίνεται με μέριμνα και δαπάνη του αγοραστή. Ο προμηθευτής μετά την υπογραφή της σύμβασης υποχρεούται να ζητήσει από τον αγοραστή έγγραφες οδηγίες σχετικά με τη μεταφορά του υλικού. Στις άλλες περιπτώσεις η επιλογή του μεταφορικού μέσου γίνεται με μέριμνα και δαπάνη του προμηθευτή με τους εξής περιορισμούς:

α. Δεν επιτρέπεται η μεταφόρτωση σε ενδιάμεσους σταθμούς ή λιμάνια χωρίς συγκατάθεση του αγοραστή.

β. Εφόσον το μεταφορικό μέσο είναι πλοίο, τούτο υπόκειται στους όρους και συμφωνίες της CLASSIFICATION CLAUSES.

Επίσης, η φόρτωση γίνεται μέσα στα κύτη και όχι στο κατάστρωμα του πλοίου εκτός αν άλλως κρίνει ο αγοραστής. Τυχόν επασφάλιστρα λόγω ηλικίας του πλοίου, η από οποιαδήποτε άλλη αιτία, βαρύνουν τον προμηθευτή, όταν η προμήθεια γίνεται με τον όρο παράδοσης CIF.

2. Στην περίπτωση που η προμήθεια πραγματοποιείται με όρο κατά τον οποίο η ασφάλιση γίνεται με μέριμνα και δαπάνη του προμηθευτή, αυτή ανατίθεται σε ασφαλιστική εταιρεία και καλύπτει κινδύνους επιλογής του αγοραστή, ανάλογα με την φύση

του εμπορεύματος, τα περιστατικά του ταξιδιού, τη συσκευασία και λοιπούς συναφείς παράγοντες οι οποίοι ορίζονται στη σχετική σύμβαση. Εκτός από τους παραπάνω κινδύνους, καλύπτονται και κίνδυνοι όπως πολέμου, απεργιών, στάσεων, πολιτικών ταραχών, όπως αυτοί ορίζονται στις ρήτρες του ινστιτούτου των ασφαλιστών Λονδίνου που ισχύουν κάθε φορά.

3. Σε όλες τις περιπτώσεις ασφαλίσεων η έναρξη και η λήξη των ασφαλιζομένων κινδύνων μεταφοράς γίνεται σύμφωνα με την ρήτρα από αποθήκη σε αποθήκη (WAREHOUSE TO WAREHOUSE) περιλαμβανομένης και της παραμονής των εμπορευμάτων στους τελωνειακούς χώρους ή άλλες αποθήκες INTRANSIT του τόπου προορισμού των υλικών, για σαράντα πέντε (45) ημέρες από την άφιξή τους.

4. Η ασφάλιση καλύπτει την αξία CIF του εμπορεύματος πλέον 5%.»

Άρθρο 30 - Ανακοίνωση φόρτωσης

«1. Ο προμηθευτής αμέσως μετά την φόρτωση των υλικών, υποχρεούται να γνωστοποιήσει στον αγοραστή, με τηλεγράφημα ή τηλετύπημα ή τηλεομοιοτυπία, τα στοιχεία φόρτωσης στα οποία να περιλαμβάνονται τουλάχιστον:

α. Ο αριθμός της σύμβασης και της σχετικής πίστωσης της Τράπεζας της Ελλάδος, αν υπάρχει.

β. Σε περίπτωση που η μεταφορά γίνεται με πλοίο, το όνομα του πλοίου, η εθνικότητα του και η σημαία του.

γ. Ο αριθμός των κιβωτίων, τα επ' αυτών σημεία και αριθμοί, καθώς και η φορτωθείσα ποσότητα και το βάρος (μικτό - καθαρό).

δ. Η πιθανή ημερομηνία άφιξης του μεταφορικού μέσου στον τόπο προορισμού.

2. Εάν ο προμηθευτής παραλείψει ή καθυστερήσει να αποστείλει το ανωτέρω τηλεγράφημα ή τηλετύπημα ή τηλεομοιοτυπία, βαρύνεται με τυχόν έξοδα υπερημεριών και παραμονής σε τελωνειακούς χώρους ή χώρους INTRANSIT των συμβατικών υλικών, από την επομένη της άφιξης του μεταφορικού μέσου μέχρι την παραλαβή τους.»

Άρθρο 31 - Ποιοτικός έλεγχος στο εξωτερικό

«1. Όταν τα υλικά εισάγονται από το εξωτερικό πριν την φόρτωση τούτων ή κατά το στάδιο κατασκευής τους, ο αγοραστής μπορεί να αναθέσει, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί κρατικών προμηθειών, τον ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο σε διεθνές γραφείο ελέγχου. Στην περίπτωση αυτή, η οριστική παραλαβή του υλικού γίνεται στην

Ελλάδα από την αρμόδια επιτροπή παραλαβής, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τη σύμβαση και τις κείμενες διατάξεις.

2. Έναντι τους διεθνούς γραφείου ελέγχου ο προμηθευτής έχει τις εξής υποχρεώσεις:

α. Να διαθέτει τα απαιτούμενα τεχνικά μέσα και εργατοτεχνικό προσωπικό για μετακίνηση, μετατόπιση, στοιβασία, κ.λπ. του προς έλεγχο υλικού.

β. Να διαθέτει για την εξακρίβωση της ποιότητας του προς έλεγχο υλικού όσα τεχνικά μέσα έχει στην διάθεσή του.

γ. Να έχει συγκεντρωμένα τα υλικά στην ίδια πόλη ή τοποθεσία, άλλως, βαρύνεται με τα πρόσθετα έξοδα του ελέγχου.

δ. Να ενημερώνει τα αρμόδια όργανα του διεθνούς γραφείου ελέγχου, σχετικά με την πορεία εκτέλεσης της παραγγελίας.

ε. Σε περίπτωση απόρριψης των υλικών από το διεθνές γραφείο ελέγχου, ο προμηθευτής βαρύνεται με τα έξοδα που θα προκύψουν από τον απαιτούμενο έλεγχο ή ελέγχους.

3. Εάν δεν προσέλθει έγκαιρα το διεθνές γραφείο ελέγχου για τον έλεγχο του υλικού, ο προμηθευτής υποχρεούται να απευθυνθεί στην αρμόδια Υπηρεσία που εκτελεί την προμήθεια, για να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες.

4. Η αξία των δειγμάτων και αντιδειγμάτων του υλικού, όπου τούτο απαιτείται, κατά τον έλεγχο στο εξωτερικό, βαρύνει τον προμηθευτή.

5. Το διεθνές γραφείο ελέγχου υποχρεούται σε περίπτωση που διαπιστωθεί κατά τον έλεγχο ότι το υλικό δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της σύμβασης, να μην εκδώσει το πιστοποιητικό ελέγχου, αλλά να ενημερώσει αμέσως τον αγοραστή, προκειμένου να λάβει οδηγίες για τις περαιτέρω ενέργειές του.

6. Ο αγοραστής, αντί να αναθέσει τον έλεγχο σε διεθνές γραφείο ελέγχου, μπορεί να αποστείλει επιτροπή από εξειδικευμένους υπαλλήλους του δημοσίου τομέα, για τη διενέργεια του ελέγχου στο εξωτερικό. Στην περίπτωση, αυτή η επιτροπή συντάσσει και υποβάλει στον αγοραστή πρακτικό του διενεργηθέντος ελέγχου. Οι υποχρεώσεις του προμηθευτή έναντι της επιτροπής είναι ίδιες με εκείνες προς το διεθνές γραφείο ελέγχου».

Άρθρο 32 - Κυρώσεις για εκπρόθεσμη φόρτωση – παράδοση

«1. Σε περίπτωση που το υλικό φορτωθεί - παραδοθεί ή αντικατασταθεί μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου, όπως διαμορφώθηκε με τυχόν μετάθεση και μέχρι λήξης του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 26 του παρόντος,

επιβάλλεται, εκτός των τυχόν προβλεπομένων, κατά περίπτωση, κυρώσεων και πρόστιμο που υπολογίζεται ως εξής:

α. Για καθυστέρηση που περιορίζεται σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το 1/4 του μέγιστου προβλεπόμενου από το άρθρο 26 του παρόντος χρόνου παράτασης, ποσοστό 1% επί της συμβατικής αξίας της ποσότητας που παραδόθηκε εκπρόθεσμα.

β. Για καθυστέρηση που περιορίζεται σε χρονικό διάστημα από 1/4 μέχρι το 1/2 του μέγιστου προβλεπόμενου από το άρθρο 26 του παρόντος χρόνου παράτασης, ποσοστό 3% επί της συμβατικής αξίας της ποσότητας που παραδόθηκε εκπρόθεσμα.

Εάν κατά τον υπολογισμό του χρόνου παράτασης, των περιπτώσεων α και β προκύπτει κλάσμα ημέρας, θεωρείται ολόκληρη μέρα.

γ. Για καθυστέρηση που υπερβαίνει το παραπάνω 1/2 ποσοστό 5% επί της συμβατικής αξίας της ποσότητας που παραδόθηκε εκπρόθεσμα.

2. Τα παραπάνω, κατά περίπτωση, ποσοστά προστίμων υπολογίζονται επί της συμβατικής αξίας των εκπρόθεσμα παραδοθέντων υλικών, χωρίς τον ΦΠΑ. Εάν τα υλικά που παραδόθηκαν εκπρόθεσμα επηρεάζουν τη χρησιμοποίηση των υλικών που παραδόθηκαν εμπρόθεσμα, το πρόστιμο υπολογίζεται επί της συμβατικής αξίας της συνολικής ποσότητας αυτών.

3. Εφόσον με την απόφαση κήρυξης προμηθευτή εκπτώτου, παρέχεται σε αυτόν η δυνατότητα να παραδώσει τα υλικά μέχρι την προηγούμενη της ημερομηνίας διενέργειας του εις βάρος του προκηρυσσόμενου διαγωνισμού, επιβάλλεται συνολικά πρόστιμο για εκπρόθεσμη παράδοση ίσο με ποσοστό 10% επί της συμβατικής τιμής, ανεξάρτητα από την ημερομηνία παράδοσης μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα. Στην περίπτωση αυτή, ισχύουν και τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο. Εάν ο έκπτωτος παραδώσει τα υλικά, ο εις βάρος του διαγωνισμός ή τα αποτελέσματα αυτού ματαιώνονται, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από την οριστική παραλαβή των υλικών.

4. Κατά τον υπολογισμό του χρονικού διαστήματος της καθυστέρησης για φόρτωση - παράδοση ή αντικατάσταση των υλικών, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος που παρήλθε πέραν του εύλογου, κατά τα διάφορα στάδια των διαδικασιών, για το οποίο δεν ευθύνεται ο προμηθευτής και μετατίθεται, αντίστοιχα, ο χρόνος φόρτωσης - παράδοσης.

5. Εφόσον ο προμηθευτής έχει λάβει προκαταβολή, εκτός από το προβλεπόμενο κατά τα ανωτέρω πρόστιμο, καταλογίζεται σε βάρος του και τόκος επί του ποσού της

προκαταβολής, που υπολογίζεται από την επόμενη της λήξης του συμβατικού ή μετατεθέντος χρόνου παράδοσης, μέχρι την προσκόμιση του συμβατικού υλικού, με το ισχύον κάθε φορά ανώτατο όριο του ποσοστού του τόκου υπερημερίας.

6. Η είσπραξη του προστίμου και των τόκων επί της προκαταβολής, γίνεται με παρακράτηση από το λαβείν του προμηθευτή ή, σε περίπτωση ανεπάρκειας ή έλλειψης αυτού, με ισόποση κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης και προκαταβολής αντίστοιχα, εφόσον ο προμηθευτής δεν καταθέσει το απαιτούμενο ποσό.

7. Σε περίπτωση ένωσης προμηθευτών, το πρόστιμο και οι τόκοι επιβάλλονται αναλογικά σε όλα τα μέλη της ένωσης.»

Άρθρο 33 - Απόρριψη συμβατικών υλικών – αντικατάσταση

«1. Σε περίπτωση οριστικής απόρριψης ολόκληρης ή μέρους της συμβατικής ποσότητας των υλικών, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, μπορεί να εγκρίνεται αντικατάστασή της με άλλη, που να είναι σύμφωνη με τους όρους της σύμβασης, μέσα σε τακτή προθεσμία που ορίζεται από την απόφαση αυτή. Σε περίπτωση που η αντικατάσταση γίνεται μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου, η προθεσμία που ορίζεται για την αντικατάσταση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 1/4 του συνολικού συμβατικού χρόνου ή του 1/2 αυτού, όταν ο συμβατικός χρόνος δεν είναι μεγαλύτερος των 30 ημερών, ο δε προμηθευτής θεωρείται ως εκπρόθεσμος και υπόκειται σε κυρώσεις λόγω εκπρόθεσμης παράδοσης. Εάν ο προμηθευτής δεν αντικαταστήσει τα υλικά που απορρίφθηκαν μέσα στην προθεσμία που του τάχθηκε και εφόσον έχει λήξει ο συμβατικός χρόνος, κηρύσσεται έκπτωτος και υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται προθεσμία 20 ημερών από την κοινοποίησή της για την παραλαβή των απορριφθέντων υλικών. Εάν η παραλαβή γίνει μετά την παρέλευση των 5 πρώτων ημερών, επιβάλλεται πρόστιμο στον προμηθευτή 10% επί της αντίστοιχης συμβατικής αξίας. Σε περίπτωση τμηματικών παραδόσεων, τα απορριφθέντα υλικά δεν επιστρέφονται πριν την ολοκλήρωση παράδοσης των υλικών και των υπολοίπων τμηματικών παραδόσεων.

Επίσης, σε περίπτωση που ο προμηθευτής κηρύχθηκε έκπτωτος και του χορηγήθηκε δικαίωμα αντικατάστασης, τα απορριφθέντα υλικά δεν επιστρέφονται πριν την παραλαβή των νέων υλικών ή τη λήξη της προθεσμίας για την παράδοσή τους. Το παραπάνω πρόστιμο του 10% επιβάλλεται και στην περίπτωση αυτή. Μετά την παρέλευση του εικοσαημέρου και εφόσον δεν παραληφθούν τα υλικά, πέραν του

προστίμου, τα υλικά εκποιούνται ή καταστρέφονται κατά την κρίση του φορέα σύμφωνα με τα ισχύοντα.

2. Η επιστροφή των υλικών, που απορρίφθηκαν γίνεται μετά την προσκόμιση ίσης ποσότητας με την απορριφθείσα και αφού αυτή παραληφθεί οριστικά. Στην περίπτωση αυτή ο προμηθευτής υποχρεούται να παραλάβει την ποσότητα που απορρίφθηκε και αντικαταστάθηκε μέσα σε 20 ημέρες από την ημερομηνία της οριστικής παραλαβής της νέας ποσότητας. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί ύστερα από αίτημα του προμηθευτή, που θα υποβληθεί απαραίτητα πέντε (5) ημέρες τουλάχιστον πριν από την εκπνοή της, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για την διοίκηση του φορέα οργάνου με την οποία και επιβάλλεται πρόστιμο σε ποσοστό 2,5% επί της συμβατικής αξίας της συγκεκριμένης ποσότητας. Εάν παρέλθει η προθεσμία αυτή και η παράταση που τυχόν χορηγηθεί και ο προμηθευτής δεν παρέλαβε την απορριφθείσα ποσότητα, ο φορέας μπορεί να προβεί στην καταστροφή ή εκποίηση της ποσότητας αυτής, κατά τα ισχύοντα.

3. Με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, μπορεί να εγκριθεί η επιστροφή στον προμηθευτή των υλικών που απορρίφθηκαν πριν από την αντικατάστασή τους, με την προϋπόθεση ο προμηθευτής να καταθέσει χρηματική εγγύηση που να καλύπτει την τυχόν καταβληθείσα αξία της ποσότητας που απορρίφθηκε.»

Άρθρο 34 - Κήρυξη προμηθευτή εκπτώτου

«1. Ο προμηθευτής που δεν προσέρχεται μέσα στην προθεσμία που του ορίστηκε για να υπογράψει την σχετική σύμβαση, κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος από την κατακύρωση ή ανάθεση που έγινε στο όνομά του και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου.

2. Με την ίδια διαδικασία, ο προμηθευτής κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος από τη σύμβαση και από κάθε δικαίωμά του που απορρέει απ' αυτή, εφόσον δεν φόρτωσε, παρέδωσε ή αντικατέστησε τα συμβατικά υλικά ή δεν επισκεύασε ή συντήρησε αυτά μέσα στον συμβατικό χρόνο ή στον χρόνο παράτασης που του δόθηκε, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 26 του παρόντος.

3. Ο προμηθευτής δεν κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση ή ανάθεση ή την σύμβαση όταν:

α. Η σύμβαση δεν υπογράφηκε ή το υλικό δεν φορτώθηκε ή παραδόθηκε ή αντικαταστάθηκε με ευθύνη του Δημοσίου.

β. Συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

4. Με την απόφαση κήρυξης προμηθευτή εκπτώτου από τη σύμβαση μπορεί να του παρασχεθεί η δυνατότητα παράδοσης του υλικού μέχρι την προηγούμενη της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού που γίνεται σε βάρος του, πέραν της οποίας ουδεμία παράδοση ή αντικατάσταση απορριφθέντος υλικού γίνεται δεκτή.

5. Στον προμηθευτή που κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση, ανάθεση ή σύμβαση, επιβάλλονται, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, το οποίο υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο προς παροχή εξηγήσεων αθροιστικά ή διαζευκτικά, οι παρακάτω κυρώσεις:

α. Κατάπτωση ολική ή μερική της εγγύησης συμμετοχής ή καλής εκτέλεσης της σύμβασης, κατά περίπτωση.

β. Προμήθεια του υλικού σε βάρος του εκπτώτου προμηθευτή είτε από τους υπόλοιπους προμηθευτές που είχαν λάβει μέρος στον διαγωνισμό ή είχαν κληθεί για διαπραγμάτευση, είτε με διενέργεια διαγωνισμού, είτε με διαπραγμάτευση, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 22 του παρόντος. Κάθε άμεση ή έμμεση προκαλούμενη ζημία του δημοσίου ή τυχόν διαφέρον που θα προκύψει, καταλογίζεται σε βάρος του εκπτώτου προμηθευτή. Ο καταλογισμός αυτός γίνεται ακόμη και στην περίπτωση που δεν πραγματοποιείται νέα προμήθεια του υλικού, κατά τα παραπάνω οριζόμενα. Στην περίπτωση αυτή, ο υπολογισμός του καταλογιζόμενου ποσού γίνεται με βάση κάθε στοιχείο, κατά την κρίση του αρμοδίου οργάνου και με βάση τις αρχές της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών.

γ. Προσωρινός ή οριστικός αποκλεισμός του προμηθευτή από το σύνολο των προμηθειών των φορέων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2286/1995.

Ο αποκλεισμός, σε οποιαδήποτε περίπτωση, επιβάλλεται μόνο με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Πολιτικής Προγραμματισμού Προμηθειών, η οποία υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο για παροχή εξηγήσεων και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό.

δ. Καταλογισμός στον προμηθευτή ποσού ίσου με το 10% της αξίας των υλικών, για τα οποία κηρύχθηκε έκπτωτος, όταν του δόθηκε το δικαίωμα να παραδώσει τα υλικά μέχρι την προηγούμενη της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού, ανεξάρτητα εάν τελικά

έκανε ή όχι χρήση του δικαιώματος αυτού. Στην περίπτωση αυτή, έχουν εφαρμογή και τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος.

ε. Είσπραξη εντόκως της τυχόν προκαταβολής που χορηγήθηκε στον έκπτωτο από τη σύμβαση προμηθευτή, είτε από ποσόν που τυχόν δικαιούται να λάβει, είτε με κατάθεση του ποσού από τον ίδιο, είτε με κατάπτωση της εγγύησης προκαταβολής. Ο υπολογισμός των τόκων γίνεται από την ημερομηνία λήψης της προκαταβολής

από τον προμηθευτή μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης κήρυξης του ως εκπτώτου, με το ισχύον κάθε φορά ανώτατο όριο επιτοκίου για τόκο από δικαιοπραξία, από την ημερομηνία δε αυτή και μέχρι της επιστροφής της, με το ισχύον κάθε φορά επιτόκιο για τόκο υπερημερίας.

6. Σε περίπτωση που η προμήθεια υλικού σε βάρος εκπτώτου προμηθευτή γίνεται με τροποποίηση όρων ή τεχνικών προδιαγραφών της κατακύρωσης, της ανάθεσης ή της σύμβασης, από τις οποίες κηρύχθηκε έκπτωτος, κατά περίπτωση, κατά τον υπολογισμό του διαφέροντος σε βάρος του, λαμβάνεται υπόψη η διαφορά που τυχόν προκύπτει από την τροποποίηση των σχετικών όρων ή τεχνικών προδιαγραφών, η οποία συμψηφίζεται με το προς καταλογισμό ποσό.»

Άρθρο 35 - Τρόπος πληρωμής - απαιτούμενα δικαιολογητικά για πληρωμή προμηθευτή στο εσωτερικό και εξωτερικό

«1. Η πληρωμή της αξίας των υλικών στον προμηθευτή μπορεί να γίνει με ένα από τους παρακάτω τρόπους:

α. Με την εξόφληση του 100% της συμβατικής αξίας μετά την οριστική παραλαβή των υλικών.

β. Με την χορήγηση έντοκης προκαταβολής μέχρι ποσοστού 50% της συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ έναντι ισόποσης εγγύησης και την καταβολή του υπολοίπου είτε μετά την οριστική παραλαβή των υλικών, είτε με πληρωμή ποσοστού 20% της συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ με το πρωτόκολλο παραλαβής κατόπιν του μακροσκοπικού ελέγχου και την εξόφληση της υπόλοιπης συμβατικής αξίας με τον συνολικό ΦΠΑ μετά την οριστική παραλαβή των υλικών.

γ. Με προθεσμιακό διακανονισμό για το 100% της συμβατικής αξίας ή για μέρος αυτής.

2. Στη διακήρυξη απαραίτητα καθορίζεται ο επιθυμητός τρόπος πληρωμής και οι σχετικές λεπτομέρειες.

3. Οι παραπάνω τρόποι πληρωμής εφαρμόζονται και στις τμηματικές παραδόσεις εφόσον προβλέπονται από την σύμβαση.

4. Ειδικά για προμήθειες εσωτερικού τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι τα εξής:

α) Πρωτόκολλο οριστικής ποσοτικής και ποιοτικής παραλαβής ή σε περίπτωση αυτοδίκαιης παραλαβής, θεωρημένο αποδεικτικό προσκόμισης του υλικού στην αποθήκη, σύμφωνα με το άρθρο 28 του παρόντος.

β) Αποδεικτικό εισαγωγής του υλικού στην αποθήκη του φορέα.

γ) Τιμολόγιο του προμηθευτή εις τριπλούν που να αναφέρει την ένδειξη «Εξοφλήθηκε».

δ) Εξοφλητική απόδειξη του προμηθευτή, εάν το τιμολόγιο δεν φέρει την ένδειξη «Εξοφλήθηκε».

ε) Κάθε άλλο δικαιολογητικό που τυχόν ήθελε ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή, εφόσον έχει προβλεφθεί στη διακήρυξη ή στο σχέδιο σύμβασης που έχει επισυναφθεί στη διακήρυξη.

5. Ειδικά για προμήθειες εξωτερικού:

I. Η πληρωμή της αξίας των υλικών στον προμηθευτή γίνεται μέσω της Τράπεζας της Ελλάδος, είτε με άνοιγμα ενέγγυας ανέκκλητης πίστωσης, είτε με έμβασμα. Στην περίπτωση που η πληρωμή γίνεται με άνοιγμα πίστωσης δεν χορηγείται προκαταβολή. Όταν η πληρωμή γίνεται με έμβασμα μπορεί να χορηγείται
προκαταβολή.

II. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι τα εξής: α) Σε περίπτωση προμήθειας με παράδοση FOB ή FOT:

(1) Πλήρης σειρά φορτωτικών πραγματικής φόρτωσης στο όνομα του αρμοδίου Υπουργείου ή φορέα ή σε διαταγή αυτού, που να αναφέρουν ότι ο ναύλος πληρώνεται στον τόπο προορισμού.

(2) Πιστοποιητικό καταγωγής των υλικών εις τριπλούν.

(3) Τιμολόγιο του προμηθευτή εις εξαπλούν, που θα φέρει την ένδειξη ότι έχει εξοφληθεί.

(4) Εξοφλητική απόδειξη του προμηθευτή, στην περίπτωση που το τιμολόγιο δεν φέρει ένδειξη ότι εξοφλήθηκε.

(5) Ζυγολόγιο ή μετρολόγιο, εις εξαπλούν.

(6) Πιστοποιητικό ποιοτικού και ποσοτικού ελέγχου, εάν ανατεθεί τέτοιος έλεγχος σε διεθνές γραφείο ελέγχου ή πρακτικό, εάν ανατεθεί ο έλεγχος αυτός σε επιτροπή.

(7) Πρωτόκολλο οριστικής ποσοτικής και ποιοτικής παραλαβής στην Ελλάδα και αποδεικτικό εισαγωγής του υλικού στην αποθήκη του φορέα, εφόσον από τη σύμβαση

προβλέπεται η πληρωμή να γίνεται μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του υλικού στην Ελλάδα.

(8) Αντίγραφο τηλεγραφήματος ή τηλετυπήματος ή τηλεομοιοτυπίας του προμηθευτή, με το οποίο να γνωρίζει στην Υπηρεσία τα στοιχεία της φόρτωσης.

β) Στην περίπτωση προμήθειας με τον όρο παράδοσης CIF. Όλα τα παραπάνω δικαιολογητικά, με την διαφορά ότι η φορτωτική θα αναφέρει ότι ο ναύλος έχει πληρωθεί.

γ) Στην περίπτωση προμήθειας με τον όρο CIF:

(1) Όλα τα παραπάνω δικαιολογητικά για την περίπτωση CIF.

(2) Ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή πιστοποιητικό ασφάλισης ασφαλιστικής Εταιρείας που να καλύπτει τους κινδύνους που προβλέπονται στο άρθρο 29 του παρόντος.

(3) Απόδειξη πληρωμής των ασφαλίστρων.

δ) Στην περίπτωση προμήθειας με τον όρο παράδοσης «Ελεύθερον».

(1) Πρωτόκολλο οριστικής ποσοτικής και ποιοτικής παραλαβής στην Ελλάδα ή, στην περίπτωση αυτοδίκαιης παραλαβής, θεωρημένο αποδεικτικό προσκόμισης του υλικού στην αποθήκη, σύμφωνα με το άρθρο 28 του παρόντος.

(2) Τιμολόγιο του προμηθευτή εις τριπλούν που να φέρει την ένδειξη «Εξοφλήθηκε».

(3) Εξοφλητική απόδειξη του προμηθευτή, εάν το τιμολόγιο δεν φέρει την ένδειξη «Εξοφλήθηκε».

(4) Πιστοποιητικό ποιοτικού και ποσοτικού ελέγχου, εάν ανατεθεί τέτοιος έλεγχος σε διεθνείς γραφείο ελέγχου ή πρακτικό, εάν ανατεθεί ο έλεγχος αυτός σε επιτροπή.

6. Πέραν των ανωτέρω δικαιολογητικών οι αρμόδιες Υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή, μπορούν να ζητήσουν και οποιοδήποτε άλλο, εφόσον έχει προβλεφθεί στη διακήρυξη ή στο σχέδιο σύμβασης που έχει επισυναφθεί στη διακήρυξη.

7. Η επιτροπή παραλαβής των υπό προμήθεια ειδών υποχρεούται να υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία της

αναθέτουσας αρχής το οριστικό πρωτόκολλο παραλαβής εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) εργασίμων ημερών από τη σύνταξή του.

Με την προϋπόθεση ότι έχουν υποβληθεί από τον προμηθευτή τα σχετικά τιμολόγια, η αρμόδια Υπηρεσία, υποχρεούται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαοκτώ (18) εργασίμων ημερών από την παραλαβή του οριστικού πρωτοκόλλου παραλαβής να διαβιβάσει όλα τα δικαιολογητικά τα σχετιζόμενα με την πληρωμή στην αρμόδια Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (Υπηρεσία Εντελλομένων Εξόδων).

Η Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου υποχρεούται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαοκτώ (18) εργασίμων ημερών από της υποβολής των ανωτέρω δικαιολογητικών, να ελέγξει και να τα διαβιβάσει στον Πάρεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου για έλεγχο.
Η αρμόδια για τη συγκεκριμένη πληρωμή Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών οφείλει να εκδώσει και να αποστείλει στην Δ.Ο.Υ. του προμηθευτή Χρηματικό Ένταλμα Πληρωμής (ΧΕΠ) εντός αποκλειστικής προθεσμίας εννέα (9) εργασίμων ημερών, από την ημερομηνία επιστροφής των δικαιολογητικών πληρωμής από το Ελεγκτικό Συνέδριο με σχετική έγκριση πληρωμής.,
Στις ανωτέρω προθεσμίες δεν συμπεριλαμβάνεται το χρονικό διάστημα τυχόν δικαστικών διενέξεων. Δεν συμπεριλαμβάνεται, επίσης, καθυστέρηση στην υποβολή των δικαιολογητικών πληρωμής από την αρμόδια υπηρεσία προμηθειών της αναθέτουσας αρχής προς την Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία οφείλεται σε έλλειψη σχετικών πιστώσεων.»

Σημαντικό στοιχείο του άρθρου αυτού είναι η αναφορά στις παρ. 4 περ. ε και παρ. 6 ότι κάθε δικαιολογητικό που ζητείήται προκειμένου να γίνει η σχετική πληρωμή του συμβατικού τιμήματος (εκτός βεβαίως των περιοριστικά αναφερομένων στο άρθρο αυτό δικαιολογητικών) θα πρέπει να έχει προβλεφθεί από τη διακήρυξη ή το επισυναπτόμενο σ' αυτή σχέδιο σύμβασης.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι επίσης η αναφορά σε ρητές προθεσμίες που θα πρέπει να τηρηθούν όσον αφορά την υποβολή του οριστικού πρωτοκόλλου παραλαβής, τη διαβίβαση όλων των σχετιζόμενων με την πληρωμή δικαιολογητικών, ελέγχου και διαβίβασής αυτών στον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της έκδοσης και αποστολής του Χρηματικού Εντάλματος Πληρωμής.

Άρθρο 36 - Δείγματα - Δειγματοληψία - Εργαστηριακές εξετάσεις
«1. Τα δείγματα που χρησιμοποιούνται κατά την διενέργεια των προμηθειών υπάγονται στις παρακάτω κατηγορίες:
α. Δείγματα φορέων.
Στην κατηγορία αυτή υπάγονται τα δείγματα που αποστέλλουν οι φορείς για τους οποίους προορίζονται τα προς προμήθεια υλικά, βάσει και των οποίων θα πραγματοποιηθεί η προμήθεια.

β. Δείγματα προμηθευτών.

Στην περίπτωση αυτή υπάγονται τα δείγματα που καταθέτουν οι προμηθευτές, όταν απαιτείται, κατά την διενέργεια του διαγωνισμού.

γ. Δείγματα από τα προς παραλαβή συμβατικά υλικά.

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται τα δείγματα που λαμβάνονται από τις επιτροπές παραλαβής προς δειγματισμό των υλικών που παραδίδουν οι προμηθευτές σε εκτέλεση συμβάσεων.

2. Κάθε δείγμα, ανάλογα με τη φύση του προς προμήθεια υλικού, πρέπει να είναι σε ποσότητα ή μέγεθος απόλυτα επαρκές για την σχετική μηχανική, χημική ή μακροσκοπική εξέταση, ή πρακτική δοκιμασία.

Η ποσότητα ή το μέγεθος των δειγμάτων μπορεί να ορίζονται :

α. Από την Υπηρεσία που διενεργεί την προμήθεια, προκειμένου για δείγματα των φορέων (κατηγορία α).

β. Με τη διακήρυξη ή πρόσκληση, προκειμένου για δείγματα προμηθευτών (κατηγορία β).

γ. Από την σύμβαση, προκειμένου για δείγματα των προς παραλαβή συμβατικών υλικών (κατηγορία γ).

Εφόσον στη σχετική σύμβαση δεν αναφέρεται η ποσότητα και το μέγεθος των δειγμάτων, ισχύουν οι διατάξεις για τις δειγματοληψίες του Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.).

3. Τα δείγματα όλων των κατηγοριών κατατίθενται στην αρμόδια Υπηρεσία εις διπλούν (δείγμα - αντίδειγ-μα) με εξαίρεση:

α. Τα δείγματα των φορέων, εφόσον η Υπηρεσία έχει ορίσει διαφορετικά.

β. Τα δείγματα τα οποία, λόγω της φύσης τους ή της αξίας τους, δεν μπορούν να αποσταλούν ή να υποβληθούν εις διπλούν.

γ. Τα δείγματα που λαμβάνουν επιτροπές παραλαβής κατά την διαδικασία ελέγχου των προς παραλαβή συμβατικών υλικών, τα οποία λαμβάνονται μεν εις διπλούν, πλην όμως, το ένα απ' αυτά αποστέλλεται απευθείας από την επιτροπή για εργαστηριακή εξέταση ή χρησιμοποιείται για πρακτική δοκιμασία.

4. Εφόσον από την διακήρυξη ή την πρόσκληση δεν προβλέπεται κατάθεση δειγμάτων, τυχόν προσκομιζόμενα από τους προμηθευτές δείγματα δεν γίνονται δεκτά. Εφόσον από την διακήρυξη ή την πρόσκληση προβλέπεται η κατάθεση δειγμάτων, η μη προσήκουσα κατάθεσή τους αποτελεί λόγο αποκλεισμού του προμηθευτή από την διαγωνιστική διαδικασία.

5. Δείγματα που δεν είναι κατά τρόπον εμφανή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την διακήρυξη ή την πρόσκληση δεν γίνονται δεκτά.

6. Εφόσον τα δείγματα ανήκουν σε ευπαθή, ή επικίνδυνα υλικά ο προμηθευτής υποχρεούται να αναφέρει τούτο εγγράφως επί του δείγματος στην ελληνική γλώσσα, καθορίζοντας, συγχρόνως, τον τρόπο φύλαξης και συντήρησής τους. Για δείγματα φορέων, καθώς και δείγματα από τα προς παραλαβή συμβατικά υλικά που ανήκουν στην κατηγορία αυτή, την παραπάνω υποχρέωση έχει ο φορέας και ο πρόεδρος της επιτροπής, αντίστοιχα.

7. Εφόσον η προμήθεια του υλικού γίνεται με βάση δείγματα του φορέα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να λαμβάνουν γνώση του δείγματος αυτού κατά το διάστημα της προθεσμίας που ορίζεται από την διακήρυξη ή την πρόσκληση είτε με απλή μακροσκοπική εξέταση αυτού από τους ενδιαφερομένους, είτε με λήψη αντιγράφου ή απεικόνισης αυτού, με δική τους μέριμνα και ευθύνη.

8. Κατά την αξιολόγηση των προσφορών από το αρμόδιο όργανο, τίθενται υπόψη του και τα σχετικά δείγματα. Εφόσον για την διενέργεια του ελέγχου από το αρμόδιο όργανο είναι απαραίτητη η αποσφράγιση του δείγματος, αυτή γίνεται ενώπιον υπαλλήλου της Υπηρεσίας τήρησης των δειγμάτων, μετά δε τον έλεγχο, γίνεται επανασφράγιση του δείγματος. Επίσης, ενώπιον του υπαλλήλου της Υπηρεσίας δειγμάτων γίνεται, όταν απαιτείται, λήψη μέρους του δείγματος.

9. Η επισημοποίηση των δειγμάτων και αντιδειγμάτων γίνεται από το αρμόδιο για την τεχνική αξιολόγηση των προσφορών όργανο ως εξής :

- Των δειγμάτων που αποστέλλονται από τους φορείς για τους οποίους προορίζονται τα υλικά κατά το στάδιο

έγκρισης των τεχνικών προδιαγραφών. Σε περίπτωση που κατά την διαδικασία έγκρισης τροποποιηθούν οι τεχνικές προδιαγραφές, το επισημοποιούμενο δείγμα του φορέα δεν θα ισχύει κατά το μέρος στο οποίο τυχόν αναφέρονται οι τροποποιήσεις.

- Των δειγμάτων που καταθέτουν οι προμηθευτές κατά τη διενέργεια των διαγωνισμών, μετά την κατακύρωση της προμήθειας.

- Τα επισημοποιηθέντα δείγματα παραλαμβάνονται από την επιτροπή παραλαβής για να χρησιμοποιηθούν κατά το στάδιο των ελέγχων και επιστρέφονται μετά το πέρας της παραλαβής των υλικών, εφόσον, λόγω της φύσης τους, δεν καταστρέφονται κατά την διαδικασία των ελέγχων.

10. Στον συμβασιούχο προμηθευτή παραδίδεται, ύστερα από αίτημά του, το επίσημο δείγμα του φορέα ή μέρος αυτού ανάλογα με τη φύση του υλικού, για να του χρησιμεύσει

κατά την κατασκευή του υλικού. Ο προμηθευτής υποχρεούται να το επιστρέψει το αργότερο με την παράδοση του υλικού.

11. Η επιστροφή των δειγμάτων γίνεται ως εξής:

α. Των φορέων, μέσα σε τριάντα ημέρες από την επιστροφή τους από την επιτροπή παραλαβής και αφού έχει συντελεστεί η οριστική παραλαβή του συμβατικού υλικού, με μέριμνα και ευθύνη του φορέα.

β. Των προμηθευτών στους οποίους δεν κατακυρώθηκε ή δεν ανατέθηκε η προμήθεια, εάν δεν καταστράφηκαν, μερικώς ή ολικώς, κατά τη διαδικασία των ελέγχων, μέσα σε 15 ημέρες από την ημερομηνία της ανακοίνωσης της σχετικής κατακύρωσης ή ανάθεσης, με μέριμνα και ευθύνη τούτων.

γ. Των προμηθευτών στους οποίους έγινε η κατακύρωση ή ανάθεση, εάν δεν καταστράφηκαν, μερικώς ή ολικώς, κατά την διαδικασία των ελέγχων, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την επιστροφή τους από την επιτροπή παραλαβής και εφόσον έχει συντελεσθεί η οριστική παραλαβή, με μέριμνα και ευθύνη τούτων.

δ. Τα δείγματα που δεν χρησιμοποιήθηκαν για κατ' έφεση εξέταση, επιστρέφονται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την οριστική παραλαβή των συμβατικών υλικών με μέριμνα και ευθύνη του προμηθευτή.

12. Τα δείγματα που δεν θα παραληφθούν σύμφωνα με τα παραπάνω, εκποιούνται από την Υπηρεσία παραλαβής και φύλαξής τους, εφόσον έχουν εμπορική αξία, υπέρ του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.), άλλως, καταστρέφονται από οριζόμενη προς τούτο επιτροπή.

13. Η αξία των δειγμάτων και αντιδειγμάτων που λαμβάνονται από τις επιτροπές παραλαβής, βαρύνει τους προμηθευτές και δεν καταβάλλεται.

14. Εφόσον από τη σύμβαση προβλέπονται και εργαστηριακοί έλεγχοι, αυτοί διενεργούνται από εργαστήρια του φορέα, εάν διαθέτει, άλλως από το Γ.Χ.Κ. ή από οποιοδήποτε άλλο εργαστήριο που ανήκει στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, ανάλογα με τη φύση του προς προμήθεια υλικού και με την μορφή του ελέγχου.

15. Σε περίπτωση που ο προμηθευτής διαφωνεί με το αποτέλεσμα των εργαστηριακών εξετάσεων, μπορεί να ζητήσει εγγράφως εξέταση κατ' έφεση των οικείων αντιδειγμάτων. Η κατ' έφεση εξέταση γίνεται ύστερα από έγγραφο της Υπηρεσίας, από το Γ.Χ.Κ. Σε περίπτωση που, λόγω της φύσεως του υλικού ή της μορφής του ελέγχου, το Γ.Χ.Κ. δεν μπορεί να ανταποκριθεί στον έλεγχο, η κατ' έφεση εξέταση γίνεται από οποιοδήποτε άλλο εργαστήριο του δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις

εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, εκτός από το εργαστήριο που διενέργησε την αρχική εξέταση.

Στην περίπτωση που δεν υπάρχει άλλο κατάλληλο εργαστήριο από αυτό που διενήργησε τον αρχικό έλεγχο, η κατ' έφεση εξέταση γίνεται σε αυτό, αλλά με εξεταστή του Γ.Χ.Κ. ή άλλου φορέα. Ο προμηθευτής υποχρεούται να καταθέσει το προβλεπόμενο για την περίπτωση παράβολο. Το αίτημα του προμηθευτή για την κατ' έφεση εξέταση πρέπει να υποβάλλεται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την γνωστοποίηση σε αυτόν των αποτελεσμάτων της αρχικής εξέτασης. Κατ' έφεση εξέταση μπορεί να γίνει και αυτεπάγγελτα με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την λήψη του πρωτοκόλλου της επιτροπής παραλαβής. Κατά την κατ' έφεση εξέταση παρίσταται εκπρόσωπος του φορέα, υποχρεωτικά δε καλείται να παραστεί, εφόσον το επιθυμεί ο προμηθευτής. Εάν κατά τη διενέργεια της κατ' έφεση εξέτασης υπάρχει διαφωνία από τον εκπρόσωπο του φορέα ή τον προμηθευτή σε τεχνικό θέμα (όπως εφαρμοζόμενη μέθοδος εξέτασης χρήση οργάνων), αυτή διατυπώνεται με σαφήνεια σε σχετικό πρωτόκολλο, η δε υπόθεση παραπέμπεται στο Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο για γνωμάτευση.

Το αποτέλεσμα της κατ' έφεση εξέτασης είναι υποχρεωτικό και τελεσίδικο και για τα δύο μέρη.»

Άρθρο 37 - Ανωτέρα βία

«Ο προμηθευτής που επικαλείται ανωτέρα βία υποχρεούται, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τότε που συνέβησαν τα περιστατικά που συνιστούν την ανωτέρα βία, να αναφέρει εγγράφως αυτά και να προσκομίσει στην Υπηρεσία τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία.»

Άρθρο 38 - Συγκρότηση συλλογικών οργάνων

«1. Η διενέργεια των διαγωνισμών και των διαδικασιών διαπραγμάτευσης για τις προμήθειες των φορέων του δημόσιου τομέα, εκτός αυτών που διενεργούνται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, ως και την οριστική παραλαβή των υλικών, γίνεται από επιτροπές.

2. Οι επιτροπές συγκροτούνται με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου για χρονικό διάστημα ενός έτους και είναι οι εξής:

α) Επιτροπή αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των διαγωνισμών και των διαδικασιών διαπραγμάτευσης αποτελούμενη από τρία ή πέντε μέλη.

β) Επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων του άρθρου 15 του παρόντος και προσφυγών του άρθρου 3 παρ. 2 του ν. 2522/1997, αποτελούμενη από τρία ή πέντε μέλη, τα οποία είναι διάφορα από τα μέλη της υπό στοιχείο (α) επιτροπής του παρόντος.

γ) Τριμελής επιτροπή παραλαβής.

3. Οι επιτροπές συγκροτούνται από υπαλλήλους που υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στον φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό ή σε άλλο φορέα του δημοσίου τομέα και λειτουργούν σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά γενικές διατάξεις περί συλλογικών οργάνων.

Όταν η προμήθεια διενεργείται από Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), στις επιτροπές των περιπτώσεων υπό στοιχεία (α) και (β) της παρ. 2 του παρόντος μπορεί να μετέχει ένα μέλος - εκπρόσωπος της αρμόδιας εποπτεύουσας δημόσιας αρχής και ένα μέλος -εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος (Κ.Ε.Ε.Ε.).

Οι επιτροπές αξιολόγησης γνωμοδοτούν πέραν των θεμάτων αξιολόγησης προσφορών και για κάθε θέμα που προκύπτει κατά την διενέργεια των διαγωνισμών ή τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, ως και κατά την εκτέλεση των συμβάσεων.

4. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για την διοίκηση του φορέα οργάνου συγκροτούνται, σε εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 3 του ν. 2286/1995, κατά περίπτωση και έκτακτες επιτροπές ή ομάδες εργασίας για την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων κρατικών προμηθειών.

Με την απόφαση αυτή καθορίζονται η αρμοδιότητα και το έργο της επιτροπής ή ομάδας εργασίας, η συγκρότηση, η σύνθεση, η διάρκεια και ο τρόπος λειτουργίας της.

5. Η δαπάνη για τυχόν αποζημίωση των μελών που βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό, καθορίζεται με κοινή απόφαση του αρμοδίου κατά περίπτωση Υπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

6. Όταν πρόκειται για πρόχειρο διαγωνισμό, οι επιτροπές είναι τριμελείς και συγκροτούνται από υπαλλήλους που υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση στον φορέα που εκτελεί την προμήθεια».

Σημειώνουμε εδώ ότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου αυτού για τις περιπτώσεις των συλλογικών οργάνων που πρέπει να συγκροτούν οι αναθέτουσες αρχές για:

α) την αξιολόγηση των προσφορών / των αποτελεσμάτων των διαγωνισμών / των διαδικασιών διαπραγμάτευσης,
β) την αξιολόγηση ενστάσεων και προσφυγών
είναι στην ευχέρεια των αρχών αυτών να κρίνουν αν θα ορίσουν είναι πενταμελή ή τριμελή πέντε ή τρία μέλη, συνεκτιμώντας τις διάφορεςανάλογα με τις παραμέτρους του κάθε διαγωνισμού., όπως, ενδεχομένως,

Ιδιαίτερης σημασίας όμως είναι και η παρ. 4. που δίνει τη δυνατότητα για τη σύσταση εκτάκτων *επιτροπών ή ομάδων εργασίας για την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων κρατικών προμηθειών. Οι φορείς θα πρέπει να κάνουν χρήση αυτής της δυνατότητας όπου αυτό χρειάζεται όπως π.χ. στις περιπτώσεις που πρόκειται για προμήθεια εξειδικευμένου υλικού για το οποίο απλοί υπάλληλοι μέλη των επιτροπών της παρ. 2 δεν έχουν τις εξειδικευμένες γνώσεις για να αντιμετωπίσουν τα αναφύοντα θέματα.*

Άρθρο 39 - Αποκλεισμός προμηθευτή

«Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Πολιτικής Προγραμματισμού Προμηθειών (παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του ν.2286/1995), η οποία υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο για παροχή εξηγήσεων και, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του φορέα που διενεργεί τον διαγωνισμό, μπορεί να αποκλεισθεί προμηθευτής για ορισμένο ή αόριστο χρόνο από το σύνολο των προμηθειών του δημοσίου τομέα λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς σε διαδικασία προμήθειας ή λόγω παράβασης των διατάξεων περί προστασίας του καταναλωτή ή του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), για την οποία έχει καταδικαστεί αμετάκλητα.»

Άρθρο 40 - Μεταβατικές διατάξεις

«Προμήθειες για τις οποίες έχει δημοσιευθεί διακήρυξη ή έχει υπογραφεί σύμβαση πριν την ισχύ του παρόντος εκτελούνται σύμφωνα με τους όρους αυτών.»

Άρθρο 41

«Παρατίθεται κατωτέρω Παράρτημα (βλ. παράρτημα βιβλίου) *«Υποδείγματα Ανακοινώσεων και Προκηρύξεων Διαγωνισμών και Διαδικασιών με Διαπραγμάτευση*

για Συμβάσεις Προμηθειών Δημοσίου», που προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος διατάγματος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 : Νομολογία προμηθειών του δημοσίου.

6.1 Μελέτες περιπτώσεων νομολογία Ε.Σ.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 26/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος Ελένη Φώτη, Αντιπρόεδρο, τα μέλη Μαρία Αθανασοπούλου και Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Συμβούλους, Αγγελική Πανουτσακοπούλου (εισηγήτρια) και Κωνσταντίνο Παραθύρα, Παρέδρους με συμβουλευτική ψήφο, συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 13 Φεβρουαρίου 2007, με την παρουσία της Γραμματέως του Γιολάντας Παπαδημητρίου, ια να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο …………………………., αν πρέπει να θεωρηθούν τα 647, 654, 655, 656 και 657 οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του ως άνω νομικού προσώπου.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη τη 2/8.1.2007 έγγραφη γνώμη του Επιτροπεύοντος Συμβούλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου Γεωργίου Βοΐλη, σύμφωνα με την οποία τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα πληρωμής, δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

Ι. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο …………………………. αρνήθηκε, με την 38/2006 πράξη της, να θεωρήσει τα 647, 654, 655, 656 και 657, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής, συνολικού ποσού

114.567,06 ευρώ, που εκδόθηκαν από το Γενικό Νοσοκομείο ……………………….για την εξόφληση της δαπάνης προμήθειας, από διάφορες εταιρίες, αντιδραστηρίων και αναλώσιμου υλικού για αυτόματους αιματολογικούς αναλυτές κατόπιν διενέργειας δημόσιου ανοικτού διαγωνισμού. Ως αιτιολογία της άρνησής της προβάλλεται ότι δεν προκύπτει η τήρηση των νόμιμων διατυπώσεων δημοσιότητας για τη διενέργεια του σχετικού διαγωνισμού, καθόσον στα συνημμένα δικαιολογητικά του δεν περιλαμβάνονται δημοσιευμένες περιλήψεις των ουσιωδών στοιχείων της διακήρυξης στον ελληνικό τύπο. Το Γενικό Νοσοκομείο …………………….επανυπέβαλε τα προαναφερόμενα χρηματικά εντάλματα, με το 13218/12.9.2006 έγγραφο της Διευθύντριας Οικονομικού, ζητώντας τη θεώρησή τους, σύμφωνα με όσα ειδικότερα διαλαμβάνονται σε αυτό. Η Επίτροπος όμως ενέμεινε στην άρνησή της, με συνέπεια να ανακύψει η παρούσα διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως και αρμοδίως με την από 18.12.2006 έκθεσή της απευθύνεται προς το Τμήμα τούτο, υποβάλλοντας συνημμένα τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα και τα συνοδεύοντα αυτά δικαιολογητικά, μετά την τήρηση της προδικασίας που προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ. 1 του π.δ/τος 774/1980 και 139 παρ. 1 του π.δ/τος 1225/1981, σε συνδυασμό με τη ΦΓ8/15686/8.7.2002 κανονιστική απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΦΕΚ Β΄ 1242, όπως αυτή τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τη ΦΓ8/21500/2004 όμοια ΦΕΚ Β΄ 1862).

ΙΙ. Στο άρθρο 8 του ν.2741/1999 «Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, άλλες ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 199) ορίζεται ότι: «1. (…) 6. α) (…) β) Από τη δημοσίευση του παρόντος και εφεξής δημοσιεύεται υποχρεωτικά, με μέριμνα του φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό, περίληψη των ουσιωδών στοιχείων της προκήρυξης των διαγωνισμών των προμηθειών του δημόσιου τομέα του άρθρου 1 του ν.2286/1995 … στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Το τεύχος αυτό εκδίδεται τακτικώς εβδομαδιαίως». Περαιτέρω στο άρθρο 4 παρ. 2 του π.δ.394/1996 ορίζεται ότι: «Στις περιπτώσεις ανοικτού και κλειστού διαγωνισμού, ο φορέας που διενεργεί το διαγωνισμό μεριμνά για ευρεία γνωστοποίηση της σχετικής διακήρυξης και ειδικότερα: α. Για τη δημοσίευση περίληψης των ουσιωδών στοιχείων της διακήρυξης σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες οικονομικές εφημερίδες και σε τοπική εφημερίδα, εάν υπάρχει, όταν ο διαγωνισμός προκηρύσσεται από περιφερειακή Υπηρεσία. β. … ε. Για την αποστολή περίληψης της διακήρυξης στην

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εφόσον η προϋπολογισθείσα αξία, εκτός του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, είναι ίση ή μεγαλύτερη από την αντίστοιχη αξία σε δραχμές 128.771 ECU …». Σύμφωνα εξάλλου με το άρθρο 8 του ισχύοντος κατά τον κρίσιμο χρόνο π.δ.370/1995 «Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας περί προμηθειών του Δημοσίου προς το Κοινοτικό δίκαιο…» (Φ. 199 Α΄), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ.105/2000 (Φ. 100 Α΄), πρέπει να αποστέλλεται περίληψη της διακήρυξης προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εφόσον οι οικείες συμβάσεις προμηθειών εμπίπτουν στα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 3 όρια εφαρμογής του εν λόγω π.δ.. Από τις ως άνω διατάξεις προκύπτει ότι για τη νόμιμη διενέργεια από ν.π.δ.δ. διαγωνισμού για την προμήθεια αγαθών είναι υποχρεωτική η σωρευτική τήρηση των ως άνω κανόνων δημοσιότητας, οι οποίοι επιτάσσουν τη δημοσίευση περίληψης των ουσιωδών στοιχείων της διακήρυξης στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και στον ελληνικό τύπο, καθώς και αποστολή των ουσιωδών στοιχείων της διακήρυξης προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εφόσον η σχετική προμήθεια υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του π.δ.370/1996 (βλ. 72 και 78/2005 πράξεις του IV Τμ.). Η μη τήρηση των ως άνω υποχρεωτικών διατυπώσεων δημοσιότητας συνιστά ουσιώδη πλημμέλεια της διαγωνιστικής διαδικασίας και συνεπάγεται την ακυρότητά της. Εξάλλου, ειδικά η δημοσίευση στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως απαιτείται, σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν.2690/1999, Φ. Α΄ 45), για την τελείωση της κανονιστικής πράξης της διακήρυξης ανοικτής δημοπρασίας προμήθειας και επομένως συνιστά συστατικό στοιχείο του κύρους της (βλ. πράξη 236/2006 VI Τμήματος).

III. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Με το 1/12.1.2004 πρακτικό του Σ.Δ. του Γενικού Νοσοκομείου …………………………..εγκρίθηκε η διενέργεια δημόσιου ανοικτού διαγωνισμού για την ενταγμένη στο ΕΠΠ 2003 προμήθεια αντιδραστηρίων και αναλώσιμου υλικού για αυτόματους αιματολογικούς αναλυτές, δαπάνης 182.707 ευρώ με Φ.Π.Α.. Όπως δε προκύπτει από το 20/16.10.2003 πρακτικό του ίδιου Σ.Δ., το Νοσοκομείο θα διενεργούσε διαγωνισμούς για την προμήθεια διαφόρων αντιδραστηρίων επίσης ενταγμένων στο ΕΠΠ 2003 (όπως αντιδραστηρίων διαφόρων εργαστηρίων, ανοσολογικών εξετάσεων, αιμοδοσίας, μικροβιολογικών εξετάσεων), με αποτέλεσμα η συνολική δαπάνη της προμήθειας αντιδραστηρίων να υπερβαίνει κατά πολύ το όριο

εφαρμογής του π.δ.370/1995 (των 200.000 τραβηκτικών δικαιωμάτων αντιστοιχούντων σε 236.945 ευρώ σύμφωνα με τις ισοτιμίες που δημοσιεύτηκαν στο τεύχος 2003/C309/07 της Επίσημης Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων). Η αρχικώς ορισθείσα ημερομηνία διενέργειας του ως άνω διαγωνισμού για την προμήθεια αντιδραστηρίων και αναλώσιμου υλικού για αυτόματους αιματολογικούς αναλυτές (2.4.2004) μετατέθηκε για τις 26.5.2004, με το 6/5.4.2004 πρακτικό του Σ.Δ.. Περαιτέρω στα δικαιολογητικά που συνοδεύουν τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα και σε σχέση με την αρχικώς ορισθείσα ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού δεν περιλαμβάνεται καμία δημοσιευμένη περίληψη των ουσιωδών στοιχείων της διακήρυξης, είτε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, είτε στον ελληνικό τύπο, ούτε αποδεικτικό διαβίβασής τους στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Με τα 19674 και 19675/16.12.2003 έγγραφά του το Νοσοκομείο φέρεται να απέστειλε περίληψη της οικείας διακήρυξης (38/2003) αφενός στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και αφετέρου στις εφημερίδες ΚΕΔΡΟΣ, ΕΞΠΡΕΣ, ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΩΝ και στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Το ίδιο το Νοσοκομείο, με το έγγραφο επανυποβολής των επίμαχων ενταλμάτων, ισχυρίζεται ότι με τα ως άνω έγγραφά του διαβίβασε την περίληψη της διακήρυξης του διαγωνισμού στην εταιρεία ……………, με την οποία είχε τότε σύμβαση για δημοσίευση στον τύπο των περιλήψεων διακηρύξεων του Νοσοκομείου, προκειμένου να δημοσιευτεί. Όπως υποστηρίζει το Νοσοκομείο, η εν λόγω εταιρία, σε αίτημα που της απηύθυνε για να του γνωρίσει την ημερομηνία δημοσίευσης της περιληπτικής διακήρυξης στον τύπο, δήλωσε αδυναμία ανταπόκρισης. Με τα παραπάνω δεδομένα το Τμήμα κρίνει ότι μη νομίμως το Νοσοκομείο προχώρησε στη διενέργεια του ως άνω διαγωνισμού, χωρίς το ίδιο να έχει εξακριβώσει αν πράγματι δημοσιεύτηκε περίληψη με τα ουσιώδη στοιχεία της διακήρυξης στον ελληνικό τύπο και στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και αν πράγματι απεστάλη τέτοια περίληψη και στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και χωρίς να προκύπτει ότι περιήλθαν στην κατοχή του ίδιου δικαιολογητικά σε σχέση με τις δημοσιεύσεις αυτές. Περαιτέρω όμως το Τμήμα, συνεκτιμώντας τις εξής περιστάσεις: α) ότι τα αρμόδια όργανα του Νοσοκομείου θεώρησαν ότι η εταιρία ……………., προς την οποία διαβίβασαν τις οικείες περιλήψεις προς δημοσίευση, θα προχωρούσε στις δέουσες ενέργειες για τη

δημοσίευσή τους, όπως ήταν υποχρεωμένη βάσει της μεταξύ τους συναφθείσας σύμβασης, β) ότι πάντως τηρήθηκαν οι διατυπώσεις δημοσιότητας ως προς τη μετάθεση της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού, ο οποίος τελικώς διενεργήθηκε στις 26.5.2004 και γ) ότι τελικώς υπήρξε επαρκής ενημέρωση και ευρεία συμμετοχή στο συγκεκριμένο διαγωνισμό, αφού προσήλθαν και κατέθεσαν προσφορές εννέα εταιρίες, κρίνει ότι δικαιολογείται εν προκειμένω η αναγνώριση συγγνωστής πλάνης υπέρ των αρμοδίων οργάνων του Νοσοκομείου, που, υπό τις προεκτεθείσες περιστάσεις, προχώρησαν στη διενέργεια του σχετικού διαγωνισμού. Κατ΄ ακολουθίαν των προεκτεθέντων, τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα πληρωμής θα μπορούσαν να θεωρηθούν λόγω συγγνωστής πλάνης, πλην όμως δεν πρέπει να θεωρηθούν λόγω της λήξης του οικονομικού έτους 2006, τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του οποίου βαρύνουν.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι τα 647, 654, 655 και 657, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής, συνολικού ποσού 114.567,06 ευρώ, του Γενικού Νοσοκομείου ………………….., δεν πρέπει να θεωρηθούν, σύμφωνα με το σκεπτικό της παρούσας πράξης.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 209/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.(σχετ. αρθρ. 11,19,20 ΠΔ118/2007)

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος, Ελένη Φώτη, Αντιπρόεδρο, και τα μέλη Μαρία Αθανασοπούλου και Ασημίνα Σαντοριναίου, Συμβούλους, Κωνσταντίνο Εφεντάκη και Αγγελική Πανουτσακοπούλου (εισηγήτρια), Παρέδρους, που μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο, συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 11 Δεκεμβρίου 2007, παρουσία και της Γραμματέως του Γιολάντας Παπαδημητρίου, για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ……………………. και του …………………, αν πρέπει να θεωρηθούν τα 436, 437, 438 και 439, οικονομικού έτους 2007, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του Νοσοκομείου αυτού.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη τη 202/8.11.2007 έγγραφη γνώμη του ασκούντος καθήκοντα Αντεπιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Συμβούλου Γεωργίου Βοΐλη, σύμφωνα με την οποία τα ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα πληρωμής πρέπει να θεωρηθούν.

Σκέφθηκε κατά το νόμο

Ι. Ο Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο ………………………, με την 63/3.11.2006 πράξη του, αρνήθηκε να θεωρήσει τα 2502, 2556, 2592 και 2593, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του………………………, συνολικού ποσού 19.063,11 ευρώ, με φερόμενη ως δικαιούχο την εταιρεία……………………. και αιτία πληρωμής την προμήθεια αντιδραστηρίων για αυτόματους βιοχημικούς αναλυτές, με την αιτιολογία ότι μη νομίμως η Εφορεία του Νοσοκομείου κατακύρωσε την προμήθεια των ειδών αυτών στην ως άνω εταιρεία, η οποία όμως δεν είχε αναδειχθεί πρώτη μειοδότρια στο σχετικό διαγωνισμό, που διενεργήθηκε με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή. Το Νοσοκομείο αντικατέστησε τα ως άνω χρηματικά εντάλματα με τα 436, 437, 438 και 439, οικονομικού έτους 2007, αντίστοιχα όμοια, τα οποία και υπέβαλε για θεώρηση στον Επίτροπο, με το 3163/18.4.2007 έγγραφό του, υποστηρίζοντας τη νομιμότητα των εντελλομένων με αυτά δαπανών, σύμφωνα με όσα ειδικότερα διαλαμβάνονται σε αυτό, καθώς και στα πρακτικά της 9^{ης}/20.12.2006 (θέμα 1^{ο}) συνεδρίασης της Εφορείας του Νοσοκομείου. Ο Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στην άρνησή του, με αποτέλεσμα να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως, με την από 3.7.2007 έκθεσή του, απευθύνθηκε στο Τμήμα τούτο, το οποίο με τα πρακτικά της 26^{ης}/1.8.2007 (θέμα Α΄) συνεδρίασής του, μη δυνάμενο από τα στοιχεία που περιέχονταν στο φάκελο διαφωνίας να διαμορφώσει οριστική κρίση, ανέβαλε, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 1 του π.δ. 774/1980, την έκδοση οριστικής πράξης επί της διαφωνίας, προκειμένου, με επιμέλεια του Επιτρόπου, να προσκομιστούν στο Τμήμα η διακήρυξη του οικείου διαγωνισμού προμηθειών του Νοσοκομείου, τα πρακτικά τεχνικής και οικονομικής αξιολόγησης των προσφορών που υποβλήθηκαν στο διαγωνισμό και αφορούσαν τα επίμαχα είδη, καθώς και οι προσφορές αυτές. Μετά δε την εκτέλεση των ως άνω πρακτικών με το 48913/23.10.2007 έγγραφο του Επιτρόπου, νομίμως η ως άνω διαφωνία επαναφέρεται ενώπιον του Τμήματος προς περαιτέρω εξέταση και έκδοση της οριστικής κρίσης του.

ΙΙ. Ο ν. 2286/1995 «Προμήθειες του δημόσιου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ Α΄ 19) ορίζει στο άρθρο 1 ότι «1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται οι κάθε είδους προμήθειες αγαθών που ενεργούνται από: α) το Δημόσιο, β) τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, γ) τα Ν.Π.Δ.Δ. που αποτελούν οργανισμούς της καθ' ύλην αυτοδιοίκησης, δ) …» και στο άρθρο 2 ότι «1. … (…) … 12. Οι διαδικασίες συνάψεως συμβάσεων προμηθειών διακρίνονται σε συνοπτικές,

ανοικτές, κλειστές και με διαπραγμάτευση: α) Ανοικτές είναι οι διαδικασίες (ανοικτός διαγωνισμός) που κάθε ενδιαφερόμενος προμηθευτής μπορεί να υποβάλλει προσφορά. β) …».Κατ’ εξουσιοδότηση δε των διατάξεων του ν. 2286/1995, εκδόθηκε το προεδρικό διάταγμα 394/1996 (ΦΕΚ Α΄266 «Κανονισμός Προμηθειών του Δημοσίου)»,το οποίο στο άρθρο 11 παρ. 1 ορίζει ότι «Όσοι επιθυμούν να λάβουν μέρος σε διαγωνισμό πρέπει να καταθέσουν έγγραφες προσφορές … », στο άρθρο 12 παρ. 1, ότι «Οι προσφορές υποβάλλονται μέσα σε φάκελο σφραγισμένο … Μέσα στο φάκελο προσφοράς τοποθετούνται όλα τα σχετικά με την προσφορά στοιχεία και ειδικότερα ως εξής: α) Σε περίπτωση που ο διαγωνισμός γίνεται με κριτήριο τη χαμηλότερη μόνο τιμή, στον κυρίως φάκελο προσφοράς τοποθετούνται όλα τα ζητούμενα δικαιολογητικά και η εγγύηση συμμετοχής. Τα τεχνικά στοιχεία της προσφοράς τοποθετούνται σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο μέσα στον κυρίως φάκελο με την ένδειξη "Τεχνική Προσφορά". Τα οικονομικά στοιχεία της προσφοράς τοποθετούνται επί ποινή απορρίψεως, σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο επίσης μέσα στον κυρίως φάκελο με την ένδειξη "Οικονομική Προσφορά" β) …», στο άρθρο 19 ότι «1. … Η αποσφράγιση (των προσφορών) γίνεται με την παρακάτω διαδικασία: α) Σε περίπτωση που ο διαγωνισμός γίνεται με κριτήριο τη χαμηλότερη μόνο τιμή, αποσφραγίζεται ο κυρίως φάκελος προσφοράς, καθώς και ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς μονογράφονται δε και σφραγίζονται από το παραπάνω όργανο όλα τα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά κατά φύλλο. Οι φάκελοι των οικονομικών προσφορών δεν αποσφραγίζονται, αλλά μονογράφονται και σφραγίζονται από το παραπάνω όργανο και τοποθετούνται σ' ένα νέο φάκελο, ο οποίος επίσης σφραγίζεται και υπογράφεται από το ίδιο όργανο και παραδίδεται στην Υπηρεσία, προκειμένου να αποσφραγισθεί την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τη διακήρυξη ή την πρόσκληση. β) … . 2. … 3. … 4. … ο … φάκελος του διαγωνισμού μαζί με τους σφραγισμένους φακέλους που περιέχουν τα οικονομικά στοιχεία των προσφορών, παραδίδεται με απόδειξη σε υπάλληλο της Υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό. Οι σφραγισμένοι φάκελοι με τα οικονομικά στοιχεία των προσφορών, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των λοιπών στοιχείων αυτών, επαναφέρονται για όσες προσφορές κρίθηκαν αποδεκτές με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, στο παραπάνω αρμόδιο όργανο, για την αποσφράγισή τους κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τη σχετική διακήρυξη ή πρόσκληση και ακολουθεί σχετική ανακοίνωση τιμών κατά τα ανωτέρω. Όσες προσφορές δεν κρίθηκαν αποδεκτές δεν αποσφραγίζονται, αλλά επιστρέφονται.

… 5. …» και στο άρθρο 20 παρ. 2 (βλ. και το άρθρο 15 παρ. 1 και 2 του π.δ. 370/1995, που ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο), ότι «Για την αξιολόγηση των προσφορών λαμβάνονται υπ' όψη κυρίως τα παρακάτω στοιχεία: α. 'Οταν για την τελική επιλογή του προμηθευτή κριτήριο είναι μόνο η χαμηλότερη τιμή: (1) Η συμφωνία της προσφοράς προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και της πρόσκλησης. … Η κατακύρωση τελικά γίνεται στον προμηθευτή με την χαμηλότερη τιμή, εκ των προμηθευτών των οποίων οι προσφορές έχουν κριθεί ως αποδεκτές με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους της διακήρυξης. … ». Από τις προεκτιθέμενες διατάξεις προβλέπεται μια αυστηρά τυπική διαδικασία διενέργειας διαγωνισμού για την ανάδειξη προμηθευτή αγαθών προς ν.π.δ.δ., της οποίας η αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών και η ανακοίνωση των σχετικών τιμών συνιστά απολύτως διακριτό στάδιο από την προηγούμενη διαδικασία της εξέτασης του παραδεκτού της συμμετοχής των διαγωνιζομένων και της αποσφράγισης και αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών τους. Η μετάβαση στο στάδιο της αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών γίνεται μετά την περάτωση του σταδίου της τεχνικής αξιολόγησης, μόνο για τις προσφορές που, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του αναθέτοντος φορέα οργάνου, ύστερα από σχετική γνωμοδότηση της επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού, κρίθηκαν τεχνικά αποδεκτές και αξιολογήθηκαν οριστικά, χωρίς πλέον η αναθέτουσα αρχή να έχει διακριτική ευχέρεια να επανέλθει στο προηγούμενο στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης των υποβληθεισών προσφορών (πρβλ Πράξεις IV Τμ. ΕΣ 65/2000, 78/2001, 79/2002 και 17/2007). Επομένως τα γνωμοδοτούντα και αποφασίζοντα όργανα της διοίκησης οφείλουν να εξαντλήσουν τις δυνατότητες που έχουν για επανεξέταση ή ενδεχόμενη ανάκληση των εκδοθεισών πράξεων του τεχνικού σταδίου και να περατώσουν κάθε ενέργεια σχετική με την τεχνική αξιολόγηση πριν από την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών, χωρίς να επιτρέπεται, μετά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών, επαναφορά στο προηγούμενο στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης και κατακύρωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού μετά από ανατροπή των ήδη κριθέντων στο στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης. Τυχόν αντίθετη άποψη δεν συνάδει με την αυστηρώς τυπική διαδικασία και τον απόλυτα διακριτό χαρακτήρα εκάστου σταδίου, που ρητά καθιερώνουν οι ως άνω διατάξεις και αντίκειται στη θεσπιζόμενη μυστικότητα των οικονομικών προσφορών, την οποία και καθιστά άνευ ουσίας. Στο πλαίσιο αυτό οι γενικές αρχές περί ανάκλησης των διοικητικών πράξεων έχουν εφαρμογή μόνο εφόσον δεν αντίκεινται στον αυστηρά

διακεκριμένο χαρακτήρα των προαναφερόμενων σταδίων που θεσμοθετείται από τις ως άνω διατάξεις, δηλαδή, προκειμένου περί των ζητημάτων τεχνικής αξιολόγησης, μόνο εφόσον δεν προχώρησε η διαδικασία στην αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών. Ενδεχόμενα μπορεί να υπάρξει Εάν δε σε συγκεκριμένη περίπτωση όπου τα αρμόδια όργανα δεν θα μπορέσουν να διασφαλίσουν, όπως είναι εκ του νόμου υποχρεωμένα, την ολοκληρωμένη και οριστική εξέταση όλων των ζητημάτων της τεχνικής αξιολόγησης και ενδεχόμενα να ανακαλυφθούν μετά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών πλημμέλειες της τεχνικής αξιολόγησης που πλήττουν τη νομιμότητα της κατακυρωτικής απόφασης υπέρ του προσώπου που με τη μέχρι τότε διαδικασία θα επιλεγόταν ανάδοχος. Σ' αυτή την περίπτωση, η μόνη νόμιμη δυνατότητα είναι αυτή της ματαίωσης του διαγωνισμού, καθόσον η διοίκηση στερείται στο στάδιο αυτό, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, της διακριτικής ευχέρειας διαφοροποίησης του αποτελέσματός του μετά από επαναφορά στο προηγούμενο στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης. Άλλως ένας τέτοιος διαγωνισμός θα εξομοιωνόταν στην ουσία με διαγωνισμό που ακύρως διενεργήθηκε εξαρχής με ανοιχτές οικονομικές προσφορές (βλ. πράξη IV Τμ. Ε.Σ. 17/2007, πρβλ. Πράξεις 78/2001, 91/2003, 17/2007 IV Τμ. Ε.Σ. και 109/2004 VI Τμ. Ε.Σ.).

III. Στην προκειμένη περίπτωση, από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Το ……………………………, με την 6/16.4.2002 διακήρυξή του, προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 293.470 ευρώ, για την ανάθεση της προμήθειας αντιδραστηρίων και αναλωσίμων για αυτόματους βιοχημικούς αναλυτές για ένα έτος, ενώ με τη 242/27.5.2002 απόφαση της Εφορείας του Νοσοκομείου συγκροτήθηκε πενταμελής επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού. Μεταξύ των προκηρυχθέντων ειδών περιλαμβάνονταν και τα αντιδραστήρια με αύξοντες αριθμούς 1, 2, 11, 17, 24, 26, 27, 28, 33, 43, 46, 47, 48, 51, 52 και 53, για τα οποία υπέβαλαν, μεταξύ άλλων, προσφορές και οι εταιρείες……………………………και «………………………Με την 459/15.10.2003 γνωμοδότηση της επιτροπής του διαγωνισμού κρίθηκε τεχνικά αποδεκτή μόνο η προσφορά της εταιρείας ………………………….. ενώ οι προσφορές όλων των άλλων εταιρειών κρίθηκαν τεχνικά μη αποδεκτές, ειδικότερα δε η προσφορά της εταιρείας……………………………………… κρίθηκε τεχνικά μη αποδεκτή με την αιτιολογία ότι τα προσφερθέντα υλικά δεν διέθεταν ορό ελέγχου και πρότυπο πολλαπλής βαθμονόμησης (multi calibrator), ούτε συνοδεύονταν από πρωτόκολλα

εφαρμογής τους στον υπάρχοντα εξοπλισμό του Νοσοκομείου. Η Εφορεία του Νοσοκομείου, με απόφαση της 9/16.10.2003 (θέμα 2^{ο}) συνεδρίας της, αποδέχτηκε τη γνωμοδότηση της επιτροπής και αποφάσισε, μεταξύ άλλων, τη μη αποσφράγιση της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας ……………………………… Η εταιρεία όμως αυτή άσκησε κατά της ως άνω απόφασης την από 30.10.2003 ένσταση, προβάλλοντας ότι παρανόμως κρίθηκε μη αποδεκτή η προσφορά της, καθώς ο ορός ελέγχου και το πρότυπο πολλαπλής βαθμονόμησης δεν περιλαμβάνονταν στις ορισθείσες από τη διακήρυξη τεχνικές προδιαγραφές των επίμαχων ειδών και ότι είχε καταθέσει και τα σχετικά πρωτόκολλα εφαρμογής. Η Εφορεία, λαμβάνοντας υπόψη της την από 6.11.2003 θετική εισήγηση της επιτροπής του διαγωνισμού, με απόφαση της 10/13.11.2003 συνεδρίας της έκανε δεκτή την ένσταση της ως άνω εταιρείας, έκρινε ότι η προσφορά ήταν τεχνικά αποδεκτή και ότι εκ παραδρομής είχε απορριφθεί και αποφάσισε να αποσφραγιστεί κατά το οικονομικό της σκέλος. Μετά δε το άνοιγμα των οικονομικών προφορών, η επιτροπή του διαγωνισμού συνέταξε κατάσταση προσφορών ανά είδος διαγωνισμού, από την οποία προέκυψε ως μειοδότρια των επίμαχων ειδών η εταιρεία …………………………….. Με το 77/16.2.2004 όμως έγγραφο της Προέδρου της επιτροπής του διαγωνισμού, επισημάνθηκε στον Πρόεδρο της Εφορείας του Νοσοκομείου ότι από κανένα στοιχείο δεν πιστοποιείται η συμβατότητα με τον υπάρχοντα ιατρικό εξοπλισμό και η αποδοτικότητα των προσφερθέντων αντιδραστηρίων και ότι δεν διαθέτουν ορούς ποιοτικού ελέγχου και πρότυπο πολλαπλής βαθμονόμησης (multi calibrator). Κατόπιν αυτών, η Εφορεία του Νοσοκομείου, στη συνεδρίαση της 17.2.2004, αποφάσισε να ζητήσει σχετικά τη γνώμη όλων των μελών της επιτροπής του διαγωνισμού. Σε απάντηση δε της πρόσκλησης της Εφορείας, ένα εκ των πέντε μελών της επιτροπής απέστειλε προς αυτή την από 15.3.2004 επιστολή του, στην οποία επεσήμανε, μεταξύ άλλων, ότι, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις, δεν επιτρέπεται ποιοτική αξιολόγηση μετά από το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών και ότι οι προσφερόμενες από την εταιρεία «……………………….. τιμές είναι κατά πολύ υψηλότερες σε σύγκριση με τις τιμές που προσφέρει η μειοδότρια. Δύο άλλα μέλη της επιτροπής απέστειλαν προς την Εφορεία την από 26.3.2004 επιστολή, με την οποία συμφωνούσαν με την ήδη εκφρασθείσα άποψη της Προέδρου της επιτροπής. Ενόψει της διάστασης απόψεων μεταξύ των μελών της Επιτροπής, η Εφορεία, με απόφαση της 2/6.4.2004 (θέμα 12ο) συνεδρίας της, ανέβαλε την κατακύρωση της προμήθειας

των επίμαχων ειδών, ορίζοντας μάλιστα και μέλος της που θα ερχόταν σε επικοινωνία με τα μέλη της Επιτροπής προκειμένου να διευθετηθεί το ζήτημα. Εν συνεχεία, η Πρόεδρος και άλλα τρία μέλη της επιτροπής (πλην του διαφωνήσαντος μέλους) συνέταξαν και απέστειλαν προς την Εφορεία τη 221/11.5.2004 επιστολή, με την οποία προτεινόταν η κατακύρωση των επίμαχων ειδών στην εταιρεία «……………………… και όχι στη μειοδότρια εταιρεία……………………………… με την επιπρόσθετη αιτιολογία ότι μόνο η πρώτη εταιρεία προσφέρει ομοιογενές set HDL (λιπιδικό κύκλο) στα αντιδραστήριά της, που, σε σύγκριση με αυτά της μειοδότριας παρέχουν μεγαλύτερη αξιοπιστία, απαιτούν τη χρήση μικρότερης ποσότητας υλικού ανά εξέταση και επιτυγχάνουν αποτελέσματα σε λιγότερο χρόνο. Με απόφαση της 3/27.5.2004 (θέμα 23°) συνεδρίας της, η Εφορεία έκανες δεκτές τις ως άνω απόψεις και κατακύρωσε την προμήθεια των επίμαχων ειδών στην εταιρεία …………………….. Εν συνεχεία, συνήφθη μεταξύ του Νοσοκομείου και της εταιρείας σχετική σύμβαση, σε εκτέλεση της οποίας εκδόθηκαν τα ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα.

Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, το Τμήμα κρίνει ότι παρανόμως κατακυρώθηκε η προμήθεια των επίμαχων ειδών στη φερόμενη ως δικαιούχο των ελεγχόμενων ενταλμάτων, μη μειοδότρια εταιρεία, διότι, μετά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών και την οριστική πλέον περάτωση του σταδίου της τεχνικής αξιολόγησης, η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού (γνωμοδοτικό όργανο) και η Εφορεία του …………………….. (αποφασίζον όργανο), χωρίς να διαθέτουν σχετική διακριτική ευχέρεια και κατά παράβαση της αυστηρά τυπικής διαδικασίας που θεσπίζεται με τις ανωτέρω διατάξεις, επανήλθαν στο προηγούμενο στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης και απέκλεισαν για λόγους τεχνικούς την εταιρεία που προσέφερε τη χαμηλότερη τιμή για τα επίμαχα είδη. Κατ' ακολουθία αυτών, οι εντελλόμενες με τα ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα δαπάνες είναι μη νόμιμες και επομένως τα χρηματικά αυτά εντάλματα δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι τα 436, 437, 438 και 439 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, οικονομικού έτους 2007, του ……………………., συνολικού ποσού 19.063,11 ευρώ, δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 93/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.(σχετ. αρθρ. 24, 26, 27 ΠΔ118/2007)

Το IV Τμήμα αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος, Ελένη Φώτη, Αντιπρόεδρο, τα μέλη Ασημίνα Σαντοριναίου (εισηγήτρια) και Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Συμβούλους, και τους Αγγελική Πανουτσακοπούλου και Κωνσταντίνο Παραθύρα, Παρέδρους με συμβουλευτική ψήφο, συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 5 Ιουνίου 2007, με την παρουσία της Γραμματέως του Γιολάντας Παπαδημητρίου, για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο ……………….και του Γενικού Νοσοκομείου ……………………..», αν πρέπει να θεωρηθεί το 664 χρηματικό ένταλμα πληρωμής, οικονομικού έτους 2007, του Μαιευτηρίου αυτού.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη την 75/4.5.2007 έγγραφη γνώμη του ασκούντος καθήκοντα Αντεπιτρόπου της Επικρατείας Συμβούλου Γεωργίου Βοΐλη, σύμφωνα με την οποία το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Σκέφθηκε κατά το νόμο

Ι. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο …………………..αρνήθηκε, με την 11/10.4.2007 πράξη της, να θεωρήσει το 664, οικονομικού έτους 2007, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Γενικού Νοσοκομείου - …………………………., ποσού 208.250 ευρώ, με φερόμενη ως δικαιούχο την εταιρεία …………………… και αιτία πληρωμής την προμήθεια ενός ψηφιακού τηλεχειριζόμενου ακτινοδιαγνωστικού συγκροτήματος ίσης αξίας, σε εκτέλεση σχετικής σύμβασης που έχει συναφθεί μεταξύ του …………………..και της εταιρείας με τη διαδικασία του ανοικτού διαγωνισμού. Ως αιτιολογία της άρνησής της, η Επίτροπος προέβαλε ότι α) δεν επισυνάπτονται στο ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα τα φύλλα των εφημερίδων όπου δημοσιεύθηκε η διακήρυξη του διαγωνισμού, ούτε οι τεχνικές και οικονομικές προσφορές των συμμετασχουσών σε αυτόν εταιρειών, β) η δαπάνη αυτή εντέλλεται κατά παράβαση όρου της σύμβασης, με τον οποίο ορίζεται ότι το 100% της πληρωμής της προμηθεύτριας εταιρείας πρέπει να γίνει μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του ακτινοδιαγνωστικού συγκροτήματος, καθόσον δεν έχει πραγματοποιηθεί τέτοια παραλαβή. Το ……………………, με το από 23.4.2007 έγγραφο του Διοικητή του, επανυπέβαλε το ένταλμα στην Επίτροπο, ζητώντας τη θεώρησή του, προβάλλοντας ότι δεν μπορεί να

γίνει οριστική παραλαβή του συγκροτήματος, καθόσον βρίσκεται σε εξέλιξη μελέτη για τη διαρρύθμιση και επέκταση του χώρου όπου πρόκειται αυτό να εγκατασταθεί και το σχετικό έργο θα ολοκληρωθεί σε τέσσερεις έως επτά μήνες, η δε προμηθεύτρια εταιρεία, προκειμένου να πληρωθεί, προτίθεται να εκδώσει ισόποση του πληρωτέου ποσού εγγυητική επιστολή με αποδέκτη το…………………. Η Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στις απόψεις της και έτσι ανέκυψε διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως αυτή απευθύνεται, με την από 25.4.2007 έκθεσή της, στο Τμήμα τούτο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ. 1 του π.δ/τος 774/1980 και 139 παρ. 1 του π.δ/τος 1225/1981, καθώς και της ΦΓ8/15686/2002 (ΦΕΚ Β΄ 1242) κανονιστικής απόφασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως αυτή τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την ΦΓ8/22431/2004 (ΦΕΚ Β΄ 1620) όμοια.

ΙΙ. Το π.δ. 394/1996 «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου» (ΦΕΚ Α΄ 266) ορίζει: Στο άρθρο 26 ότι «1.Ο προμηθευτής υποχρεούται να παραδίδει το υλικό μέσα στα χρονικά όρια και με τον τρόπο που ορίζει η σύμβαση. 2. … 3. … 4. … 5.Ο συμβατικός χρόνος φόρτωσης - παράδοσης μπορεί με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, να μετατίθεται. Μετάθεση γίνεται σε περίπτωση σοβαροτάτων λόγων που συνιστούν αντικειμενική αδυναμία εμπρόθεσμης παράδοσης των συμβατικών ειδών ή σε περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι που συνιστούν ανωτέρα βία. Στις περιπτώσεις μετάθεσης του συμβατικού χρόνου φόρτωσης - παράδοσης, δεν επιβάλλονται κυρώσεις.» και στο άρθρο 28 ότι «1. Η παραλαβή των υλικών και η έκδοση των σχετικών πρωτοκόλλων παραλαβής πραγματοποιείται μέσα στον καθοριζόμενο από την σύμβαση χρόνο. 2. … 3. Εαν η παραλαβή των υλικών και η σύνταξη του σχετικού πρωτοκόλλου δεν πραγματοποιηθεί από την επιτροπή παραλαβής μέσα στον οριζόμενο από τη σύμβαση χρόνο, θεωρείται ότι η παραλαβή συντελέσθηκε αυτοδίκαια, με κάθε επιφύλαξη των δικαιωμάτων του Δημοσίου και εκδίδεται προς τούτο σχετική απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, με βάση μόνο το θεωρημένο από την Υπηρεσία που παραλαμβάνει τα υλικά αποδεικτικό προσκόμισης τούτων, σύμφωνα δε με την απόφαση αυτή η αποθήκη του φορέα εκδίδει δελτίο εισαγωγής του υλικού και εγγραφής του στα βιβλία της, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η πληρωμή του προμηθευτή. 4. Ανεξάρτητα από την, κατά τα ανωτέρω, αυτοδίκαιη παραλαβή και την πληρωμή του προμηθευτή, πραγματοποιούνται οι προβλεπόμενοι από την

σύμβαση έλεγχοι από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, στην οποία δεν μπορεί να συμμετέχουν ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής που δεν πραγματοποίησε την παραλαβή στον προβλεπόμενο από την σύμβαση χρόνο και όταν: α. Το υλικό κρίνεται απορριπτέο, ο προμηθευτής υποχρεούται να το αντικαταστήσει σύμφωνα με τα ισχύοντα, αλλιώς υπόκειται στις προβλεπόμενες σχετικές κυρώσεις. β. Το υλικό παρουσιάζει αποκλίσεις από τους όρους της σύμβασης, κρίνεται όμως παραληπτέο, ο προμηθευτής υποχρεούται να προβεί στην αποκατάσταση τούτων, εφόσον είναι δυνατόν, ή στην καταβολή ποσού που αντιστοιχεί σε έκπτωση επί της συμβατικής τιμής, εφόσον αποφασισθεί παραλαβή με έκπτωση. Και για τις δύο παραπάνω ρυθμίσεις εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου. … 5. Τα παραπάνω ισχύουν και για τους φορείς που εκτελούν τις προμήθειές τους με βάση τον παρόντα Κανονισμό, οι δε σχετικές αποφάσεις εκδίδονται από τον αρμόδιο Υπουργό ή το αρμόδιο για την διοίκηση του φορέα οργάνου». Από τις προεκτεθείσες διατάξεις, συνάγεται ότι, σε περίπτωση συνδρομής σοβαρών λόγων ή λόγων ανωτέρας βίας που καθιστούν αδύνατη, εντός του προβλεπόμενου χρόνου, την παράδοση των υλικών που αποτελούν αντικείμενο σύμβασης προμηθειών, είναι δυνατή, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για τη διοίκηση του προμηθευόμενου φορέα οργάνου, η παράταση του χρόνου παράδοσης των υλικών, χωρίς επιβολή κυρώσεων στον ανάδοχο προμηθευτή. Εφόσον δε ο προμηθευτής προσκομίσει τα υλικά στον κατά παράταση χρόνο παράδοσης και ο προμηθευόμενος φορέας δεν προβεί στην παραλαβή των υλικών εντός του προβλεπόμενου από τη σύμβαση χρόνου παραλαβής, τότε θεωρείται ότι η παραλαβή συντελέστηκε αυτοδίκαια και το γεγονός αυτό διαπιστώνεται με σχετική απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης που εκδίδεται με βάση τα πιστοποιητικά παράδοσης των υλικών. Εκδίδεται δε και σχετικό δελτίο εισαγωγής του υλικού στην αποθήκη του προμηθευόμενου φορέα και δελτίο εγγραφής αυτού στα οικεία βιβλία. Αυτά αποτελούν τα δικαιολογητικά πληρωμής του προμηθευτή. Σε κάθε περίπτωση όμως ο φορέας που παραλαμβάνει, διατηρεί όλα τα δικαιώματά του, είτε για την επιβολή κυρώσεων σε βάρος του προμηθευτή, είτε για την αντικατάσταση των προμηθευθέντων υλικών, εάν διαπιστωθεί ότι δεν εκπληρούνται οι όροι της σύμβασης κατά την οριστική και ποιοτική παραλαβή του υλικού.

ΙΙΙ. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα επισυναπτόμενα στο ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα δικαιολογητικά προκύπτει ότι με την 287/18.12.2003 διακήρυξη της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών του Υπουργείου Ανάπτυξης, προκηρύχθηκε

ανοικτός διαγωνισμός για την προμήθεια ενός ψηφιακού τηλεχειριζόμενου ακτινοδιαγνωστικού συγκροτήματος. Η ως άνω διακήρυξη τροποποιήθηκε με μεταγενέστερη, με την οποία μετατέθηκε και ο χρόνος διενέργειας του διαγωνισμού (24.9.2004). Στην τροποποιημένη διακήρυξη ορίστηκε ότι βάσει των τεχνικών σχεδίων που θα υποβάλλονταν με την προσφορά που θα επιλεγεί, το…………………., έπρεπε να έχει διαμορφώσει τους χώρους εγκατάστασης του συγκροτήματος τουλάχιστον ένα μήνα πριν την παράδοση-εγκατάστασή του από τον ανάδοχο, σε περίπτωση δε που δεν έχουν διαμορφωθεί εμπροθέσμως οι χώροι εγκατάστασης εκ μέρους του………………., θα τυγχάνουν εφαρμογής οι σχετικές διατάξεις του π.δ. 394/1996 «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου» (βλ. άρθρο 1 του Παραρτήματος Ε΄ της διακήρυξης). Η προμήθεια του συγκροτήματος κατακυρώθηκε, με την 4242/28.9.2005 απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών του Υπουργείου Ανάπτυξης, στην εταιρεία ………………………, αντί τιμήματος 208.250 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και η σχετική δε σύμβαση υπογράφηκε στις 14.10.2005. Στη σύμβαση ορίστηκε ως χρόνος παράδοσης του συγκροτήματος οι 50 ημέρες από την υπογραφή της (3.12.2005) και ως χρόνος παραλαβής οι 30 ημέρες από την παράδοση. Επίσης ορίστηκε ότι το 100% της πληρωμής θα γίνει μετά την οριστική ποιοτική και ποσοτική παραλαβή του συγκροτήματος από αρμόδια επιτροπή και ότι για όσα ζητήματα δε, ρυθμίζονται από τη σύμβαση θα εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της διακήρυξης και του π.δ. 394/1996. Με την 7034/16.11.2005 απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών του Υπουργείου Ανάπτυξης, συγκροτήθηκε επιτροπή παραλαβής του συγκροτήματος, αποτελούμενη από υπαλλήλους του…………….... Όμως, με τις 16/2/19.12.2005, 24/17/15.3.2006, 37/41/24.7.2006 και 39/19/6.9.2006 αποφάσεις του Δ.Σ. του ………………….αποφασίσθηκε η μετάθεση του συμβατικού χρόνου παράδοσης του συγκροτήματος μέχρι την 7.9.2006, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 5 του π.δ.394/1996, με την αιτιολογία ότι οι χώροι εγκατάστασης του υπό προμήθεια συγκροτήματος δεν είναι ακόμη έτοιμοι, διότι έχουν καθυστερήσει οι εργασίες διαμόρφωσής τους εξαιτίας απρόβλεπτων τεχνικών προβλημάτων. Μετά την παρέλευση και του κατά παράταση χρόνου παράδοσης, η προμηθεύτρια εταιρεία παρέδωσε στο ………………..όλα τα τμήματα του προς προμήθεια συγκροτήματος εντός ξυλοκιβωτίων, εκδόθηκαν δε σχετικά το 06/00Π25 δελτίο εισαγωγής τιμολογίου, το 06/00270/30.11.2006 δελτίο εισαγωγής αποθήκης μη αναλώσιμου υλικού και το από 8.12.2006 πρωτόκολλο ποσοτικής παραλαβής, στο οποίο

επισημειώνεται από τα μέλη της παραλαμβάνουσας επιτροπής ότι δεν υπογράφουν το πρωτόκολλο αυτό «διότι στο νοσοκομείο παραδόθηκαν εννέα (9) κιβώτια μέσα στα οποία αναφέρεται ότι είναι το ακτινοδιαγνωστικό ψηφιακό τηλεχειριζόμενο συγκρότημα τύπου AXION ICONOS R 200 με τα παρελκόμενά του τα οποία δεν μπορούν να αποσφραγιστούν διότι ο χώρος εγκατάστασης του μηχανήματος δεν είναι έτοιμος». Κατόπιν αυτών, και αφού προηγήθηκαν και η από 22.9.2006 επιστολή της προμηθεύτριας εταιρείας για την πληρωμή της καθώς και σχετική υπέρ αυτής απόφαση του Δ.Σ. του……………….. (47ης Συν./20.12.2006), εκδόθηκε η 35/5.2.2007 απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών του Υπουργείου Ανάπτυξης με την οποία διαπιστώθηκε επί τη βάσει των προαναφερομένων δικαιολογητικών (06/00Π25………….. δελτίο εισαγωγής τιμολογίου πώλησης ……………………μηχανήματος, 06/00270/30.11.2006……………. δελτίο εισαγωγής αποθήκης μη αναλώσιμου υλικού και από 8.12.2006…………. πρωτόκολλο ποσοτικής παραλαβής) η αυτοδίκαιη παραλαβή του ως άνω συγκροτήματος, σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 3 του π.δ.394/1996 και αποφασίστηκε η πληρωμή της προμηθεύτριας εταιρείας, υπό τον όρο της παρακράτησης εγγύησης καλής εκτέλεσης μέχρι την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του υλικού. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, εφόσον αποδεικνύεται από τα νόμιμα δικαιολογητικά ότι παραδόθηκε το προς προμήθεια υλικό στο…………………… και από τον χρόνο παράδοσης αυτού παρήλθε ο συμβατικός χρόνος εντός του οποίου το …………………όφειλε να προβεί στην οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του (30 ημέρες), έχει συντελεστεί η αυτοδίκαιη παραλαβή του υλικού η οποία διαπιστώθηκε με την 35/5.2.2007 απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών του Υπουργείου Ανάπτυξης και, κατά συνέπεια, νομίμως εντέλλεται η πληρωμή της προμηθεύτριας εταιρείας με βάση τα ανωτέρω δικαιολογητικά και τα αντίθετα που υποστηρίζονται σχετικά από τη διαφωνούσα Επίτροπο, πρέπει ν΄ απορριφθούν ως αβάσιμα. Περαιτέρω, το Τμήμα κρίνει ότι πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος ο λόγος διαφωνίας της Επιτρόπου, με τον οποίο προβάλλεται ότι δεν επισυνάπτονται στο ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα τα φύλλα των εφημερίδων όπου δημοσιεύθηκε η διακήρυξη του διαγωνισμού ούτε οι τεχνικές και οικονομικές προσφορές των συμμετασχουσών σε αυτόν εταιρειών, καθώς με τον λόγο αυτό δεν γίνεται επίκληση καμίας συγκεκριμένης πλημμέλειας σχετικής με τη νομιμότητα ή την κανονικότητα της εντελλόμενης δαπάνης, που να οφείλεται στην έλλειψη των

επίμαχων εγγράφων. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η εντελλόμενη με το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα δαπάνη είναι νόμιμη και το ένταλμα πρέπει να θεωρηθεί.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι το 664 χρηματικό ένταλμα πληρωμής, οικονομικού έτους 2007, του Γενικού Νοσοκομείου ………………….. ποσού 280.250 ευρώ, πρέπει να θεωρηθεί.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 141/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.(σχετ. αρθρ. 18 ΠΔ118/2007)

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος (Ε΄ Διακοπών), Αντιπρόεδρο Ελένη Φώτη, τις Συμβούλους Ασημίνα Σαντοριναίου (εισηγήτρια) και Κωνσταντίνα Ζώη και τους Παρέδρους Κωνσταντίνο Εφεντάκη και Γεωργία Παπαναγοπούλου, που μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο, συνεδρίασε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 29 Αυγούστου 2007, παρουσία και της Γραμματέως του Γιολάντας Παπαδημητρίου, για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο ………………………… και του Γενικού Νοσοκομείου……………………..», αν πρέπει να θεωρηθεί το 100, οικονομικού έτους 2007, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του ανωτέρω νοσοκομείου.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη την 140/6.8.2007 έγγραφη γνώμη του ασκούντος καθήκοντα Αντεπιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Συμβούλου Αντωνίου Νικητάκη, σύμφωνα με την οποία το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Σκέφθηκε κατά το νόμο

Ι. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο ………………….., αρνήθηκε, με την 6/2.3.2007 πράξη της, να θεωρήσει το 100, οικονομικού έτους 2007, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Γενικού Νοσοκομείου ………………….», ποσού 8.237,14 ευρώ, που αφορά πληρωμή της φερόμενης ως δικαιούχου εταιρίας ………………………………….. για την προμήθεια γαλακτοκομικών προϊόντων («ημίσκληρο τυρί μπαστούνι», «κεφαλοτύρι», «σκληρό τυρί») στο πλαίσιο εκτέλεσης αντίστοιχης σύμβασης, που το νοσοκομείο συνήψε με την ανωτέρω εταιρία, κατόπιν διενέργειας ανοικτού διαγωνισμού με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή. Ως αιτιολογία της άρνησής της, όπως αυτή διαμορφώθηκε με την από 19.7.2007 προς το Τμήμα αυτό απευθυνόμενη έκθεσή της, η Επίτροπος προβάλλει ότι η ανάδοχος

εταιρεία κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 18 του π.δ/τος 394/1996 και 8 της σχετικής διακήρυξης τροποποίησε την προσφορά της μετά τη σύναψη της σύμβασης κατά το μέρος που αναφέρεται στο εργοστάσιο παραγωγής του προμηθευόμενου προϊόντος και τελικώς προμήθευσε το νοσοκομείο με «ημίσκληρο τυρί» εισαγωγής, ενώ, σύμφωνα με την υποβληθείσα εκ μέρους της από 14.7.2006 υπεύθυνη δήλωση, η προσφορά της για το ανωτέρω είδος αφορούσε σε «ημίσκληρο τυρί μπαστούνι εγχώριο της εταιρείας ΒΙΟΤΥΡ ΑΕΒΕ» και επιπλέον δεν προσκόμισε με την τεχνική προσφορά της υπεύθυνη δήλωση με την οποία να δηλώνει το εργοστάσιο παραγωγής των ανωτέρω προϊόντων και τον τόπο εγκατάστασής του. Το νοσοκομείο, με το 9264/22.6.2007 έγγραφό του, επανυπέβαλε το ανωτέρω χρηματικό ένταλμα στην Επίτροπο για θεώρηση, υποστηρίζοντας τη νομιμότητα της εντελλόμενης δαπάνης, για τους λόγους που αναφέρονται στο έγγραφο αυτό. Η Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στην άρνησή της να θεωρήσει το χρηματικό ένταλμα, με αποτέλεσμα να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας νόμιμα, με την προαναφερόμενη έκθεσή της, απευθύνεται στο Τμήμα αυτό του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ. 1 του π.δ. 774/1980 (Α΄ 189), 139 παρ. 1 του π.δ. 1225/1981 (Α΄ 304) και τη Φ.Γ8/15686/8.7.2000 (Β’ 1242) απόφαση της Ολομέλειάς του, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τη Φ.Γ8/22431/6.10.2004 (Β’ 1620) όμοια.

ΙΙ. Στο άρθρο 18 του Κανονισμού Προμηθειών Δημοσίου (π.δ. 394/1996, Α΄ 266, εφεξής «Κ.Π.Δ.»), ο οποίος έχει εκδοθεί κατ’ εξουσιοδότηση του άρθρου 5 του ν. 2286/1995 (Α΄ 19) προβλέπεται ότι: «1. Οι προμηθευτές υποχρεούνται ανάλογα με την μορφή του διαγωνισμού να αναφέρουν στις αιτήσεις συμμετοχής ή στις προσφορές τους την χώρα καταγωγής των υλικών που προσφέρουν. 2. Ο συμμετέχων πρέπει να δηλώνει στην προσφορά του το εργοστάσιο, στο οποίο θα κατασκευάσει τα προσφερόμενα υλικά και τον τόπο εγκατάστασής του. … Προσφορά στην οποία δεν θα υπάρχει η παραπάνω δήλωση θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη. … 3. Όταν οι προσφέροντες δεν θα κατασκευάσουν τα προσφερόμενα υλικά, μερικά ή ολικά σε δικό τους εργοστάσιο, εκτός των στοιχείων της παραγράφου 2 που δηλώνονται στην προσφορά, πρέπει να επισυνάψουν σ’ αυτήν και υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του εργοστασίου στο οποίο θα κατασκευασθούν τα υλικά με την οποία θα δηλώνεται ότι αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης στον προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδει την υπεύθυνη δήλωση προκειμένου να συνεκτιμηθεί και το στοιχείο τούτο. 4. Μετά τη σύναψη της

σύμβασης, κατ' αρχήν δεν επιτρέπεται η αλλαγή του εργοστασίου που δηλώθηκε με την προσφορά και με βάση την οποία έγινε η κατακύρωση. Μπορεί να εγκριθεί μετά από αιτιολογημένο αίτημα του προμηθευτή η αλλαγή του εργοστασίου με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμόδιου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, μετά από γνώμη του αρμοδίου συλλογικού οργάνου». Κατά την έννοια των προαναφερόμενων διατάξεων, ο συμμετέχων σε διαγωνισμό που διέπεται από τις διατάξεις του Κ.Π.Δ., έχει, καταρχήν, υποχρέωση να αναφέρει με την προσφορά του την χώρα καταγωγής των υλικών που προσφέρει, των ειδών δηλαδή που αποτελούν αντικείμενο της προμήθειας, όπως αυτά προσδιορίζονται στην οικεία διακήρυξη. Περαιτέρω, εφόσον δεν κατασκευάζει ο ίδιος τα προσφερόμενα είδη, ολικά ή μερικά, σε δικό του εργοστάσιο, πρέπει, αφενός μεν, να δηλώσει στην προσφορά του το ανήκον σε τρίτο εργοστάσιο, στο οποίο θα κατασκευασθούν τα είδη αυτά, καθώς και τον τόπο της εγκατάστασής του και, αφετέρου, να επισυνάψει υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του εν λόγω εργοστασίου, με την οποία ο τελευταίος θα δηλώνει ότι αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στο συμμετέχοντα, υπέρ του οποίου εκδίδει την υπεύθυνη δήλωση. Κατ' εξαίρεση, εφόσον τα προσφερόμενα είδη πρόκειται να τεθούν στη διάθεση του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό μέσω τρίτου προσώπου, που ενεργεί ως εμπορικός αντιπρόσωπος του κατασκευαστή οίκου, η συμμόρφωση προς την ανωτέρω απαίτηση του Κ.Π.Δ. επιτυγχάνεται και με την υποβολή δήλωσης που υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του ενδιάμεσου προσώπου, υπό την απαραίτητη, όμως, προϋπόθεση ότι η εξουσία του τελευταίου να δεσμεύει, με δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του, τον κατασκευαστή οίκο, πιστοποιείται από στοιχεία υποβαλλόμενα με την προσφορά, επί ποινή απαραδέκτου αυτής (βλ. σχετ. απόφ. Ολ. ΣτΕ 1212/2007). Η υποβολή των εν λόγω δηλώσεων συνιστά ουσιώδη προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφοράς στους διαγωνισμούς που διέπονται από τον Κ.Π.Δ., ανεξαρτήτως του αν αυτό προβλέπεται στην οικεία διακήρυξη, αφού απορρέει ευθέως από τις διατάξεις του άρθρου 18 παρ. 2 και 3 του εν λόγω Κώδικα και, επομένως, συντρέχει δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής να απορρίψει τεχνική προσφορά που δε συνοδεύεται από τις ανωτέρω δηλώσεις (βλ. σχετ. αποφ. ΣτΕ 1756/2004, 3161/2006, πρβλ. πράξ. Στ΄ Κλιμ. Ελ. Συν 105/2002). Και αυτό, διότι η θέσπιση της ανωτέρω υποχρέωσης αποσκοπεί όχι μόνο στον έλεγχο της αξιοπιστίας των διαγωνιζομένων και στη διαπίστωση της προέλευσης και της γνησιότητας των προσφερόμενων ειδών αλλά και (κυρίως) στη διασφάλιση της ακώλυτης διενέργειας

των προμηθειών του Δημοσίου στο χρόνο, την ποιότητα και την ποσότητα που απαιτείται από το δημόσιο συμφέρον, χάριν του οποίου πραγματοποιείται η προμήθεια. Για τον ίδιο, εξάλλου, λόγο, στην παρ. 4 του άρθρου 18 του εν λόγω Κώδικα, προβλέπεται ότι σε περίπτωση επιγενόμενης, μετά δηλαδή τη σύναψη της σχετικής σύμβασης, αδυναμίας του κατασκευαστή να κατασκευάσει τα προσφερόμενα είδη, είναι επιτρεπτή η αλλαγή του εργοστασίου κατασκευής, που δηλώθηκε με την προσφορά του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό, αφού σε διαφορετική περίπτωση η επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού θα απαιτούσε μέχρι την ολοκλήρωσή του μεγάλο χρονικό διάστημα, κατά το οποίο θα υπήρχε έλλειψη των αναγκαίων ειδών. Απαραίτητη, όμως, προϋπόθεση για να είναι νόμιμη, στην περίπτωση αυτή, η αλλαγή του εργοστασίου κατασκευής αποτελεί η τήρηση της περιγραφόμενης στο άρθρο 18 παρ. 4 του Κ.Π.Δ. τυπικής διαδικασίας, που συνίσταται σε υποβολή αιτιολογημένου αιτήματος εκ μέρους του προμηθευτή και στην έγκριση του αιτήματος αυτού με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, μετά από γνώμη του αρμόδιου συλλογικού οργάνου.

ΙΙΙ. Στην υπό κρίση υπόθεση, από όλα τα στοιχεία του φακέλου που συνοδεύει το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα προκύπτουν τα ακόλουθα: Το Γενικό Νοσοκομείο …………………………., με την 6/14.6.2006 διακήρυξή του, προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό για τις 25.7.2006, με αντικείμενο την προμήθεια γαλακτοκομικών προϊόντων για ένα (1) έτος, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 141.700 ευρώ και κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή. Μεταξύ των προσδιοριζομένων με τη διακήρυξη προς προμήθεια ειδών περιλαμβάνονται τα είδη «ημίσκληρο τυρί μπαστούνι», «κεφαλοτύρι» και «σκληρό τυρί», τα οποία σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές τους θα πρέπει να είναι «Α΄ ποιότητας και σύμφωνα με τον κώδικα τροφίμων και ποτών». Εξάλλου, στο άρθρο 8 της εν λόγω διακήρυξης προβλέπονται τα εξής: «1. Οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό πρέπει απαραίτητα με την προσφορά τους να δηλώσουν με υπεύθυνο δήλωση του Ν. 1599/86 το εργοστάσιο και την χώρα κατασκευής του προσφερόμενου είδους. Προσφορά στην οποία δεν υπάρχει η παραπάνω δήλωση απορρίπτεται σαν απαράδεκτη. 2. … 3. Όταν οι προσφέροντες δε θα κατασκευάσουν τα προσφερόμενα είδη μερικά ή ολικά σε δικό τους εργοστάσιο πρέπει να επισυνάψουν στην τεχνική προσφορά τους και υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του εργοστασίου στο οποίο θα κατασκευαστούν τα υλικά με την οποία θα δηλώνεται ότι αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας. 4. Μετά τη

σύναψη της σύμβασης κατ' αρχήν δεν επιτρέπεται η αλλαγή του Εργοστασίου που δηλώθηκε με την προσφορά και με βάση την οποία έγινε η κατακύρωση. Μπορεί να εγκριθεί μετά αιτιολογημένο αίτημα του προμηθευτή η αλλαγή του Εργοστασίου με απόφαση του Δ.Σ. του Νοσοκομείου μετά από γνωμοδότηση της επιτροπής αξιολόγησης. 5. …». Για τα ανωτέρω συγκεκριμένα είδη υπέβαλαν προσφορά η εταιρία «………………………. και η εταιρία……………………………. Η τελευταία εταιρία αναφορικά με τα πιο πάνω προς προμήθεια είδη, προσέφερε, σύμφωνα με την από 14.7.2006 υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της, που συνόδευε την τεχνική της προσφορά, τα εξής προϊόντα: «ημίσκληρο τυρί μπαστούνι εγχώριο της εταιρείας ΒΙΟΤΥΡ ΑΕΒΕ», «κεφαλοτύρι εγχώριο της εταιρείας ΒΙΟΤΥΡ ΑΕΒΕ» και «σκληρό τυρί εγχώριο της εταιρείας ΒΙΟΤΥΡ ΑΕΒΕ». Για τα ίδια είδη η ανωτέρω συμμετέχουσα στο διαγωνισμό εταιρία προσκόμισε επίσης υπεύθυνη δήλωση της εταιρίας «ΒΙΟΤΥΡ Α.Ε.Β.Ε.», η οποία, με βάση την εμπορική της επωνυμία, αντικείμενο έχει την εμπορία, εισαγωγή και εξαγωγή τυροκομικών προϊόντων. Σύμφωνα με τη δήλωση αυτή, η εν λόγω εταιρία («ΒΙΟΤΥΡ Α.Ε.Β.Ε.») αποδέχεται να προμηθεύσει τη συμμετέχουσα στο διαγωνισμό εταιρία με τυροκομικά προϊόντα, σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στην τελευταία. Μετά από προηγούμενη θετική γνωμοδότηση της επιτροπής αξιολόγησης (βλ. 25.7.2006 πρακτικό) που έγινε δεκτή από το Διοικητικό Συμβούλιο του νοσοκομείου (Πρακτικό 19η/30.8.2006 θέμα 29ο), το αποτέλεσμα του διαγωνισμού για τα ανωτέρω είδη κατακυρώθηκε στην εν λόγω εταιρία ……………………………και υπεγράφη σχετικά μεταξύ αυτής και του νοσοκομείου η από 31.10.2006 σύμβαση. Μετά την υπογραφή της σύμβασης η φερόμενη ως δικαιούχος εταιρία, με την από 6.6.2007 δήλωσή της, ενημέρωσε το νοσοκομείο ότι εφεξής θα προμήθευε αυτό με «ημίσκληρο τυρί μπαστούνι Α΄ ποιότητας, …, Ευρωπαϊκής Ένωσης, της εισαγωγικής εταιρείας Δ. …………………………… ενώ επισύναψε και σχετική δήλωση του φερόμενου ως νομίμου εκπροσώπου της τελευταίας περί αποδοχής της προμήθειας. Για την πληρωμή δε της προμήθειας, διαφόρων γαλακτοκομικών προϊόντων μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και το «ημίσκληρο τυρί μπαστούνι» και το «κεφαλοτύρι» που διενεργήθηκε κατά το χρονικό διάστημα από 31.10.2006 έως 29.12.2006 (βλ. τα 1643/31.10.2006, 1686/8.11.2006, 1744/20.11.2006, 1785/27.11.2006, 1811/1.12.2006, 1860/11.12.2006, 1868/12.12.2006, 1886/15.12.2006, 1925/21.12.2006 και 1964/29.12.2006 σχετικά πρωτόκολλα παραλαβής της αρμόδιας επιτροπής παραλαβής προμηθειών του νοσοκομείου),

εκδόθηκε το ήδη ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην σκέψη ΙΙ, το Τμήμα κρίνει ότι μη νόμιμα η επιτροπή αξιολόγησης του υπό κρίση διαγωνισμού έκρινε παραδεκτή την τεχνική προσφορά της φερόμενης ως δικαιούχου του επίμαχου χρηματικού εντάλματος εταιρίας, για τα είδη «ημίσκληρο τυρί μπαστούνι», «κεφαλοτύρι» και «σκληρό τυρί», εφόσον αυτή, με την τεχνική της προσφορά, δεν υπέβαλε, ως όφειλε, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις του Κ.Π.Δ. (άρθρο 18) αλλά και της σχετικής διακήρυξης (άρθρο 8), αφενός μεν υπεύθυνη δήλωση από την οποία να προκύπτει το εργοστάσιο παρασκευής των προσφερόμενων ειδών και ο τόπος εγκατάστασής του, αφετέρου δε δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του εργοστασίου αυτού, από την οποία να προκύπτει δέσμευσή του για την εκτέλεση της υπό κρίση προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στην φερόμενη ως δικαιούχο συμμετέχουσα εταιρία. Η προσκομισθείσα δε δήλωση του φερόμενου ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρίας «ΒΙΟΤΥΡ Α.Ε.Β.Ε.» δεν καλύπτει την απαιτούμενη από τις ανωτέρω διατάξεις δήλωση εκ μέρους του παρασκευαστή των προμηθευόμενων ειδών, εφόσον η ίδια, δεν αποτελεί παρασκευαστή αυτών αλλά, βάσει της εμπορικής της επωνυμίας, εταιρία εμπορίας, εισαγωγής και εξαγωγής τυροκομικών προϊόντων και, περαιτέρω, από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει ότι αυτή ενεργεί ως εμπορική αντιπρόσωπος συγκεκριμένου παρασκευαστή οίκου, τον οποίο έχει την εξουσία να δεσμεύει, με σχετική δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της. Αφού, λοιπόν, ήταν απαράδεκτη η υποβληθείσα τεχνική προσφορά της φερόμενης ως δικαιούχου εταιρίας, ως μη συνοδευόμενη από τις απαιτούμενες κατά νόμο υπεύθυνες δηλώσεις, μη νόμιμα αποσφραγίστηκε η οικονομική της προσφορά και, περαιτέρω, μη νόμιμα κατακυρώθηκαν σ' αυτή τα προς προμήθεια είδη. Περαιτέρω, όσον αφορά τη μεταγενέστερη της υπογραφής της σχετικής σύμβασης μεταβολή της χώρας προέλευσης του προμηθευόμενου είδους «ημίσκληρο τυρί μπαστούνι», όπως η μεταβολή αυτή δηλώθηκε με το από 6.6.2007 προς το νοσοκομείο απευθυνόμενο έγγραφο της φερόμενης ως δικαιούχου εταιρίας και προκύπτει ήδη από τα συνοδεύοντα το επίμαχο χρηματικό ένταλμα τιμολόγια – δελτία αποστολής, αυτή συνεπάγεται, κατά λογική αναγκαιότητα, αλλαγή και του εργοστασίου παρασκευής του ανωτέρω προμηθευόμενου είδους, χωρίς, όμως, να προκύπτει ότι για την αλλαγή αυτή τηρήθηκε η περιγραφόμενη στις διατάξεις του άρθρου 18 παρ. 4 του Κ.Π.Δ. και του άρθρου 8 παρ. 4 της διακήρυξης διαδικασία (υποβολή αιτήματος εκ μέρους της φερόμενης ως δικαιούχου εταιρίας που να αιτιολογεί την αλλαγή και έγκριση αυτής

από το Δ.Σ. του νοσοκομείου, μετά από γνώμη της επιτροπής αξιολόγησης). Κατά συνέπεια, κατά τους βασίμως προβαλλόμενους λόγους διαφωνίας της Επιτρόπου, η υπό κρίση δαπάνη, κατά το μέρος που περιλαμβάνει πληρωμή για την προμήθεια του είδους «ημίσκληρο τυρί μπαστούνι», και «κεφαλοτύρι» είναι μη νόμιμη, ενώ ο προβαλλόμενος από το νοσοκομείο ισχυρισμός, ότι δεν υφίσταται από την αλλαγή αυτή ζημία για το Δημόσιο, δε δύναται να ασκήσει επιρροή στην νομιμότητα της ελεγχόμενης δαπάνης και, κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί.

IV. Κατ' ακολουθίαν αυτών, η εντελλόμενη με το 100, οικονομικού έτους 2007, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Γενικού Νοσοκομείου ………………… δαπάνη, είναι μη νόμιμη και επομένως, το χρηματικό αυτό ένταλμα δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι το 100, οικονομικού έτους 2007, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Γενικού Νοσοκομείου ………………………, ποσού 8.237,14 ευρώ, δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 27/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.(σχετ. αρθρ. 20, 21, 38 ΠΔ118/2007)

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος Ελένη Φώτη, Αντιπρόεδρο, τις Συμβούλους Μαρία Αθανασοπούλου (εισηγήτρια) και Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη και τους Παρέδρους Αγγελική Πανουτσακοπούλου και Κωνσταντίνο Παραθύρα, οι οποίοι μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο, συνεδρίασε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 13 Φεβρουαρίου 2007, με την παρουσία της Γραμματέως Γιολάντας Παπαδημητρίου, για να αποφανθεί ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο ………………………… και του Γενικού Νοσοκομείου ………………… αν πρέπει να θεωρηθεί το 2855 χρηματικό ένταλμα πληρωμής, οικονομικού έτους 2006, του ως άνω νοσοκομείου.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη την 5/25.1.2007 έγγραφη γνώμη του, ασκούντος καθήκοντα Αντεπιτρόπου της Επικρατείας, Συμβούλου Γεωργίου Βοϊλη, σύμφωνα με την οποία το επίμαχο χρηματικό ένταλμα δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Σκέφτηκε σύμφωνα με το νόμο

Ι. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο ……………………… αρνήθηκε, με την 46/27.12.2006 πράξη της, να θεωρήσει το 3260, οικονομικού έτους

2005, χρηματικό ένταλμα πληρωμής που εκδόθηκε από το Γενικό Νοσοκομείο ………………….. και αφορά στην καταβολή ποσού 1.536,60 ευρώ στη φερόμενη ως δικαιούχο εταιρεία «……………………. για την προμήθεια εργαλείων μικροχειρουργικής. Ως αιτιολογία της άρνησης θεώρησης του εντάλματος, η Επίτροπος προέβαλε ότι ενώ κατά το στάδιο αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών για το είδος 2 (ψαλίδι 5 χιλιοστών μιας χρήσης) η Επιτροπή του Διαγωνισμού προτείνει ως κατάλληλα τα προϊόντα τριών εταιρειών, στο πρακτικό έγκρισης των προτεινομένων τεχνικών προσφορών από τη Διοικητή του νοσοκομείου εγκρίνεται η αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών μόνο των δύο εκ των τριών εταιρειών, χωρίς να αναφέρεται ειδική αιτιολογία για την απόρριψη της προσφοράς της τρίτης εταιρείας. Το Γενικό Νοσοκομείο ……………………, αφού αντικατέστησε το ως άνω χρηματικό ένταλμα, λόγω λήξεως του οικονομικού έτους, με το 2855, οικονομικού έτους 2006, όμοιο, υπέβαλε εκ νέου το τελευταίο για θεώρηση με το 16328/2.11.2006 έγγραφο της Διευθύντριας του Οικονομικού Τμήματος αυτού, υποστηρίζοντας ότι εκ παραδρομής δεν αναφέρθηκε στις τεχνικά αποδεκτές προσφορές και αυτή της αποκλεισθείσας εταιρείας, ενώ, εξάλλου, η τελευταία ως έχουσα έννομο συμφέρον δεν κατέθεσε ένσταση ή άλλη προσφυγή κατά του αποκλεισμού της. Η Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στις απόψεις της, με συνέπεια να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως και αρμοδίως, με την από 8.1.2007 έκθεσή της, απευθύνεται στο Τμήμα τούτο, μετά την τήρηση της προδικασίας που προβλέπεται από τα άρθρα 21 παρ. 1 του π.δ. 774/1980 και 139 παρ. 1 του π.δ. 1225/1981, σε συνδυασμό με τη ΦΓ8/15686/8.7.2002 (ΦΕΚ 1242 Β΄) απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου τούτου, όπως αυτή τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τη ΦΓ8/21500/2004 όμοια (ΦΕΚ Β' 1862).

ΙΙ. Το π.δ. 394/1996 «Κανονισμός Προμηθειών του Δημοσίου» (ΦΕΚ Α’ 266) ορίζει στο άρθρο 20 παρ. 2 ότι: «Για την αξιολόγηση των προσφορών λαμβάνονται υπ’ όψη κυρίως τα παρακάτω στοιχεία: α. Όταν για την τελική επιλογή του προμηθευτή κριτήριο είναι μόνο η χαμηλότερη τιμή: (1) Η συμφωνία της προσφοράς προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και της πρόσκλησης. (2) Ο ανταγωνισμός που αναπτύχθηκε. (3) Η προσφερόμενη τιμή σε σχέση με τιμές που προσφέρθηκαν σε προηγούμενους διαγωνισμούς και την τρέχουσα στην αγορά τιμή, για όμοιο ή παρεμφερές υλικό. Η κατακύρωση τελικά γίνεται στο προμηθευτή με τη χαμηλότερη τιμή, εκ των προμηθευτών των οποίων οι προσφορές έχουν κριθεί ως αποδεκτές με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους της διακήρυξης....», στο

άρθρο 21 παρ. 1 ότι: «Το αρμόδιο για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού όργανο, με γνωμοδότησή του, μπορεί να προτείνει: α) κατακύρωση της προμήθειας…, β) την κατανομή της προς προμήθεια ποσότητας… γ) ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και επανάληψή του… δ) …., ε)…., στ)….» και στο άρθρο 38 ότι: «Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων διαγωνισμών και της διαδικασίας διαπραγμάτευσης για τις προμήθειες των φορέων του δημοσίου τομέα…γίνεται από επιτροπές. Οι επιτροπές είναι πενταμελείς…και λειτουργούν σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά γενικές διατάξεις περί συλλογικών οργάνων…Οι επιτροπές γνωμοδοτούν πέραν των θεμάτων αξιολόγησης προσφορών και για κάθε θέμα που προκύπτει κατά την εκτέλεση των συμβάσεων…».. Από τις παρατεθείσες διατάξεις συνάγεται ότι οι επιτροπές των διαγωνισμών αποτελούν όργανα που γνωμοδοτούν για την αξιολόγηση των υποβαλλόμενων σε διαγωνισμούς προμηθειών προσφορών, αλλά και για κάθε θέμα που αναφύεται, κατά την εκτέλεση των μεταγενέστερων συναπτόμενων σχετικών συμβάσεων. Ειδικότερα, στις περιπτώσεις που κριτήριο για την κατακύρωση και τελική επιλογή του προμηθευτή είναι η χαμηλότερη τιμή, η επιτροπή του διαγωνισμού, αφού διατυπώσει τη γνώμη της κατά το στάδιο της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών, προβαίνει στην οικονομική αξιολόγηση μόνο των τεχνικά αποδεκτών και σύμφωνων με τους όρους της οικείας διακήρυξης προσφορών και μπορεί, μεταξύ άλλων, να προτείνει στο αποφασίζον όργανο την κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού αποκλειστικά σε αυτόν που προσφέρει τη χαμηλότερη τιμή. Η γνώμη της επιτροπής του διαγωνισμού σε όλες τις ως άνω περιπτώσεις είναι απλή, δεδομένου ότι δεν προβλέπεται από το νόμο ως σύμφωνη, ενώ δε μπορεί να θεωρηθεί ούτε ως πρόταση, καθώς δεν υποβάλλεται με πρωτοβουλία του γνωμοδοτούντος οργάνου, αλλά διατυπώνεται ύστερα από ερώτημα της αναθέτουσας αρχής, του οργάνου δηλαδή που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα. Κατά συνέπεια, το αποφασίζον όργανο δύναται να διαφοροποιηθεί από αυτή με ειδική όμως αιτιολογία, η οποία μπορεί να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, χωρίς να απαιτείται να περιέχεται στο σώμα της πράξεως (βλ. σχετ. Πράξεις IV Τμήματος 111/2006, 13/2002, 98/1999).

ΙΙΙ. Στην προκείμενη περίπτωση, από τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν το επίμαχο χρηματικό ένταλμα πληρωμής προκύπτουν τα ακόλουθα: Το Συμβούλιο Διοίκησης του Γενικού Νοσοκομείου……………………….,με το πρακτικό της 20^{ης} Συν./16.10.2003 (θ. 5^{ο}), αποφάσισε τη διενέργεια δημόσιου ανοικτού διαγωνισμού για την προμήθεια χειρουργικών ειδών και εργαλείων μιας χρήσης για

λαπαροσκοπική χρήση, για ένα χρόνο, προϋπολογισθείσας δαπάνης 52.200 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., και με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή. Σε εκτέλεση της ως άνω απόφασης εκδόθηκε η 11/2003 διακήρυξη ανοικτού διαγωνισμού, στην οποία ορίστηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές των υπό προμήθεια ειδών. Στο διαγωνισμό που διενεργήθηκε στις 29.12.2003, για το είδος 2 (ψαλίδι 5 χιλιοστών μίας χρήσης) υπέβαλαν προσφορές πέντε εταιρείες. Η Επιτροπή του Διαγωνισμού, αφού αξιολόγησε τις τεχνικές προσφορές των ως άνω εταιρειών, έκρινε, με το από 29.12.2003 πρακτικό της, ως αποδεκτές και σύμφωνες με τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους της διακήρυξης τις προσφορές των εταιρειών ……………………………, …………………………… και ……………………..
Με την 169/19.3.2004 απόφαση της Διοικητού του νοσοκομείου εγκρίνονται οι τεχνικές προσφορές και αποφασίζεται η επαναφορά για αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών μόνο των εταιρειών ……………………………. και Τ…………………., ενώ απορρίπτεται η προσφορά της εταιρείας……………………..Ακολούθως, η Επιτροπή του Διαγωνισμού συνέταξε πίνακα με τα ζητούμενα είδη και τις τιμές των εταιρειών, με τον οποίο προτείνεται ως μειοδότρια εταιρεία για το είδος 2 η ……………………. Στην συνέχεια, με το 524/5.8.2004 πρακτικό της, η Διοικητής του νοσοκομείου κατακύρωσε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού ως προς το είδος 2 στην εν λόγω εταιρεία, ενώ στις 23.8.2004 υπεγράφη η σχετική σύμβαση, σε εκτέλεση της οποίας εκδόθηκε το υπό κρίση χρηματικό ένταλμα. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, μη νομίμως αποκλείσθηκε από το στάδιο της αποσφράγισης και αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και τελικά από την περαιτέρω διαδικασία του διαγωνισμού η εταιρεία ……………………, της οποίας η προσφορά αξιολογήθηκε από την Επιτροπή του Διαγωνισμού ως τεχνικά αποδεκτή και σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης, καθόσον το αποφασίζον όργανο, διαφοροποιούμενο, ως είχε τη δυνατότητα, από τη γνώμη της Επιτροπής ως προς την τεχνική αξιολόγηση των προσφορών, δεν διέλαβε ειδική αιτιολογία για την απόκλισή του αυτή και την απόρριψη της τεχνικής προσφοράς της ως άνω εταιρείας, η οποία προσέφερε τελικά τη χαμηλότερη τιμή για το επίμαχο υπό προμήθεια είδος. Εξάλλου, ο ισχυρισμός του Νοσοκομείου ότι εκ παραδρομής δεν συμπεριελήφθη στην απόφαση έγκρισης της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών η προσφορά της αποκλεισθείσας εταιρείας, δεν ασκεί έννομη επιρροή και δεν δικαιολογεί την παρέκκλιση από την αυστηρή – τυπική διαδικασία του διαγωνισμού για τη σταδιακή

ολοκλήρωση αυτού, μέσω των αυτοτελών-διακριτών φάσεων αξιολόγησης των προσφορών των διαγωνισμών για την τελική ανάδειξη μειοδότη, προκειμένου να διασφαλίζονται, σε κάθε περίπτωση, οι αρχές της διαφάνειας και του πραγματικού ανταγωνισμού. Άλλωστε, δεν ασκεί επιρροή στο πλαίσιο ασκήσεως του προληπτικού ελέγχου, κατά τον οποίο το Τμήμα ελέγχει – παρεμπιπτόντως – τη νομιμότητα όλων των σχετικών με τη δημόσια δαπάνη πράξεων, το τυχαίο γεγονός της ασκήσεως ή μη ενστάσεων ή προσφυγών στα διάφορα στάδια του διαγωνισμού. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού είναι μη νόμιμη και συνεπώς δεν είναι σύννομη και η εντελλόμενη με το υπό κρίση χρηματικό ένταλμα δαπάνη και ως εκ τούτου δεν πρέπει αυτό να θεωρηθεί.

Για τους λόγους αυτούς αποφαίνεται ότι το 2855, οικονομικού έτους 2006, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Γενικού Νοσοκομείου …………………….. ποσού 1.536,60 ευρώ, δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 24/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.(κατάτμηση δαπάνης & αρθρ. 26, 28 ΠΔ 118/2007)

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος Ελένη Φώτη, Αντιπρόεδρο, και τα μέλη Μαρία Αθανασοπούλου και Ασημίνα Σαντοριναίου, Συμβούλους, Αγγελική Πανουτσακοπούλου και Κωνσταντίνο Παραθύρα (εισηγητή), Παρέδρους με συμβουλευτική ψήφο, συνεδρίασε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 6 Φεβρουαρίου 2007, με την παρουσία της Γραμματέως του Γιολάντας Παπαδημητρίου, για να αποφανθεί, ύστερα, από σχετική διαφωνία, που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο………………και του Γενικού Νοσοκομείου ………………………. αν πρέπει να θεωρηθούν τα 676, 1068 και 1145, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του ανωτέρω νοσοκομείου.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη την 15/29.1.2007 έγγραφη γνώμη του, ασκούντος καθήκοντα Αντεπιτρόπου της Επικρατείας, Συμβούλου Γεωργίου Βοΐλη, σύμφωνα με την οποία τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

Ι. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο ………………….αρνήθηκε, με την 60/18.5.2006 πράξη επιστροφής, να θεωρήσει τα 676, 1068 και 1145, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του Γενικού Νοσοκομείου

……………………..», ποσού 1.866,82 ευρώ, 3.800,50 ευρώ και 3.647,28 ευρώ, αντίστοιχα, που εκδόθηκαν υπέρ της ομόρρυθμης εταιρείας ……………………υπέρ του …………… και υπέρ …………………, αντίστοιχα, και αφορούσαν στην πληρωμή στους ανωτέρω φερόμενους ως δικαιούχους δαπάνης για την προμήθεια μηχανογραφικού υλικού ηλεκτρονικών υπολογιστών και γραφικής ύλης για τις ανάγκες του εν λόγω νοσοκομείου, κατά το έτος 2005. Ως αιτιολογία της άρνησης της Επιτρόπου προβάλλεται ότι το συνολικό ποσό της δαπάνης που εντέλλεται υπερβαίνει τα όρια της ετήσιας δαπάνης που επιτρέπεται να διενεργηθεί για την προμήθεια των ανωτέρω ειδών με απευθείας ανάθεση, ενώ δεν προκύπτουν ούτε λόγοι επείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες καταστάσεις, ούτε αποκλειστικότητα του προμηθευτή ως προς τα ζητούμενα είδη κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 12 του ν. 2286/1995 οι οποίοι θα δικαιολογούσαν την προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης. Το ανωτέρω νοσοκομείο επανυπέβαλε, με το 46917/26.9.2006 έγγραφό του, τα προαναφερόμενα χρηματικά εντάλματα, υποστηρίζοντας τη νομιμότητα της εντελλόμενης δαπάνης. Η Επίτροπος, όμως ενέμεινε στις απόψεις της με συνέπεια να ανακύψει η παρούσα διαφωνία, για την άρση της οποίας με την από 19.1.2007 έκθεσή της (αρ. πρωτ. 4172/24.1.2007), νομίμως και αρμοδίως απευθύνεται στο Τμήμα αυτό, μετά την τήρηση της προβλεπόμενης από τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ. 1 του π.δ/τος 774/1980 και 139 παρ. 1 του π.δ/τος 1225/1981 προδικασίας.

ΙΙ. Ο ν. 2286/1995 «Προμήθειες του δημόσιου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ 19 Α΄) ορίζει στο άρθρο 1 ότι: «1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται οι κάθε είδους προμήθειες αγαθών που ενεργούνται από: α) το Δημόσιο, β) τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, γ) τα Ν.Π.Δ.Δ. που αποτελούν οργανισμούς της καθ' ύλην αυτοδιοίκησης, δ) (…)» και στο άρθρο 2 ότι: «1. (…) 12. Οι διαδικασίες συνάψεως συμβάσεων προμηθειών διακρίνονται σε συνοπτικές, ανοικτές, κλειστές και με διαπραγμάτευση: α) (...) γ) συνοπτικές (πρόχειρος διαγωνισμός) είναι οι διαδικασίες που διενεργούνται μόνο για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών αγαθών αξίας κάτω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ECU, ετήσιας συνολικής δαπάνης, καθοριζομένης εκάστοτε με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου (...) δ) Με διαπραγμάτευση (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση) είναι η διαδικασία που οι επί μέρους φορείς προσφεύγουν στους προμηθευτές της επιλογής τους και διαπραγματεύονται τους όρους των υπό σύναψη συμβάσεων με έναν ή περισσότερους από αυτούς, με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. 13. Η διαδικασία του

τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να τηρηθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις: Ι. (...) V. Όταν για λόγους επείγουσας ανάγκης, που οφείλεται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες καταστάσεις, δεν είναι δυνατόν να τηρηθούν οι προθεσμίες που προβλέπονται από τους κανονισμούς προμηθειών. (…) VIII. Για την προμήθεια αγαθών, αξίας κάτω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ECU, η δαπάνη των οποίων δεν υπερβαίνει κατ' είδος σε ετήσια βάση το ποσό που καθορίζεται εκάστοτε από τον Υπουργό Εμπορίου (...)». Κατ' εξουσιοδότηση των παρατεθεισών διατάξεων εκδόθηκε η Π1/7446/14.1.2002 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης (ΦΕΚ 112 Β΄), με την οποία ορίσθηκε ότι «1. (...) 2. Καθορίζουμε, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 12 εδάφ. γ και παρ. 13 εδάφ. VIII του Ν. 2286/95, αντίστοιχα, την ετήσια συνολική δαπάνη των Προμηθειών κατά κωδικό αριθμό είδους αυτών (του αρχείου ειδών προγράμματος), για τις οποίες η σύναψη των σχετικών συμβάσεων διενεργείται: α) Με συνοπτικές διαδικασίες (πρόχειρος διαγωνισμός) (...) μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ 45.000 με Φ.Π.Α. β) Με διαδικασίες διαπραγμάτευσης (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση) μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ 15.000 με Φ.Π.Α. (...)» (πρβλ. και τις διατάξεις του άρθρου 83 του ν. 2362/1995 και της κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσας 2/45564/0026/31.7.2001 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών - ΦΕΚ 1066 Β΄). Από τις προεκτεθείσες διατάξεις συνάγεται ότι η ανάθεση προμήθειας ειδών από Ν.Π.Δ.Δ. διενεργείται κατά κανόνα κατόπιν διαγωνισμού, δεδομένου ότι με την κατά νόμο απαιτουμένη ευρύτερη δημοσιότητα και την τήρηση των πλέον σύνθετων διαδικασιών, επιτυγχάνεται η επιλογή της πράγματι συμφερότερης για τους ενδιαφερόμενους φορείς προσφοράς και συνεπώς διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον. Σε εξαιρετικές και μόνο περιπτώσεις, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η περίπτωση, κατά την οποία το αντίτιμο του προς προμήθεια είδους δεν υπερβαίνει το ποσό των 15.000 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., επιτρέπεται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (απευθείας ανάθεσης). Περαιτέρω, για τον ίδιο λόγο, δεν είναι νόμιμος ο επιμερισμός της απαιτούμενης συνολικής ποσότητας των ζητούμενων όμοιων ή ομοειδών αγαθών σε περισσότερες μικρότερες ποσότητες ή σε μερικότερες κατηγορίες και η εν συνεχεία απ' ευθείας ανάθεση των αντίστοιχων τμηματικών προμηθειών, με βάση το ύψος της δαπάνης που προκύπτει από την κατάτμηση της συνολικής δαπάνης, καθόσον όπως πάγια δέχεται το Δικαστήριο τούτο με τον τρόπο αυτό επιχειρείται κατά περιγραφή των οικείων διατάξεων, να μην τηρηθεί η οριζόμενη απ' αυτές

διαδικασία της διενέργειας ενιαίου τακτικού ή πρόχειρου, κατά περίπτωση, διαγωνισμού (βλ. Πράξεις IV Τμ. 75, 43/2004, 124/2005 και 117/2006).

III. Στην προκειμένη περίπτωση με τα 676, 1068 και 1145, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του Γενικού Νοσοκομείου ………………… συνολικού ποσού 9.314,60 ευρώ εντέλλεται η πληρωμή προμήθειας, χωρίς να προηγηθεί τακτικός ή πρόχειρος διαγωνισμός, μηχανογραφικού υλικού ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών γραφικής υλικής γενικότερα, για το έτος 2005. Ειδικότερα, α) με το Χ.Ε. 676/2006 εντέλλεται η πληρωμή ποσού 1.866,82 ευρώ στη φερόμενη ως δικαιούχο εταιρεία «…………………….. με αιτιολογία «γραφική ύλη, λοιπά είδη συντ/σεως και επισ/ης μηχαν/κού και λοιπού εξοπλισμού», β) με το Χ.Ε. 1068/2006 εντέλλεται η καταβολή στο …………………, ποσού 3.800,50 ευρώ με αιτιολογία «γραφική ύλη, φωτογραφικό και φωτοτυπικό υλικό, λοιπές μηχανές γραφείου, προμήθεια μηχ/κού και λοιπού κεφαλ/κού εξοπλισμού - πινακίδες», και γ) με το Χ.Ε. 1145/2006 εντέλλεται η καταβολή ποσού 3.647,28 ευρώ στο φερόμενο ως δικαιούχο αυτού, ……………………….. με αιτιολογία «γραφική ύλη, μικροαντικείμενα γραφείου, διάφορα είδη που δεν κατονομάζονται ειδικά». Από το σύνολο δε των τιμολογίων, των πρωτοκόλλων παραλαβής και των λοιπών εγγράφων που συνοδεύουν τα ως άνω χρηματικά εντάλματα, προκύπτει ότι τα είδη στα οποία αφορούν είναι αφενός μεν μηχανογραφικό υλικό ηλεκτρονικών υπολογιστών, και συγκεκριμένα μελάνια, μελανοταινίες και toner για διάφορους εκτυπωτές και φωτοτυπικά μηχανήματα του νοσοκομείου, αφετέρου δε είδη γραφικής ύλης γενικότερα, όπως ιδίως ελάσματα συγκράτησης φύλλων, διάφοροι φάκελοι, πίνακας φελλού, διάφορα μικροαντικείμενα γραφείου (μαρκαδόροι, συρραπτικά, χαρτοθήκες κλπ.). Περαιτέρω, το Τμήμα με την 117/2006 Πράξη του, έχει κρίνει μη νόμιμη τη δαπάνη ποσού 30.490,17 ευρώ, για την προμήθεια αναλωσίμων ηλεκτρονικών υπολογιστών, για την ίδια ως άνω χρονική περίοδο (το έτος 2005). Με τα δεδομένα αυτά συνάγεται ότι κατά την αντίληψη των συναλλαγών με τα υπό κρίση χρηματικά εντάλματα εντέλλεται η πληρωμή δαπάνης προμήθειας ομοειδών αγαθών, τα οποία συνιστούν υλικά αναλώσεως ηλεκτρονικών υπολογιστών που καλύπτουν μηχανογραφικές ανάγκες του νοσοκομείου, για την προμήθεια των οποίων δεν διενεργήθηκε διαγωνισμός, μολονότι η συνολική τους αξία κατά το επίμαχο έτος 2005, συνυπολογιζομένης της δαπάνης για τα ίδια αγαθά που κρίθηκε μη νόμιμη με την ανωτέρω Πράξη, υπερβαίνει το ποσό των 15.000 Ευρώ, μέχρι το οποίο είναι νόμιμη η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της απευθείας ανάθεσης. Περαιτέρω

το νοσοκομείο δεν αποδεικνύει ότι για την προμήθεια των προαναφερομένων ειδών συνέτρεξαν λόγοι επείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτες καταστάσεις ή άλλοι λόγοι που σχετίζονται με την προστασία δικαιωμάτων αποκλειστικότητας ή λόγοι τεχνικής ή καλλιτεχνικής ιδιαιτερότητας που δικαιολογούν την μοναδικότητα του προμηθευτή. Αντιθέτως, προκύπτει ότι ήταν δυνατός ο προγραμματισμός της κάλυψης των αναγκών στο επίμαχο υλικό και η διενέργεια τακτικής διαδικασίας για την προμήθεια αυτή, αφού οι ανάγκες του νοσοκομείου στα είδη αυτά είναι τακτικές και περιοδικά επαναλαμβανόμενες. Πλην όμως, η δαπάνη που εντέλλεται εν μέρει με τα Χ.Ε. 1068 και 1145/2006 και αφορά στην προμήθεια ειδών γραφικής ύλης (ελάσματα συγκράτησης φύλλων, διάφοροι φάκελοι, πίνακας φελλού, διάφορα μικροαντικείμενα γραφείου), τα οποία κατά την αντίληψη των συναλλαγών αποτελούν είδη γραφικής ύλης, δηλαδή είδη διακριτά και αυτοτελή έναντι των ομοειδών αναλωσίμων ηλεκτρονικών υπολογιστών, δεν υπερβαίνει το ποσό των 15.000 ευρώ που τίθεται ως όριο με την προαναφερόμενη υπουργική απόφαση για τη σύναψη σύμβασης με απευθείας ανάθεση και ως εκ τούτου είναι νόμιμη, εκτός αν υπάρχουν άλλοι λόγοι μη νομιμότητας αυτής. Επομένως, είναι μη νόμιμη η δαπάνη που εντέλλεται με τα παραπάνω 676, 1068 και 1145, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής ως προς τα αναλώσιμα ηλεκτρονικών υπολογιστών και τα ανωτέρω Χ.Ε. δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι τα 676, 1068 και 1145, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του Γενικού Νοσοκομείου ………………………….. ποσού 1,866,82, 3.800,50 και 3.647,28 ευρώ, αντίστοιχα, δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 16/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.(σχετ. αρθρ. 23 ΠΔ118/2007-προσυμβατικός έλεγχος)

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος Ελένη Φώτη, Αντιπρόεδρο, τα μέλη Μαρία Αθανασοπούλου και Ασημίνα Σαντοριναίου, Συμβούλους, και τους Κωνσταντίνο Εφεντάκη (εισηγητή) και Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Παρέδρους με συμβουλευτική ψήφο, συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 6 Φεβρουαρίου 2007, με την παρουσία της Γραμματέως του Γιολάντας Παπαδημητρίου, για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο……………………και του Γενικού Νοσοκομείου……………………αν

πρέπει να θεωρηθούν τα 1320 -1328, 1330, 1332, 1333, 1336 - 1340, 1344 και 1346 - 1348 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, οικονομικού έτους 2006, του Νοσοκομείου αυτού.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη την 177/18.12.2006 έγγραφη γνώμη του, ασκούντος καθήκοντα Αντεπιτρόπου της Επικρατείας, Συμβούλου Γεωργίου Βοΐλη, σύμφωνα με την οποία τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

Ι. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο ……………………….. αρνήθηκε, με την 30/26.5.2006 πράξη της, να θεωρήσει τα 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1330, 1332, 1333, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1344, 1346, 1347 και 1348, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα, συνολικού ποσού 175.120,24 ευρώ, που εκδόθηκαν από το Γενικό Νοσοκομείο …………….. υπέρ των εταιριών ………………. (το πρώτο και το έβδομο), ……….Ε. (το δεύτερο), …………….. (το τρίτο), ……………….. (το τέταρτο), …………… (το πέμπτο και το έκτο), …………….. (το όγδοο και το ένατο), ……………... (το δέκατο, το ενδέκατο και το δωδέκατο) και……………….Ε. (τα υπόλοιπα) και αφορούν στην καταβολή του τιμήματος για την προμήθεια, από τις εταιρίες αυτές, διαφόρων ειδών ραδιοφαρμάκων. Ως αιτιολογία της άρνησής της, η Επίτροπος προέβαλε ότι οι συμβάσεις του Νοσοκομείου με τους φερόμενους ως δικαιούχους προμηθευτές δεν είχαν υποβληθεί σε προηγούμενο της υπογραφής τους έλεγχο νομιμότητας από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά παράβαση των οριζομένων στο άρθρο 19 παρ. 7 του π.δ/τος 774/1980, όπως ίσχυε κατά το χρόνο κατακύρωσης, στις προαναφερόμενες εταιρίες, του αποτελέσματος του σχετικώς διενεργηθέντος διαγωνισμού. Το …………………», με το 16327/2.11.2006 έγγραφο της Διευθύντριας Οικονομικού, επανυπέβαλε τα εντάλματα για θεώρηση, υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι, εάν δεν εξοφληθούν οι προμηθευτές, θα διαταραχθεί η ομαλή λειτουργία του ………………. του Νοσοκομείου, για το οποίο προορίζονται, ως επί το πλείστον, τα επίμαχα είδη. Η Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στις απόψεις της και έτσι ανέκυψε διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως αυτή απευθύνεται, με την από 1.12.2006 έκθεσή της, στο Τμήμα τούτο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ. 1 του π.δ/τος 774/1980 και 139 παρ. 1 του π.δ/τος 1225/1981.

ΙΙ. Η παράγραφος 7 του άρθρου 19 του Οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Α΄ 189), όπως ίσχυε μετά την αντικατάστασή της από το άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 2741/1999 (Α΄ 199) και την τροποποίησή της με τα άρθρα 2 του ν. 3060/2002 (Α΄ 242) και 9 του ν. 3090/2002 (Α΄ 329), όριζε ότι για τις προμήθειες αγαθών του άρθρου 1 του ν. 2286/1995, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο αναλογών φόρος προστιθέμενης αξίας (βλ. άρθρο 19 του ν. 3193/2003, Α΄ 266), υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων (1.500.000) ευρώ, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας της οικείας σύμβασης, πριν από τη σύναψή της, από Κλιμάκια του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Περαιτέρω, στην ίδια διάταξη ορίζεται ότι· «(...) Εάν δεν διενεργηθεί ο έλεγχος, η σύμβαση που συνάπτεται είναι άκυρη. Για το σκοπό του ελέγχου υποβάλλεται στο Κλιμάκιο από τον αρμόδιο Υπουργό ή φορέα ο φάκελος με όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία (...). Ο έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ολοκληρώνεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη διαβίβαση σε αυτό του σχετικού φακέλου (...)». Επακολούθησε ο ν. 3310/2005 «Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων» (Α΄ 30/14.2.2005), με το άρθρο 12 παρ. 27 του οποίου ορίστηκε ότι· «Ο προβλεπόμενος από τη διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 19 του π.δ. 774/1980 (…) έλεγχος νομιμότητας επί των συμβάσεων προμήθειας αγαθών του άρθρου 1 του ν. 2286/1995 (…) διενεργείται υποχρεωτικά, πριν από τη σύναψή τους, από Κλιμάκια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον η προϋπολογιζόμενη δαπάνη τους υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ (…)». Η τελευταία αυτή διάταξη, όμως, η ισχύς της οποίας είχε ανασταλεί αρχικώς από 7.6.2005 μέχρι 31.10.2005 (βλ. άρθρο 21 του ν. 3345/2005, Α΄ 138) και εν συνεχεία μέχρι 15.11.2005 (βλ. την από 31.10.2005 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, Α΄ 270), επανήλθε τελικώς σε ισχύ με τη δημοσίευση του ν. 3414/2005 (Α΄ 279/10.11.2005).
Με τις προμνησθείσες διατάξεις, που έχουν ήδη αναχθεί σε συνταγματικό επίπεδο (βλ. άρθρο 98 παρ. 1(β) του Συντάγματος), καθιερώθηκε, ως ουσιώδης τύπος της διαδικασίας ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών μεγάλου οικονομικού αντικειμένου, η διενέργεια ελέγχου νομιμότητας από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, προ της σύναψης και, κατά μείζονα λόγο, της εκτέλεσής τους. Η μη τήρηση δε του ουσιώδους αυτού τύπου συνεπάγεται την αυτοδίκαιη ακυρότητα της οικείας σύμβασης, η οποία, μάλιστα, δεν θεραπεύεται με την εκ των υστέρων, μετά, δηλαδή, την έναρξη εκτέλεσης της σύμβασης, υποβολή αυτής προς έλεγχο (βλ.

Πρακτικά 7ης Γεν.Συν./7.3.2001 Ολομ. Ελ. Συν.). Από τις ίδιες διατάξεις καθίσταται, περαιτέρω, σαφές ότι, σε περίπτωση ανάθεσης της προμήθειας κατόπιν διαγωνισμού, κρίσιμος χρόνος για την υποβολή της σύμβασης προς έλεγχο είναι το στάδιο που προηγείται της ανακοίνωσης, στον ανάδοχο, της κατακύρωσης του αποτελέσματος του διαγωνισμού, αφού, σύμφωνα με το άρθρο 23 του (εφαρμοστέου και για τα ν.π.δ.δ.) Κανονισμού Προμηθειών Δημοσίου (π.δ. 394/1996, Α΄ 266), με την ανακοίνωση αυτή ολοκληρώνεται η διαγωνιστική διαδικασία και η σύμβαση θεωρείται από τότε συναφθείσα. Ως εκ τούτου, το - αναφερόμενο στον προϋπολογισμό της προμήθειας - χρηματικό όριο, πέραν του οποίου είναι, επί ποινή ακυρότητας, υποχρεωτική η υπαγωγή στον έλεγχο, συναρτάται με το χρόνο έκδοσης της κατακυρωτικής απόφασης και, για μεν τις προμήθειες που η απόφαση αυτή έχει εκδοθεί κατά τη διάρκεια της αναστολής της ισχύος του άρθρου 12 παρ. 27 του ν. 3310/2005 (7.6.2005 - 10.11.2005), ανέρχεται, όπως και υπό το προηγούμενο του νόμου αυτού καθεστώς, σε 1.500.000 ευρώ, ενώ για εκείνες που η διαδικασία ανάθεσής τους ολοκληρώνεται μετά το παραπάνω χρονικό σημείο, σε 1.000.000 ευρώ, μη συνυπολογιζομένου, και στις δύο περιπτώσεις, του Φ.Π.Α. (βλ. την 46/2006 Πράξη VI Τμ. Ελ. Συν.).

ΙΙΙ. Στην προκειμένη περίπτωση, με την 28/27.12.2004 διακήρυξη του Γενικού Νοσοκομείου …………………… προκηρύχθηκε δημόσιος ανοικτός διαγωνισμός, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή, για την ανάθεση της προμήθειας διαφόρων ειδών ραδιοφαρμάκων, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 2.037.037,04 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.).Ο διαγωνισμός διενεργήθηκε στις 16.3.2005 και, με την 21/14.10.2005 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου, το αποτέλεσμά του κατακυρώθηκε στους κατ' είδος μειοδότες. Μεταξύ των αναδόχων που ανακηρύχθηκαν από τον εν λόγω διαγωνισμό ήταν και οι εταιρίες ……………………………και …………….., με τις οποίες το ……………. συνήψε αντιστοίχως τις από 10.12.2005, 1.12.2005, 6.12.2005, 19.12.2005, 14.12.2005, 8.12.2005, 13.12.2005 και 19.12.2005 συμβάσεις, χωρίς αυτές να υποβληθούν, πριν από την υπογραφή τους, σε έλεγχο νομιμότητας από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σε εκτέλεση δε των παραπάνω συμβάσεων και για την εξόφληση μέρους των απαιτήσεων των αναδόχων εταιριών, εκδόθηκαν από το Νοσοκομείο τα ήδη ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα.

IV. Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα, το Τμήμα άγεται στην κρίση ότι, εφόσον το προϋπολογιζόμενο οικονομικό αντικείμενο των υπό ανάθεση προμηθειών υπερέβαινε

το ισχύον, κατά το χρόνο κατακύρωσης του αποτελέσματος του διαγωνισμού, όριο των 1.500.000 ευρώ, οι επίμαχες συμβάσεις έπρεπε να υποβληθούν σε προηγούμενο της σύναψής τους έλεγχο από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με συνέπεια, λόγω της παράλειψης της ενέργειας αυτής, οι συμβάσεις να πάσχουν ακυρότητα και οι εντελλόμενες, σε εκτέλεσή τους, δαπάνες να μην είναι νόμιμες. Όσον αφορά δε τον ισχυρισμό του Νοσοκομείου ότι, ελλείψει οργανωμένης νομικής υπηρεσίας στο ……………..», δεν κατέστη «εκ παραδρομής» εφικτή η άμεση εφαρμογή του ν. 3310/2005, τούτο είναι αδιάφορο στην προκειμένη περίπτωση, αφού, ως εκ του χρόνου έκδοσης της κατακυρωτικής απόφασης, η επελθούσα με το νόμο αυτό μείωση του ορίου σε 1.000.000 ευρώ, δεν μπορούσε να επηρεάσει, καθ' οιονδήποτε τρόπο, την υποχρέωση υποβολής των συγκεκριμένων συμβάσεων προς έλεγχο. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων και επειδή, περαιτέρω, τα όποια προβλήματα ενδέχεται να δημιουργηθούν στον ομαλό εφοδιασμό της Υπηρεσίας, σε περίπτωση μη εξόφλησης των προμηθευτών, συνιστούν απόρροια δικών της παραλείψεων που δεν δύνανται επ' ουδενί να δικαιολογηθούν, τα ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι τα 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1330, 1332, 1333, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1344, 1346, 1347 και 1348, οικονομικού έτους 2006, χρηματικά εντάλματα του Γενικού Νοσοκομείου …………………», συνολικού ποσού 175.120,24 ευρώ, δεν πρέπει να θεωρηθούν.

Μελέτη περίπτωσης – Πράξη 141/2007 Τμήμα IV Ε.Σ.(σχετ. αρθρ. 20 ΠΔ118/2007)

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος Ελένη Φώτη, Αντιπρόεδρο και τα μέλη του Μαρία Αθανασοπούλου και Ασημίνα Σαντοριναίου, Συμβούλους, Αγγελική Πανουτσακοπούλου και Κωνσταντίνο Παραθύρα (εισηγητή), Παρέδρους, οι οποίοι μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο, συνεδρίασε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 2 Οκτωβρίου 2007, με την παρουσία και της Γραμματέως του Γιολάντας Παπαδημητρίου, για να αποφασίσει ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο……………. και της ………………., για το αν πρέπει να θεωρηθούν ή όχι τα 556 και 613,

οικονομικού έτους 2007, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του ως άνω νομικού προσώπου.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου και έλαβε υπόψη την 157/11-9-2007 έγγραφη γνώμη της ασκούσης καθήκοντα Αντεπιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Συμβούλου Άννας Λιγωμένου, σύμφωνα με την οποία το επίμαχο χρηματικό ένταλμα δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

Ι. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο …………… αρνήθηκε, με την 18/27-7-2007 πράξη επιστροφής, να θεωρήσει τα 554 και 556, οικονομικού έτους 2007, χρηματικά εντάλματα πληρωμής της ……………., συνολικού ποσού 47.808,30 ευρώ, με το οποίο εντελλόταν η καταβολή ισόποσου τιμήματος στο φερόμενο ως δικαιούχο ………………., για την εκ μέρους του προμήθεια δελτιοθηκών και ξύλινων χωρισμάτων για τις ανάγκες του …………………...

Ως αιτιολογία της αρνήσεως η Επίτροπος προέβαλε ότι η εντελλόμενη με τα ως άνω χρηματικά εντάλματα δαπάνη δεν είναι νόμιμη, διότι η προμήθεια του ως άνω εξοπλισμού έγινε με πρόχειρο και όχι με δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό, αν και αυτή αθροιστικά υπερέβαινε το ποσό των 45.000 ευρώ, ενώ και ο διενεργηθείς πρόχειρος διαγωνισμός ήταν μειοδοτικός και ως εκ τούτου αποκλειστικό κριτήριο κατακύρωσης έπρεπε να είναι η χαμηλότερη τιμή και όχι η συμφερότερη προσφορά. Η ………………… επανέφερε με το 855/6-8-2007 έγγραφό της τα ανωτέρω χρηματικά εντάλματα για θεώρηση, αφού πρώτα αντικατέστησε το 554/2007 με το 613 οικονομικού έτους 2007, με μειωμένο το εντελλόμενο ποσό κατά 374,90 ευρώ (44.625,00 ευρώ αντί του αρχικού 44,999,90 ευρώ) με αποτέλεσμα να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως η Επίτροπος απευθύνθηκε με την από 27-8-2007 έκθεσή της στο παρόν Τμήμα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ. 1 του π.δ. 774/1980 και 139 παρ. 1 του π.δ. 1225/1981, σε συνδυασμό με τη ΦΓ8/15686/2002 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΙΙ. Ο ν. 2286/1995 «Προμήθειες του δημόσιου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ Α΄ 19) ορίζει στο άρθρο 1 ότι: «1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται οι κάθε είδους προμήθειες αγαθών που ενεργούνται από: α) (…) γ) τα Ν.Π.Δ.Δ. που αποτελούν οργανισμούς της καθ' ύλην αυτοδιοίκησης, (...) και στις παραγράφους 12 και 13 του άρθρου 2 ότι: «12. Οι διαδικασίες συνάψεως συμβάσεων προμηθειών διακρίνονται σε συνοπτικές, ανοικτές, κλειστές και με διαπραγμάτευση:

α) Ανοικτές είναι οι διαδικασίες (ανοικτός διαγωνισμός) που κάθε ενδιαφερόμενος προμηθευτής μπορεί να υποβάλλει προσφορά. β) Κλειστές είναι εκείνες (κλειστός διαγωνισμός) που μόνο οι προμηθευτές οι οποίοι έχουν προσκληθεί από το φορέα, που διενεργεί το διαγωνισμό, μπορούν να υποβάλλουν προσφορά. γ) Συνοπτικές (πρόχειρος διαγωνισμός) είναι οι διαδικασίες που διενεργούνται μόνο για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών αγαθών αξίας κάτω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ECU, ετήσιας συνολικής δαπάνης, καθοριζομένης εκάστοτε με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου. Στις διαδικασίες των εδαφίων α΄ και β΄ απαιτείται προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. δ) Με διαπραγμάτευση (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση) είναι η διαδικασία που οι επί μέρους φορείς προσφεύγουν στους προμηθευτές της επιλογής τους και διαπραγματεύονται τους όρους των υπό σύναψη συμβάσεων με έναν ή περισσότερους από αυτούς, με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. (…)». Κατ' εξουσιοδότηση της τελευταίας αυτής διάταξης εκδόθηκε η Π1/7446/14.1.2002 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β΄112), με την οποία ορίσθηκε ότι «1. (...) 2. Καθορίζουμε, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 12 εδάφ. γ και παρ. 13 εδάφ. VIII του Ν.2286/95 αντίστοιχα, την ετήσια συνολική δαπάνη των Προμηθειών κατά κωδικό αριθμό είδους αυτών (του αρχείου ειδών προγράμματος), για τις οποίες η σύναψη των σχετικών συμβάσεων διενεργείται: α) Με συνοπτικές διαδικασίες (πρόχειρος διαγωνισμός) (...) μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ 45.000 με Φ.Π.Α. β) Με διαδικασίες διαπραγμάτευσης (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση) μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ 15.000 με Φ.Π.Α. (...)». Από τις προεκτεθείσες διατάξεις συνάγεται ότι η ανάθεση προμήθειας ειδών από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου διενεργείται κατά κανόνα κατόπιν διαγωνισμού, δεδομένου ότι με την κατά νόμο απαιτουμένη ευρύτερη δημοσιότητα και την τήρηση των πλέον σύνθετων διαδικασιών, επιτυγχάνεται η επιλογή της πράγματι συμφερότερης για τους ενδιαφερόμενους φορείς προσφοράς και συνεπώς διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον (βλ. ενδεικτικά Πράξεις 203/2003, 60/2004, 64/2005, 38/2007 IV Τμ. Ελ. Συν.). Εάν η συνολική κατ' έτος δαπάνη των προς προμήθεια αγαθών δεν υπερβαίνει το ύψος των 45.000 ευρώ μπορεί να διενεργηθεί πρόχειρος διαγωνισμός, χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης, ενώ εάν η εν λόγω δαπάνη δεν υπερβαίνει το ποσό των 15.000 ευρώ μπορεί να χωρήσει και απευθείας ανάθεση. Περαιτέρω, για τους ίδιους ως άνω λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, δεν είναι νόμιμος ο επιμερισμός της απαιτούμενης συνολικής ποσότητας των ζητούμενων όμοιων ή ομοειδών αγαθών σε περισσότερες μικρότερες ποσότητες ή σε μερικότερες

κατηγορίες και η εν συνεχεία απ' ευθείας ανάθεση των αντίστοιχων τμηματικών προμηθειών, εντός του αυτού έτους, με βάση το ύψος της δαπάνης που προκύπτει από την κατάτμηση της συνολικής δαπάνης, καθόσον, όπως πάγια δέχεται το Δικαστήριο τούτο, με τον τρόπο αυτό επιχειρείται κατά περιγραφή των οικείων διατάξεων, να μην τηρηθεί η οριζόμενη απ' αυτές διαδικασία της διενέργειας ενιαίου τακτικού ή πρόχειρου, κατά περίπτωση, διαγωνισμού (βλ. ενδεικτικά Πράξεις 43, 75/2004, 124/2005, 117/2006, 31, 35/2007 κ.α. IV Τμ. Ελ. Συν.). Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 20 του π.δ. 394/1996 «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου» (Α΄ 266) το κριτήριο για την κατακύρωση της προμήθειας και την τελική επιλογή του προμηθευτή μπορεί να είναι είτε η χαμηλότερη τιμή είτε η συμφερότερη προσφορά, στη δεύτερη δε αυτή περίπτωση λαμβάνονται υπόψη – πέραν της τιμής – και στοιχεία όπως η συμφωνία των προσφερόμενων υλικών με τις προδιαγραφές της διακήρυξης, η καταλληλότητά τους για την εξυπηρέτηση του σκοπού για τον οποίο προορίζονται, κ.λπ.

III. Στην προκειμένη περίπτωση από όλα ανεξαιρέτως τα στοιχεία του φακέλου συνάγονται τα εξής: Κατόπιν της από 30-3-2007 αποφάσεως της Συγκλήτου……………….. διενεργήθηκε πρόχειρος διαγωνισμός προϋπολογισθείσας δαπάνης 45.000,00 ευρώ με αντικείμενο την προμήθεια δελτιοθηκών για τις ανάγκες του ………………………………… Στο διαγωνισμό, ο οποίος διενεργήθηκε στις 27-4-2007, συμμετείχαν τρεις υποψήφιες εταιρείες και σύμφωνα με το από 27-4-2007 πρακτικό της τριμελούς επιτροπής διαγωνισμού το αποτέλεσμά του κατακυρώθηκε στον ……………………., ο οποίος και τελικώς ανέλαβε να προμηθεύσει και να τοποθετήσει τις ως άνω δελτιοθήκες, με την αιτιολογία ότι οι κατασκευές που αυτός προσέφερε πληρούσαν καλύτερα τις προϋποθέσεις μεγαλύτερης αντοχής και καλύτερης λειτουργίας, λόγω του μεταλλικού πλαισίου που διέθεταν, ενώ επιπλέον χαρακτηρίζονταν και από σημαντικά χαμηλότερο βάρος (100 χλγρ. εκάστη έναντι 250 χλγρ. της μειοδότριας), γεγονός που αποτέλεσε βασικό κριτήριο επιλογής, προκειμένου να μην προκληθεί πρόβλημα στατικότητας στο κτίριο. Για την εξόφληση των προμηθευθέντων ειδών εκδόθηκε αρχικά το 554 οικονομικού έτους 2007 χρηματικό ένταλμα πληρωμής, ύψους 44.990,90 ευρώ, το οποίο στη συνέχεια, μετά την πράξη διαφωνίας της Επιτρόπου, αντικαταστάθηκε από το 613 οικονομικού έτους 2007 όμοιο, ποσού 44.625,00 ευρώ, βάσει του σχετικού 2464/2-7-2007 τιμολογίου του ως άνω προμηθευτή. Στη συνέχεια και προκειμένου να αντιμετωπισθεί η ανάγκη εσωτερικής διαμόρφωσης του νέου χώρου που θα στέγαζε το ως άνω Κέντρο, διενεργήθηκε απευθείας προμήθεια ξύλινων χωρισμάτων από τον ίδιο ως άνω

προμηθευτή, εκδόθηκε δε για το σκοπό αυτό το 556 οικονομικού έτους 2007 χρηματικό ένταλμα, ύψους 2.808,40 ευρώ. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω στη νομική σκέψη της παρούσας, το Τμήμα άγεται στην κρίση ότι νομίμως η προμήθεια των δελτιοθηκών πραγματοποιήθηκε με πρόχειρο διαγωνισμό, διότι το ύψος αυτής (της προμήθειας) δεν υπερέβαινε, σε ετήσια βάση, το ποσό των 45.000 ευρώ, δεδομένου ότι τα συγκεκριμένα είδη (δελτιοθήκες ταξινόμησης) δεν μπορούν να θεωρηθούν ομοειδή με τα χωρίσματα εσωτερικών χώρων, η ανάγκη για την προμήθεια των οποίων σε κάθε περίπτωση προέκυψε αργότερα, ήτοι μετά τη διενέργεια του ως άνω διαγωνισμού, προκύπτει δηλαδή ότι οι επίμαχες προμήθειες πραγματοποιήθηκαν σε διαφορετικό χρόνο, ανάλογα με τις ανάγκες της Υπηρεσίας, και δεν αφορούν ομοειδή υλικά, ώστε να κριθεί ότι θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν κατά τρόπο ενιαίο. Όσον αφορά δε το λόγο διαφωνίας της Επιτρόπου ότι ο διενεργηθείς πρόχειρος διαγωνισμός ήταν μειοδοτικός και ως εκ τούτου αποκλειστικό κριτήριο κατακύρωσης έπρεπε να είναι η χαμηλότερη τιμή και όχι η συμφερότερη προσφορά των ανωτέρω ειδών, αυτός δεν ευσταθεί, διότι από πουθενά από τα στοιχεία του φακέλου δεν συνάγεται ότι κριτήριο κατακύρωσης είναι η χαμηλότερη τιμή, δεδομένου ότι όλοι οι συμμετέχοντες υπέβαλαν αναλυτικές προσφορές με πλήρη τεχνικά χαρακτηριστικά των κατασκευών (δελτιοθηκών) που προσέφεραν, γεγονός που προϋποθέτει την ύπαρξη τεχνικών προδιαγραφών και απαιτήσεων, το πρακτικό κατακύρωσης της επιτροπής διαγωνισμού φέρει πλήρη αιτιολογία σχετικά με την επιλογή του συγκεκριμένου αναδόχου, ενώ ο χαρακτηρισμός στα από 30-3-3-2007 και 15-5-2007 πρακτικά της Συγκλήτου του διενεργηθέντος διαγωνισμού ως «μειοδοτικού» δεν αρκεί για να συναχθεί ότι κριτήριο κατακύρωσης ήταν αποκλειστικώς η χαμηλότερη τιμή, δεδομένου ότι αποτελεί συνήθη πρακτική να χαρακτηρίζονται κατ' αυτόν τον τρόπο όλοι οι δημόσιοι διαγωνισμοί, ανεξαρτήτως κριτηρίου κατακύρωσης. Συνεπώς, η δαπάνη προμήθειας των προαναφερθέντων υλικών είναι νόμιμη και τα επίμαχα χρηματικά εντάλματα πρέπει να θεωρηθούν.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι τα 556 και 613, οικονομικού έτους 2007, χρηματικά εντάλματα πληρωμής της …………………., συνολικού ποσού 47.808,30 ευρώ, πρέπει να θεωρηθούν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 3

1.Δεγλερης, Π. (2008), ***Δίκαιο Προμηθειών και Υπηρεσιών Δημοσίου***, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα

2.Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Ετήσια Έκθεση 2007***, Εθνικό Τυπογραφείο.

3.Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Ετήσια Έκθεση 2006***, Εθνικό Τυπογραφείο.

4.Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Πράξη 26/2007***, Τμήμα IV

5.Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Πράξη 209/2007***, Τμήμα IV

6.Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Πράξη 93/2007***, Τμήμα IV

7.Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Πράξη 141/2007***, Τμήμα IV

8.Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Πράξη 27/2007***, Τμήμα IV

9.Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Πράξη 24/2007***, Τμήμα IV

10.Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Πράξη 16/2007***, Τμήμα IV

11.Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Πράξη 151/2007***, Τμήμα IV

12.Ηλεκτρονική Διεύθυνση : www.gge.gr

13.Ηλεκτρονική Διεύθυνση : www.gge.gr/up/files/P_D_60_2007.pdf

14.Ηλεκτρονική Διεύθυνση : www.gge.gr/up/files/KANONISMOS_1177_2009.pdf

15.ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1177/2009

16.ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1150/2009

17.Μονάδα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Ανάλυσης, ΜΕΤΑ, (2006), ***Γλωσσάριο Δημοσιονομικών Όρων***, Γενικό Λογιστήριο Κράτους, Αθήνα

18.Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, Γνωμοδότηση 117/2009

19.Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, Γνωμοδότηση 253/2008

20.***Ν. 2522/1997*** – ΦΕΚ Α’ 178/8.9.1999

21.***Π.Δ.394/1996*** – ΦΕΚ Α’ 266/4.12.1996

22.***Π.Δ. 118/2007*** – ΦΕΚ Α’ 150/10.7.2007

23.Σολδάτος, Δ. (2001), ***Δημόσιο Λογιστικό, Κωδικοποιημένη Νομοθεσία – Ερμηνεία – Νομολογία,*** _Εκδόσεις Μ. Δημοπούλου, Θεσσαλονίκη.

24.Υπουργείο Ανάπτυξης, ***Εγκύκλιος Π1/3187/22-9-2009***

25. Υπουργείο Ανάπτυξης, ***Εγκύκλιος Π1/361/01-02-2008***

26.Υπουργείο Ανάπτυξης, ***Εγκύκλιος Π1/2121/08-05-2007***

27.Υπουργείο Ανάπτυξης, ***Εγκύκλιος Π1/5693/29-8-2005***

*28.*Υπουργείο Ανάπτυξης, ***Εγκύκλιος Π1/7991/20-12-2005***

*29.*Υπουργείο Ανάπτυξης, ***Εγκύκλιος Π1/6073/14-12-2006***

*30.*Υπουργείο Ανάπτυξης, ***Εγκύκλιος Π1/3566/4-9-2008***

*31.*Υπουργείο Ανάπτυξης, ***Εγκύκλιος Π1/2854/10-7-2008***

*32.*Υπουργείο Ανάπτυξης, ***Έγγραφο Π1/5912/19-12-2007***

*33.*Υπουργείο Ανάπτυξης, ***Εγκύκλιος Π1/4232/12-9-2007***

*34.*Υπουργείο Ανάπτυξης, ***Εγκύκλιος Π1/1105/2-3-2006***

*35.*Υπουργείο Ανάπτυξης, ***Απόφαση Π1/667/29-3-2005 (ΦΕΚ Β/448/2005)***

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ – ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ.

Σκοπός της διδακτικής ενότητας

Η ενότητα αυτή έχει ως στόχος να παρουσιάσει στον αναγνώστειη τη μορφή του δημοσιονομικού ελέγχου στον οποίο υπόκειται ο κάθε φορέας του δημοσίου. Επιδιώκει να περιγράψει τον τρόπο που εφαρμόζει τον έλεγχο αυτό το αρμόδιο όργανο της πολιτείας, το Ανώτατο Δημοσιονομικό Δικαστήριο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τέλος, παρουσιάζει τις ευθύνες που διατρέχουν όσους συμμετέχουν στη διαχείριση του δημοσίου χρήματος.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Μετά από τη μελέτη της ενότητας αυτής ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοήσει:

- την έννοια του δημοσιονομικού ελέγχου
- τη λειτουργία του προληπτικού και κατασταλτικού ελέγχου του Ε.Σ.
- την έννοια του υπολόγου, του συνευθυνόμενου, του αστικώς υπεύθυνου, της απώλειας
- του καταλογισμού και των ενδίκων μέσων που μπορούν να ασκηθούν

Σύντομη περιγραφή της ενότητας

- δημοσιονομικός έλεγχος και δημόσιο λογιστικό
- προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου
- δημόσιοι υπόλογοι
- συνευθυνόμενοι
- αστικώς υπεύθυνοι
- καταλογισμοί
- δικαστική δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου
- ένδικα μέσα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 : Ο δημοσιονομικός έλεγχος.

7.1. Δημοσιονομικός έλεγχος – δημόσιο λογιστικό

Για την καλύτερη κατανόηση του πνεύματος του συστήματος ελέγχου των δαπανών του Ελληνικού Κράτους είναι απαραίτητη η παράθεση και ερμηνεία των βασικών εννοιών που περιέχονται στο σχετικό Νομοθετικό πλαίσιο.

7.1.1 Δημόσιο λογιστικό

Είναι το σύνολο των νομικών κανόνων οι οποίοι καθορίζουν τη διοίκηση των δημοσίων εσόδων και εξόδων και το λογιστικό εν γένει του Κράτους. Ειδικότερα με τους κανόνες του δημόσιου λογιστικού καθορίζονται: **α)** Ο τρόπος με τον οποίο το Κράτος συναλλάσσεται με τρίτους, **β)** οι σχέσεις των διαχειριστών του δημόσιου πλούτου προς την Πολιτεία – Κράτος, **γ)** οι ευθύνες αυτών, **δ)** ο τρόπος πραγματοποίησης των εισπράξεων και των δαπανών και τέλος **ε)** οι προβλέψεις των εισπράξεων και των πληρωμών (προϋπολογισμός). Οι κανόνες αυτοί είναι νομικοί, δηλαδή θεσπίζονται με διατάξεις νόμων, ενώ ορισμένοι από αυτούς περιλαμβάνονται και στο Σύνταγμα[3].

Το Δημόσιο Λογιστικό αποτελεί τον ένα από τους δύο κλάδους του Δημοσιονομικού Δικαίου. Ο άλλος κλάδος είναι το Φορολογικό Δίκαιο, το οποίο περιλαμβάνει τους νομικούς εκείνους κανόνες με βάση τους οποίους το κράτος ασκεί τη φορολογική του πολιτική. Το Δημοσιονομικό Δίκαιο διακρίνεται σε Δημόσιο Δίκαιο και Ιδιωτικό Δίκαιο.

Το δημόσιο λογιστικό διαιρείται σε τρία μέρη, με βάση τη σχέση του με τις λειτουργίες της πολιτείας:

---

[3] Στασινόπουλος Μ. «Μαθήματα Δημοσιονομικού Δικαίου: Δημόσιον Λογιστικόν, Φορολογικόν Δίκαιον, Θέματα Ειδικού Διοικητικού Δικαίου. Αθήνα 1966

(α) Στο νομοθετικό στο οποίο περιλαμβάνονται όλοι οι κανόνες οι οποίοι ορίζουν τον τρόπο που η νομοθετική εξουσία συμμετέχει στη διαχείριση του δημοσίου πλούτου ήτοι διατάξεις για τον προϋπολογισμό, τον απολογισμό και τον ισολογισμό του Κράτους[4].

β) Στο Διοικητικό στο οποίο περιλαμβάνονται όλοι οι κανόνες οι οποίοι ρυθμίζουν την εκτέλεση του προϋπολογισμού από τα αρμόδια όργανα ήτοι τα όργανα της εκτελεστικής εξουσίας.

γ) Στο Δικαστικό στο οποίο περιλαμβάνονται όλοι οι κανόνες σύμφωνα με τους οποίους ασκείται ο έλεγχος επί της εκτελέσεως του προϋπολογισμού από την αρμόδια αρχή, η οποία είναι οργανωμένη δικαστικά δηλαδή από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Πηγές του Δημόσιου Λογιστικού είναι: Το Σύνταγμα, οι διεθνείς συμβάσεις, γενικά οι κανόνες διεθνούς δικαίου, οι τυπικοί νόμοι, οι κανονιστικές πράξεις της διοίκησης, οι γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου, το Ευρωπαϊκό – Κοινοτικό Δίκαιο. Επίσης η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου καθώς επίσης και των λοιπών δικαστηρίων, αποτελούν σημείο αναφοράς, αλλά και συμμόρφωσης με τα όργανα δημοσιονομικού ελέγχου, αφού με αυτή επιλύονται αναφυόμενες αμφισβητήσεις από τις εφαρμοστέες δημοσιονομικές διατάξεις.

Τη σπονδυλική στήλη του Δημόσιου Λογιστικού αποτελούν τα νομοθετήματα που έχουν εκδοθεί όπως: Νόμοι, νομοθετικά διατάγματα, προεδρικά διατάγματα, βασιλικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις, πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.ά.

Ο νόμος 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, Ελέγχου δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 247 τ.Α΄) ρυθμίζει τα θέματα διαχείρισης του Δημοσίου Χρήματος, καθώς και τα θέματα των σχέσεων του Κράτους με τη στενή έννοια του όρου και των συναλλασσόμενων με αυτό. Κατ' εξουσιοδότηση αυτού έχουν εκδοθεί προεδρικά διατάγματα καθώς επίσης υπουργικές αποφάσεις.

Το Νομοθετικό Διάταγμα 496/1974 «Περί Λογιστικού των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (ΦΕΚ 204/1974 τ.Α΄) ρυθμίζει τα δημοσιονομικά ζητήματα των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

---

[4] Ν. 2362/95

Το Βασιλικό Διάταγμα της 17/5-15/6/1959 «Περί Οικονομικής Διοίκησης και Λογιστικού των Δήμων και Κοινοτήτων» (ΦΕΚ 114/1959, διορθωμένο από τα ΦΕΚ 145/59, 197/59) σε συνδυασμό με τις σχετικές διατάξεις του Νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114/2006 τ.Α΄) τα οποία αναφέρονται στην οικονομική διαχείριση των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού. Πολλά επιπλέον νομοθετήματα εκδόθηκαν τα οποία ρυθμίζουν την οικονομική διαχείριση των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, των ενόπλων δυνάμεων, των ειδικών λογαριασμών κ.ά.

Πλέον σημαντικά είναι τα νομοθετήματα που αναφέρονται στην οργάνωση και το ρόλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και των νομοθετημάτων που ρυθμίζουν τη διαχείριση του Κοινοτικού Χρήματος.

Τέλος θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το θέμα του ελέγχου των δαπανών, στις οποίες αναφέρεται στο σύνολό του το δημόσιο λογιστικό καλύπτεται με το άρθρο 28 του Ν.2362/1995. Πιο αναλυτικά αναφέρεται ότι όλες οι δαπάνες του δημοσίου υπόκεινται σε προληπτικό ή κατασταλτικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 1265/1972 όπως ισχύει.

7.1.2 Βασικές έννοιες δημοσίου λογιστικού

Προϋπολογισμός

«Προϋπολογισμός είναι ο νόμος με τον οποίο προσδιορίζονται τα δημόσια έσοδα και καθορίζονται τα όρια των εξόδων του Κράτους (πιστώσεων) για κάθε οικονομικό έτος[5]» αποτελεί δε θεμελιώδη έννοια του δημόσιου λογιστικού. Στην ουσία ο προϋπολογισμός έχει τυπική ισχύ νόμου αφού αποτελεί διοικητική πράξη. Δηλαδή ο προϋπολογισμός είναι τυπικός και όχι ουσιαστικός γιατί δεν θεσπίζει κανόνες δικαίου. Τα έσοδα και τα έξοδα που αναφέρονται στον προϋπολογισμό δεν μπορούν να εισπραχθούν ή να πληρωθούν αν δεν είναι νομοθετημένα από άλλους κανόνες δικαίου ουσιαστικού περιεχομένου[6]».

---

[5] Παρ. 1 άρθρ. 5 του ν. 2362/95

[6] Σολδάτος Δ. «Το Δημόσιο Λογιστικό» 1992

Θα πρέπει να σημειώσουμε στο σημείο αυτό ότι ο προϋπολογισμός αποτελεί διοικητική πράξη η οποία έχει τον τύπο του νόμου. Αποτελεί ένα ιδιαίτερο τύπο νόμου, ο οποίος έχει διάρκεια ενός έτους και δε θεσπίζει κανόνες δικαίου, όπως γίνεται με τους ουσιαστικούς νόμους. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι για να υλοποιηθεί ο προϋπολογισμός είναι απαραίτητο αυτό να γίνει σε συνδυασμό με άλλους νομούς, άλλους κανόνες δικαίου με ουσιαστικό περιεχόμενο.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός αποτελείται από τον Τακτικό προϋπολογισμό και τον προϋπολογισμό των δημοσίων επενδύσεων. Στον προϋπολογισμό αυτό προσαρτώνται και οι προϋπολογισμοί των ειδικών ταμείων και υπηρεσιών.
Βασικές έννοιες του Δημόσιου Λογιστικού επίσης είναι η «πίστωση», η «Δημόσια Δαπάνη», «το έξοδο», «ο διατάκτης», «ο υπόλογος», «Φορέας», «Ειδικός Φορέας».

Πίστωση

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2362/95 *«Πίστωση είναι το ποσό που αναγράφεται στον προϋπολογισμό για την πληρωμή συγκεκριμένης δαπάνης και προσδιορίζεται από τον οικείο κωδικό αριθμό και κατονομασία, μέσα στα όρια του οποίου δύναται ο Διατάκτης να αναλαμβάνει υποχρεώσεις».*

Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι κάθε πίστωση προορίζεται αποκλειστικά και μόνο μια συγκεκριμένη δαπάνη. Έχουμε έτσι την έννοια της ειδικότητας των πιστώσεων. Στην πράξη πολλές φορές παρουσιάζεται το φαινόμενο οι δημόσιοι φορείς να προσπαθούν να παραβιάσουν την ειδικότητα των πιστώσεων, προκειμένου να πληρώσουμε δαπάνες που αφορούν την προμήθεια «Α» με χρήματα που προέρχονται από πίστωση που έχει εγγραφεί για την προμήθεια «Β». Στο σημείο αυτό εστιάζεται και ένα μεγάλο τμήμα του ελέγχου που πραγματοποιεί το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά τον έλεγχο της νομιμότητας και κανονικότητας μιας δαπάνης.

Δημόσια Δαπάνη

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του ν. 2362/95 *«Δημόσια Δαπάνη είναι η γενόμενη χρησιμοποίηση πιστώσεως για την εκπλήρωση των λειτουργικών δραστηριοτήτων ή των σκοπών του Δημοσίου»*[7].

---

[7] Βλ. σχετ. ΠΔ 138/1998, ΦΕΚ Α' 107/1998 « Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες»

Έξοδα

«Έξοδα προϋπολογισμού είναι οι πληρωμές που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους στον οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός, ανεξάρτητα από το χρόνο που έχει δημιουργηθεί η υποχρέωση για πληρωμή» σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 2362/95. Έτσι προϋπόθεση για την πραγματοποίηση μιας δαπάνης είναι να υπάρχει σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό ανεξάρτητα από το χρόνο δημιουργίας της υποχρέωσης για πληρωμή.

Πιο απλά, πίστωση είναι ένα ποσό που προβλέπεται στον προϋπολογισμό ενώ δαπάνη είναι μέρος της πίστωσης που χρησιμοποιείται από το διατάκτη και το έξοδο αποτελεί τελικά το ποσό που καταβλήθηκε για μια συγκεκριμένη δαπάνη.

Διατάκτες

Το Δημόσιο Λογιστικό προβλέπει δύο κατηγορίες οργάνων για την εκτέλεση των δημοσίων δαπανών: Τους «διατάκτες» και «τους υπολόγους». Οι διατάκτες είναι τα όργανα που αποφασίζουν την πραγματοποίηση μιας δαπάνης, ενώ οι υπόλογοι είναι τα όργανα που εκτελούν τις αποφάσεις των διατακτών και πραγματοποιούν τις δαπάνες.

Διατάκτες είναι ο Υπουργός, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας ή άλλο εξουσιοδοτημένο αρμόδιο όργανο, όπως ο Πρόεδρος της Βουλής, οι προϊστάμενοι περιφερειακών αποκεντρωμένων υπηρεσιών των Υπουργείων και των Περιφερειών, ο Νομάρχης, ο οποίος αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος πιστώσεων του προϋπολογισμού του φορέα και προσδιορίζει τις απαιτήσεις κατά του Δημοσίου. Εκτός του Κύριου Διατάκτη υπάρχει και ο δευτερεύων διατάκτης, ο οποίος αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος πιστώσεων, οι οποίες έχουν τεθεί στη διάθεσή του κατόπιν εντολής του Κύριου Διατάκτη. Οι πιστώσεις αυτές τίθενται στη διάθεσή του με μεταβίβαση πιστώσεων μέσων ειδικών ενταλμάτων τα οποία ονομάζονται «Επιτροπικά».

Υπόλογοι

Υπόλογοι είναι τα δημόσια όργανα τα οποία έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα να διαχειρίζονται το Δημόσιο Χρήμα είτε με την πληρωμή είτε με την είσπραξη, είτε με τη μορφή παραστατικών εγγράφων είτε με την τήρηση βιβλίων.

Δημόσιος υπόλογος είναι όποιος διαχειρίζεται, έστω και χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση, χρήματα, αξίες ή υλικό που ανήκουν στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και οποιοσδήποτε άλλος θεωρείται από νόμο δημόσιος υπόλογος, σύμφωνα με το άρθρο 54 του Ν. 2362/95. Εάν για παράδειγμα σε ένα δημόσιο φορέα αναλάβει το ρόλο του ταμία έστω και για μία ημέρα και έστω χωρίς εξουσιοδότηση, άτομο άλλο από τον νομίμως εξουσιοδοτηθέντα ταμία, τότε αυτό το άτομο καθίσταται αυτομάτως υπόλογος.

Φορέας

Φορέας είναι το σύνολο των υπηρεσιών που αποτελούν ενιαία διοικητική αυτοτέλεια και ίδιο προϋπολογισμό εντεταγμένο στο Γενικό Προϋπολογισμό του Κράτους (άρθρο 5 παρ. 1). Παράδειγμα φορέα είναι ένα υπουργείο ή ένα ΝΠΔΔ.

Ειδικός Φορέας: Ειδικός φορέας (υπηρεσία) είναι συγκεκριμένη υπηρεσία της ευρύτερης ως άνω διοικητικής μονάδας (άρθρο 5 παρ. 1).

Σε προηγούμενες παραγράφους αναφέραμε πολλές φορές τον όρο «Οικονομικό έτος» για να καθορίσουμε τον προϋπολογισμό.

Οικονομικό έτος λοιπόν είναι εκείνη η χρονική περίοδος που περιλαμβάνει τις διοικητικές πράξεις και τα γεγονότα τα οποία έχουν σχέση με τη διαχείριση του δημοσίου χρήματος καθώς επίσης την κίνηση της Κρατικής περιουσίας που αρχίζει 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.

7.2. Είδη Δημοσιονομικού Ελέγχου

Ο δημοσιονομικός έλεγχος μπορεί να διακριθεί σε διάφορα είδη ανάλογα με τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη. Οι σπουδαιότερες από αυτές τις διακρίσεις είναι:

1. Με βάση τη φύση του οργάνου, ο έλεγχος διακρίνεται σε διοικητικό, δικαστικό και κοινοβουλευτικό. **Διοικητικός Έλεγχος** είναι ο έλεγχος που ασκείται από όργανα της διοίκησης (εκτελεστικής εξουσίας). Ένα παράδειγμα είναι ο έλεγχος που πραγματοποιείται από τις κρατικές υπηρεσίες για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι δημόσιοι φορείς, εάν δηλαδή αυτοί λειτουργούν με βάση το νομικό πλαίσιο στο οποίο υπάγονται και εάν υλοποιούν την πολιτική που τους έχει ανατεθεί με ένα συγκεκριμένο προϋπολογισμό.

Δικαστικός Έλεγχος είναι αυτός που ασκείται από το αρμόδιο δικαστήριο δηλαδή το Ελεγκτικό Συνέδριο (π.χ. ο έλεγχος της δημοσιονομικής διαχείρισης ενός ΝΠΔΔ από τις υπηρεσίες επιτρόπου του Ε.Σ. ή ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών ενός υπουργείου από την αρμόδια υπηρεσία επιτρόπου του Ε.Σ.) και ο **Κοινοβουλευτικός Έλεγχος** αυτός που ασκείται από τη Βουλή κατά τη ψήφιση του Προϋπολογισμού καθώς και κατά την έγκριση του απολογισμού και του ισολογισμού.

2. Με βάση τη θέση του Ελεγκτικού οργάνου σε σχέση με το υποκείμενο του ελέγχου, ο έλεγχος διακρίνεται σε εσωτερικό και εξωτερικό. Ο **Εσωτερικός Έλεγχος** είναι ο έλεγχος που διεξάγεται από όργανα της υπηρεσίας που πραγματοποιεί τη δαπάνη, δηλαδή τα όργανα του διατάκτη. Εδώ εντάσσονται οι υπηρεσίες δημοσιονομικού ελέγχου του υπουργείου οικονομικών, οι οποίες πραγματοποιούνται τον έλεγχο των οικονομικών δαπανών του συγκεκριμένου φορέα στον οποίον ανήκουν πριν την εκταμίευση της συγκεκριμένης δαπάνης. **Εξωτερικός Έλεγχος** είναι αυτός που διεξάγεται από όργανα εκτός της ελεγχόμενης υπηρεσίας.

3. Με βάση το χρονικό σημείο που ασκείται ο έλεγχος διακρίνεται σε προληπτικό και κατασταλτικό. Ο **Προληπτικός Έλεγχος** διενεργείται πριν την εκταμίευση του δημοσίου χρήματος με σκοπό να προλάβει την πραγματοποίηση παράνομης ή μη κανονικής δαπάνης. Ο **Κατασταλτικός Έλεγχος** διενεργείται αφού έχει πραγματοποιηθεί η δαπάνη και αποβλέπει στην τακτοποίηση των πραγματοποιηθεισών δαπανών με την απαλλαγή της ευθύνης ή την απόδοση αυτής στα εμπλεκόμενα όργανα που τις ενήργησαν.

4. Με βάση τη συχνότητα που ασκείται ο έλεγχος διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο. Ο **Τακτικός Έλεγχος** λαμβάνει χώρα σε συγκεκριμένα χρονικά σημεία (επαναλαμβανόμενα) ενώ ο **Έκτακτος Έλεγχος** λαμβάνει χώρα σε ανύποπτο χρόνο σε χρόνο δηλαδή που κρίνεται σκόπιμος από το όργανο που διατάσσει τον έλεγχο.

5. Με βάση τον τρόπο που διενεργείται ο έλεγχος διακρίνεται σε εξ αποστάσεως (ή συγκεντρωτικός) και επιτόπιος (ή αποκεντρωτικός). Ο **Εξ Αποστάσεως Έλεγχος** πραγματοποιείται στην έδρα του ελεγκτικού οργάνου, ενώ ο **Επιτόπιος Έλεγχος** γίνεται στην έδρα του ελεγχομένου διατάκτη ή στο χώρο του φυσικού αντικειμένου της δαπάνης, όπου αυτό επιτρέπεται από ειδικές διατάξεις.

6. Με βάση το περιεχόμενο ο έλεγχος διακρίνεται σε ουσιαστικό και τυπικό. Ο **Ουσιαστικός Έλεγχος** αποβλέπει: **α)** στον έλεγχο ακρίβειας των πραγματικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στα δικαιολογητικά δηλαδή κατά πόσο ολοκληρώθηκε ή όχι το φυσικό αντικείμενο της δαπάνης σύμφωνα με τα

παραστατικά στοιχεία αυτής. Ο ουσιαστικός έλεγχος μιας δαπάνης προχωράει ένα βήμα πέρα από την ύπαρξη της νομιμότητας και κανονικότητας της δαπάνης αυτής και εξετάζει αν η δαπάνη έγινε πραγματικά και δεν είναι εικονική, δηλαδή εάν παραδόθηκε το υπό προμήθεια είδος και ακόμα περισσότερο εάν η συγκεκριμένη δαπάνη είχε νόημα και εξυπηρετούσε τους σκοπούς του συγκεκριμένου φορέα. Ο ουσιαστικός έλεγχος θα εξετάσει για παράδειγμα εάν η αγορά ενός αξονικού τομογράφου από ένα νοσοκομείο έγινε γιατί το νοσοκομείο πραγματικά τον χρειαζόταν και πραγματικά τον χρησιμοποιεί.

β) στη διαπίστωση κατά πόσο τα διοικητικά όργανα ενήργησαν με γνώμονα την καλή χρήση της ευχέρειας που τους παρέχεται από το νομοθέτη και δεν ξεπέρασαν τα ακραία όρια. Δηλαδή ενήργησαν με γνώμονα το κοινό συμφέρον και δεν προκάλεσαν ανώφελη σπατάλη (π.χ. η αγορά πανάκριβων επίπλων για το γραφείο ενός διοικητή νομοσοκείου) . Προχωρώντας ακόμη περισσότερο ο ουσιαστικός έλεγχος θα εξετάσει κατά πόσον η συγκεκριμένη δαπάνη συνδέεται με τους σκοπούς και στόχους του προϋπολογισμού του συγκεκριμένου φορέα και κατά πόσο συμβάλλει στην υλοποίηση τους (π.χ. η πληρωμή ταξιδιού αναψυχής του δημάρχου από το ταμείο του δήμου δε συνδέεται με κανένα τρόπο με τους σκοπούς και τους στόχους του δήμου).

Ο **Τυπικός Έλεγχος** είναι έλεγχος νομιμότητας και κανονικότητας, ο οποίος διενεργείται μέσω των προσκομιζόμενων παραστατικών στοιχείων που συνοδεύουν μια δαπάνη. Περαιτέρω νόμιμη είναι η δαπάνη εφόσον: **α)** προβλέπεται από διάταξη νόμου, **β)** εγγεγραμμένη στον προϋπολογισμό πίστωση και **γ)** εξυπηρετεί λειτουργικές ανάγκες. Κανονική είναι η δαπάνη εφόσον έχει νόμιμα αναληφθεί, επισυνάπτονται τα νόμιμα δικαιολογητικά και η σχετική απαίτηση δεν έχει υποπέσει σε παραγραφή. Για παράδειγμα ένα χρηματικό ένταλμα το οποίο προωθείται για προληπτικό έλεγχο από το ελεγκτικό συνέδριο θα υποστεί εξέταση αναφορικά με το αν η δαπάνη στην οποία αναφέρεται προκύπτει ότι σχετίζεται με τη λειτουργία του φορέα, συνοδεύεται από εγκεκριμένη πίστωση που είναι εγγεγραμμένη στον προϋπολογισμό του φορέα στον αντίστοιχο κωδικό και ακολουθείται από τα απαραίτητα πιστοποιητικά (τιμολόγια κ.λπ.)

7. Με βάση την έκτασή του (εάν δηλ. ελέγχουμε το συνολικό πληθυσμό χρηματικών ενταλμάτων δαπανών ή τμήμα αυτών), ο έλεγχος διακρίνεται σε γενικό και δειγματοληπτικό. **Γενικός Έλεγχος** είναι ο έλεγχος που διενεργείται στο σύνολο των δαπανών, ο δε **Δειγματοληπτικός Έλεγχος** καλύπτει ένα δείγμα από το σύνολο της ελεγκτέας ύλης.

8. Ένας άλλος έλεγχος είναι ο **Παρεπίπτων Έλεγχος** αναφυομένων ζητημάτων. Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί στον εντοπισμό παρατυπιών σε πράξεις που σχετίζονται με τη δαπάνη. Δηλαδή αν τα αρμόδια όργανα της διοίκησης ενήργησαν σύμφωνα και μέσα στα πλαίσια των νόμων ή των κανονιστικών αποφάσεων με τους όρους και τύπους της εξουσίας που τους έχει παρασχεθεί. Ο έλεγχος των ζητημάτων αυτών περιορίζεται σε τυπικά θέματα νομιμότητας των πράξεων και δεν επεκτείνεται σε θέματα ουσίας ή κρίσεως των ενεργειών των οργάνων. (Σχετική διάταξη 2 άρθρο 26 του Ν. 2362/95 και άρθρο 17 παρ. 3 του Π.Δ. 774/80).

7.3. Διαδικασία Πραγματοποίησης Δαπάνης

Τα στάδια για την πραγματοποίηση μιας δημόσιας δαπάνης είναι πέντε :

1. Ανάληψη δαπάνης: «Ανάληψη υποχρεώσεως είναι η διοικητική πράξη με την οποία γεννάται ή βεβαιώνεται υποχρέωση του Δημοσίου έναντι τρίτων. Πριν από κάθε ενέργεια για την εκτέλεση οποιασδήποτε δαπάνης του Δημοσίου απαιτείται σχετική απόφαση αναλήψεως υποχρεώσεως του αρμόδιου Διατάκτη ή του κατά νόμου εξουσιοδοτημένου οργάνου, με την οποία και εγκρίνεται η πραγματοποίηση της δαπάνης. Για την ανάληψη υποχρεώσεων που προβλέπεται ότι θα βαρύνουν είτε τμηματικά είτε εξ ολοκλήρου τα επόμενα οικονομικά έτη, απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών». Άρθρο 21 παρ. 1 του ν. 2362/95.

2. Εκκαθάριση δαπάνης: Οι Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου πριν προβούν σε επόμενο στάδιο (δηλ. στην πληρωμή της δαπάνης) διενεργούν διοικητικό έλεγχο της δαπάνης. Εφόσον κατά τον έλεγχο δεν εντοπιστούν παρατυπίες συντάσσουν την «πράξη εκκαθάρισης» με την οποία προσδιορίζονται τα δικαιώματα των πιστωτών του Δημοσίου και εκδίδεται τίτλος πληρωμής (άρθρο 26 παρ. 4 του ν. 2362/95). Δηλαδή στο στάδιο αυτό εμφανίζεται ολογράφως και αριθμητικώς στον τίτλο πληρωμής το ποσό που οφείλεται στον «πιστωτή».

3. Εντολή πληρωμής δαπάνης: Στο στάδιο αυτό εκδίδεται ο τίτλος πληρωμής (χρηματικό ένταλμα ή άλλο παραστατικό στοιχείο) από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου ή από άλλο αρμόδιο κατά νόμο όργανο για πληρωμή εκκαθαρισμένων απαιτήσεων πιστωτών του Δημοσίου σε βάρος πιστώσεων του Κρατικού Προϋπολογισμού ή κάθε άλλου προϋπολογισμού (Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α., κ.ά.).

4. Προληπτικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο: Όλες οι δαπάνες του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλων Νομικών Προσώπων

που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου υπόκεινται σε προληπτικό έλεγχο. Περισσότερα και αναλυτική παρουσίαση του ελέγχου αυτού θα αναπτυχθεί σε κεφάλαιο πιο κάτω.

5. Πληρωμή δαπάνης: Η δαπάνη υπόκειται σε έναν ακόμη έλεγχο που συνίσταται στον έλεγχο του δικαιούχου μέσω της ταυτότητάς του, την ύπαρξη ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας είτε με την παράδοση στον ίδιο ή στο νόμιμο αυτού εκπρόσωπο της εξοφλητικής απόδειξης, είτε με την υπογραφή του στο σώμα του τίτλου πληρωμής.

Ένα συνολικό παράδειγμα θα μπορούσε να είναι το εξήςεξαιτίας: Έστω ότι ένας φορέας, ένα νοσοκομείο, ενδιαφέρεται να πραγματοποιήσει προμήθειες υγειονομικού υλικού για τις ανάγκες του. Η διαδικασία που ακολουθεί ο φορέας είναι να αναφέρει στο τμήμα προμηθειών την ανάγκη πραγματοποίησης της συγκεκριμένης δαπάνης και ακολούθως να προωθήσει το αίτημα για έγκριση από το αρμόδιο για τη διοίκηση του φορέα όργανο και εν προκειμένω το διοικητή και το Δ.Σ. του νοσοκομείου. Αυτοί θα δώσουν την έγκρισή για την πραγματοποίηση της προμήθειας με την τήρηση όλων των απαιτούμενων από τον νόμο διαδικασιών (απευθείας ανάθεση, πρόχειρες διαγωνισμός, τακτικός διαγωνισμός). Έτσι με το στάδιο αυτό έχει πραγματοποιηθεί η ανάληψη της δαπάνης από το φορέα. Ακολούθως, οι αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες του φορέα προβαίνουν στην εκκαθάριση της δαπάνης και στην έκδοση εντολής πληρωμής της δαπάνης. Το χρηματικό ένταλμα που είχε εκδοθεί, βάσει του οποίου θα πληρωθεί ο συγκεκριμένος προμηθευτής του υγειονομικού υλικού, προωθείται στο ελεγκτικό συνέδριο για προληπτικό έλεγχο και εφόσον αυτός πραγματοποιηθεί, πραγματοποιείται και το τελευταίο στάδιο αυτό της πραγματοποίησης της δαπάνης, δυνατή η εκταμίευση δημοσίου χρήματος.

Στην περίπτωση που, μεταξύ του φορέα που πραγματοποιεί τη δαπάνη και του ελεγκτικού συνεδρίου υπάρχει ο εσωτερικός έλεγχος του υπουργείου οικονομικών, δηλ. οι υπηρεσίες δημοσιονομικού ελέγχου, μεσολαβεί ένα ακόμμα στάδιο αυτό του προληπτικού ελέγχου που πραγματοποιείται από τις υπηρεσίες αυτές. Κάτι τέτοιο συμβαίνει σε όλες τις περιπτώσεις προμηθειών που πραγματοποιούνται από υπουργεία, δεδομένου ότι σε όλα εδρεύει η υπηρεσία δημοσιονομικού ελέγχου.

7.4. Όργανα ελέγχου

Όργανα ελέγχου των δαπανών είναι:

1. Οι Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.)

2. Η Οικονομική Επιθεώρηση

3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 : Το Ανώτατο Δημοσιονομικό Δικαστήριο.

8.1. Ελεγκτικό Συνέδριο

8.1.1. Ο έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Το Ελεγκτικό Συνέδριο όπως το παρουσιάσαμε αναλυτικά σε προηγούμενα κεφάλαια από την ίδρυσή του μέχρι και σήμερα επιτελεί το ρόλο του Θεματοφύλακα της νομιμότητας κατά την εκταμίευση του Δημόσιου Χρήματος.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά την κρατούσα άποψη είναι αμιγώς δικαστική η φύση του, ως Ανωτάτου Δημοσιονομικού Δικαστηρίου της χώρας στο οποίο έχει ανατεθεί διφυές έργο δηλαδή Δικαιοδοτικό και Διοικητικό.

Αναλυτικά: Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως:

α) Ο έλεγχος των δαπανών του Κράτους, καθώς και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλων Νομικών Προσώπων, που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου στο καθεστώς αυτού.

β) Ο έλεγχος συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας στις οποίες αντισυμβαλλόμενος είναι το Δημόσιο ή άλλο Νομικό Πρόσωπο που εξομοιώνεται με το Δημόσιο από την άποψη αυτή, όπως νόμος ορίζει.

γ) Ο έλεγχος των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλων Νομικών Προσώπων, που υπάγονται στον προβλεπόμενο από το εδάφιο α΄ έλεγχο.

δ) Η γνωμοδότηση για τα νομοσχέδια που αφορούν συντάξεις ή αναγνώριση υπηρεσίας για την παροχή δικαιώματος σύνταξης σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 73, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που ορίζει ο νόμος.

ε) Η σύνταξη και η υποβολή έκθεσης προς τη Βουλή για τον απολογισμό και ισολογισμό του Κράτους κατά το άρθρο 79 παρ. 7.

στ) Η εκδίκαση διαφορών σχετικά με την απονομή συντάξεων, καθώς και με τον έλεγχο των λογαριασμών του εδαφίου γ΄.

ζ) Η εκδίκαση υποθέσεων που αναφέρονται στην ευθύνη των πολιτικών ή στρατιωτικών δημόσιων υπαλλήλων, καθώς και των υπαλλήλων των Οργανισμών

Τοπικής Αυτοδιοίκησης[8] και των άλλων Νομικών Προσώπων για κάθε ζημία που από δόλο ή αμέλεια προκλήθηκε στο Κράτος, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή σε άλλα Νομικά Πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Οι ως άνω αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορούν να διακριθούν σε **ελεγκτικές** (- περιπτώσεις α, β, γ), **γνωμοδοτικές** (- περιπτώσεις δ και ε) και σε **δικαιοδοτικές** (- περιπτώσεις στ και ζ). Στις ανωτέρω αρμοδιότητες προστίθενται και οι αρμοδιότητες που απορρέουν από την τρέχουσα νομοθεσία και οι οποίες δεν έχουν άμεση συνταγματική κατοχύρωση. Οι αρμοδιότητες αυτές είναι:

Α. Η εκδίκαση των ενστάσεων κατά πράξεων ή παραλείψεων του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικών με την απονομή ή την πληρωμή των συντάξεων.

Β. Η εκδίκαση των εφέσεων κατά των πράξεων των Κλιμακίων και των καταλογιστικών αποφάσεων ή πράξεων των οργάνων του Κράτους.

Γ. Η εκδίκαση αιτήσεων αναιρέσεων κατά των αποφάσεων των Τμημάτων του.

Δ. Ο έλεγχος εφαρμογής των διατάξεων του ν. 1256/82 για την πολυθεσία.

Ε. Η επίλυση αμφισβητήσεων που αφορούν τη συμπλήρωση 35ετίας των δημοσίων υπαλλήλων (άρθρο 1 του ν. 1232/82).

ΣΤ. Ο έλεγχος των διαχειρίσεων των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (άρθρο 85 του ν. 1892/90 και άρθρο 77 του ν. 1943/91).

Ζ. Ο έλεγχος του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ν. 992/79).

8.1.2. Προληπτικός έλεγχος

Ο Προληπτικός Έλεγχος που διενεργείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει ως αντικείμενο: **α)** Τις δημόσιες συμβάσεις μεγάλης οικονομικής αξίας πριν από το στάδιο της αναγνώρισης της δαπάνης, δηλαδή πριν την υπογραφή της σύμβασης και **β)** όλες τις δαπάνες του Δημοσίου που εντέλλονται με Χρηματικά Εντάλματα, καθώς

[8] Με το άρθρο 19 του ν. 1065/80 «Περί κυρώσεως Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα» η αρμοδιότητα αυτή δόθηκε σε Τριμελή Επιτροπή

και τις δαπάνες των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. που υπήχθησαν στον προληπτικό έλεγχο με ειδική διάταξη νόμου, μετά την αναγνώριση και την εκκαθάριση της δαπάνης. Υποκείμενα δε ελέγχου είναι οι κύριοι και οι δευτερεύοντες διατάκτες.

Διαδικασία ασκήσεως προληπτικού ελέγχου

Εάν κατά τη διενέργεια του ελέγχου διαπιστωθεί ότι για κάποια δαπάνη δεν συντρέχουν εν όλω ή εν μέρει οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του εδαφίου β΄ του άρθρου 17 του π.δ. 774/80, δηλαδή ότι υπάρχει πίστωση, έχουν τηρηθεί οι διατάξεις του κώδικα «περί δημοσίου λογιστικού» και κάθε άλλου νόμου ή διατάγματος ή κανονιστικής απόφασης, αρνείται τη θεώρηση του Χρηματικού Εντάλματος και με πράξη του επιστρέφει αυτό στην αρχή που το εξέδωσε συνοδευόμενο με αντίγραφο αυτής.

Αν ο διατάκτης της δαπάνης αποδεχθεί τις παρατηρήσεις (το λόγο μη θεώρησης του Χρηματικού Εντάλματος) του Επιτρόπου, ακυρώνει το Χρηματικό Ένταλμα και έτσι ματαιώνεται η διενέργεια της δαπάνης.

Στην περίπτωση όμως που ο διατάκτης έχει διαφορετική άποψη υποβάλλει εκ νέου το Χρηματικό Ένταλμα στην Υπηρεσία Επιτρόπου με σχετικό έγγραφο στο οποίο διατυπώνει τις αντιρρήσεις του. Ο Επίτροπος θεωρεί αυτό, αν έχουν αρθεί οι λόγοι οι οποίοι τον οδήγησαν στην απόφαση να επιστρέψει το Χρηματικό Ένταλμα με πράξη ή εμμένοντας στις απόψεις του με έκθεση, απευθύνεται στο αρμόδιο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου υποβάλλοντας το φάκελο της υπόθεσης, για άρση της ανακύψασας διαφωνίας σύμφωνα με τον οργανισμό του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ο φάκελος της διαφωνίας περιλαμβάνει: Το ή τα Χρηματικά Εντάλματα, την πράξη επιστροφής του Επιτρόπου, την απάντηση του διατάκτη και ότι άλλο σχετικό (υπόμνημα) υπάρχει στο φορέα το οποίο θα διευκολύνει στην επίλυση της διαφωνίας.
Το Τμήμα στο οποίο υποβλήθηκε η διαφωνία αποφαίνεται με πράξη του για τη θεώρηση ή μη του Χρηματικού Εντάλματος. Το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά το στάδιο αυτό έχει τη δυνατότητα να διενεργεί παρεπίπτοντα έλεγχο ζητημάτων που άπτονται της νομιμότητας και κανονικότητας της ελεγχόμενης δαπάνης, δεσμευόμενο μόνο από το δεδικασμένο που απορρέει από δικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σχετικώς από το πλαίσιο διαγνωστικής δίκης. Δηλαδή διενεργώντας παρεπίπτοντα

έλεγχο (άρθρο 17 παρ. 3 του Π.Δ. 774/80) νομιμότητας των ατομικών διοικητικών πράξεων, οι οποίες αποτελούν έρεισμα της ελεγχόμενης δαπάνης, ακόμα και στην περίπτωση που αυτές δεν έχουν ανακληθεί ή ακυρωθεί και επομένως καλύπτονται από το τεκμήριο νομιμότητας, δεν προβαίνει την ακύρωση των πράξεων αυτών, αλλά αποδυναμώνει αυτές από τις δημοσιονομικές συνέπειες που αυτές μπορούν να επιφέρουν.[9].

Το αρμόδιο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου έχει τη δυνατότητα, λόγω μείζονος σπουδαιότητας μιας υποθέσεως ή λόγω σπουδαιότητας να παραπέμψει την υπόθεση στην Ολομέλειά του, με πρακτικό το οποίο εκδίδει σε μια συνεδρίασή του και το οποίο επέχει θέση εισηγήσεως την οποία αναπτύσσει ενώπιόν της ο ορισθείς εισηγητής.

Η Ολομέλεια εκφέρει γνώμη την οποία παραπέμπει στο Τμήμα για την περαιτέρω εξέτασή της και η οποία γνώμη είναι υποχρεωτική για το Τμήμα.

Εάν το Αρμόδιο Τμήμα, στο οποίο υποβλήθηκε η διαφωνία διαπιστώσει ότι ο διατάκτης καταστρατήγησε διατάξεις νόμου μεν, αλλά του είχε δημιουργηθεί η πεποίθηση ότι ενεργούσε νομίμως, λόγω του δυσερμήνευτου των διατάξεων, άγεται στην κρίση ότι τα αρμόδια όργανα του διατάκτη πεπλανημένως, πλην, όμως, συγγνωστώς ενήργησαν. Συγχωρείται δηλαδή, η θεώρηση εντάλματος παρότι η δαπάνη κρίνεται παράνομη. Στην περίπτωση αυτή κρίνεται ότι ο διατάκτης ενεργούσε με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον καλόπιστα ή ότι η πολυνομία δυσκόλεψαν τα όργανά του να ερμηνεύσουν σωστά το νόμο. Η συγγνωστή πλάνη εξάλλου δεν αποτελεί λόγο απαλλαγής από την ευθύνη υπολόγου για μη νόμιμη πληρωμή, αλλά είναι μόνο λόγος θεώρησης Χρηματικού Εντάλματος προκειμένου να γίνει η πληρωμή.

Σε περίπτωση μη θεωρήσεως Εντάλματος από τον Επίτροπο ή εκδοθεί πράξη από το Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου για μη θεώρηση αυτού, ο αρμόδιος Υπουργός είναι δυνατόν με δική του ευθύνη να ζητήσει τη θεώρηση αυτού από το Ελεγκτικό

---

[9] Σχ. Πράξη 61/2007 VII Τμήματος Ε.Σ.

Συνέδριο. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποδέχεται την αίτηση και διατάσσει τον αρμόδιο Επίτροπο για την θεώρηση αυτού.

Θεωρούμενο το Χρηματικό Ένταλμα, αυθημερόν, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας, υποβάλλει πίνακα στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή στον οποίο αναφέρει την αιτιολογία μη θεωρήσεως του Χρηματικού Εντάλματος. Η Βουλή θα πρέπει, εντός της πρώτης συνόδου από της υποβολής του πίνακα, να εγκρίνει το ανωτέρω θεωρηθέν Χρηματικό Ένταλμα. Αν όμως η Βουλή δεν εγκρίνει αυτό τότε το Ελεγκτικό Συνέδριο με πράξη της Ολομέλειας, καταλογίζει το ποσό του Εντάλματος σε βάρος του Υπεύθυνου Υπουργού.

Αν κατά την άσκηση του προληπτικού ελέγχου διαπιστωθεί ποινικώς κολάσιμη πράξη, το Ελεγκτικό Συνέδριο, ανακοινώνει αυτή στον Υπουργό Δικαιοσύνης, τον αρμόδιο διατάκτη και τον αρμόδιο Εισαγγελέα.

Σε περίπτωση αμφιβολίας, η οποία ανακύπτει κατά τη διενέργεια του προληπτικού ελέγχου, για θέματα που αφορούν τα νομικά ζητήματα, ο Επίτροπος είναι δυνατόν, με έκθεσή του, η οποία υποβάλλεται στο αρμόδιο Τμήμα (δίχως στη συμμετοχή στη διαδικασία αυτή του διατάκτη) να προκαλέσει τη γνώμη του Τμήματος εκ των προτέρων. Η γνώμη του Τμήματος παίρνει τη μορφή Πρακτικού. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι όταν ο Επίτροπος υποβάλλει στο Τμήμα έκθεση αμφιβολίας θα πρέπει να αναφέρει τουλάχιστον δύο νομικά ζητήματα για τα οποία ζητάει τη γνώμη του Τμήματος για την ορθή κρίση.

Σε περίπτωση αμφιβολίας του Επιτρόπου σχετικήές με το ουσιαστικό μέρος μιας δαπάνης, προβαίνει σε θεωώησηρεί του Χρηματικόού Ενταλματος.

Σχόλιο [v1]: Μήπως να γραφεί: "προβαίνει σε θεώρηση του χρηματικού εντάλματος»

Πράξεις Επιτρόπων

Κατά τη διαδικασία ασκήσεως του Προληπτικού Ελέγχου των δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο εκδίδονται οι εξής τίτλοι:

1. Πράξεις επιστροφής του Επιτρόπου: Οι πράξεις των Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου περιέχουν: **α)** Το ονοματεπώνυμο του εκδίδοντος αυτής Επιτρόπου, **β)**

Σύντομη έκθεση της υποθέσεως, **γ)** Αιτιολογικό, **δ)** Διατακτικό, **ε)** Τη χρονολογία και τον τόπο εκδόσεως της πράξης.

2. Πράξη θεώρησης των τίτλων πληρωμής περιέχει: **α)** Το ονοματεπώνυμο του Επιτρόπου και την υπογραφή του, **β)** Τον τόπο και τη χρονολογία θεωρήσεως αυτού.

Πράξεις – Πρακτικά Τμημάτων

Οι πράξεις και τα πρακτικά των Τμημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκδίδονται σε διάσκεψη και περιέχουν:

α) Το ονοματεπώνυμο των δικαστών που έλαβαν μέρος στην έκδοση των πράξεων ή πρακτικών, τον εισηγητή της υποθέσεως, τη γνώμη του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας και του Γραμματέα που παρίσταται κατά τη διάρκεια της διάσκεψης.

β) Μνημονεύεται ο Επίτροπος που υπέβαλε την έκθεση διαφωνίας ή αμφιβολίας.

γ) Σύντομη έκθεση της υποθέσεως και το περιεχόμενο των απόψεων των ενδιαφερομένων μερών (επιτρόπου – φορέα – διατάκτη), καθώς επίσης την ιδιότητα αυτών.

δ) Την ανάπτυξη της νομοθεσίας – νομολογίας (μείζονα σκέψη).

ε) Την ανάπτυξη της τυχόν μειοψηφίας.

στ) Την υπαγωγή της υπόθεσης και σύνδεσή της με τη μείζονα σκέψη.

ζ) Το διατακτικό.

η) Τις υπογραφές του Προέδρου, Εισηγητού και του Γραμματέα.

Το αποτέλεσμα της απόφασης λαμβάνεται κατόπιν ψηφοφορίας και ο προεδρεύων Αντιπρόεδρος σημειώνει επί της εισηγήσεως του Εισηγητή περίληψη της ληφθείσας αποφάσεως. Το Τμήμα αποφαίνεται κατ' απόλυτη πλειοψηφία των μετεχόντων μελών. Εάν σχηματιστούν περισσότερες από δύο γνώμες, ο νεότερος των μετεχόντων στο Τμήμα δικαστής οφείλει να προσχωρήσει σε μία από τις δύο άλλες γνώμες.

8.1.3. Κατασταλτικός έλεγχος

Συνταγματική κατοχύρωση του κατασταλτικού ελέγχου

Στο αναθεωρηθέν Σύνταγμα του 2001, στο άρθρο 98 παρ.1 εδαφ. γ΄, ορίζεται ότι : *«ο έλεγχος των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων και των οργανισμών τοπικής*

αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων που υπάγονται στο προβλεπόμενο από το εδάφιο α΄ έλεγχο.» και εδάφιο α΄ ορίζεται ότι : *« ο έλεγχος των δαπανών του Κράτους και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου στο καθεστώς αυτό».*

Συνεπώς, στον προληπτικό έλεγχο και ως εκ τούτου στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο νομοθέτης μπορεί να υπάγει και όσα άλλα νομικά πρόσωπα δεν έχουν ακόμα υπαχθεί σε έλεγχο, διευρύνοντας έτσι το υποκείμενο του ελέγχου. Περιλαμβάνοντας έτσι στον έλεγχό του και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, σωματεία, ιδρύματα, κ.α. διασφαλίζοντας τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών τους, αφού βέβαια διαχειρίζονται δημόσια περιουσία, με την προϋπόθεση να υπαχθούν με ειδική διάταξη νόμου (σχετική απόφαση του IV τμήματος 1350/2001).

Στην ίδια ως άνω διάταξη στον κατασταλτικό έλεγχο υπάγονται οι λογαριασμοί των δημοσίων υπολόγων.

Διαδικασία άσκησης κατασταλτικού ελέγχου

Ο κατασταλτικός έλεγχος των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων και των απολογισμών των ΟΤΑ[10] και των λοιπών νομίμων προσώπων Δημοσίου δικαίου, αφορά στην νομιμότητα και στην κανονικότητα των πράξεων που δεν έχουν ελεγχθεί προληπτικά. Αν οι πράξεις των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων ελέγχτηκαν προληπτικά, ο έλεγχος περιορίζεται στη νόμιμη εξόφληση των τίτλων πληρωμής, καθώς επίσης και στη νόμιμη απόδοση των υπέρ τρίτων κρατήσεων. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων αυτών, τα αρμόδια όργανα μπορούν να ζητούν από τις υπηρεσίες, τους υπολόγους καθώς και από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο κάθε αναγκαία πληροφορία ή στοιχείο και να προβαίνουν ακόμα και σε επιτόπια έρευνα.
Εάν διαπιστωθεί οποιαδήποτε έλλειψη ή γεννηθεί οποιαδήποτε αμφιβολία, όπως έλλειψη λογιστικών εγγράφων ή λανθασμένη κατάταξη εσόδων- εξόδων ή παράλειψη εισπράξεως από το νόμο τελών ή προσαυξήσεων ή εκπρόθεσμης καταβολής, κ.τ.λ. τα αρμόδια όργανα του Ελεγκτικού Συνεδρίου καλούν τους υπολόγους με φύλλο μεταβολών και ελλείψεων (Φ.Μ.Ε.) να προβούν στις απαραίτητες διορθώσεις ή να παρέχουν διευκρινίσεις ή σε αναπλήρωση τυχόν ελλείμματος εντός προθεσμίας 15

[10] Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

ημερών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί αν ζητηθεί από τους υπολόγους για εύλογο χρονικό διάστημα.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ελλείμματα υπολόγων, τα οποία ορίζονται ως μικρά, είναι δυνατόν να διαγράφονται και να μην αναζητούνται προς αναπλήρωση. Καθορίζεται δηλαδή ένα όριο. Μετά το πέρας της τιθέμενης προθεσμίας για απάντηση από τον υπόλογο, οριστικοποιείται ο έλεγχος. Ενσωματώνεται η απάντηση του υπολόγου (δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης) στα συμπεράσματα του ελέγχου. Από τα αρμόδια όργανα συντάσσεται έκθεση με προσχέδιο πράξης, η οποία απευθύνεται στο αρμόδιο κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και προτείνεται ανάλογα απαλλαγή του υπολόγου ή καταλογισμός αυτού.

Με την εισαγωγή της υπόθεσης στο κλιμάκιο, ορίζεται από τον πρόεδρο αυτού εισηγητής, ο οποίος, αφού μελετήσει την υπόθεση, την εισηγείται σε διάσκεψη με αιτιολογημένη έκθεση. Το κλιμάκιο εξετάζει το νομικό και πραγματικό μέρος της υπόθεσης και αποφαίνεται με πράξη του για το ορθώς έχει ο λογαριασμός ή καταλογίζει τον υπόλογο με το διαπιστωθέν έλλειμμα, με τις νομικές προσαυξήσεις ή βεβαιώνει σε πίστωση το τυχόν πλεόνασμα.

Οι καταλογιστικές αυτές πράξεις κοινοποιούνται κατόπιν με επιμέλεια της Γραμματείας στην αρμόδια υπηρεσία, η οποία διενέργησε τον έλεγχο, και εκείνη με τη σειρά της την κοινοποιεί στον υπόλογο, αλλά και στην αρμόδια ΔΟΥ, ώστε να προβεί στην βεβαίωση του χρέους.

Σε περίπτωση που κατά τη διενέργεια ελέγχου τω λογαριασμών δημιουργηθούν αμφιβολίες στα αρμόδια όργανα, μπορούν να προκαλέσουν τη γνώμη του κλιμακίου, απευθυνόμενοι σε αυτό με την έκθεσή τους.
Ο πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αν κρίνει κάποιο ζήτημα μείζονος σπουδαιότητας ή γενικότητας μπορεί να προκαλέσει τη γνώμη της Ολομέλειας, οπότε αυτή είναι υποχρεωτική για τα κλιμάκια και τα τμήματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την έκδοση των πράξεων ή των αποφάσεων.

Εάν κατά τη διενέργεια των ελέγχων των λογαριασμών διαπιστωθεί ποινικά κολάσιμη πράξη, αυτή ανακοινώνεται στον αρμόδιο εισαγγελέα, στον οποίο υπάγεται ο υπάλληλος.

Περιεχόμενο καταλογιστικής πράξης

Η καταλογιστική πράξη θα πρέεπειί να είναι αρκούντως αιτιολογημένη κατά την έννοια του άρθρου 12 του Ν.Δ. 1264/1942. Για να είναι αιτιολογημένη σύμφωνα με την έννοια αυτή, πρέπει να αρκεί να περιλαμβάνονται στο σώμα αυτής τα πραγματικά εκείνα περιστατικά, τοπικά και χρονικά προσδιορισμένα, τα οποία διαπιστώθηκαν από το αρμόδιο όργανο (ιδιότητα καταλογισθέντος, τόπος, χρόνος και αιτία πληρωμής, τρόπος δημιουργίας του ελλείμματος) και είναι αναγκαία για θεμελίωση της ευθύνης του ή των καταλογισθέντων, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο από το οποίο θα προκύπτει η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της διαχείρισής του ή των υπολόγων και του προκύψαντος ελλείμματος. (Αποφ. Ολομέλειας 1396/2000, 1285/1996, Ι τμήμα 1502/2004, 1503/2000).

Δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης

Σε συμμόρφωση με το άρθρο 20 παρ. 2 του Συντάγματος, που καθιερώνει το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης του διοικουμένου πριν από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου σε βάρος των δικαιωμάτων και των συμφερόντων του, σε περίπτωση που αρμόδιος οικονομικός επιθεωρητής διαπιστώσει σε δημόσια διαχείριση την ύπαρξη ελλείμματος, καλεί τον υπόλογο, πριν προβεί στην έκδοση της οικείας καταλογιστικής απόφασης, να αναπληρώσει το διαπιστωθέν έλλειμμα, με την ειδικότερη έννοια ότι, για την αποτροπή έκδοσης καταλογιστικής απόφασης μπορεί ο υπόλογος να αποκρούσει την ύπαρξη αυτού, καθώς και να προβάλλει τους λόγους για τους οποίους δεν οφείλει την υποχρέωση της αναπλήρωσής του. Συγκεκριμένος τόπος για την άσκηση του δικαιώματος αυτού δεν υπάρχει. Αρκεί η με κάθε τρόπο παραχώρηση στον ενδιαφερόμενο της ευχέρειας να εκθέσει τις απόψεις ή τις αντιρρήσεις του.

Όταν το έλλειμμα διαπιστωθεί από όργανα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η ανωτέρω διαδικασία αντικαθίσταται με την έκδοση φύλλων μεταβολών και ελλείψεων. Σε κάθε δε περίπτωση, το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης συμβαίνει και όταν πριν από την έκδοση καταλογιστικής απόφασης ή Φ.Μ.Ε. καλείται ο υπόλογος να

αναπληρώσει το συγκεκριμένο έλλειμμα, οπότε μπορεί να λάβει γνώση όλων των στοιχείων του φακέλου και να προβάλει τις απόψεις του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 : Η ευθύνη της διαχείρισης δημοσίου χρήματος.

9.1. Δημόσιοι υπόλογοι

9.1.1. Έννοια δημοσίου υπολόγου

Σύμφωνα με το άρθρο 54 παρ. 1 του Ν. 2362/1995, *«Δημόσιος υπόλογος είναι όποιος διαχειρίζεται έστω και χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση, χρήματα, αξίες ή υλικό που ανήκουν στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και οποιοσδήποτε άλλος θεωρείται από το νόμο δημόσιος υπόλογος».* Εξ' άλλου, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 2 του Π.Δ. 774/1980 *«Δημόσιοι υπόλογοι είναι πάντες οι δημόσιοι λειτουργοί οι εντεταλμένοι την είσπραξιν εσόδων ή πληρωμών εξόδων του Κράτους, οι οποιοιδήποτε έστω και άνευ νομίμου εξουσιοδοτήσεως διαχειριζόμενοι χρήματα, αξίες υλικόν, ανήκοντα εις το Κράτος ως και πάς άλλος εκ νόμου θεωρούμενος ως δημόσιος υπόλογος».*

Επομένως, ως υπόλογος χαρακτηρίζεται όποιος ασκεί διαχείριση, δηλαδή εισπράττει, κατέχει και διαφυλάσσει δημόσιο χρήμα, υλικά, αξίες που ανήκουν στο Κράτος ή σε Ν.Π.Δ.Δ., έστω και χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση. Δημόσιος υπόλογος είναι κάθε όργανο του δημοσίου, στο οποίο ανατίθεται η κατοχή και διαχείριση δημόσιας περιουσίας για την εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού και υπό την προϋπόθεση απόδοσης λογαριασμού. Επί πλέον, το Ελεγκτικό Συνέδριο έκρινε με τη νομολογία του ότι και τα επιχορηγούμενα Ν.Π.Ι.Δ., κατά το ύψος της επιχορήγησης, εφόσον πραγματοποιούν δαπάνες για θεραπεία δημοσίου σκοπού, διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα. Επομένως τα μέλη της Διοίκησης υπέχουν θέση υπολόγου για απόδοση λογαριασμού. (Σχ. Πράξη 2/1997 IV τμήματος).

9.1.2. Διακρίσεις Δημοσίων υπολόγων

Σύμφωνα με το Δημόσιο Λογιστικό, άρθρο 54 παρ. 2 του Ν. 2362/1995, οι δημόσιοι υπόλογοι διακρίνονται σε :

1. υπολόγους ενταλμάτων προπληρωμής και προσωρινών
2. διαχειριστές πάγιων προκαταβολών
3. φοροτεχνικούς και τελωνειακούς υπολόγους

4. ειδικούς ταμίες
5. προξενικοί υπόλογοι

Οι υπόλογοι επίσης διακρίνονται και σε κυρίους ή δευτερεύοντες υπολόγους. Οι κύριοι υπόλογοι υποβάλλουν τους λογαριασμούς τους στο Ελεγκτικό Συνέδριο και ελέγχονται από αυτό. Οι δευτερεύοντες υποβάλλουν τους λογαριασμούς στους κύριους υπολόγους.

Οι κύριοι υπόλογοι, κάθε οικονομικό έτος ή μετά την καθοιονδήποτε τρόπο λήξης της διαχείρισής τους, οφείλουν μέσα σε χρονικό διάστημα 2 μηνών το αργότερο να αποδώσουν λογαριασμό στο Ελεγκτικό Συνέδριο, υποβάλλοντας τους λογαριασμούς τους απευθείας σ’αυτό. Η προθεσμία αυτή, με αίτηση του υπολόγου, μπορεί να παραταθεί από την αρμόδια Υπηρεσία Επιτρόπου για εύλογο χρονικό διάστημα.

Οι κύριοι υπόλογοι απαλλάσσονται της ευθύνης από το Ελεγκτικό Συνέδριο με πράξη, ενώ οι δευτερεύοντες υπόλογοι απαλλάσσονται με την απαλλαγή των κυρίων υπολόγων.

9.1.3. De facto - De jure υπόλογος

De jure υπόλογοι είναι αυτοί που κατέχουν την διαχειριστική εξουσία νόμιμα, δηλαδή τους ανατέθηκε με νόμιμο τρόπο.
De facto είναι αυτοί, οι οποίοι έστω και χωρίς νόμιμη εξουσιοδότηση, διεξάγουν δημόσια διαχείριση.
Η ύπαρξη νόμιμου υπολόγου για την ίδια διαχείριση δεν αποκλείει και τη ύπαρξη ή συνύπαρξη de facto υπολόγου. Καθένας δε από τους λόγους ευθύνης είναι αυτοτελής και προσωπικός.

9.1.4.Έλεγχος και εποπτεία υπολόγων

Οι δημόσιοι υπόλογοι ελέγχονται από :

1. Τον Υπουργό Οικονομικών (μέσω των Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου, των επιθεωρήσεων των ΔΟΥ και των Τελωνείων της Οικονομικής

Επιθεώρησης του ΥΠΟΙΟ). Εξαιρούνται οι υπόλογοι των Ενόπλων Δυνάμεων και του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

2. Τον οικείο διατάκτη
3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, που ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν γι' αυτό.

Κατά τον έλεγχο και την εποπτεία των 2 πρώτων περιπτώσεων, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών.

9.1.5. Υπόλογοι – Διατάκτες -Ασυμβίβαστες Ιδιότητες

Η διάκριση μεταξύ δημοσίων υπολόγων και διατακτών στηρίζεται στο τυπικό κριτήριο της διαχείρισης δημοσίου χρήματος, το οποίο προτάσσουν τόσο ο οργανισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου[11] όσο και το Δημόσιο Λογιστικό[12]. Δηλαδή συστατικό στοιχείο της έννοιας του δημοσίου υπολόγου είναι η διαχείριση και ως τέτοια εννοείται η είσπραξη, κατοχή και διαφύλαξή του και, επιπλέον, η διάθεσή του για τον σκοπό για τον οποίο εκδόθηκε το χρηματικό ένταλμα ή του διατέθηκε το υλικό.

Επομένως, αφού ο Διατάκτης (κύριος ή δευτερεύων) έχει σαν κύριο μέλημά του την έκδοση απόφασης αναλήψεως υποχρέωσης για την εκτέλεση οποιασδήποτε δαπάνης του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. , με την οποία και εγκρίνεται η πραγματοποίηση αυτής, δεν έχει αρμοδιότητα διαχείρισης και άρα δεν είναι υπόλογος. Σύμφωνα δε με το άρθρο 55 του Ν. 2362/1995 " τα καθήκοντα των διαχειριστών χρημάτων, αξιών και υλικού του Δημοσίου είναι ασυμβίβαστα με τα καθήκοντα του διατάκτη και του εκκαθαριστή ".

9.1.6. Ελλείμματα και ευθύνες δημοσίων υπολόγων

Έλλειμμα δημοσίου υπολόγου είναι οποιαδήποτε έλλειψη χρημάτων, αξιών και υλικού που διαπιστώνεται με τη νόμιμη διαδικασία στη διαχείρισή του, καθώς και

[11] Άρθρο 25 παρ. 2 Π.Δ.
[12] Άρθρο 5421 Ν. 2362/1995

οποιαδήποτε άλλη κατάσταση διαχειρίσεως που θεωρείται έλλειμμα από το νόμο. (άρθρο 56 παρ.1 Ν. 2362/1995).

Επίσης ως έλλειμμα θεωρείται και κάθε πληρωμή που :

1. Δεν ανάγεται στην αρμοδιότητα του υπολόγου
2. Έγινε χωρίς τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις δικαιολογητικά.
3. Αφορά δαπάνες για τις οποίες δεν έχουν τηρηθεί οι νόμιμες διαδικασίες εκ μέρους του υπολόγου.
4. Έχει γίνει αχρεωστήτως από υπαιτιότητα του υπολόγου
5. Είναι άσχετη με το σκοπό της διαχείρισης.

Νομολογία

Σύμφωνα με τη νομολογία έλλειμμα συνιστά :

- Παρακράτηση από Ταμία Ν.Π.Δ.Δ ασφαλιστικών εισφορών (ΙΚΑ) και μη απόδοση αυτών (Αποφ. Ι Τμήματος 55/89)
- Πληρωμές από Ταμία Ν.Π.Δ.Δ χωρίς τα απαραίτητα παραστατικά (Αποφ. Ι Τμήματος 55/89)
- Δαπάνες που έγιναν από χρηματικό ένταλμα προπληρωμής, οι οποίες διενεργήθηκαν μετά από την προθεσμία απόδοσης λογαριασμού. (Αποφ. Ολομέλειας 1052/88)
- Απευθείας ανάθεση κοινοτικού έργου από κοινοτικό Συμβούλιο χωρίς τις νόμιμες προϋποθέσεις. (Αποφ. IV Τμήματος 1579/99)
- Εξόφληση χρηματικών ενταλμάτων από Ν.Π.Δ.Δ χωρίς να έχουν θεωρηθεί από το Ε.Σ. (Αποφ. IV Τμήματος 1311/93)
- Καταβολή δικαστικών εξόδων σε δικηγόρο χωρίς τα οικεία παραστατικά. (Αποφ. VII Τμήματος 2220/2006)
- Απονομή χρηματικών βραβείων σε πρωτεύσαντες μαθητές χωρίς την ύπαρξη διάταξης νόμου. (Αποφ. VII Τμήματος)
- Αποδοχές οπλίτη 5ετούς υπηρεσίας που έλαβε αχρεώστητα. (Αποφ. V Τμήματος 423/2005)
- Δαπάνη της οποίας τα δικαιολογητικά ήταν αλλοιωμένα (το ποσό, η ποσότητα, ο αγοραστής). (Αποφ. VII Τμήματος 603/2001)
- Καταβολή αποζημίωσης σε ιδιώτη από ΟΤΑ για αποκατάσταση ζημίας στο αυτοκίνητό του, που υπέστη από μετακίνηση και πτώση κάδου απορριμμάτων. (εξώδικος συμβιβασμός). (Αποφ. 2465/2006)

- Επιχορήγηση Σωματείου από Δ.Σ. ΟΤΑ γιατί η δραστηριότητα ήταν σε πλήρη αδράνεια. (Αποφ. VII Τμήματος 112/2006)

Οι υπόλογοι είναι υπεύθυνοι για την ασφάλεια των δημόσιων χρημάτων, ενσήμων, αξιών και υλικού γενικά που κρατούν στη διαχείρισή τους, οφείλουν να τηρούν τους οικείους κανονισμούς ασφάλειας κατά την αποστολή και παραλαβή αυτών και ευθύνονται για κάθε ζημιά που υφίσταται το Δημόσιο από τη μη τήρηση των ανωτέρων κανονισμών.

Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση απώλειας ή φθοράς τίτλων και απαιτήσεων του Δημοσίου, εφόσον αυτή έχει προκαλέσει ζημία στο Δημόσιο και δεν οφείλεται σε ανωτέρα βία ή απρόβλεπτα γεγονότα.

Δεν επιτρέπεται η ανάμειξη στη διαχείριση του υπολόγου χρημάτων ξένων προς αυτή και για κάθε χρηματικό πλεόνασμα που εμφανίζεται στη διαχείριση. Στην περίπτωση αυτή, για το επιπλέον ποσό, συνίσταται δημόσια παρακαταθήκη, μέχρι να αποδειχθεί η αιτία από την οποία προήλθε αυτό.

Τυχόν πειθαρχική ευθύνη του υπολόγου ως δημοσίου υπαλλήλου είναι διαφορετική από την ευθύνη προς αποκατάσταση του ελλείμματος και δεν εξαρτάται από την έκβαση της πρώτης, αλλά ούτε και την προϋποθέτει.

Με άλλα λόγια, αν κάποιος υπόλογος απαλλαγεί σε διοικητικά δικαστήρια για διαφόρους λόγους, το γεγονός αυτό δεν συνεπάγεται και την απαλλαγή του από τον καταλογισμό ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Σύμφωνα με τη νομολογία υπόλογοι είναι :

- Μέλη Δημοτικού Συμβουλίου, γιατί έλαβαν απόφαση επιχορήγησης σωματείου, του οποίου η δραστηριοποίηση ήταν σε πλήρη αδράνεια (Αποφ. VII Τμήματος 112/2006)
- Ταμίας Σχολικής Επιτροπής (Ν.Π.Δ.Δ), ο οποίος ασκούσε διαχείριση της σχολικής επιτροπής (Αποφ. VII Τμήματος 2216/2006)
- Δήμαρχος από κατά προτεραιότητα κατασταλτικό έλεγχο, για μισθοδοσία ιδιαιτέρας υπαλλήλου, αφού η απόφαση διορισμού δεν είχε δημοσιευθεί σε

ΦΕΚ, καθώς επίσης κατά τον χρόνο διορισμού της δεν υπήρχε οργανική θέση μετακλητού ιδιαίτερου γραμματέως. (Αποφ. VII Τμήματος 2219/2006)

- Δήμαρχος από κατά προτεραιότητα κατασταλτικό έλεγχο, για αμοιβή Νομικού Συμβούλου με πάγια αντιμισθία για δικαστικά έξοδα χωρίς τα οικεία παραστατικά (Αποφ. VII Τμήματος 2220/2006)
- Δήμαρχος και προϊστάμενος Διεύθυνσης Διοικητικών – οικονομικών – τεχνικών υπηρεσιών και Ταμειακής Υπηρεσίας του Δήμου γιατί ο πρώτος ως εκκαθαριστής αποδοχών και ο δεύτερος ως λαβών επίδομα θέσεως, αφού ασκούσε τα καθήκοντα του προϊσταμένου της οργανικής μονάδας χωρίς απόφαση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου αλλά με απόφαση του Δημάρχου. (Αποφ. VII Τμήματος 137/2006)
- Προϊστάμενος ταμιακής υπηρεσίας και Ταμίας του Δήμου για καταβολή οικονομικής ενίσχυσης σε ΠΑΕ αντί της αθλητικής Ένωσης, όπως αποφάσισε το Δημοτικό Συμβούλιο, δηλ. σε άλλο νομικό πρόσωπο από αυτό που ορίστηκε στην απόφαση, (Αποφ. VII Τμήματος 138/2006)
- Δήμαρχος από κατά προτεραιότητα κατασταλτικό έλεγχο για επιχορήγηση οργάνωσης Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης (Αποφ. VII Τμήματος 287/2006)
- Δήμαρχος ως πρώην Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ΚΑΠΗ για καταβολή σε υπαλλήλους του ΚΑΠΗ χρημάτων της φερόμενης ως οφειλόμενης σε αυτούς παροχής γάλακτος. Δεκτή έφεση γιατί θα έπρεπε η πράξη καταλογισμού να εκδοθεί υπέρ του ΚΑΠΗ και όχι του Δήμου (Αποφ. VII Τμήματος 290/2006)
- Δήμαρχος από κατά προτεραιότητα κατασταλτικό έλεγχο για απονομή χρηματικών βραβείων σε πρωτεύσαντες μαθητές Λυκείου. (Αποφ. VII Τμήματος)
- Διαχειρίστρια εσόδων-εξόδων υπέρ Ν.Π.Δ.Δ. λόγω εξωταμιακής διαχείρισης εσόδων από εισφορές μαθητών. (Αποφ. VII Τμήματος 2659/2006)
- Δήμαρχος από κατά προτεραιότητα κατασταλτικό έλεγχο διότι έδωσε εντολή να ξεχρεωθούν χρηματικά εντάλματα πληρωμής σε Δημοτική επιχείρηση αναψυχής. Αποτελεί ανεπίτρεπτη επιχορήγηση η καταβολή ποσού αύξησης ιδρυτικού κεφαλαίου με τη μορφή άτοκης ταμειακής διευκόλυνσης αυτής. (Αποφ. VII Τμήματος 2660/2006)
- Δήμαρχος από κατά προτεραιότητα κατασταλτικό έλεγχο για εξόφληση χρηματικού εντάλματος που αφορούσε λογαριασμό δημοσίου έργου, παρά το γεγονός ότι δεν υπήρχε εγγεγραμμένη πίστωση στον προϋπολογισμό (Δεκτή έφεση παρ. 26, Ν. 3274/2004 - Αποφ. VII Τμήματος 2661/2006)

- Αντιδήμαρχος από κατά προτεραιότητα κατασταλτικό έλεγχο για εξόφληση χρηματικού εντάλματος, με το οποίο εντελλόταν η καταβολή σε ιδιώτη ποσού ως αποζημίωση για αποκατάσταση υλικών ζημιών που υπέστη το αυτοκίνητό του από μετακίνηση και πτώση κάδου απορριμμάτων. (Αποφ. VII Τμήματος 2465/2006)
- Δήμαρχος από κατά προτεραιότητα κατασταλτικό έλεγχο για εξόφληση χρηματικού εντάλματος, με το οποίο καταβλήθηκε αμοιβή σε δικηγόρο των εργαζομένων Δήμου για κατάθεση αγωγής για διεκδίκηση οικογενειακού επιδόματος. (Αποφ. VII Τμήματος 2466/2006)
- Δήμαρχος από κατά προτεραιότητα κατασταλτικό έλεγχο για εξόφληση χρηματικού εντάλματος, με το οποίο καταβλήθηκε επίδομα πληροφορικής σε υπαλλήλους του Δήμου (Αποφ. VII Τμήματος 2467/2006)

9.2. Βιβλία δημοσίων υπολόγων

Τα τηρούμενα από τους υπολόγους λογιστικά και διαχειριστικά βιβλία, καθώς επίσης και ο τρόπος τηρήσεως και θεωρήσεως αυτών, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμοδίου κάθε φορά Υπουργού.
Τούτο δεν ισχύει για τους υπολόγους διαχειριστές του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης. Τα θέματα αυτών ρυθμίζονται από τον αρμόδιο Υπουργό μόνο.

9.3. Συνευθυνόμενος

Την ίδια ευθύνη με τους υπολόγους έχουν και τα πρόσωπα τα οποία δεν θεωρούνται από το νόμο δημόσιοι υπόλογοι, πλην όμως αναμειγνύονται με οποιοδήποτε τρόπο στη διαχειριστική διαδικασία, με την προϋπόθεσή ότι αυτή η ανάμειξή τους τελεί σε ουσιώδη συνάφεια με διαπιστούμενο έλλειμμα. (Αποφ. 1502/2004 I τμήματος). Ο ενεργών υπάλληλος αναμειγνύεται με βάση την υπάρχουσα διοικητική αρμοδιότητα και εκταμιεύει δημόσιο χρήμα, επηρεάζοντας την ομαλή διεξαγωγή της διαχείρισης. Πιο απλά, χωρίς τις ενέργειές του, δεν μπορεί να αρχίσει και να τελειώσει η διαχειριστική διαδικασία.

Ο συνευθυνόμενος έχει τις ίδιες ευθύνες και τις ίδιες υποχρεώσεις με τον υπόλογο και γι'αυτό και συγκαταλογίζεται με αυτόν. Η αποφ. 1502/2004 Ι τμήματος μας δείχνει ότι μπορεί να καταλογιστεί και μόνος του.

Όπου προβλέπεται από το νόμο, καταλογισμός συνευθυνόμενου σε ολόκληρο αστικώς υπεύθυνου με τον υπόλογο δεν σημαίνει ότι μεταβάλλεται το είδος της ευθύνης σε υπόλογο, αλλά σε παροχή εξουσίας στο αρμόδιο όργανο προς διοικητικό καταλογισμό και του συνευθυνόμενου.

Ο Προϊστάμενος Γραμματέας Γενικής Διεύθυνσης Υπουργείου είχε αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, να καταρτίζει σχέδια υπουργικών αποφάσεων πρόσληψης υπαλλήλων και να φυλάσσει τις πρωτότυπες υπουργικές αποφάσεις μετά την υπογραφή τους από τα αρμόδια όργανα. Αυτός πλαστογράφησε υπουργικές αποφάσεις πρόσληψης, στις οποίες προσέθεσε ονόματα άλλων προσώπων και με βάση τις πλαστογραφημένες αυτές αποφάσεις καταβλήθηκαν σε αυτά αχρεωστήτως αποδοχές (σχετ. αποφ. Ολομέλειας 750/1991).

9.4. Αστικώς υπεύθυνοι

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 46 του Π.Δ. 774/1980 " Οργανισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου ", πολιτικοί και στρατιωτικοί υπάλληλοι που υπηρετούν και ανήκουν στα σώματα ασφαλείας ευθύνονται έναντι του Δημοσίου προς επανόρθωση κάθε θετικής ζημίας, δηλ. για κάθε μείωση της υφισταμένης κινητής ή ακίνητης περιουσίας του, που προκάλεσαν σε αυτό κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους , εφόσον η ζημιογόνος συμπεριφορά τους αποδίδεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια.

Η διαφορά του υπολόγου και του αστικώς υπεύθυνου έγγειυται στο γεγονός ότι ο υπόλογος έχει την ευθύνη της υποχρέωσης για απόδοση, ενώ ο αστικώς υπεύθυνος είναι αποτέλεσμα ζημίας από παράνομη πράξη – συμπεριφορά η οποία προκλήθηκε προς την υπηρεσία του και έχει αποκαταστατικό χαρακτήρα. Κύρια προϋπόθεση για τον καταλογισμό του πολιτικού ή στρατιωτικού υπαλλήλου είναι η προηγούμενη καταβολή και αποκατάσταση ζημίας του τρίτου από το Δημόσιο κατόπιν αγωγής αυτού.

9.5. Όργανα καταλογισμού αστικής ευθύνης

Ο καταλογισμός αστικής ευθύνης γίνεται :

1. Με απόφαση του αρμοδίου τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε βάρος πολιτικών ή στρατιωτικών υπαλλήλων μετά από αίτηση του Γενικού Επιτρόπου Επικράτειας.
2. Με απόφαση του VII Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε βάρος υπαλλήλων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μετά από αίτημα του Δημάρχου.
3. Με διοικητικό καταλογισμό από αρμόδια όργανα που έχουν σχετική αρμοδιότητα.

Νομολογία

Αίτηση του Γενικού Επιτρόπου για καταλογισμό αστικής ευθύνης εις βάρος :

1. Αστυφύλακα-οδηγού υπηρεσιακού οχήματος, ο οποίος προκάλεσε ζημία και στο υπηρεσιακό αυτοκίνητο και σε αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης. (Αποφ. V τμήματος 1923/2003, 424/2005)
2. Αστυφύλακα γιατί κλάπηκε μοτοσικλέτα υπηρεσιακή, με την οποία ήταν χρεωμένος. (Αποφ. V τμήματος 702/1999)
3. Οδηγού στρατιωτικού οχήματος, ο οποίος προκάλεσε ζημία σε ιδιωτικό όχημα. (Αποφ. Ολομέλειας 959/2000)
4. Υπολόγου-υπαξιωματικού υπευθύνου επιστασίας σκεθώμ πολεμικού υλικού. (Αποφ. Ολομέλειας 1793/1996)
5. Προϊσταμένου Διεύθυνσης Διοικητικού Προσωπικού του ΙΚΑ, γιατί εισέπραξε για λογαριασμό συνταξιούχων για λογαριασμό του ιδρύματος, πλαστογραφώντας την υπογραφή τους, καθώς επίσης χρησιμοποιώντας ανύπαρκτους ή εσφαλμένους αριθμούς ταυτοτήτων, όπως και για λογαριασμό συνταξιούχων, οι οποίοι ανήκαν σε άλλα υποκαταστήματα είτε είχαν αποβιώσει είτε ήταν ανύπαρκτα πρόσωπα. (Αποφ. 1662/2007 V Τμήματος)
6. Αρχιφύλακα, ο οποίος είναι αποκλειστικά υπαίτιος για πρόκληση ζημίας που προξενήθηκε από βαρεία αμέλεια οδηγώντας υπηρεσιακό αυτοκίνητο, χωρίς εντολή της υπηρεσίας του. (Αποφ. 2229/2008 V Τμήματος)

9.6. Διαφορές υπολόγου – αστικώς υπευθύνου

Γίνεται κατανοητό ότι και στις δύο περιπτώσεις, το Δημόσιο ικανοποιείται είτε ακολουθώντας το άρθρο 46 του Π.Δ. 774/1980, είτε το άρθρο 98 παρ. 1 περ. α, γ και στ του Αναθεωρημένου Συντάγματος. Στην πρώτη περίπτωση όμως πρέπει να συντρέχει η συνδρομή της βαριάς αμέλειας, ενώ στη δεύτερη αυτή τεκμαίρεται και επί πλέον αρκεί οποιοσδήποτε βαθμός πταίσματος, ακόμα και η ελαφρά αμέλεια.

Επί πλέον υπάρχουν και οι πιο κάτω συνέπειες από την επιλογή της νομικής βάσης για το αίτημα του καταλογισμού :

1. Ο χρόνος παραγραφής της πρώτης περίπτωσης είναι η 2ετία ενώ στη δεύτερη η 20ετία.
2. Στην πρώτη περίπτωση δεν καταλογίζονται προσαυξήσεις από εκπρόθεσμη καταβολή ενώ στη δεύτερη καταλογίζονται.
3. Στην πρώτη περίπτωση εξετάζεται η οικονομική κατάσταση του υπαλλήλου ενώ στη δεύτερη δεν υπάρχει από το νόμο αυτή η ευχέρεια.

9.7. Η έννοια της απώλειας

Σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ.1 του Π.Δ. 774/1980 *«Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποφαίνεται περί της απαλλαγής από την ευθύνη των ενώπιων του λογοδοτούντων υπολόγων δια πάσαν απώλεια, έλλειψη ή φθοράν χρημάτων ή υλικού ή δικαιολογητικών και παραστατικών πληρωμής πάσης φύσεως, επί τη αιτήσει του υπολόγου ή και αυτεπαγγέλτως, δια πράξεώς του, είτε κατά τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών και δια της επί τούτον εκδιδομένης πράξεως, είτε και πρότερων δι'ιδιαίτερης πράξεως».*

Η απώλεια είναι αποτέλεσμα εξωγενών παραγόντων προς τη διαχείριση σε αντίθεση με το έλλειμμα, το ποίο δημιουργείται από λανθασμένες διαχειριστικές ενέργειες του υπολόγου.

Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικές περιπτώσεις σχετικές με την απώλεια από τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου :

•Κλοπή χρημάτων από χρηματοκιβώτιο ΔΟΥ (Πράξη Α΄ Κλιμακίου 2643/2000)

- •Διάρρηξη χρηματοκιβωτίου Υπηρεσίας (Απόφ. Ι τμήματος 2089/1994, Ολομέλεια Ε.Σ. 564/2000)
- •Κλοπή χρημάτων από το χρηματοκιβώτιο Υπηρεσίας (Απόφ. IV τμήματος 2008/1996, Ολομέλεια Ε.Σ. 1249/1999)

9.8. Πράξεις Κλιμακίων Ελεγκτικού Συνεδρίου

Ένδικα μέσα κατ'αυτών

Το κλιμάκιο, έχοντας υπόψη την εισηγητική πράξη και το προσχέδιο πράξεως, του Επιτρόπου, ο οποίος ευθύνεται για την εξέταση των λογαριασμών των υπολόγων, αποφαίνεται με πράξη του για την ορθότητα ή όχι των λογαριασμών και κηρύσσει ως ορθώς έχοντας ή καταλογίζει τον υπόλογο για το διαπιστωθέν έλλειμμα ή εκ της παραλείψεως εισπράξεων που προκύπτουν ή βεβαιώνει σε πίστωση αυτού εάν υπάρχει πλεόνασμα.

Η πράξη αυτή του κλιμακίου υπόκειται σε αναθεώρηση εντός 1 έτους από την ημερομηνία κοινοποιήσεως της είτεα από τον υπόλογο, είτεα από το Γενικό Επίτροπο της Επικράτειας, είτε οίκοθεν από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Λόγοι άσκησης αίτησης αναθεώρησης είναι οι κατωτέρω :

1. Πλάνη περί των πραγματικών γεγονότων ή λόγω λογιστικού λάθους
2. Περίπτωση προσαγωγής Αν προσαχθούν νέωνα κρίσιμωνα εέγγραάφωνφα
3. Περίπτωση που Αν η πράξη στηρίχθηκε επί καταθέσεων μαρτύρων καταδικασθέντων επί ψευδομαρτυρία ή απαλλαγέντων μεν αναγνωρισθείσης όμως της ψευδομαρτυρίας δικαστικώς
4. Αν Περίπτωση που η πράξη στηρίχθηκε σε έγγραφα πλαστά, εφόσον η πλαστογραφία αναγνωρίστηκε οπωσδήποτε δικαστικά, έστω και στο σκεπτικό της δικαστικής απόφασης ή του εκδοθέντος βουλεύματος

Αν παρέλθει η προθεσμία του 1 έτους, επιτρέπεται η αναθεώρηση για τις περιπτώσεις γ και δ και εντός 6 μηνών από τη στιγμή που ο αιτών έλαβε γνώση ότι αναγνωρίστηκε δικαστικά η πλαστότητα των εγγράφων ή η ψευδομαρτυρία.

Με τις ίδιες προϋποθέσεις επιτρέπεται η αναθεώρηση οίκοθεν από το Ελεγκτικό Συνέδριο μέσα σε 6 μήνες από την προθεσμία που το Ελεγκτικό Συνέδριο έλαβε

γνώση ότι αναγνωρίστηκε δικαστικά η πλαστότητα των εγγράφων ή η ψευδομαρτυρία.

Επίσης, το Ελεγκτικό Συνέδριο οίκοθεν ή με αίτηση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, μπορεί να ανακαλεί ή να τροποποιεί οποτεδήποτε πράξεις του, εφόσον από νεώτερα στοιχεία βεβαιώνεται ότι για την έκδοση αυτών στηρίχτηκε επί μη υφισταμένων προϋποθέσεων. Επιπλέον, μπορεί να διορθώνει πράξεις του που εκδόθηκαν επί λογαριασμό δημοσίων υπολόγων για να επανορθώσει λανθασμένες κατατάξεις διαχειριστικών πράξεων του υπολόγου, υπό την προϋπόθεση ότι οι διορθώσεις αυτές δεν επιφέρουν χρέωση ή πίστωση του υπολόγου.

Η αίτηση αναθεώρησης κρίνεται από το κλιμάκιο ως απαράδεκτη αν δεν προσαρτάται σε αυτή παράβολο, το ύψος του οποίου καθορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών. Αν μια αίτηση αναθεώρησης γίνει δεκτή, μερικώς ή συνολικά, το κατατιθέμενο παράβολο επιστρέφεται, ενώ αν απορριφθεί, το κατατιθέμενο παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου.

Κάθε αίτηση αναθεωρήσεως σχετική με εκδοθείσα πράξη, η οποία στηρίζεται σε νέα έγγραφα, τα οποία δεν είχε υπόψη του το κλιμάκιο κατά την προηγούμενη κρίση του και ως εκ τούτου δεν τα ενέκρινε η πράξη, θεωρείται όχι αίτηση αναθεώρησης αλλά έκθεση το πρώτον εξεταζόμενη.

Επί των αιτήσεων αναθεώρησης, το κλιμάκιο αποφαίνεται με πράξη.
Ασκηθείσας αιτήσεως αναθεωρήσεως κατά πράξεως του κλιμακίου, παρατείνεται η προθεσμία άσκησης έφεση κατά αυτών των πράξεων για 60 μέρες. Αν ασκηθεί έφεση, εξαντλείται η δικαιοδοσία του κλιμακίου.

9.9. Δικαστική δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Ένδικα μέσα

Σύμφωνα με το άρθρο 98 του Συντάγματος, παρ. 1 εδ. στ, η εκδίκαση των διαφορών που προκύπτουν από τον έλεγχο των λογαριασμών των υπολόγων, υπάγονται στην αποκλειστική διακοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Την δικαστική αυτή δικαιοδοσία, το Ελεγκτικό Συνέδριο την ασκεί με τα Τμήματά του και την Ολομέλεια. Η Ολομέλεια δικάζει τις αιτήσεις αναιρέσεως κατ'αποφάσεων των Τμημάτων αυτού, με τα Τμήματα δε σε κάθε άλλη περίπτωση.
Τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα κατά πράξεως κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή αποφάσεως άλλου αρμοδίου να καταλογίζει όργανα είναι:

i. Η αναθεώρηση
ii. Η έφεση
iii. Η τριτανακοπή
iv. Η αναίρεση

Η έφεση ασκείται από τον υπόλογο ή τον εγγυητή του κατά τον καταλογιστικών πράξεων του κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου εντός της προθεσμίας 1 έτους από την ημερομηνία κοινοποίησης της πράξης.

Από το Γενικό Επίτροπο της Επικράτειας, εντός προθεσμίας 1 έτους από την ημερομηνία που αυτή εισήχθηκε στο Ε.Σ. Στην περίπτωση που ασκηθεί έφεση κατά αποφάσεως των οικουμενικών επιθεωρητών, η ημερομηνία ασκήσεως αυτής είναι 6μηνη από την κοινοποίησή της στον καταλογιζόμενο υπόλογο.

Η έφεση δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Παρέχεται ωστόσο η δυνατότητα ασκήσεως με ξεχωριστό δικαιόγραφο αίτησης αναστολής εκτέλεσης της έφεσης, καθώς επίσης και προσωρινής διαταγής.
Η έκδοση προσωρινής διαταγής αναστέλλει την εκτέλεση της εφέσεως έως την εκδίκαση της αίτησης αναστολής. Η άσκηση του ένδικου μέσου της αναστολής έχει ασκηθεί νομοτύπως και εμπροθέσμως και ότι η έφεση έχει κοινοποιηθεί στους αντιδίκους μέσα στην τασσόμενη από τον Οργανισμό του Ελεγκτικού Συνεδρίου προθεσμία των 6 μηνών. Εάν για οποιοδήποτε λόγο ματαιωθεί η συζήτηση της εφέσεως, τότε παύει να ισχύει η εκδοθείσα απόφαση αναστολής.

Κατά την εκδίκαση της αιτήσεως αναστολής, λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο τα οικονομικά στοιχεία του εκκαλούντος, από τα οποία πιθανολογείται η δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη στην οποία θα περιέλθει αυτός και η οικογένειά του, εάν προχωρήσει η εκτέλεση της πράξης ή της απόφασης του καταλογισμού. Εξετάζονται

επίσης τα πραγματικά και νόμιμα ζητήματα και επ' αυτών αποφαίνεται το δικαστήριο με έκδοση απόφασης, η οποία δημοσιεύεται σε ακροατήριο.

Η τριτανακοπή ασκείται ενώπιον του αρμόδιου τμήματος από διάδικο που δεν συμμετέχει σε δίκη ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή δεν προσκλήθηκε να συμμετάσχει σε αυτήν, η εκδοθείσα όμως απόφαση επέφερε σε αυτόν βλάβη ή έθεσε σε κίνδυνο τα έννομα συμφέροντά του.

Η αναίρεση ασκείται ενώπιον της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και στρέφεται κατά οριστικών αποφάσεων των Τμημάτων του, εντός της προθεσμίας του 1 έτους, από όποιον έχει έννομο συμφέρον ή από τον αρμόδιο Υπουργό ή αρμόδιο νομικό πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ή τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας.
Κατά την άσκηση της αναίρεσης ενώπιον της Ολομέλειας, είναι δυνατόν να μην εξεταστεί το πραγματικό μέρος μιας υπόθεσης αλλά η ορθότητα εφαρμογής κανόνα δικαίου. Για καλύτερη κατανόηση, παραθέτουμε μερικούς λόγους:

- Κακή σύνθεση του Τμήματος που εκδίκασε την υπόθεση
- Παραβίαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας κατά την εκδίκαση της υπόθεσης
- Πλημμελής εφαρμογή του νόμου που αναφέρεται στην υπόθεση

Η άσκηση αίτησης αναίρεσης δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα και για το λόγο αυτό με αίτησή αυτού ή των διαδίκων μπορεί να ζητηθεί η αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης αποφάσεως και αν πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης, η αποκατάσταση της οποίας δεν είναι ευχερής, δύναται να διαταχθεί εν μέρει ή εν όλω αναστολή εκτέλεση από την Ολομέλεια. Στο δικόγραφο της αιτήσεως αναιρέσεως θα πρέπει να προσαρτάται και το σώμα της προς αναίρεση απόφασης.

Όταν η αίτηση αναίρεσης γίνει δεκτή για εσφαλμένη ερμηνεία ή πλημμελή εφαρμογή του Νόμου, η Ολομέλεια του Ε.Σ. αποφασίζει και περαιτέρω για την υπόθεση εκδίδεται απόφαση. Αν όμως χρειάζεται περαιτέρω διερεύνηση για το πραγματικό μέρος αυτής, παραπέμπεται στο αρμόδιο Τμήμα.

Για κάθε άλλο λόγο η απόφαση αναιρούμενη από την Ολομέλεια, η απόφαση παραπέμπεται στο αρμόδιο Τμήμα και οι διάδικοι επανέρχονται στην κατάσταση, η οποία προηγήθηκε της αναιρεθείσας απόφασης.

Το Τμήμα στο οποίο παραπέμφθηκε η υπόθεση για επανεξέταση δεν μπορεί να αποστεί μη λάβει υπόψη της αποφάσεως της Ολομέλειας για τα κριθέντα ζητήματα. Στην περίπτωση που γίνει δεκτή η αίτηση αναιρέσεως που ασκείται από το Γενικό Επίτροπο Επικρατείας υπέρ του Νόμου, η απόφαση αυτή παραμένει ισχυρή και αμετάβλητη μεταξύ των διαδίκων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 4

1. Αναστασίου, Θ. (2006), ***Δημοσιονομική Διαχείριση- Δημόσιος Προϋπολογισμός***, Ε.Κ.Δ.Δ.Α., Αθήνα.
2. Blöndal, J.R. (2003), "Budget Reform in OECD Member Countries:Common Trends", ***OECD Journal on Budgeting,*** Volume 2, Number 4,OECD, Paris.
3. Due, J. and Friedlaender, A. (1973), ***Government Finance,*** R.D. Irwin, Homewood, Illinois.
4. Γεωργακόπουλος, Θ. (2005), ***Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική***, Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα.
5. Δέγλερης, Π. (2008), ***Δίκαιο Προμηθειών και Υπηρεσιών Δημοσίου***, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα
6. Δερτιλής, Π. (1962), ***Γενικαί Αρχαί Δημοσιονομικού Δικαίου***, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη.
7. Δράκος, Γ.Ε. (1975), ***Μαθήματα Δημόσιας Οικονομικής***, Εκδόσεις Καραμπερόπουλος, Πειραιάς.
8. Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Ετήσια Έκθεση 1989***, Εθνικό Τυπογραφείο.
9. Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Ετήσια Έκθεση 1988***, Εθνικό Τυπογραφείο.
10. Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Ετήσια Έκθεση 1999***, Εθνικό Τυπογραφείο.
11. Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Ετήσια Έκθεση 2005***, Εθνικό Τυπογραφείο.
12. Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Ετήσια Έκθεση 2006***, Εθνικό Τυπογραφείο.

13.Ελεγκτικό Συνέδριο, ***Ετήσια Έκθεση 2008***, Εθνικό Τυπογραφείο.
14.Ηλεκτρονική Διεύθυνση : www.elsyn.gr
15.Ηλεκτρονική Διεύθυνση : www.gge.gr/up/files/P_D_60_2007.pdf
16.IMF (2007), ***Manual on Fiscal Transparency***, International Monetary Fund, Washington, D.C.
17.Κάρκαλης, Ι. (2004), ***Δικαστικός προληπτικός έλεγχος των δαπανών: μια νέα μορφή δικαστικής προστασίας***, σε: Διαφάνεια και ανεξαρτησία στον έλεγχο του δημοσίου χρήματος, Τιμ. Τομ. Για τα 170 χρόνια του Ε.Σ.. εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα.
18.Κάρτσωνας, Γ. (1992), ***Δημόσιο Λογιστικό- Κρατικός Προϋπολογισμός***, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα.
19.Κούρτης, Γ. (1997), ***Η δίκη ενώπιον του Ε.Σ. – Δικαιοδοσία και άλλα δικονομικά θέματα,*** ΝοΒ,45, 561 επ.
20.Κούρτης, Γ. (2002), ***Η νομολογία του Ε.Σ. ως παράγοντας απονομής της Διοικητικής Δικαιοσύνης και οι δυνατότητες αυτής από το αναθεωρημένο Σύνταγμα***, Αρμεν.,σελ. 657 επ.
21.Κωστόπουλος, Κ. (1998), ***Ο έλεγχος του ουσιαστικού μέρους της δαπάνης από το Ε.Σ.*** σε: Ε.Σ., οι δικαιοδοσίες του Ε.Σ. και η συμβολή του στους θεσμούς, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, σελ. 87 επ.
22.Μηλιώνης, Ν. (2002), ***Ο προληπτικός έλεγχος των δημοσίων δαπανών: αναγκαιότητες και προοπτικές***, σε: Το άτομο και το κράτος, Π.Δ. Δαγτόγλου, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα.
23.Μονάδα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Ανάλυσης, ΜΕΤΑ, (2006), ***Γλωσσάριο Δημοσιονομικών Όρων***, Γενικό Λογιστήριο Κράτους, Αθήνα
24.***Ν. 2362/1995*** – ΦΕΚ Α’ 247/27.11.1995
25.***Π.Δ. 774/1980*** – ΦΕΚ Α’ 189/1980
26.Ρίζος, Κ., (1993) ***Η Νομική φύση των Πράξεων του Ε.Σ.***, στον τόμο Ιστορική Εξέλιξη του Θεσμού των Ελεγκτικών Συνεδρίων Ελλάδας-Γαλλίας, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα

27.Ρίζος, Κ., (1998) ***Ο έλεγχος των δημοσίων δαπανών και λογαριασμών από το Ελεγκτικό Συνέδριο,*** Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα

28.Σολδάτος, Δ. (2001), ***Δημόσιο Λογιστικό, Κωδικοποιημένη Νομοθεσία – Ερμηνεία – Νομολογία,*** _Εκδόσεις Μ. Δημοπούλου, Θεσσαλονίκη.

29.Στασινόπουλος, Μ. (1966), ***Μαθήματα Δημοσιονομικού Δικαίου,*** Αθήνα.

30.Stiglitz, J. E. (2000), ***Economics of the Public Sector***, W.W. Norton & Co, NY/London.

34. Υπουργείο Οικονομικών (2009), ***Απολογισμός Εσόδων & Εξόδων του Κράτους Έτους 2008***, Αθήνα.

35. Υπουργείο Οικονομικών (2008), ***Εισηγητική Έκθεση επί του Απολογισμού Εσόδων & Εξόδων του Κράτους Έτους 2008***, Αθήνα.

36. Υπουργείο Οικονομικών (2008), ***Εισηγητική Έκθεση επί του Ισολογισμού του Κράτους Έτους 2008,*** Αθήνα.

37.Υπουργείο Οικονομικών (2009), ***Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου του Κράτους επί του Ισολογισμού και Απολογισμού Έτους 2008,*** Αθήνα.

38.Υπουργείο Οικονομικών (2009), ***Έκθεση του Υπουργού Οικονομικών επί της Εκθέσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου του Κράτους Έτους 2008,*** Αθήνα.

39.Υπουργείο Οικονομικών (2009), ***Ισολογισμός του Κράτους Έτους 2008,*** Αθήνα.

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

1. **ανάθεση έργου:** ένας διακανονισμός σύμφωνα με τον οποίο μια διεύθυνση ή υπηρεσία συνάπτει μια εμπορική σύμβαση με έναν εξωτερικό προμηθευτή, ο οποίος παρέχει δημόσιες υπηρεσίες. Αναφορικά με την κατασκευή μεγάλων έργων υποδομής οι κυβερνήσεις μπορεί να συνάψουν συμβάσεις με εταιρείες του ιδιωτικού τομέα ώστε να κατασκευαστούν τέτοια έργα, συχνά με τη συμφωνία ότι μπορεί να παρασχεθεί εγγύηση στην εταιρεία του ιδιωτικού τομέα επί του δικαιώματος στα έσοδα για αρκετά χρόνια μετά την κατασκευή.

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά

2. **ανάλυση κόστους – αποτελεσματικότητας :** τύπος ανάλυσης που αφορά στη σύγκριση έργων ή προγραμμάτων τα οποία έχουν ευρέως κοινά αποτελέσματα ή κοινές εκροές, παραγωγικά αποτελέσματα. Χρησιμοποιείται για τη σύγκριση εναλλακτικών λύσεων , των οποίων τα παραγωγικά αποτελέσματα μπορούν να προσδιοριστούν, αλλά δεν μπορεί να υπολογιστεί η αξία τους. Οι δείκτες κόστους – αποτελεσματικότητας περιλαμβάνουν το κόστος ανά μονάδα παραγωγής ή τις μονάδες παραγωγής ανά μονάδα κόστους, και ο σκοπός τους είναι ο προσδιορισμός της λιγότερο δαπανηρής μεθόδου για την επίτευξη συγκεκριμένου αγαθού ή αντικειμενικού στόχου.

3. **ανώτατο ελεγκτικό όργανο (SAI) :** Δημόσιος οργανισμός συνήθως ανεξάρτητος από την κυβέρνηση και υπόλογος στο νομοθετικό σώμα που είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών λειτουργιών της κυβέρνησης. Το ανώτατο ελεγκτικό όργανο μπορεί να ασκεί διαφορετικούς τύπους ελεγκτικής δραστηριότητας: οικονομικό έλεγχο, έλεγχο συμμόρφωσης και κανονικότητας, καθώς και έλεγχο απόδοσης.

4. **<u>αξιολόγηση :</u>** η αξιολόγηση ενός προγράμματος αποτελεί μία σε βάθος εξέταση των οικονομικών, χρηματοοικονομικών, κοινωνικών κλπ αποτελεσμάτων ενός προγράμματος ή μιας πρωτοβουλίας σε σχέση με την πολιτική που ακολουθείται.

5. **<u>αποδοτικότητα :</u>** η σχέση μεταξύ των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται από ένα πρόγραμμα ή μια δραστηριότητα και των πόρων που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή τους. Η αποδοτικότητα μετριέται με βάση το κόστος ανά μονάδα παραγωγής.

6. **<u>αποτελεσματικότητα :</u>** η έκταση και ο βαθμός στον οποίο τα προγράμματα επιτυγχάνουν τους προβλεπόμενους αντικειμενικούς στόχους τους ή τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Αποτελεί το πιο σημαντικό στοιχείο της αξίας σε σχέση με τα χρήματα που δαπανώνται στο δημόσιο τομέα.

7. **<u>γενική κυβέρνηση :</u>** σύμφωνα με το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών η «γενική κυβέρνηση» αποτελεί την ομαδοποίηση των κυβερνητικών μονάδων σε διαφορετικά επίπεδα : κεντρικές αρχές, πολιτειακές αρχές, τοπικές αρχές και ταμεία κοινωνικής ασφάλισης. Οι κυβερνητικές μονάδες αποτελούν μονάδες οι οποίες, εκτός από την εκτέλεση των πολιτικών τους αρμοδιοτήτων και το ρόλο τους στις οικονομικές ρυθμίσεις παρέχουν κυρίως δημόσιες υπηρεσίες για ατομική ή συλλογική κατανάλωση και ανακατανέμουν το εισόδημα και τον πλούτο. Ένα καθοριστικό χαρακτηριστικό των κυβερνητικών μονάδων αποτελεί η δυνατότητά τους να επιβάλλουν άμεσα ή έμμεσα φόρους και άλλες υποχρεωτικές εισφορές για τις οποίες δεν υπάρχει άμεση ανταπόδοση σε άλλους τομείς της οικονομίας.

8. **<u>δαπάνες :</u>** ο όρος χρησιμοποιείται μερικές φορές κατά προσέγγιση, για να εκφράσει πληρωμές τοις μετρητοίς. Ένας πιο ακριβής και αυστηρός

ορισμός θα ήταν : « το κόστος των αγαθών και των υπηρεσιών που αποκτώνται ανεξάρτητα από το χρόνο των πληρωμών γι΄ αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες»

9. **δειγματοληπτικός έλεγχος :** Ελεγκτικές διαδικασίες που ασκούνται σε ένα δείγμα του υποκειμένου πληθυσμού, σχετικά με τον έλεγχο που πραγματοποιείται και όχι στο σύνολο του πληθυσμού.

10. **δέσμευση – υποχρέωση :** από πλευράς λογιστική η αναληφθείσα υποχρέωση αναφέρεται στο στάδιο της διαδικασίας πραγματοποίησης μιας δαπάνης όπου συνάπτεται μία σύμβαση ή άλλη μορφή νομικά δεσμευτικής συμφωνίας, για τη μελλοντική παροχή αγαθών ή υπηρεσιών. Μια υποχρέωση δεν αναγνωρίζεται μέχρι την παράδοση του αγαθού, αλλά η κυβέρνηση δεσμεύεται σύμφωνα με τη σύμβαση να ανταποκριθεί στην υποχρέωση μόλις η παράδοση πραγματοποιηθεί.

11. **διοικητικοί έλεγχοι :** Μη οικονομικές διαδικασίες και αρχεία των υπουργείων, τα οποία εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς για θέματα :

- Διορισμών, προαγωγών, πληρωμών και πειθάρχησης προσωπικού
- Δημόσιων προμηθειών (πλειοδοσίες, προσφορές, διαχείριση συμβάσεων, κλπ.)
- Ίσων ευκαιριών για τις ομάδες μειονοτήτων
- Επιδομάτων για ταξίδια, ψυχαγωγία, κλπ.

12. **διπλογραφική λογιστική :** κάθε ροή προκαλεί δύο ίσης αξίας εγγραφές, μία πιστωτική και μία χρεωστική. Οι αυξήσεις στους λογαριασμούς ενεργητικού και οι μειώσεις στους λογαριασμούς παθητικού και καθαρής περιουσίας αποτελούν χρεώσεις. Αντίστροφα οι μειώσεις τους λογαριασμούς ενεργητικού και οι αυξήσεις στους λογαριασμούς παθητικού και καθαρής περιουσίας αποτελούν πιστώσεις.

Η χρήση του διπλογραφικού συστήματος διευκολύνει τους ελέγχους για τη συνέπεια και τη σταθερότητα των καταχωρημένων ροών και αποθεμάτων.

13. **<u>έκδοση επιταγών :</u>** το στάδιο της διαδικασίας πραγματοποίησης μιας δαπάνης κατά το οποίο εκδίδονται τίτλοι πληρωμής από τους υπεύθυνους πληρωμών και αποστέλλονται στους προμηθευτές αγαθών ως αμοιβή για λήψη αγαθών ή υπηρεσιών. Οι κρατικοί λογαριασμοί συχνά καταγράφουν τις δαπάνες με βάση τις επιταγές ή τα εντάλματα που εκδόθηκαν.

14. **<u>Έλεγχος :</u>** Η εξέταση της νομικής και οικονομικής συμμόρφωσης ή απόδοσης, που πραγματοποιείται ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της διοίκησης (εσωτερικός έλεγχος) ή ενός εξωτερικού ελεγκτικού φορέα ή οποιουδήποτε άλλου ανεξάρτητου ελεγκτή για την εκπλήρωση νομοθετημένων υποχρεώσεων (εξωτερικός έλεγχος). Μια συγκεκριμένη εργασία του εσωτερικού ελέγχου είναι να επιθεωρεί τα ελεγκτικά συστήματα της διοίκησης και να αναφέρει στην ανώτερη διοίκηση τις αδυναμίες, καθώς και να προτείνει βελτιώσεις. Σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Ανώτατων Ελεγκτικών Οργάνων, η έννοια των ελέγχων περικλείει :

- **<u>Τον οικονομικό έλεγχο ή έλεγχο κανονικότητας :</u>**
    - **i.** Πιστοποίηση της ανάληψης οικονομικών ευθυνών από υπολόγους φορείς, ή από την Κυβέρνηση, καθώς και εξέταση και αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων
    - **ii.** Έλεγχος των οικονομικών συστημάτων και συναλλαγών, καθώς και της αξιολόγησης της συμμόρφωσής τους με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς
    - **iii.** Έλεγχος της άσκησης και των λειτουργιών του εσωτερικού διοικητικού ελέγχου

iv. Έλεγχος της ορθότητας των διοικητικών αποφάσεων που λαμβάνονται από τον ελεγχόμενο φορέα
v. Αναφορά οιωνδήποτε θεμάτων που ανακύπτουν από τον έλεγχο στο Ανώτατο Ελεγκτικό Όργανο

- **<u>Έλεγχος απόδοσης</u>**

i. Έλεγχος της αποδοτικότητας των οικονομικών πόρων που δαπανήθηκαν στις διοικητικές δραστηριότητες σύμφωνα με τις τις διοικητικές αρχές, πρακτικές και πολιτικές.
ii. Έλεγχος της αποδοτικότητας της αξιοποίησης των ανθρωπίνων, οικονομικών και άλλων πόρων
iii. Έλεγχος αποτελεσματικότητας σε σχέση με την επίτευξη αντικειμενικών στόχων του ελεγχόμενου φορέα

15. **<u>έλλειμμα / πλεόνασμα :</u>** υπάρχουν διαφορετικοί ορισμοί για το έλλειμμα που έχουν ως εξής :

- το έλλειμμα / πλεόνασμα σύμφωνα με το ESA95 είναι το καθαρό ποσό του δανείου που λαμβάνεται ή χορηγείται από τη γενική κυβέρνηση.
- Το έλλειμμα σε ταμειακή βάση περιλαμβάνει μόνο ταμειακές συναλλαγές και ισούται με : δαπάνες + (χορηγούμενα δάνεια – εξοφλήσεις) – έσοδα σε ταμειακή βάση – επιχορηγήσεις που ελήφθησαν.

16. **<u>ένταλμα :</u>** αποδέσμευση όλων ή συνηθέστερα ενός μέρους των συνολικών ετήσιων πιστώσεων του προϋπολογισμού σε τριμηνιαία ή μηνιαία βάση, η οποία επιτρέπει σε ένα υπουργείο ή σε μια υπηρεσία που πραγματοποιεί δαπάνες να προβεί σε δεσμεύσεις και να αναλάβει υποχρεώσεις.

17. **<u>εντολή πληρωμής :</u>** εξουσιοδότηση για πληρωμή έναντι λογαριασμού ή τιμολογίου, το οποίο έχει εκδοθεί από στελέχη υπουργείων, άλλων

μονάδων – υπηρεσιών που πραγματοποιούν δαπάνες ή του Υπουργείου Οικονομικών.

18. **<u>έξοδα :</u>** το σύνολο της ροής των συναλλαγών που μειώνουν την καθαρή περιουσία κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης. Περιλαμβάνονται οι αποζημιώσεις των υπαλλήλων, οι συναλλαγές για χρήση αγαθών και υπηρεσιών, η ανάλωση παγίου κεφαλαίου, τα έξοδα ακινήτων, κοινωνικά οφέλη ανάλωση παγίου κεφαλαίου, επιδοτήσεις, επιχορηγήσεις, μεταβιβάσεις σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς και αποζημιώσεις για ζημίες ή βλάβες.

19. **<u>εξωτερικός έλεγχος :</u>** πραγματοποιείται από ένα φορέα ο οποίος είναι εξωτερικός και ανεξάρτητος από τον ελεγχόμενο οργανισμό, με σκοπό να εκφράσει άποψη και να συντάξει μία αναφορά σχετικά με τους λογαριασμούς και τις οικονομικές εκθέσεις του οργανισμού, τη νομιμότητα και κανονικότητα των εργασιών του, καθώς και τις διαδικασίες για τη χρηματοοικονομική του διαχείριση και την οικονομική απόδοση.

20. **<u>εσωτερικός διοικητικός έλεγχος :</u>** ορίζεται ως «η οργάνωση, οι πολιτικές και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για να βοηθήσουν να διασφαλιστεί ότι τα κυβερνητικά προγράμματα επιτυγχάνουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, ότι οι πόροι που χρησιμοποιούνται για την παράδοση αυτών των προγραμμάτων συμφωνούν με τους καθορισμένους σκοπούς και τους αντικειμενικούς στόχους των οργανισμών τους οποίους αφορούν, ότι τα προγράμματα προστατεύονται από σπατάλη, απάτη και κακή διαχείριση και ότι λαμβάνονται, διατηρούνται, αναφέρονται και χρησιμοποιούνται αξιόπιστες και έγκαιρες πληροφορίες για τη λήψη αποφάσεων».

21. **εσωτερικός έλεγχος :** αναφέρεται στον έλεγχο που διεξάγεται από μια διεύθυνση ή μονάδα στα πλαίσια ενός υπουργείου ή άλλου κρατικού οργανισμού, στην οποία έχει ανατεθεί από τη διοίκησή του να πραγματοποιεί ελέγχους και να αξιολογεί τα συστήματα και τ ις διαδικασίες του οργανισμού, με σκοπό να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανότητες λαθών, απάτης και αναποτελεσματικών πρακτικών. Οι μονάδες εσωτερικού ελέγχου πρέπει να είναι λειτουργικά ανεξάρτητες μέσα στα πλαίσια του οργανισμού που ελέγχουν και να υποβάλουν την αναφορά τους απευθείας στη διοίκηση του οργανισμού.

22. **ισολογισμός :** Οικονομική έκθεση, όπου παρουσιάζεται η αξία των αποθεμάτων των περιουσιακών στοιχείων (ενεργητικό) και των υποχρεώσεων (παθητικό) ενός φορέα σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Οι ισολογισμοί που συνοψίζουν τα αρχικά υπόλοιπα, τα έσοδα, τις εκροές και τα τελικά υπόλοιπα απαιτούνται γενικά για κάθε ξεχωριστό κεφάλαιο στα πλαίσια της λογιστικής δομής της κυβέρνησης. Μικρός αριθμός κυβερνήσεων συντάσσουν αναλυτικούς και πλήρεις ισολογισμούς που περιλαμβάνουν όλο το ενεργητικό και το παθητικό τους.

23. **κατανομή :** Έγκριση ή κατανομή κονδυλίων που πραγματοποιείται γενικά από το Υπουργείο Οικονομικών, ώστε να χρηματοδοτηθούν υπουργεία και άλλες μονάδες που πραγματοποιούν δαπάνες, επιτρέποντάς τους είτε να δεσμευτούν (για πληρωμή), είτε να καταβάλουν κονδύλια ή και τα δυο, μέσα σε μια καθορισμένη χρονική περίοδο και στα πλαίσια των ποσών τα οποία έχουν διατεθεί και εγκριθεί.

24. **κατάρτιση προϋπολογισμού :** Η διαδικασία με την οποία η κυβέρνηση ή ένας κρατικός οργανισμός προγραμματίζουν τις μελλοντικές δαπάνες, έσοδα και άλλες οικονομικές δραστηριότητές τους.

25. **<u>κεντρική κυβέρνηση :</u>** Όλες οι υπηρεσίες της κυβέρνησης που ασκούν εξουσία σε ολόκληρη την οικονομική επικράτεια μιας χώρας. Γενικά η κεντρική κυβέρνηση είναι υπεύθυνη για όλες τις λειτουργίες που επηρεάζουν τη χώρα ως σύνολο. Επίσης, συμπεριλαμβάνονται οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί που χρηματοδοτούνται απευθείας από την κυβέρνηση.

26. **<u>κεφάλαιο ή αποθεματικό έκτακτης ανάγκης :</u>** ένα ξεχωριστό κεφάλαιο του προϋπολογισμού που τίθεται χωριστά στο σύνολο του ετήσιου προϋπολογισμού για να κατανεμηθεί αργότερα, καθώς και για να αντιμετωπιστούν απρόβλεπτες ανάγκες.

27. **<u>μελλοντικές δεσμεύσεις :</u>** καλύπτουν μια περίοδο μεγαλύτερη του ενός έτους. Η αποτελεσματική παρακολούθηση των μελλοντικών δεσμεύσεων είναι απαραίτητη για την ορθή κατάρτιση του προϋπολογισμού και τον έλεγχο των δαπανών. Αρκετές χώρες περιλαμβάνουν εγκρίσεις για μελλοντικές δεσμεύσεις στον προϋπολογισμό.

28. **<u>μεταφορά κονδυλίων :</u>** Η διαδικασία μεταφοράς της πρόβλεψης για μια δαπάνη από μια κατηγορία κονδυλίων σε άλλη, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, αναφορικά με τον προϋπολογισμό. Για να αποτραπεί η κακή χρήση των κεφαλαίων, οι υπηρεσίες που πραγματοποιούν δαπάνες πρέπει κανονικά να ακολουθούν τις εγκεκριμένες διοικητικές διαδικασίες, προκειμένου να λάβουν άδεια για την πραγματοποίηση τέτοιας μεταφοράς.

29. **<u>μονάδα – υπηρεσία που πραγματοποιεί δαπάνες :</u>** οποιοσδήποτε κρατικός φορέας, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τις δικές του λειτουργίες από πλευράς προϋπολογισμού. Σε πολλές χώρες αυτές οι μονάδες

ονομάζονται με βάση διάφορα ιεραρχικά επίπεδα όπου το πρώτο επίπεδο αντιστοιχεί σε ένα υπουργείο, ή άλλο οργανισμό του οποίου ηγείται πρόσωπο με βαθμό υπουργού. Εκτός από υπουργεία αυτές οι μονάδες μπορεί να συμπεριλαμβάνουν εξαρτημένες και αυτόνομες υπηρεσίες, ταμεία πέραν του προϋπολογισμού ή διοικητικές μονάδες στα πλαίσια φορέων που κατ΄ εξαίρεση διαπραγματεύονται απευθείας με το Υπουργείο Οικονομικών για θέματα προϋπολογισμού.

30. **νομιμότητα :** σημαίνει ότι αυτοί που λαμβάνουν αποφάσεις, οι οποίοι μπορούν να αλλάξουν πολιτικές κατά τη διάρκεια της εφαρμογής, πρέπει να συμμετέχουν και να συμφωνούν με την αρχική απόφαση σε σχέση με την πολιτική που ακολουθείται, είτε αυτή λαμβάνεται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας κατάρτισης του προϋπολογισμού, είτε σε κάποιο άλλο χρονικό σημείο.

31. **οικονομία :** η απόκτηση της κατάλληλης ποιότητας και ποσότητας οικονομικών, ανθρώπινων και φυσικών πόρων την κατάλληλη χρονική στιγμή και με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

32. **οικονομικό έτος για τον προϋπολογισμό :** Η χρονική περίοδος για την οποία η Βουλή εγκρίνει τις δαπάνες και τις άλλες συναλλαγές που περιλαμβάνει ο προϋπολογισμός. Σε αρκετά συστήματα προϋπολογισμού οι πραγματικοί επιμερισμοί, οι αναληφθείσες υποχρεώσεις και οι πληρωμές ενδεχόμενα να εκτείνονται και πέραν του έτους για το οποίο είχαν αρχικά αναληφθεί.

33. **πάγια πίστωση :** Ο όρος αυτός χρησιμοποιείται μερικές φορές για να προσδιορίσει την εξουσιοδότηση που εκτείνεται πέραν του ενός οικονομικού έτους.

34. **<u>πάγιες πιστώσεις :</u>** χρηματικά ποσά τα οποία διατίθενται βάσει συγκεκριμένου νόμου για συγκεκριμένο σκοπό όπως π.χ. καταβολές επιδομάτων κοινωνικής πρόνοιας. Οι πάγιες πιστώσεις μπορεί να αφορούν σε συγκεκριμένο ποσό χρημάτων ή σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Ωστόσο δεν απαιτούν ετήσια έγκριση δαπάνης από τη Βουλή, εφόσον δεν παραγράφονται στη λήξη κάθε οικονομικού έτους. Αναφέρονται επίσης ως «μόνιμες πιστώσεις»

35. **<u>περιουσιακά στοιχεία ή ενεργητικό :</u>** Περιουσία η οποία λειτουργεί ως μέσο αποθήκευσης αξίας και επί της οποίας εφαρμόζονται δικαιώματα ιδιοκτησίας από θεσμικές μονάδες, μεμονωμένα ή συλλογικά. Τα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να είναι είτε οικονομικά όπως μετρητά ή κρατικά χρεώγραφα), είτε φυσικά όπως κτήρια, εθνικά πάρκα κλπ.

36. **<u>Πίστωση προϋπολογισμού :</u>** Αναφέρεται στην εξουσιοδότηση που παρέχεται, βάσει νόμου, από το νομοθετικό σώμα στη διοίκηση ενός οργανισμού να δαπανά δημόσιο χρήμα, μέχρι ενός καθορισμένου ορίου, για ένα συγκεκριμένο σκοπό. Οι ετήσιες πιστώσεις πραγματοποιούνται διαμέσου της νομοθεσίας που αφορά στον ετήσιο προϋπολογισμό ή, σε ορισμένες χώρες, μέσω ξεχωριστών νόμων για τις πιστώσεις σύμφωνα με τον προϋπολογισμό.

37. **<u>πόρισμα ελέγχου :</u>** Εκθέσεις γεγονότων που αφορούν στον έλεγχο. Τα πορίσματα του ελέγχου προκύπτουν από τη διαδικασία της σύγκρισης του «τι πρέπει να είναι» με το «τι είναι»

38. **<u>προϋπολογισμός :</u>** Έκθεση που περιλαμβάνει το πρόγραμμα των μελλοντικών οικονομικών δραστηριοτήτων της κυβέρνησης ή ενός κρατικού οργανισμού. Καταρτίζεται μία φορά το χρόνο και περιλαμβάνει τις προτεινόμενες δαπάνες, έσοδα, δάνεια και άλλες συναλλαγές της κυβέρνησης για τον επόμενο χρόνο ή και για

μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Ο Προϋπολογισμός του Κράτους Υυποβάλλεται στη Βουλή η οποία και κυρώνει με νόμο το σχέδιο του Προϋπολογισμού.

39. **προϋπολογισμός με βάση την απόδοση :** συνίσταται στην ταξινόμηση των κρατικών συναλλαγών σε λειτουργίες και προγράμματα, σε σχέση με τους σκοπούς και τους αντικειμενικούς στόχους της πολιτικής της κυβέρνησης. Επιπλέον, αναφέρεται στην καθιέρωση δεικτών αποδοτικότητας για κάθε πρόγραμμα ή δραστηριότητα, καθώς και στη μέτρηση του κόστους αυτών των δραστηριοτήτων και των παραγωγικών αποτελεσμάτων που παραδίδονται.

40. **συμπληρωματικός προϋπολογισμός :** παρέχεται μερικές φορές μετά από την ετήσια διαδικασία κύρωσης του προϋπολογισμού στη Βουλή, στην περίπτωση που οι ετήσιες πιστώσεις είναι ανεπαρκείς για την εκπλήρωση του συγκεκριμένου σκοπού.

41. **συμπληρωματική πίστωση :** νομοθεσία που ψηφίζεται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους αναφορικά με τον προϋπολογισμό για την κάλυψη δαπανών, πρόσθετων στον αρχικό προϋπολογισμό.

42. **συνολικό κόστος ;** το σύνολο όλων των εξόδων ενός προγράμματος ή μιας δραστηριότητας στο οποίο περιλαμβάνεται η ανάλωση του παγίου κεφαλαίου, τα γενικά έξοδα και το κόστος δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το πρόγραμμα αλλά εκτελούνται από φορείς διαφορετικούς από το φορέα που είναι υπεύθυνος για το πρόγραμμα.

43. **σύνταξη προϋπολογισμού :** τα βήματα και οι διαδικασίες κατάρτισης του κρατικού προϋπολογισμού από το αρχικό στάδιο της υποβολής αιτημάτων από τα υπουργεία και τους φορείς, μέχρι τη σύνταξη του τελικού σχεδίου για ψήφιση στη Βουλή.

44. <u>**σύστημα γενικού καθολικού :**</u> σύστημα – πυρήνας για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, τη σύνταξη λογιστικών και οικονομικών εκθέσεων. Διατηρούνται τα δεδομένα για τις εγκεκριμένες και τις συμπληρωματικές πιστώσεις, τις μεταφορές κονδυλίων από λογαριασμό σε λογαριασμό, την αποδέσμευση κεφαλαίων, τις δεσμεύσεις – υποχρεώσεις, τις δεδουλευμένες δαπάνες και πληρωμές έναντι των επιμερισμών του προϋπολογισμού και της αποδέσμευσης κεφαλαίων. Στο σύστημα γενικού καθολικού τηρούνται τα καθολικά και καταχωρούνται επίσης τα δεδομένα για έσοδα, χρέη και άλλες υποχρεώσεις – οφειλές, οικονομικά περιουσιακά στοιχεία, καθώς και για άλλες οικονομικές συναλλαγές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

1. Π.Δ. 118/07 (ΦΕΚ – 150 Α/10-7-07): Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου (Κ.Π.Δ.)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:
1. Τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2286/1995 (Α΄19) «Προμήθειες του δημοσίου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων», όπως ισχύουν.
2. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ/τος 63/2005 «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α΄98).
3. Την υπ' αριθμ. Δ15/Α/Φ19/4040/24.2.2006 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού Ανάπτυξης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Ανάπτυξης Αναστάσιο Νεράντζη και Ιωάννη Παπαθανασίου» (Β΄249).
4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.
5. Την υπ' αριθμ. 102/2007 Γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας με πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του Υφυπουργού Ανάπτυξης, αποφασίζουμε :

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Πεδίο Εφαρμογής
1. Στις διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος υπάγονται οι προμήθειες αγαθών που εκτελούνται από το Δημόσιο και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) που αποτελούν οργανισμούς της καθ' ύλην αυτοδιοίκησης.
2. Κατ' εξαίρεση: α. Οι εκ των ανωτέρω προμηθειών εμπίπτουσες στο
πεδίο εφαρμογής του π.δ/τος 60/2007 (Α΄64) εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού, συμπληρωματικώς, δε και με τις διατάξεις του παρόντος.
β. Οι προμήθειες αγαθών, οι οποίες δεν εντάσσονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (Ε.Π.Π.) εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 79 έως 85 του
ν. 2362/1995 (Α΄247), συμπληρωματικώς, δε και με τις διατάξεις του παρόντος.
3. Οι προμήθειες υλικών, αναλώσιμων ή μη των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 100 του π.δ/τος 30/1996 (Α΄21) «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης», όπως εκάστοτε ισχύει.
4. Οι προμήθειες των Δήμων, των Κοινοτήτων, και των πάσης φύσεως Συνδέσμων τους, των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου και των ιδρυμάτων τους διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 209 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το ν. 3463/2006 (Α΄114) «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», όπως εκάστοτε ισχύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ – ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Άρθρο 2
ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

1. Οι όροι της διακήρυξης διαγωνισμού πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις.
2. Στις περιπτώσεις ανοικτού διαγωνισμού, η διακήρυξη, με την επιφύλαξη των τυχόν οριζομένων σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

α. Το είδος του διαγωνισμού.
β. Το είδος, την ποσότητα, τις τεχνικές προδιαγραφές του προς προμήθεια υλικού με επισήμανση, ιδίως, εάν η υποβολή προσφορών ζητείται για την αγορά, μίσθωση, χρηματοδοτική μίσθωση ή μακρά μίσθωση με δικαίωμα ή όχι αγοράς ή με συνδυασμό αυτών. Επίσης, οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης για συμπληρωματικές αγορές και, εφόσον είναι γνωστό, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, καθώς και τον αριθμό των τυχόν παρατάσεων για την άσκησή τους. Εάν η ποσότητα των υλικών, η προμήθεια των οποίων αποτελεί αντικείμενο του διαγωνισμού, υποδιαιρείται σε τμήματα, στη διακήρυξη ορίζεται ποια είναι αυτά τα τμήματα και εάν παρέχεται δυνατότητα στους διαγωνιζόμενους να υποβάλουν προσφορά για μέρος μόνο της ζητούμενης ποσότητας, καθώς και εάν είναι δυνατή η υποβολή προσφοράς για ορισμένα μόνο από τα ζητούμενα είδη. Στην περίπτωση δυνατότητας υποβολής προσφοράς για τμήματα της ζητούμενης ποσότητας ή για ορισμένα από τα ζητούμενα είδη, στη διακήρυξη πρέπει να καθορίζεται και η αντίστοιχη προϋπολογισθείσα δαπάνη.
γ. Τον χρόνο, τον τόπο, και τον τρόπο παράδοσης των υλικών, ως και τον χρόνο παραλαβής τους.
δ. Το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπικού μηχανήματος (FAX), την ηλεκτρονική διεύθυνση της Υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό, καθώς και τον αρμόδιο υπάλληλο της Υπηρεσίας αυτής.
ε. Την ημερομηνία αποστολής προκήρυξης (περίληψης της διακήρυξης) στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για δημοσίευση, όπου τούτο απαιτείται, την ημερομηνία δημοσίευσης στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων και στον ελληνικό τύπο.
στ. Την προθεσμία, μέσα στην οποία οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητήσουν από την αρμόδια Υπηρεσία, που διενεργεί τον διαγωνισμό, τα σχετικά έγγραφα, το ποσό που τυχόν απαιτείται να καταβληθεί για την χορήγηση των εγγράφων αυτών, καθώς και τους όρους πληρωμής αυτού.
ζ. Τα αρμόδια όργανα για την αποσφράγιση των προσφορών, την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο αποσφράγισης, καθώς και τα πρόσωπα που δικαιούνται να παρίστανται.
η. Το νόμισμα της προσφερομένης τιμής.
θ. Τον τύπο, τα ποσοστά, το νόμισμα, τον χρόνο υποβολής των εγγυήσεων, καθώς και άλλες εξασφαλίσεις, εάν τυχόν ζητούνται.
ι. Την προϋπολογισθείσα δαπάνη, την πηγή χρηματοδότησης και τον τρόπο πληρωμής.
ια. Τα στοιχεία και δικαιολογητικά, από τα οποία προκύπτει ότι πληρούνται τα ελάχιστα αναγκαία όρια οικονομικών και τεχνικών προϋποθέσεων, που η ενδιαφερόμενη Υπηρεσία απαιτεί από τους προμηθευτές.
ιβ. Ενδεχομένως, απαγόρευση των εναλλακτικών προσφορών.
ιγ. Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των προσφορών και την κατακύρωση της προμήθειας. Στην περίπτωση που κριτήριο είναι η πλέον συμφέρουσα από

οικονομική άποψη προσφορά, καθορίζονται και τα στοιχεία με βάση τα οποία γίνεται η αξιολόγηση της προσφοράς.
ιδ. Την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια Υπηρεσία και τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να αποσταλούν.
ιε. Τη διάρκεια ισχύος των προσφορών.
ιστ. Τις προϋποθέσεις αναπροσαρμογής του τιμήματος μετά την κατακύρωση, εφόσον κρίνεται ότι απαιτείται τέτοιος όρος.
ιζ. Τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται απόρριψη της προσφοράς.
ιη. Τα κριτήρια επιλογής, σχετικά με την προσωπική κατάσταση των προμηθευτών, τα οποία οδηγούν σε αποκλεισμό τους και τα απαιτούμενα στοιχεία βάσει των οποίων αποδεικνύεται ότι δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις που δικαιολογούν αποκλεισμό.
ιθ. Το σχέδιο της σύμβασης που θα υπογραφεί με τον προμηθευτή.
3. Στις περιπτώσεις κλειστού διαγωνισμού:
- Η διακήρυξη, με την επιφύλαξη των τυχόν οριζομένων σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
α. Τα στοιχεία της παραπάνω παραγράφου 2 του άρθρου τούτου εκτός των εδαφίων στ, ιδ και ιε.
β. Τον τύπο και το περιεχόμενο των αιτήσεων συμμετοχής, την προθεσμία για την υποβολή τους στην αρμόδια Υπηρεσία και τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να υποβληθούν.
γ. Την ημερομηνία μέχρι την οποία θα αποσταλούν από την ενδιαφερόμενη Υπηρεσία οι προσκλήσεις για την υποβολή προσφορών.
δ. Τα όρια μεταξύ των οποίων θα κυμανθεί ο αριθμός των υποψηφίων που πρόκειται να προσκληθούν να υποβάλουν προσφορά (εφόσον είναι απαραίτητο).
- Η πρόσκληση για την υποβολή προσφορών, με την επιφύλαξη των τυχόν οριζομένων σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
α. Την προθεσμία για την υποβολή των προσφορών και τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να αποσταλούν.
β. Τα αρμόδια όργανα για την αποσφράγιση των προσφορών, τα πρόσωπα που μπορούν να παρίστανται καθώς και την ημερομηνία, ώρα και τόπο αποσφράγισης.
γ. Τη διάρκεια ισχύος των προσφορών.
Με την πρόσκληση αποστέλλεται σε αυτούς που επιλέχθηκαν για υποβολή προσφορών και η σχετική διακήρυξη μαζί με όλα τα συμπληρωματικά της διακήρυξης έγγραφα και στοιχεία.
4. Πρόχειρος διαγωνισμός διενεργείται για τη σύναψη συμβάσεων προμήθειας αγαθών, η κατ' είδος ετήσια συνολική δαπάνη των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 12 περ. γ του ν. 2286/1995. Ο διαγωνισμός διενεργείται από τριμελή επιτροπή, με υποβολή έγγραφων προσφορών. Δημοσίευση προκήρυξης (περίληψης διακήρυξης) στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται.

Άρθρο 3
Τεχνικές προδιαγραφές
1. Στη διακήρυξη και σύμβαση επισυνάπτονται οι τεχνικές προδιαγραφές του προς προμήθεια υλικού ή αναφέρεται συγκεκριμένο πρότυπο (ευρωπαϊκό ή ανα-γνωρισμένου οργανισμού) ή προδιαγραφή (ενοποιημένη, άλλου φορέα).
2. Τεχνικές Προδιαγραφές είναι οι τεχνικές απαιτήσεις που καθορίζουν τα ελάχιστα αναγκαία χαρακτηριστικά του υλικού που απαιτούνται, προκειμένου αυτό να προσδιορισθεί αντικειμενικά με τρόπο που να ανταποκρίνεται στη χρήση, για την οποία προορίζεται από τον φορέα.

Οι τεχνικές αυτές απαιτήσεις πρέπει να περιλαμβάνουν, ιδίως, τα επίπεδα ποιότητας ή απόδοσης, τα επίπεδα ασφάλειας, τις διαστάσεις καθώς και τις λοιπές απαιτήσεις που ισχύουν για το υλικό ή το προϊόν όσον αφορά την ποιότητα, την ορολογία, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση.

3. Οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να είναι σαφώς διατυπωμένες και πλήρως κατανοητές από όλους τους ενδιαφερομένους. Πρέπει να διατυπώνονται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή ευρύτητα συμμετοχής στον διαγωνισμό και να μη δημιουργούνται αδικαιολόγητα εμπόδια στον ανταγωνισμό.

4. Δεν επιτρέπεται η αναγραφή όρων στις τεχνικές προδιαγραφές και στις διακηρύξεις που να προσδιορίζουν προϊόντα ορισμένης κατασκευής ή προέλευσης ή μεθόδους επεξεργασίας, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ορισμένες επιχειρήσεις ή προϊόντα.

Ειδικότερα, οι τεχνικές προδιαγραφές απαγορεύεται να αναφέρονται σε εμπορικά σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τύπους ορισμένης προέλευσης ή παραγωγής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον δεν είναι δυνατό να περιγραφεί ένα είδος με τεχνικές προδιαγραφές σαφείς και πλήρως κατανοητές, η μνεία των ανωτέρω στοιχείων είναι επιτρεπτή, αλλά υποχρεωτικά συνοδεύεται από τις λέξεις «ή ισοδύναμο».

5. Οι Τεχνικές Προδιαγραφές πρέπει να συμμορφώνονται προς τα ευρωπαϊκά πρότυπα, εφόσον υπάρχουν.

6. Ορισμός προτύπων.

α) Ως πρότυπο θεωρούνται οι τεχνικές προδιαγραφές που έχουν εγκριθεί από ένα αναγνωρισμένο οργανισμό τυποποίησης για επανειλημμένη ή διαρκή εφαρμογή.

β) Ως Ευρωπαϊκό πρότυπο θεωρείται το πρότυπο που έχει εγκριθεί από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN) ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης Ηλεκτροτεχνικών Προϊόντων (CENELEC) ή Έγγραφο Εναρμόνισης (HD), σύμφωνα με τους κοινούς κανόνες των εν λόγω οργανισμών.

7. Οι τεχνικές προδιαγραφές των προς προμήθεια υλικών ορίζονται, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, από τους φορείς για τους οποίους προορίζονται. Όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών που ορίζονται με αυτόν τον τρόπο είναι απαράβατοι και η οποιαδήποτε μη συμμόρφωση προς αυτούς συνεπάγεται απόρριψη της προσφοράς.

8. Από το Υπουργείο Ανάπτυξης ελέγχονται, τροποποιούνται, όπου απαιτείται, και εγκρίνονται όλες οι προδιαγραφές των υλικών, η προμήθεια των οποίων διενεργείται από το Υπουργείο αυτό. Οι τεχνικές προδιαγραφές απαιτείται να έχουν εγκριθεί πριν από την προκήρυξη του διαγωνισμού.

9. Οι τεχνικές προδιαγραφές των υλικών των φορέων που υπάγονται στο ν. 2286/1995, με εξαίρεση τις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, μπορεί να υπόκεινται σε έλεγχο, τροποποίηση και έγκριση είτε κατά το στάδιο της ένταξης των Προμηθειών στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (Ε.Π.Π.) είτε κατά τη διάρκεια εκτέλεσης αυτού.

Στην περίπτωση που αποφασισθεί έλεγχος των τεχνικών προδιαγραφών μετά την ένταξη στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (Ε.Π.Π.), η σχετική έγκριση αποτελεί προϋπόθεση για την ολοκλήρωση των διαδικασιών της προμήθειας.

10. Στην περίπτωση των διαγωνισμών με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, οι κατά τις παραγράφους 7 και 8 έλεγχοι, εγκρίσεις και τροποποιήσεις ισχύουν και για τα στοιχεία αξιολόγησης των προσφορών, τις ομάδες στις οποίες αυτά κατατάσσονται, καθώς και για τους συντελεστές βαρύτητας τόσο των ομάδων, όσο και των στοιχείων τα οποία αποτελούν τις ομάδες.

Άρθρο 4
Κανόνες δημοσιότητας

1. Οι φορείς που διενεργούν τους διαγωνισμούς, μετά την ένταξη των προμηθειών στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (Ε.Π.Π.), γνωστοποιούν, το ταχύτερο δυνατό, με σχετική ανακοίνωση στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όλες τις προμήθειες κατά κατηγορίες προϊόντων που προτίθενται να διενεργήσουν κατά τη διάρκεια των επόμενων δώδεκα μηνών και των οποίων η συνολική προϋπολογιζόμενη αξία τους είναι ίση ή μεγαλύτερη από ΕΥΡΩ 750.000 με ΦΠΑ.

Η ανωτέρω γνωστοποίηση είναι υποχρεωτική, μόνο στις περιπτώσεις που ασκείται το δικαίωμα μείωσης των προθεσμιών για την παραλαβή των προσφορών των παρ. 1.α. εδάφιο πρώτο και 2.γ. εδάφιο πρώτο του άρθρου 10 του παρόντος.

2. Στις περιπτώσεις ανοικτού και κλειστού διαγωνισμού, ο φορέας που διενεργεί το διαγωνισμό μεριμνά για ευρεία γνωστοποίηση της σχετικής διακήρυξης και ειδικότερα :

α. Για την αποστολή προς δημοσίευση προκήρυξης (περίληψης των ουσιωδών στοιχείων της διακήρυξης) στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων καθώς και για τη δημοσίευση σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες οικονομικές εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας και σε τοπική εφημερίδα, εάν υπάρχει, όταν ο διαγωνισμός προκηρύσσεται από περιφερειακή Υπηρεσία.

β. Για την ανάρτηση της προκήρυξης σε εμφανές μέρος της Υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό.

γ. Για την αποστολή της διακήρυξης στα Επιμελητήρια και στον Ελληνικό Οργανισμό Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ.). Στην περίπτωση κλειστού διαγωνισμού, αποστέλλεται η σχετική ανακοίνωση.

δ. Για τη διάθεση της διακήρυξης ή της σχετικής ανακοίνωσης, σε περίπτωση κλειστού διαγωνισμού, στους ενδιαφερόμενους από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης.

ε. Για την αποστολή προκήρυξης στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εφόσον η προϋπολογισθείσα αξία, εκτός του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), είναι ίση ή μεγαλύτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

i. 137.000 ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV του π.δ/τος 60/2007. Προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τα οριζόμενα στο Παράρτημα V του Π. Δ/τος 60/2007 προϊόντα.

ii. 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που συνάπτονται είτε (α) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV του π.δ/τος 60/2007 είτε (β) από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο Παράρτημα IV του ίδιου π.δ/τος και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το Παράρτημα V.

Τα ποσά των κατωτάτων ορίων των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών επανεξετάζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανά διετία και αναθεωρούνται εάν χρειασθεί σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 77 παρ. 2 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ.

Η δημοσίευση της προκήρυξης στον ελληνικό τύπο δεν γίνεται πριν από την ημερομηνία αποστολής της στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία πρέπει να αναφέρει και την ημερομηνία αυτή και δεν μπορεί να

περιέχει πληροφορίες διάφορες από τις δημοσιευμένες στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
Τα παραπάνω ισχύουν και σε κάθε περίπτωση που απαιτείται δημοσίευση ανακοίνωσης, σχετικά με διαγωνισμό που έχει προκηρυχθεί.
3. Οι φορείς, μετά την υπογραφή μιας σύμβασης, αποστέλλουν στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εντός σαράντα οκτώ (48) ημερών σχετική ανακοίνωση, εφόσον για τη σύμβαση αυτή έχει προηγηθεί δημοσίευση σχετικής προκήρυξης στην Ε.Ε. Είναι δυνατόν, όμως, να μην δημοσιευθούν ορισμένες πληροφορίες σχετικές με τη σύμβαση, όταν η ανα-κοίνωσή τους ενδέχεται να εμποδίσει την εφαρμογή νόμων, να είναι αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον, να βλάψει θεμιτά εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων ή τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ των προμηθευτών.
4. Τα έξοδα δημοσίευσης των ανακοινώσεων στον ελληνικό τύπο βαρύνουν τους φορείς που εκτελούν προμήθειες, στη δε Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, την Ευρωπαϊκή Ένωση.
5. Οι παραπάνω ανακοινώσεις περιλαμβάνουν τα στοιχεία των υποδειγμάτων του Παραρτήματος του παρόντος.

Άρθρο 5
Γλώσσα
Τα έγγραφα που απαιτούνται για τη διενέργεια των διαγωνισμών και τη συμμετοχή σε αυτούς, συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα.

Άρθρο 5α
Στάδια διαδικασίας, χρόνος και τρόπος υποβολής στοιχείων
Η υποβολή των στοιχείων και δικαιολογητικών για τη συμμετοχή σε διαγωνισμό και μέχρι τη σύναψη της σύμβασης γίνεται σε στάδια, σε χρόνο και με τρόπο, όπως αυτά ορίζονται στις οικείες διατάξεις του παρόντος, οι οποίες συνοπτικά παρατίθενται, ως κατωτέρω:
Α. ΚΛΕΙΣΤΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ
1. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν μαζί με την αίτηση συμμετοχής :
α. Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 παρ. 2 εδ. α.
β. Τα δικαιολογητικά του άρθρου 8 παρ. 2 περ. β και γ.
γ. Δήλωση χώρας καταγωγής του προσφερόμενου είδους του άρθρου 18 παρ. 1.
2. Οι προσφέροντες υποβάλλουν, μαζί με την προσφορά, στον κυρίως φάκελο, κατά την διαδικασία των άρθρων 11 και 12 του παρόντος και σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις:
α. Τα παρακάτω δικαιολογητικά :
i. Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό, κατ' άρθρο 6 παρ.1 περ. α, σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παρ. 4 εδ. α.
ii. Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 6 παρ. 1 περ. β, σε συνδυασμό με το άρθ. 8 παρ. 4 εδ. α.
iii. Τα παραστατικά εκπροσώπησης, κατ' άρθρο 6 παρ.1 περ. γ.
iv. Τα δικαιολογητικά του άρθρου 8 παρ. 2 περ. δ, ε και ζ.
v. Απόδειξη κατάθεσης ή αποστολής του δείγματος, εφόσον απαιτείται, κατ' άρθρο 8 παρ. 2. περ. στ, σε συνδυασμό με το άρθρο 11 παρ. 3 και 4.
vi. Οποιοδήποτε στοιχείο τυχόν απαιτείται από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και ορίζεται από τη διακήρυξη, κατ' άρθρο 2 παρ. 3.
β. Χωριστό σφραγισμένο φάκελο, εντός του οποίου τοποθετείται η τεχνική προσφορά, τα δικαιολογητικά του άρθρου 9 του παρόντος, εφόσον ζητούνται από τη διακήρυξη και δηλώσεις του άρθρου 18 παρ. 2 ή 3, κατά περίπτωση.

γ. Χωριστό σφραγισμένο φάκελο, εντός του οποίου τοποθετείται η οικονομική προσφορά.
3. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών με βάση το άρθρο 20 του παρόντος, ο προσφέρων, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, υποβάλλει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 2 εδ. α:
Τα έγγραφα και δικαιολογητικά του άρθρου 6 παρ. 2 ή 3, κατά περίπτωση, σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παρ. 4 εδ. β.
Β. ΑΝΟΙΚΤΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ
1.Οι προσφέροντες υποβάλλουν με τη προσφορά στον κυρίως φάκελο, κατά την διαδικασία των άρθρων 11 και 12 του παρόντος και σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις:
α. Τα παρακάτω δικαιολογητικά:
i. Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό, κατ' άρθρο 6 παρ.1 περ. α.
ii. Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 6 παρ. 1 περ. β.
iii. Τα παραστατικά εκπροσώπησης, κατ' άρθρο 6 παρ.
1 περ. γ.
iv. Απόδειξη κατάθεσης ή αποστολής του δείγματος, εφόσον απαιτείται, κατ' άρθρο 8 παρ. 2 περ. στ, σε συνδυασμό με το άρθρο 11 παρ. 3 και 4.
v. Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8α παρ. 3, εφόσον από τη διακήρυξη απαιτούνται δικαιολογητικά, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του ίδιου άρθρου, για τον προσφέροντα ή/και για τον κατασκευαστή του τελικού προϊόντος, κατά περίπτωση.
vi. Δήλωση χώρας καταγωγής του προσφερόμενου είδους, κατ' άρθ. 18 παρ. 1.
vii. Οποιοδήποτε στοιχείο τυχόν απαιτείται από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και ορίζεται από τη διακήρυξη, κατ' άρθρο 2 παρ. 2.
β. Χωριστό σφραγισμένο φάκελο, εντός του οποίου τοποθετείται η τεχνική προσφορά, τα δικαιολογητικά του άρθρου 9 του παρόντος, εφόσον ζητούνται από τη διακήρυξη και δηλώσεις του άρθρου 18 παρ. 2 ή 3, κατά περίπτωση.
γ. Χωριστό σφραγισμένο φάκελο, εντός του οποίου τοποθετείται η οικονομική προσφορά
2. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών με βάση το άρθρο 20 του παρόντος, ο προσφέρων, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, υποβάλλει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 2 εδ. α, τα εξής :
i.Τα έγγραφα και δικαιολογητικά του άρθρου 6 παρ.2 ή 3, κατά περίπτωση.
ii. Όποια από τα δικαιολογητικά του άρθρου 8α παρ.1 και 2, κατά περίπτωση, ζητούνται από τη διακήρυξη.

Άρθρο 6
Κριτήρια επιλογής, προσόντα και δικαιολογητικά συμμετοχής και κατακύρωσης
1. Οι συμμετέχοντες στους διαγωνισμούς υποχρεούνται να υποβάλλουν, μαζί με την προσφορά τους, τα εξής :
α. Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό, κατά το άρθρο 25 του παρόντος.
β. Υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α΄75), όπως εκάστοτε ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής, στην οποία :
i. Να αναγράφονται τα στοιχεία του διαγωνισμού ή διαδικασίας ανάθεσης στον οποίο συμμετέχουν.
ii. Να δηλώνεται ότι, μέχρι και την ημέρα υποβολής της προσφοράς τους,
- δεν έχουν καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για κάποιο αδίκημα από τα αναφερόμενα στην περίπτωση (1) του εδ. α της παρ. 2 του παρόντος άρθρου,
- δεν τελούν σε κάποια από τις αναφερόμενες στην περίπτωση (2) του εδ. α της παρ. 2 του παρόντος άρθρου καταστάσεις,
- είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμεροι ως προς τις υποχρεώσεις τους της περίπτωσης (3) του εδ. α της παρ. 2 του παρόντος άρθρου,

- είναι εγγεγραμμένοι στο οικείο Επιμελητήριο ή ασκούν γεωργικό ή κτηνοτροφικό επάγγελμα, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. (4) του εδ. α της παρ. 2 και στην περ. (3) του εδ. β της παρ. 2 του παρόντος,
- δεν τελούν σε κάποια από τις αναφερόμενες στην περ. (2) του εδ. γ της παρ. 2 του παρόντος άρθρου κατάσταση.
iii. Να αναλαμβάνεται η υποχρέωση για την έγκαιρη και προσήκουσα προσκόμιση των δικαιολογητικών της παρ. 2 του παρόντος άρθρου και σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 20 του παρόντος.
γ. Εφόσον οι προμηθευτές συμμετέχουν στους διαγωνισμούς με αντιπρόσωπό τους, υποβάλλουν μαζί με την προσφορά παραστατικό εκπροσώπησης.
2. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, κατά το άρθρο 20 του παρόντος, ο προσφέρων στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σ' αυτόν, με βεβαίωση παραλαβής ή σύμφωνα με το ν. 2672/1998 (Α΄290), οφείλει να υποβάλει, σε σφραγισμένο φάκελο, τα εξής έγγραφα και δικαιολογητικά, τα οποία αποσφραγίζονται και ελέγχονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 19 παρ. 6 του παρόντος:
α. Οι Έλληνες πολίτες:
(1) Απόσπασμα ποινικού μητρώου έκδοσης του τελευταίου τριμήνου πριν από την κοινοποίηση της ως άνω έγγραφης ειδοποίησης, από το οποίο να προκύπτει, ότι δεν έχουν καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, για κάποιο από τα αδικήματα της παρ. 1 του άρθρου 43 του π. δ/τος 60/2007, για κάποιο από τα αδικήματα του Αγορανομικού Κώδικα, σχετικό με την άσκηση της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, εφόσον αυτό ορίζεται στη διακήρυξη ή για κάποιο από τα αδικήματα της υπεξαίρεσης, της απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της ψευδορκίας, της δωροδοκίας και της δόλιας χρεωκοπίας.
(2) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου, πριν από την κοινοποίηση της ως άνω έγγραφης ειδοποίησης, από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε πτώχευση και, επίσης, ότι δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης.
(3) Πιστοποιητικό που εκδίδεται από αρμόδια κατά περίπτωση αρχή, από το οποίο να προκύπτει ότι κατά την ημερομηνία της ως άνω ειδοποίησης, είναι ενήμεροι ως προς τις υποχρεώσεις τους που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις τους.
Σε περίπτωση εγκατάστασής τους στην αλλοδαπή, τα δικαιολογητικά των παραπάνω περιπτώσεων (2) και (3) εκδίδονται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας που είναι εγκατεστημένοι, από την οποία και εκδίδεται το σχετικό πιστοποιητικό.
(4) Πιστοποιητικό του οικείου Επιμελητηρίου, με το οποίο θα πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους σ' αυτό και το ειδικό επάγγελμά τους, κατά την ημέρα διενέργειας του διαγωνισμού, και αφετέρου ότι εξακολουθούν να παραμένουν εγγεγραμμένοι μέχρι της επίδοσης της ως άνω έγγραφης ειδοποίησης. Για όσους ασκούν γεωργικό ή κτηνοτροφικό επάγγελμα, απαιτείται σχετική βεβαίωση άσκησης επαγγέλματος, από αρμόδια αρχή του Δημοσίου ή του οικείου ΟΤΑ.
β. Οι αλλοδαποί:
(1) Απόσπασμα ποινικού μητρώου ή ισοδύναμου εγγράφου αρμόδιας διοικητικής ή δικαστικής αρχής της χώρας εγκατάστασής τους, έκδοσης του τελευταίου τριμήνου, πριν από την κοινοποίηση της ως άνω έγγραφης ειδοποίησης από το οποίο να προκύπτει ότι δεν έχουν καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για κάποιο από τα αδικήματα της περίπτωσης (1) του εδ. α της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.
(2) Πιστοποιητικό της κατά περίπτωση αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής της χώρας εγκατάστασής τους, από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε κάποια από

τις καταστάσεις της περ. (2) του εδ. α ή υπό άλλη ανάλογη κατάσταση ή διαδικασία και ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της περ. (3) του εδ. α της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.
(3) Πιστοποιητικό της αρμόδιας αρχής της χώρας εγκατάστασής τους, από το οποίο να προκύπτει ότι ήταν εγγεγραμμένοι στα μητρώα του οικείου Επιμελητηρίου ή σε ισοδύναμες επαγγελματικές οργανώσεις, κατά την ημέρα διενέργειας του διαγωνισμού και εξακολουθούν να παραμένουν εγγεγραμμένοι μέχρι την επίδοση της ως άνω έγγραφης ειδοποίησης.
γ. Τα νομικά πρόσωπα ημεδαπά ή αλλοδαπά:
(1) Τα παραπάνω δικαιολογητικά των περιπτώσεων των εδαφίων α και β της παρ. 2 του παρόντος, αντίστοιχα.
(2) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου, πριν από την κοινοποίηση της ως άνω έγγραφης ειδοποίησης της παρ. 2, από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό κοινή εκκαθάριση του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, ή ειδική εκκαθάριση του ν. 1892/1990 (Α΄101), όπως εκάστοτε ισχύει, ή άλλες ανάλογες καταστάσεις (μόνο για αλλοδαπά νομικά πρόσωπα) και, επίσης, ότι δεν τελούν υπό διαδικασία έκδοσης απόφασης κοινής ή ειδικής εκκαθάρισης των ανωτέρω νομοθετημάτων ή υπό άλλες ανάλογες καταστάσεις (μόνο για αλλοδαπά νομικά πρόσωπα).
(3) Ειδικότερα, τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα πρέπει να προσκομίζουν για τους διαχειριστές, στις περιπτώσεις των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και των προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) και για τον πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο για τις ανώνυμες εταιρείες (Α.Ε.), απόσπασμα ποινικού μητρώου ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο αρμόδιας διοικητικής ή δικαστικής αρχής της χώρας εγκατάστασης, από το οποίο να προκύπτει ότι τα ανωτέρω πρόσωπα δεν έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, για κάποιο από τα αδικήματα της περίπτωσης (1) του εδ. α της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.
(4) Επί ημεδαπών ανωνύμων εταιρειών τα προαναφερόμενα πιστοποιητικά της εκκαθάρισης της περίπτωσης (2) του εδ. γ της παρ. 2 του παρόντος, εκδίδονται, όσον αφορά στην κοινή εκκαθάριση από την αρμόδια Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της οποίας είναι εγγεγραμμένη η συμμετέχουσα στο διαγωνισμό Α.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7α.1.ια΄ και 7β.12 του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, και, όσον αφορά στην ειδική εκκαθάριση του ν. 1892/1990, όπως εκάστοτε ισχύει, από το αρμόδιο Εφετείο της έδρας της ανωνύμου εταιρείας που τελεί υπό ειδική εκκαθάριση.
Επί ημεδαπών εταιρειών περιορισμένης ευθύνης και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) το πιστοποιητικό της εκκαθάρισης, εκδίδεται από το αρμόδιο τμήμα του Πρωτοδικείου της έδρας της συμμετέχουσας στον διαγωνισμό επιχείρησης.
δ. Οι Συνεταιρισμοί:
(1) Απόσπασμα ποινικού μητρώου έκδοσης του τελευταίου τριμήνου πριν από την κοινοποίηση της ως άνω έγγραφης ειδοποίησης, ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο αρμόδιας διοικητικής ή δικαστικής αρχής της χώρας εγκατάστασης από το οποίο να προκύπτει ότι ο πρόεδρος του Διοικητικού του Συμβουλίου δεν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, για κάποιο από τα αδικήματα της περίπτωσης (1) του εδ. α της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.
(2) Τα δικαιολογητικά των περιπτώσεων (2) και (3) του εδ. α της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, εφόσον πρόκειται για ημεδαπούς συνεταιρισμούς και της περίπτωσης (2) του εδ. β της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, εφόσον πρόκειται για αλλοδαπούς συνεταιρισμούς, αντίστοιχα, και της περίπτωσης (2) του εδ. γ της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.
(3) Βεβαίωση αρμόδιας αρχής ότι ο Συνεταιρισμός λειτουργεί νόμιμα.

ε. Οι ενώσεις προμηθευτών που υποβάλλουν κοινή προσφορά:
Τα παραπάνω κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε προμηθευτή που συμμετέχει στην Ένωση.

3. Εάν σε κάποια Χώρα βεβαιώνεται από οποιαδήποτε αρχή της ότι δεν εκδίδονται τα παραπάνω έγγραφα ή πιστοποιητικά, ή δεν καλύπτουν όλες τις ως άνω αναφερόμενες περιπτώσεις του παρόντος άρθρου, δύναται να αντικατασταθούν αυτά ως εξής:

- Εφόσον πρόκειται για διαγωνισμό με προϋπολογισθείσα αξία ίση ή ανώτερη των προβλεπομένων ορίων της περ. ε της παρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος, από ένορκη βεβαίωση του υπόχρεου προς υποβολή του δικαιολογητικού. Εάν στη χώρα αυτή δεν προβλέπεται ούτε ένορκη βεβαίωση, δύναται αυτή να αντικατασταθεί με υπεύθυνη δήλωση ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή συμβολαιογράφου της χώρας, στην οποία είναι εγκατεστημένος ο προμηθευτής.
- Εφόσον πρόκειται για διαγωνισμό με προϋπολογισθείσα αξία κατώτερη των προβλεπομένων ορίων της περ. ε της παρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος, από υπεύθυνη δήλωση του προμηθευτή που γίνεται ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή συμβολαιογράφου της χώρας εγκατάστασης.

Στην κατά τα άνω ένορκη βεβαίωση ή υπεύθυνη δήλωση θα δηλώνεται ότι στην συγκεκριμένη χώρα δεν εκδίδονται τα συγκεκριμένα έγγραφα και ότι δεν συντρέχουν στο συγκεκριμένο πρόσωπο οι ανωτέρω νομικές καταστάσεις.

4. Η μη έγκαιρη και προσήκουσα υποβολή των δικαιολογητικών της παρ. 1 του παρόντος συνιστά λόγο αποκλεισμού του προμηθευτή από τον διαγωνισμό.

5. Η απαρίθμηση των δικαιολογητικών τα οποία μπορούν να ζητηθούν, σύμφωνα με το παρόν άρθρο είναι περιοριστική.

Άρθρο 7
Προσφορά ενώσεων προμηθευτών

1. Η ένωση προμηθευτών υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά, είτε από όλους τους προμηθευτές που αποτελούν την ένωση, είτε από εκπρόσωπό τους εξουσιοδοτημένο με συμβολαιογραφική πράξη. Στην προσφορά απαραιτήτως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του κάθε μέλους της ένωσης προμηθευτών.

2. Με την υποβολή της προσφοράς, κάθε μέλος της ένωσης ευθύνεται εις ολόκληρο. Σε περίπτωση κατακύρωσης ή ανάθεσης της προμήθειας, η ευθύνη αυτή εξακολουθεί μέχρι πλήρους εκτέλεσης της σύμβασης.

3. Σε περίπτωση που, εξ αιτίας ανικανότητας για οποιοδήποτε λόγο ή ανωτέρας βίας, μέλος της ένωσης δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της ένωσης κατά τον χρόνο αξιολόγησης των προσφορών, τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη ολόκληρης της κοινής προσφοράς με την ίδια τιμή.

Εάν η παραπάνω ανικανότητα προκύψει κατά τον χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης, τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη της ολοκλήρωσης αυτής με την ίδια τιμή και τους ίδιους όρους.

Τα υπόλοιπα μέλη της ένωσης και στις δύο περιπτώσεις μπορούν να προτείνουν αντικατάσταση.

Η αντικατάσταση μπορεί να εγκριθεί με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου.

Άρθρο 8
Κριτήρια επιλογής και αξιολόγησης των αιτήσεων προμηθευτών για συμμετοχή τους σε κλειστούς διαγωνισμούς

1. Στους κλειστούς διαγωνισμούς, για την επιλογή των προμηθευτών που θα κληθούν να υποβάλουν προσφορές, προκειμένου να διαπιστωθεί η φερεγγυότητά τους, η επαγγελματική αξιοπιστία τους, η χρηματοπιστωτική και οικονομική κατάστασή τους γενικότερα καθώς και οι τεχνικές δυνατότητές τους, λαμβάνονται υπόψη :

α. Οι τυχόν νομικοί περιορισμοί λειτουργίας της επιχείρησης.

β. Εάν έχει επιβληθεί στον προμηθευτή η ποινή του αποκλεισμού από διαγωνισμούς, με αμετάκλητη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης κατά τα άρθρα 18, 34 και 39 του παρόντος. Εάν η ποινή του αποκλεισμού επιβλήθηκε για ορισμένο χρόνο, το στοιχείο τούτο λαμβάνεται υπόψη για την απόρριψη της προσφοράς, μόνο για το χρονικό αυτό διάστημα.

γ. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια της επιχείρησης.

δ. Ο τεχνικός εξοπλισμός και το προσωπικό που διαθέτει η επιχείρηση, εφόσον συντρέχουν αντικειμενικοί λόγοι που δικαιολογούν την λήψη υπόψη του στοιχείου αυτού και στην έκταση που απαιτείται, ενόψει της φύσης των προϊόντων τα οποία αποτελούν αντικείμενο του συγκεκριμένου διαγωνισμού.

ε. Η παραγωγική - εμπορική δυνατότητα της επιχείρησης.

2. Προκειμένου να διαπιστωθούν τα αναφερόμενα στην παρ. 1 στοιχεία, στην πρόσκληση για την εκδήλωση ενδιαφέροντος καθορίζεται από την Υπηρεσία που διενεργεί τον διαγωνισμό ότι υποβάλλονται από τον συμμετέχοντα με την αίτηση συμμετοχής στον διαγωνισμό, τα ακόλουθα δικαιολογητικά, με την επιφύλαξη της παρ. 5 του παρόντος άρθρου:

α. Υπεύθυνη δήλωση των συμμετεχόντων σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986, όπως εκάστοτε ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής, στην οποία θα δηλώνονται τα στοιχεία των περ. α και β της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου.

β. (i) Βεβαιώσεις τραπεζών για την πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησης ή (ii) αντίγραφο ή απόσπασμα του ισολογισμού της επιχείρησης ή (iii) υπεύθυνη δήλωση περί του συνολικού ύψους του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, καθώς και του κύκλου εργασιών της που αφορά ειδικότερα το υπό προμήθεια υλικό, κατά τις τρεις προηγούμενες του έτους του διαγωνισμού οικονομικές χρήσεις. Εάν η επιχείρηση λειτουργεί ή ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα σχετικά με το υπό προμήθεια υλικό, κατά χρονικό διάστημα που δεν επιτρέπει την έκδοση κατά νόμο τριών ισολογισμών, υποβάλλει τους ισολογισμούς, εφόσον υπάρχουν, ή τα σχετικά επίσημα στοιχεία που υπάρχουν κατά το διάστημα αυτό.

γ. Κατάλογο, στον οποίο αναφέρονται οι κυριότερες παραδόσεις των τριών τελευταίων χρόνων, με μνεία, για κάθε παράδοση, του παραλήπτη, είτε εμπίπτει στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα, της ημερομηνίας παράδοσης και του ποσού. Οι παραδόσεις αποδεικνύονται, εάν ο αποδέκτης είναι δημόσια αρχή, με πιστοποιητικά τα οποία έχουν εκδοθεί ή θεωρηθεί από την αρμόδια αρχή και εάν ο αποδέκτης είναι ιδιωτικός φορέας, με τα αντίστοιχα παραστατικά ή, εφόσον δεν προβλέπεται η έκδοση παραστατικών ή δεν υπάρχουν παραστατικά, με υπεύθυνη δήλωση του αγοραστή και, εάν τούτο δεν είναι δυνατό, του προμηθευτή.

δ. Περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού της επιχείρησης και των μέτρων που λαμβάνει ο προμηθευτής για την εξασφάλιση της ποιότητας.

ε. Κατάσταση του τεχνικού προσωπικού της επιχείρησης, που θα ασχοληθεί κατά την παραγωγή του προς προμήθεια υλικού, κατά ειδικότητα, ανεξάρτητα από τη συμβατική σχέση τους με την επιχείρηση, ιδίως δε των υπευθύνων για τον έλεγχο της ποιότητας.

στ. Δείγμα των προσφερομένων υλικών, περιγραφή ή φωτογραφίες αυτών, όπου απαιτείται από την διακήρυξη.
ζ. Πιστοποιητικά που εκδίδονται από επίσημα γραφεία ποιοτικού ελέγχου ή αρμόδιες Υπηρεσίες, αναγνωρισμένων ικανοτήτων, που να βεβαιώνουν την καταλληλότητα των υλικών, επαληθευόμενη με παραπομπές σε ορισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα των προϊόντων, όταν απαιτούνται από την Υπηρεσία κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 9 του παρόντος.
Τα δικαιολογητικά και στοιχεία των ανωτέρω περιπτώσεων δ, ε, στ και ζ προσκομίζονται, κατ' εξαίρεση, μαζί με την προσφορά.
3. Ο φορέας πρέπει να σέβεται πλήρως την εμπιστευτική φύση κάθε πληροφορίας που παρέχεται από τους προμηθευτές.
4. Όσοι από αυτούς που πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις επιλεγούν να υποβάλουν προσφορά, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου, οφείλουν να προσκομίσουν μαζί με τη προσφορά τα απαιτούμενα από την παρ. 1 του άρθρου 6 του παρόντος.
Μετά την αξιολόγηση των προσφορών κατά το άρθρο 20 του παρόντος, ο συμμετέχων στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, με βεβαίωση παραλαβής ή, σύμφωνα με τον ν. 2672/1998, οφείλει να υποβάλει, σε σφραγισμένο φάκελο, τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος έγγραφα και δικαιολογητικά. Τα ανωτέρω αποσφραγίζονται και ελέγχονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 19 παρ. 6 του παρόντος.
5. Στην περίπτωση που υποβάλλεται αίτηση συμμετοχής από προμηθευτή που δεν είναι ο ίδιος κατασκευαστής του τελικού προϊόντος, προσκομίζονται από τον προμηθευτή μαζί με την προσφορά του, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, τα δικαιολογητικά των περ. δ, ε και ζ της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, που αφορούν μόνο τον ανωτέρω κατασκευαστή.
6. Η μη έγκαιρη και προσήκουσα υποβολή των δικαιολογητικών του παρόντος άρθρου συνιστά λόγο αποκλεισμού από το διαγωνισμό.
Άρθρο 8α
1. Στους ανοιχτούς διαγωνισμούς στη διακήρυξη μπορεί να προβλέπεται ότι για την συμμετοχή στο διαγωνισμό απαιτείται ο προσφέρων να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις σχετικά με τη φερεγγυότητα, την επαγγελματική δραστηριότητα, την χρηματοπιστωτική και οικονομική του κατάσταση καθώς και τις τεχνικές δυνατότητές του.
Στην περίπτωση αυτή, με την διακήρυξη καθορίζονται οι αναγκαίες ελάχιστες απαιτήσεις οικονομικών και τεχνικών προϋποθέσεων και τα όριά τους, καθώς και ποια από τα δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 8 πρέπει να υποβληθούν από τον προσφέροντα κατά το στάδιο της κατακύρωσης, για να αποδειχθεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές.
Η μη συμμόρφωση προς τις αναγκαίες ελάχιστες απαιτήσεις οικονομικών και τεχνικών προϋποθέσεων και τα όριά τους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς.
2. Στην περίπτωση που υποβάλλεται προσφορά από προμηθευτή που δεν είναι ο ίδιος κατασκευαστής του τελικού προϊόντος, προσκομίζονται από τον προμηθευτή μαζί με την προσφορά του, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 παρ.2 του παρόντος, τα δικαιολογητικά των περ. δ, ε και ζ του άρθρου 8 παρ.2 του παρόντος που αφορούν μόνο τον ανωτέρω κατασκευαστή και εφόσον ζητούνται από τη διακήρυξη.
3. Ο προσφέρων μαζί με την προσφορά υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 για την προσήκουσα και έγκαιρη προσκόμιση όσων εκ

των ως άνω δικαιολογητικών απαιτούνται από τη διακήρυξη κατά το στάδιο της κατακύρωσης.

Άρθρο 9

Οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς, τα οποία να βεβαιώνουν την τήρηση εκ μέρους του προμηθευτή ορισμένων προτύπων εξασφάλισης της ποιότητας, πρέπει να παραπέμπουν σε συστήματα εξασφάλισης της ποιότητας βασιζόμενα στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων για πιστοποίηση. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν τα ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη μέλη.
Στην περίπτωση που τα προϊόντα δεν είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με τα εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα, πρέπει να συνοδεύονται από πιστοποιητικά συμμόρφωσης που έχουν εκδοθεί από φορέα πιστοποίησης προϊόντων διαπιστευμένο, προς τούτο, από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης Α.Ε. (Ε.Σ.Υ.Δ.) ή από φορέα διαπίστευσης μέλος της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (European Cooperation for Accreditation - EA) και, μάλιστα, μέλος της αντίστοιχης Συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης (M.L.A.) αυτής.

Άρθρο 9α
Πληρότητα και νομιμότητα των δικαιολογητικών

Για την πληρότητα και νομιμότητα των δικαιολογητικών που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 6, 8, 8α, 9 και 18 παρ. 2 και 3 του παρόντος, γνωμοδοτούν τα αρμόδια προς τούτο συλλογικά όργανα, που συγκροτούνται για τους διαγωνισμούς, οι οποίοι διενεργούνται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2286/1995, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 8 του ν. 2323/1995 (Α΄145), για τους διαγωνισμούς δε που διενεργούνται από τους λοιπούς φορείς, σύμφωνα με το άρθρο 38 του παρόντος.

Άρθρο 10
Προθεσμίες διαγωνισμών

1. Στους ανοικτούς διαγωνισμούς:
α. Η προθεσμία για την διενέργεια του ανοικτού διαγωνισμού δεν πρέπει να είναι μικρότερη των πενήντα δύο (52) ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης (της περίληψης της διακήρυξης) στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων και στον ελληνικό τύπο, όταν δεν απαιτείται δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 2 του παρόντος. Στην περίπτωση διαφορετικών ημερομηνιών λαμβάνεται υπόψη η τελευταία.
Σε περίπτωση επείγοντος, η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών επιτρέπεται να συντμηθεί σε δέκα πέντε (15) το λιγότερο ημέρες με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας Υπηρεσίας.
β. Εφόσον από τους ενδιαφερόμενους προμηθευτές ζητηθούν εγκαίρως τα σχετικά με τον προκηρυσσόμενο διαγωνισμό έγγραφα, αυτά παραδίδονται ή αποστέλλονται σε αυτούς μέσα σε έξι (6) εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της σχετικής αίτησης. Σε περίπτωση επείγοντος, η προθεσμία αυτή μπορεί να συντμηθεί σε τέσσερις (4) ημέρες.
γ. Σε περίπτωση που ζητηθούν από τους ενδιαφερόμενους προμηθευτές συμπληρωματικές πληροφορίες, σχετικές με τα έγγραφα του διαγωνισμού μέχρι και οκτώ (8) ημέρες προ της εκπνοής της προθεσμίας άσκησης της ένστασης του άρθρου

15 παρ. 2 περ. α του παρόντος, αυτές παρέχονται το αργότερο τρεις (3) ημέρες προ της εκπνοής της ως άνω προθεσμίας. Σε κάθε άλλη περίπτωση που ζητούνται από τους ενδιαφερόμενους προμηθευτές οι ως άνω συμπληρωματικές πληροφορίες, αυτές δίνονται το αργότερο εντός έξι (6) ημερών πρίν από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών, χωρίς ο προσφέρων να έχει δικαίωμα ένστασης δυνάμει του άρθρου 15 παρ.2 περ. α του παρόντος.

δ. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα σχετικά με τον προκηρυσσόμενο διαγωνισμό έγγραφα ή οι συμπληρωματικές πληροφορίες δεν είναι δυνατόν λόγω του όγκου τους, να αποσταλούν μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται στα εδάφια β’ και γ’ ή όταν οι προσφορές δεν μπορούν να γίνουν παρά μόνο μετά από επιτόπια επίσκεψη ή μετά από επιτόπια εξέταση των σχετικών με τον προκηρυσσόμενο διαγωνισμό εγγράφων, τότε οι προθεσμίες του εδαφίου α’ παρατείνονται ανάλογα.

ε. Η προκήρυξη του ανοιχτού διαγωνισμού περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία της παραγράφου Β του Παραρτήματος του παρόντος π.δ/τος.

2. Στους κλειστούς διαγωνισμούς:

α. Η προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων συμμετοχής σε κλειστό διαγωνισμό δεν πρέπει να είναι μικρότερη των τριάντα επτά (37) ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για δημοσίευση ή των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσής της στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων και στον ελληνικό τύπο, όταν δεν απαιτείται δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 2 του παρόντος. Στην περίπτωση διαφορετικών ημερομηνιών λαμβάνεται υπόψη η τελευταία. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες επείγοντες λόγοι καθιστούν τις προθεσμίες αυτές ανεφάρμοστες, τότε μπορεί να περιορισθούν με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας Υπηρεσίας, μέχρι δεκαπέντε (15) και δέκα (10) ημέρες, αντίστοιχα. Για τον καθορισμό των προθεσμιών αυτών συνυπολογίζονται οι ημερομηνίες της αποστολής προκήρυξης στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή της δημοσίευσης στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων και στον ελληνικό τύπο και της τελευταίας ημερομηνίας για την υποβολή της αίτησης συμμετοχής.

β. Στους προμηθευτές που έχουν επιλεγεί για την υποβολή προσφοράς, αποστέλλεται ταυτόχρονα έγγραφη πρόσκληση η οποία περιέχει τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 2 παρ. 4 του παρόντος. Η πρόσκληση συνοδεύεται από τη διακήρυξη του διαγωνισμού.

γ. Η προθεσμία για την υποβολή των προσφορών δεν πρέπει να είναι μικρότερη των σαράντα (40) ημερών, από την ημερομηνία αποστολής της έγγραφης πρόσκλησης, στην περίπτωση που η προϋπολογιζόμενη αξία της προμήθειας εκτός ΦΠΑ, είναι ίση ή μεγαλύτερη των ορίων της περ. ε της παρ. 2 του άρθρου 4 ή των είκοσι (20) ημερών από την αυτή ημερομηνία στις λοιπές περιπτώσεις. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες επείγοντες λόγοι καθιστούν τις προθεσμίες αυτές ανεφάρμοστες τότε μπορεί να περιορισθούν με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας Υπηρεσίας, μέχρι δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της έγγραφης πρόσκλησης. Για τον καθορισμό των προθεσμιών αυτών συνυπολογίζονται και οι ημερομηνίες της αποστολής της έγγραφης πρόσκλησης και της τελευταίας ημερομηνίας για την υποβολή της προσφοράς.

δ. Σε περίπτωση που ζητηθούν από τους ενδιαφερόμενους προμηθευτές συμπληρωματικές πληροφορίες, σχετικές με τα έγγραφα του διαγωνισμού μέχρι και οκτώ (8) ημέρες προ της εκπνοής της προθεσμίας άσκησης της ένστασης του άρθρου 15 παρ. 2 περ. α του παρόντος, αυτές παρέχονται το αργότερο τρεις (3) ημέρες προ της εκπνοής της ως άνω προθεσμίας. Σε κάθε άλλη περίπτωση που ζητούνται από τους ενδιαφερόμενους προμηθευτές οι ως άνω συμπληρωματικές πληροφορίες, αυτές

δίνονται το αργότερο εντός έξι (6) ημερών πρίν από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών, χωρίς ο προσφέρων να έχει δικαίωμα ένστασης δυνάμει του άρθρου 15 παρ.2 περ. α του παρόντος. Σε περίπτωση επείγοντος, η προθεσμία αυτή συντέμνεται σε τέσσερις (4) ημέρες.
ε. Η προκήρυξη του κλειστού διαγωνισμού περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία της παραγράφου Β του Παραρτήματος του παρόντος π. δ/τος.
3. Στις περιπτώσεις, όπου οι αναθέτουσες αρχές έχουν δημοσιεύσει προκαταρκτική προκήρυξη, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.1 του παρόντος, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών της παρ. 1 περ. α εδ. πρώτο και της παρ. 2 περ. γ εδ. πρώτο του παρόντος άρθρου μπορεί κατά γενικό κανόνα να περιορίζεται σε τριάντα έξι (36) ημέρες, αλλά δεν είναι σε καμία περίπτωση μικρότερη των είκοσι δύο (22) ημερών. Η προθεσμία αυτή αρχίζει από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού, προκειμένου για ανοικτή διαδικασία και από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, προκειμένου για κλειστή διαδικασία.
Η βραχύτερη προθεσμία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο μπορεί να τάσσεται, υπό την προϋπόθεση ότι η προκαταρκτική προκήρυξη έχει περιλάβει όλες τις πληροφορίες, οι οποίες απαιτούνται από την προκήρυξη του διαγωνισμού που περιλαμβάνεται στην παρ. Α του Παραρτήματος του παρόντος, εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες κατά τη δημοσίευση της προκήρυξης και η προκαταρκτική προκήρυξη έχει αποσταλεί προς δημοσίευση μεταξύ ενός ελάχιστου διαστήματος πενήντα δύο (52) ημερών έως ενός μέγιστου διαστήματος δώδεκα (12) μηνών πριν από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού.
4. Στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι προσφορές δύνανται να γίνουν μόνο κατόπιν επιτόπιας επισκέψεως ή μετά από επιτόπια εξέταση των σχετικών με τον προκηρυσσόμενο διαγωνισμό εγγράφων, τότε η προθεσμία των σαράντα (40) ημερών που ορίζεται στην παράγραφο 2 περ. γ του παρόντος άρθρου μπορεί να παρατείνεται ανάλογα.
5. Με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, μπορεί να μετατίθεται η ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής ή της διενέργειας διαγωνισμού με ή χωρίς τροποποιήσεις των όρων της πρόσκλησης ή της διακήρυξης. Όταν η μετάθεση γίνεται χωρίς τροποποίηση των όρων της πρόσκλησης ή της διακήρυξης, το χρονικό διάστημα της μετάθεσης ορίζεται με την παραπάνω απόφαση. Όταν η μετάθεση γίνεται με τροποποίηση των όρων της πρόσκλησης ή της διακήρυξης, πρέπει από την ημερομηνία αποστολής στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων και δημοσίευσης στον ελληνικό τύπο της σχετικής ανακοίνωσης, μέχρι την ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής ή διενέργειας του διαγωνισμού, να μεσολαβήσει χρονικό διάστημα όχι μικρότερο του ορισθέντος από την αρχική πρόσκληση ή διακήρυξη, εκτός αν από την απόφαση μετάθεσης προβλέπεται η σύντμηση του χρόνου αυτού τηρουμένων των προθεσμιών που ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους.
Στις περιπτώσεις αυτές, όσον αφορά την δημοσιότητα, ακολουθείται η ίδια διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 4 του παρόντος.
6. Κατά το χρονικό διάστημα από 5 έως 20 Αυγούστου δεν προκηρύσσονται και δεν διενεργούνται διαγωνισμοί. Επίσης, κατά το ίδιο διάστημα, δεν ορίζεται ημερομηνία παραλαβής και αποσφράγισης προσφορών.

Άρθρο 11
Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών

1. Όσοι επιθυμούν να λάβουν μέρος σε διαγωνισμό πρέπει να καταθέσουν έγγραφες προσφορές μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από τη σχετική διακήρυξη ή πρόσκληση.
2. Οι προσφορές, μετά την αποσφράγισή τους, παραλαμβάνονται από την αρμόδια Υπηρεσία που διενεργεί τον διαγωνισμό.
3. Εάν από τη διακήρυξη ή την πρόσκληση προβλέπεται ότι μαζί με την προσφορά πρέπει να κατατεθούν και δείγματα του υλικού, αυτά κατατίθενται πριν από τον διαγωνισμό στην Υπηρεσία, η δε σχετική απόδειξη υποβάλλεται μαζί με την προσφορά.
4. Οι προσφορές μπορεί να αποστέλλονται στην Υπηρεσία με οποιοδήποτε τρόπο και παραλαμβάνονται με απόδειξη, με την απαραίτητη, όμως, προϋπόθεση ότι αυτές θα περιέρχονται στην Υπηρεσία μέχρι την προηγούμενη της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, όταν απαιτείται κατάθεση δείγματος, επιτρέπεται η αποστολή του, σύμφωνα με τα οριζόμενα παραπάνω, υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι τούτο θα περιέλθει στην Υπηρεσία μέχρι τέσσερις (4) ημέρες από την επόμενη της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού, το δε αποδεικτικό αποστολής θα περιέχεται απαραίτητα στο φάκελο προσφοράς με τα τεχνικά στοιχεία.
5. Στις περιπτώσεις που οι υποβαλλόμενες ή οι ταχυδρομικά αποστελλόμενες προσφορές δεν τηρούν τα οριζόμενα από τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου, δεν λαμβάνονται υπόψη.
6. Προσφορές που περιέρχονται στην Υπηρεσία με οποιοδήποτε τρόπο, πριν από την διενέργεια του διαγωνισμού, δεν αποσφραγίζονται αλλά παραδίδονται στα αρμόδια όργανα αποσφράγισης των προσφορών που παραλαμβάνουν τις προσφορές, προ της εκπνοής της προθεσμίας που καθορίζεται από τη διακήρυξη ή την πρόσκληση, προκειμένου να αποσφραγιστούν μαζί με τις άλλες που κατατέθηκαν με την προαναφερόμενη διαδικασία. Στην περίπτωση κλειστού διαγωνισμού, τυχόν υποβληθείσα προσφορά από προμηθευτή που δεν προσκλήθηκε προς τούτο, επιστρέφεται από την Υπηρεσία χωρίς να αποσφραγιστεί. Επίσης, επιστρέφονται, χωρίς να αποσφραγιστούν και οι προσφορές που υποβάλλονται, ή περιέρχονται στην Υπηρεσία, με οποιοδήποτε τρόπο, εκπρόθεσμα.
7. Στον φάκελο κάθε προσφοράς πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς:

α. Η λέξη «Προσφορά».
β. Ο πλήρης τίτλος της αρμόδιας Υπηρεσίας που διενεργεί την προμήθεια.
γ. Ο αριθμός της διακήρυξης.
δ. Η ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού.
ε. Τα στοιχεία του αποστολέα.

8. Κατά την αποσφράγιση των προσφορών, το αρμόδιο όργανο, ακόμη κι αν το ίδιο είναι αρμόδιο και για την αξιολόγησή τους, δεν είναι υποχρεωμένο να ελέγχει την συμμόρφωση των διαγωνιζομένων ή των προσφορών τους ως προς τους όρους της διακήρυξης.

Άρθρο 12
Προσφορές

1. Οι προσφορές υποβάλλονται, σε δύο αντίγραφα, μέσα σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος φέρει τις ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 11 του παρόντος. Μέσα στο φάκελο προσφοράς τοποθετούνται όλα τα απαιτούμενα κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς στοιχεία, ως εξής:

α) Σε περίπτωση που ο διαγωνισμός γίνεται με κριτήριο τη χαμηλότερη μόνο τιμή, στον κυρίως φάκελο προσφοράς τοποθετούνται όλα τα απαιτούμενα κατά το στάδιο

αυτό δικαιολογητικά και στοιχεία. Τα τεχνικά στοιχεία της προσφοράς τοποθετούνται σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο μέσα στον κυρίως φάκελο με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά». Τα οικονομικά στοιχεία της προσφοράς τοποθετούνται επί ποινή απορρίψεως, σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο επίσης μέσα στον κυρίως φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά».

β) Σε περίπτωση που ο διαγωνισμός γίνεται με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, στον κυρίως φάκελο προσφοράς τοποθετούνται όλα τα απαιτούμενα κατά το στάδιο αυτό δικαιολογητικά και στοιχεία. Τα τεχνικά καθώς και τα λοιπά στοιχεία της προσφοράς, όπως κατατάσσονται στις ομάδες που αναφέρονται στο άρθρο 20 του παρόντος, τοποθετούνται σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο, μέσα στον κυρίως φάκελο, με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά». Τα οικονομικά στοιχεία της προσφοράς τοποθετούνται, επί ποινή απορρίψεως, σε χωριστό σφραγισμένο φάκελο,

επίσης, μέσα στον κυρίως φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά».

2. Οι φάκελοι τεχνικής και οικονομικής προσφοράς φέρουν και τις ενδείξεις του κυρίως φακέλου.

3. Σε περίπτωση που τα τεχνικά στοιχεία της προσφοράς δεν είναι δυνατόν, λόγω μεγάλου όγκου, να τοποθετηθούν στον κυρίως φάκελο, τότε αυτά συσκευάζονται χωριστά και ακολουθούν τον κυρίως φάκελο με την ένδειξη «Παράρτημα Προσφοράς» και τις λοιπές ενδείξεις του κυρίως φακέλου.

4. Οι προσφορές δεν πρέπει να έχουν ξέσματα, σβησίματα, προσθήκες, διορθώσεις. Εάν υπάρχει στην προσφορά οποιαδήποτε προσθήκη ή διόρθωση, αυτή πρέπει να είναι καθαρογραμμένη και μονογραμμένη από τον προσφέροντα, το δε αρμόδιο όργανο παραλαβής και αποσφράγισης των προσφορών, κατά τον έλεγχο, μονογράφει και σφραγίζει την τυχόν διόρθωση ή προσθήκη. Η προσφορά απορρίπτεται, όταν υπάρχουν σ' αυτή διορθώσεις που την καθιστούν ασαφή, κατά την κρίση του οργάνου αξιολόγησης των προσφορών.

5. Ο προσφέρων, εφόσον δεν έχει ασκήσει, εμπροθέσμως, την ένσταση του άρθρου 15 παρ. 2 περ. α κατά της διακήρυξης του διαγωνισμού, ή έχει απορριφθεί η ανωτέρω ένσταση, θεωρείται ότι αποδέχεται πλήρως και ανεπιφυλάκτως όλους τους όρους της διακήρυξης ή πρόσκλησης και δεν δύναται, με την προσφορά του ή με οιονδήποτε άλλο τρόπο, να αποκρούσει, ευθέως ή εμμέσως, τους ανωτέρω όρους.

Η άσκηση ενστάσεως κατά της διακηρύξεως δεν κωλύει τη συμμετοχή στον διαγωνισμό. Στους διαγωνισμούς, οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, οι ρυθμίσεις της παρούσης παραγράφου δεν θίγουν τις ειδικές διατάξεις του ν. 2522/1997.

Μετά την κατάθεση της προσφοράς, επί νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών οι διαγωνιζόμενοι παρέχουν διευκρινίσεις μόνο όταν αυτές ζητούνται από αρμόδιο όργανο είτε κατά την ενώπιόν του διαδικασία, είτε κατόπιν εγγράφου της Υπηρεσίας, μετά την σχετική γνωμοδότηση του οργάνου. Από τις διευκρινίσεις, οι οποίες παρέχονται, σύμφωνα με τα παραπάνω, λαμβάνονται υπόψη μόνο εκείνες που αναφέρονται στα σημεία για τα οποία υποβλήθηκε σχετικό αίτημα από το αρμόδιο όργανο.

Άρθρο 13
Χρόνος ισχύος προσφορών

1. Οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους διαγωνιζόμενους επί εκατόν είκοσι (120) ημέρες από την επόμενη της διενέργειας του διαγωνισμού, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στην διακήρυξη ή την πρόσκληση. Εάν οι διαγωνιζόμενοι κλήθηκαν να παρατείνουν την ισχύ των προσφορών τους, σύμφωνα με την παρ. 3 και αποδέχθηκαν

την παράταση, οι προσφορές τους ισχύουν και τους δεσμεύουν και για το επιπλέον αυτό χρονικό διάστημα.
2. Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο του προβλεπόμενου από τη διακήρυξη, απορρίπτεται ως απαράδεκτη.
3. Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται εγγράφως, εφόσον τούτο ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, πριν από τη λήξη της, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με το προβλεπόμενο από τη διακήρυξη. Μετά τη λήξη και του παραπάνω ανωτάτου ορίου χρόνου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα του διαγωνισμού υποχρεωτικά ματαιώνονται, εκτός εάν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα ότι η συνέχιση του διαγωνισμού εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό μπορούν να επιλέξουν, είτε να παρατείνουν την προσφορά τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν την πάροδο του ανωτέρω ανωτάτου ορίου, παράταση της προσφοράς τους, είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία του διαγωνισμού συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους.

Άρθρο 14
Αντιπροσφορές
Στους διαγωνισμούς δεν γίνονται δεκτές αντιπροσφορές.
Σε περίπτωση υποβολής τους απορρίπτονται, ως απαράδεκτες.

Άρθρο 15
Διοικητικές προσφυγές
1. Κατά της διακήρυξης του διαγωνισμού, της συμμετοχής προμηθευτή σε αυτόν και της διενέργειάς του, έως και την κατακυρωτική απόφαση, επιτρέπεται ένσταση για λόγους νομιμότητας και ουσίας (ενδικοφανής προσφυγή).
Με την ένσταση που ασκείται κατά της κατακυρωτικής απόφασης επιτρέπεται και η προβολή λόγων που αφορούν την πληρότητα και νομιμότητα των δικαιολογητικών, τα οποία προσκομίζει ο προσφέρων προς τον οποίον πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, δυνάμει των άρθρων 6, 8 και 8α του παρόντος.
2. Οι ανωτέρω ενστάσεις υποβάλλονται εγγράφως στο αρμόδιο για την διενέργεια του διαγωνισμού όργανο του φορέα, ως εξής:
α) Κατά της διακήρυξης του διαγωνισμού:
(1) Στον ανοικτό διαγωνισμό, μέσα στο μισό του χρονικού διαστήματος από τη δημοσίευση της διακήρυξης μέχρι την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας υποβολής των προσφορών. Για τον καθορισμό της προθεσμίας αυτής συνυπολογίζονται και οι ημερομηνίες της δημοσίευσης και της υποβολής των προσφορών.
(2) Στον κλειστό διαγωνισμό, μόνο από εκείνους που επιλέχθηκαν να υποβάλουν προσφορά, μέσα στο μισό του χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία αποστολής σε αυτούς της διακήρυξης, μέχρι την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας υποβολής των προσφορών. Για τον καθορισμό της προθεσμίας αυτής, συνυπολογίζονται και οι ημερομηνίες αποστολής της διακήρυξης και της διενέργειας του διαγωνισμού.
Η ένσταση εξετάζεται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό συλλογικό όργανο του φορέα που διενεργεί τον διαγωνισμό και το αποφασίζον όργανο εκδίδει την σχετική απόφασή του το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την διενέργεια του διαγωνισμού.
β) Κατά των πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής που αφορούν την συμμετοχή οποιουδήποτε προμηθευτή στον διαγωνισμό ή την διενέργεια του διαγωνισμού ως προς τη διαδικασία παραλαβής και αποσφράγισης των προσφορών, κατά τη διάρκεια διεξαγωγής του ιδίου του διαγωνισμού και εντός της επόμενης

εργάσιμης ημέρας από αυτήν κατά την οποία ο ενιστάμενος έλαβε γνώση του σχετικού φακέλου. Στον
κλειστό διαγωνισμό δικαίωμα ένστασης στην περίπτωση αυτή έχουν μόνον όσοι επιλέχθηκαν να υποβάλουν προσφορά.
Η ένσταση αυτή δεν επιφέρει αναβολή ή διακοπή του διαγωνισμού, αλλά εξετάζεται κατά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού από το αρμόδιο συλλογικό όργανο και εκδίδεται η σχετική απόφαση μετά από γνωμοδότηση αυτού.
Η ένσταση κατά της συμμετοχής προμηθευτή σε διαγωνισμό κοινοποιείται υποχρεωτικά σε αυτόν κατά του οποίου στρέφεται, εντός δύο (2) ημερών από της υποβολής της.
γ) Κατά της διενέργειας του διαγωνισμού (ανοικτού ή κλειστού) έως και την κατακυρωτική απόφαση, μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) εργασίμων ημερών, αφότου ο ενδιαφερόμενος προμηθευτής έλαβε γνώση της σχετικής πράξεως ή παραλείψεως της αναθέτουσας αρχής. Στον κλειστό διαγωνισμό, δικαίωμα ένστασης στην περίπτωση αυτή έχουν μόνον όσοι επιλέχθηκαν να υποβάλουν προσφορά.
Η ένσταση αυτή κοινοποιείται υποχρεωτικά, εντός δύο (2) ημερών από την υποβολή της, σε αυτόν κατά του οποίου στρέφεται. Η ένσταση εξετάζεται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό συλλογικό όργανο και το απο-φασίζον όργανο εκδίδει την σχετική απόφασή του το αργότερο σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την λήξη της προθεσμίας υποβολής ενστάσεων.
δ) Εκτός των ανωτέρω περιπτώσεων, κατά της κατα-κυρωτικής απόφασης, όσον αφορά τη νομιμότητα και πληρότητα των δικαιολογητικών των άρθρων 6, 8 και 8α του παρόντος π.δ/τος, μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) εργασίμων ημερών, αφότου ο ενδιαφερόμενος προμηθευτής έλαβε γνώση της ανωτέρω κατακυρωτικής απόφασης και των ως άνω δικαιολογητικών.
Η ένσταση αυτή κοινοποιείται υποχρεωτικά, εντός δύο (2) ημερών από την υποβολή της στον μειοδότη κατά του οποίου στρέφεται. Η ένσταση εξετάζεται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό συλλογικό όργανο και το απο-φασίζον όργανο εκδίδει την σχετική απόφασή του το αργότερο σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την λήξη της ανωτέρω τριημέρου προθεσμίας.
3. Ενστάσεις που υποβάλλονται για οποιουσδήποτε άλλους λόγους, εκτός από τους προαναφερόμενους, δεν γίνονται δεκτές.
4. Η σχετική απόφαση επί της ενστάσεως κοινοποιείται στους ενιστάμενους χωρίς υπαίτια καθυστέρηση της Υπηρεσίας. Οι ενιστάμενοι λαμβάνουν πλήρη γνώση της σχετικής απόφασης, μετά την κοινοποίηση του σώματός της σε αυτούς, από την αναθέτουσα αρχή, με φροντίδα τους.
5. Ο προμηθευτής μπορεί κατά των αποφάσεων που επιβάλλουν σε βάρος του κυρώσεις δυνάμει των άρθρων 18, 20, 26, 32, 33, 34 και 39 του παρόντος π.δ/τος να υποβάλει προσφυγή για λόγους νομιμότητας και ουσίας μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών, από την ημερομηνία που έλαβε γνώση της σχετικής απόφασης από την αναθέτουσα αρχή.
Επί της προσφυγής, αποφασίζει ο αρμόδιος Υπουργός ή το αρμόδιο για την διοίκηση του φορέα όργανο, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου.
Η εν λόγω απόφαση δεν επιδέχεται προσβολή με άλλη οιασδήποτε φύσεως διοικητική προσφυγή.
6. Για το παραδεκτό της άσκησης ένστασης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, προσκομίζεται παράβολο κατάθεσης υπέρ του Δημοσίου ποσού ίσου με το 0,10 επί τοις εκατό (0,10%) επί της προϋπολογισμένης αξίας του υπό προμήθεια είδους, το ύψος του οποίου δεν μπορεί να είναι μικρότερο των χιλίων (1.000) και μεγαλύτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Το παράβολο αποτελεί δημόσιο έσοδο και καταχωρείται στον κωδικό αριθμό εισόδου (Κ.Α.Ε.) 3741 (“παράβολα από κάθε

αιτία”). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης μπορεί να αναπροσαρμόζονται το ποσοστό του παράβολου και το ύψος των ανωτέρω ποσών. [Η παρ. 6 προστέθηκε με το άρθρο 35 του ν.3377/2005 (Α΄ 202)].

Άρθρο 16
Προσφερόμενη τιμή

1. Με την προσφορά, η τιμή του προς προμήθεια υλικού δίνεται ανά μονάδα, όπως καθορίζεται στη διακήρυξη. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι τυχόν υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, εκτός από το ΦΠΑ, για παράδοση του υλικού στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στη διακήρυξη.
2. Η προσφερόμενη τιμή δίδεται σε ΕΥΡΩ ή σε συνάλλαγμα κατά τα καθοριζόμενα κάθε φορά στη διακήρυξη. Εφόσον από τη διακήρυξη προβλέπεται δυνατότητα προσφορών σε συνάλλαγμα, τότε η προσφερόμενη τιμή εκφράζεται στο νόμισμα που επιθυμεί ο προμηθευτής. Το Ελληνικό Δημόσιο δεν υποχρεούται να προβεί στην πληρωμή με το νόμισμα της προσφοράς, αλλά με το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιούνται οι πληρωμές από την Τράπεζα της Ελλάδος, προς την χώρα καταγωγής του υλικού.
3. Για την σύγκριση των προσφορών, οι τιμές σε συνάλλαγμα μετατρέπονται σε ΕΥΡΩ με βάση την ισχύουσα τιμή FIXING του Επίσημου Δελτίου Συναλλαγμάτων έναντι ΕΥΡΩ (Ελεύθερη σύγκριση FIXING της Διατραπεζικής Αγοράς) κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού.
4. Προσφορά για εγχώριο προϊόν που περιέχει τιμή σε συνάλλαγμα ή με ρήτρα συναλλάγματος απορρίπτεται ως απαράδεκτη.
5. Προσφορά που θέτει όρο αναπροσαρμογής, χωρίς αυτό να προβλέπεται από την διακήρυξη, απορρίπτεται ως απαράδεκτη.
6. Εφόσον από την προσφορά δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου για την αξιολόγηση των προσφορών οργάνου.

Άρθρο 17
Αναπροσαρμογή τιμών

1. Όταν από την διακήρυξη προβλέπεται χρόνος παράδοσης των υλικών μεγαλύτερος των δώδεκα (12) μηνών, τότε μπορεί να ορίζεται στην διακήρυξη όρος περί αναπροσαρμογής της τιμής. Στην περίπτωση αυτή πρέπει υποχρεωτικά να καθορίζεται στη διακήρυξη ο τύπος, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις της αναπροσαρμογής. Μεταξύ αυτών που θα λαμβάνονται υπόψη για την αναπροσαρμογή των τιμών είναι και τα εξής :
α) Χρόνος εκκίνησης της αναπροσαρμογής είναι η ημερομηνία υποβολής των προσφορών που καθορίζεται
από τη διακήρυξη ή την πρόσκληση και υπολογίζεται μέχρι και την ημερομηνία παράδοσης των υλικών.
β) Σε περιπτώσεις τμηματικών παραδόσεων, η τιμή αναπροσαρμόζεται για τις ποσότητες που σύμφωνα με τη διακήρυξη προβλέπεται να παραδοθούν μετά την παρέλευση των δώδεκα (12) μηνών.
γ) Σε περίπτωση εκπρόθεσμης παράδοσης, με υπαιτιότητα του προμηθευτή, ο χρόνος του εκπροθέσμου δεν υπολογίζεται για την αναπροσαρμογή.
δ) Τυχόν προκαταβολή που χορηγήθηκε αφαιρείται από την προς αναπροσαρμογή συμβατική αξία.

2. Για την πληρωμή του επί πλέον ποσού που προκύπτει μετά την αναπροσαρμογή, δεν απαιτείται σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης.
3. Όταν από την διακήρυξη προβλέπεται αναπροσαρμογή τιμών, προσφορά με τιμές σταθερές απορρίπτεται.

Άρθρο 18
Καταγωγή των προσφερομένων υλικών και δήλωση της επιχείρησης κατασκευής του τελικού προϊόντος
1. Οι προμηθευτές υποχρεούνται, ανάλογα, με τη μορφή του διαγωνισμού, να δηλώνουν στις αιτήσεις συμμετοχής ή στις προσφορές τους την χώρα καταγωγής του τελικού προϊόντος που προσφέρουν.
2. Ο προσφέρων, εφόσον κατασκευάζει ο ίδιος το τελικό προϊόν, πρέπει να δηλώνει στην προσφορά του, την επιχειρηματική μονάδα στην οποία θα κατασκευάσει το προσφερόμενο προϊόν, καθώς και τον τόπο εγκατάστασής της.
Προσφορά στην οποία δεν θα υπάρχει η ανωτέρω δήλωση, θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη.
3. Όταν οι προσφέροντες δεν θα κατασκευάσουν οι ίδιοι το τελικό προϊόν, σε δική τους επιχειρηματική μονάδα, στην προσφορά τους δηλώνουν την επιχειρηματική μονάδα, στην οποία θα κατασκευαστεί το προσφερόμενο προϊόν και τον τόπο εγκατάστασής της. Επίσης, στην προσφορά τους πρέπει να επισυνάψουν και υπεύθυνη δήλωσή τους προς τον φορέα ότι η κατασκευή του τελικού προϊόντος θα γίνει από την επιχείρηση στην οποία ανήκει ή η οποία εκμεταλλεύεται ολικά ή μερικά τη μονάδα κατασκευής του τελικού προϊόντος και ότι ο νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης αυτής έχει αποδεχθεί έναντί τους την εκτέλεση της συγκεκριμένης προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης στον προμηθευτή υπέρ του οποίου έγινε η αποδοχή.
Προσφορά στην οποία δεν θα υπάρχουν οι ανωτέρω δηλώσεις θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη.
4. Εάν διαπιστωθεί από την Υπηρεσία ανυπαρξία της επιχειρηματικής μονάδας που δηλώθηκε με την προσφορά, κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού, η προσφορά απορρίπτεται. Στην περίπτωση αυτή στον προσφέροντα επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών, η οποία υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο για παροχή εξηγήσεων, και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό, ποινή προσωρινού αποκλεισμού τριών (3) μηνών έως και τριών (3) ετών ή οριστικού αποκλεισμού από το σύνολο των προμηθειών των φορέων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2286/1995. Η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη και όταν στην επιχειρηματική μονάδα που δηλώνεται για την κατασκευή του τελικού προϊόντος έχει επιβληθεί ποινή αποκλεισμού από τους διαγωνισμούς των φορέων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2286/1995, η οποία ισχύει κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού.
5. Πριν και μετά τη σύναψη της σύμβασης, κατ' αρχήν, δεν επιτρέπεται η αλλαγή της επιχειρηματικής μονάδας που δηλώθηκε με την προσφορά και με βάση την οποία έγινε η κατακύρωση. Κατ' εξαίρεση, πριν τη σύναψη της σύμβασης μπορεί να εγκριθεί η ανωτέρω αλλαγή μόνο λόγω ανωτέρας βίας ή διακοπής λειτουργίας του δηλωθέντος εργοστασίου για οποιονδήποτε λόγο ενώ, μετά την σύναψη της σύμβασης, μπορεί να εγκριθεί η ανωτέρω αλλαγή, μετά από αιτιολογημένο αίτημα του προμηθευτή. Σε κάθε περίπτωση, απαιτείται απόφαση του αρμοδίου αποφασίζοντος οργάνου, μετά από γνώμη του αρμόδιου συλλογικού οργάνου.

Άρθρο 19
Αποσφράγιση των προσφορών και ανακοίνωση τιμών

1. Το αρμόδιο όργανο παραλαβής και αποσφράγισης προσφορών προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας αποσφράγισης των προσφορών την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τη σχετική διακήρυξη ή πρόσκληση. Προσφορές που υποβάλλονται στο παραπάνω όργανο μετά την έναρξη της διαδικασίας αποσφράγισης δεν αποσφραγίζονται αλλά παραδίδονται στην Υπηρεσία για επιστροφή, ως εκπρόθεσμες. Η αποσφράγιση γίνεται με την παρακάτω διαδικασία:

α) Σε περίπτωση που ο διαγωνισμός γίνεται με κριτήριο τη χαμηλότερη μόνο τιμή, αποσφραγίζεται ο κυρίως φάκελος προσφοράς καθώς και ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς μονογράφονται δε και σφραγίζονται από το παραπάνω όργανο όλα τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται κατά το στάδιο αυτό και η τεχνική προσφορά ανά φύλλο. Οι φάκελοι των οικονομικών προσφορών δεν αποσφραγίζονται, αλλά μονογράφονται και σφραγίζονται από το παραπάνω όργανο και τοποθετούνται σ' ένα νέο φάκελο ο οποίος επίσης σφραγίζεται και υπογράφεται από το ίδιο όργανο και παραδίδεται στην Υπηρεσία, προκειμένου να αποσφραγισθεί την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τη διακήρυξη ή την πρόσκληση.

β) Σε περίπτωση που διαγωνισμός γίνεται με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αποσφραγίζεται ο κυρίως φάκελος προσφοράς καθώς και ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς μονογράφονται δε και σφραγίζονται από το παραπάνω όργανο όλα τα δικαιολογητικά και τα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς ανά φύλλο. Για την οικονομική προσφορά ακολουθείται η ίδια παραπάνω διαδικασία.

γ) Κατά την διαδικασία παραλαβής και αποσφράγισης μπορεί να γίνεται χρήση μηχανικού μέσου (διάτρηση), με το οποίο θα αποτυπώνεται η ημερομηνία και η ώρα αποσφράγισης. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να ορίζονται οι αναγκαίες διαδικαστικές λεπτομέρειες.

2. Μετά την αποσφράγιση των προσφορών το παραπάνω όργανο προβαίνει στην καταχώρηση αυτών που υποβάλλουν προσφορές, καθώς και των δικαιολογητικών που υπέβαλαν, κατά διαγωνισμό, όταν πρόκειται για περισσότερους από ένα διαγωνισμούς, σε πρακτικό το
οποίο υπογράφει και σφραγίζει.

3. Αποσφράγιση των προσφορών γίνεται στην περίπτωση ανοικτού διαγωνισμού δημόσια, στην περίπτωση δε του κλειστού διαγωνισμού παρουσία μόνο αυτών που κλήθηκαν και υπέβαλαν προσφορά ή εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους, τους οποίους καλεί το αρμόδιο όργανο με βάση πίνακα που του έχει παραδώσει η αρμόδια για την εκτέλεση της προμήθειας Υπηρεσία. Προσφορά που υποβλήθηκε από προμηθευτή που δεν περιλαμβάνεται στον παραπάνω πίνακα της Υπηρεσίας, δεν αποσφραγίζεται, αλλά παραδίδεται στην υπηρεσία για επιστροφή.

4. Μετά την παραπάνω διαδικασία ο σχετικός φάκελος του διαγωνισμού μαζί με τους σφραγισμένους φακέλους που περιέχουν τα οικονομικά στοιχεία των προσφορών, παραδίδεται με απόδειξη σε υπάλληλο της Υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό. Οι σφραγισμένοι φάκελοι με τα οικονομικά στοιχεία των προσφορών, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των λοιπών στοιχείων αυτών, επαναφέρονται για όσες προσφορές κρίθηκαν αποδεκτές με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, στο παραπάνω αρμόδιο όργανο, για την αποσφράγισή τους κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τη σχετική διακήρυξη ή ειδική πρόσκληση και ακολουθεί σχετική ανακοίνωση τιμών κατά τα ανωτέρω. Όσες προσφορές δεν κρίθηκαν αποδεκτές δεν αποσφραγίζονται, αλλά επιστρέφονται. Εφόσον το όργανο αποσφράγισης των προσφορών είναι αρμόδιο και για την αξιολόγησή τους, οι σφραγισμένοι φάκελοι με τα οικονομικά στοιχεία των προσφορών παραμένουν σε αυτό.

5. Όσοι δικαιούνται, σύμφωνα με τα παραπάνω, να παρευρίσκονται στη διαδικασία αποσφράγισης των προσφορών, λαμβάνουν γνώση των συμμετασχόντων στον διαγωνισμό, καθώς επίσης και των τιμών που προσφέρθηκαν.
Στη διακήρυξη ορίζεται η διαδικασία πρόσβασης των συμμετεχόντων στις προσφορές που θα υποβληθούν.
6. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών και την ανάδειξη αυτού στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, το αρμόδιο όργανο παραλαβής και αποσφράγισης προσφορών προβαίνει επίσης στην αποσφράγιση του φακέλου των δικαιολογητικών του άρθρου 6 παρ. 2 την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τη σχετική διακήρυξη ή πρόσκληση. Όσοι δικαιούνται, σύμφωνα με τα παραπάνω, να παρευρίσκονται στη διαδικασία αποσφράγισης του φακέλου των δικαιολογητικών του άρθρου 6 παρ. 2, λαμβάνουν γνώση των δικαιολογητικών που κατατέθηκαν.
Τα δικαιολογητικά προσκομίζονται σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται εμπρόθεσμα στο αρμόδιο όργανο παραλαβής και αποσφράγισης των προσφορών. Στη διακήρυξη ορίζεται περαιτέρω η διαδικασία και ο χρόνος πρόσβασης των συμμετεχόντων στα δικαιολογητικά του άρθρου 6 παρ.2 μετά την υποβολή τους.

Άρθρο 20
Κριτήρια ανάθεσης- Αξιολόγηση προσφορών.

1. Το κριτήριο για την κατακύρωση της προμήθειας και την τελική επιλογή του προμηθευτή (μόνο χαμηλότερη τιμή ή πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά) καθορίζεται κατά την διαδικασία ένταξης των ειδών στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (Ε.Π.Π.) και ορίζεται στη διακήρυξη του διαγωνισμού.
2. Για την αξιολόγηση των προσφορών λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω στοιχεία:
α. Όταν για την τελική επιλογή του προμηθευτή κριτήριο είναι μόνο η χαμηλότερη τιμή: Αποκλειστικά η χαμηλότερη τιμή. Υπό την επιφύλαξη όσων ορίζονται αμέσως παρακάτω, στα στοιχεία Ι και ΙΙ, η κατακύρωση γίνεται τελικά στον προμηθευτή με την χαμηλότερη τιμή, εκ των προμηθευτών των οποίων οι προσφορές έχουν κριθεί ως αποδεκτές με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους της διακήρυξης.
Ισότιμες θεωρούνται οι προσφορές με την αυτή ακριβώς τιμή και που είναι σύμφωνες με τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και της πρόσκλησης.
Ι. Στους κλειστούς διαγωνισμούς, όταν ο προμηθευτής ο οποίος προσφέρει τη χαμηλότερη τιμή δεν προσκομίζει, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη αυτή, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή που προσφέρει την αμέσως επόμενη χαμηλότερη τιμή. Σε περίπτωση που και αυτός δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται κατά τα ανωτέρω, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή με την αμέσως επόμενη χαμηλότερη τιμή και ούτω καθ΄ εξής. Αν κανένας από τους προμηθευτές δεν προσκομίζει, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των ανωτέρω διατάξεων, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται από αυτές, ο διαγωνισμός ματαιώνεται.
Στις περιπτώσεις αυτές όταν ο συμμετέχων υποβάλλει ψευδή ή ανακριβή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 1 του άρθρου 6 του παρόντος π.δ/τος ή ο υπόχρεος προς τούτο προσφέρων δεν προσκομίσει εγκαίρως και προσηκόντως κατά το στάδιο της κατακύρωσης ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος Δ/τος, καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η εγγύηση συμμετοχής του.
ΙΙ. Στους ανοικτούς διαγωνισμούς, όταν ο προμηθευτής ο οποίος προσφέρει τη χαμηλότερη τιμή δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος ή, εφόσον

τούτο προβλέπεται στη διακήρυξη, στο άρθρο 8α του παρόντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις αυτές, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή με την αμέσως επόμενη χαμηλότερη τιμή. Σε περίπτωση που και αυτός δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται κατά τα ανωτέρω, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή με την αμέσως επόμενη χαμηλότερη τιμή και ούτω καθ΄ εξής. Αν κανένας από τους προμηθευτές δεν προσκομίζει, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των ανωτέρω διατάξεων, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται από αυτές, ο διαγωνισμός ματαιώνεται.

Στις περιπτώσεις αυτές όταν ο συμμετέχων υποβάλλει ψευδή ή ανακριβή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 1 του άρθρου 6 ή/και της παρ. 3 του άρθρου 8α του παρόντος Δ/τος ή ο υπόχρεος προς τούτο προσφέρων δεν προσκομίσει εγκαίρως και προσηκόντως κατά το στάδιο της κατακύρωσης ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 6 και, εφόσον έχουν ζητηθεί από την διακήρυξη, των περιπτώσεων α, β, και ζ της παρ. 2 του άρθρου 8 του παρόντος Δ/τος, καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η εγγύηση συμμετοχής του μειοδότη. Επίσης, καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η εγγύηση συμμετοχής του μειοδότη, εφόσον από τα υποβληθέντα δικαιολογητικά προκύπτει ότι δεν πληρούνται τα στη διακήρυξη καθοριζόμενα ελάχιστα αναγκαία όρια των οικονομικών και τεχνικών προϋποθέσεων του άρθρου 8α.

β. Όταν για την τελική επιλογή του προμηθευτή κριτήριο είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά :

(1) Η τιμή.

(2) Το κόστος εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης, όταν και όπως αυτά καθορίζονται συγκεκριμένα στην διακήρυξη.

(3) Η συμφωνία των προσφερομένων υλικών με τις τεχνικές προδιαγραφές, όπως αυτές καθορίζονται στη διακήρυξη, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2.

(4) Η παρεχόμενη εγγύηση καλής λειτουργίας ή διατήρησης.

(5) Η ποιότητα της εξυπηρέτησης (SERVICE) μετά την πώληση και της τεχνικής βοήθειας εκ μέρους του προμηθευτή, καθώς και η εξασφάλιση ύπαρξης ανταλλακτικών.

(6) Ο χρόνος παράδοσης των υλικών.

(7) Κάθε άλλο στοιχείο ανάλογα με την φύση των υπό προμήθεια υλικών ή και των ιδιαίτερων αναγκών του φορέα, εφόσον ζητείται από την διακήρυξη.

Για την επιλογή της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς αξιολογούνται μόνον οι προσφορές που έχουν κριθεί ως τεχνικά αποδεκτές και σύμφωνες με τους λοιπούς όρους της Διακήρυξης.

Υπό την επιφύλαξη όσων ορίζονται αμέσως παρακάτω, στα στοιχεία Ι και ΙΙ, η κατακύρωση γίνεται τελικά στον εντός των όρων και τεχνικών προδιαγραφών της Διακήρυξης και της πρόσκλησης, προμηθευτή, η προσφορά του οποίου κρίθηκε ως η πλέον συμφέρουσα. με βάση τα παραπάνω κριτήρια.

Η διαδικασία της οικονομοτεχνικής αξιολόγησης είναι η παρακάτω:

Τα προαναφερόμενα στοιχεία αξιολόγησης, πλην των οικονομικών [τιμή, κόστος εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης, ήτοι, στοιχεία β(1) και β(2)], κατατάσσονται σε δύο ομάδες.

(1) Ομάδα Τεχνικών Προδιαγραφών και Ποιότητας και Απόδοσης, στην οποία περιλαμβάνονται τα στοιχεία β(3).

(2) Ομάδα Τεχνικής Υποστήριξης και Κάλυψης, στην οποία περιλαμβάνονται τα στοιχεία β (4), β (5), β(6).

Για τις παραπάνω δύο ομάδες ορίζεται συντελεστής βαρύτητας που μπορεί να ανέρχεται μέχρι ποσοστό επί τοις εκατόν 80 και 30 για κάθε ομάδα αντίστοιχα.

Το άθροισμα των ποσοστών αυτών ανέρχεται σε 100.
Για κάθε στοιχείο των ομάδων, καθορίζεται από την διακήρυξη ο επί μέρους συντελεστής βαρύτητας, ώστε το άθροισμά τους, για κάθε ομάδα, να ισούται με τον καθορισθέντα συντελεστή βαρύτητας της ομάδας.
Όλα τα επί μέρους στοιχεία των ομάδων βαθμολογούνται αυτόνομα με βάση τους 100 βαθμούς.
Η βαθμολογία των επί μέρους στοιχείων των προσφορών είναι 100 βαθμοί για τις περιπτώσεις που καλύπτονται ακριβώς όλοι οι απαράβατοι όροι. Η βαθμολογία αυτή αυξάνεται έως 110 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι τεχνικές προδιαγραφές.
Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε στοιχείου των ομάδων είναι το γινόμενο του επί μέρους συντελεστή βαρύτητας του στοιχείου επί τη βαθμολογία του και η συνολική βαθμολογία της κάθε προσφοράς είναι το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των στοιχείων και των δύο ομάδων.
Η τελική βαθμολογία με βάση τα παραπάνω κυμαίνεται από 100 έως 110 βαθμούς.
Για τη διαμόρφωση της συγκριτικής τιμής, λαμβάνεται υπόψη η τιμή της προσφοράς και, όταν από την διακήρυξη προβλέπεται, το κόστος εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης.
Πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει τον μικρότερο λόγο της τιμής προσφοράς (συγκριτικής) προς την βαθμολογία της. Ο διαγωνισμός κατακυρώνεται στον προμηθευτή που έχει κάνει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.
Από τον φορέα για τον οποίο προορίζονται τα υλικά καθορίζονται τα στοιχεία που απαρτίζουν τις δύο ομάδες, οι συντελεστές βαρύτητας, τόσο της κάθε ομάδας συνολικά όσον και των στοιχείων της κάθε ομάδας ξεχωριστά, και αυτά αναφέρονται απαραίτητα στην διακήρυξη.
Όταν πρόκειται για προμήθειες που εκτελούνται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, τα παραπάνω (στοιχεία ομάδων και συντελεστές βαρύτητας) ελέγχονται, τροποποιούνται όπου αυτό απαιτείται και εγκρίνονται από το Υπουργείο αυτό και περιλαμβάνονται σε κάθε περίπτωση στην διακήρυξη.
Ι. Στους κλειστούς διαγωνισμούς, όταν ο προμηθευτής με την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά δεν προσκομίζει, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη αυτή, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή που προσφέρει την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.
Σε περίπτωση που και αυτός δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται κατά τα ανωτέρω, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή με την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και ούτω καθ΄ εξής. Αν κανένας από τους προμηθευτές δεν προσκομίζει, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των ανωτέρω διατάξεων, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται από αυτές, ο διαγωνισμός ματαιώνεται.
Στις περιπτώσεις αυτές όταν ο συμμετέχων υποβάλλει ψευδή ή ανακριβή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 1 του άρθρου 6 του παρόντος π.δ/τος ή ο υπόχρεος προς τούτο προσφέρων δεν προσκομίσει εγκαίρως και προσηκόντως κατά το στάδιο της κατακύρωσης ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος δ/τος, καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η εγγύηση συμμετοχής.
ΙΙ. Στους ανοικτούς διαγωνισμούς, όταν ο προμηθευτής ο οποίος προσφέρει την πλέον συμφέρουσα από
οικονομική άποψη προσφορά δεν προσκομίζει, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 6 του παρόντος ή,

εφόσον τούτο προβλέπεται στη διακήρυξη, στο άρθρο 8α του παρόντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις αυτές, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή που προσφέρει την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Σε περίπτωση που και αυτός δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται κατά τα ανωτέρω, η κατακύρωση γίνεται στον προμηθευτή με την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και ούτω καθ΄ εξής. Αν κανένας από τους προμηθευτές δεν προσκομίζει, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των ανωτέρω διατάξεων, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται από αυτές, ο διαγωνισμός ματαιώνεται.
Στις περιπτώσεις αυτές όταν ο συμμετέχων υποβάλλει ψευδή ή ανακριβή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 1 του άρθρου 6 και της παρ.3 του άρθρου 8α του παρόντος Δ/τος ή ο υπόχρεος προς τούτο προσφέρων δεν προσκομίσει εγκαίρως και προσηκόντως κατά το στάδιο της κατακύρωσης ένα η περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 6 και, εφόσον έχουν ζητηθεί από την διακήρυξη, των περιπτώσεων α, β, και ζ της παρ. 2 του άρθρου 8 του παρόντος δ/τος, καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η εγγύηση συμμετοχής του μειοδότη. Επίσης καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου η εγγύηση συμμετοχής του μειοδότη εφόσον από τα υποβληθέντα δικαιολογητικά προκύπτει ότι δεν πληρούνται τα στη διακήρυξη καθοριζόμενα ελάχιστα αναγκαία όρια των οικονομικών και τεχνικών προϋποθέσεων του άρθρου 8α.
3. Προσφορά που είναι αόριστη και ανεπίδεκτη εκτίμησης ή είναι υπό αίρεση, απορρίπτεται ως απαράδεκτη, μετά από προηγούμενη, γνωμοδότηση του αρμόδιου για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού οργάνου.
4. Ως απαράδεκτες απορρίπτονται, επίσης, οι προσφορές που παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης.
Η διαπίστωση για την συμφωνία ή ασυμφωνία με τους απαράβατους όρους που ορίζονται ως τέτοιοι από την διακήρυξη και με τις τεχνικές προδιαγραφές της κατά το ανωτέρω άρθρο 3 παρ. 6 καθώς και η βαθμολόγηση των προσφορών γίνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου, μετά από αιτιολογημένη γνώμη του αρμοδίου για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων οργάνου.

Άρθρο 21
Κρίσεις αποτελεσμάτων διαγωνισμού

Το αρμόδιο για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού όργανο, με αιτιολογημένη γνωμοδότησή του, μπορεί να προτείνει:
α. Κατακύρωση της προμήθειας για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα κατά ποσοστό στα εκατό, που θα καθορίζεται στη διακήρυξη. Το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσης αξίας μέχρι 100.000 Ευρώ περιλαμβανομένου ΦΠΑ και το 15% για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσης αξίας από 100.001 Ευρώ και άνω περιλαμβανομένου ΦΠΑ στην περίπτωση μεγαλύτερης ποσότητας ή το 50% στην περίπτωση μικρότερης ποσότητας. Για κατακύρωση μέρους της ποσότητας κάτω του καθοριζομένου από την διακήρυξη ποσοστού, απαιτείται προηγούμενη αποδοχή από τον προμηθευτή.
β. Την κατανομή της προς προμήθεια ποσότητας, εφόσον πρόκειται για διαιρετό υλικό, μεταξύ περισσοτέρων μειοδοτών με ισότιμες ή ισοδύναμες προσφορές. Εφόσον το υλικό δεν είναι διαιρετό και υπάρχουν ισότιμες ή ισοδύναμες προσφορές τελικός προμηθευτής επιλέγεται ο μειοδότης που προκύπτει κατόπιν διαπραγμάτευσης, αφού κληθούν όλοι οι προσφέροντες που είχαν ισότιμες ή ισοδύναμες προσφορές.

γ. Χορήγηση εξουσιοδότησης στην ενδιαφερόμενη Υπηρεσία για να προβεί στην πραγματοποίηση της προμήθειας σε περιπτώσεις που ο διαγωνισμός διενεργείται από κεντρική αναθέτουσα αρχή.
δ. Ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και επανάληψη του με τροποποίηση ή μη των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών.
ε. Ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης, όταν συντρέχει λόγος επείγοντος που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα της Υπηρεσίας.
στ. Ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού σύμφωνα με τις διατάξεις των υπό στοιχεία Ι και ΙΙ των περ. α και β της παρ. 2 του άρθρου 20 του παρόντος.
ζ. Οριστική ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού στις εξής περιπτώσεις:
i) Όταν ο φορέας δε χρειάζεται πλέον το υλικό είτε λόγω αλλαγών στην τεχνολογία είτε λόγω διακοπής ή περιορισμού της δραστηριότητας, για την οποία επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί το υλικό.
ii) Όταν συντρέχουν άλλοι λόγοι δημοσίου συμφέροντος που επιβάλλουν την ματαίωση.
η. Ειδικά σε περιπτώσεις διαγωνισμών με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή στους οποίους υποβάλλεται μία μόνο προσφορά ή τελικά γίνεται αποδεκτή μία μόνο προσφορά και εφόσον δεν υπάρχουν συγκριτικά στοιχεία τιμών είτε προηγούμενων διαγωνισμών είτε της αγοράς που να επιβεβαιώνονται με παραστατικά, ο διαγωνισμός ματαιώνεται και επαναλαμβάνεται υποχρεωτικά.
Στον επαναληπτικό διαγωνισμό και εφόσον συντρέχουν εκ νέου οι παραπάνω περιστάσεις, ο διαγωνισμός ολοκληρώνεται με διαπραγμάτευση της τιμής.

Άρθρο 22
Διαδικασία με διαπραγμάτευση
Προμήθειες με διαπραγμάτευση (εξαιρετική ή απ' ευθείας ανάθεση) με ή χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης μπορεί να γίνουν εάν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2 παράγραφος 13 του ν. 2286/1995. Ειδικότερα, η περίπτωση του εδ. VII της παραγράφου 13 του άρθρου 2 του ν.2286/1995 δεν εφαρμόζεται προκειμένου για προμήθειες των οποίων η αξία είναι ίση ή μεγαλύτερη των ορίων της περ. ε της παρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος και η περίπτωση του εδαφίου 1. β. ββ της εν λόγω παραγράφου δεν εφαρμόζεται για προμήθειες των οποίων η αξία είναι μικρότερη των ως άνω ορίων.
Προκειμένου να ακολουθηθεί η διαδικασία με διαπραγμάτευση, απαιτείται απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού
οργάνου. Η απόφαση αυτή δεν απαιτείται για την περίπτωση του εδ. VIII της παραγράφου 13 του άρθρου 2 του ν. 2286/1995.
Σε περίπτωση που της διαπραγμάτευσης προηγείται διαγωνισμός, η παραπάνω απόφαση υποκαθίσταται από την απόφαση κρίσεως των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού.

Άρθρο 23
Ανακοίνωση κατακύρωσης - ανάθεσης
1. Στον προμηθευτή στον οποίο έγινε κατακύρωση ή ανάθεση προμήθειας, αποστέλλεται σχετική ανακοίνωση που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία.:
α. Το προς προμήθεια είδος.
β. Την ποσότητα.
γ. Την τιμή.

δ. Τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υλικό.
ε. Τη συμφωνία της κατακύρωσης ή της ανάθεσης με τους όρους της διακήρυξης και της πρόσκλησης καθώς και με το σχέδιο σύμβασης που έχει επισυναφθεί στη διακήρυξη.
στ. Την προθεσμία υπογραφής της σύμβασης.
2. Με την ανακοίνωση η σύμβαση θεωρείται ως συναφθείσα, το δε έγγραφο της σύμβασης που ακολουθεί έχει αποδεικτικό μόνο χαρακτήρα.
3. Ο Προμηθευτής στον οποίο κατακυρώθηκε ή ανατέθηκε η προμήθεια, υποχρεούται να προσέλθει σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της ανακοίνωσης, για την υπογραφή της σχετικής σύμβασης, προσκομίζοντας και την προβλεπόμενη εγγύηση καλής εκτέλεσης αυτής. Ο προμηθευτής μπορεί να προσέλθει για την υπογραφή της σύμβασης το αργότερο μέσα σε 15 ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της ανακοίνωσης. Στην περίπτωση όμως αυτή ο χρόνος παράδοσης των υλικών αρχίζει να υπολογίζεται μετά από 10 ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της ανακοίνωσης. Τούτο δεν ισχύει, στην περίπτωση που ο χρόνος παράδοσης των υλικών αρχίζει να υπολογίζεται από την ημερομηνία αναγγελίας της σχετικής πίστωσης. Εφόσον η σύμβαση υπογράφεται πριν από την λήξη της προθεσμίας των 10 ημερών που αναφέρεται παραπάνω, ο χρόνος παράδοσης των υλικών υπολογίζεται από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.
4. Εάν η κατακύρωση ή η ανάθεση γίνεται σε αλλοδαπό προμηθευτή η ανακοίνωση απευθύνεται στον εκπρόσωπό του στην Ελλάδα, εάν υπάρχει, σε αντίθετη περίπτωση αποστέλλεται σχετική τηλεομοιοτυπία στον αλλοδαπό προμηθευτή. Στην περίπτωση που η πληρωμή στον προμηθευτή προβλέπεται να γίνει με άνοιγμα πίστωσης, η εγγύηση καλής εκτέλεσης μπορεί να κατατεθεί στον ανταποκριτή της Τράπεζας της Ελλάδος στο εξωτερικό, η δε εγγύηση συμμετοχής παραμένει σε ισχύ και αποδεσμεύεται μετά την κατάθεση και αποδοχή της εγγύησης καλής εκτέλεσης.
5. Εάν ο προμηθευτής στον οποίο έγινε η ανακοίνωση, δεν προσήλθε να υπογράψει την σύμβαση, κηρύσσεται έκπτωτος με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 34 του παρόντος.

Άρθρο 24
Συμβάσεις

1. Μετά την ανακοίνωση κατακύρωσης ή ανάθεσης υπογράφεται και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη η σύμβαση το κείμενο της οποίας επισυνάφθηκε στη διακήρυξη. Η Υπηρεσία συμπληρώνει στο κείμενο της σύμβασης τα στοιχεία της προσφοράς του προμηθευτή με την οποία συμμετείχε αυτός στον διαγωνισμό και η οποία προσφορά έγινε αποδεκτή με την κατακύρωση του διαγωνισμού σε αυτόν. Δεν χωρεί οποιαδήποτε διαπραγμάτευση στο κείμενο της σύμβασης που επισυνάφθηκε στην διακήρυξη του διαγωνισμού, ούτε καθ' οιονδήποτε τρόπο τροποποίηση ή συμπλήρωση της προσφοράς του προμηθευτή.
2. Η σύμβαση περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της προμήθειας και τουλάχιστον τα εξής:
α. Τον τόπο και χρόνο υπογραφής της σύμβασης.
β. Τα συμβαλλόμενα μέρη.
γ. Τα προς προμήθεια υλικά και την ποσότητα.
δ. Την τιμή.
ε. Τον τόπο, τρόπο και χρόνο παράδοσης των υλικών.
στ. Τις τεχνικές προδιαγραφές των υλικών.
ζ. Τις προβλεπόμενες εγγυήσεις.
η. Τις προβλεπόμενες ρήτρες.
θ. Τον τρόπο επίλυσης των τυχόν διαφορών.

ι. Τον τρόπο και χρόνο πληρωμής. ια. Τον τρόπο αναπροσαρμογής του συμβατικού τιμήματος, εφόσον προβλέπεται αναπροσαρμογή.
3. Το κείμενο της σύμβασης κατισχύει κάθε άλλου κειμένου στο οποίο τούτο στηρίζεται, όπως προσφορά, διακήρυξη και απόφαση κατακύρωσης ή ανάθεσης, εκτός κατάδηλων σφαλμάτων ή παραδρομών.
4. Σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις, εφόσον συμφωνήσουν προς τούτο και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη και υπό την προϋπόθεση ότι η τροποποίηση προβλέπεται από συμβατικό όρο, μπορεί να τροποποιείται η σύμβαση, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου. Η απόφαση της διοίκησης με την οποία συναινεί στην τροποποίηση, δύναται να προσβληθεί από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον.
5. Η σύμβαση θεωρείται ότι εκτελέστηκε όταν:
α. Παραδόθηκε ολόκληρη η ποσότητα ή, σε περίπτωση διαιρετού υλικού, εάν η ποσότητα που παραδόθηκε υπολείπεται της συμβατικής, κατά μέρος που κρίνεται ως ασήμαντο από το αρμόδιο όργανο.
β. Παραλήφθηκε οριστικά ποσοτικά και ποιοτικά η ποσότητα που παραδόθηκε.
γ. Έγινε η αποπληρωμή του συμβατικού τιμήματος, αφού προηγουμένως επιβλήθηκαν τυχόν κυρώσεις ή εκπτώσεις.
δ. Εκπληρώθηκαν και οι τυχόν λοιπές συμβατικές υποχρεώσεις και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη και αποδεσμεύθηκαν οι σχετικές εγγυήσεις κατά τα προβλεπόμενα από τη σύμβαση.

Άρθρο 25
Εγγυήσεις
1. Οι εγγυήσεις εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν σύμφωνα με τα ισχύοντα το δικαίωμα αυτό. Τα αντίστοιχα έγγραφα των εγγυήσεων, αν δεν είναι διατυπωμένα στην Ελληνική, θα συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση.
2. Με την εγγυητική επιστολή - που αποτελεί αυτοτελή σύμβαση το πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει ορισμένο ποσό μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται, χωρίς να μπορεί να ερευνά, ούτε αν πράγματι υπάρχει ή αν είναι νόμιμη η απαίτηση (κύρια οφειλή).
3. Οι κατωτέρω αναφερόμενες εγγυήσεις πρέπει να περιλαμβάνουν καταρχήν:
α. Την ημερομηνία έκδοσης.
β. Τον εκδότη.
γ. Την υπηρεσία προς την οποία απευθύνεται.
δ. Τον αριθμό της εγγύησης.
ε. Το ποσόν που καλύπτει η εγγύηση.
στ. Την πλήρη επωνυμία και τη διεύθυνση του προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση.
ζ. Τους όρους ότι:
I. Η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται της ένστασης της διζήσεως
II. Το ποσόν της εγγύησης τηρείται στην διάθεση της Υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό και θα καταβληθεί ολικά ή μερικά μέσα σε τρεις (3) ημέρες μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση.
III. Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης, το ποσόν της κατάπτωσης υπόκειται σε πάγιο τέλος χαρτοσήμου.
IV. Ο εκδότης της εγγύησης υποχρεούται να προβεί στην παράταση της ισχύος της εγγύησης ύστερα από έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας, που θα υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της εγγύησης.

4. Εγγύηση συμμετοχής στον διαγωνισμό.
α. Η εγγύηση αυτή εκδίδεται υπέρ του συμμετέχοντος για ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 5%, επί της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, με ΦΠΑ
β. Όταν ο διαγωνισμός αφορά υλικά και επιτρέπεται από την διακήρυξη η προσφορά μερικών από αυτά, γίνεται δεκτή προσφορά και στην περίπτωση που η εγγύηση δεν καλύπτει το προβλεπόμενο ποσοστό της αξίας όλων των προσφερομένων υλικών, αρκεί αυτή να καλύπτει το ποσοστό που αναλογεί στην προϋπολογιζόμενη αξία του ελάχιστου αριθμού υλικών που προβλέπεται από την διακήρυξη, η δε κατακύρωση περιορίζεται στα υλικά που καλύπτονται από την εγγύηση.
γ. Η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει εκτός των προϋποθέσεων της παρ. 3 και τα ακόλουθα:
I. Την σχετική διακήρυξη, την ημερομηνία διαγωνισμού και τα προς προμήθεια υλικά.
II. Την ημερομηνία λήξης της ισχύος της εγγύησης. (Η εγγύηση πρέπει να ισχύει τουλάχιστον επί ένα μήνα μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που ζητά η διακήρυξη).
δ. Αναγκαία στοιχεία της εγγύησης συμμετοχής κατά την υποβολή της με την προσφορά είναι:
(1) η ανάληψη υποχρέωσης από το πιστωτικό ίδρυμα να καταβάλει ορισμένο ποσό μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο και απευθύνεται
(2) ο αριθμός της διακήρυξης
(3) το ποσόν που καλύπτει η εγγύηση
(4) η ημερομηνία έκδοσής της
(5) τα στοιχεία του προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδεται.
Τυχόν ελλείψεις της εγγύησης συμμετοχής πέραν των αναγκαίων στοιχείων μπορούν να καλύπτονται εκ των υστέρων εντός προθεσμίας 5 ημερών από την έγγραφη ειδοποίηση του προμηθευτή από την Υπηρεσία.
5. Εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης.
α. Ο προμηθευτής στον οποίο έγινε η κατακύρωση ή η ανάθεση, υποχρεούται να καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης, το ύψος της οποίας αντιστοιχεί σε ποσοστό 10% της συνολικής συμβατικής αξίας, χωρίς τον ΦΠΑ.
β. Η εγγύηση κατατίθεται προ ή κατά την υπογραφή της σύμβασης.
γ. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης περιλαμβάνει εκτός των προϋποθέσεων της παρ. 3 και τα ακόλουθα:
(I) Τον αριθμό της σχετικής σύμβασης και τα προς προμήθεια υλικά.
(II) Την ημερομηνία λήξης της ισχύος της εγγύησης. Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης πρέπει να είναι μεγαλύτερος από τον συμβατικό χρόνο φόρτωσης ή παράδοσης, κατά τον χρόνο που με βάση τη σύμβαση ο αγοραστής υποχρεούται να παραλάβει τα υλικά πλέον δύο (2) μήνες ή μεγαλύτερος εφόσον αυτό ορίζεται από τη διακήρυξη.
6. Εγγύηση προκαταβολής.
α. Με την υπογραφή της σύμβασης και εφόσον προβλέπεται απ' αυτήν, χορηγείται στον προμηθευτή προκαταβολή σε ποσοστό μέχρι 50% της συνολικής συμβατικής αξίας, χωρίς ΦΠΑ. Η προκαταβολή είναι έντοκη από της καταβολής, επιβαρυνόμενη με το ύψος επιτοκίου που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών βάσει των διατάξεων του άρθρου 84 του ν. 2362/95 και χορηγείται με κατάθεση ισόποσης εγγύησης. Το ποσό της προκαταβολής που χορηγείται και ο τόκος που αντιστοιχεί σε αυτήν μέχρι την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του υλικού από τον φορέα συμψηφίζεται κατά την εξόφληση της συμβατικής αξίας ή της αξίας κάθε τμηματικής παράδοσης.
β. Η εγγύηση προκαταβολής περιλαμβάνει και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 5γ.

7. Εγγύηση συμμετοχής που αφορά τον προμηθευτή στον οποίο κατακυρώθηκε ή ανατέθηκε η προμήθεια, επιστρέφεται μετά την κατάθεση της προβλεπόμενης εγγύησης καλής εκτέλεσης και μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης. Οι εγγυήσεις των λοιπών προμηθευτών που έλαβαν μέρος στον διαγωνισμό επιστρέφονται μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ημερομηνία οριστικής ανακοίνωσης της κατακύρωσης ή ανάθεσης.
Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες στην περίπτωση απόρριψης της προσφοράς και εφόσον δεν έχει ασκηθεί ένδικο μέσο ή έχει εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ένδικών μέσων ή παραίτησης από αυτά.
8. Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης της σύμβασης και προκαταβολής επιστρέφονται μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του υλικού και ύστερα από την εκκαθάριση των τυχών απαιτήσεων από τους δύο συμβαλλόμενους. Σε περίπτωση που το υλικό είναι διαιρετό και η παράδοση γίνεται, σύμφωνα με την σύμβαση, τμηματικά, οι εγγυήσεις αποδεσμεύονται σταδιακά, κατά ποσόν που αναλογεί στην αξία του μέρους της ποσότητας που παραλήφθηκε οριστικά. Για την σταδιακή αποδέσμευση των εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης και προκαταβολής απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου. Εάν στο πρωτόκολλο παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση, η παραπάνω
σταδιακή αποδέσμευση γίνεται μετά την αντιμετώπιση, κατά τα προβλεπόμενα, των παρατηρήσεων και του εκπρόθεσμου.
9. Εγγύηση συμμετοχής και καλής εκτέλεσης δεν απαιτείται στον πρόχειρο διαγωνισμό.
10. Εγγύηση συμμετοχής μπορεί να ζητηθεί και στις προμήθειες με τις διαδικασίες της διαπραγμάτευσης (εξαιρετική ή απευθείας ανάθεση).
11. Στην περίπτωση ένωσης προμηθευτών οι εγγυήσεις περιλαμβάνουν και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των μελών της ένωσης.
12. Εφόσον από τη διακήρυξη προβλέπεται εγγύηση καλής λειτουργίας, ο προμηθευτής υποχρεούται να καταθέσει χρηματική εγγύηση πριν από την έναρξη του χρόνου καλής λειτουργίας ή διατήρησης. Η αξία, ο χρόνος ισχύος και κάθε ειδικότερος όρος της εγγύησης καθορίζονται στη διακήρυξη.
13. Έντοκα γραμμάτια Δημοσίου. α. Οι τίτλοι των εντόκων γραμματίων ή των ομολόγων
του Δημοσίου γίνονται δεκτοί στην ονομαστική τους αξία, ως εγγύηση συμμετοχής στους διαγωνισμούς.
β. Σε περίπτωση που συντρέχουν οι οριζόμενες από το παρόν Π. Δ/γμα περιπτώσεις κατάπτωσης της εγγύησης συμμετοχής, γίνεται εκποίηση των εντόκων γραμματίων του Δημοσίου στην αξία που αντιπροσωπεύουν κατά τον χρόνο της εκποίησής τους.
γ. Η επιστροφή των εντόκων γραμματίων ή των ομολόγων του Δημοσίου γίνεται με παραλαβή τούτων από τον δικαιούχο ή εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του με την υπογραφή σχετικού αποδεικτικού παραλαβής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Άρθρο 26
Χρόνος φόρτωσης ή παράδοσης υλικών

1. Ο προμηθευτής υποχρεούται να παραδίδει το υλικό μέσα στα χρονικά όρια και με τον τρόπο που ορίζει η σύμβαση.
2. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, που πρέπει να αιτιολογείται, ο συμβατικός χρόνος φόρτωσης

- παράδοσης των υλικών μπορεί σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις, να παρατείνεται μέχρι το ¼ αυτού, ύστερα από σχετικό αίτημα του προμηθευτή που υποβάλλεται υποχρεωτικά πριν από τη λήξη του συμβατικού χρόνου. Σε περίπτωση που ο συμβατικός χρόνος φόρτωσης - παράδοσης δεν είναι μεγαλύτερος από τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες μπορεί με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, να παρατείνεται μέχρι το ½ αυτού. Εάν λήξει ο συμβατικός χρόνος φόρτωσης
- παράδοσης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή, εάν λήξει ο παραταθείς, κατά τα ανωτέρω, χρόνος, χωρίς να παραδοθεί το υλικό, ο προμηθευτής κηρύσσεται έκπτωτος.

3. Ο προμηθευτής υποχρεούται να ειδοποιεί την Υπηρεσία που εκτελεί την προμήθεια, την αποθήκη υποδοχής των υλικών και την επιτροπή παραλαβής, για την ημερομηνία που προτίθεται να παραδώσει το υλικό, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες νωρίτερα.

4. Μετά από κάθε προσκόμιση υλικού στην αποθήκη υποδοχής τούτων, ο προμηθευτής υποχρεούται να υποβάλει στην Υπηρεσία αποδεικτικό, θεωρημένο από τον υπεύθυνο της αποθήκης, στο οποίο αναφέρεται η ημερομηνία προσκόμισης, το υλικό, η ποσότητα και ο αριθμός της σύμβασης σε εκτέλεση της οποίας προσκομίστηκε.

5. Με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, ο συμβατικός χρόνος φόρτωσης - παράδοσης των υλικών μπορεί να μετατίθεται. Μετάθεση επιτρέπεται μόνο όταν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας ή άλλοι ιδιαιτέρως σοβαροί λόγοι που καθιστούν αντικειμενικώς αδύνατη την εμπρόθεσμη παράδοση των συμβατικών ειδών. Στις περιπτώσεις μετάθεσης του συμβατικού χρόνου φόρτωσης - παράδοσης, δεν επιβάλλονται κυρώσεις.

Άρθρο 27
Παραλαβή υλικών

1. Η παραλαβή των υλικών γίνεται από επιτροπές.

2. Κατά τη διαδικασία παραλαβής των υλικών καλείται να παραστεί, εφόσον το επιθυμεί ο προμηθευτής και διενεργείται ποσοτικός και ποιοτικός έλεγχος. Η σύμβαση μπορεί να προβλέπει ότι ο ποιοτικός έλεγχος γίνεται με ένα ή περισσότερους από τους τρόπους που περιγράφονται εδώ:

α. Με μακροσκοπική εξέταση.
β. Με χημική ή μηχανική εξέταση (εργαστηριακή εξέταση).
γ. Με πρακτική δοκιμασία
δ. Με όλους ή με όσους από τους παραπάνω τρόπους χρειάζεται, ανάλογα με το προς προμήθεια υλικό ή και με οποιοδήποτε άλλο ενδεικνυόμενο τρόπο, κατά την κρίση της επιτροπής παραλαβής, εφόσον ο τρόπος αυτός προβλέπεται από τη σύμβαση.

3. Σε περίπτωση που η σύμβαση προβλέπει μόνο μακροσκοπική εξέταση, συντάσσεται από την επιτροπή παραλαβής οριστικό πρωτόκολλο (παραλαβής ή απόρριψης) μετά τη διενέργεια του μακροσκοπικού ελέγχου.

Όταν η σύμβαση προβλέπει, εκτός από την μακροσκοπική εξέταση και άλλους ελέγχους (όπως χημική εξέταση, μηχανική εξέταση, πρακτική δοκιμασία) συντάσσεται από την επιτροπή παραλαβής, εκτός από το πρωτόκολλο μακροσκοπικού ελέγχου και δειγματοληψίας και οριστικό πρωτόκολλο (παραλαβής ή απόρριψης) μετά τα αποτελέσματα των ελέγχων τούτων. Εάν, λόγω της φύσης του είδους, όλοι οι προβλεπόμενοι από την σύμβαση έλεγχοι γίνονται από την επιτροπή παραλαβής και δεν μεσολαβούν εργαστηριακοί και λοιποί έλεγχοι για την σύνταξη του οριστικού

πρωτοκόλλου, τούτο συντάσσεται από την επιτροπή χωρίς να προηγηθεί σύνταξη πρωτοκόλλου μακροσκοπικού ελέγχου και δειγματοληψίας.

4.Σε περίπτωση που η επιτροπή παραλαβής απορρίψει το υλικό, αναφέρει στο σχετικό πρωτόκολλο τις παρεκκλίσεις που παρουσιάζει τούτο από τους όρους της σύμβασης και τους λόγους της απόρριψης και γνωματεύει αν το υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Υπό την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 3 του παρόντος, εφόσον κριθεί από το αρμόδιο όργανο ότι οι παρεκκλίσεις του υλικού δεν επηρεάζουν την καταλληλότητα του και μπορεί να χρησιμοποιηθεί, με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή του υλικού που απορρίφθηκε από την
επιτροπή παραλαβής, με έκπτωση επί της συμβατικής τιμής.

Ύστερα από την απόφαση αυτή η επιτροπή παραλαβής υποχρεούται να προβεί στην παραλαβή του υλικού και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο παραλαβής σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην απόφαση. Εάν το υλικό απορρίπτεται από την επιτροπή παραλαβής λόγω παρεκκλίσεων που διαπιστώθηκαν κατά τον μακροσκοπικό έλεγχο, η επιτροπή δεν προβαίνει στη λήψη και αποστολή δειγμάτων και αντιδειγμάτων για άλλους περαιτέρω ελέγχους. Τα παραπάνω δείγματα λαμβάνονται και αποστέλλονται προς έλεγχο, στην περίπτωση που με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης εγκρίθηκε η μακροσκοπική παραλαβή υλικού που απορρίφθηκε από την επιτροπή παραλαβής, λόγω παρεκκλίσεων που διαπιστώθηκαν κατά το μακροσκοπικό έλεγχο.

Στην περίπτωση αυτή το οριστικό πρωτόκολλο (παραλαβής ή απόρριψης) συντάσσεται μετά τα αποτελέσματα του ελέγχου των δειγμάτων. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 3, με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή υλικού για το οποίο η επιτροπή παραλαβής εξέδωσε οριστικό πρωτόκολλο απόρριψης, στο οποίο αναφέρει παρεκκλίσεις από τους όρους της σύμβασης, με έκπτωση.

5. Σε δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής παραπέμπονται για επανεξέταση περιπτώσεις υλικών που απορρίφθηκαν ή κρίθηκαν παραληπτέα παρά τις αποκλίσεις που διαπιστώθηκαν κατά τον μακροσκοπικό έλεγχο ή τους άλλους ελέγχους που διενέργησε η πρωτοβάθμια επιτροπή παραλαβής. Η παραπομπή κατά τα ανωτέρω γίνεται ύστερα από σχετικό αίτημα του προμηθευτή ή αυτεπάγγελτα από την Υπηρεσία. Η δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής προβαίνει, σε όλους τους προβλεπόμενους από τη σύμβαση ελέγχους και συντάσσει σχετικό πρωτόκολλο παραλαβής ή απόρριψης. Σε περίπτωση που η σύμβαση προβλέπει εκτός από τον μακροσκοπικό έλεγχο και άλλους ελέγχους, η επιτροπή, εάν το υλικό κρίνεται απ' αυτήν παραληπτέο με βάση τον μακροσκοπικό έλεγχο, λαμβάνει και αποστέλλει, προς διενέργεια των περαιτέρω ελέγχων, τα προβλεπόμενα δείγματα και αντιδείγματα. Στην περίπτωση που το υλικό κρίνεται από την επιτροπή παραλαβής απορριπτέο με βάση τον μακροσκοπικό έλεγχο, δεν προβαίνει σε δειγματοληψία και στους τυχόν περαιτέρω προβλεπόμενους ελέγχους. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 3, εφόσον κριθεί από το αρμόδιο όργανο ότι οι παρεκκλίσεις αυτές του υλικού δεν επηρεάζουν την καταλληλότητα του και μπορεί να χρησιμοποιηθεί, με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή του υλικού που απορρίφθηκε από την επιτροπή παραλαβής, με έκπτωση επί της συμβατικής τιμής. Ύστερα από την απόφαση αυτή, η δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής υποχρεούται να προβεί στην παραλαβή του υλικού και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην απόφαση.

Το αίτημα για επανεξέταση υλικού σε δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής, υποβάλλεται από τον προμηθευτή, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής απόφασης. Τα έξοδα της δευτεροβάθμιας επιτροπής παραλαβής, βαρύνουν τον προμηθευτή, εφόσον τα είδη

απορριφθούν οριστικά ή παραληφθούν με έκπτωση, ανεξάρτητα εάν η ανάθεση για επανεξέταση γίνεται μετά από αίτημα του προμηθευτή ή αυτεπάγγελτα. Τα έξοδα αυτά καταλογίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και εκπίπτονται από το λαβείν του προμηθευτή ή εισπράττονται από την εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης ή με βεβαίωση μέσω του δημοσίου ταμείου.

6. Τα πρωτόκολλα που συντάσσονται από τις επιτροπές παραλαβής, πρωτοβάθμιες ή δευτεροβάθμιες, κοινοποιούνται υποχρεωτικά και στους προμηθευτές.

7. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μπορεί να παραπέμπεται δειγματοληπτικά για επανεξέταση υλικό σε επιτροπή παραλαβής που συγκροτείται προς τούτο, ακόμη και στην περίπτωση που παραλήφθηκε οριστικά από την πρωτοβάθμια επιτροπή παραλαβής. Στην περίπτωση αυτή ισχύουν για το Δημόσιο και για τον προμηθευτή τα αναφερόμενα στην παραπάνω παράγραφο 5.

8. Τα υπό προμήθεια υλικά μπορούν να τεθούν σε επιχειρησιακή εκμετάλλευση μόνο μετά την οριστική παραλαβή τους από τον φορέα.

9. Οι ανωτέρω διαδικαστικές πράξεις εφαρμόζονται και στους φορείς που εκτελούν τις προμήθειές τους με βάση τον παρόντα κανονισμό, οι δε σχετικές αποφάσεις εκδίδονται από τον αρμόδιο Υπουργό ή το αρμόδιο για την διοίκηση του φορέα οργάνου.

Άρθρο 28
Χρόνος παραλαβής υλικών

1. Η παραλαβή των υλικών και η έκδοση των σχετικών πρωτοκόλλων παραλαβής πραγματοποιείται μέσα στον καθοριζόμενο από την σύμβαση χρόνο.

2. Σε περίπτωση που η σύμβαση προβλέπει μόνο μακροσκοπική εξέταση ή και άλλους ελέγχους που διενεργούνται από την ίδια την επιτροπή ή και ελέγχους που διενεργούνται από άλλα όργανα (όπως εργαστήρια, δοκιμαστήρια) που ανήκουν στον φορέα, ο συμβατικός χρόνος παραλαβής αρχίζει από την ημερομηνία πραγματικής προσκόμισης του υλικού. Σε περίπτωση που η σύμβαση προβλέπει, εκτός από μακροσκοπική εξέταση και άλλους ελέγχους που διενεργούνται από άλλα όργανα που δεν ανήκουν στον φορέα, ο συμβατικός χρόνος παραλαβής αρχίζει από την ημερομηνία πραγματικής προσκόμισης του υλικού, χωρίς να υπολογίζεται σε αυτόν το χρονικό διάστημα από την αποστολή των δειγμάτων για έλεγχο, μέχρι την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου στην Επιτροπή. Εφόσον ο προμηθευτής δεν τηρήσει την υποχρέωση της παραγράφου 3, του άρθρου 26 του παρόντος, ο συμβατικός χρόνος παραλαβής αρχίζει από την ημερομηνία που η επιτροπή παραλαβής είναι σε θέση να προβεί στην διαδικασία παραλαβής.

3. Εάν η παραλαβή των υλικών και η σύνταξη του σχετικού πρωτοκόλλου δεν πραγματοποιηθεί από την επιτροπή παραλαβής μέσα στον οριζόμενο από τη σύμβαση χρόνο, θεωρείται ότι η παραλαβή συντελέσθηκε αυτοδίκαια, με κάθε επιφύλαξη των δικαιωμάτων του Δημοσίου και εκδίδεται προς τούτο σχετική απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, με βάση μόνο το θεωρημένο από την Υπηρεσία που παραλαμβάνει τα υλικά αποδεικτικό προσκόμισης τούτων, σύμφωνα δε με την απόφαση αυτή η αποθήκη του φορέα εκδίδει δελτίο
εισαγωγής του υλικού και εγγραφής του στα βιβλία της, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η πληρωμή του προμηθευτή.

4. Ανεξάρτητα από την, κατά τα ανωτέρω, αυτοδίκαιη παραλαβή και την πληρωμή του προμηθευτή, πραγματοποιούνται οι προβλεπόμενοι από την σύμβαση έλεγχοι από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, στην οποία δεν μπορεί να συμμετέχουν ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής που δεν πραγματοποίησε την παραλαβή στον προβλεπόμενο από την σύμβαση χρόνο . Σε αυτή την περίπτωση όταν :

α. το υλικό κρίνεται απορριπτέο, ο προμηθευτής υποχρεούται να το αντικαταστήσει σύμφωνα με το άρθρο 33 του παρόντος, άλλως υπόκειται στις προβλεπόμενες σχετικές κυρώσεις.
β. το υλικό παρουσιάζει αποκλίσεις από τους όρους της σύμβασης, κρίνεται, όμως, παραληπτέο, ο προμηθευτής υποχρεούται να προβεί στην αποκατάσταση τούτων, εφόσον είναι δυνατόν, ή στην καταβολή ποσού που αντιστοιχεί σε έκπτωση επί της συμβατικής τιμής, εφόσον αποφασισθεί παραλαβή με έκπτωση. Και στις δύο περιπτώσεις εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου. Η παραπάνω επιτροπή παραλαβής προβαίνει σε όλες τις διαδικασίες παραλαβής που προβλέπονται από την σύμβαση και συντάσσει σχετικό πρωτόκολλο, η δε αμοιβή των μετασχόντων σε αυτή και τυχόν άλλα έξοδα βαρύνουν τον φορέα για τον οποίο προορίζονται τα υλικά. Οποιαδήποτε ενέργεια που τυχόν έγινε από την αρχική επιτροπή παραλαβής, δεν λαμβάνεται υπόψη.
5. Τα παραπάνω ισχύουν και για τους φορείς που εκτελούν τις προμήθειές τους με βάση τον παρόντα Κανονισμό, οι δε σχετικές αποφάσεις εκδίδονται από τον αρμόδιο Υπουργό ή το αρμόδιο για την διοίκηση του φορέα οργάνου.

Άρθρο 29
Ναύλωση – Ασφάλιση
1. Στην περίπτωση που η προμήθεια πραγματοποιείται με τον όρο παράδοσης FOB - FOT, η επιλογή του μεταφορικού μέσου γίνεται με μέριμνα και δαπάνη του αγοραστή. Ο προμηθευτής μετά την υπογραφή της σύμβασης υποχρεούται να ζητήσει από τον αγοραστή έγγραφες οδηγίες σχετικά με τη μεταφορά του υλικού. Στις άλλες περιπτώσεις η επιλογή του μεταφορικού μέσου γίνεται με μέριμνα και δαπάνη του προμηθευτή με τους εξής περιορισμούς:
α. Δεν επιτρέπεται η μεταφόρτωση σε ενδιάμεσους σταθμούς ή λιμάνια χωρίς συγκατάθεση του αγοραστή.
β. Εφόσον το μεταφορικό μέσο είναι πλοίο, τούτο υπόκειται στους όρους και συμφωνίες της CLASSIFICATION CLAUSES.
Επίσης, η φόρτωση γίνεται μέσα στα κύτη και όχι στο κατάστρωμα του πλοίου εκτός αν άλλως κρίνει ο αγοραστής. Τυχόν επασφάλιστρα λόγω ηλικίας του πλοίου, η από οποιαδήποτε άλλη αιτία, βαρύνουν τον προμηθευτή, όταν η προμήθεια γίνεται με τον όρο παράδοσης CIF.
2. Στην περίπτωση που η προμήθεια πραγματοποιείται με όρο κατά τον οποίο η ασφάλιση γίνεται με μέριμνα και δαπάνη του προμηθευτή, αυτή ανατίθεται σε ασφαλιστική εταιρεία και καλύπτει κινδύνους επιλογής του αγοραστή, ανάλογα με την φύση του εμπορεύματος, τα περιστατικά του ταξιδιού, τη συσκευασία και λοιπούς συναφείς παράγοντες οι οποίοι ορίζονται στη σχετική σύμβαση. Εκτός από τους παραπάνω κινδύνους, καλύπτονται και κίνδυνοι όπως πολέμου, απεργιών, στάσεων, πολιτικών ταραχών, όπως αυτοί ορίζονται στις ρήτρες του ινστιτούτου των ασφαλιστών Λονδίνου που ισχύουν κάθε φορά.
3. Σε όλες τις περιπτώσεις ασφαλίσεων η έναρξη και η λήξη των ασφαλιζομένων κινδύνων μεταφοράς γίνεται σύμφωνα με την ρήτρα από αποθήκη σε αποθήκη (WAREHOUSE TO WAREHOUSE) περιλαμβανομένης και της παραμονής των εμπορευμάτων στους τελωνειακούς χώρους ή άλλες αποθήκες INTRANSIT του τόπου προορισμού των υλικών, για σαράντα πέντε (45) ημέρες από την άφιξή τους.
4. Η ασφάλιση καλύπτει την αξία CIF του εμπορεύματος πλέον 5%.

Άρθρο 30
Ανακοίνωση φόρτωσης

1. Ο προμηθευτής αμέσως μετά την φόρτωση των υλικών, υποχρεούται να γνωστοποιήσει στον αγοραστή, με τηλεγράφημα ή τηλετύπημα ή τηλεομοιοτυπία, τα στοιχεία φόρτωσης στα οποία να περιλαμβάνονται τουλάχιστον:

α. Ο αριθμός της σύμβασης και της σχετικής πίστωσης της Τράπεζας της Ελλάδος, αν υπάρχει.

β. Σε περίπτωση που η μεταφορά γίνεται με πλοίο, το όνομα του πλοίου, η εθνικότητα του και η σημαία του.

γ. Ο αριθμός των κιβωτίων, τα επ' αυτών σημεία και αριθμοί, καθώς και η φορτωθείσα ποσότητα και το βάρος (μικτό - καθαρό).

δ. Η πιθανή ημερομηνία άφιξης του μεταφορικού μέσου στον τόπο προορισμού.

2. Εάν ο προμηθευτής παραλείψει ή καθυστερήσει να αποστείλει το ανωτέρω τηλεγράφημα ή τηλετύπημα ή τηλεομοιοτυπία, βαρύνεται με τυχόν έξοδα υπερημεριών και παραμονής σε τελωνειακούς χώρους ή χώρους INTRANSIT των συμβατικών υλικών, από την επομένη της άφιξης του μεταφορικού μέσου μέχρι την παραλαβή τους.

Άρθρο 31
Ποιοτικός έλεγχος στο εξωτερικό

1. Όταν τα υλικά εισάγονται από το εξωτερικό πριν την φόρτωση τούτων ή κατά το στάδιο κατασκευής τους, ο αγοραστής μπορεί να αναθέσει, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί κρατικών προμηθειών, τον ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο σε διεθνές γραφείο ελέγχου. Στην περίπτωση αυτή, η οριστική παραλαβή του υλικού γίνεται στην Ελλάδα από την αρμόδια επιτροπή παραλαβής, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τη σύμβαση και τις κείμενες διατάξεις.

2. Έναντι τους διεθνούς γραφείου ελέγχου ο προμηθευτής έχει τις εξής υποχρεώσεις:

α. Να διαθέτει τα απαιτούμενα τεχνικά μέσα και εργατοτεχνικό προσωπικό για μετακίνηση, μετατόπιση, στοιβασία, κ.λπ. του προς έλεγχο υλικού.

β. Να διαθέτει για την εξακρίβωση της ποιότητας του προς έλεγχο υλικού όσα τεχνικά μέσα έχει στην διάθεσή του.

γ. Να έχει συγκεντρωμένα τα υλικά στην ίδια πόλη ή τοποθεσία, άλλως, βαρύνεται με τα πρόσθετα έξοδα του ελέγχου.

δ. Να ενημερώνει τα αρμόδια όργανα του διεθνούς γραφείου ελέγχου, σχετικά με την πορεία εκτέλεσης της παραγγελίας.

ε. Σε περίπτωση απόρριψης των υλικών από το διεθνές γραφείο ελέγχου, ο προμηθευτής βαρύνεται με τα έξοδα που θα προκύψουν από τον απαιτούμενο έλεγχο ή ελέγχους.

3. Εάν δεν προσέλθει έγκαιρα το διεθνές γραφείο ελέγχου για τον έλεγχο του υλικού, ο προμηθευτής υποχρεούται να απευθυνθεί στην αρμόδια Υπηρεσία που εκτελεί την προμήθεια, για να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες.

4. Η αξία των δειγμάτων και αντιδειγμάτων του υλικού, όπου τούτο απαιτείται, κατά τον έλεγχο στο εξωτερικό, βαρύνει τον προμηθευτή.

5. Το διεθνές γραφείο ελέγχου υποχρεούται σε περίπτωση που διαπιστωθεί κατά τον έλεγχο ότι το υλικό δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της σύμβασης, να μην εκδώσει το πιστοποιητικό ελέγχου, αλλά να ενημερώσει αμέσως τον αγοραστή, προκειμένου να λάβει οδηγίες για τις περαιτέρω ενέργειές του.

6. Ο αγοραστής, αντί να αναθέσει τον έλεγχο σε διεθνές γραφείο ελέγχου, μπορεί να αποστείλει επιτροπή από εξειδικευμένους υπαλλήλους του δημοσίου τομέα, για τη διενέργεια του ελέγχου στο εξωτερικό. Στην περίπτωση, αυτή η επιτροπή συντάσσει και υποβάλει στον αγοραστή πρακτικό του διενεργηθέντος ελέγχου. Οι υποχρεώσεις

του προμηθευτή έναντι της επιτροπής είναι ίδιες με εκείνες προς το διεθνές γραφείο ελέγχου.

Άρθρο 32
Κυρώσεις για εκπρόθεσμη φόρτωση – παράδοση

1. Σε περίπτωση που το υλικό φορτωθεί - παραδοθεί ή αντικατασταθεί μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου, όπως διαμορφώθηκε με τυχόν μετάθεση και μέχρι λήξης του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 26 του παρόντος, επιβάλλεται, εκτός των τυχόν προβλεπομένων, κατά περίπτωση, κυρώσεων και πρόστιμο που υπολογίζεται ως εξής:
α. Για καθυστέρηση που περιορίζεται σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το 1/4 του μέγιστου προβλεπόμενου από το άρθρο 26 του παρόντος χρόνου παράτασης, ποσοστό 1% επί της συμβατικής αξίας της ποσότητας που παραδόθηκε εκπρόθεσμα.
β. Για καθυστέρηση που περιορίζεται σε χρονικό διάστημα από 1/4 μέχρι το 1/2 του μέγιστου προβλεπόμενου από το άρθρο 26 του παρόντος χρόνου παράτασης, ποσοστό 3% επί της συμβατικής αξίας της ποσότητας που παραδόθηκε εκπρόθεσμα.
Εάν κατά τον υπολογισμό του χρόνου παράτασης, των περιπτώσεων α και β προκύπτει κλάσμα ημέρας, θεωρείται ολόκληρη μέρα.
γ. Για καθυστέρηση που υπερβαίνει το παραπάνω 1/2 ποσοστό 5% επί της συμβατικής αξίας της ποσότητας που παραδόθηκε εκπρόθεσμα.
2. Τα παραπάνω, κατά περίπτωση, ποσοστά προστίμων υπολογίζονται επί της συμβατικής αξίας των εκπρόθεσμα παραδοθέντων υλικών, χωρίς τον ΦΠΑ. Εάν τα υλικά που παραδόθηκαν εκπρόθεσμα επηρεάζουν τη χρησιμοποίηση των υλικών που παραδόθηκαν εμπρόθεσμα, το πρόστιμο υπολογίζεται επί της συμβατικής αξίας της συνολικής ποσότητας αυτών.
3. Εφόσον με την απόφαση κήρυξης προμηθευτή εκπτώτου, παρέχεται σε αυτόν η δυνατότητα να παραδώσει τα υλικά μέχρι την προηγούμενη της ημερομηνίας διενέργειας του εις βάρος του προκηρυσσόμενου διαγωνισμού, επιβάλλεται συνολικά πρόστιμο για εκπρόθεσμη παράδοση ίσο με ποσοστό 10% επί της συμβατικής τιμής, ανεξάρτητα από την ημερομηνία παράδοσης μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα. Στην περίπτωση αυτή, ισχύουν και τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο. Εάν ο έκπτωτος παραδώσει τα υλικά, ο εις βάρος του διαγωνισμός ή τα αποτελέσματα αυτού ματαιώνονται, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από την οριστική παραλαβή των υλικών.
4. Κατά τον υπολογισμό του χρονικού διαστήματος της καθυστέρησης για φόρτωση - παράδοση ή αντικατάσταση των υλικών, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος που παρήλθε πέραν του εύλογου, κατά τα διάφορα στάδια των διαδικασιών, για το οποίο δεν ευθύνεται ο προμηθευτής και μετατίθεται, αντίστοιχα, ο χρόνος φόρτωσης - παράδοσης.
5. Εφόσον ο προμηθευτής έχει λάβει προκαταβολή, εκτός από το προβλεπόμενο κατά τα ανωτέρω πρόστιμο, καταλογίζεται σε βάρος του και τόκος επί του ποσού της προκαταβολής, που υπολογίζεται από την επόμενη της λήξης του συμβατικού ή μετατεθέντος χρόνου παράδοσης, μέχρι την προσκόμιση του συμβατικού υλικού, με το ισχύον κάθε φορά ανώτατο όριο του ποσοστού του τόκου υπερημερίας.
6. Η είσπραξη του προστίμου και των τόκων επί της προκαταβολής, γίνεται με παρακράτηση από το λαβείν του προμηθευτή ή, σε περίπτωση ανεπάρκειας ή έλλειψης αυτού, με ισόποση κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης και προκαταβολής αντίστοιχα, εφόσον ο προμηθευτής δεν καταθέσει το απαιτούμενο ποσό.

7. Σε περίπτωση ένωσης προμηθευτών, το πρόστιμο και οι τόκοι επιβάλλονται αναλογικά σε όλα τα μέλη της ένωσης.

Άρθρο 33
Απόρριψη συμβατικών υλικών – αντικατάσταση
1. Σε περίπτωση οριστικής απόρριψης ολόκληρης ή μέρους της συμβατικής ποσότητας των υλικών, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, μπορεί να εγκρίνεται αντικατάστασή της με άλλη, που να είναι σύμφωνη με τους όρους της σύμβασης, μέσα σε τακτή προθεσμία που ορίζεται από την απόφαση αυτή. Σε περίπτωση που η αντικατάσταση γίνεται μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου, η προθεσμία που ορίζεται για την αντικατάσταση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 1/4 του συνολικού συμβατικού χρόνου ή του 1/2 αυτού, όταν ο συμβατικός χρόνος δεν είναι μεγαλύτερος των 30 ημερών, ο δε προμηθευτής θεωρείται ως εκπρόθεσμος και υπόκειται σε κυρώσεις λόγω εκπρόθεσμης παράδοσης. Εάν ο προμηθευτής δεν αντικαταστήσει τα υλικά που απορρίφθηκαν μέσα στην προθεσμία που του τάχθηκε και εφόσον έχει λήξει ο
συμβατικός χρόνος, κηρύσσεται έκπτωτος και υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται προθεσμία 20 ημερών από την κοινοποίησή της για την παραλαβή των απορριφθέντων υλικών. Εάν η παραλαβή γίνει μετά την παρέλευση των 5 πρώτων ημερών, επιβάλλεται πρόστιμο στον προμηθευτή 10% επί της αντίστοιχης συμβατικής αξίας. Σε περίπτωση τμηματικών παραδόσεων, τα απορριφθέντα υλικά δεν επιστρέφονται πριν την ολοκλήρωση παράδοσης των υλικών και των υπολοίπων τμηματικών παραδόσεων.
Επίσης, σε περίπτωση που ο προμηθευτής κηρύχθηκε έκπτωτος και του χορηγήθηκε δικαίωμα αντικατάστασης, τα απορριφθέντα υλικά δεν επιστρέφονται πριν την παραλαβή των νέων υλικών ή τη λήξη της προθεσμίας για την παράδοσή τους. Το παραπάνω πρόστιμο του 10% επιβάλλεται και στην περίπτωση αυτή. Μετά την παρέλευση του εικοσαημέρου και εφόσον δεν παραληφθούν τα υλικά, πέραν του προστίμου, τα υλικά εκποιούνται ή καταστρέφονται κατά την κρίση του φορέα σύμφωνα με τα ισχύοντα.
2. Η επιστροφή των υλικών, που απορρίφθηκαν γίνεται μετά την προσκόμιση ίσης ποσότητας με την απορριφθείσα και αφού αυτή παραληφθεί οριστικά. Στην περίπτωση αυτή ο προμηθευτής υποχρεούται να παραλάβει την ποσότητα που απορρίφθηκε και αντικαταστάθηκε μέσα σε 20 ημέρες από την ημερομηνία της οριστικής παραλαβής της νέας ποσότητας. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί ύστερα από αίτημα του προμηθευτή, που θα υποβληθεί απαραίτητα πέντε (5) ημέρες τουλάχιστον πριν από την εκπνοή της, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για την διοίκηση του φορέα οργάνου με την οποία και επιβάλλεται πρόστιμο σε ποσοστό 2,5% επί της συμβατικής αξίας της συγκεκριμένης ποσότητας. Εάν παρέλθει η προθεσμία αυτή και η παράταση που τυχόν χορηγηθεί και ο προμηθευτής δεν παρέλαβε την απορριφθείσα ποσότητα, ο φορέας μπορεί να προβεί στην καταστροφή ή εκποίηση της ποσότητας αυτής, κατά τα ισχύοντα.
3. Με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, μπορεί να εγκριθεί η επιστροφή στον προμηθευτή των υλικών που απορρίφθηκαν πριν από την αντικατάστασή τους, με την προϋπόθεση ο προμηθευτής να καταθέσει χρηματική εγγύηση που να καλύπτει την τυχόν καταβληθείσα αξία της ποσότητας που απορρίφθηκε.

Άρθρο 34
Κήρυξη προμηθευτή εκπτώτου

1. Ο προμηθευτής που δεν προσέρχεται μέσα στην προθεσμία που του ορίστηκε για να υπογράψει την σχετική σύμβαση, κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος από την κατακύρωση ή ανάθεση που έγινε στο όνομά του και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου.
2. Με την ίδια διαδικασία, ο προμηθευτής κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος από τη σύμβαση και από κάθε δικαίωμά του που απορρέει απ' αυτή, εφόσον δεν φόρτωσε, παρέδωσε ή αντικατέστησε τα συμβατικά υλικά ή δεν επισκεύασε ή συντήρησε αυτά μέσα στον συμβατικό χρόνο ή στον χρόνο παράτασης που του δόθηκε, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 26 του παρόντος.
3. Ο προμηθευτής δεν κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση ή ανάθεση ή την σύμβαση όταν:
α. Η σύμβαση δεν υπογράφηκε ή το υλικό δεν φορτώθηκε ή παραδόθηκε ή αντικαταστάθηκε με ευθύνη του Δημοσίου.
β. Συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.
4. Με την απόφαση κήρυξης προμηθευτή εκπτώτου από τη σύμβαση μπορεί να του παρασχεθεί η δυνατότητα παράδοσης του υλικού μέχρι την προηγούμενη της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού που γίνεται σε βάρος του, πέραν της οποίας ουδεμία παράδοση ή αντικατάσταση απορριφθέντος υλικού γίνεται δεκτή.
5. Στον προμηθευτή που κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση, ανάθεση ή σύμβαση, επιβάλλονται, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, το οποίο υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο προς παροχή εξηγήσεων αθροιστικά ή διαζευκτικά, οι παρακάτω κυρώσεις:
α. Κατάπτωση ολική ή μερική της εγγύησης συμμετοχής ή καλής εκτέλεσης της σύμβασης, κατά περίπτωση.
β. Προμήθεια του υλικού σε βάρος του εκπτώτου προμηθευτή είτε από τους υπόλοιπους προμηθευτές που είχαν λάβει μέρος στον διαγωνισμό ή είχαν κληθεί για διαπραγμάτευση, είτε με διενέργεια διαγωνισμού, είτε με διαπραγμάτευση, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 22 του παρόντος. Κάθε άμεση ή έμμεση προκαλούμενη ζημία του δημοσίου ή τυχόν διαφέρον που θα προκύψει, καταλογίζεται σε βάρος του εκπτώτου προμηθευτή. Ο καταλογισμός αυτός γίνεται ακόμη και στην περίπτωση που δεν πραγματοποιείται νέα προμήθεια του υλικού, κατά τα παραπάνω οριζόμενα. Στην περίπτωση αυτή, ο υπολογισμός του καταλογιζόμενου ποσού γίνεται με βάση κάθε στοιχείο, κατά την κρίση του αρμοδίου οργάνου και με βάση τις αρχές της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών.
γ. Προσωρινός ή οριστικός αποκλεισμός του προμηθευτή από το σύνολο των προμηθειών των φορέων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2286/1995.
Ο αποκλεισμός, σε οποιαδήποτε περίπτωση, επιβάλλεται μόνο με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Πολιτικής Προγραμματισμού Προμηθειών, η οποία υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο για παροχή εξηγήσεων και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό.
δ. Καταλογισμός στον προμηθευτή ποσού ίσου με το 10% της αξίας των υλικών, για τα οποία κηρύχθηκε έκπτωτος, όταν του δόθηκε το δικαίωμα να παραδώσει τα υλικά μέχρι την προηγούμενη της ημερομηνίας διενέργειας του διαγωνισμού, ανεξάρτητα εάν τελικά έκανε ή όχι χρήση του δικαιώματος αυτού. Στην περίπτωση αυτή, έχουν εφαρμογή και τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος.

ε. Είσπραξη εντόκως της τυχόν προκαταβολής που χορηγήθηκε στον έκπτωτο από τη σύμβαση προμηθευτή, είτε από ποσόν που τυχόν δικαιούται να λάβει, είτε με κατάθεση του ποσού από τον ίδιο, είτε με κατάπτωση της εγγύησης προκαταβολής. Ο υπολογισμός των τόκων γίνεται από την ημερομηνία λήψης της προκαταβολής
από τον προμηθευτή μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης κήρυξης του ως εκπτώτου, με το ισχύον κάθε φορά ανώτατο όριο επιτοκίου για τόκο από δικαιοπραξία, από την ημερομηνία δε αυτή και μέχρι της επιστροφής της, με το ισχύον κάθε φορά επιτόκιο για τόκο υπερημερίας.
6. Σε περίπτωση που η προμήθεια υλικού σε βάρος εκπτώτου προμηθευτή γίνεται με τροποποίηση όρων ή τεχνικών προδιαγραφών της κατακύρωσης, της ανάθεσης ή της σύμβασης, από τις οποίες κηρύχθηκε έκπτωτος, κατά περίπτωση, κατά τον υπολογισμό του διαφέροντος σε βάρος του, λαμβάνεται υπόψη η διαφορά που τυχόν προκύπτει από την τροποποίηση των σχετικών όρων ή τεχνικών προδιαγραφών, η οποία συμψηφίζεται με το προς καταλογισμό ποσό.

Άρθρο 35
Τρόπος πληρωμής - απαιτούμενα δικαιολογητικά για πληρωμή προμηθευτή στο εσωτερικό και εξωτερικό
1. Η πληρωμή της αξίας των υλικών στον προμηθευτή μπορεί να γίνει με ένα από τους παρακάτω τρόπους:
α. Με την εξόφληση του 100% της συμβατικής αξίας μετά την οριστική παραλαβή των υλικών.
β. Με την χορήγηση έντοκης προκαταβολής μέχρι ποσοστού 50% της συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ έναντι ισόποσης εγγύησης και την καταβολή του υπολοίπου είτε μετά την οριστική παραλαβή των υλικών, είτε με πληρωμή ποσοστού 20% της συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ με το πρωτόκολλο παραλαβής κατόπιν του μακροσκοπικού ελέγχου και την εξόφληση της υπόλοιπης συμβατικής αξίας με τον συνολικό ΦΠΑ μετά την οριστική παραλαβή των υλικών.
γ. Με προθεσμιακό διακανονισμό για το 100% της συμβατικής αξίας ή για μέρος αυτής.
2. Στη διακήρυξη απαραίτητα καθορίζεται ο επιθυμητός τρόπος πληρωμής και οι σχετικές λεπτομέρειες.
3. Οι παραπάνω τρόποι πληρωμής εφαρμόζονται και στις τμηματικές παραδόσεις εφόσον προβλέπονται από την σύμβαση.
4. Ειδικά για προμήθειες εσωτερικού τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι τα εξής:
α) Πρωτόκολλο οριστικής ποσοτικής και ποιοτικής παραλαβής ή σε περίπτωση αυτοδίκαιης παραλαβής, θεωρημένο αποδεικτικό προσκόμισης του υλικού στην αποθήκη, σύμφωνα με το άρθρο 28 του παρόντος.
β) Αποδεικτικό εισαγωγής του υλικού στην αποθήκη του φορέα.
γ) Τιμολόγιο του προμηθευτή εις τριπλούν που να αναφέρει την ένδειξη «Εξοφλήθηκε».
δ) Εξοφλητική απόδειξη του προμηθευτή, εάν το τιμολόγιο δεν φέρει την ένδειξη «Εξοφλήθηκε».
ε) Κάθε άλλο δικαιολογητικό που τυχόν ήθελε ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή, εφόσον έχει προβλεφθεί στη διακήρυξη ή στο σχέδιο σύμβασης που έχει επισυναφθεί στη διακήρυξη.
5. Ειδικά για προμήθειες εξωτερικού:
Ι. Η πληρωμή της αξίας των υλικών στον προμηθευτή γίνεται μέσω της Τράπεζας της Ελλάδος, είτε με άνοιγμα ενέγγυας ανέκκλητης πίστωσης, είτε με έμβασμα. Στην

περίπτωση που η πληρωμή γίνεται με άνοιγμα πίστωσης δεν χορηγείται προκαταβολή. Όταν η πληρωμή γίνεται με έμβασμα μπορεί να χορηγείται προκαταβολή.
II. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι τα εξής: α) Σε περίπτωση προμήθειας με παράδοση FOB ή FOT:
(1) Πλήρης σειρά φορτωτικών πραγματικής φόρτωσης στο όνομα του αρμοδίου Υπουργείου ή φορέα ή σε διαταγή αυτού, που να αναφέρουν ότι ο ναύλος πληρώνεται στον τόπο προορισμού.
(2) Πιστοποιητικό καταγωγής των υλικών εις τριπλούν.
(3) Τιμολόγιο του προμηθευτή εις εξαπλούν, που θα φέρει την ένδειξη ότι έχει εξοφληθεί.
(4) Εξοφλητική απόδειξη του προμηθευτή, στην περίπτωση που το τιμολόγιο δεν φέρει ένδειξη ότι εξοφλήθηκε.
(5) Ζυγολόγιο ή μετρολόγιο, εις εξαπλούν.
(6) Πιστοποιητικό ποιοτικού και ποσοτικού ελέγχου, εάν ανατεθεί τέτοιος έλεγχος σε διεθνές γραφείο ελέγχου ή πρακτικό, εάν ανατεθεί ο έλεγχος αυτός σε επιτροπή.
(7) Πρωτόκολλο οριστικής ποσοτικής και ποιοτικής παραλαβής στην Ελλάδα και αποδεικτικό εισαγωγής του υλικού στην αποθήκη του φορέα, εφόσον από τη σύμβαση προβλέπεται η πληρωμή να γίνεται μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του υλικού στην Ελλάδα.
(8) Αντίγραφο τηλεγραφήματος ή τηλετυπήματος ή τηλεομοιοτυπίας του προμηθευτή, με το οποίο να γνωρίζει στην Υπηρεσία τα στοιχεία της φόρτωσης.
β) Στην περίπτωση προμήθειας με τον όρο παράδοσης CIF. Όλα τα παραπάνω δικαιολογητικά, με την διαφορά ότι η φορτωτική θα αναφέρει ότι ο ναύλος έχει πληρωθεί.
γ) Στην περίπτωση προμήθειας με τον όρο CIF:
(1) Όλα τα παραπάνω δικαιολογητικά για την περίπτωση CIF.
(2) Ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή πιστοποιητικό ασφάλισης ασφαλιστικής Εταιρείας που να καλύπτει τους κινδύνους που προβλέπονται στο άρθρο 29 του παρόντος.
(3) Απόδειξη πληρωμής των ασφαλίστρων.
δ) Στην περίπτωση προμήθειας με τον όρο παράδοσης «Ελεύθερον».
(1) Πρωτόκολλο οριστικής ποσοτικής και ποιοτικής παραλαβής στην Ελλάδα ή, στην περίπτωση αυτοδίκαιης παραλαβής, θεωρημένο αποδεικτικό προσκόμισης του υλικού στην αποθήκη, σύμφωνα με το άρθρο 28 του παρόντος.
(2) Τιμολόγιο του προμηθευτή εις τριπλούν που να φέρει την ένδειξη «Εξοφλήθηκε».
(3) Εξοφλητική απόδειξη του προμηθευτή, εάν το τιμολόγιο δεν φέρει την ένδειξη «Εξοφλήθηκε».
(4) Πιστοποιητικό ποιοτικού και ποσοτικού ελέγχου, εάν ανατεθεί τέτοιος έλεγχος σε διεθνείς γραφείο ελέγχου ή πρακτικό, εάν ανατεθεί ο έλεγχος αυτός σε επιτροπή.
6. Πέραν των ανωτέρω δικαιολογητικών οι αρμόδιες Υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή, μπορούν να ζητήσουν και οποιοδήποτε άλλο, εφόσον έχει προβλεφθεί στη διακήρυξη ή στο σχέδιο σύμβασης που έχει επισυναφθεί στη διακήρυξη.
7. Η επιτροπή παραλαβής των υπό προμήθεια ειδών υποχρεούται να υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία της
αναθέτουσας αρχής το οριστικό πρωτόκολλο παραλαβής εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) εργασίμων ημερών από τη σύνταξή του.
Με την προϋπόθεση ότι έχουν υποβληθεί από τον προμηθευτή τα σχετικά τιμολόγια, η αρμόδια Υπηρεσία, υποχρεούται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαοκτώ (18) εργασίμων ημερών από την παραλαβή του οριστικού πρωτοκόλλου παραλαβής να διαβιβάσει όλα τα δικαιολογητικά τα σχετιζόμενα με την πληρωμή στην αρμόδια

Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (Υπηρεσία Εντελλομένων Εξόδων).
Η Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου υποχρεούται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαοκτώ (18) εργασίμων ημερών από της υποβολής των ανωτέρω δικαιολογητικών, να ελέγξει και να τα διαβιβάσει στον Πάρεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου για έλεγχο.
Η αρμόδια για τη συγκεκριμένη πληρωμή Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών οφείλει να εκδώσει και να αποστείλει στην Δ.Ο.Υ. του προμηθευτή Χρηματικό Ένταλμα Πληρωμής (ΧΕΠ) εντός αποκλειστικής προθεσμίας εννέα (9) εργασίμων ημερών, από την ημερομηνία επιστροφής των δικαιολογητικών πληρωμής από το Ελεγκτικό Συνέδριο με σχετική έγκριση πληρωμής,
Στις ανωτέρω προθεσμίες δεν συμπεριλαμβάνεται το χρονικό διάστημα τυχόν δικαστικών διενέξεων. Δεν συμπεριλαμβάνεται, επίσης, καθυστέρηση στην υποβολή των δικαιολογητικών πληρωμής από την αρμόδια υπηρεσία προμηθειών της αναθέτουσας αρχής προς την Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία οφείλεται σε έλλειψη σχετικών πιστώσεων.

Άρθρο 36
Δείγματα - Δειγματοληψία - Εργαστηριακές εξετάσεις

1. Τα δείγματα που χρησιμοποιούνται κατά την διενέργεια των προμηθειών υπάγονται στις παρακάτω κατηγορίες:
α. Δείγματα φορέων.
Στην κατηγορία αυτή υπάγονται τα δείγματα που αποστέλλουν οι φορείς για τους οποίους προορίζονται τα προς προμήθεια υλικά, βάσει και των οποίων θα πραγματοποιηθεί η προμήθεια.
β. Δείγματα προμηθευτών.
Στην περίπτωση αυτή υπάγονται τα δείγματα που καταθέτουν οι προμηθευτές, όταν απαιτείται, κατά την διενέργεια του διαγωνισμού.
γ. Δείγματα από τα προς παραλαβή συμβατικά υλικά.
Στην κατηγορία αυτή υπάγονται τα δείγματα που λαμβάνονται από τις επιτροπές παραλαβής προς δειγματισμό των υλικών που παραδίδουν οι προμηθευτές σε εκτέλεση συμβάσεων.
2. Κάθε δείγμα, ανάλογα με τη φύση του προς προμήθεια υλικού, πρέπει να είναι σε ποσότητα ή μέγεθος απόλυτα επαρκές για την σχετική μηχανική, χημική ή μακροσκοπική εξέταση, ή πρακτική δοκιμασία.
Η ποσότητα ή το μέγεθος των δειγμάτων μπορεί να ορίζονται :
α. Από την Υπηρεσία που διενεργεί την προμήθεια, προκειμένου για δείγματα των φορέων (κατηγορία α).
β. Με τη διακήρυξη ή πρόσκληση, προκειμένου για δείγματα προμηθευτών (κατηγορία β).
γ. Από την σύμβαση, προκειμένου για δείγματα των προς παραλαβή συμβατικών υλικών (κατηγορία γ).
Εφόσον στη σχετική σύμβαση δεν αναφέρεται η ποσότητα και το μέγεθος των δειγμάτων, ισχύουν οι διατάξεις για τις δειγματοληψίες του Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.).
3. Τα δείγματα όλων των κατηγοριών κατατίθενται στην αρμόδια Υπηρεσία εις διπλούν (δείγμα - αντίδειγ-μα) με εξαίρεση:
α. Τα δείγματα των φορέων, εφόσον η Υπηρεσία έχει ορίσει διαφορετικά.
β. Τα δείγματα τα οποία, λόγω της φύσης τους ή της αξίας τους, δεν μπορούν να αποσταλούν ή να υποβληθούν εις διπλούν.

γ. Τα δείγματα που λαμβάνουν επιτροπές παραλαβής κατά την διαδικασία ελέγχου των προς παραλαβή συμβατικών υλικών, τα οποία λαμβάνονται μεν εις διπλούν, πλην όμως, το ένα απ' αυτά αποστέλλεται απευθείας από την επιτροπή για εργαστηριακή εξέταση ή χρησιμοποιείται για πρακτική δοκιμασία

4. Εφόσον από την διακήρυξη ή την πρόσκληση δεν προβλέπεται κατάθεση δειγμάτων, τυχόν προσκομιζόμενα από τους προμηθευτές δείγματα δεν γίνονται δεκτά. Εφόσον από την διακήρυξη ή την πρόσκληση προβλέπεται η κατάθεση δειγμάτων, η μη προσήκουσα κατάθεσή τους αποτελεί λόγο αποκλεισμού του προμηθευτή από την διαγωνιστική διαδικασία.

5. Δείγματα που δεν είναι κατά τρόπον εμφανή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την διακήρυξη ή την πρόσκληση δεν γίνονται δεκτά.

6. Εφόσον τα δείγματα ανήκουν σε ευπαθή, ή επικίνδυνα υλικά ο προμηθευτής υποχρεούται να αναφέρει τούτο εγγράφως επί του δείγματος στην ελληνική γλώσσα, καθορίζοντας, συγχρόνως, τον τρόπο φύλαξης και συντήρησής τους. Για δείγματα φορέων, καθώς και δείγματα από τα προς παραλαβή συμβατικά υλικά που ανήκουν στην κατηγορία αυτή, την παραπάνω υποχρέωση έχει ο φορέας και ο πρόεδρος της επιτροπής, αντίστοιχα.

7. Εφόσον η προμήθεια του υλικού γίνεται με βάση δείγματα του φορέα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να λαμβάνουν γνώση του δείγματος αυτού κατά το διάστημα της προθεσμίας που ορίζεται από την διακήρυξη ή την πρόσκληση είτε με απλή μακροσκοπική εξέταση αυτού από τους ενδιαφερομένους, είτε με λήψη αντιγράφου ή απεικόνισης αυτού, με δική τους μέριμνα και ευθύνη.

8. Κατά την αξιολόγηση των προσφορών από το αρμόδιο όργανο, τίθενται υπόψη του και τα σχετικά δείγματα. Εφόσον για την διενέργεια του ελέγχου από το αρμόδιο όργανο είναι απαραίτητη η αποσφράγιση του δείγματος, αυτή γίνεται ενώπιον υπαλλήλου της Υπηρεσίας τήρησης των δειγμάτων, μετά δε τον έλεγχο, γίνεται επανασφράγιση του δείγματος. Επίσης, ενώπιον του υπαλλήλου της Υπηρεσίας δειγμάτων γίνεται, όταν απαιτείται, λήψη μέρους του δείγματος.

9. Η επισημοποίηση των δειγμάτων και αντιδειγμάτων γίνεται από το αρμόδιο για την τεχνική αξιολόγηση των προσφορών όργανο ως εξής :

- Των δειγμάτων που αποστέλλονται από τους φορείς για τους οποίους προορίζονται τα υλικά κατά το στάδιο
έγκρισης των τεχνικών προδιαγραφών. Σε περίπτωση που κατά την διαδικασία έγκρισης τροποποιηθούν οι τεχνικές προδιαγραφές, το επισημοποιούμενο δείγμα του φορέα δεν θα ισχύει κατά το μέρος στο οποίο τυχόν αναφέρονται οι τροποποιήσεις.
- Των δειγμάτων που καταθέτουν οι προμηθευτές κατά τη διενέργεια των διαγωνισμών, μετά την κατακύρωση της προμήθειας.
- Τα επισημοποιηθέντα δείγματα παραλαμβάνονται από την επιτροπή παραλαβής για να χρησιμοποιηθούν κατά το στάδιο των ελέγχων και επιστρέφονται μετά το πέρας της παραλαβής των υλικών, εφόσον, λόγω της φύσης τους, δεν καταστρέφονται κατά την διαδικασία των ελέγχων.

10. Στον συμβασιούχο προμηθευτή παραδίδεται, ύστερα από αίτημά του, το επίσημο δείγμα του φορέα ή μέρος αυτού ανάλογα με τη φύση του υλικού, για να του χρησιμεύσει κατά την κατασκευή του υλικού. Ο προμηθευτής υποχρεούται να το επιστρέψει το αργότερο με την παράδοση του υλικού.

11. Η επιστροφή των δειγμάτων γίνεται ως εξής:

α. Των φορέων, μέσα σε τριάντα ημέρες από την επιστροφή τους από την επιτροπή παραλαβής και αφού έχει συντελεστεί η οριστική παραλαβή του συμβατικού υλικού, με μέριμνα και ευθύνη του φορέα.

β. Των προμηθευτών στους οποίους δεν κατακυρώθηκε ή δεν ανατέθηκε η προμήθεια, εάν δεν καταστράφηκαν, μερικώς ή ολικώς, κατά τη διαδικασία των

ελέγχων, μέσα σε 15 ημέρες από την ημερομηνία της ανακοίνωσης της σχετικής κατακύρωσης ή ανάθεσης, με μέριμνα και ευθύνη τούτων.
γ. Των προμηθευτών στους οποίους έγινε η κατακύρωση ή ανάθεση, εάν δεν καταστράφηκαν, μερικώς ή ολικώς, κατά την διαδικασία των ελέγχων, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την επιστροφή τους από την επιτροπή παραλαβής και εφόσον έχει συντελεσθεί η οριστική παραλαβή, με μέριμνα και ευθύνη τούτων.
δ. Τα δείγματα που δεν χρησιμοποιήθηκαν για κατ' έφεση εξέταση, επιστρέφονται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την οριστική παραλαβή των συμβατικών υλικών με μέριμνα και ευθύνη του προμηθευτή.
12. Τα δείγματα που δεν θα παραληφθούν σύμφωνα με τα παραπάνω, εκποιούνται από την Υπηρεσία παραλαβής και φύλαξης τους, εφόσον έχουν εμπορική αξία, υπέρ του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.), άλλως, καταστρέφονται από οριζόμενη προς τούτο επιτροπή.
13. Η αξία των δειγμάτων και αντιδειγμάτων που λαμβάνονται από τις επιτροπές παραλαβής, βαρύνει τους προμηθευτές και δεν καταβάλλεται.
14. Εφόσον από τη σύμβαση προβλέπονται και εργαστηριακοί έλεγχοι, αυτοί διενεργούνται από εργαστήρια του φορέα, εάν διαθέτει, άλλως από το Γ.Χ.Κ. ή από οποιοδήποτε άλλο εργαστήριο που ανήκει στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, ανάλογα με τη φύση του προς προμήθεια υλικού και με την μορφή του ελέγχου.
15. Σε περίπτωση που ο προμηθευτής διαφωνεί με το αποτέλεσμα των εργαστηριακών εξετάσεων, μπορεί να ζητήσει εγγράφως εξέταση κατ' έφεση των οικείων αντιδειγμάτων. Η κατ' έφεση εξέταση γίνεται ύστερα από έγγραφο της Υπηρεσίας, από το Γ.Χ.Κ. Σε περίπτωση που, λόγω της φύσεως του υλικού ή της μορφής του ελέγχου, το Γ.Χ.Κ. δεν μπορεί να ανταποκριθεί στον έλεγχο, η κατ' έφεση εξέταση γίνεται από οποιοδήποτε άλλο εργαστήριο του δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, εκτός από το εργαστήριο που διενέργησε την αρχική εξέταση.
Στην περίπτωση που δεν υπάρχει άλλο κατάλληλο εργαστήριο από αυτό που διενήργησε τον αρχικό έλεγχο, η κατ' έφεση εξέταση γίνεται σε αυτό, αλλά με εξεταστή του Γ.Χ.Κ. ή άλλου φορέα. Ο προμηθευτής υποχρεούται να καταθέσει το προβλεπόμενο για την περίπτωση παράβολο. Το αίτημα του προμηθευτή για την κατ' έφεση εξέταση πρέπει να υποβάλλεται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την γνωστοποίηση σε αυτόν των αποτελεσμάτων της αρχικής εξέτασης.
Κατ' έφεση εξέταση μπορεί να γίνει και αυτεπάγγελτα με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για την διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την λήψη του πρωτοκόλλου της επιτροπής παραλαβής. Κατά την κατ' έφεση εξέταση παρίσταται εκπρόσωπος του φορέα, υποχρεωτικά δε καλείται να παραστεί, εφόσον το επιθυμεί ο προμηθευτής. Εάν κατά τη διενέργεια της κατ' έφεση εξέτασης υπάρχει διαφωνία από τον εκπρόσωπο του φορέα ή τον προμηθευτή σε τεχνικό θέμα (όπως εφαρμοζόμενη μέθοδος εξέτασης χρήση οργάνων), αυτή διατυπώνεται με σαφήνεια σε σχετικό πρωτόκολλο, η δε υπόθεση παραπέμπεται στο Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο για γνωμάτευση.
Το αποτέλεσμα της κατ' έφεση εξέτασης είναι υποχρεωτικό και τελεσίδικο και για τα δύο μέρη.

Άρθρο 37
Ανωτέρα βία
Ο προμηθευτής που επικαλείται ανωτέρα βία υποχρεούται, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τότε που συνέβησαν τα περιστατικά που συνιστούν την ανωτέρα βία, να

αναφέρει εγγράφως αυτά και να προσκομίσει στην Υπηρεσία τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 38
Συγκρότηση συλλογικών οργάνων

1. Η διενέργεια των διαγωνισμών και των διαδικασιών διαπραγμάτευσης για τις προμήθειες των φορέων του δημόσιου τομέα, εκτός αυτών που διενεργούνται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, ως και την οριστική παραλαβή των υλικών, γίνεται από επιτροπές.

2. Οι επιτροπές συγκροτούνται με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του αρμοδίου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου για χρονικό διάστημα ενός έτους και είναι οι εξής :

α) Επιτροπή αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των διαγωνισμών και των διαδικασιών διαπραγμάτευσης αποτελούμενη από τρία ή πέντε μέλη.

β) Επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων του άρθρου 15 του παρόντος και προσφυγών του άρθρου 3 παρ. 2 του ν. 2522/1997, αποτελούμενη από τρία ή πέντε μέλη, τα οποία είναι διάφορα από τα μέλη της υπό στοιχείο (α) επιτροπής του παρόντος.

γ) Τριμελής επιτροπή παραλαβής.

3. Οι επιτροπές συγκροτούνται από υπαλλήλους που υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στον φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό ή σε άλλο φορέα του δημοσίου τομέα και λειτουργούν σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά γενικές διατάξεις περί συλλογικών οργάνων.

Όταν η προμήθεια διενεργείται από Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), στις επιτροπές των περιπτώσεων υπό στοιχεία (α) και (β) της παρ. 2 του παρόντος μπορεί να μετέχει ένα μέλος - εκπρόσωπος της αρμόδιας εποπτεύουσας δημόσιας αρχής και ένα μέλος -εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος (Κ.Ε.Ε.Ε.).

Οι επιτροπές αξιολόγησης γνωμοδοτούν πέραν των θεμάτων αξιολόγησης προσφορών και για κάθε θέμα που προκύπτει κατά την διενέργεια των διαγωνισμών ή τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, ως και κατά την εκτέλεση των συμβάσεων.

4. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου για την διοίκηση του φορέα οργάνου συγκροτούνται, σε εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 3 του ν. 2286/1995, κατά περίπτωση και έκτακτες επιτροπές ή ομάδες εργασίας για την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων κρατικών προμηθειών.

Με την απόφαση αυτή καθορίζονται η αρμοδιότητα και το έργο της επιτροπής ή ομάδας εργασίας, η συγκρότηση, η σύνθεση, η διάρκεια και ο τρόπος λειτουργίας της.

5. Η δαπάνη για τυχόν αποζημίωση των μελών που βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό, καθορίζεται με κοινή απόφαση του αρμοδίου κατά περίπτωση Υπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

6. Όταν πρόκειται για πρόχειρο διαγωνισμό, οι επιτροπές είναι τριμελείς και συγκροτούνται από υπαλλήλους που υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση στον φορέα που εκτελεί την προμήθεια.

Άρθρο 39
Αποκλεισμός προμηθευτή

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Πολιτικής Προγραμματισμού Προμηθειών (παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του

ν.2286/1995), η οποία υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο για παροχή εξηγήσεων και, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του φορέα που διενεργεί τον διαγωνισμό, μπορεί να αποκλεισθεί προμηθευτής για ορισμένο ή αόριστο χρόνο από το σύνολο των προμηθειών του δημοσίου τομέα λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς σε διαδικασία προμήθειας ή λόγω παράβασης των διατάξεων περί προστασίας του καταναλωτή ή του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), για την οποία έχει καταδικαστεί αμετάκλητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 40
Μεταβατικές διατάξεις
Προμήθειες για τις οποίες έχει δημοσιευθεί διακήρυξη ή έχει υπογραφεί σύμβαση πριν την ισχύ του παρόντος εκτελούνται σύμφωνα με τους όρους αυτών.

Άρθρο 41
Παρατίθεται κατωτέρω Παράρτημα «Υποδείγματα Ανακοινώσεων και Προκηρύξεων Διαγωνισμών και Διαδικασιών με Διαπραγμάτευση για Συμβάσεις Προμηθειών Δημοσίου», που προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος διατάγματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΓΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Α. ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ
1. Επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες
2. Διευκρίνιση, ενδεχομένως, ότι πρόκειται για δημόσια σύμβαση που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεσθεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευμένων θέσεων εργασίας.
3. Φύση και ποσότητα ή αξία των προς παράδοση προϊόντων, αριθμός (-οί) αναφοράς της ονοματολογίας.
4. Προσωρινές ημερομηνίες που προβλέπονται για την έναρξη των διαδικασιών σύναψης της ή των συμβάσεων.
5. Ενδεχομένως, άλλες πληροφορίες.
6. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης ή αποστολής της ειδοποίησης με την οποία ανακοινώνεται η δημοσίευση της παρούσας προκήρυξης στο «προφίλ αγοραστή».
7. Διευκρίνιση εάν η σύμβαση καλύπτεται ή όχι από τη συμφωνία.

Β. ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
Ανοικτές διαδικασίες, κλειστές διαδικασίες, διαδικασίες με διαπραγμάτευση:
1. Επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής.
2. Ενδεχομένως, διευκρίνιση ότι πρόκειται για δημόσια σύμβαση που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεσθεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευμένων θέσεων εργασίας.

3. α) Επιλεγείς τρόπος σύναψης της σύμβασης. β) Κατά περίπτωση, αιτιολόγηση της προσφυγής στην
επισπευσμένη διαδικασία (στην περίπτωση των κλειστών διαδικασιών και των διαδικασιών με διαπραγμάτευση).
4. Τύπος της σύμβασης.
5. Τόπος παράδοσης των προϊόντων.
6. Φύση των ζητουμένων προϊόντων, με επισήμανση ιδίως εάν η υποβολή προσφορών ζητείται για την αγορά, χρηματοδοτική μίσθωση, μίσθωση ή μίσθωση - πώληση ή για συνδυασμό αυτών, αριθμός αναφοράς της ονοματολογίας ποσότητα των ζητούμενων προϊόντων, με αναφορά οποιωνδήποτε δικαιωμάτων προαιρέσεως για συμπληρωματικές αγορές και, εάν είναι γνωστό, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα για την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων, καθώς και ο αριθμός τυχόν παρατάσεων, αριθμός (-οί) αναφοράς της ονοματολογίας,
Σε περίπτωση επαναλαμβανόμενων ή ανανεώσιμων συμβάσεων εντός δεδομένης περιόδου, να αναφέρεται, εάν είναι γνωστό, το χρονοδιάγραμμα των επόμενων δημόσιων συμβάσεων για τις προβλεπόμενες αγορές προμηθειών,
7. Εάν οι συμβάσεις υποδιαιρούνται σε τμήματα, αναφορά της δυνατότητας για τους οικονομικούς φορείς να υποβάλουν προσφορά για ένα, περισσότερα ή/και για όλα τα τμήματα.
8. Προθεσμία ολοκλήρωσης των προμηθειών ή διάρκεια της σύμβασης προμηθειών. Ει δυνατόν, προθεσμία έναρξης ή παράδοσης των προμηθειών.
9. Αποδοχή ή απαγόρευση υποβολής εναλλακτικών προσφορών.
10. Κατά περίπτωση, οι ειδικοί όροι στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση της σύμβασης.
11. Στην περίπτωση των ανοικτών διαδικασιών: α) ονομασία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας καθώς και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να ζητούνται η συγγραφή υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα της σύμβασης,
β) κατά περίπτωση, προθεσμία υποβολής των αιτήσεων αυτών,
γ) κατά περίπτωση, το κόστος και οι όροι πληρωμής για τη χορήγηση των εν λόγω εγγράφων.
12.α) Καταληκτική ημερομηνία για την παραλαβή των προσφορών.
β) Καταληκτική ημερομηνία για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής (κλειστές και με διαπραγμάτευση διαδικασίες).
γ) Διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβάζονται.
δ) Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες πρέπει να συντάσσονται.
13. Στην περίπτωση των ανοικτών διαδικασιών: α) πρόσωπα τα οποία επιτρέπεται να παρίστανται
στην αποσφράγιση των προσφορών,
β) ημερομηνία, ώρα και τόπος αποσφράγισης των προσφορών.
14. Κατά περίπτωση, απαιτούμενες εγγυήσεις.
15. Βασικοί όροι χρηματοδότησης και πληρωμής ή/και αναφορά των σχετικών κανονιστικών διατάξεων.
16. Ενδεχομένως, νομική μορφή την οποία θα πρέπει να περιβληθεί μια κοινοπραξία οικονομικών φορέων, στην οποία κατακυρώνεται η σύμβαση.
17. Κριτήρια επιλογής σχετικά με την προσωπική κατάσταση των οικονομικών φορέων τα οποία ενδέχεται να επιφέρουν τον αποκλεισμό τους και απαιτούμενα στοιχεία βάσει των οποίων αποδεικνύεται ότι δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις που δικαιολογούν αποκλεισμό. Κριτήρια επιλογής και πληροφορίες σχετικά με την προσωπική κατάσταση του οικονομικού φορέα, πληροφορίες και διατυπώσεις που είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση των ελάχιστων όρων οικονομικού και τεχνικού

χαρακτήρα που θα πρέπει να πληροί ο οικονομικός φορέας. Ελάχιστο επίπεδο ή ελάχιστα επίπεδα ικανοτήτων που ενδεχομένως απαιτούνται.

18. Για τις διαδικασίες διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, να αναφέρεται, ενδεχομένως, η χρησιμοποίηση διαδικασίας με διαδοχικές φάσεις προκειμένου να μειώνεται προοδευτικά ο αριθμός των προς διαπραγμάτευση προσφορών.

19. Για τις κλειστές διαδικασίες και τις διαδικασίες διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, στην περίπτωση που γίνεται χρήση της δυνατότητας περιορισμού του αριθμού των υποψηφίων που καλούνται να υποβάλλουν προσφορά ή να διαπραγματευτούν: να αναφέρονται ο ελάχιστος αριθμός και, κατά περίπτωση, ο μέγιστος αριθμός υποψηφίων που προβλέπεται και τα αντικειμενικά κριτήρια επιλογής αυτών των υποψηφίων.

20. Χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο προσφέρων δεσμεύεται από την προσφορά του (ανοικτές διαδικασίες).

21. Κατά περίπτωση, ονόματα και διευθύνσεις των οικονομικών φορέων που έχουν ήδη επιλεγεί από την αναθέτουσα αρχή (διαδικασίες με διαπραγμάτευση).

22. Κριτήρια τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την ανάθεση της σύμβασης: «χαμηλότερη τιμή» ή «πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά». Τα κριτήρια που συνιστούν την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά καθώς και η στάθμιση των κριτηρίων αυτών αναφέρονται εφόσον δεν περιλαμβάνονται στη συγγραφή υποχρεώσεων.

23. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, ενδεχομένως, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας καθώς και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται αυτές οι πληροφορίες.

24. Ημερομηνία(-ες) της δημοσίευσης της προκαταρκτικής προκήρυξης ή μνεία της μη δημοσίευσής της.

25. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.

26. Διευκρίνιση εάν η σύμβαση καλύπτεται ή όχι από τη συμφωνία.

Γ. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΑΦΘΕΙΣΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1. Επωνυμία και διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής.
2. Επιλεγείσα διαδικασία σύναψης. Στην περίπτωση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, αιτιολόγηση της επιλογής αυτής.
3. Φύση και ποσότητα των προμηθευομένων προϊόντων, ενδεχομένως, ανά προμηθευτή αριθμός αναφοράς της ονοματολογίας.
4. Ημερομηνία σύναψης της σύμβασης.
5. Κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης.
6. Αριθμός των παραληφθεισών προσφορών.
7. Όνομα και διεύθυνση του ή των αναδόχων.
8. Τιμή ή κλίμακα των τιμών (ελάχιστη/μέγιστη) που καταβλήθηκαν.
9. Αξία της (των) επιλεγείσας(-ών) προσφοράς(-ών) ή υψηλότερη και χαμηλότερη προσφορά που ελήφθησαν υπόψη κατά την ανάθεση της σύμβασης.
10. Κατά περίπτωση, αξία και τμήμα της σύμβασης που ενδέχεται να ανατεθεί με υπεργολαβία σε τρίτους.
11. Ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης διαγωνισμού.
12. Ημερομηνία αποστολής της παρούσας προκήρυξης.
13. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες

υποβολής των προσφυγών ή, ενδεχομένως, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας καθώς και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται αυτές οι πληροφορίες.

Άρθρο 42
Έναρξη ισχύος
Η ισχύς του παρόντος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2008.
Στον Υφυπουργό Ανάπτυξης αναθέτουμε την δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

2. Εγκύκλιος εφαρμογής του ΠΔ 118/2007 του Υπουργείου Ανάπτυξης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΡΑΤ. ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Αθήνα, 12 Σεπτεμβρίου 2007
Αρ. Πρωτ. Π1/4232

Ταχ.Δ/νση : Πλατεία Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81 Αθήνα
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο : 210 - 3302713
210 - 3838052
210 - 3843317
210 - 3893462
210 - 3893412

ΠΡΟΣ
Ως Πίνακας Διανομής

ΘΕΜΑ: «Εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ/τος 118/07 (Α΄150) Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου (Κ.Π.Δ.)».

<u>Α΄ ΓΕΝΙΚΑ</u>

Σας πληροφορούμε ότι στο ΦΕΚ αριθμ. 150 τεύχος Α΄/10-7-2007 δημοσιεύτηκε το Προεδρικό διάταγμα 118/10-7-2007 «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου» (Κ.Π.Δ), η ισχύς του οποίου αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2008.

Με το νέο Κανονισμό :

α) Προβλέπονται ρυθμίσεις οι οποίες αποσκοπούν στην απλούστευση των διαδικασιών, τη μείωση του διοικητικού κόστους, τη διεύρυνση της συμμετοχής και την ανάπτυξη του ανταγωνισμού τόσο στους κλειστούς όσο και στους ανοικτούς διαγωνισμούς.

β) Ορίζεται ο τρόπος σύνταξης των τεχνικών προδιαγραφών, των όρων των διακηρύξεων, καθώς και της αξιολόγησης των προσφορών, ώστε να επιτυγχάνεται η πλέον αντικειμενική διαγωνιστική διαδικασία.

γ) Καθιερώνεται διαφορετικό σύστημα (σε σχέση με εκείνο του Π.Δ/τος 394/96) υποβολής δικαιολογητικών, π.χ για την αξιολόγηση της προσωπικής κατάστασης του υποψηφίου ή του προσφέροντος απαιτείται να υποβληθεί μαζί με την προσφορά σχετική υπεύθυνη δήλωση, ενώ τα ίδια τα δικαιολογητικά, προσκομίζονται μετά την αποστολή της ανακοίνωσης κατακύρωσης και μόνο από τον προς ον η κατακύρωση.

δ) Προσδιορίζονται ειδικά τα στάδια υποβολής ενστάσεων και διοικητικών προσφυγών καθώς και η έκταση του ελέγχου που διενεργείται κατά την εξέτασή τους.

ε) Ορίζονται με σαφήνεια όλα τα στάδια της διαδικασίας διενέργειας διαγωνισμού και τάσσονται αποκλειστικές προθεσμίες μέχρι την αποπληρωμή των προμηθευτών.

στ) Τέλος διατηρείται ένα μεγάλο τμήμα ρυθμίσεων του Π.Δ.394/96.

Με τη παρούσα εγκύκλιο επισημαίνονται, κυρίως, οι νέες ρυθμίσεις και οι σημαντικότερες διαφορές του νέου Κανονισμού από εκείνον του Π.Δ/τος 394/96, ώστε να είναι δυνατή η ευχερέστερη κατανόηση και εφαρμογή των νέων διατάξεων.

Β΄ ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής

Καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού και ορίζονται ρητά οι εξαιρέσεις από αυτό.

Άρθρο 2
Προκήρυξη διαγωνισμού

Με το άρθρο αυτό ορίζονται **περιοριστικά** οι όροι που πρέπει να περιλαμβάνει η διακήρυξη ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, εκτός εάν τυχόν («με την επιφύλαξη») προβλέπεται επιπλέον ρύθμιση από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.
Επίσης προβλέπονται, νέες ρυθμίσεις σχετικά με το ισχύον καθεστώς, όπως η υποχρέωση:
α) Να επισημαίνεται
- αν η προμήθεια αφορά αγορά ή μίσθωση κ.λ.π,
- αν παρέχεται δυνατότητα για άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης με το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα άσκησής τους, καθώς και
- αν παρέχεται δυνατότητα για υποβολή προσφοράς τμήματος, μέρους ή είδους των ζητουμένων, οπότε και θα πρέπει να καθορίζεται και η αντίστοιχη προϋπολογισθείσα αξία.

β) Να αναφέρονται
- οι απαράβατοι όροι, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται απόρριψη της προσφοράς,
- τα κριτήρια επιλογής σχετικά με την προσωπική κατάσταση των προμηθευτών,
- τα απαιτούμενα στοιχεία βάσει των οποίων αποδεικνύεται ότι δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις που δικαιολογούν αποκλεισμό, καθώς επίσης και
- το σχέδιο της σύμβασης που θα υπογραφεί με τον προμηθευτή.

Άρθρο 3
Τεχνικές Προδιαγραφές

Οι τεχνικές προδιαγραφές θα πρέπει να συντάσσονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό και να καθορίζουν όχι τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του υλικού που απαιτούσε το Π.Δ. 394/96 αλλά **τα ελάχιστα αναγκαία χαρακτηριστικά** του υλικού που απαιτούνται, προκειμένου αυτό να προσδιορισθεί αντικειμενικά και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του φορέα. Επίσης πρέπει να διατυπώνονται έτσι ώστε

να επιτυγχάνεται η μεγαλύτερη δυνατή ευρύτητα συμμετοχής και να μην δημιουργούνται εμπόδια στον ανταγωνισμό.
Επισημαίνεται ότι **όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών που ορίζονται με αυτό τον τρόπο και σύμφωνα με το ίδιο άρθρο είναι απαράβατοι και η οποιαδήποτε μη συμμόρφωση με αυτούς συνεπάγεται απόρριψη της προσφοράς.**

Άρθρο 4
Κανόνες Δημοσιότητας

Μετά την ένταξη των προμηθειών στο Ε.Π.Π, παρέχεται η δυνατότητα στους ενδιαφερομένους φορείς να γνωστοποιήσουν στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων την πρόθεσή τους για διενέργεια προμηθειών ύψους άνω των 750.000 ΕΥΡΩ με ΦΠΑ. Η γνωστοποίηση είναι κατ΄ αρχήν προαιρετική. Είναι υποχρεωτική μόνο στις περιπτώσεις που ο φορέας που διενεργεί το διαγωνισμό ασκεί το δικαίωμα μείωσης των προθεσμιών που ορίζονται από το άρθρο 10, για την παραλαβή των προσφορών.
Η υποχρέωση των αναθετουσών αρχών για δημοσιότητα των διακηρύξεων διατηρείται όπως και στον ϊσχύοντα Κανονισμό.
Ορίζονται τα όρια των δημοσίων συμβάσεων σε ΕΥΡΩ, σύμφωνα και με το Π. Δ/γμα 60/07, πάνω από τα οποία οι εκάστοτε κατά περίπτωση αναθέτουσες αρχές έχουν την υποχρέωση να αποστέλλουν προκήρυξη στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
Διευκρινίζεται ότι μετά την υπογραφή κάθε σύμβασης, για την οποία έχει προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης στην ΕΕ, ο φορέας έχει υποχρέωση αποστολής αντίστοιχης σχετικής ανακοίνωσης.

Άρθρο 5^{α}
Στάδια διαδικασίας, χρόνος και τρόπος
υποβολής στοιχείων

Με το άρθρο αυτό ορίζονται κατά τρόπο συνοπτικό τα διάφορα στάδια της διαδικασίας στους ανοικτούς και κλειστούς διαγωνισμούς, τα στοιχεία που οφείλουν να υποβάλλουν και να προσκομίζουν οι ενδιαφερόμενοι στα διάφορα αυτά στάδια, ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής των στοιχείων και δικαιολογητικών για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό καθώς και ο χρόνος ελέγχου και αξιολογήσης των στοιχείων αυτών, έτσι ώστε ο Κανονισμός, που αποτελεί το γενικό κανονιστικό πλαίσιο των διαγωνισμών για την προμήθεια αγαθών, να είναι σαφής και εύχρηστος.
Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου γίνεται μια συναρμογή κυρίως των ρυθμίσεων των άρθρων **6, 8, 8^{α}, 9, 10, 11, 12, 18, 19 και 20** του Κανονισμού, οι οποίες παρατίθενται συνοπτικά με παραπομπή στις ρυθμίσεις των οικείων διατάξεων. Είναι ένα άρθρο εργαλείο – οδηγός που διευκολύνει όλους τους ενδιαφερόμενους (Υπηρεσίες, Αναθέτουσες Αρχές, συμμετέχοντες σε δ/σμους κ.τ.λ.π.) να ανατρέχουν ευκολότερα στις ως άνω διατάξεις του Κανονισμού.
Ειδικότερα :

- **Α΄ ΚΛΕΙΣΤΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ**

Η παράγραφος 1 ορίζει ότι, στους κλειστούς διαγωνισμούς, οι υποψήφιοι μαζί με

την αίτηση συμμετοχής τους υποβάλλουν :

α. Υπεύθυνη δήλωση, όπως αυτή προβλέπεται από τις διατάξεις της περίπτωσης α της παρ. 2 του άρθρου 8 του Κανονισμού, δηλαδή, υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/86, με θεώρηση γνησίου υπογραφής, στην οποία θα δηλώνονται τα στοιχεία των περιπτώσεων α και β της παραγράφου 1 του ιδίου άρθρου .
β. Τα δικαιολογητικά που προβλέπει το άρθρο 8 παρ. 2 περιπτώσεις β και γ δηλαδή βεβαιώσεις τραπεζών, καταλόγους παραδόσεων
γ. Δήλωση χώρας καταγωγής προσφερόμενου είδους, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 18 παρ. 1.

Κατά τον ίδιο τρόπο η παρ. 2 ορίζει τί και με ποια διαδικασία υποβάλλουν οι προσφέροντες μαζί με την προσφορά τους μέσα **στον κυρίως φάκελο:**

α. Τα δικαιολογητικά i έως vi της περ. α της παρ. 2 του παρόντος (εγγύηση συμμετοχής, υπεύθυνη δήλωση, παραστατικά εκπροσώπησης κλπ)
β. Χωριστό σφραγισμένο φάκελο εντός του οποίου τοποθετείται η τεχνική προσφορά, τα δικαιολογητικά του άρθρου 9, εφόσον ζητούνται από τη διακήρυξη και οι δηλώσεις του άρθρου 18 παρ. 2 και 3, κατά περίπτωση και
γ. Χωριστό σφραγισμένο φάκελο εντός του οποίου τοποθετείται η οικονομική προσφορά κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις ρητά αναφερόμενες διατάξεις του Κανονισμού.

Με την παράγραφο 3 ορίζεται, ομοίως, τί και με βάση ποιες διατάξεις του Κανονισμού υποβάλλει ο προς ον η κατακύρωση μετά την αξιολόγηση των προσφορών.

Β. ΑΝΟΙΚΤΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Στους ανοικτούς διαγωνισμούς, κατά τον ίδιο τρόπο
Η παράγραφος 1 ορίζει τί υποβάλλουν οι προσφέροντες με την προσφορά τους στον κυρίως φάκελο και με ποια διαδικασία, παραπέμποντας για τα ειδικότερα, ρητά, στις οικείες διατάξεις του Κανονισμού.
Η παράγραφος 2 ορίζει τι έγγραφα και δικαιολογητικά υποβάλλει ο προς ον η κατακύρωση, μετά την αξιολόγηση των προσφορών, με ποια διαδικασία παραπέμποντας και πάλι στις οικείες διατάξεις.

Άρθρο 6
Κριτήρια επιλογής, προσόντα και
δικαιολογητικά συμμετοχής και κατακύρωσης

Το άρθρο 6 καθορίζει τα κριτήρια προσωπικής κατάστασης του προσφέροντος, τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που υποβάλλουν όλοι οι προσφέροντες, μαζί με την προσφορά τους, καθώς και έγγραφα και δικαιολογητικά που υποβάλλει, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ο προς ον η κατακύρωση, όταν του αποσταλεί η ανακοίνωση κατακύρωσης.

1. **Η παράγραφος 1** ορίζει αναλυτικά, ότι οι συμμετέχοντες πρέπει να υποβάλλουν **μαζί με την προσφορά τους**:

α. Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό

β.Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/86, με θεώρηση γνησίου υπογραφής, στην οποία θα δηλώνουν τα υπό στοιχεία i, ii και iii της παρ. 1 του ίδιου άρθρου απαιτούμενα και

γ.Παραστατικά αντιπροσώπευσης, εάν η συμμετοχή γίνεται δι' αντιπροσώπων Επισημαίνεται ότι με τον παρόντα Κανονισμό δεν απαιτείται πλέον τα δικαιολογητικά που αφορούν την προσωπική κατάσταση των προσφερόντων, να υποβάλλονται μαζί με την προσφορά.

Με το νέο καθεστώς τα ως άνω δικαιολογητικά αντικαθίστανται **με την υπό σημείο β υπεύθυνη δήλωση**, στην οποία περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων και η ανάληψη υποχρέωσης για την έγκαιρη και προσήκουσα προσκόμιση των δικαιολογητικών της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, δηλαδή των δικαιολογητικών που αφορούν την προσωπική κατάσταση του προσφέροντος, αναλόγως βέβαια αν είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό κ.λ.π., μετά την αξιολόγηση των προσφορών και τη σχετική αποστολή ανακοίνωσης κατακύρωσης και μόνο από τον προς ον η κατακύρωση.

2. **Η παράγραφος 2** ορίζει τα δικαιολογητικά, που οφείλει, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, κατά περίπτωση, να προσκομίσει ο προς ον η κατακύρωση, **μετά την αξιολόγηση των προσφορών και εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης και παραλαβής της ειδοποίησης.**

Τα δικαιολογητικά αυτά είναι :

- Απόσπασμα ποινικού μητρώου, έκδοσης του τελευταίου τριμήνου πριν από τη κοινοποίηση της ως άνω προβλεπόμενης έγγραφης ειδοποίησης.
- Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής Αρχής ότι δεν τελούν σε πτώχευση, ή σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου, πριν από την κοινοποίηση της ως άνω έγγραφης ειδοποίησης.
- Πιστοποιητικό της αρμόδιας Αρχής από το οποίο προκύπτει ότι κατά την ημερομηνία της ως άνω ειδοποίησης είναι ενήμεροι ως προς τις υποχρεώσεις τους που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και τις φορολογικές υποχρεώσεις τους.
- Πιστοποιητικό του οικείου επιμελητηρίου με το οποίο θα πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους και το ειδικό επάγγελμα τους, κατά την ημέρα διενέργειας του διαγωνισμού, και αφετέρου ότι εξακολουθούν να παραμένουν εγγεγραμμένοι μέχρι της επίδοσης της ως άνω έγγραφης ειδοποίησης.

Επίσης στην ίδια παράγραφο ορίζονται, για πρώτη φορά, ρητά, τα αδικήματα για τα οποία δεν πρέπει να έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ο προσφέρων.

Αυτά είναι:

1. Τα αδικήματα της παρ. 1 του άρθρου 43 του Π.Δ. 60/2007 δηλ. της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση, της δωροδοκίας, της απάτης, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο ως άνω άρθρο.
2. Κάποιο από τα αδικήματα του Αγορανομικού Κώδικα, σχετικό με την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του προσφέροντος, εφόσον αυτό ορίζεται στη διακήρυξη.
3. Κάποιο από τα αδικήματα της υπεξαίρεσης, απάτης, εκβίασης, πλαστογραφίας, ψευδορκίας, δωροδοκίας και δόλιας χρεωκοπίας.

Η παρ. 3 εισάγει ρύθμιση σύμφωνα με την οποία εάν σε κάποια Χώρα **βεβαιώνεται από οποιαδήποτε Αρχή της** (π.χ. πρεσβεία) ότι σ΄ αυτή δεν εκδίδονται τα απαιτούμενα από το άρθρο αυτό έγγραφα και δικαιολογητικά, τότε αυτά μπορούν να αντικατασταθούν ως ορίζει η ίδια παρ. 3. Τέλος αν ο προσφέρων δεν υποβάλλει μαζί με την προσφορά του (εγκαίρως και προσηκόντως) τα δικαιολογητικά και έγγραφα της παρ.1 αποκλείεται από τον διαγωνισμό.

Άρθρο 7

Προσφορά ενώσεων προμηθευτών

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπουν ότι στις περιπτώσεις υποβολής προσφοράς από ένωση προμηθευτών πρέπει απαραίτητα να είναι προσδιορισμένη η έκταση και το είδος της συμμετοχής του κάθε μέλους της.

Άρθρο 8
Κριτήρια επιλογής και αξιολόγησης των αιτήσεων προμηθευτών για συμμετοχή τους σε κλειστούς διαγωνισμούς

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αφορούν τους κλειστούς διαγωνισμούς και ειδικότερα τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να γίνει η επιλογή των προμηθευτών εκείνων που θα κριθούν από την αναθέτουσα αρχή ικανοί και θα κληθούν να υποβάλουν προσφορά.
Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου, η έκταση των στοιχείων αυτών έχει περιορισθεί στα απολύτως αναγκαία, η συνδρομή των οποίων θα μπορεί να διαπιστωθεί αντικειμενικά.
Αποσαφηνίζεται επίσης ότι στην περίπτωση ύπαρξης ποινής αποκλεισμού αυτή θα λαμβάνεται υπόψη και θα συνεκτιμάται μόνο για όσο διάστημα έχει ισχύ.
Με την παρ. 2 του άρθρου καθορίζονται τα δικαιολογητικά και στοιχεία
α υπεύθυνη δήλωση,
β βεβαιώσεις τραπεζών κλπ,
γ κατάλογο παραδόσεων
που υποβάλλονται, **με την αίτηση συμμετοχής**, από τους συμμετέχοντες προκειμένου να κριθεί η καταλληλότητά τους για την υποβολή προσφοράς.
Κατ' εξαίρεση, τα υπό στοιχεία
δ περιγραφή τεχνικού εξοπλισμού,
ε κατάσταση τεχνικού προσωπικού,
στ δείγμα, όπου απαιτείται από τη διακήρυξη και
ζ πιστοποιητικά ποιοτικού ελέγχου κλπ, οσάκις απαιτούνται, και εκ του λόγου ότι αυτά υπόκεινται σε αξιολόγηση, **υποβάλλονται μαζί με την προσφορά**.
Μετά την επιλογή των υποψηφίων και την πρόσκλησή τους για υποβολή προσφοράς, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 6.
Στην παρ. 5 του άρθρου διευκρινίζεται ότι όταν υποβάλλεται αίτηση συμμετοχής από προμηθευτή που δεν είναι ο ίδιος κατασκευαστής του τελικού προϊόντος και αυτός κριθεί κατάλληλος για υποβολή προσφοράς, τα δικαιολογητικά που αφορούν τα υπό στοιχεία **δ, ε και ζ** της παρ. 2 του άρθρου αυτού, εφόσον ζητούνται από τη διακήρυξη, αφορούν τον κατασκευαστή του τελικού προϊόντος.

Άρθρο 8α

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αφορούν **αποκλειστικά στους ανοικτούς διαγωνισμούς.** Ειδικότερα σε περίπτωση που από τη διακήρυξη προβλέπεται ότι προϋπόθεση για την υποβολή προσφοράς είναι να πληροί ο προσφέρων ορισμένες προϋποθέσεις (φερεγγυότητα, χρηματοπιστωτική κατάσταση κλπ) τότε η ίδια η διακήρυξη
- καθορίζει τις αναγκαίες ελάχιστες απαιτήσεις οικονομικών και τεχνικών προϋποθέσεων
- θέτει τα όρια για τις προϋποθέσεις αυτές και
- ορίζει ποια από τα δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 8 πρέπει να υποβληθούν από τον προσφέροντα για την απόδειξη της ύπαρξης των προϋποθέσεων αυτών.

Επισημαίνεται ότι τα παραπάνω θα πρέπει να ορίζονται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε για τη διάγνωση της συνδρομής τους να απαιτείται απλή μηχανιστική διαπίστωση και όχι διαδικασία κρίσεως και αξιολογήσεως.

Επίσης, όπως ακριβώς και στην παρ. 5 του άρθρου 8, διευκρινίζεται ότι, όταν υποβάλλεται προσφορά από προμηθευτή που δεν είναι ο ίδιος κατασκευαστής του τελικού προϊόντος, τα υπό σημεία **δ, ε και** ζ της παρ. 2 του άρθρου 8 δικαιολογητικά, εφόσον ζητούνται από τη διακήρυξη, αφορούν τον κατασκευαστή του τελικού προϊόντος.

Για την υλοποίηση των προβλεπομένων από το εν λόγω άρθρο :

Ο προσφέρων υποβάλλει, **μαζί με τη προσφορά του,** υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 για την προσήκουσα και έγκαιρη προσκόμιση, από αυτόν, όσων εκ των ως άνω δικαιολογητικών απαιτούνται από τη διακήρυξη. Τα δικαιολογητικά αυτά, **πλην του δείγματος, που υποβάλλεται με την προσφορά**, προσκομίζονται **κατά την κατακύρωση** μόνο από τον **προς ον η κατακύρωση.**

o

o**Άρθρο 9**

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αναφέρονται σε πρότυπα εξασφάλισης της ποιότητας, σε ισοδύναμα πιστοποιητικά και πιστοποιητικά συμμόρφωσης που έχουν εκδοθεί από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης Α.Ε.

Άρθρο 9α
Πληρότητα και νομιμότητα των δικαιολογητικών

Από τις διατάξεις του άρθρου αυτού προσδιορίζεται το πλαίσιο που διέπει τη σύσταση των συλλογικών οργάνων που έχουν αρμοδιότητα να γνωμοδοτούν για την πληρότητα και νομιμότητα του περιεχομένου των προσφορών, αναλόγως του φορέα που διενεργεί τον διαγωνισμό.

Άρθρο 10

Προθεσμίες διαγωνισμών

Οι προθεσμίες διενέργειας των ανοικτών διαγωνισμών και υποβολής αιτήσεων συμμετοχής δεν διαφοροποιούνται. Αποσαφηνίζεται, όμως, ότι στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται αποστολή της προκήρυξης στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι προθεσμίες αυτές είναι τριάντα (30) ημέρες για την διενέργεια του διαγωνισμού και είκοσι (20) για την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής, αντίστοιχα, από την τελευταία δημοσίευση στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων ή στον ελληνικό τύπο.
Με τις διατάξεις των παραγράφων 1.γ και 2.δ του παρόντος άρθρου και, σε συνδυασμό με εκείνες του **άρθρου 15 παρ. 2 περ. α** του παρόντος Κανονισμού, τίθενται νέες προθεσμίες και όροι για τη χορήγηση συμπληρωματικών πληροφοριών, τόσο στους ανοικτούς, όσο και στους κλειστούς διαγωνισμούς. Συγκεκριμένα, εάν υποβληθεί σχετικό αίτημα από προμηθευτή μέχρι και **8 ημέρες** προ της εκπνοής της προθεσμίας άσκησης του άρθρου **15 παρ. 2 περ. α,** οι πληροφορίες παρέχονται **3 ημέρες** προ της εκπνοής της ως άνω προθεσμίας. Σε κάθε άλλη περίπτωση 6 ημέρες πριν (4 λόγω επείγοντος στους κλειστούς), χωρίς δικαίωμα ενστάσεως.

Με τις διατάξεις της παρ. 3 παρέχεται η δυνατότητα σύντμησης των προθεσμιών για την παραλαβή των προσφορών σε ανοικτούς και κλειστούς διαγωνισμούς, εφόσον η αναθέτουσα αρχή έχει δημοσιεύσει προκαταρκτική προκήρυξη, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ.1 του Κανονισμού.
Με τη διάταξη της παρ. 5 ορίζεται ότι για το χρονικό διάστημα από 5 έως 20 Αυγούστου δεν προκηρύσσονται ούτε διενεργούνται διαγωνισμοί.

Άρθρο 11
Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών

Στον φάκελο προσφοράς πρέπει στο εξής ,εκτός των άλλων, να αναγράφεται, αντί για τον πλήρη τίτλο της διακήρυξης ο αριθμός της διακήρυξης καθώς και ο πλήρης τίτλος της αρμόδιας Υπηρεσίας που διενεργεί την προμήθεια.

Άρθρο 12
Προσφορές

Κατά την υποβολή των προσφορών, ανεξάρτητα αν ο διαγωνισμός γίνεται με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή ή την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, οι προσφέροντες θα πρέπει να μεριμνούν ώστε **στον κυρίως φάκελο** της προσφοράς να τοποθετούνται όλα τα απαιτούμενα, κατά το στάδιο αυτό, δικαιολογητικά και στοιχεία , όπως αυτά προβλέπονται, κατά περίπτωση, από τα άρθρα **6, 8, 8^{α}, 9 και 18**
Η παρ 5 του άρθρου αυτού έχει τροποποιηθεί στο σύνολό της . Με αυτήν προβλέπεται ότι, εφόσον ο προσφέρων δεν έχει ασκήσει, εμπροθέσμως, την ένσταση του άρθρου 15 παρ.2 περ. α κατά της διακήρυξης του διαγωνισμού ή έχει αυτή απορριφθεί, θεωρείται ότι αποδέχεται πλήρως τους όρους της διακήρυξης ή πρόσκλησης και δεν δύναται άλλως να τους αποκρούσει.

Τονίζεται, όμως, ότι οι ρυθμίσεις αυτές **δεν θίγουν** τις διατάξεις του ν. 2522/1997, στους διαγωνισμούς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου.

Άρθρο 13
Χρόνος ισχύος προσφορών

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού επιμηκύνεται ο υποχρεωτικός χρόνος ισχύος της προσφοράς σε 120 ημέρες, με δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει την παράτασή του για χρονικό διάστημα κατ' ανώτατο όριο ίσο με το αρχικά ορισθέν από τη διακήρυξη.
Με τη νέα διάταξη, μετά τη λήξη του χρόνου παράτασης, τα αποτελέσματα του διαγωνισμού υποχρεωτικά ματαιώνονται, εκτός εάν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα ότι συντρέχει λόγος δημοσίου συμφέροντος. Στην περίπτωση αυτή, οι συμμετέχοντες μπορούν να επιλέξουν την παραμονή τους εντός διαγωνισμού ή μη.

Άρθρο 14
Αντιπροσφορές

Δεν έχει επέλθει καμία μεταβολή στις διατάξεις του άρθρου.

Άρθρο 15
Διοικητικές προσφυγές

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού εισάγονται οι εξής νέες ρυθμίσεις:
Επιτρέπεται ένσταση κατά της διακήρυξης διαγωνισμού, κατά της συμμετοχής προμηθευτή και κατά της διενέργειας διαγωνισμού έως την κατακύρωση για λόγους **νομιμότητος και ουσίας** και έχει τον χαρακτήρα **ενδικοφανούς προσφυγής**.
Η ένσταση κατά της κατακυρωτικής απόφασης ασκείται και για λόγους που αφορούν την πληρότητα και νομιμότητα των δικαιολογητικών, όταν αυτά προσκομίζονται, από τον προς ον η κατακύρωση, δυνάμει των άρθρων **6, 8 και 8^{α} του Κανονισμού.**
Στην παρ.2 περ β, διευκρινίζεται ότι μπορεί να υποβληθεί ένσταση κατά των πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής και εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας από αυτήν κατά την οποία ο ενιστάμενος έλαβε γνώση του σχετικού φακέλου, ενώ έχει τεθεί προθεσμία δύο (2) ημερών για την κοινοποίηση της ένστασης κατά της συμμετοχής προμηθευτή.
Οι αντίστοιχες ημερομηνίες στην περίπτωση υποβολής ένστασης κατά ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, είναι τρείς (3) εργάσιμες ημέρες, αφότου ο ενδιαφερόμενος προμηθευτής έλαβε γνώση της σχετικής πράξεως ή παραλείψεως της αναθέτουσας αρχής **και δύο (2) ημέρες για την κοινοποίηση** ένστασης κατά της συμμετοχής προμηθευτή.
Η ένσταση κατά της κατακυρωτικής απόφασης ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2 περ. δ και με την θέσπιση συγκεκριμένων χρονικών ορίων για τις ενέργειες και αποφάσεις τόσο της αναθέτουσας αρχής όσο και των προμηθευτών που συμμετέχουν.

Διευκρινίζεται η γνώση και η πλήρης γνώση της απόφασης, επί ενστάσεων. Οι σχετικές αποφάσεις επί των ενστάσεων κοινοποιούνται στους ενιστάμενους, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση της Υπηρεσίας και η πλήρης γνώση της απόφασης λαμβάνεται , αφότου κοινοποιηθεί στους ενιστάμενους το σώμα της απόφασης καθώς και οι γνωμοδοτήσεις των τυχόν τεχνικών ή άλλων επιτροπών ή των επιτροπών διενέργειας διαγωνισμών, από την Υπηρεσία, με φροντίδα τους.
Στην περίπτωση που επιβληθούν κυρώσεις σε βάρος προμηθευτών, αυτοί μπορούν να υποβάλλουν προσφυγή για λόγους νομιμότητας και ουσίας **σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις της παρ. 5 του εν λόγω άρθρου.**
Η παρ. 6 αποτελεί ενσωμάτωση της σχετικής διάταξης του άρθρου 35 του ν. 3377/2005.

Άρθρο 16
Προσφερόμενη τιμή

Η μόνη διαφοροποίηση αφορά στην προσφερόμενη τιμή που δίνεται σε ΕΥΡΩ.

Άρθρο 17
Αναπροσαρμογή τιμών

Έχει απαλειφθεί ο όρος ότι σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να αναπροσαρμόζεται η τιμή ακόμη και αν το προβλεπόμενο χρονικό παράδοσης των ειδών είναι μικρότερο των δώδεκα (12) μηνών.

Άρθρο 18
Καταγωγή των προσφερομένων υλικών και δήλωση της επιχείρησης κατασκευής του τελικού προϊόντος

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού , απλουστεύεται σημαντικά η συμμετοχή των επιχειρήσεων στους διαγωνισμούς με την κατάργηση των διαφόρων φάσεων βιομηχανοποίησης και τη θέσπιση της έννοιας του τελικού προϊόντος. Έτσι ο προσφέρων, εφόσον κατασκευάζει ο ίδιος το τελικό προϊόν, υποχρεούται με ποινή απόρριψης της προσφοράς να δηλώνει την επιχειρηματική μονάδα και τον τόπο εγκατάστασης, ενώ στην περίπτωση που δεν είναι ο ίδιος κατασκευαστής, πέραν των ως άνω υποχρεούται να επισυνάπτει και δήλωσή του προς τον φορέα ότι ο νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης που θα κατασκευάσει το τελικό προϊόν έχει δεσμευθεί έναντί του για την εκτέλεση της συγκεκριμένης προμήθειας.
Με τις διατάξεις της παρ. 5 προσδιορίζονται με σαφήνεια περιοριστικά, οι περιπτώσεις σύμφωνα με τις οποίες επιτρέπεται η αλλαγή του δηλωθέντος εργοστασίου κατασκευής του τελικού προϊόντος, πριν και μετά την υπογραφή της σύμβασης. Ειδικότερα, αλλαγή της επιχειρηματικής μονάδας **πριν τη σύναψη της σύμβασης** επιτρέπεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, λόγω ανωτέρας βίας ή διακοπής λειτουργίας του δηλωθέντος εργοστασίου, ενώ **μετά τη σύναψη της σύμβασης** μπορεί να εγκριθεί, μετά από αιτιολογημένο αίτημα του προμηθευτή.

Άρθρο 19
Αποσφράγιση των προσφορών και ανακοίνωση τιμών

Με το άρθρο αυτό εισάγεται νέα διάταξη σύμφωνα με την οποία παρέχεται δυνατότητα κατά τη διαδικασία παραλαβής και αποσφράγισης των προσφορών να γίνεται χρήση μηχανικού μέσου (διάτρηση), με προϋποθέσεις που θα ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.
Με νέα διάταξη επίσης προβλέπεται από τη διακήρυξη η διαδικασία πρόσβασης των συμμετεχόντων στις προσφορές που θα υποβληθούν. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται για διευκόλυνση της πρόσβασης των συμμετεχόντων.
Τέλος **με την παρ. 6** καθορίζονται οι διαδικασίες παραλαβής και αποσφράγισης των δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση και ο οποίος έχει κληθεί από την αναθέτουσα αρχή για την υποβολή τους, μετά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20.

Άρθρο 20
Κριτήρια ανάθεσης- Αξιολόγηση προσφορών

Τα κριτήρια ανάθεσης των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού είναι **είτε η χαμηλότερη τιμή είτε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.**
Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προσδιορίζονται τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα του διαγωνισμού, στην κάθε περίπτωση, **τα οποία περιορίζονται σημαντικά σε σχέση με το Π.Δ. 394/96.**
Επίσης, προσδιορίζονται και οι ομάδες στις οποίες κατατάσσονται αυτά, όταν το κριτήριο του διαγωνισμού είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, ο επί μέρους συντελεστής βαρύτητας των στοιχείων και η βαθμολογία τους.
Σημαντική διαφοροποίηση επέρχεται στον τρόπο βαθμολογίας των τεχνικών προσφορών, αφού αυτή ορίζεται σε 100 βαθμούς, όταν καλύπτονται **ακριβώς όλοι οι απαράβατοι όροι,** που έχουν τεθεί από τη διακήρυξη και μπορεί να αυξάνεται μέχρι 110 βαθμούς, όταν υπερκαλύπτονται οι τεχνικές προδιαγραφές.
Επίσης, περιγράφεται αναλυτικά η διαδικασία ανάθεσης των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού στον προμηθευτή με τη χαμηλότερη τιμή ή την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αναλόγως, ή εφόσον δεν προσκομισθούν από αυτόν τα απαιτούμενα από τη διακήρυξη δικαιολογητικά, η ανάθεση γίνεται στον προμηθευτή με την αμέσως επόμενη χαμηλότερη ή πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και ούτω καθεξής.
Αν κανένας από τους προμηθευτές δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα ανωτέρω έγγραφα και δικαιολογητικά **ο διαγωνισμός ματαιώνεται**.
Επειδή το νέο σύστημα της προσκόμισης των δικαιολογητικών από τους προμηθευτές στο τέλος της διαγωνιστικής διαδικασίας, θεσμοθετείται με στόχο την απλούστευση της διαδικασίας κυρίως επ' ωφελεία των ενδιαφερομένων, ο Κανονισμός προβλέπει, στις περιπτώσεις που δεν προσκομισθούν κάποια από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή δηλωθούν ψευδή ή ανακριβή στοιχεία από αυτόν προς τον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, **κατάπτωση υπέρ του Δημοσίου της εγγύησης συμμετοχής**.

Σύμφωνα με την παρ. 4 οι προσφορές που παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης (απαράβατοι όροι) απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Με την ίδια παράγραφο προβλέπεται η έκδοση απόφασης του αρμοδίου οργάνου για τη συμφωνία ή ασυμφωνία με τους οριζόμενους από τη διακήρυξη απαράβατους όρους καθώς και τη βαθμολόγηση των προσφορών, μετά από αιτιολογημένη γνώμη του αρμοδίου για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων οργάνου.

Άρθρο 21

Κρίσεις αποτελεσμάτων διαγωνισμού

Με τις διατάξεις της περίπτωσης α. του άρθρου αυτού τροποποιείται η διάταξη του Π.Δ. 394/96 και προβλέπεται η δυνατότητα κατακύρωσης της προμήθειας για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα. Δεν μπορεί να υπερβαίνει, σε ποσοστό, το 30% **για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσης αξίας μέχρι 100.000 Ευρώ, περιλαμβανομένου ΦΠΑ, και το 15% για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσης αξίας από 100.001 Ευρώ και άνω, περιλαμβανομένου ΦΠΑ** στην περίπτωση μεγαλύτερης ποσότητας ή το 50% στην περίπτωση μικρότερης ποσότητας.

Με τις διατάξεις της περίπτωσης β, όταν το προς προμήθεια υλικό δεν είναι διαιρετό και εφόσον υπάρχουν ισότιμες ή ισοδύναμες προσφορές, ο προμηθευτής επιλέγεται **<u>με διαπραγμάτευση</u>** και όχι με κλήρωση.

Στις περιπτώσεις δ και ε ορίζονται οι προϋποθέσεις ματαίωσης και επανάληψης των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού, ενώ **στις περιπτώσεις στ και ζ**, απαριθμούνται περιοριστικά οι προϋποθέσεις οριστικής ματαίωσης των αποτελεσμάτων.

Τέλος, αποσαφηνίζεται ότι, στους διαγωνισμούς με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή, στις περιπτώσεις υποβολής ή αποδοχής μιας μόνο προσφοράς, ο διαγωνισμός ματαιώνεται και επαναλαμβάνεται μόνο εφόσον δεν υπάρχουν συγκριτικά οικονομικά στοιχεία για την κατακύρωση των αποτελεσμάτων.

Άρθρο 22

Διαδικασία με διαπραγμάτευση

Με το άρθρο αυτό δεν θεσπίζονται νέες διατάξεις.

Άρθρο 23

Ανακοίνωση κατακύρωσης - ανάθεσης

Η μόνη αλλαγή στις διατάξεις του άρθρου αυτού είναι ότι η ανακοίνωση που αποστέλλεται στον προμηθευτή πρέπει, εκτός των άλλων στοιχείων, να περιλαμβάνει **<u>και τη συμφωνία της κατακύρωσης ή της ανάθεσης με τους όρους της</u>**

διακήρυξης και της πρόσκλησης, καθώς και με το σχέδιο σύμβασης που έχει επισυναφθεί στη διακήρυξη.

Άρθρο 24

Συμβάσεις

Με την παρ. 1 του άρθρου αυτού εισάγεται νέα διάταξη, σύμφωνα με την οποία μετά την ανακοίνωση της κατακύρωσης, υπογράφεται από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη η σύμβαση, το κείμενο της οποίας είχε ήδη επισυναφθεί στη διακήρυξη, αφού συμπληρωθεί με τα στοιχεία της προσφοράς του προμηθευτή η οποία έγινε αποδεκτή.

Καμία διαπραγμάτευση δεν χωρεί στο κείμενο της σύμβασης, ούτε επίσης τροποποίηση ή συμπλήρωση της προσφοράς του προμηθευτή.

Με τις διατάξεις της παρ. 4, παρέχεται η δυνατότητα τροποποίησης της σύμβασης , **σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις**, εφόσον υπάρχει συμφωνία και των δύο μερών και η τροποποίηση προβλέπεται από συμβατικό όρο. Οι προϋποθέσεις αυτές απαιτούνται **σωρευτικά.**

Επίσης, η απόφαση της διοίκησης για την τροποποίηση της σύμβασης μπορεί να προσβληθεί από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

Άρθρο 25

Εγγυήσεις

Από τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου αυτού, ορίζεται ότι το ποσοστό της εγγύησης συμμετοχής ανέρχεται σε 5% επί της συνολικής αξίας, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, χωρίς να παρέχεται ευχέρεια στην αναθέτουσα αρχή να ορίσει στη διακήρυξη διαφορετικό ποσοστό.

Επίσης, **δε γίνεται δεκτή πλέον προσφορά της οποίας η εγγύηση συμμετοχής υπολείπεται** και στο ελάχιστο από το ως άνω απαιτούμενο ποσοστό 5%.

Τάσσεται αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ημερών, προκειμένου να συμπληρωθούν τυχόν ελλείψεις, πέραν των αναγκαίων στοιχείων, της εγγύησης συμμετοχής.

Το ποσοστό της εγγύησης καλής εκτέλεσης ανέρχεται σε 10% της συνολικής συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ, χωρίς να παρέχεται ευχέρεια στην αναθέτουσα αρχή να ορίσει στη διακήρυξη διαφορετικό ποσοστό.

Με νέα διάταξη της παρ. 7 του άρθρου αυτού, οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται στην επιστροφή της εγγύησης συμμετοχής στις περιπτώσεις απόρριψης της προσφοράς και εφόσον δεν έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα από τους συμμετέχοντες ή έχει παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ή οι συμμετέχοντες έχουν παραιτηθεί από αυτά.

Άρθρο 26
Χρόνος φόρτωσης ή παράδοσης υλικών

Μορφοποιήθηκε: Αριστερά

Με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου αυτού, η δυνατότητα παράτασης του συμβατικού χρόνου φόρτωσης – παράδοσης των υλικών **περιορίζεται αυστηρά σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις** και η σχετική απόφαση που εκδίδεται προς τούτο πρέπει να αιτιολογείται πλήρως.
Επίσης, απαλείφεται η διευκρίνιση ότι: «Μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου φόρτωσης – παράδοσης, το υλικό δεν παραλαμβάνεται από την επιτροπή παραλαβής, μέχρι την έκδοση της απόφασης σχετικά με την αιτηθείσα παράταση».

Με τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου αυτού απαιτείται **αιτιολογημένη απόφαση** στις περιπτώσεις που εγκρίνεται μετάθεση συμβατικού χρόνου φόρτωσης – παράδοσης των υλικών, όταν συντρέχουν **λόγοι ανωτέρας βίας** ή **άλλοι ιδιαιτέρως σοβαροί λόγοι που καθιστούν αντικειμενικώς αδύνατη** την εμπρόθεσμη παράδοση των συμβατικών ειδών.

Άρθρο 27
Παραλαβή υλικών

Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου αυτού οι οποίες δεν διαφοροποιούνται επί της ουσίας, αποσαφηνίζεται ότι οι έλεγχοι που θα πρέπει να διενεργηθούν προκειμένου να παραληφθεί το συμβατικό υλικό θα πρέπει να προβλέπονται ρητά από τη σύμβαση.
Από τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου προβλέπεται η δυνατότητα παραλαβής υλικού που απορρίφθηκε από την επιτροπή παραλαβής, εφόσον οι παρεκκλίσεις που παρουσιάζει, είτε κατά τον μακροσκοπικό έλεγχο είτε μετά τα αποτελέσματα του ελέγχου των δειγμάτων, επιτρέπουν τη χρησιμοποίησή του με την προϋπόθεση της έκδοσης πλήρως αιτιολογημένης απόφασης και με την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 3 δηλαδή οι παρουσιαζόμενες παρεκκλίσεις να μην αναφέρονται σε όρους που έχουν χαρακτηρισθεί απαράβατοι από το άρθρο αυτό. Σε κάθε τέτοια περίπτωση η παραλαβή γίνεται με έκπτωση. Απαλείφθηκε δηλ η δυνατότητα παραλαβής χωρίς έκπτωση που υπήρχε με το προϊσχύον σύστημα.
Από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου αποσαφηνίζεται επίσης ότι οι έλεγχοι που μπορεί να διενεργηθούν από δευτεροβάθμια επιτροπή σε κάθε περίπτωση πρέπει να προβλέπονται ρητά από τη σύμβαση.
Επίσης, όπως και στην παρ. 4, προβλέπεται η δυνατότητα παραλαβής υλικού που απορρίφθηκε από την δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής, εφόσον οι παρεκκλίσεις που παρουσιάζει, είτε κατά τον μακροσκοπικό έλεγχο είτε μετά τα αποτελέσματα του ελέγχου των δειγμάτων, επιτρέπουν τη χρησιμοποίησή του με την προϋπόθεση της έκδοσης πλήρως αιτιολογημένης απόφασης και με την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 3 δηλαδή οι παρουσιαζόμενες παρεκκλίσεις να μην αναφέρονται σε όρους που έχουν χαρακτηρισθεί απαράβατοι από το άρθρο αυτό. Σε κάθε τέτοια περίπτωση η παραλαβή γίνεται με έκπτωση. Απαλείφθηκε η δυνατότητα παραλαβής χωρίς έκπτωση που υπήρχε με το προϊσχύον σύστημα.

Εντελώς νέα διάταξη είναι αυτή της παρ. 8, σύμφωνα με την οποία τα προς προμήθεια υλικά δε μπορούν να τεθούν **σε επιχειρησιακή εκμετάλλευση,** παρά μόνο μετά την οριστική παραλαβή τους από τον φορέα.

Άρθρο 28
Χρόνος παραλαβής υλικών

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού διευκρινίζεται ότι στις περιπτώσεις αυτοδίκαιης παραλαβής και όταν το υλικό κρίνεται απορριπτέο, ο προμηθευτής υποχρεούται να το αντικαταστήσει σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33.
Επίσης διευκρινίζεται ότι, στις περιπτώσεις που για την παραλαβή υλικού που παρουσιάζει αποκλίσεις απαιτείται αποκατάσταση των αποκλίσεων ή καταβολή ποσού έκπτωσης, η προς τούτο εκδιδόμενη σχετική απόφαση πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη

Άρθρο 29
Ναύλωση-Ασφάλιση

Με το άρθρο αυτό δε θεσπίζονται νέες διατάξεις

Άρθρο 30
Ανακοίνωση φόρτωσης

Με το άρθρο αυτό δε θεσπίζονται νέες διατάξεις

Άρθρο 31
Ποιοτικός έλεγχος στο εξωτερικό

Με το άρθρο αυτό δε θεσπίζονται νέες διατάξεις

Άρθρο 32
Κυρώσεις για εκπρόθεσμη φόρτωση – παράδοση

Με τις διατάξεις της παρ. 1 περ α. και β. αυξήθηκαν τα ποσοστά των προστίμων που επιβάλλονται στις περιπτώσεις εκπρόθεσμης παράδοσης υλικών.

Άρθρο 33
Απόρριψη συμβατικών υλικών – αντικατάσταση

Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου αυτού αναδιατυπώθηκαν, προκειμένου να καταστούν σαφέστερες.

Άρθρο 34

Κήρυξη προμηθευτή εκπτώτου

Με τις διατάξεις της παρ. 5 περ. γ του άρθρου αυτού, ορίζεται ότι, στις περιπτώσεις που επιβάλλεται ποινή αποκλεισμού σε προμηθευτή που κηρύσσεται έκπτωτος, η ποινή αυτή αφορά στο σύνολο των προμηθειών των φορέων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2286/95.
Σημειώνεται ότι η ποινή αυτή επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό.

Άρθρο 35
Τρόπος πληρωμής - απαιτούμενα δικαιολογητικά για πληρωμή προμηθευτή στο εσωτερικό και εξωτερικό

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού παρ. 4 περ. ε, και παρ. 6 εισάγεται νέα διάταξη, σύμφωνα με την οποία, προκειμένου για την πληρωμή του συμβατικού τιμήματος εκτός των περιοριστικά αναφερομένων στο άρθρο αυτό δικαιολογητικών, οτιδήποτε επιπλέον ζητείται θα πρέπει να έχει προβλεφθεί από τη διακήρυξη ή το επισυναπτόμενο σ' αυτή σχέδιο σύμβασης.
Με την παρ. 7 εισάγεται νέα διάταξη η οποία προβλέπει και ορίζει αποκλειστικές προθεσμίες σχετικά με την ολοκλήρωση της διαδικασίας πληρωμής και συγκεκριμένα προθεσμίες περί υποβολής του οριστικού πρωτοκόλλου παραλαβής, διαβίβασης όλων των σχετιζόμενων με την πληρωμή δικαιολογητικών, ελέγχου και διαβίβασής αυτών στον Πάρεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και έκδοσης και αποστολής Χρηματικού Εντάλματος Πληρωμής.

Άρθρο 36
Δείγματα – Δειγματοληψία – Εργαστηριακές εξετάσεις

Με νέα διάταξη της παρ. 4 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι η μη προσήκουσα κατάθεση δειγμάτων, στις περιπτώσεις που απαιτείται από τη διακήρυξη ή πρόσκληση, αποτελεί λόγο απόρριψης της προσφοράς (αποκλεισμό από τη διαγωνιστική διαδικασία).

Άρθρο 37
Ανωτέρα βία

Με το άρθρο αυτό δε θεσπίζονται νέες διατάξεις.

Άρθρο 38
Συγκρότηση συλλογικών οργάνων

Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου αυτού προσδιορίζονται τα συλλογικά όργανα που πρέπει να συγκροτούνται από τις αναθέτουσες αρχές :

α) για την αξιολόγηση των προσφορών / των αποτελεσμάτων των διαγωνισμών / των διαδικασιών διαπραγμάτευσης,
β) την αξιολόγηση ενστάσεων και προσφυγών και
γ) την παραλαβή των συμβατικών υλικών.
Στις δύο πρώτες περιπτώσεις παρέχεται ευχέρεια στις αναθέτουσες αρχές να κρίνουν αν θα πρέπει να είναι πενταμελή ή τριμελή, συνεκτιμώντας τις διάφορες παραμέτρους κάθε διαγωνισμού, όπως, ενδεχομένως, το εξειδικευμένο αντικείμενο ή την πολυπλοκότητα του διαγωνισμού, τον προϋπολογισμό του κ.λ.π.

Άρθρο 39
Αποκλεισμός προμηθευτή

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού επεκτείνεται η δυνατότητα επιβολής της ποινής του αποκλεισμού, πέραν της περίπτωσης της ανάρμοστης συμπεριφοράς και **σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων περί προστασίας του καταναλωτή ή των διατάξεων του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), εφόσον, βέβαια, ο προμηθευτής έχει καταδικασθεί αμετάκλητα.**

Άρθρο 40
Μεταβατικές διατάξεις

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται ότι προμήθειες για τις οποίες έχει δημοσιευθεί διακήρυξη ή έχει υπογραφεί σύμβαση πριν την ισχύ του παρόντος εκτελούνται σύμφωνα με τους όρους αυτών.

Άρθρο 41
Παραρτήματα

Στο τέλος του Π. Δ/τος έχει προσαρτηθεί Παράρτημα με υποδείγματα ανακοινώσεων και προκηρύξεων διαγωνισμών και διαδικασιών με διαπραγμάτευση για συμβάσεις προμηθειών του Δημοσίου, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του δ/τος.

Άρθρο 42
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του Π. Δ/τος αρχίζει **την 1η Ιανουαρίου 2008.**

Η παρούσα εγκύκλιος θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Γεν. Γραμματείας Εμπορίου (www.gge.gr ----->Γεν. Δ/νση Κρατικών Προμηθειών-----> Νομοθετικό πλαίσιο).

Ο Γενικός Γραμματέας

Ι. Μπενόπουλος